

༡༡། རོས་ཀྱི་ཡལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་དམངས།

གོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་རྩིས།

སྒྲིབ་གཞི།

༡༡། །སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་རྒྱུ་མི་དམངས་པོའི་དམག་དཔལ་བོད་ནང་ཡོང་སྟེ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་གནས་
 བཟང་སྐབས་རོས་དང་། རོས་ཀྱི་མི་མང་ནས་གང་ཅིའི་ཐབས་ཤེས་ལ་གྱུ་རྒྱུད་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ཏེ་མཐར་མཉམ་
 འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་དང་། འཇམ་སྒྲིབ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཁག་ལ་བར་བཞུགས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་དང་
 བྱས་མོད། སྤྱི་གྲངས་བདག་སྲོད་མ་བྱས་ཏེ་དོན་ཤུགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། བོད་འདི་དྲག་ཤུགས་མ་བཟང་བར་དུས་
 རབས་མང་པོ་སོང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྟེ། འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ནི་ལོ་སྟོང་སྤྲུག་སྤྲུག་གི་གོང་ནས་ཐབ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་
 དར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ང་ཚོ་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་གྱི་བྱ་བར་གཙོ་བོ་འདོན་ལས། སྲིད་གྱི་འདུ་
 འགོད་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པོ་མིན་པའི་ཁར་རྒྱལ་
 ཁབ་གཞན་དག་གི་རོགས་རམ་མེད་སྟབས་རྒྱ་མི་དམངས་པོའི་དྲག་ཤུགས་འོག་ལ་ཚོ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཆུང་། སྐབས་
 དེར་ང་ཚོས་ཆ་འཛོག་འཕེར་བའི་ཆིངས་ཡིག་འཛོག་པའི་ཆེད་པེ་ཅིང་དུ་སྐྱུ་ཚབ་བཏང་ཡང་། དམངས་པོས་དྲག་
 ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱོགས་ཏེ་ང་ཚོའི་རང་དབང་ཉམས་འཇུག་པའི་ཡིག་ཆར་མིང་རྟགས་དབང་མེད་དུ་འགོད་བཅུག་
 པ་རེད། བཅོམ་དབང་གིས་འཛོག་བཅུག་པའི་གྲོས་མཐུན་དེར་ང་ཚོའི་གཞུང་གིས་སློ་མོས་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཁས་
 ལེན་མ་བྱས་ན་དེ་ལས་མང་བའི་མི་གསོད་དང་སྟོར་རྒྱུར་དུ་ཡོང་རྒྱུ་ང་ཚོས་གསལ་པོར་མཐོང་གཤེས། གྲོས་
 མཐུན་དེ་དག་བྱང་འབྲེལ་ཞིག་མིན་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། ངའི་མི་མང་ལ་དེ་བས་སྤྲུག་པའི་དཀའ་ངལ་མི་འབྱུང་ཆེད་
 ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་གྲོས་མཐུན་དེར་ཆ་འཛོག་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་བྱུང་། འོན་ཀྱང་གྲོས་མཐུན་དེའི་ནང་གི་དོན་
 ཚན་རྣམས་འེ་ཞིག་བར་ངན་གཡོའི་སྐྱུ་འབག་གི་དགོས་པན་ཅམ་ལ་བརྟེན་རིམ་པས་དོན་ཚན་ཚང་མར་རྒྱ་མི་
 ཁོ་རང་ཚོས་མ་གནས་པར་བརྡལ་བའི་གསུང་བའི་དེ་རྗེས་བོད་ནང་ཉ་ཅང་ཐབས་རྒྱུགས་བྱུང་བའི་གནས་
 ཚུལ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིམས་དོན་མཁས་པས་བཏོན་པའི་སྟུན་ལྷའི་ནང་ཞིབ་ཆ་འཁོད་ཡོད་འདུག དེ་ལ་འདིའི་

ནང་ངོས་ནས་ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོའི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྤངས་སྐྱོར་སྐྱོན་ཐབས་བྱས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་གནས་ཚུལ་སྤྱུག་པོ་
ཞིག་གིས་མཇུག་བསྟུན་པ་རེད། རང་པའི་ཚོས་ཀྱི་འགོ་སྤངས་སྤྲོད་བ་མ་ཤེས་ན་སྤྱུག་གྲང་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
རི་བཞིན་ཤེས་པ་དཀའ་བས་དེབ་འདིའི་མགོ་མཇུག་ཏུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུས་པ་གསལ་
ཡོད་ཅིང་། ཡང་མི་ཚོ་སྤྱུག་བསྟུན་ནས་བདེ་བའི་སར་བཞོན་པའི་དོན་དམ་གྱི་ལམ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོར་ཡང་སྐོ་ཅམ་
ཞིག་བརྗོད་རྗེས་ཡོད། རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རི་སྟོན་བ་དང་། རི་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་རྗེན་པར་གཟིགས་
པའི་མཐ་ལས་སྤང་དོར་མ་འབྲུལ་བར་སྐྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གསུངས་ཤིང་། ང་ཚོའི་མི་རབས་
འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་སྐོབ་དཔོན་གཙོ་བོ་མུ་རྟུ་རྟུན་རྟེན་ལག་ལེན་གནང་བའི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དེར་ཞུགས་
པའི་རྗེས་འཇུག་པ་ཞིག་སྤྲོད་ཡིན་པར་བརྟེན། ང་ཚོའི་རང་དབང་སྤྱོད་ཆེད་མཚོན་ཆར་བེད་སྐྱོད་བྱེད་པ་དེར་
ཐོག་མ་ནས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མཚོན་ཆའི་འཐབ་རྗེད་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། དེ་སྤྱིར་བྱས་ན་
རང་གཞན་སྤྱི་འགོ་མང་བོའི་སྐོབ་འདོར་རྒྱར་ངེས་པར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོ་ནས་བཟང་ལོ་དགའི་རིང་བདེན་
པ་དང་། ཞི་བའི་ལམ་ནས་རྒྱ་ནག་དང་འབྲིགས་པའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བ་དེར་ལུས་ཤུགས་གང་ཡོད་བཏོན་ཏེ།
རང་གི་མི་མང་རྣམས་སྐོ་པམ་བྱང་བར་འཛེམས་ཐོན་མ་བྱས་པར་དྲག་པོའི་འཐབ་འཛེངས་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་
ཤེས་གང་ཐབ་བཀྱིས་ཏེ་བོད་གཞུང་ཁྱབ་ཁོངས་མི་མང་གི་དྲག་རྒྱུ་འགོག་ཐབ་གྲང་། བར་ལམ་རྒྱ་མིས་བཅན་
ཐོས་བྱས་པའི་བོད་ཤར་སྤྱོད་ལུས་དྲག་པོའི་ངོ་ལོག་ལངས་ཤིང་། ལུས་དེར་བོད་གཞུང་ནས་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་
བ་མེད་སྤྱབས་ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཐབས་མ་བྱུང་། མཐར་བཅོན་འཇུག་མཁུ་གྱི་ཚད་
མེད་པའི་བཅོན་གཞོན་ལ་བོད་མི་ཡོངས་རྒྱུགས་ནས་སྤྱུག་འཁར་མ་ཐབ་པར་ངའི་མི་མང་གི་བཟོད་པའི་མཐའ་
ཐད་པ་རེད།

ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་དཔྱིན་བསྐྱུར་སྐྱབས་སྤྱོད་ཞབས་ཁི་ལྟེ་གི་ཉའོ་ཐ་དང་། ཀ་ཅི་བསོད་ནམས་སྐོབས་རྒྱས་ཀྱིས་
རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚང་མས་གོ་རྟོགས་གང་བདེར་བརྗོད་ཐབས་བྱས་གཤེས་ཁོང་གཉིས་ལ་ཐགས་རྗེ་
ཆེ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་། དེབ་འདི་སྐོབ་མཁུ་ཚོས་འདི་གཟིགས་ནས་རང་རང་གི་སྤོའི་འཆར་སྐོར་བརྟེན་པའི་མཐོང་
ཚུལ་ཐག་གཅོད་ནི་བྱེད་རྒྱུ་པས་བྱེད་རྒྱར་འཛོག་རྒྱ་ཡིན། ངས་ད་དུང་བསྐྱར་སྐོན་ཞུ་རྒྱུ་ལ། བོད་ནང་རྒྱ་དམར་
ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཚོས་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་བོད་མི་མང་ནས་སྤྱོད་གསུངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་
ནག་མི་རིགས་ལ་ངན་སེམས་འཆང་གི་མེད། ང་ཚོའི་རེ་འདོད་ནི་རྒྱ་མི་སོགས་བྱིམ་མཚེས་རྒྱས་ཁབ་ཚོ་དང་
མཛེས་མཐུན་ཞི་བའི་ངང་སོ་སོའི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་ཐབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤྱིར་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དཀའ་

ཐབ་དང་བྱམས་བརྟེན་པའི་འཛེམ་གྱིང་མི་མང་སོ་སོ་རྣམས་ལ་ཞུ་འབོད་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་དང་སྤོ་སོ་ནམ་པའི་བུ།

༡༣༡ །སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ བོད་ཤིང་པག་ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༥ ཉིན་སྤྱི་ལོ་ཤིང་། ངའི་སྤྱི་ལོ་ཡལ་བོད་བྱང་ཤར་ལུས་
སྤྱུག་འཆེར་ཞེས་པ་གོང་གསེབ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་སྟེ། སྤྱུག་འཆེར་ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་
ཡིན་ཞིང་། མདོ་ཁམས་ཞེས་ལང་པའི་མིང་གི་སྟེང་ནས་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད། མདོ་ཞེས་པ་རོང་དང་ཐང་འབྲེལ་
མཚམས། ཁམས་ཞེས་པ་བོད་ཤར་སྤྱོད་ལུས་ཡོད་ཅིང་། ས་གནས་དེར་ཁམས་པ་རྣམས་སྤོད་པ་ཡིན། མདོ་
ཁམས་ཞེས་པ་བོད་ཤར་ངོས་ཀྱི་རི་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་སྤྱོད་ལུས་བབས་པའི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱུག་འཆེར་ནི་རྒྱ་
མཚོ་ནས་མཐོ་ཆད་མི་གི་དྲག་སྤོད་ཡོད།

ལང་པ་དེ་མཛེས་སྤྱུག་དང་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ས་ཆ་མཐོན་པོའི་ཐང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་སྟེང་ལ་ཆགས་
ཏེ། ཉེ་འཁོར་དུ་གོ་དང་། འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཞིང་ག་མང་པོ་དང་། ཐང་ཆུང་དེའི་གཡས་གཡོན་རི་དང་། རྒྱ་ནགས་
ཚུལ་གྱིས་ཁོངས་ནས་ཡོད་པ་རེད།

གོང་གསེབ་དེའི་སྤོ་ངོས་རི་བོ་གཞན་ལས་མཐོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་ཨ་མེས་སྤོ་རི་ཟེད། ཡལ་མི་ཚོས་རི་
གནམ་ལ་གཟུག་མཁུ་ཡང་ཟེར་ཞིང་། རི་དེར་ཡལ་སྤྱོད་གནས་པར་གྲགས། རི་སྤྱོད་ལ་ཤིང་ནགས་དང་། དེའི་
ཐོད་དུ་སྤྱང་རི། དེའི་རྗེས་བྲག་རི། ཡང་རྗེས་གངས་སྤྲོད་ཡོད་ཅིང་། གངས་དེ་དྲུང་དུས་སའང་མ་བཞུ་བར་
གཏན་དུ་གནས་ཡོང་། རི་དེའི་བྱང་ལ་ཤུག་པ་དང་། ཁམ་སྤོད་། སྤྱང་ཁ། སེ་འབྲུའི་རིགས་སོགས་ཤིང་འབྲས་
ཀྱི་སྤོད་པོ་མང་པོ་དང་། མེ་ཏོག་དྲི་དང་སྤྲོན་པ་མང་པོ་ཡོད་ཁར། བྲག་ལོགས་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུང་བབ་པས་
མཛེས་ཤིང་། ཡལ་དེར་བྱ་དང་། གྱིལ་སྤྱོད་ཆོགས་དང་། རི་དྲགས་ཤུག་རྒྱང་། སྤོལ་དང་། གཅན་གཟན་གཟིག
དོམ། ར་མོ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོའི་ཡལ་མི་མང་ཆེ་ནང་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་མ་བྱས་
སྤྱབས་རི་དྲགས་རྣམས་གྲང་འཛེགས་པ་མེད་པར་བག་ཐེབས་སུ་སྤོད་པ་རེད། རང་བྱང་བཞོད་པས་མཛེས་པའི་
ལང་པ་དེའི་དུས་སུ་ཀུལ་ཤར་ཚོང་རི་ཁོང་ཅས་བོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་

ལམ་ཞོར་སྟག་འཆར་ལ་འབྱུག་ཅམ་སྲིན་པར། དེ་སྐབས་ངའི་བ་མེས་ཀྱི་བྱིམ་ཁང་གོང་གསེབ་ཉམ་ཆུང་འདི་
མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྟོབས་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེན་གྱིས་བྱུང་། ང་བྱིམ་ཆང་ཕྱག་པོ་དང་། མཐོ་པོ་ཞིག་ལ་སྟེན་ཡོད་ན་
མི་མང་དབུལ་པོ་ཉམ་ཆུང་གི་བདེ་སྟུག་རི་ཡོད་ངས་ཤེས་རྟོགས་ཐབ་ཀྱི་མ་དེད་བསམ་བ་རྒྱན་དུ་ཡོད། བྱིམ་
ཆང་དམའ་པོ་ཞིག་ལ་སྟེན་སྟབས་མི་ཉམ་ཆུང་སྟོ་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས། མི་
མང་ཉམ་ཆུང་ཆོའི་འཆོ་ཐབས་འདི་གང་ལེགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན།

ངའི་བྱིམ་དེར་ནང་མི་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་། གཅེན་པོ་བཞི་དང་། གཅེན་མོ་གཉིས་ཡོད། ང་ཆོ་མོ་ན་རྒྱན་གཞོན་
བྱུང་བར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། ངའི་སྟེང་མར་བ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་འབྱུངས་གྲངས་ཀྱང་། དགུ་ཆུང་དུས་ནས་གོངས་འདུག
ནང་མི་ཆང་མ་མཚའ་བརྟེན་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད། ངའི་བ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་ལེགས་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་།
རྒྱང་ལངས་པོ་ཞིག་གྲང་དེད། ཡིན་ནའང་རྒྱང་དེ་རྒྱན་རིང་པོ་མི་སྟོད། ཁོང་གཟུགས་རིང་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་མིན་
ལ། ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱང་པོ་དང་། གྲང་པོ་ཞིག་དེད། ལྷག་པར་རྩ་ལ་དགའ་
པོ་ཡོད་སྟབས་རྩ་རྟེན་མང་པོ་ཞོན་གྱི་དེད། དེ་བཞིན་རྩ་རྟེན་འདེམ་བསྐྱུག་ལ་མཁས་ཤིང་། བཅོས་ཐབས་ལ་
ཡང་མཁས་པོ་ཡོད། ངའི་ཨ་མ་བྱམས་སེམས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། ཆང་མར་ཕན་སེམས་བྱེད་ཅིང་། དཔེར་ན། མི་
གཞན་བགྲེས་སྟོམ་གྱིས་ཉེན་བ་ཞིག་ཡོད་ན་རང་གི་སྟོ་ཆས་རྣམས་གནང་སྟེ་རང་ཉིད་སྟོགས་པར་བཞུགས་གྱི་
དེད། རྒྱན་དུ་ནང་མི་ཆོའི་འགོ་འཁྲིད་བྱམས་བརྟེན་ངང་ནས་གནང་བ་དེད། ཁོང་མི་ཆང་མར་འདྲིས་བདེ་པོ་དང་།
བསམ་སྟོ་རྩ་ཆེན་པོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་སྟེ། དེད་རང་ཏུ་ལའི་བླ་མར་ངོས་འཛིན་བྱས་རྗེས་ཁོང་གིས་ཕྱ་གུ་གཞན་
རྣམས་ལ་སྟོབ་སྟོང་ཡག་པོ་ཞིག་སྟོད་རྒྱའི་དམིགས་བསམ་གྱི་འགན་བཞེས་གནང་བ་དེད།

ང་ཆོའི་འཆོ་བ་སྟེལ་སྟངས་ཀྱི་གཙོ་པོ་སོ་ནམ་ཡིན་གྲང་། རྩ་དང་། བ་ཕྱགས་སོགས་གྲང་གསོ་ཉར་དང་། ཆམ་
ཞིང་ཡང་འདེབས་ལས་བྱེད། སྦྱིར་བཏང་ཞིང་ལས་བྱེད་མི་སྟེ་ཡོད་གྲང་ལས་ཀ་མང་ཆེ་བ་ནང་མི་རང་གིས་བྱེད་
ཅིང་། སྟོན་དབྱིད་ཞིང་འདེབས་བ་དང་། བཅོས་མ་རྩ་སྐབས་ཉེན་ཤས་རིང་བྱི་ནས་མི་བཅོ་སྟེ་ནས་བཞི་བཅུ་
བར་ལས་མིར་སྐྱས་ཏེ་སྐྱ་རྩན་སྟོད་གྱི་ཡོད། ང་ཆོའི་གོང་ནང་བྱིམ་ཆང་གཞན་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་ཁག་པོ་ཡོད་ན་
ཕར་ཆུང་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱའི་ལགས་སྟོལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། དེད་རང་ཆུང་དུའི་སྐབས་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱབ་
ལ་བསྐྱམས་ཏེ་ཞིང་ལས་སར་ཐེབས་ཏེ་ཞིང་ལས་གནང་སྐབས། ཞིང་གི་མཐའ་ལ་རྒྱག་པ་ཞིག་ཏུ་ཉི་གཏུགས་

སྟགས་ཏེ་དེའི་བསེལ་གྱི་བ་འོག་ལ་གཉིད་ཉམ་འབྱུག་གི་ཡོད།

ང་ཆོའི་ཁང་པ་དེ་གུ་བཞི་ཐོག་གཅིག་མ་དགྱིལ་དུ་རྫོ་གཅམ་དང་རྩེག་རྒྱང་ལ་རྫོ་དང་། ཐོད་ཆར་སོ་ཕག་གིས་
བརྒྱབ་ཡོད། ཐོག་ཁའི་མཐའ་ལ་གཡུ་རྩེའི་ཁ་བད་དང་རྒྱལ་སྟོ་ལྟེ་བའི་ཁ་སྟོ་ངོས་སུ་ཨ་མེས་སྟེ་རིར་བསྟན་ཅིང་།
ཐོད་གྱི་ལགས་སྟོལ་ལྟར་མདུན་སྟོའི་ཐོད་དུ་མདུང་དར་དང་། རྫོ་གཅམ་དགྱིལ་དུ་དར་ཆེན་རིང་པོ་ཞིག་གྲང་
ཡོད། ཁང་རྒྱབ་ལ་རྩ་ད། བ་ར་སྟོ་ཁང་འདོགས་བྱི་ཞིག་བཏགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཁང་པའི་ནང་གཞན་དག་གང་
བྱུང་མི་ཡོང་བའི་བྱུང་དེད།

བ་ཕྱགས་བརྒྱད་དང་། མཚོ་མོ་བདུན་ཡོད། མཚོ་མོ་ཞེས་བ་གཡག་དང་། བ་ཕྱགས་འདྲེས་བ་དེད། གཡག་ཅེས་
བ་པོ་མིང་དང་། མོ་ལ་འབྲི་ཟེར། སྟོ་ཕྱགས་ཀྱི་འོ་མ་སྟེང་མ་རང་ཉིད་གྱིས་འཛོ་གནང་མཚའ་ཅིང་། ངོས་གོམ་
བ་རྒྱག་ཤེས་སྐབས་ཐོར་བ་འབྲེར་ཏེ་ཨ་མ་ལགས་འོ་མ་བཞོ་བའི་སར་འགྲོ་ཞིང་། དེར་མཚོ་མོའི་འོ་མ་བཞོས་
མ་ཐག་བ་ཆ་ཐོར་གནང་གི་ཡོད། བྱ་མོ་ཡོད་སར་སྟོ་ང་ལེན་པར་གཏོང་གནང་གི་ཡོད་པ་སོགས་བྲན་སོས་གྱི་
འདུག ངས་བྱིམ་བྱ་ནང་བཞིན་གདང་ག་ལ་འཛོགས་ཏེ་བྱ་སྟེང་བརྒྱབ་པ་ཡང་བྲན་སོས་གྱི་འདུག

ང་ཆོའི་ནང་མི་རྣམས་མི་ཆེ་སྟེལ་སྟངས་རྒྱས་སྟོས་མེད་པའི་ཁ་འདུས་ཤིག་ཡིན་ནའང་དགའ་བོའི་ངང་ནས་སྟོ་
ཁ་ཁེངས་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ཏུ་ལའི་བླ་མ་སྐྱ་གོང་མ་ཐབ་བསྟན་རྩ་མཚོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། ཁོང་གིས་ཐོད་
ནང་སྟིད་དང་། ཆོས་གྱི་དབུ་འཁྲིད་ལོ་མང་པོ་གནང་ཞིང་། ཁོང་གི་དུས་སུ་སྐྱར་ཡང་ཐོད་ཅེས་བ་ཟུར་དུ་རང་
བཅོན་ཡིན་པ་ཞིག་བཅོས་གནང་བ་མ་ཟད། མི་དམངས་ལ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་གྲང་གནང་བ་དེད། ང་ཆོ་ཡོད་
ས་ཤར་སྟོགས་གྱི་ས་ཁལ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་སྟིད་དབང་འོག་ཡིན་གྲང་། ཁོང་ཆོས་སྟིད་གྱི་དབུ་བཞུགས་ཤིག་ས་
གནས་དེར་ལོ་གཅིག་མིན་ཅམ་བཞུགས་སྟབས་མི་མང་དེ་ཆོར་ཁོང་གི་བྱིན་རུས་ཐད་ཀར་ཐོབ་ཡོད་པ་ཡིན།
དམ་པ་གང་དེས་ཐོད་མི་མང་ལ་གནང་བའི་གསུང་བཤད་ཅིག་གི་ནང་ལ། ངོས་ལ་ཆོས་སྟིད་གྱི་འགན་འཁུར་
ཐོག་ཏུ་བབས་བ་ན། རང་ཉིད་དམ་སྟོད་སྟེང་སྟོད་གྱི་དབང་མེད་བསྟན་སྟིད་གྱི་བདེ་དོན་ལ་ཉེན་མཚན་སེམས་
འཁུར་སྟེ་བས་ལོན་བཞིན་དུ་བསྟན་བ་རྒྱས་ཐབས། ཆབ་སྟིད་སྟེང་གས་ཐབས། ཆབ་འབངས་བདེ་བར་ངལ་
འཆོ་ཐབས་ལྷག་བསམ་བྱང་པོས་གཞུང་བསྐྱར་སྟོ་གསུམ་ཡོད་རྒྱ་རྩལ་སྟུགས་བགྱིས་ལགས་གསུངས་འདུག

ཅིང་། ཁོང་གིས་དགོངས་བཞེད་དེ་ལྟར་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་སུ་བོད་མི་རྣམས་ཞི་བདེ་དང་། ཡར་རྒྱས།
དགའ་སྲིད་གྱི་དུས་སྐབས་རིང་པོ་ཞིག་འགོ་ཚུགས་པ་བྱུང་། ཡང་གསུངས་གསལ། ཚུ་སྲུང་ནས་ད་ལྟ་ཚ་སྲི་
བར་བོད་ལྗོངས་འདི་ཉིད་དུ་བདེ་སྲིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་གསར་དུ་བཞེད་པས་མཚོག་དམན་ཚང་མས་དགའ་
བདེར་ཅི་དགའ་ལོངས་སྲོད་བག་ཐེབས་སུ་ཚིམས་པ་འདིས་མཚོན་ཞེས་བཀའ་གནང་འདུག།

འོན་ཀྱང་ཚུ་བྱ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༣ ལོ་ཐབ་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་སྐྱ་ལྷ་འཇ་ལས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བོད་ནང་ཁྱབ་
སྐབས་མི་མང་ཚང་མ་སེམས་སྐྱུག་ཚད་མེད་པ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་པར། ང་ཚོའི་གྲོང་གསེབ་ལ་གསར་
འགྲུར་སྒོ་བོ་མི་སྟན་པ་བསྐྱམས་ཐེབས་མཁན་འདི་པ་རྒྱན་ཡིན་འདུག། ཁོང་སྐྱུ་འབྲམ་ལ་ཐེབས་དུས་དགོན་པ་
ཚེན་པོ་དེ་ནས་གསན་པ་རེད། རྒྱལ་དབང་གོང་མ་སྐྱུ་སྲིང་བཅུ་གསུམ་པ་ཚེན་པོས་བོད་གྱི་ཞི་བདེ་དང་། ཡར་
རྒྱས་གྱི་དོན་ལ་མཛད་འཁུར་ཚེན་པོ་བཞེས་ཡོད་སྐབས་བོད་མི་རྣམས་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་བྱོལ་གྱིས་དམིགས་
བསལ་གྱིས་བཏུད་ཚེད་དུ་གསེར་སྲོང་ཆེ་བ་ཞིག་བཞེངས་རྒྱ་ཐག་བཅད་དེ། སྲོན་གྱི་གནའ་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་
གསེར་སྲོང་ཞིག་བོད་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་པོ་རུ་ལའི་པོ་བྱང་ནང་གསར་བཞེངས་བྱས།

རྒྱ་ལའི་སྲ་མ་སྐྱུ་སྲིང་བཅུ་གསུམ་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་དེའི་ཡང་སྲིད་བརྗེད་འཚོལ་སྒོར། རྒྱ་ལའི་སྲ་མ་
སྐྱུ་སྲིང་བཅུ་གསུམ་པ་ཡང་དེའི་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་ཅིག་སྟེ། རྒྱ་ལའི་སྲ་མ་སྐྱུ་སྲིང་དང་པོ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ བར་
འབྲངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཐགས་རྗེ་ཚེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་དམ་བཅས་ཉེ་སྐྱུལ་པའི་རོལ་
གར་རིམ་པས་ཡང་སྲིད་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱ་ལའི་སྲ་མ་ཡང་སྲིད་མ་རྗེད་བར་དང་། སྐྱུ་ན་མ་སོན་བར་རྒྱལ་ཚབ་ཅིག་ཡལ་ཁམས་གྱི་ཚོགས་འདུ་ནས་
བསྐོ་བཞག་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་སྲུང་གྱི་ཚུལ་ལགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྲིད་ས་སྲོགས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ལྟ་སྲུ་
མཁས་པ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟག་ཞུས་ཉེ། དེའི་སྐབས་ལྷ་ས་ནས་བྱང་ཤར་ལ་སྲིན་པ་ཆགས་སྐྱངས་
མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་དབང་མཚོག་གི་སྐྱུ་པར་དེ་ལོར་བྱ་སྲིང་གར་བཞུགས་ཁྱིའི་སྲིང་ཞལ་སྲོར་
བསྐྱས་ཉེ་བཞུགས་པ་ནས་ཞལ་ཤར་ལོར་སྐྱུ་གཞིགས་པའི་སྲུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཚོད་སྲོང་གི་བྱང་ཤར་ཀ་
རིང་གི་ལྗེབས་ལ་སྲོལ་དུ་སྐར་མ་འདྲ་བའི་ཀར་ཤ་ཞིག་སྒྲིལ་པ་སོགས་ཁངས་སྒྲིལ་གཞན་དག་དང་བཅས་
པས་ཡང་སྲིད་གང་དུ་འབྲངས་ཡོད་མེད་གྱི་རྣགས་མཚན་དུ་བྱུང་ཚོད།

དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལོར་པག་ལོ་རྒྱལ་ཚབ་ནས་ལྷ་སའི་ཤར་ལྷོ་འཚམས་མལ་ལེ་ ༤༠ ཅམ་གྱི་སར་ཚོས་
འཁོར་རྒྱལ་དུ་ལྷ་མོའི་སྲུ་མཚོ་རྩ་ཆེ་ཡོད་སར་ཐེབས། མཚོ་དེར་མ་འོངས་པའི་ལོག་གྲུང་གྱི་གནས་ཚུལ་རི་ཡོང་
ཚུ་ནང་ནས་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད་པ་བོད་མི་ཚང་མས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཅིང་།

མཚོ་དེ་འདྲ་བོད་ལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་མོའི་སྲུ་མཚོ་ཞེས་པ་དེ་སྐད་གཤམ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་སྟེ། སྐབས་དེ་མཚོའི་
ནང་ནས་དོན་གནད་རྣམས་ཡིག་ཐོག་དང་། སྐབས་དེ་བར་རིས་ཐོག་ནས་མཐོང་གི་ཡོད་པ་དེར་རྒྱལ་ཚབ་ནས་
སྲོན་ལམ་དང་། གསོལ་འདེབས་གནང་སྟེ་ཉིན་མང་པོ་བཞུགས་རྗེས་མཚོའི་ནང་ནས་ཨ་ཀ་མ་ཞེས་པའི་ཡི་
གེ་དང་། དེ་རྗེས་དགོན་པ་ཐོག་ལྡང་ཁུ་དང་། སེར་པོ་བྱས་པ། དེ་མཉམ་དུ་ཁང་བ་ཐོག་སྲོན་པོ་བྱས་པ་བཅས་
གཞིགས་ཤིང་། གང་གཞིགས་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་དེ་དེ་ཞིག་བར་གསང་རྒྱའི་ནང་བཞག་ཡོད་པ་རེད།

ལོ་དེའི་མཇུག་སྐྱེ་མ་ཆེ་ཞག་དང་། དཔོན་རིགས་འགའ་ཤས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་གྱིས་མཚོ་གཞིགས་བྱུང་བའི་བརྗེད་
ཐོ་རྣམས་བསྐྱམས་ཉེ་དེའི་ནང་གི་ས་ཆ་དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པར་བོད་ས་ཡས་མས་གང་སར་ཐེབས་འདུག་གོང་
གསལ་སྲུ་མ་དང་། དཔོན་ཞག་མཁས་པ་དེ་རྣམས་ང་ཚོའི་ཡལ་སྲོགས་མདོ་ཁམས་སུ་དགུན་ཁ་སྲེབས་ཤིང་།
དེར་ཁོང་ཚོས་སྐྱུ་འབྲམ་དགོན་པའི་ཐོག་ལྡང་ཁུ་དང་། སེར་པོ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་། སྐག་འཚེར་གྱི་གྲོང་
གསེབ་ནང་ཐོག་སྲོན་པོ་བྱས་པའི་གྲོང་གསེབ་དེ་ཡང་རིམ་མཐོང་བྱུང་བ་རེད། དེར་འགོ་འཁྲིད་དེས་ཁང་བ་དེའི་
ནང་སྐྱུ་གྲུ་ཡོད་མེད་འདྲི་སྐབས་སྐྱུ་གྲུ་ལོ་གཉིས་ཟིན་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ལགས་བརྗོད་འདུག། གནས་ཚུལ་དེ་ཐོས་
འབྲས་ཡང་སྲིད་འཚོལ་མི་གཉིས་དང་། གཡོག་པོ་གཅིག་བཅས་གྱིས་དགོན་པ་དེའི་ལས་བྱེད་གཉིས་ལམ་རྒྱས་
སུ་འཁྲིད་དེ་ཁང་བ་དེར་བསྒྲོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་འགོ་འཁྲིད་སྟེ་བ་སེ་ར་ཉར་གདོང་ཀུའ་ཚང་རིན་པོ་
ཆེ་ཡིན་ཀྱང་ཁོང་གིས་གཡོག་པོའི་ཁལ་དང་། རྗེ་དུང་སྲོ་བཟང་ཆེ་དབང་ནས་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་ཁལ་གྱིས་གྲོན་
ཆས་ཀྱང་ངོ་གཡོག་བརྒྱས་ཉེ་བསྒྲོད་འཁོད་བྱས། ཁོང་ཚོ་ཁང་པའི་རྒྱལ་སྲོའི་འཁྲིས་སུ་འབྱོར་སྐབས་འདི་པ་མ་
ཚོས་དེ་སྲོན་ངོ་མ་ཤེས་སྐབས་སྲོ་བཟང་ཞེས་པ་དེ་ཁོང་ཚོའི་འགོ་འཁྲིད་རེད་དགོངས་ཉེ་ནང་དུ་འཁྲིད་ཐེབས།
ཀུའ་ཚང་སྲུ་མ་དང་། གཞན་དག་ཐབ་ཚང་དུ་བཞག་སྟེ། དེར་ཁོང་ཚོས་སྐྱུ་གྲུ་ཚང་ཚང་དེ་བརྗེད་ཅིང་། སྐག་
གྲུ་ཚང་ཚང་དེས་སྲུ་མ་མཐོང་བ་དང་སྲུ་མའི་བར་དུ་སྲོད་འདོད་བྱས་འདུག། བགས་ཚག་ཅིག་གྲོན་ཉེ་ཡོད་པའི་སྲུ་

མའི་སྐྱེ་ལ་ཡལ་དབང་གོང་མའི་ཕྱག་སྤེང་ཞིག་བཞེས་ཡོད་འདུག་པ་སྤྲུག་གུས་སྤེང་བ་དེ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་
འདི་ང་ལ་སྲོད་རོགས་ལ་བ་སྐྱབས་སྐྱ་མས་ང་ངོ་ཤེས་ན་སྲོད་ཚོག་གསུངས་པར། ཕྱག་གུས་ལན་དུ་ཡལ་སྐྱད་
ཚོག་སེ་རའི་ཨ་ཀ་རེད་བརྗོད། དོན་ནི་སེ་རའི་སྐྱ་མ་རེད་བརྗོད་འདུག་དེ་ནས་སྐྱ་མས་རོགས་དཔོན་པོ་དེ་སྤྲུག་རེད་
ཅེས་འདྲི་སྐྱབས་སྤྲུག་གུ་དེས་འདིའི་མིང་སྲོ་བཟང་རེད། ཡང་ཞབས་སྤྱི་ངོ་མ་དེའི་མིང་ལ་ཨ་མ་འོ་སྐྱལ་བཟང་ཟེར་
བ་རེད་ཅེས་ལབ་པ་བྱུང་འདུག་སྐྱ་མ་དེས་ཉིན་གང་སྤྲུག་གུ་མ་ཉལ་བར་དུ་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་བསྐྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོ་
དེའི་དགོང་མོ་དེར་བསྐྱད། སང་སྤྱོད་ཁོང་ཚོ་ཐོན་རྩིས་བྱེད་སྐྱབས་སྤྲུག་གུ་ཉལ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཁོང་ཚོ་མཉམ་དུ་
འགོ་ཡི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་འདུག་པའི་སྤྲུག་གུ་དེ་ང་རང་རེད།

དེ་སྐྱབས་པ་མ་ཚོས་ཁོང་ཚོའི་དོན་གནད་སྟེ་བ་གང་ཡིན་མཁྱེན་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་། དེ་ནས་ཉིན་ཁ་ཤས་སོང་
རྗེས་ཡང་སྲིད་འཚོལ་མི་སྐྱ་མ་དང་། དཔོན་རིགས་ཚང་མ་སྤྲུག་འཚོར་བྱིས་ནང་སྤྱར་ཡང་ཐེབས་ཤིང་། གཟི་
བརྗེད་ཆེན་པོའི་མཇུག་འདུད་ཞུ་མི་སྐྱེ་བས་གཤེས་པ་མ་ནས་ང་སྟེ་སྤྱལ་འདྲ་མིན་ནམ་སྐྱལ་བ་བྱུང་འདུག་རྒྱ་
མཚན་ནི་བོད་ནང་སྤྱལ་སྤྱུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ངའི་གཅེན་པོ་ཞིག་གྲང་སྟེ་སྤྱལ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཉེ་ཆར་སྤྱུ་
འབམ་དགོན་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཞིག་གྲང་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པ་དང་བཅས་དེ་འདྲའི་ཡང་སྲིད་འཚོལ་
མཁན་འདྲ་ཡིན་ལས་ཆེ་དགོངས་པ་བྱུང་འདུག་འོན་ཏེ་དེ་དུ་ལའི་སྐྱ་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་བརྟུག་དབྱུང་བྱེད་
མཁན་ཡིན་པ་སྲོ་ཡི་ཟུར་ནའང་བྱུང་མི་འདུག།

སྤྲུག་གུ་ཆུང་ཆུང་སྟེ་སྤྱལ་ཡིན་པ་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་སྟེ་བ་སྟོན་མའི་དངོས་རྒྱས་དང་། ངོ་ཤེས་པའི་མི་སོགས་
ངོ་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཡོད་། དེ་རིགས་འགའ་ཤས་དཔེ་ཆའང་བྲན་སྤྱོད་ཐབ་ཀྱི་རེད། ངའི་སྲོད་ཚུལ་བྱེད་བབས་
ལ་བརྟེན་སྐྱ་མ་ཁོང་ནས་ཡང་སྲིད་དུ་ངེས་པ་པལ་ཆེར་བརྟེན་གྲང་། དུང་རོགས་སྐྱ་གཞན་བརྟུག་དབྱུང་བྱེད་
པར་ཡོང་སྟེ་ཁོང་ཚོས་ཡལ་དབང་གོང་མའི་ཕྱག་སྤེང་གཅིག་དང་། དེ་མིན་གཅིག་བཅས་སྤེང་བ་ནག་པོ་ཆ་
གཅིག་འཁར་ཡོང་ནས། སྤེང་བ་གཉིས་ཀ་ང་ལ་སྲོད་སྐྱབས་སྤྲུག་གོང་མའི་ཡིན་པའི་སྤེང་བ་དེ་ངས་སྤངས་ཏེ་སྐྱེར་
ཕྱོན་འདུག་ཅིང་། དེ་རྗེས་སྤེང་བ་སེར་པོ་གཉིས་འཁྱེར་ནས་བརྟུག་དབྱུང་བྱེད་སྐྱབས་གོང་བཞིན་ངོས་འཛིན་
པ་དང་། དེ་རྗེས་ཁ་མ་རྒྱུ་ཆུང་བ་ཡལ་དབང་སྤྱུ་གོང་མའི་སྤྱུ་མདུན་པར་སྐྱད་བརྟུག་གནད་བྱེད་གཅིག་དང་། ཆེ་
བ་ཁ་འཇར་ལ་གསེར་གྱི་ཆབ་རྩེ་དང་། རྩེ་ཆ་མཇུག་པོ་བཟོས་པ་གཅིག་བཅས་གཉིས་འཁྱེར་བྱུང་བ་ནས་

ངས་ཆུང་བ་དེ་གང་མས་ཏེ་ཞལ་འདོན་སྐབས་དགོལ་སྤངས་སྤྱར་དགོལ་སྤྱད། དེ་ནས་འཁར་རྒྱག་གཉིས་སྤང་
བྱུང་བ་ནས་འཁར་རྒྱག་རྒྱས་མ་དེར་འཆང་ནས་ཡང་ཅམ་ཉར་བསྐྱས་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་དུ་ལའི་སྐྱ་མའི་ཡིན་པ་དེ་
སྤངས་འདུག་ངས་འཁར་རྒྱག་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱས་པར་ཁོང་ཚོས་བསམ་སྟོ་གཏོང་སྐབས་འཁར་རྒྱག་རྒྱས་མ་དེ་ཡང་
སྐབས་ཤིག་ལ་ཡལ་དབང་གོང་མས་བསྐྱམས་རྗེས་སྐྱ་མ་གཞན་ཞིག་ལ་སྤྲུལ། དེས་གྲང་གེའུ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་གནང་བ་སོགས་ཤེས། བརྟུག་དབྱུང་དེ་རྣམས་བྱས་རྗེས་ཁོང་ཚོས་ཡང་སྲིད་རྟེན་པར་ཡིད་ཆེས་ཆེ་རྒྱུན་
པ་རེད། རྩེ་ཆ་མ་གྱི་མཚོ་གཟིགས་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ལའང་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ཆུང་ཞེ། ཡི་གེ་དང་པོ། ཨ་ནི་ཨ་
མ་འོ་ཞེས་པའི་ཡལ་མིང་དང་། ཀ་ནི་སྤྱུ་འབམ་ཞེས་པ་དེའི་ཁལ་དགོན་པ་ཆེ་པོས་དེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་
ནམ། ཡང་ན། ཀ་མ་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་དེ་གོང་གསེབ་གྱི་རིའི་སྤྱང་དུ་ཡོད་པའི་ཀ་རྩུ་རོལ་པའི་རྩུ་རྩེའི་དགོན་པ་དེའི་
རྟགས་མཚན་ཡིན་གྱི་རེད།

དུ་ལའི་སྐྱ་མ་སྤྱུ་སྤེང་བཅུ་གསུམ་པ་རྩེ་ནག་ནས་ཐེབས་སྐབས་ཀ་རྩུ་པ་རོལ་པའི་རྩུ་རྩེའི་དགོན་པ་དེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་
ནས་གངན་ཞུ་གནང་སྟེ་དགོན་པ་དེར་བཞུགས་པར་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཚོས་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
དེའི་སྐྱབས་གོང་གསེབ་དེའི་མི་རྣམས་ནས་དུ་ལའི་སྐྱ་མར་གུས་འདུད་ཆེན་པོས་མཇུག་བྱས་ཏུ་བཅར་ཞིང་།
དེའི་སྐྱབས་པའི་བ་རྩེན་ཡང་མི་དམངས་དེ་ཚོ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་བ་རྩེན་རང་སོ་དབྱུ་ཡིན་འདུག་ད་
དུང་བྲན་སོས་པ་ལ་དུ་ལའི་སྐྱ་མའི་ཞབས་སྤྲུགས་འཇུག་ཆེན་ཆ་གཅིག་དགོན་པ་དེར་བཞག་གནང་ཡོད་པ་མ་
ཟད། དེ་དུས་ཁོང་གིས་ང་སྟེ་སའི་ཕྱོགས་དེར་གཟིགས་སྟེ་སྤྱང་རྩེ་པོ་འདུག་གསུངས་ཞེས་གྲགས། དངོས་
འབྲེལ་གྱི་གནས་ལགས་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སྲིད་འཚོལ་མི་ཁོང་ཚོར་ཡང་སྲིད་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་
བྱུང་མཚམས་ཞིབ་ཆའི་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་ཉར་ཐོག་ནས་སྤྱུ་སར་བཏང་བ་རེད། དེ་སྐྱབས་སྤྱུ་ས་ནས་རྩེ་གར་
བར་མ་གཏོགས་ཉར་ལམ་མེད་སྐབས་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཟི་མིང་ནས་རྩེ་ནག་བརྒྱུད་རྩེ་གར་ལ་གསང་ཉར་
བཏང་བ་རེད། ལམ་དེ་རང་བརྒྱུད་ཉར་ལན་འཕྱོར་གསལ། ང་སྤྱུ་སར་ལམ་མིང་གངན་ཞུ་བྱ་དགོས་གྱི་ལན་ཞིག་
སྐྱེ་བས་པ་རེད།

དེ་སྐྱབས་བོད་ཤར་ངོས་ང་ཚོའི་སྟེ་ཡལ་དེ་རྩེ་ནག་གི་མངའ་འོག་དང་ཁལ་དེའི་ས་ཁལ་སྤྱི་ཁལ་པ་རྩེ་ཁ་ཆེ་རྩེ་སྤྱུ་
སྤང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཡང་སྲིད་འཚོལ་མི་ཚོས་རྩེ་སྤྱུ་སྤང་ལ་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བྱལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་ན་

ཁོང་གིས་འགལ་རྒྱུན་དཀའ་རྙོག་རིགས་བཅོས་ཡོང་སྐྱེལ་ནས་ཁ་གསལ་མ་བཤད་པར་ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མའི་ཡང་སྲིད་
མིན་ནམ་སྐྱེལ་པའི་སྤྲུག་གྲུ་རྣམས་སྤྲོ་སར་འཁྲིད་རྒྱུའི་རོགས་རམ་གནང་དགོས་ཞུས་པར། རྩ་སྤྲུ་སྤྲོང་ནས་དེར་
ལན་མ་སྤྲད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མའི་ཡང་སྲིད་རེ་འཆར་ཡོད་པའི་སྤྲུག་གྲུ་རྣམས་ཐེངས་གཉིས་བཀུག་
སྟེ་ཁོང་རང་ཁ་ཆེ་ཡིན་གྲུང་སྤྲུག་གྲུ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟུག་དབྱུང་ཅིག་བྱས་ཤིང་། བྱེད་སྤྲུབས་བདེ་པོ་ཞིག་བྱས།
ང་ཚོ་སྤྲུག་གྲུ་རྣམས་ལ་མངར་ཆ་སྤྲོར་མ་གཅིག་གཏན་དེ་སྤྲུག་གྲུ་འགའ་ཤས་སྤྲུག་སྤྲོང་གིས་བྱེ་རིལ་མ་སྤྲང་
བ་དང་། འགའ་ཤས་ནས་སྟོགས་རྣམས་བྱས་ཏེ་སྤྲར་བ་གང་འཁྲར་བ་སོགས་བྱས་ཤིང་། ངས་བྱེ་རིལ་གཅིག་
སྤྲངས་ཏེ་སྤྲུལ་པོ་བྱས་ནས་ཐོས་འདུག་གཞན་ཡང་བྱི་བ་འགའ་ཤས་བྱས་ཏེ་ཁོང་ནས་ཕན་ལ་འདོད་སྟོ་ཁེངས་
པའི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་ཞིང་། འོས་སྤྲུལ་བྱིངས་བྱི་མ་མ་ཚོར་དངོས་སྤྲེས་རེ་སྤྲད་དེ་བྱིར་སྟོག་བྱས་བ་དང་།
ཁོང་གིས་ངའི་མ་མ་ལ་ང་སྤྲུ་འབམ་དགོན་དུ་གཅེན་པོའི་སར་འཛོག་དགོས་བཀའ་གནང་བ་རེད། དེ་སྐབས་ངའི་
གཅེན་པོ་གཉིས་སྤྲུ་འབམ་དགོན་པའི་སྤྲིག་གྲུང་ཞུགས་ཟེན་འདུག།

དེ་རྗེས་རྩ་སྤྲུ་སྤྲོང་ནས་ང་ཐོད་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་བཀའ་འཁྲོལ་མ་བྱས་གོང་ཐོད་གཞུང་གི་སྤྲུ་ཚབ་ཚོར་རྩ་ཡང་སྟོང་
ཕྲག་བརྒྱ་ཐམ་པ་དགོས་ཞེས་ལབ་བ་རེད། དེ་དུངས་འཕོར་གང་ཆེ་མ་ཟེད། ཁོང་ལ་དེ་འདྲ་བརྗོད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་
གཏན་ནས་མེད་གྲུང་ཐོད་གཞུང་སྤྲུ་ཚབ་ཚོ་ནས་དེ་དོན་དུངས་འབབ་སྟོན་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ནས་ད་དུང་
དེའི་ཁར་སྟོང་ཕྲག་སུམ་བརྒྱ་དགོས་ཞེས་ལབ་པར། སྤྲུ་ཚབ་ཚོ་ནས་ཡང་སྲིད་དོ་མ་ཡིན་མིན་ད་སྟེ་གཏན་
འཁེལ་ཡོད་པ་མིན་ཁར། ཐོད་ས་སྟོགས་གཞན་ནས་གྲུང་སྤྲུག་གྲུ་དེ་སྤྲུ་བ་མང་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་
རེད། དེ་ནི་སྤྲུ་ཚབ་ཚོ་ནས་ང་ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མའི་ཡང་སྲིད་དོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་ཡིན་པ་རྩ་སྤྲུ་སྤྲོང་ནས་
ཤེས་ཆེ་དུངས་འཕོར་སྤྲར་བ་དང་། དུས་ཚོད་བསྐྱངས་རྒྱུའི་བཀའ་འགོག་བྱས་ཏེ་དཀའ་རྙོག་ཡོང་རྟོགས་བྱིས་
འཛིགས་སྤྲོང་བྱུང་བ་ཅུ་དུ་མ་ཟེད། ཐོད་ལ་རྩ་ལྷན་གཞུང་གིས་དབང་ཆ་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་གྲུང་མི་འཚོལ་
བའི་ངེས་པ་མེད་སྐྱེལ་པའི་ཉེན་རྟོགས་བྱུང་བ་རེད།

སྤྲུ་ཚབ་རྣམས་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་ཚོ་སྤྲུ་སར་ཞུ་དགོས་བྱི་ཡོད་སྐབས་རྩ་ལྷན་བརྒྱུད་གསང་ཉར་གཏོང་རྒྱུ་དེ་
ཡང་གསང་བ་སྤྲི་གྲུང་བྱུང་རྟོགས་བྱིས་ཐོད་ལ་བང་མི་ཆེད་བཏང་གིས་གོ་བསྐྱུར་བྱས་པར་སྤྲིར་ལན་འཕྱོར་མ་
ཐབ་པར་རྒྱ་བ་མང་པོ་འཕོར་ཞིང་། ཡང་སྲིད་བརྒྱུད་གཅོད་དུ་སྤྲིན་པ་ནས། རྩ་སྤྲུ་སྤྲོང་གི་འཕྲོས་མོལ་ཐག་གཅོད་

མ་ཟེན་བར་ལོ་གཉིས་མ་ཟེན་ཅུ་འཕོར་འདུག།

དེ་སྐོར་རྩ་སྤྲུ་སྤྲོང་གིས་ངེ་འདྲ་བྱས་ཡོང་སྐྱེལ་པའི་འཛིགས་སྤྲོང་དང་། ཐོད་ལ་དཔོན་འབངས་ཚང་མའི་སར་
ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྲུབས་གསང་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། ཡང་སྲིད་འཚོལ་མི་སྤྲོ་མ་དཔོན་ཁག་ཚོའི་ཡིད་ཆེས་
དེ་ངའི་མ་མ་ཚོ་ལའང་བཤད་པ་མ་བྱུང་བས། ཁོང་ཚོ་རྒྱུན་རིང་སྤྲུག་སྟོན་བྱས་གྲུང་མ་ཚོས་ང་ཐོད་བྱི་སྤྲོ་མ་
མཚོ་ཤོས་ཤིག་གི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པ་ད་དུང་དགོངས་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ལོ་ན་སོན་སྐབས་ཨ་མ་ལགས་ནས་ང་
མ་སྤྲེས་གོང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམས་མཚན་ཁྲུང་པར་ཅན་འགའ་ཤས་བྱུང་གསུང་གི་འདུག་ཐོད་ནང་སྤྲིར་
བཏང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྲོ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྤྲུ་སྤྲེ་འཁྲུངས་
སའི་ཡལ་དེར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཞེས་བརྗོད་སྟོལ་སྤྲད། ང་མ་སྤྲེས་པའི་གོང་ལོ་བཞིའི་རིང་ལ་སྤྲུག་འཚོར་
ལང་པའི་སྟོན་འབྲས་ལ་སང་སེར་དང་། ཐན་བས་ལོ་ཉེས་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཡལ་མི་ཚོས་ལོ་ཉེས་འབྱུང་སྤྲངས་དེས་
སྤྲེ་སྤྲུལ་ཞིག་ཡལ་དེར་ཡོང་གཤམས་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་སྤྲོང་ཞིང་། ལྷག་པར་ངའི་ནང་དེར་ནང་མི་ཚོས་རྩ་ཚེར་
བརྩེ་བའི་རྩ་ཐོང་དང་། བ་སྤྲུགས་མང་པོ་ཤི་བ་སོགས་ནང་མི་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། ངའི་མ་ཡིས་
དེ་ཚོ་ཤི་བའི་རྩ་མཚན་ཤེས་བྱི་མེད་ཚོད། ང་མ་སྤྲེས་པའི་རྒྱ་བ་གཉིས་ཅུ་གོང་མ་རྒྱན་བསྐྱུན་ཏེ་གཟིམ་ས་ནས་
བཞེང་མ་ཐབ་པར་ཡོད་པ་ལ། ང་སྤྲེས་པའི་ཞོགས་པ་དེར་སྤྲེད་བྱེད་བསྐྱུན་གཞི་མེད་པར་ཡར་བཞེངས་ནས་ནང་
གི་མཚོད་གཤོམས་མདུན་མཚོད་མེ་སོགས་འབུལ་གནང་མཇོང་ཅིང་། སྤྲེད་མས་དེ་སྟོན་ཉལ་སར་བཞུགས་པ་
དེ་ལས་ཀ་མ་སྤྲིད་པར་ཉལ་བ་འདྲ་གསུང་སྐབས། བ་དམ་བས་ང་འདྲུག་འདུག་གསུངས་ཏེ། བཅས་པའི་ཁྲིའུ་དེ་
བ་ཡིན་ན་གྲུ་བ་བཟོ་དགོས་གསུངས་འདུག་རྩ་སྤྲུ་སྤྲོང་དང་གོ་བསྐྱུར་བྱེད་སྐབས་ང་དགོན་པའི་ནང་དུ་བཞག་
ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་ང་ལོ་གསུམ་ཅུ་སྤྲེབས་ཡོད། ཐོག་མར་མ་མ་ནས་ཁ་བྲལ་བར་བརྟེན་ང་སྤྲིད་པོ་རང་མ་
བྱུང་། ངའི་གཅེན་པོ་རྒྱན་པ་ཐབ་བསྐྱུན་འཛིགས་མེད་ལོར་བྱ་དང་། གཅེན་པོ་གསུམ་པ་སྟོ་བཟང་བསམ་གཏན་
ལོ་སྤྲུ་ལ་སྤྲེབས་པ་གཉིས་དགོན་པར་ཡོད་ལུས་ཐོག་སྟོ་བཟང་བསམ་གཏན་སྟོ་སྟོང་འགོ་ཚུགས་ཏེ་དགོ་རྒྱན་
སར་ཡོད་སྐབས་ང་ལ་རྩེད་མོ་རྩེ་རོགས་མེད་པས། ངས་སྟོ་བཟང་བསམ་གཏན་སྟོ་སྟོང་བྱེད་སའི་སྟོ་འགག་
དེར་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་སྐབས་རེ་དགོ་རྒྱན་བྱིས་མ་གཟིགས་པར་ཡོལ་བའི་སེང་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱས་པ་
སོགས་ད་སྟེ་ཡང་དུན་གསོས་བྱི་འདུག་དགོ་རྒྱན་ཚ་པོ་ཡིན་སྐབས་བསམ་གཏན་སྟོ་ལུན་དེའི་རིང་རྩེད་
རོགས་ལ་ཡོང་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ང་ཚོར་ཨ་ཞང་ཞིག་ཡོད་དེ། ངས་སློབ་འགྲོད་ཀྱིས་བརྗོད་རྒྱུར། ཨ་ཞང་དེར་སློབ་སྦྱོར་དག་ཅིས་དགའ་པོ་རང་ཡོད་
པ་མིན་ཏེ། གང་གིས་ཟེར་ན། ཨ་ཞང་ཁོང་གཏོང་ནག་པོ་དང་། འབྲུམ་ཤུལ་མང་ཞིང་། སླར་ལ་ཞག་རྩི་བྱུགས་
ཏེ་སླར་ཀའ་ལངས་ཅན་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། རོ་ནག་ཅིང་། རྒྱུང་ཡང་ལངས་པོ་ཡོད་པ་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ང་གཉིས་ཞེད་སྤང་དང་། མ་དགའ་བ་ཆབས་ཅིག་བྱུང་བ་དེ། ཁོང་ལ་སྤེང་བ་ཆེན་པོ་སྤྲིད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་རྒྱན་ཏུ་བགྲངས་གཤེས་སྤང་བ་མདོག་སྤྲུག་ནག་ཏུ་བྱས་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། ཁོང་གི་དཔེ་ཆ་ཤོག་སྟེ་ལྷུག་
མ་མང་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ངས་དྲན་གསོས་ཀྱི་འདུག་ཉིན་གཅིག་ཁོང་གི་དཔེ་ཆ་རྣམས་ངས་བལྟས་ཏེ་ཤོག་སྟེ་
འགའ་ཤས་འབྲུགས་སོང་བར་ཨ་ཞང་རྒྱུང་ལངས་ཏེ་ལྡན་ལྷག་ཅིག་བརྒྱབ་བྱུང་། དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་
བསམ་གཏན་ང་གཉིས་ཁང་བ་ནས་ཕྱོས་ཏེ་བྱུང་གསེབ་ལ་ཡིབ་བསྐྱད་ནས་ཨ་ཞང་འཚོལ་དུ་འདུག་གི་ཡོད། དེ་
སྐབས་རྩ་སྤྲུག་གིས་ང་ལ་གནད་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་ཡིན་སྐབས་ཨ་ཞང་སེམས་ངལ་ཡོད་པ་དེ་དུས་ཤེས་ཀྱི་
མེད། ཡིན་ནའང་དེད་གཉིས་ཕྱོས་པ་དེ། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་བརྟེན་པའི་སྐབས་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཡོང་
རྒྱའི་གོ་བསྐྱར་གནང་གིན་ཡོད་དེ། ད་དུང་དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོ་སྤྲོད་པོ་བཟོ་ཆེད་ཁོང་གིས་མངར་ཆ་ཤེས་
ཀར་ཡང་སྟེར་གྱི་ཡོད། སློག་ལམ་ཡག་པོ་བྱེད་སྐབས་བྱེ་རིལ་སྟེར་གྱི་མེད།

སྤྲིར་བཏང་བྱས་ན་དེད་རང་སྤྲུག་གཤེས་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དེ་གཅིག་པར་སྟོད་དགོས་པ་སྟོབས་ཤིག་དེ།
སྐབས་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དགོ་རྒྱུན་ནས་བར་བར་ཉར་བ་དང་། གཟན་འོག་བཅུག་སྟེ་ཤིང་ཏོག་སྐམ་ཚོན་
རིགས་སྟེར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ངས་དྲན་སོས་པའི་སྟོབས་སྤེལ་གྱིས་ཤིག་དེ། གཅེན་མོ་ནས་གསུངས་
གསལ། ངས་རྩེད་མོའི་སྐབས་རྩེད་ཆས་རྒྱུང་བཞོན་ཏེ་སྤྲོགས་འགྲོའི་ཆུ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེས་དྲན་གསོས་གནང་
སྟོང་། སྤེལ་ ༡༩༣༩ བོད་ས་ཡོས་ལྷ་ ༦ ཆེས་ཤར་ལ་དངོས་འབྲེལ་གྱིས་སྤྲོགས་ཐོན་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་དེ་
སྤེལ་སོང་། བོད་ཀྱི་སྤྲུ་ཚབ་ཚོ་ནས་རྒྱ་ཡང་སྟོང་སྤྲུག་སྐམ་བརྒྱ་དེ་སྤྲུབ་འཚོལ་མ་ཐབ་པར་རྒྱ་མིའི་ཁ་ཆེ་ཚོང་
པ་འགའ་ཤས་མེ་ཀ་ཞེས་པར་གནས་བསྐྱོར་དུ་སྟོད་མཁན་ནས་སྤྲུ་གཡར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་སྤྲུ་ས་ནས་སྟོད་རྒྱ་
བྱས་པ་དེ། དེ་ནས་རྩ་སྤྲུག་གིས་ང་ལོད་དུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། སྤྲུ་ཚབ་ཁོངས་ནས་བགྲོས་པ་ཞིག་གཏེ་མར་སྟོད་
དགོས། ང་སྤྲུ་སར་བདེ་སྤེལ་བྱུང་མཚམས་སྤྲུ་འབམ་དགོན་པར་གསེར་གྲིས་ཀྱི་བཀའ་འགྲུལ་དང་། ཏུ་ལའི་
ལྷ་མ་སྤྲུ་སྤེང་བཅུ་གསལ་པའི་ན་བཟང་ཆ་ཚང་གཅིག་གཏོང་དགོས་བརྗོད་པར་དེ་རྣམས་འདུལ་རྒྱ་ཐག་བཅད།

མོན་གྱུང་ང་སྤྲུ་སར་འགྲོར་ཟེན་རྗེས་མདོ་ཁམས་སུ་སྤྲིད་དོན་གྱི་རྩོག་ག་ཞིག་ལངས་སྐབས་གོང་གསལ་གཏེ་
མར་ཚུད་པའི་སྤྲུ་ཚབ་དེ་རྩ་སྤྲུ་རྒྱུང་ས་ནས་ཕྱོས་ཏེ་སྤྲུ་སར་བདེ་འགྲོར་བྱུང་འདུག ང་ལོ་བཞི་ལ་སོན་པའི་བདུན་
པ་གཏེ་གཉིས་རྗེས་ང་ཚོ་པ་ཡལ་ནས་ཐོན་ཏེ་ལམ་བར་རྒྱ་བ་གསལ་དང་ཞག་བཅུ་གསལ་འགོར་བ་དེ། དའི་པ་མ་
ཚོ་སྤྲུག་འཚེར་དང་། བར་། ས་ཞིང་། ཉེ་སྟོན་སོགས་བཞག་སྟེ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བར་ཐགས་སྟོབས་བྱུང་ཚོད།
རྒྱ་མཚན་ནི། མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་ཡོང་མིན་མ་མཐུན་སྐབས་བྱུང་བ་དེ། ང་ཚོ་ཐོག་མར་ཐོན་ཡོང་སྐབས་
དའི་ནང་མི་ཚོ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྲུ་ཚབ། གནས་བསྐྱོར་ཐག་དེང་ལ་སྟོད་མཁན་ཁ་ཆེ་ཚོ་བཅས་མི་ལུ་བཅུ་ཅམ་
དང་། རྩ་དེལ་སམ་བརྒྱ་ལུ་བཅུ་སྟོར་ཡོད། པ་མ་ཚོས་དའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལོ་དུག་དང་། སྟོབས་ཐང་
བསམ་གཏན་ལོ་དུག་ལ་སྤེལ་བ་མཉམ་དུ་འབྲིད་ཕེབས་ཤིང་། དེ་དུས་བོད་ནང་འགྲིམ་འགྲུལ་འཁོར་ལོ་དང་
འཁོར་ལམ་ཡོད་པ་མ་དེ། བསམ་གཏན་དང་། དེད་གཉིས་དེལ་བྱམས་ནང་ཡོང་བ་ཡིན། དེལ་བྱམས་ཞེས་པ་
འདི་བཞིན་ཤིང་གཉིས་ལ་བསྟོགས་ཏེ་དེ་དེལ་གཉིས་ཀྱི་སྐལ་བར་འཁར་ཡོད་པ་དེ། ལམ་རྒྱུ་མོ་དང་། ཉེན་
ཁ་ཡོད་སར་ངོས་རང་ཡང་སྤྲིད་འཚོལ་མཁན་སོགས་ནས་དེ་མོས་ཀྱིས་འཁར་ཞིང་། ཉེན་སྲུང་ཞོགས་པ་ནམ་
ལངས་མཚམས་ནས། ཉེན་དགུང་བར་བསྟོད་གྱི་ཡོད། དེ་སྤྲིར་བཏང་བོད་ཀྱི་འགྲུལ་པ་སྤྲོགས་འགྲོའི་ལགས་
སྟོལ་ཞིག་དེ། ལམ་ལ་ཁང་བ་དགོན་པོ་ཡིན་སྐབས་ང་ཚོ་དགོང་ཕྱོག་ནང་སྟོད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོ་ཐོག་མར་ཐོན་
པ་ནས་བདུན་པ་མང་པོའི་དེང་ལམ་བར་འགྲོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་མཐོང་མ་བྱུང་། འགྲོག་པ་དེ་ཚོས་སྤྲུག་དབང་
ཞུ་བར་སྤེལ་བྱུང་།

རྒྱ་མིའི་ས་མཚམས་ནས་བདེ་ཐར་བྱུང་མཚམས་བོད་དུ་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཐོག་ནས་དེལ་བསྐྲུགས་
ཤིག་བྱ་རྒྱུར་མོས་མཐུན་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་ནས་མཚོ་གཟིགས་དང་། བརྟག་དཔྱད་ངོས་འཛིན་ལེགས་བྱུང་གི་
གནས་ཚུལ། སྤྲུ་སྤེང་བཅུ་གསལ་པས་སྤྲུ་གང་དུ་འཁར་མིན་གྱི་མཚོན་རྟགས་དེ་བྱུང་རྣམས་ཞིབ་བཀོད་གྱིས་
སྤྲུ་ཞུ་ཞིག་ཚོགས་འདུ་དེར་པལ་ཞིང་། ངོས་འཛིན་ཞུ་མི་ནས་གྲང་བརྟག་དཔྱད་དེ་བྱུང་དང་། སྤྲུ་སྤེལ་ལང་
ཕེབས་རྣམས་རྩེ་མཐུན་བྱུང་ལགས་ཞུས་མཐུ། ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་དེ་ནས་དེད་རང་ཏུ་ལའི་སྤྲུ་མའི་ཡང་
སྤྲིད་ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་གཏན་འཁེལ་བྱས་འདུག དེ་རྗེས་དཔོན་རིགས་བགྲོས་པ་འགའ་ཤས་བསམ་བར་ཕེབས་
འགྲོར་བྱུང་། ང་ཚོ་ཐོན་ནས་རྒྱ་བ་གསལ་འགྲོའི་མཚམས་བསམ་མ་དཔོན་རིགས་དང་པོ་དེ་མཐུ་སྟོབས་ཆུ་ཁར་
ངོ་འཕྲད་བྱུང་ཞིང་། དཔོན་རིགས་དེ་རྣམས་ངོ་གཡོག་བཅུ་ཅམ་དང་དོ་པོ་བརྒྱ་སྟོར། ཆུ་སྟོལ་གོ་བ་བཞི་བཅས་

འདུག དེ་ནས་ང་ཚོ་ངོ་གཡོག་མང་དུ་སོང་།

དེ་ནས་ཉིན་འགའ་ཤས་ཡོང་རྗེས་ལྷ་ས་ནས་ཉིན་བཅོ་ལྔ་འགྲུངས་ཁད་ཡོད་ས་ཁྲ་ཚང་ལ་བརྒྱབ་སྟེ་འབམ་ཚེན་
ཞེས་པའི་གྲོང་སྡེ་དེར་འབྱོར། ས་གནས་དེར་བོད་གཞུང་དཔོན་རིགས་ཤིག་ནས་དགའ་བསུ་བྱས་ཏེ་མངའ་
རྒྱུ་ཁ་བཏགས་དང་། མཁུལ་རྒྱུ་གསལ་བཅས་བཏེག་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངའི་ཕ་མ་གཉིས་ང་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མའི་
ཡང་སྲིད་ཡིན་པའི་གནས་ལགས་ཐོག་མར་མཁུལ་པ་ཡིན་སྟབས་འདི་འདྲ་དངོས་གནས་ཨེ་བདེན་ན་སྟུང་པའི་
དགའ་སྟོ་ཚེན་པོ་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ལྷ་ས་ནས་ཉིན་བཅའི་ས་གནས་སུ་བསུ་མ་དཔོན་རིགས་
བརྒྱ་སྟོར་དང་། རྩ་བེལ་མང་པོ་ཐག་བྱུང་། དེའི་འགོ་འཁྲིད་བཀའ་ཤིག་དང་། གཞན་ཡང་དཔོན་རིགས། གདན་
ས་གསལ་གྱི་ལས་སྟེ་སོགས་གྱིས་ང་ལ་མངའ་དར་དང་། མཁུལ་རྒྱུ་གསལ་བཏེག་བྱུང་། དཔོན་རིགས་དེ་
ཚོས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་དང་། ཚོགས་འདུ། བཀའ་ཤིག་བཅས་ཚང་མས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་སྡེ་བཅུ་བཞི་པར་ངོས་
འཛིན་མོས་མཐུན་བྱུང་བའི་ངོ་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་འཁྲུང་འདུག དེ་ནས་ངས་སོ་ནམ་པའི་གྲོན་ཆས་ལྷན་དེ་གྲུ་
ཆས་གྲོན་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྱི་བཅར་བ་འགའ་ཤས་བཞག་བྱུང་། དེ་ནས་བཟང་ཕེབས་བྱམས་ཤིག་ནང་ཡོང་བ་
ཡིན་ཞིང་། ང་ཚོའི་ཚེབས་གལ་དེ་ཡང་རྗེ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་འདུག ལམ་འཁེལ་དགོན་པ་དང་། གྲོང་གསེབ་ཚང་མར་
སྤྱི་མ་ལས་སྟེ། དག་འདུན་ཚོ་ནས་སེར་སྟེང་དང་། དུང་། རྩ་བྱིང་། རོལ་མོ་དགོལ་བ་དང་། བསངས་དུད་སྲིན་
ལྷར་དཀྱིགས་ཏེ། སེར་སྟེང་མི་མང་ཚང་མ་གྲོན་ཆས་གཟབ་མཚོར་ལེགས་པོའི་ཐོག་ནས་བསྟར་བསྟེན་གྱིས་
ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུང་དུ་མས་དགའ་བསུ་བྱེད་གྱིན་འདུག ངས་ཕེབས་བྱམས་ནས་
ལྷ་དུས་མི་ཚང་མས་དགའ་སྟོའི་མིག་ཚུ་བཏང་བ་དྲན་སོས་གྱི་འདུག ས་གང་སར་དགའ་བསུའི་སྤྱི་གཞས་དང་
ཞབས་ཤོ་རྒྱག་མཁན་ཡང་འདུག

དེ་ནས་གལ་ཚེའི་ས་གནས་འདམ་དབུ་མ་ཐང་དུ་སྟེན་པས་ཤིང་། དེར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་དང་། སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་
ནས་དགའ་བསུ་གནང་སྟེ་རྩ་སྟེང་དགོན་པར་ཉིན་གསལ་བསྟར་བ་ཡིན། གཞུང་སྟོལ་དགའ་བསུ་ངོ་མ་རྒྱ་ཆེ་
བ་དེ་འདོད་རྒྱ་ཐང་ལ་སྟེན་སྐབས་སྐབས་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྟོན་དང་། བཀའ་ཤིག་དཔོན་རིགས་
འཕྲོས་ཚང་མ་དང་། གདན་ས་གསལ། གཞིས་དགོན་བཅས་ཀྱི་མཁན་པོ། སྤྱི་མ། ལས་སྟེ་རྣམས་ཕེབས་ཡོད་
པ་རེད། དེར་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་དཔྱིན་རིའི་སྤྱི་ཚབ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་ཉིད་རི་ཅར་སན་དང་། བལ་ཡལ། འདུག རྩ་

ནག་སྤྱི་ཚབ་བཅས་ནས་དགའ་བསུ་བྱས། དེ་ནས་ང་ཚོ་ངོ་འཁོར་བརྒྱ་སྟེན་མང་པོ་བྱས་པ་རྣམས་རྟ་གལ་རིང་
པོ་བསྟེན་ཏེ་ལྷ་སར་བསྟོད་སྐབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་བྲལ་བ་སྟོང་སྟེན་མང་པོས་མཚོང་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་
སེར་སྟེང་བསྟེན་ཏེ་བཞུགས་འདུག མི་མང་ཁག་མང་པོས་དགའ་བསུའི་གཞས་དང་། རོལ་ཆ་གཏོང་གི་འདུག
བོད་ཀྱི་དམག་སྟར་ཚང་མའི་འགོ་དམག་ནས་རྩ་བསྟེན་གྱིས་གྲུས་འདུད་བྱེད་ཅིང་། བོད་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་
སེར་སྟེང་པོ་མོ་རྒྱན་གྱིས་བར་གསལ་ཡོངས་རྒྱ་གསལ་ནས་གྲོན་ཆས་ལེགས་པོས་གྱི་གཟབ་མཚོར་སྤྱི་ཏེ་དགའ་
བསུ་དང་། གྲུས་འདུད་ཞུ་བར་སྟེན་པས་འདུག མི་དེ་ཚོས། ད་སྟེན་པའི་ཉི་མ་ཤར་སོང་ཞེས་སྟེན་བརྒྱབ་པ་མཐོང་
བྱུང་། ང་རང་ནི་རྗེ་ལམ་རྗེས་པ་ལྷར་སྤྱིང་ག་རྩ་ཚེན་པོ་ཞིག་ནང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེན་པའི་མེ་ཏོག་སྤྱི་ཚོགས་
བཞན་ཅིང་། ལྷག་རྒྱུང་བསེལ་བསེལ་གྱིས་དྲི་ངད་བཟང་པོ་འཕེལ་བ་དང་། མདུན་ན་རྩ་བའི་གར་སྟབས་བསྟར་
བ་ལྷ་བའི་ཐང་ཐིང་འདུ་ལོང་ཚེན་པོ་འདུག རང་དབང་བདེ་སྟེན་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དབྱུངས་དང་། རོལ་
ཚའི་སྤྱི་མ་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ་ལྷ་སར་འབྱོར་བྱེད་ཀྱིས་གྲུང་རྗེ་ལམ་ལྷ་བའི་སྤྱང་བ་ཡལ་མི་འདུག དེ་
ནས་རེད་རང་གཅུག་ལག་ཁང་དུ་འཁྲིད་དེ་རྒྱུ་གཅོ་ཁག་ལ་མཚོང་མངའ་གསོལ་འདེབས་བྱས་ནས་སྤྱར་ཡང་
ང་ཚོ་སྤྱི་འཁོར་རྣམས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མའི་དབྱར་ཁའི་བཞུགས་ས་ལོར་བ་སྤྱིང་གར་བསྟོད། དེ་དུས་གྲུང་རྗེ་ལམ་གྱི་
བཟོ་འདུའི་ཐོག་སྤྱི་གོང་མའི་པོ་བྱང་དང་། གཞིས་ཚུང་ལེགས་པོ་དེ་ཚོའི་ནང་འཁྲིད་བྱུང་།

ང་ལྷ་སར་འབྱོར་རྗེས་སྤྱི་པོ་ ༡༩༥༠ བོད་ལྷགས་འདུག་ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་
མངའ་སྟོད་འཚོགས་རྒྱ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནི་ངོས་སེརྗེའི་ཁྲི་སྟེང་སྟོད་རྒྱའི་མངའ་སྟོད་ལྷ་ས་འདི་བོད་
ཀྱི་སྤྱི་ཚོས་པའི་བསམ་འཚར་དང་བསྟར་ཚོགས་ཚེན་ལ་གོ་བསྟར་ཐོག་རྒྱལ་ཚབ་ནས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་གནང་
གིས་རྩ་བའི་གཞུང་དང་། རྩ་གར་ནང་དཔྱིན་གཞུང་། བལ་ཡལ་རྒྱལ་པོ། འདུག་དང་། འབྲས་སྤོངས་གྱི་རྒྱལ་
པོ་བཅས་སོ་སོར་སྟོག་འཕྲིན་ཡང་བཏང་བ་རེད། མངའ་སྟོད་དེ་རྗེ་པོ་བྱང་གི་ཤར་བརྒྱུད་ཚོམས་ཚེན་སྲིད་ཞིའི་
ལན་ཚོགས་ནང་བྱས་ཤིང་། སྲིད་ཞིའི་ལན་ཚོགས་ཞེས་པ་འདི་ལས་དོན་ཡག་པོ་ཤིག་སྟེན་པ་རེད། མངའ་
སྟོད་འདིར་ཕེབས་མཁན་བོད་ཀྱི་བྱིས་མཚའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་སྤྱི་ཚབ་དང་། བོད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སེར་སྟེང་
ཁག་གདན་ས་གསལ། གཞིས་དགོན་བཅས་པའི་སྤྱི་ལྷན་སྤྱི་མཁན་པོ། ལས་སྟེ། ངའི་ནང་མི་ཚོ་བཅས་ཡོད་པ་
རེད། སྲིད་ཞིའི་ལན་ཚོགས་ལ་བསྟོད་སྐབས་ང་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་ས་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད། ཁོང་ནི་ཡོངས་འཛིན་
བགྲུས་པ་ཡང་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་སྤྱི་གཞིའི་བཀའ་ཤིག་སྤྱི་མཁན། གསོལ་གཞིས་མཚོང་གསལ། མཐོན་ཆེ།

འགའ་ཤས་དང་། དགོན་པ་ཚོར་སྲོད་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། ཉེན་རྒྱས་ཁ་བཏགས་སོགས་ལ་དམ་རྒྱ་པལ།
དེ་ཚོ་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་རྣམས་མཚན་གྱི་ཐོག་མ་དེ་དང་།
ང་ལོ་བཞི་དང་བྱེད་ཀ་ལ་སླེབས་པའི་སྐབས་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མ་སྐྱ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཤོད་སྲོངས་རྒྱལ་སྲིད་དང་། ཚོས་
སྲིད་གཉིས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་ཤོད་མི་ཚང་མས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་བདེ་སྦྱིད་ཡོན་
བརྟན་ཡོང་བའི་རྣམ་གཞི་ཚུགས་པར་སེམས་སོ།། །།

ལེའུ་གཉིས་པ། བྱང་ཚུབ་འཚོམ་པ།

༡༧། །ཁོ་ལོ་ལྷུག་ནས་སློབ་སྦྱོང་འགོ་འཇགས་བྱས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་
གོང་ནས་ཡོད་པའི་ཤོད་ཀྱི་གནའ་སློལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཤིང་། དེས་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་སྲོད་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་།
བསམ་པའི་ཆུ་ཚོད་མཐོན་པོར་གནས་ཐབ་པ་ལ་ད་བར་པན་ལུས་ཚེན་པོ་བྱང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེར་སང་འཇམ་
སྲིད་གི་རིག་གནས་གསར་པའི་ཆ་ནས་ཚན་རིག་སོགས་ལག་ལེན་མ་བྱས་པའི་སློན་ཐུན་བ་ཡོད། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་ཉེ་ཆར་མ་གཏོགས་ཤོད་རང་ཁེ་གཙང་བར་དུ་བསྐྱད་པ་དེའི་རྗེན་དེད། ཤོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་བསམ་
པའི་འབྲེལ་སོ་ནི་ཡོན་ཏན་སྣེ་མང་པོའི་ཐོག་སློ་རྒྱ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱའི་འདུན་པ་ཡོད་ཅིང་། མི་སྣའི་སློབ་སྦྱོང་
མཐོ་རིམ་ཁག་ནང་སློས་གར་འཁྲབ་རྩེམ། སྐར་རྩེམ། མངོན་བརྗོད། སྤེལ་སྦྱོར། སྤྱན་དག་བཅས་རིག་གནས་
ཆུང་བ་ལྟ་ཡོད། དེ་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་མི་སྣ་ཁེ་གཙང་མིན་པར་སེར་མོ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་ཁོངས་
ནས་ཁག་རེ་གཉིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མང་ཆེས་སྐར་རྩེམ་དང་། སྤྱན་དག་སྤེལ་སྦྱོར་སོགས་འདེམས་
ཀྱི་དེད། ཚོས་བྱེད་དགོ་འདུན་ཁོངས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། སྐར་རིག་པ།
གཏན་ཚིགས་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། རང་རིག་པ་སྟེ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་མཐོ་བའམ། ཆེ་བའི་
རིག་གནས་སློབ་ཚན་ལྟ་བུར། དེ་ཚོའི་ཁོངས་ནས་མཐའ་མ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་
གྲགས་ཆེ་བར་ཡན་ལག་བྱེས་ན། སྐྱོད་ཏེ་སྐད་དུ། བརྒྱ་པ་ར་མི་ཏ། འདིའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་
དང་། ཡང་གཅིག་ལ། མཚུམས་འདིའི་དོན་དུ་མའི་ལམ་ཞེས་པ་རྣམས་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བ། ཡང་གི་རྒྱ་
ཡ་ཞེས་པ་ཚོས་འདུལ་བ། ཨ་བྱི་རྩེམ་ཞེས་པ་ཚོས་མངོན་པ། ཡང་བྲ་མ་ཏ་ཞེས་པ་ཚོད་མ་རིག་པ་སྟེ་ལྟ་ཡོད།
དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་ཚད་མ་རིག་པ་ཅམ་ནང་རིག་པའི་གས་མིན་ཡང་། ཡན་ལག་ལྟའི་ནང་འདུག་དགོས་པ་ནི་

ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་སོགས་རིག་པས་རྣམ་པར་བྱེས་ནས་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་དེད། ཐེག་ཆེན་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་
སློབ་རྣམས་གོང་ཁོངས་ཆུང་མེད་པ་དེ་རྣམས་བར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས། ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་མང་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་
ཚོས་བྱེད་ཀྱི་དེད། ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་གཏོང་བའོ་ཡིན་གཤེས་དོན་རྣམས་པར་དགའ་བས་དེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་
གི་ཐབས་ཤེས་རྣམས་གྲངས་མང་པོ་བྱེད་དགོས།

ཤོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་འདིས་སྤྱིའི་ཤེས་བྱའི་རིག་གནས་ཅམ་མ་བཟད། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གོང་
འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་གྱང་ཡོང་ངེས། དང་པོ། སྤྱག་གུ་ཚོས་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་སྐབས་དགོ་
རྒྱན་ལ་དཔེ་བལྟས་ཏེ་འབྲི་སློག་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་སློབ་དེད། གཉིས་པ། བསྐྱབས་ཐེན་རྣམས་དུན་གསོ་གཏོང་ཆེད་
དཔེ་ཆ་སློབ་འཛིན་བྱེད་དགོས་མང་པོ་ཡོད། གསུམ་པ། དེའི་དོན་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་འཇམ་སྲིད་
གང་སར་བེད་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལྟར་དེད། དགོན་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་གུ་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱངས་དེ་གའི་ཐོག་ནས་
སློབ་ཀྱི་དེད། འོན་ཀྱང་དགོན་པ་མང་པོར་སློབ་སྤྱི་གུ་དང་། དགོ་རྒྱན་དབར་ཚོས་ཀྱི་རྩོད་པའམ། གནད་དོན་འདི་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད། མཐའ་སློབ་བརྒྱུ་སྟེ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་སྦྱོང་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་།
སྤྱག་མཐོང་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་མཐུ་རིམ་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་དེད། ངོས་ནས་ཀྱང་ཤོད་ཀྱི་སྤྱག་གུ་མང་ཆེའི་སྤྱི་སློབ་
བཞིན་ཐོག་མར་ཡི་གེ་འབྲི་སློག་འགོ་བཅུགས་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་སྤྱག་གུ་ཆུང་དུས་སུ་ལེ་ལོའི་བསམ་པ་ཡོད་
པ་བཞིན་ང་ལ་ཡང་བསམ་པ་དེ་བྱུང་། དགོ་རྒྱན་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དཔེ་ཆ་ལ་བསྟར་རྒྱུར་ཏ་ཅང་དགའ་བོ་
མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་གི་སློབ་སྦྱོང་རྣམས་དགོ་རྒྱན་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་འདོད་ཁེངས་པའི་གང་ལེགས་
བྱས་པ་ཡིན། སློབ་སྦྱོང་གི་སྤྱི་གུ་ལམ་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱང་སྐབས་དགོ་རྒྱན་ཚོའི་གཞིགས་ཚུལ་ལ་ངས་སྤྱིར་
བཏང་ལས་མགྲོགས་པར་ཤེས་ཐབ་པ་གཞིགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག།

ཤོད་ཀྱི་ནང་ཡི་གེ་འབྲི་སྦྱངས་བཞི་ཡོད་པ་དེད། ཐོག་མར་ལོ་གཉིས་ནང་ཡོངས་འཛིན་བཤེས་གཞོན་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་ནས་དུལ་ཅན་སློག་སློབ་རྒྱ་དང་། ཉིན་ལྟར་དཔེ་ཆ་སློབ་འཛིན་དང་། ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཅམ་དཔེ་
ཆ་སློག་རྒྱ་བཅས་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་གི་ཡི་གེ་དུལ་མེད་བསྐྱབ་པ་ཡིན། དེའི་དགོ་
རྒྱན་ནི། མདོ་ཁམས་ནས། ང་ཚོ་སྣ་སར་བསམས་ཏེ་མཉམ་དུ་ཐེབས་མཁན་མཁྲེན་རབ་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པ་སེར་
མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་དེད། ཁོང་ཐབས་གཤེས་བཟང་ཞིང་། སྤྱག་གུ་ཆུང་ཆུང་ལ་སློབ་སྦྱོན་མཁས་པོ་ཡོད་

པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྲུང་སྲོལ་སྲོལ་སྲུང་ས་ཐོག་ནས་སྲོལ་སྲོན་གནང་གི་ཡོད། སྲུང་ཤིང་ལ་ས་དཀར་བརྟུབས་
ཉེ་དེའི་སྲིང་དགོ་རྒྱན་ནས་སྐམ་གྱིས་གནང་ཐོག་ངས་སྐབས་ཚེས་འཁྲི་དགོས། ཐོག་མར་ཡིག་གཟུགས་ཆེན་པོ་
དང་། དེ་ནས་རྗེ་ཚང་དུ་བཏང་སྟེ། རྗེས་མ་ནས་དགོ་རྒྱན་གྱིས་སྲུང་ཤིང་ཐོད་དུ་འཁྲི་གནང་དེར་དཔེ་བལྟས་ཉེ་
ངས་གཤམ་དུ་འཁྲི་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་གཟུགས་ཡག་པོ་ཡོང་ཆེད་ལྷ་བ་བརྒྱན་ཅམ་སྲུང་ཤིང་ལ་གྱིས་ཤིང་།
དེ་ནས་ཤོག་བར་འཁྲི་རྩ་འཇུག་གནང་མཛད། དེ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་གཞིན་མི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དག་ཡིག་
དང་། ལྷ་རྟགས་སྲོལ་འཁྲིད་གནང་སྟེ། བོད་ཡིག་སྲོལ་སྲོང་དེ་རྣམས་ཚང་མར་པོ་ལྷ་ཅམ་འགོད། དེའི་རིང་
ལའང་རྒྱན་དུ་སྲུང་ཤོང་དཔེ་ཆ་སྲོལ་སྲོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དེ། སྲོལ་སྲོང་དངོས་གཞི་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་སྲོང་
ཡིན་པ་མ་ཟད། ཡི་གེ་འཁྲི་སྲོག་བྱེད་པ་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་སྲོང་གི་སྲོན་འགྲོའི་ཆ་ཤས་སྐྱབས་བྱུང་།

ང་ལོ་བཅ་གཉིས་ལ་མ་སླེབ་པར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་སྲོང་དངོས་གཞི་དེ་འགོ་ཚུགས་པ་རེད། དེ་
སྐབས་ཐོག་མར་མ་སླེད་པ་སྐྱབས་བྱུང་། སྲོན་དུ་ལོ་དུག་ལ་སླེབས་སྐབས་ཀྱི་མེ་ལོ་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་བྱུང་གས་ཆེ་
ཅམ་བྱང་ཡང་། རིམ་བས་གོམས་འབྲིས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ནས་སྲོལ་སྲོང་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་པ་ཞིག་དུ་བྱུང། དེ་
ནས་མཐོ་རིམ་གྱི་སྲོལ་སྲོང་དང་། སྲོ་ལ་འཛིན་རྒྱ། དེ་སྐོར་གོ་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ། སྲོལ་གཉེར་བ་མཁས་པ་གཞན་
དང་ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་བགོ་སློང་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ངས་ཐོག་མར་ལྷ་བ་ར་མི་ཉ་
ཞེས་པ་པར་སློན་ནས་སྲོལ་སྲོང་གཙོ་བོར་འགོ་བཅུགས་ཤིང་། དེའི་སྐོར་ལ་འགྲེལ་པ་དཔེ་ཆ་པོ་ཉེ་སྐྱབས་ལྷ་ག་
ཅམ་ཡོད་པར་བརྟེན་དགོན་པ་ཚོའི་མཐོ་རིམ་སྲོལ་གཉེར་བ་ནས་དཔེ་ཆ་དེའི་ཁོད་ནས་འདེམས་ཀྱི་རེད། རོས་
ནས་རྩ་བ་གཞིར་བཟང་རྒྱ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་བརྗེ་ཉ་སེལ་ལྷ་བྱེད་ལས། སེལ་བཟང་པོ་ནས་བརྒྱམས་པ་
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་སློང་ལྷ་བས་སྐྱབས་རྩོམ་མཛད་པ་ཤོག་གྲངས་སྐུ་གཉིས་བརྒྱུ་
པ་པར་སློན་སྲོ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་བཅས་གདམས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བཟང་ཉིན་རེ་དཔེ་ཆ་ཤོག་སློང་གསལ་ཆ་
གཅིག་སྲོ་འཛིན་ཐོག་དེ་ལས་མང་བའི་དཔེ་སྲོག་དང་། ཤོ་དོན་རྟོགས་ཐབས་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཞོར་དུ་
ཚད་མ་རིག་པ་དང་། རྩོད་པའི་རིག་ལམ་སྲོལ་དགོས། དེའི་སྐོར་རོགས་རམ་བྱེད་མིར་གདན་ས་གསལ་གྱི་སྐུ་
ཚང་བདུན་ནས་སྲོལ་གཉེར་བ་མཁས་པ་མི་བདུན་གདམས་ཡོད་པ་རེད།

མེ་པག་རྒྱ་བརྒྱད་པར་ང་ལོ་བཅ་གསལ་སྐྱབས་ཅམ་སོན་སྐབས་འབྲས་སྐྱངས་དང་། མེ་ར་དགོན་པ་གཉིས་ལ་

སྐྱིག་ཞུགས་བྱས། དེའི་སྐབས་ལ་དགོན་པ་གཉིས་པའི་སྲོལ་གཉེར་གྱི་ཚང་ཁག་སྐུ་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཚོས་ཀྱི་རྩོད་པ་
བྱེད་སྐབས་ངའི་རྩོད་རྒྱ་སྐུ་ཚང་པོ་སོའི་མཁན་པོ་ནས་བྱས་ཉེ། དེར་ཚོས་ཀྱི་མཁས་པ་བརྒྱ་སྐབས་མང་པོ་དང་། སྐུ་
པ་སྲོང་སྐབས་མང་པོ་ཚོགས་ཡོད། ཚོགས་མང་སར་གཞུང་ཆེན་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་སྐབས་འཆར་
བ་དང་། སེམས་འཚབས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ངམ་སྐྱབས་བྱུང་། ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་སྐུ་མ་མཁས་པ་ཚོས་དེའི་
སྐབས་ངས་ཁོང་ཚོའི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་བྱས་སོང་ཞེས་གསུང་གི་འདུག

དཔེ་དེབ་འདི་དག་གཞིགས་མཁན་ཚོས་ལགས་གཞན་རྣམས་ལ་ངའི་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་སྲོང་བྱེད་ཚུལ་འདིར་དུ་དང་
ལ་མཐད་དེ་གཞིགས་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་མིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འདི་བསམ་ཚུལ་ཅམ་མིན་
པར་རིག་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བང་རིག་པའི་སྐོར་པོ་ཉེ་སྲོང་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ངས་བརྒྱ་
སྐོར་ཅམ་ལས་སྲོལ་སྲོང་བྱེད་མ་ཐབས། འོན་ཀྱང་དཔེ་དེབ་འདིའི་ཁ་སྐོན་ལ་ངས་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
སྐྱབས་བཀོད་ཡོད། ང་ལོ་བཅ་གསལ་ཅམ་ལ་ལྷགས་ཆེའི་མཐོ་རིམ་སྲོལ་སྲོང་ཐོག་མར་བྱེད་སྐབས་གོ་རྟོགས་
དཀའ་ཅམ་བྱང་ནའང་། དེ་ནས་ཉིན་ཁ་ཤས་རྗེས་ལ་སྲུང་གྱི་སྲོལ་སྲོང་ནང་བཞིན་དཀའ་ངལ་མེད་པ་དང་གསལ་
དུ་སློན་སོང་། གོམས་ན་སྐྱབས་ལེ་འགྱུར་བའི། དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཞི་
བ་ལྷས་རི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ང་རང་གི་ཉམས་སྲོང་ཐོག་ནས་དེ་ག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། སྲོལ་ཚན་གཞན་
དག་སྲོལ་སྲོང་བྱེད་སྐབས་ཀྱང་རིམ་བས་དཀའ་ངལ་མེད་པ་ཡོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་དུ་དང་དེ་ལས་མང་པ་
ཤེས་འདོད་དང་། རེད་རང་གི་སྐབས་བབས་ཀྱི་སྲོལ་སྲོང་ལས་སྐྱབས་པ་བྱེད་ཐབས་པའི་སྲོལ་པ་བསྐྱེད་དེ། ད་
དུང་དེ་ལས་སྐྱབས་པའི་སྲོལ་ཚན་གཞན་ཡང་དགོ་རྒྱན་ལ་སྲོལ་རོགས་གནང་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

རང་གི་སེམས་ལྷགས་ཆེ་རྩ་འགོ་སྐབས་ཚོས་ཀྱི་དག་སྲུང་ཡང་དེ་བཞིན་ཆེ་རྩ་འགོ་བ་བྱང་སྟེ་སྲོལ་སྲོང་གི་རིམ་
པ་རེ་རེ་བཞིན་རིམ་འཇུགས་བྱ་རྒྱུའི་བྱ་སྐྱིག་གིས་ལོ་བརྒྱད་ཅམ་ལ་སོན་སྐབས་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཚོས་ལ་དང་
གསལ་གྱི་རྣམས་ལྷགས་ཐོབ་པ་དེ་གསལ་པོ་བྱན་གྱི་འདུག སྐབས་དེར་ཞི་བ་དང་། བདེ་བའི་སྲུང་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་།
དེ་རྗེས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་པལ་ཆེ་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྲོ་བ་སྲོང་བཞིན་པའི་ཐོག་ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་
དང་། དད་པ་རྗེ་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་ལམ་མ་ཞོར་བ་དང་། ཁྱངས་བཅོན་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱུང་།

ཉམས་མེད་རྣམས་གོམས་འདྲིས་བྱུང་སྟེ་ལོ་བཙུག་ཅམ་སྟེ་བས་སྐབས་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་དང་སྤྱི་བཀའ་
དེན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མོས་གྲུས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནས་
པོད་ལ་ཐབ་མའི་ཚོས་པངས་མེད་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་། དེ་རྣམས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་པོད་ཡིག་ལ་
བརྒྱུད་ཏེ་ཉར་ཚགས་ཐབ་པ། གཞན་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དེན་དེ་རྣམས་གཞལ་
མི་རྣམས་པའི་བུ་ལོན་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུར་གསལ་དགའ་བ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟངས་རང་
དོན་གྱི་བསམ་པ་མིན་པར་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་སྟོ་ཆེས་མང་པོ་བཏང་སྟེ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་སྟོམ་ཚུལ་རྣམས་ཐུན་
བུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། ཚོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དེ་ཡང་རྣམས་འགོ་སྐབས་གཞན་གྱི་རིག་གནས་དང་། ཚོས་ཀྱི་བགོ་
སྟོང་། སྟོ་འཛིན་བྱ་རྒྱ། གཞན་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱའི་རིགས་རེ་རྣམས་སུ་འགོ་ཐབ་པའི་སྟོབས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
བྱུང་།

སྟོན་དོན་གྱི་འགན་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་བས་མཁས་པ་གཞན་ལྟ་བུར་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐོས་
བསམ་སྟོམ་པ་གཤམ་མ་མ་མཐད་ཀྱིས་བྱེད་ཐབ་མ་བྱུང་མོད། དོན་གྲུང་ལོ་བཙུག་གསལ་རིང་ཚོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་
མི་དམན་ཅམ་བྱེད་ཐབ་བྱུང་། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལོན་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཚོས་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་
དབུས་སུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱགས་ཐོག་མ་དེ་ལལ་བ་ཡིན།

ཚོས་ཀྱི་རྒྱགས་སྟོན་འདྲིའི་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་ལོ་ལོ་ལོའི་མཁས་པ་མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་གཞུང་ཆེན་
བཀའ་པོད་ལྟའི་བགོ་སྟོང་བྱེད་དགོས་པ་དེའི་མཛད་སྟོ་དང་ལགས་སྟོལ་དེ་རྣམས་སྟོས་མེད་པའི་སྐབས་བདེ་པོ་
ཞིག་ཡིན་གྲུང་གཟི་བརྗེད་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་སྐབས་སྟོབ་གཉེར་མཁས་པ་མང་པོས་མི་རེ་རེས་
གཞུང་ཆེན་ལྟའི་ཁོངས་ནས་རང་རང་སྟོ་འདོད་བཞིན་གདམ་ག་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་བྱུང་སྐབས་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོའི་ནང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བོད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་
དོན་དང་མ་འཛོལ་བའི་ལན་སྐབས་འབྲལ་ངག་ཐོག་ནས་འདེབས་ཐབ་པ་བྱེད་དགོས། དེ་སྐབས་ང་ལ་རྩོད་རྒྱ་
མཁས་པ་བཙུག་པོ་ལོད་པ་མི་གསལ་རེ་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་རེའི་ཐོག་ནས་དགའ་གནད་ཆོག་བཟང་རིགས་
འདྲི་རྩོད་བྱུང་སྐབས་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ལན་བཏང་ནས་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་འགལ་མེད་དུ་བཟང་བ་དང་།
དེ་རྗེས་མཁས་པོ་མཁས་པ་གཉིས་ལ་ཕར་རྒྱགས་བསལ་བཏང་སྟེ་གཞུང་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བཅས་བྱེད་

དགོས། རྩོད་སྟོང་དེ་བྱེད་སྟངས་ལག་བས་ཐལ་མོ་བརྟམས་ཏེ་སེམས་ནས་དགག་བཞག་སྟོང་གསལ་གྱི་ལང་
རིགས་ལ་གྲུ་རྒྱ་དུ་སྟེལ་བའི་རིག་རྩལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེམས་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ལོ་ངོ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་ངས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱགས་མཐའ་མ་དེ་སྤྱད་པ་རེད། དེ་ནི་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཞེས་པ་ལོ་
ལྟར་རྒྱ་དང་པོ་ནང་ཚོགས་པའི་ཚོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་སྐབས་གདན་ས་མང་པོའི་མཁས་པ་
དང་། དགོ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་སྤྱ་དགོང་དགུང་གསལ་ལ་ཚོགས་ཐངས་གསལ་གྱི་
རིང་བརྟམ་བརྟམ་རྒྱགས་སྟོན་བྱ་དགོས། སྤྱོད་སྟོབ་གཉེར་བ་མཁས་པ་སམ་ཅུ་ཅམ་ནས། བ་མ་ཁ་སྟེ། ཚང་
མའི་སྟོང་རྒྱགས་བསལ་བཏང་བ་དང་། དགུང་ཚོགས་ལ་སྟོབ་གཉེར་བ་བཙུག་ནས། མཚུ་མ་ཀ་སྟེ། དབུ་མའི་
སྟོང་དང་། བརྒྱ་བ་ར་མི་ཏ་སྟེ། ཕར་སྟོན་གྱི་སྟོང་། དགོང་དོ་མཁས་པ་སམ་ཅུ་ལོ་ལྷ་ནས། བི་རྒྱ་ལ་སྟེ། དམ་
པའི་ཚོས་འདུལ་བ་དང་། ལ་སྟེ་རྩེ་སྟེ། ཚོས་མདོན་པ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་ལ་བརྟམ་བརྟམ་རྩོད་པ་བྱས་ཤིང་།
གདན་ས་མང་པོའི་མཁས་པ་ན་བཟའ་དམར་སེར་བཞེས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་ངའི་ཡོངས་
འཛིན་རྣམ་གཉིས་གྲུང་ཐེབས་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དགོ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་མང་པོས་སྟོན་གསལ་ཏེ་བཞགས་ཡོད་
པ་རེད། དེ་སྐབས་གཞུང་དོན་དགའ་གནད་ཆེ་ས་ཚོའི་སྟོང་ལ་ཏ་ཅང་བསམ་སྟོ་མང་པོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་།
དེ་བ་ཚོར་ལན་ལམ་སེང་རྒྱག་དགོས་པའི་རྗེས་ཀྱིས་དགའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། རྩོད་པ་དེ་ཚོ་ཚོ་ཚོ་མང་
པོའི་བར་རྒྱག་དགོས་གྲུང་། རེད་རང་གི་སྤྱང་ངོར་ཡོད་ཅམ་ལ་རྩོགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུག་
པོན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ལ་སྟོབ་སྟོང་ལོ་མང་པོ་བྱས་ཏེ་མཁས་པ་མང་པོའི་དབུས་སུ་
རྒྱགས་སྟོན་ཐབ་པ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་སྟོའི་སྟོབས་པ་ཆེན་པོ་སྟེལ་བྱུང་། དོན་གྲུང་སྟོབ་གཉེར་མ་མཐད་བྱས་
གྲུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་འཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཚོས་ཀྱི་མཐའ་ཐག་རྒྱ་ཡོད་པ་མིན་སྟེ་མ་པ་འདུག་ཚོས་ཀྱི་སྟོབ་
སྟོང་བྱས་ནས་བཟང་འདི་བསམ་ཚུལ་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུར་བྱུང་ཞིང་། སྤྱིར་བཏང་རང་ཉིད་ལ་སྤྱུག་བསྟུལ་
གྱིས་ཤོན་པའི་སྐབས་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བར་ཡིད་ཆེས་རྗེད་ཐབ་པ་དང་། དགའ་ཐབ་ཀྱི་སྟོན་སེམས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
མས་ཤིག་ཡིན་ན་སྤྱུག་བསྟུལ་གང་འདྲ་ཡིན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་མཐའ་བཟོད་སྟུང་ཐབ་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། ཚོས་ལ་རེས་
ཤེས་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱུག་བསྟུལ་གྱིས་ཤོན་པའི་སྐབས་རང་ཉིད་ངལ་བ་སྟོས་མེད་ཐོག་གཞན་ལའང་
སྤྱུག་བསྟུལ་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཅིང་། འགོ་བ་མའི་རིགས་རྣམས་དང་། སྟོག་ཆགས་དུད་འགོ་ཆུན་རིས་མེད་
སེམས་ཅན་ཚང་མར་དངོས་འབྲེལ་བརྟེ་སེམས་སྟེ་བ་ནི་ཚོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་མ་གཏོགས་མི་འདུང་ཞིང་།

ཚོས་ཞེས་མིང་ཐ་སྐྱོད་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། རྩ་བ་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཚང་མར་ཞི་བདེ་ཡོང་
ཐབས་བྱེད་པ་དེ་རང་ཡིན། སེམས་ལ་བདེ་བ་མེད་ན་འཇམ་སྒྲིང་ནང་རྩལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དང་། མི་གཞན་ཕན་
ཚུན་བཅས་སྤྱི་འབྲེལ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་བ་དགའ།

ཚོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དང་། ང་ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྤངས་སྐྱོར་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་ཞུ་ན། ང་ཚོར་མི་
འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་སྐབས་སྤངས་གང་བྱས་བ་དང་། ངའི་མི་མང་གིས་གང་བྱས་རུང་ཚོས་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་བདེན་སྟོབས་ཀྱི་རྣམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། བང་པའི་ཚོས་
ཀྱི་གནས་ལགས་སྐྱོར་ཚིག་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་ཞུ་ཐབས་བ་དགའ་གཤིས། དེས་ན་བང་པའི་ཚོས་ཀྱི་
གནས་ལགས་མ་མཁུན་པ་ཚོར་ངས་སྤྱིར་བཏང་ཅམ་མ་གཏོགས་བརྗོད་རྒྱ་མིན།

ང་ཚོས་རྩལ་མཚན་ཁངས་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་པ་ནི། མི་དང་སྲོག་ཆགས་རི་འདྲ་ཞིག་ཤི་རུང་སྤྱིར་སྤྱོད་
བ་ལེན་བ་དང་། སྤྱོད་པ་འདིར་ལེགས་ཉེས་བདེ་སྤྱུག་གང་འདྲ་བྱུང་བ་དེ་སྤྱོད་པ་སྲོན་མ་ལེགས་ཉེས་གང་བསགས་
པའི་འབྲས་བུར་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ད་ལྟའི་སྤྱོད་པ་འདི་གའི་ལས་གསོག་སྤངས་ཀྱིས་སྤྱི་མའི་བདེ་སྤྱུག་དེར་
འགྱུར་བ་གང་ཡང་བཟོ་ཐབས་འདི་ལ་ལས་སམ། ཀམ་ཞེས་ཞེད། དེས་དུད་འགྲོ་ནས་མི་དང་། མི་ནས་དུད་
འགྲོར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡོང་། སྤྱུག་ཀུན་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་དུས་འཁོར་བར་སྤྱོད་པའི་རྩལ་ཆད་པ་རེད། བོ་རྒྱལ་ཞེས་
བ་ཐར་བ་ལའང་མཐོ་དམའ་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་མཐོ་ཤོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤོ་འཕང་ཡིན། སྤྱོད་
བ་སྤྱིར་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ན་ཚང་མར་བྱམས་བརྩེའི་སེམས་སྤྱོད་ཐབས། སྤྱོད་པ་སྲོན་མ་རྣམས་སྤྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
རང་གི་པ་མ་སྤྱོད་གྲོགས་སྤྱིར་བྱུང་བ་འགའ་ཡང་མེད། དེས་དགའ་ཐབས་དང་། བཟོད་པ། སྤྱིན་པ། བྱམས་པ།
སྤྱིར་རྗེ་བཅས་ཀྱང་འདྲེན་ཐབས། སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་ནི་རིམ་པ་མཐོ་བ་སངས་རྒྱས་ཉེ་བདུ་དང་། རིམ་པ་དམའ་བ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། བོ་རྒྱེ་སྤྱི་འདི་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད། ཡང་ན། ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོ་བ་
པའི་ཉན་རང་མི་སྤོབ་པ་དང་། སྤོབ་པ་ནས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེད། སྤྱི་སྤྱོད་ཚོས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ལ་འབྲིན་མཁན་ཀྱི་རོགས་སྤྱིར་བརྟེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤོབས་བྱེད་ཐབས་
ན། སྤྱི་སྤྱོད་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འཐོབ་པར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཚོས་སྤྱི་སྤོབས་སྤྱོད་པ་
བཞེས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མགོན་སྤྱི་སྤོབས་བྱེད་པའི་དོན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། འཇམ་སྒྲིང་ནང་སྤྱོད་

པའི་དུས་ཚོད་སྐབས་སྤྱི་བབས་ན་སངས་རྒྱས་ཚོ་སྤྱོད་པ་བཞེས་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱི་རང་སྤྱིར་
གི་ཞིང་ཁམས་སོ་སོར་བཞུགས་ཉེ་དེའི་སྤྱི་སྤོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་འདྲིན་པ། དཔེར་ན། བམ་མཁའ་དྲངས་པའི་
དམིངས་ནས་སྤྱོད་པ་བམ་མཁའ་གནས་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ས་སྤྱིར་ཆུ་སྤོད་དུ་མའི་བང་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་
སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞིང་ཁམས་དུ་མར་སྤྱོད་པ་མང་པོ་འདྲིན་ཐབས་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་
སྤྱི་སྤོབས་དེ་ཚོས་སྤྱོད་པ་སྤྱི་སྤོབས་ཡལ་གང་དུ་དུས་ཚོད་རི་འདྲར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཆེ་འདི་གར་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་ཅིང་།
སྤྱོད་སྤྱི་སྤོབས་སྤྱོད་པ་སྤོན་མའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྤྱོད་པར་ངོས་འདྲིན་བྱེད་པ་ཡིན།

ངས་སྤྱུག་གའི་སྐབས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྤོབས་སྤོང་ལ་དགའ་ངམ་སྤྱིར་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། གུ་ཡངས་ནས་ཡང་མེད་
པ་མ་ཡིན། ལང་བ་གཞན་ཀྱི་མི་འགའ་ཤས་ནས་ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མ་ཚོ་པོ་ཏུ་ལའི་པོ་བྱང་ལ་བཅོན་བ་ནང་བཞིན་
རེད་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད། སྤོབས་སྤོང་བྱེད་དགོས་པའི་རྗེན་གྱིས་སྤྱི་བསྤོང་ཡང་ཡང་བྱེད་པའི་ཤོ་སྤོབས་མེད་པ་
དེ་བདེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་པོ་ཏུ་ལ་དང་། ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་བར་ལ་ངའི་ནང་མི་ཚོར་ཁང་པ་ཞིག་བརྒྱབ་
ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཉུང་ཤོས་ལ་སྤྱོད་པའམ། ཡང་ན་བདུན་པ་ཤུག་བང་དུ་འབྱུང་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ནང་མི་དང་
ལ་བྱལ་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་མ་རེད། པོ་ཏུ་ལའམ། འོར་བུ་སྤྱིར་གར་ཉིན་སྤྱིར་རའི་མཚན་སྤོར་པའི་དེར་ང་
ཡང་ཡང་བསྤོང་སྤོབས་པ་དམ་པ་ཡང་དེར་ཐེབས་པས་ཡང་ཡང་མཇལ་གྱི་ཡོད། ངའི་པ་དམ་པ་དེ་ཉིད་གནས་
སྤངས་སྤོབས་པ་དེ་འགྱུར་ཡང་དུང་སྤྱིར་བཞིན་རྩལ་དགའ་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁོང་སྤོབས་གསོལ་ཆས་མ་
གནང་གོང་རྩལ་ཆུ་ཆག་དང་། མཐུན་རྗེན་འཇོམས་པའི་སྤོབས་རྩལ་ཤུགས་སྤོབས་ཆེད་སྤོབས་སོགས་གནང་
བར་ཐེབས་ཤིང་། འོར་བུ་སྤྱིར་གར་རྩལ་དབང་གོང་མའི་ཆེབས་ར་ཡོད་སྤོབས་སྤོབས་ལ་རྩལ་གཞིགས་ཉེ། དེ་
ནས་ངའི་སར་ཐེབས་གྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཚོགས་པ་འདྲ།

ང་ལྟ་སར་སྤོབས་ནས་ལོ་གཅིག་རྗེས་ངའི་གཅེན་པོ་བཞེས་པ་དང་། གཅེན་པོ་བཅས་སྤྱི་འབམ་ནས་སྤྱི་སར་
ཐེབས་ཉེ་ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་འཇོམས་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ངའི་སྤོབས་མར་གཅུང་མོ་ཞིག་དང་། དེ་རྗེས་བུ་ཞིག་
བཅས་བཅས་པ་རེད། བུ་དེར་དེ་ཚོ་ཚང་མས་བརྟེན་གཏུང་བྱེད་གྱི་ཡོད། ངའི་འོག་གཅུང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྤོབས་ང་
རང་དགའ་པོ་བྱུང་རུང་། དེ་ལོ་གཉིས་སོན་མཚམས་གྲོངས་སོང་བར་སེམས་སྤོབས་བྱུང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་
ངའི་པ་མ་ཚོར་ཐེངས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། གཅུང་པོ་དེ་གྲོངས་པའི་སྤོབས་གནས་ཚུལ་ལ་མཚན་ཞིག་བྱུང་སྟེ།

ཐོད་གྱི་ལགས་སྒོལ་ལ་སང་པོ་བསྐྱེད་སྒོར་སོགས་མ་བྱས་གོང་སྤྲོ་མ་དང་། ཕྱིས་པ་སོགས་ལ་གོ་བསྐྱེད་བྱེད་
ཅིང་། སྐབས་དེ་ལྟ་ལའང་འདྲི་སྒོར་བྱེད་སྒོལ་ལྟར་བྱས་པར། དེ་སྐབས་ཁོང་ཚོས་སང་པོ་དེ་མ་སྐྱེས་པར་ཉར་
ཚགས་བྱེད་འོས་ལ་སྐྱེས་ཡང་ཁང་པ་དེ་རང་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོན་གྱི་དེད་ཅེས་གསུངས་ནས་དེའི་ཁངས་སྐྱེལ་ལ་ཕང་
པོའི་སྤྲོད་མར་གྱིས་རྟགས་ཤིག་བརྒྱབ་པ་དེ། དེ་རྗེས་ཨ་མ་ལགས་སུ་བ་གཅིག་འབྲུངས་སོང་བ་དེ་སྒོན་མའི་
གུཅང་པོ་འདས་པ་དེའི་སྐྱེ་བ་ཡོན་པར་གྲགས་ཏེ་གང་གིས་ན། སྒོན་མའི་སང་པོར་མར་གྱི་རྟགས་ཡོད་ས་དེར་
ཤ་རྟགས་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་སོགས་དེ་ཞི་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཏེ་མི་ཚེ་གསར་པ་འགོ་བཙུགས་པ་དེ།

ནང་མའི་དོན་གནད་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་ངས་ཤེས་རྟོགས་སྤུན་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ནས་མི་རྒྱན་པ་
དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་དེ་སྤྲུག་གུ་གཞན་གྱི་ཁོད་དང་། ཨ་མའི་སར་ཉ་ཅང་ཡུན་སྡོད་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་སྤྱིར་བཏང་
སྤྲུག་གུའི་གནས་ཚུལ་སྤུན་བ་མ་ཚང་བ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོད་གྱི་དེ། མི་འགའ་ཤས་ནས་པོ་ཏུ་ལ་ངའི་བཙོན་ཁང་
ལྟ་བུར་མངོན་གྱི་ཡོད་སྤྱིད་ཀྱང་། པོ་ཏུ་ལ་དེ་ཞི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་འཇམ་སྤྱིང་ནང་གི་ཁང་པ་ཆེ་
ཤོས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྗོད་གྱི་ཡོད་སྐད་འདུག་ ལོ་མང་རིང་དེ་ནང་བསྐྱེད་ཀྱང་གསང་བའི་ཁང་པ་ཚང་མ་ཤེས་
མི་ཐུག་ ཁང་པ་དེ་དེ་ཞིག་གི་རྗེས་ཚགས་ཡོད་དེ། དེ་རང་གོང་ཁྱེད་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཞི་ལོ་ ༡༩༠༠ སྒོན་ཐོད་
གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཙོན་སྐམ་པོས་སྐོམ་སྐྱབ་གནང་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པར། ཡེ་ཤུའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་
ནང་ལ་ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མ་སྐྱེས་སྤྲོད་སྤྲོ་མ་སྐྱེས་གནང་བ་དེ། དེའི་དཀྱིལ་དུ་ཐོག་བརྟེན་གསུམ་ཅམ་ཡོད་
པ་དེ་རྣམས་ཁོང་གི་བཀའ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་བཞེངས་ཤིང་། ཐོག་བརྟེན་གསུམ་ཅམ་སྤྲོད་སྐབས་སྐོང་དགོངས་
པ་རྗོགས་འདུག་ སྐྱེ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དོར་བའི་དུས་སུ་བབས་པ་མཁུན་ཏེ། ཁོང་གིས་སྤྲོ་སྤྱིད་ལ་རྒྱལ་དབང་རང་
ཉིད་མེད་པ་གཞན་ནས་ཤེས་ཆེ་བཞེངས་བསྐྱེད་གྱི་ལས་ཀར་སད་རྗེས་བྱེད་རྒྱུར་དེ་ཞིག་གསང་བ་བྱ་དགོས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲོ་སྤྱིད་ནས་ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མ་འདྲ་བའི་དགེ་འདུན་པ་ཞིག་བཙུན་ཏེ་ལོ་བཙོན་སྤྱི་རིང་གསང་བ་བྱས་
ཤིང་། ཁོང་གིས་ཡང་སྤྱིད་སྤྱིར་ཕྱོད་ཆེད་རྗེས་སྤྱི་ཞིག་གི་སྤྲོད་དུ་སྒོན་ལམ་གྱིས་བརྗོད་བྱས་པ་དེ་དེང་སང་ཡང་
ཐོག་བརྟེན་གསུམ་ཅམ་པའི་ཐད་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ།

པོ་ཏུ་ལའི་དུས་སུ་ཚོགས་ཁང་དང་། མཇོང་སྐོ་ཚུགས་ས་རྒྱ་ཆེ་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཁང་སམ་ཅ་སོ་སྤྱི་ཅམ་
ཡོད་པ་དེ་ཚོར་བརྗོད་དང་། ཚོན་རིས་སོགས་ཉ་ཅང་མཇོང་ས་ཤིང་བརྗོད་ཆགས་པོ་ཡོད། དེ་ཚོའི་ནང་ཏུ་ལའི་སྤྲོ་

མ་སྐྱེས་སྤྲོད་བརྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་གྲུང་བཞུགས་ཡུལ་གསེར་གྱི་མཚོང་རྟོན། རྫོ་རྩ་ཆེན་རིགས་གྱི་སྤྲོ་རྒྱན་ཅན་མཐོ་ཚད་
པ་ཁྱེད་སམ་ཅ་ཅམ་བྱས་པ་ཡོད། པོ་ཏུ་ལའི་ཏུ་བོས་རྣམས་རྗེས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་སྤྱི། དེའི་ནང་གྲུ་པ་བརྒྱ་
དང་བདུན་ཅུ་དོན་སྤྱི་ཅམ་ཡོད། ཤར་བརྒྱུད་དུ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། སེར་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་གྱི་
སྤོབ་གྲུ་ཁང་། ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཙུགས་གྱི་ཚུགས་ཡུལ་དང་། མོང་ཁྱེད་ནས་མཐོ་ཚད་པ་ཁྱེད་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་
པའི་རྗེས་ཡིག་ཚང་གི་སྤྲོད་སྤྱོད་ས་ཁང་མིག་བཞི་ཡོད། རྒྱུན་དུ་སྤོད་ས་དེར་ཆེ་ཆུང་སྤྱི་གྲུ་བཞི་ཉི་ཤུ་རྩ་
སྤྱི་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་ཤོགས་སུ་སྐྱེས་སྤྲོད་སྤྱི་པའི་མཇོང་པ་རྣམས་ཚོན་མདངས་གྱིས་དེ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་
པར་བྲིས་ཏེ་གཞུགས་བརྟེན་རྣམས་ཆེ་ཆུང་ཨིན་ཅི་གཅིག་དེ་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་གསལ་ཞིང་ཉམས་ཐོན་པོ་ཡོད་
པས། དེད་རང་དཔེ་ཆ་སོགས་བསྐྱེད་ཏེ་ཐང་ཆད་པའི་སྐབས་རྗེས་ཤོགས་གྱི་དེ་མོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་སྤྱི་
ཞིབ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

པོ་ཏུ་ལ་དེ་ཡིག་ཚང་། ལྷ་ཁང་། སྤོབ་གྲུ། སྤོད་ས་བཙུན་ཡིན་པ་མ་ཟད། མཇོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་དེ། དེའི་
ནང་གིས་ཐང་རིན་ཐང་བྲལ་བ་སྤོང་སྤྲུག་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཐང་ཁ་འགའ་ཤས་ལོ་སྤོང་སྤྲུག་ལྷག་ཅམ་སོང་བའང་
ཡོད། སྤྲོ་མོ་སྤོང་སྤྲུག་གཉིས་ཅམ་གྱི་དུས་ལ་ཐོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོར་རྒྱ་ནག་དང་། སོག་པོའི་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་
འབལ་བར་སམ་བའི་དོས་རིགས་རྣམས་དང་། ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་ཆས། ཐོད་གྱི་རྒྱལ་རབས་
རིམ་པའི་གོ་མཚོན་གྱི་རིགས་སོགས་ཡོད་པའི་གན་མཇོང་ཀྱང་ཡོད། དཔེ་མཇོང་ཁང་རྣམས་གྱི་ནང་ཐོད་གྱི་
ཚོས་དང་། ཤེས་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་ཐོད་སྤོང་སྤྲུག་བདུན་ཅམ་ཡོད། ཐོད་འགའ་ཤས་ལ་པའོན་བརྒྱུད་ཅ་
ཅམ་གྱི་སྤྱིད་ཚད་ཡོད། རྒྱ་གར་ནས་ལོ་སྤོང་སྤྲུག་གོང་འཁྲུང་ཡོང་བ་ཤིང་གི་ལོ་མའི་ཐོག་གིས་པའི་དཔེ་ཆ་ཡང་
མང་པོ་ཡོད། ཐོད་སྤོང་སྤྲུག་གཉིས་ཅམ་ཞི་རིན་ཆེན་སྤྱི་བདུན་གྱིས་གྲིས་པ་ཡིན།

པོ་ཏུ་ལའི་འོག་ཏུ་གཞུང་ནས་དགོན་པ་ཁག་དང་། དམག་མི། ལས་བྱེད་སོགས་ལ་སྤོད་བྱེད་ཅ། མར། ལྷམ་
རིགས་སོགས་གྱིས་གང་བའི་མཇོང་མང་པོ་ཡོད། ད་ཆ་པོ་ཏུ་ལའི་ནང་ཡོད་པའི་བང་མཇོང་དེ་ཚོ་དེང་སྐབས་
གང་འདྲ་བྱས་ཡོད་དམ་ངས་བརྗོད་ཤེས་གྱི་མི་འདུག་ཅིང་། པོ་ཏུ་ལའི་ཤར་བརྒྱུད་དུ་ཁྱིམས་འགལ་བྱས་པའི་
བཙོན་པ་རིམ་པ་མཐོ་ཁག་འདུག་པའི་བཙོན་ཁང་ཡོད་པ། དཔེར་ན། དེ་ལོན་ཁོན་གྱི་ཀྱ་བར་འདྲ་བོ་ཡོད།
སྤོགས་བཞི་ལ་སྤྱི་ཚེད་དུ་བསྐྱོར་བྱ་བའི་དམག་མི་ཚོ་སྤོད་ས་ཡོད། ཁང་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་

ཞིག་གི་ནང་དུ་ངས་སློབ་སློང་དང་། རྒྱག་གུའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེད་མོ་སོགས་བྱས་པ་ཡིན། ང་འདྲུལ་འཁོར་རིགས་
ལ་དགའ་བོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཚོའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་མཁན་མེད། ང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་འདྲུལ་ཆས་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་
པ་ཤེས་མཁན་གྱི་མི་ཚོས་རྗེད་ཆས་གནས་གྲུ་དང་། མོ་གྲོར། གྲུ་གཟིངས་སོགས་འབལ་སྐྱར་ཡོང་གི་ཡོད།
འོན་ཀྱང་དེ་ཚོར་རྒྱན་རིང་རྗེད་མོ་བརྗེས་པ་ཁོ་ནས་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པར་རྗེད་ཆས་དེ་ཚོ་བཞེགས་ཏེ་རི་ལྗང་
བཅོས་ཡོད་མེད་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་སྐྱར་སྐྱར་བཞེན་སྐྱིག་ཐབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་སྐབས་ལ་རེ་བརྟུང་
ཆད་ཚེས་སུ་འང་འགོ་བཞེན་འདུག་ཚུགས་མཚུངས་མེ་ཀུན་ལོ་ཞེས་པའི་རྗེད་ཆས་ཆ་ཆེང་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་
ནས་དངོས་གནས་པ་མིག་གིས་མ་མཐོང་བོད་རི་མི་དང་། མོ་ལ་སོགས་བཅོ་ཡི་ཡོད། རྗེས་སུ་སློབ་བརྗོད་རྟོག་
བྱེད་རྗེད་པ་ལག་པས་བེད་སློབ་བྱེད་རྗེ་ཞིག་ལག་འཁྱེར་བྱུང་བ་དེ་བཞེགས་སྐབས་དེའི་ནང་ནས་སློབ་གྲི་ལས་
ཀའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རྗེད་པ་དེ་ནས་སློབ་བཞེད་གནད་ཐོག་མར་ཤེས་བྱུང་། དེ་ལ་སློབ་སྐྱོད་སོགས་མང་པོ་
ཡོད་པར་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཏེ་གནད་རྣམས་མ་ཤེས་བར་གཅིག་པར་མགོ་འཁོར་ཏེ་སློབ་གྲི་ཡོད། དེ་རྗེས་ཁོ་ཤོའི་
ལག་འདོགས་ཚུ་ཚོད་ཅིག་བཞེགས་བསྐྱིགས་ཐབ་བྱུང་། ཚུ་ཚོད་དེའི་གནད་ཆེང་མ་བཞེགས་ནས་གང་འདྲ་
བཅོས་མིན་བལྟ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་སྐྱར་བསྐྱིགས་པ་དེས་དུང་སློབ་མེད་འགོ་བཞེན་འདུག

ལོ་གསར་སང་གནངས་ཆེས་རྒྱའི་དེ་རིང་རྣམ་གྲུ་ཚོས་ཚོས་སློབ་གྲི་དག་གཏོར་གར་འཆམས་ཤིག་རྒྱག་སློབ་
ཡོད་ཅིང་། ལོ་འཁོར་ནང་དེ་མིན་ཚོས་ལགས་གྱི་མཚན་སློ་མང་བོ་ཡོད། ལོ་གསར་དུས་ཆེན་ནས་འཆར་ལ་སོ་
དུ་ལའི་ཡང་ཐོག་གི་རྗེར་སྐྱོད་ཉི་མ་མ་ཤར་བོད་ཚོས་སློབ་གྲི་མཚན་སློ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྐབས་གནས་གཤིས་
གང་མོ་ཡིན་སྐབས་མཚན་སློའི་གསོལ་རྩ་ཆ་བོད་ལྷུང་དུ་འོང་འདོད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་དྲན་མཁན་དེད་རང་
གཅིག་པ་མིན། ལོ་དུ་ལའི་སོ་བྱང་དེས་བོད་གྱི་ཤེས་རིག་དང་། ལག་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་ཆད་སྐྱེ་བར་ཁོ་བོ་སློབ་སྐྱོད་
སློབ་གྲི་ཡོད། དེ་ལྟོད་དུས་ང་དང་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ལ། མཚན་ཞབས་ཚོ། གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་འགའ་ཤས་
བཅས་དབྱར་དུས་གྱི་སོ་བྱང་ལོར་བ་སློབ་གར་བསློབ་དགོས། དེའི་སྐབས་སྐྱེ་སའི་མི་ཆེང་མ་མཚལ་ཁར་ཡོང་
གི་རེད། ལོར་བ་སློབ་གར་འགོ་རྒྱ་དེར་རྒྱན་དུ་དགའ་བོ་ཡོད་ཅིང་། ལོར་བ་སློབ་གཞི་ཐོན་གྱི་ནང་སྐྱེ་བ་ཡིན།
ལོར་བ་སློབ་གཞི་དེ་དག་སྐྱེས་ར་མཚེས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བའི་དུས་སུ་སོ་བྱང་ཆུང་དུ་དང་། ལྷ་
ཁང་འགའ་ཤས་སོགས་ཡོད། འདི་ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་ལའི་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་སློབ་བྱེད་བདུན་པས་བཞེངས་
བསྐྱོན་གནང་བ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་དུ་ལའི་སྐྱེ་མ་རིམ་པ་གཉིས་གསལ་ནས་སོ་སྐྱེ་བཞེད་གསལ་ས་སོ་བྱང་རེ་

བཞེངས་གནང་མཚན་འདུག་ཅིང་། རོས་ནས་ཀྱང་གཅིག་གསར་རྒྱག་བྱས། ས་ཡུལ་དེ་དག་ཐོག་མར་འདེམས་
མཁན་དེས་ས་གནས་ལེགས་པོ་ཞིག་གདམས་པ་གནང་འདུག་དེ་ཁལ་དུ་ལ་པག་སློབ་ལ་བའོན་ཉི་ལུ་ཡོད་པ་
དང་། ལན་འཁོར་པད་ཆེལ་འཁོར་རྒྱ་ལག་པ་གཉིས་གྱིས་མ་འདུམ་ཅམ་སློབ་གྲི་ཡོད། དེ་བཞེན་ཐང་ཤིང་དང་།
སྐྱར་བ། ལྷང་མ། ལུག་པ་སོགས་ཤིང་སྐྱ་དང་། མོ་ཏོག་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ། ཀུ་ལུ། མི་ཁམ་བུ་སྐྱར་ཁ།
མངར་ཁམ་བཅས་གྱི་སློབ་པོ་མང་པོ་ཡོད། ང་སློབ་སྐབས་སུ་འང་སིའའི་སློབ་པོ་བཏུབ་པ་ཡིན།

དེད་རང་གི་སློབ་སློང་གི་བར་སེང་ལ་མེ་ཏོག་དང་། ཤིང་འབྲས་སློབ་པོ། གཞན་ཡང་སྐྱ་བ་དང་། རྒྱ་བུ་སོགས་
གྱི་གསེབ་ལ་པར་ཚུར་རྒྱགས་གྱི་ཡོད། ཚུ་རྗེར་མཚེའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཁར་རྗེད་མོ་རྗེ་སྐབས་ཐེངས་གཉིས་
ཅམ་སྐྱང་གཤམ་བྱུང་སློབ་། མཚེའ་དེའི་ནང་ཉ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ངས་སློ་ཟས་སློར་གྱི་ཡོད་སྐབས་དེ་ཚོས་
དེད་རང་གི་རྟོག་སྐྱོ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚུ་ཁར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཚོའི་སློབ་ལ་ཁོ་བོ་གཅིག་པར་བསམ་མཚོ་
གཏོར་སྐབས་ཉ་དེ་ཚོས་སྐྱར་པོ་མ་བྱས་པར་རྒྱ་དམག་གི་རྟོག་སྐྱོ་ཐོས་སྐབས་ཡར་ཐོན་ཡོང་གི་མེད་དམ་བསམ་
གྱི་འདུག། གལ་སྲིད་ཉ་ཚོས་དོན་ཡོད་ན་རྒྱ་མིས་ཉ་རྣམས་འཛིན་ཐོས་ཡོད་ལས་ཆེ་རེས། ལོར་བ་སློབ་གར་སློབ་
གི་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཡང་ཡང་སློབ་ཤོར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁག་འདོགས་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་བཞེགས་གྱི་ཡོད།
འདྲུལ་འཁོར་ཡོ་ཆས་དེས་འཁོར་ལའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱངས་དང་། དེས་ལྷགས་ཁབ་ལེན་གྱི་རུས་པ་རི་ལྷུང་
བཅོས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། དེ་ལ་སློབ་ཤོར་སྐབས་ངས་ཡང་ཡང་བཅོ་ཐབ་གྱི་ཡོད། ངས་རིག་པ་དེ་སྐྱེ་སར་
ཡོད་པའི་མོ་ལོར་རྗེད་པ་གསལ་པོ་དེ་ལ་བེད་སློབ་བྱས་པ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༧ ལོར་ཐོན་པའི་སྐས་སྤྱིའི་ཨོ་སི་
ཀུན་ཟེར་བའི་མོ་ལོར་གཉིས་ནས་གཅིག་ཚོས་གཞི་སློབ་པོ་དང་། གཅིག་དམར་སེར་ཡིན་ཞིང་། ཡང་། སྤྱི་ལོ་
༡༩༣༡ ལོར་ཐོན་པའི་ཁོ་ལོ་ཟེར་བའི་མོ་ལོར་མི་ཉང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་སྐྱེ་བོད་མ་ལ་འབལ་མཁན་
བྱུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་སྐྱང་ལ་བཞེགས་ཏེ་འཁྱེར་ཡོང་ནས་ལོར་བྱིང་དུ་བསྐྱིགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་
སྐྱེ་བོད་མ་སྐྱེ་གཞེགས་རྗེས་དེ་དག་བེད་སློབ་མ་བྱུང་བར་ལོ་མང་བཞག་སྐབས་བཅོམ་རྒྱལ་འདུག་དེ་ཚོ་གཏོར་
ཐབ་པ་བཅོ་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐབས་རྒྱ་གར་ལ་མོ་ལོར་སློབ་སློབ་བྱེད་སློབ་པའི་མི་གཞོན་པ་ཞིག་རྗེད་བྱུང་བ་
དེས་རོགས་བྱས་ཏེ་ཁོ་ལོ་ལོ་དེ་དང་། ཨོ་སི་གོན་དེ་གཉིས་འགོ་ཐབ་པ་བཅོས་པ་ཡིན། དུས་སྐབས་དེ་ཚོར་རང་
དགའ་བོའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་མོད། སལ་ཆེ་བར་འདོད་པ་
ཁེངས་ཐབས་མ་བྱུང་། དེ་བཞེན་ས་ཁ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་དོ་སྐྱོང་གིས་བལྟས་ཏེ་ཐག་རིང་གི་ཡུལ་དེ་

ཚོའི་ནང་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྤངས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྐྱེལ་ཡང་། ལྷ་ལ་པ་དེ་ཚོ་མཐོང་སྤྱོད་བའི་མི་སྣ་ཞིག་གྲང་ཐང་
ཀར་འབྲེལ་གཏུགས་མེད། དེ་ནས་ངས་དེ་བཞེས་ནས་དབྱིན་རི་རང་སྤྱོད་འགོ་བཅུགས་པ་ཡིན། ང་ཚོའི་ཁྱིམ་
མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་འབྲེལ་བ་ཉེ་བོ་ཡོད་པ་ནི་དབྱིན་རི་རེད། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ར་ལྷ་སར་ཡོད་བའི་
མོ་དེར་བྱུང་བ་དེའི་གནས་ཚུལ་ཀ་སྤྲུག་བོད་ཡིག་གསར་ཤོག་ཏུ་བཀོད་པ་ཐོག་མར་དགོ་རྒྱན་ནས་སློབ་གནང་
གི་ཡོད་ཀྱང་། དམག་ཐག་མ་ཚོད་གོང་ཏུ་ང་རང་ནས་སློབ་ཐབ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་
དེ་ཚོས་བོད་ལ་ཕན་གོད་དང་འབྲེལ་བ་ཉུང་ཉུང་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡོད་གི་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་། རོ་མོ་སྤང་མ་ལ་
དབྱིན་རིས་འཛེགས་ཐབས་བྱས་པ་ལྷར་བོད་མིས་འཛེགས་ཐབས་བྱས་ཡོད་མེད་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དེ་བརྒྱུད་བྱེད་
མཁན་བྱུང་ཡང་། དེ་སྐོར་རི་བྱས་བརྗོད་མ་ཤེས། བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་དུ་ལ་མང་བོ་རྒྱག་དགོས་པ་ལྷར་དེས་པར་
འཛེགས་དགོས་འདྲ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་འཛེགས་གྱི་མ་རེད། ལྷ་སའི་མི་ཚོ་ནས་སློ་མེད་གི་ཆེད་དུ་དེ་ལ་
འཛེགས་ཉེ་དེ་རྩེར་བསངས་གཏོང་བ་དང་། སློན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་བྱས་ཡོད་ཞིང་། སློ་མེད་དེ་འདྲ་བྱེད་
རྒྱར་ཐུན་ཡང་དགའ་བོ་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་བརྗོད་ན། ང་ལྷག་གཤེས་སྐབས་སྤྱིད་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན། དགོ་རྒྱན་རྣམས་གྱིས་ང་ལ་བྱམས་སྤོང་
གནང་བ་དེ་དུས་རྒྱ་དུ་སྤྱིར་བཏང་བྱེད་འོས་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོས་ཚོས་གྱི་སློབ་སློན་གནང་བ་དེས་སློ་སློབས་
དང་། དགའ་བདེ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་བྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གཞན་དག་ཤེས་འདོད་བྱས་པ་ལའང་ཁོ་བོའི་འདོད་
པ་ཁེངས་ཐབས་གང་ཟབ་གནང་ཡོད། མོ་ན་གང་མཚམས་སོན་སྐབས་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་
སྤར་མི་ཤེས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། སྐབས་དེ་འདྲའི་ངང་རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སོན་ཅིང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་ང་ཚོའི་
ཡལ་དུ་བཅོན་འཛེལ་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་དེར་ངའི་ཡལ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་བྱེད་བཅུག་པ་རེད། །།

ཡེལ་གསལ་པ། ཡིད་གྱི་བདེ་བ།

༡༧། འོད་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་བརྗོད་གོང་བོད་མི་ཚོ་བདེ་སྤྱིད་གྱི་འཚོ་བར་རི་ལྷར་སྤོད་
ཚུལ་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན།

བོད་ཐག་ཉེའི་ཁྱིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་མང་བོ་ཡོད། འཕར་དང་བྱང་ལ་རྒྱ་ནག་དང་སོག་པོ། འཕར་ཏུར་གི་སི་ཐན་

བཅས་ཡོད། རྒྱ་གར། འབར་མ། བལ་ཡུལ། འབྲས་འབྲུག་བཅས་བོད་གྱི་རྟོ་སྤྱོད་སྣ་སྣ་ཡོད། ལུ་བསྐྱོགས་སྣ་
པ་གི་སི་ཐན་དང་། ཨམ་རྟའི་སི་ཐན། ཨ་ར་སྣ་བཅས་གྲང་ཐག་ཉེ་ཡོད་པ་རེད། དུས་རབས་མང་བོའི་རིང་ཁྱིམ་
མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོའི་ཁོངས་ནས་མང་བོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་དང་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བ་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེད་ཅག་གི་ཡི་གེ་འདི་ཡང་ཁངས་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། བོད་མི་ཚོས་བོད་དུ་
དར་སྐབས་བོད་དུ་ཡི་གེ་མེད་པར་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་བོད་མིས་ཤེས་རྟོགས་ཐབས་པའི་དོན་དུ་བོད་སྐད་གྱི་ཡི་
གེ་ཞིག་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེར་དཔེ་སྤངས་ཉེ་བཞེས། རྒྱ་ནག་དང་། སོག་པོ་གཉིས་སྣ་ཡང་ཚོས་
སྤྱིད་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། སྤྱི་དུས་པར་འདྲ་དང་། འཕར་ཏུར་གི་སི་ཐན་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་སྟེ་དུས་
ད་ལྷ་ཡང་པར་འདྲ་བོད་གྱི་ཆས་གོས་རྣམས་པ་འདྲ་བ་ཡང་ཡོད་འདུག ཉེ་བའི་མོ་རྒྱུས་ནང་དུས་རབས་ཉེ་ཤུ་
པའི་འགོ་སྟོད་དུ་རྣམ་དང་། དབྱིན་རིར་སྤྱིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། ཁྱིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོར་འབྲེལ་བ་དེ་
ལྷར་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་གྱི་མི་རིགས་ནི་མི་རིགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ཅིག་རེད། ང་ཚོའི་གཞུགས་
དབྱིབས། སྐད་ཡིག། ཡུགས་སྟོལ་བཅས་ཁྱིམ་མཆེས་སྣ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་རིགས་
དང་། གཤིས་ཡུགས་གྲང་ང་ཚོའི་ཉེ་སྐོར་གྱི་ཨེ་ཤ་ཡའི་མི་རིགས་སྣ་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཅིག་རེད། ཉེ་
དུས་བོད་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་རྟོགས་ཆེ་ཤོས་ནི། ཆེད་དུ་སར་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་གཅིག་པར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་
འགྲུར་འཛིན་པ་དེ་རེད། འཛམ་གླིང་ནང་ལྷ་སར་འགོ་བསྐྱོད་མི་ཚོགས་པའི་གོང་ཁྱེར་ཞེས་མིང་འབོད་ཀྱང་བྱེད་གྱི་
ཡོད་འདུག། འཛམ་གླིང་དང་འབྲེལ་མེད་ཟར་སྤོད་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཡོད། དང་བོ་ནི། ཚང་མས་ཤེས་
གསལ་ལྷར་རང་བྱུང་ཡལ་གྱི་ཆགས་སྤངས་ཁོ་ན་ཐ་དད་རེད། མོ་མང་བོའི་གོང་དུས་སྣ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་
ཡལ་ས་མཚམས་ནས་ཉེ་ལྷ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་བརྒྱལ་ཉེ་ལྷ་ས་བར་འགོ་སྐབས་ལྷ་བ་གཉིས་ཅམ་འགོར་གྱི་ཡོད་
པ་དང་། དེ་ཡང་མོ་རེའི་ནང་དུས་སྐབས་མང་བ་རི་ལམ་འགག་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་ས་མཚམས་
ངའི་སྐྱེས་ཡལ་ནས་ལྷ་ས་བར་གོང་ལས་གྲང་ས་ཐག་རིང་ཞིང་། ས་མཚམས་གྱི་ས་ཁུལ་དེ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་
མཚོ་མཐོང་གྲུ་རྒྱུད་བབ་ཚུགས་ཁག་གི་བར་ལ་མལ་ལེ་སྤོང་ལྷག་ལྷག་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཁེ་གཅང་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་སེམས་གྱི་གཏོང་དུ་གནས་ཡོད། སྤྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་གང་ཉུང་མ་གཏོགས་
བོད་ནང་མ་བཏང་སྐབས་དུང་ཁེ་གཅང་སྤྱོད་སྤངས་དེར་ཤུགས་སློན་བྱུང་འདུག དེ་ལྷར་མི་གཏོང་བའི་རྒྱ་
མཚན་གཞན་ཞིག་ནི་རྒྱ་ནག་སོགས་དང་འཐབ་རྩོད་བྱུང་བའི་ཉམས་སྤོང་ཡོད་པ་དང་། སོ་སོའི་ཚོས་དང་ཤེས་

རིག་གཅེས་སྤྱད་གིས་ཞི་བདེའི་ཚོགས་སྤོང་བ་ལས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཚོས་བསམ་པར་འཇམ་གླིང་ནས་ཟུར་ཚོན་ལོགས་སུ་བསྐྱད་ན་ཞི་བདེ་གཏན་གནས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྲིད་བྱས་དེ་ནི་འོར་འཁྲུལ་ཅན་ཞིག་རེད་ཅེས་ངས་འབྲལ་དུ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། ངའི་རེ་འདོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཐོད་གྱི་རྒྱལ་སྐོར་ཆེར་སྤེ་སྤེ་འཇམ་གླིང་གང་ས་ནས་ཕེབས་མཁན་ཚོར་དགའ་བས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཐོད་ནི་འཇམ་གླིང་ནང་ཚོས་དར་ཤོས་གྱི་ཡལ་ཞིག་ཡིན་ལགས་བརྗོད་པ་དེ་ངེས་གཏན་ཡིན་མིན་བརྗོད་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་ཐོད་མི་ཚོས་དངོས་པོའི་ལྟ་བུ་ལས་ཚོས་གྱི་ལྟ་བུ་གསུང་བར་མི་འདོད། ཐོད་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཆེ་ཤོས་དགོན་པ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། དགོན་པའི་གངས་འབོར་ངེས་གཏན་བརྗོད་པ་དགའ། ཐོད་མིའི་གངས་འབོར་ནས་བརྒྱ་ཆ་བཅུ་ཅམ་གྱི་བཅུ་ཡིན་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ནང་རྣམས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ཏུ་ལའི་སླ་མ་གཅིག་པ་ཡིན། སྲིད་སློན་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་མེར་མོ་བ་དང་། གཅིག་སྐྱ་ལོ་རེད། ཁོང་ཚོའི་འོག་གི་ལས་ཁུངས་པལ་ཆེ་བར་མེར་སྐྱ་ཟུང་འབྲེལ་ཡོད།

བཀའ་འགན་ནང་རྣམས་ཀུན་འཐུས་མི་བཞི་ཡོད་པ་ནས་གཅིག་མེར་མོ་བ་དང་། གསལ་སྐྱ་ལོ་ཡིན། བཀའ་འགན་གི་འོག་ཏུ་ཡིག་ཚང་དང་། ཚེས་ཁང་ལས་ཁུངས་གཉིས་ཡོད། ཏུ་ལའི་སླ་མས་ཐད་ཀར་འགོ་འཁེད་བྱེད་པའི་ཡིག་ཚང་ལ་གཙོ་བོ་མེར་མོ་བ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་འགན་འཁུར་བྱེད། ཚེས་ཁང་ངམ། འོར་སྲིད་ལས་ཁུངས་དེར་སྐྱ་ལོ་བཞི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཚོས་དོན་མིན་པའི་ལས་དོན་རྣམས་བྱེད་གྱི་རེད།

སྲིད་གཞུང་ཚང་མར་དགོས་པའི་ལས་ཁུངས། སྤེ་སྤེད། སོ་ནམ། ལྷལ་བསྟུ། སྤྱགས་ཏུ། སྤྱད་སྐྱོབ་བཅས་དམག་སྤྱར་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ལས་ཁུངས་སོ་སོར་འགོ་འཁེད་མི་གཉིས་གསལ་རེ་ཡོད། འཕྲིན་པར་དགོན་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་སོ་སོའི་འཕྲིན་པར་ནང་འཕྲིན་པར་དགོན་གཉིས་རེ་ཡོད།

ཐོད་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཚོགས་སྤྱད་སྲིད་ཀྱི་གསལ་ཡོད་ཅིང་། ཚུང་ཤོས་ནི་མ་མཐུན་རྒྱུ་ཚོགས་ཡང་ཡང་བྱེད། དེའི་ནང་ཡིག་ཚང་ཚེས་ཁང་གི་དཔོན་རིགས་བརྒྱད་དང་། དེ་མིན་མཚོ་རིམ་སྐྱ་ལོའི་མི་སྤྱ། ལྟ་སའི་ཉེ་

སྤྱིར་དགོན་ཆེན་གསལ་གྱི་སྐྱ་ཚབ་བཅས་ཁྱོན་མི་གངས་ཉེ་ལྷ་ཅམ་ཡོད། ཚོགས་འདུ་འདེས་དཀའ་ངལ་རིགས་གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཆེ་འཐུས་མི་སུམ་ཅུ་སྟེག་ཅམ་ཡོད་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བསྐྱོད་བྱེད་ཐབས། དཔེར་ན། ཏུ་ལའི་སླ་མའི་ཡང་སྲིད་གཏན་འཁེལ་སོགས་དོན་གལ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་འཐུས་མི་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་དགོས་ཤིང་། ཚོགས་ཆེན་དེར་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ལས་བྱེད་ཡོངས་རྒྱ་གསལ་དང་། སྤྱར་སྐོལ་དཔོན་རིགས་མིན་པ་ཚོ་ཡང་ཡོང་གི་རེད།

ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་རྣམས་པ་ནི། དགོན་ཁག་ཚོ་ལྷན་པའི་ས་བདག་གལ་རིམ་གྱི་ལགས་སྟུ་བ་ཡིན་ཞིང་། གྲོང་གསེབ་པ་དང་། དཔོན་རིགས་ཚོའི་དབར་ལ་རྒྱ་ལོར་དབལ་སྤྱག་གི་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔོན་རིགས་སུ་འཚོད་པ་ལ་དགའ་ཆེགས་ཡོད་ཀྱང་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན། དཔེར་ན། དམག་མི་ཞིག་ནས་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་གོ་མིང་དང་། ས་རྟེན་སྤོང་སྐོལ་ཡོད། དེ་གཉིས་ནི་མི་བརྒྱད་དུ་བདག་པའི་ལམ་སྐོལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་གཞན་ཞིག་ནས་དགོན་ཁག་གི་ལས་སྤེ་དང་། མེར་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་གོ་གནས་འགོ་སྤངས་ནི་དམངས་གཙོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན། བུ་སྤྱག་ཅིག་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་གལ་རིམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དགོན་པར་ཞུགས་ཚོག་ཅིང་། དེའི་གོ་གནས་འཕར་ཚད་ནི་རང་ཉིད་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཡང་རྣམས་འགོ་སྤངས་ལ་རག་ལས། སླ་མ་ཆེ་ཁག་ཚོའི་སྤེ་སྤེད་འདོན་སྤངས་དེ་དམངས་གཙོ་ཆ་མཐུན་སྟུ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱལ་སྐྱ་ཚོ་པལ་ཆེར་མི་ཚང་དབལ་པོའི་ནང་སྤེ་བ་དཔེར་ན། ཏུ་ལའི་སླ་མ་སྐྱ་སྤེང་བཅུ་གསལ་པ་སྟུ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་སྟུ་བའི་ཁྱིམ་ཚང་དབལ་པོ་ནས་ཡོང་བའི་རིགས་ཀྱང་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱིས་གནས་སྤངས་མཐོན་པོར་བགྲོད་ཐབས་པ་རེད།

ངས་དངོས་ཡོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་སྐབས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདས་ཚིག་བརྗོད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་དེང་དུས་ཐོད་ནང་བཅོན་འཇུག་དྲག་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་སྟབས་དགོན་ཁག་ཚོ་སྤྱར་བཞིན་གནས་ཡོད་མེད་དང་། ཇི་ཅམ་རྩ་མེད་བཏང་བ་སོགས་བརྗོད་མི་ཐབས་པས་ཡིན།

དགོན་ཁག་ནང་ཁོ་རང་ཚོའི་དགོས་མཁོ་བཟོ་མཁན་གྱི་སྐྱ་རིགས་ལག་ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཤས་ནས་ཚོང་འཁོས་ཀྱང་སྤྲོད་བྱེད། དགོན་པ་འགའ་ཤས་ལ་མཚོན་གཞིས་ས་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཤས་ལ་མ་རྩ་སྤྱིར་འཇགས་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་རྣམས་མ་འདྲེགས་གྱིས་ཁོ་འབབ་ཡོང་ཐབས་བྱེད། ཁོང་ཚོར་སྤེར་ཁག་ནས་

དང་འབའ་ལྷ་མཁན་མང་པོ་ཡོང་། འགའ་ཤམ་ནས་དུལ་སྐྱོད་གཏོང་བྱེད་ཅིང་། རེ་བྱང་ནས་ངའི་འདོད་སྐྱོར་མི་
འབབ་པའི་ཁེ་སྐྱོད་ཆེན་པོ་ལེན་མཁན་ཡང་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་ཁོང་ཚོའི་དཔལ་འབྱོར་འཚོ་བ་ལྡེང་ངེས་མེད་ཅིང་།
མང་བ་ནི་འཚོ་ཐབས་གཞུང་ལ་བརྟེན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲར་བརྟེན་པོ་ཏུ་ལའི་མཛོད་དང་། གཞན་དག་
མཛོད་ཁང་ནང་གཞུང་གི་འགྲུ། ར་མར། སྐྱམ་རིགས་བཅས་གསོག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོའི་ཡོང་ཁུངས་
ནི། རྒྱུང་གཞིས་ས་ཁལ་སོ་སོའི་ཐོན་ཁུངས་ཁྲལ་འབབ་རེད། ངས་དམག་མིའི་སྐོར་བརྗོད་ན། ང་ཚོར་དམག་མི་
ཡོད་ཀྱང་མང་པོ་མེད། ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ས་མཚམས་སྤྱང་སྐོབ་དང་། གཞུང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པའི་མི་
རིགས་སྤྱང་འགོག་ལྷ་ས་མིན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་གི་བསྐོར་བྱ་བའི་འགན་འཁུར་བཅས་བྱེད་པ་ཡིན། ལྷ་སའི་
ནང་བསྐོར་བྱ་བ་ཟུར་དུ་ཡོད། མཛོད་སྐོར་རིགས་དང་། ང་པོ་བྱང་ནས་མན་ཚུན་འགྲོ་སྐབས་ལམ་ཟུར་དུ་གྲུས་
འདུད་རྒྱིག་བྱེད། དམག་མི་འདི་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཡ་མཚན་ཞིག་ཡོད། ལོ་ལྷ་བཅུ་ཅམ་གྱི་གོང་ངའོ་རྒྱ་ནག་
དང་། རྒྱུང་རྒྱུ་གྲུང་སྐབས་རྗེ་སྐུ་གོང་མས་དམག་མི་རྣམས་དེར་དུས་དང་མཐུན་པ་བཙོ་ཆེད་སྤྱི་རྒྱལ་ནས་དགོ་
རྒྱན་འགའ་ཤམ་ཡན་ཐང་རིང་སྐྱ་སྐྱས་གནང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་རྒྱལ་ལགས་སྲོལ་གང་ཞིག་ལེགས་པ་མ་རྟོགས་
སྐབས་ཁག་གཅིག་ལ་ཨ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། ཁག་གཅིག་ལ་རི་ཕིན། ཁག་གཅིག་ལ་དབྱིན་རི་བཅས་གྱི་ལགས་སྲོལ་
སྐོབ་སྐོང་བྱས་པར་དབྱིན་རིའི་ལགས་སྲོལ་དེ་འགྲིགས་ཤོས་བྱང་སྐབས་ཐོད་དམག་རྣམས་དབྱིན་རིའི་ལགས་
སྐར་སྐྱིག་འཛུགས་བྱས་པ་རེད། དབྱིན་རིའི་དགོ་རྒྱུན་ཚོ་བོད་ནས་སྤྱིན་ཏེ་མི་ཐོག་གཅིག་མ་ཐེན་ཅམ་སྤྱིན་ཡོད་
ཀྱང་། ༡༩༥༩ བར་དམག་རྩེད་གྱི་མིང་ཆིག་རྣམས་དབྱིན་སྐད་ཐོག་པེད་སྐོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ཐོད་སྐད་
ནང་དམག་རྩེད་གྱི་མིང་ཆིག་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད། གཞན་ཆིག་ནང་ལམ་ཐག་རིང་པོ་ཟེར་བ་དང་། སྤར་གྱི་
དུས། དགོན་མཚོག་གིས་རྒྱལ་པོ་སྐོབས་ཤིག་ ཅེས་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད། ཐོད་མི་ཚོས་གཞན་གྱི་ཆིག་ཅམ་
ཤོས་མཁན་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་དོན་རྣམས་བརྗོད་དེ་རྒྱུན་རིང་སྤྱིན་པ་རེད། ཐོད་དམག་ཚོར་དེར་དུས་དང་མཐུན་
པའི་འབྲུལ་ཆས་མཚོན་ཆ་བེད་སྐོད་བྱེད་རྒྱའི་མཐུན་རྐྱེན་འདོམས་པོ་མེད་པས། སྤྱི་རྒྱལ་གཞན་གྱིས་བཅོན་
འཛུལ་བྱས་ཆེ་ང་ཚོའི་ཡལ་གྱི་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་བ་སྤྱང་སྐོབ་བྱེད་རྒྱུར་དམག་དཔུང་ཆེས་ཆུང་སྐོན་ཡོད་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་དམག་མི་འདི་རྣམས་རྗེར་བྱལ་ཁུངས་མེད་རེད་བསམ་གྱི་མེད། སོ་སོའི་ལས་འགན་བྱེད་ས་ལེགས་
བསྐྱབས་ཐབས་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོ་དཔའ་མཛོད་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པ་རེད།

ངའི་བསམ་པར་སྤྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ཐོད་དུ་འགྲོ་མཁན་ཚོས་ལྷ་སའི་སྐོར་མང་པོ་བྲིས་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ཚོའི་

ནང་། ལོ་གཅིག་ནང་ལྷ་ས་མཐུན་དུ་བྱེད་པའི་མཛོད་སྐོར་རིགས་དང་། དུས་ཆེན་ཁག་འབྱོར་སྐབས་ཁག་གིས་སྐོར་
སྐྱོད་གཏོང་བ། རྒྱན་གོས་མཚོར་པོ་ཡོད་པ། སྤྱིར་སྐོར་འགྲོ་ཆུལ། དབྱར་དུས་ཆུ་ཁར་སྤྱིར་ག་གཏོང་བ་སོགས་
གཞན་དག་མང་པོ་བྲིས་ཡོད་འདུག་སྐབས་ཐོད་ལ་དོ་སྤྱང་ཡོད་པ་ཚོས་དེ་ཚོ་བལྟ་སྐོག་བྱེད་རྒྱུར་བརྟེན་ངས་ལྷ་
སའི་ནང་མི་ཆེ་སྐྱེལ་སྤངས་སྐོར་མང་པོ་འགྲི་རྒྱ་མིན། ང་རང་དེ་ཚོའི་ནང་འདྲེས་བསྐོད་མི་ཐབས་སྐབས་ཐུན་གྱིས་
བྲིས་པ་ལས་ཁོང་ཚོས་ཞིབ་ཆ་ཆེ་བ་བྲིས་ཡོད་གྱི་རེད། དབྱར་དུས་སྤྱིར་གར་འགྲོ་བ་ནི་ཆང་མས་དགའ་ཤོས་
བྱེད་པའི་སྐོར་མེད་ཞིག་ཡིན། ངས་མཛོད་སྐོར་རིགས་ནང་འགྲོ་སྐབས་མི་མང་ཚོས་གཙོ་བོར་དོ་སྤྱང་ང་ལ་བྱེད་
གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྤྱིར་དོན་ནི་མི་མང་ནས་ཐུན་ལ་དད་གུས་བྱེད་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། པོ་ཏུ་ལར་ཚོས་
ལགས་གྱི་འཆམས་དང་། འོར་སྤྱིར་དུ་རྒྱོས་གར་སོགས་ལྷ་དུས། ཁོང་ཚོས་ང་མ་མཐོང་བ་བྱས་ཏེ་ངས་སང་
གི་ནང་ནས་བལྟ་ཡི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་འགྲུལ་བ་ཚོའི་གནས་ཆུལ་དེར་ཁ་སྐོན་ཞིག་བརྗོད་ན། ཐོད་མི་
ཚོས་ཚོས་སྤྱིན་གྱི་མཛོད་སྐོར་རིགས་དང་། འཆམས་སོགས་ལྷན་མོའི་རིགས། ཆས་གོས་མཚོར་པོ་བྱེད་པ་
བཅས་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་ཡིན། དུས་རྒྱུན་དུ་གྱུ་རེ་རྩེད་དགོད་ལ་དགའ་བ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡལ་གྱི་
རྟགས་དང་། རྣམ་པ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། ལུབ་སྤྱོགས་པས་གང་མོ་དགོད་ཡལ་དེ་རང་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་།
རྒྱུན་དུ་གང་མོ་དགོད་པའི་དུས་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། ཐོད་མི་རྣམས་ནི་རྒྱུན་དུ་སོས་དལ་དགའ་སྤྱིད་
ངར་སྐོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྐབས་ངན་པ་ཚབས་ཆེན་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་གྱུ་རེ་རྩེད་མོ་དང་། དགའ་
འཛུམ་གྱི་རྣམ་འགྲུར་རྒྱུན་དུ་ཡོང་གི་རེད།

སྤྱི་ཚོགས་གྱི་འཚོ་བ་གྲ་རྒྱས་སུ་སྐོད་པ་དེ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སར་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་དང་། གྲོང་
ཚོ་ཆུང་དུ་ཁག་གི་ནང་། དགོན་པ་ཚོ་མ་གཏོགས་གྲོང་གསེབ་སོ་ནམ་པ་ཚོ་ཡང་ཁྱིམ་ཆང་སོ་སོར་སྐོད་པ་ཅམ་
ལས། དེ་མིན་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྤངས་ནི་སྤྱིར་བཏང་འདྲ་མཚོངས་ཤིག་རང་ཡིན་ཞིང་། མན་ཚུན་འགྲུལ་ཐག་རིང་
བར་འགྲིམ་འགྲུལ་བྱེད་དགོས་རིགས་ལ་ཡིག་སྐྱེལ་སྐྱགས་བང་དང་། རྟ་ཤད་ཅམ་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཐོད་ཁལ་རི་མཐོའི་གནས་གཤིས་རྒྱུབ་པོ་དང་། ས་ཆ་སྐྱམ་ཤམ་ཆེ་བ། མི་འབོར་ཆུང་ཞིང་། འཚོ་བ་སྐབས་
བདེར་སྐོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཐོད་མཐུན་མན་ཚུན་གྱི་མི་མང་བ་ལྷ་སར་འགྲོ་སྐོང་མེད་ཅིང་། ལྷ་སར་འགྲོ་སྐོང་བའི་
མི་དང་མ་འཕྲད་པ་ཡང་ཡོད་གྱི་རེད། ལོ་ལྷར་སོ་ནམ་བྱེད་ཅིང་། གཡག་ལག་རྟ་སྐྱགས་འཚོ་སྐོང་བྱེད་བཞིན་

ཡོད་པ་ཅམ་ལས། རང་ཡལ་མིན་པའི་འཇམ་གྱིང་ནང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མཐོང་ཐོས་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་
གས་ནི་བོད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་འཇམ་གྱིང་གི་ཡང་ཁག་ཚང་མའི་ནང་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་
བྱམས་སེམས་ཞི་དུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཚང་མ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཚུལ་ཁ་འབྱེད་ཀྱི་མིན་ཞིང་། སྤྱི་གཞི་སྤོང་བ་དང་།
སྤྱི་མཐོང་འགལ་བཅོམ་པ་ཡང་ཡོད། དཔེ་གཅིག་བརྗོད་ན། ང་ཚོར་འགྲོག་པ་མང་པོ་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ཕལ་ཆེར་ཞི་
དུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཁོང་ཚོའི་ནང་རྒྱན་ངག་གི་རིགས་ཀྱང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོའི་ཉེ་སྤོང་གཞིས་ཆགས་
པ་ནས་གོ་མཚོན་བདག་ཉར་བྱེད་ཅིང་། སན་ཚུན་ལམ་གཞུགས་སྐབས་སྤྱང་སློབ་ཆེད་འགྲུལ་རོགས་མང་པོ་
བསྐྱེད་ཉེ་འགྲོ་ཡི་རེད། འདི་སྤྱི་ལམ་སོགས་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་གནས་པའི་ཁམས་རིགས་རྣམས་སྤྱི་མཐོང་
མཐུན་དུ་སྤོང་མཁན་ཡིན་ན་ཡང་། ཁོང་ཚོས་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས་མེ་མདའ་ལ་རྩ་ཆེར་འཇིན་ཅིང་། དེ་ནི་
སྤྱི་ལམ་པའི་རང་དབང་གི་རྣལ་མཚན་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན།

ཡང་ཁག་དང་། མི་གཞིས་གྲོང་པོའི་རིགས་ལའང་ཚོས་དད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། འགྲོག་པའི་སྤོང་གར་ཚུང་
ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡང་རྟེན་དུང་དུ་མར་མེ་སྤོང་བ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་རྣལ་མཚན་མཐོང་གི་རེད།

ངས་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་གི་སྤྱི་ཚོགས་འགྲོ་ལགས་
སློབ་སློང་སྤྲོད་པ་ཅམ་ལས་བྱས་མེད་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་མིའི་བསམ་བཤམ་པར། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འགྲོ་སྤངས་དེ་
ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཇིག་བྱེད་པ་ལས། གཞུང་གཞན་དག་གི་འགྲོ་ལགས་ལ་བསམ་
གཞིགས་གང་ཡང་མི་བྱེད། ང་ལོ་ན་སོན་མཚམས་ཚོས་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་ལྟ་དུས་ནོར་འཁུལ་རི་འདྲ་ཡོད་པ་
རྣམས་མཐོང་གི་འདུག་རྒྱ་ནོར་དུལ་སྤྲུགས་མ་སློམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་
ཡིན་ཞིང་། ངས་བོད་ཀྱི་སྤོང་དབང་འཇིག་རྒྱན་ལོ་ཉུང་དུ་ཞིག་ནང་དེ་སྤོང་བསྐྱར་བཅོས་འགའ་ཤས་བཏང་བ་
ཡིན། སེར་སྤྱི་མི་གངས་ལྷ་བཅུ་སྤོང་ཡོད་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ཚོགས་པ་ཞིག་དང་། རྒྱན་ལས་ཚོགས་པ་ཆུང་བ་
ཞིག་བཅུགས་ཉེ་ཚོགས་པ་ཆུང་བ་དེས་གང་དང་གང་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ་བརྟག་ཞིབ་དང་། བསྐྱར་
བཅོས་བྱེད་སྤོང་གི་འཆར་གཞི་བཞོན་དེ་ཚོགས་ཆེན་དེ་བརྒྱད་སྤོང་ལ་འབལ་རྒྱུའི་ལས་དོན་བྱས་པ་རེད།

བསྐྱར་བཅོས་སྐབས་བདེ་ཤོས་ནི་ཁུལ་རིགས་ནང་ཡོད་ཅིང་། རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ཁུལ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཆེད་གཞི་

གཞུང་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྫོང་དཔོན་ཚོས་སོ་སོ་སྤོང་གི་འགྲོ་གོན་སྐྱོ་སོགས་ཀྱི་ཁུལ་
འཕར་གང་མང་བསྐྱེད་མེད་བྱེད་ལམ་ཞིག་སྤྱད་ནས་ནས་ཡོད་པ་རེད། ལམ་སོལ་དེ་དག་རྒྱན་འཇགས་སུ་སྤོང་ཉེ་མི་
མང་ནས་ཀྱང་སྤོང་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་ ང་རང་ལོ་ན་ཆུང་དུས་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་མཐོང་བྱང་ཞིང་། བཀའ་
ཤག་དང་། བསྐྱར་བཅོས་ཚོགས་པར་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཉེ་ལགས་སོལ་དེ་དག་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་མི་སེར་ནས་
ཁུལ་འབབ་དགོས་དེས་སྤངས་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རང་དུ་འབབ་རྒྱ་དང་། རྫོང་དཔོན་སོ་སོར་སྐྱོ་སོགས་
འགྲིགས་དེས་ཐར་དུ་སྤྱད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྫོང་དཔོན་བརྒྱམ་ཆགས་ཅན་འགའ་ཤས་མ་གཏོགས་ཚང་མས་དགའ་
མོས་བྱང་འདུག།

ང་ཚོས་ས་ཞིང་འཇིག་སྤོང་བྱེད་སྤོང་གས་ལ་ད་དུང་བསྐྱར་བཅོས་མང་ཅམ་བྱེད་དགོས། བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཚང་མ་
གཞུང་གི་ཡིན་ཞིང་། སོ་ནམ་པ་ཕལ་ཆེ་བར་ས་ཞིང་རྣམས་གཞུང་ནས་ཐད་ཀར་བོགས་གཏོང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་རེད། འགའ་ཤས་ནི་ས་ཞིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཆེ་ཆུང་ལ་དབགས་པའི་ལག་འདོན་ཁུལ་སོགས་སྐབ་དགོས། དེ་
དག་ནི་གཞུང་འབབ་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ནས་དགོན་ཁག་ཚོས་ཚོས་སོགས་དང་། དམག་སོགས།
ལས་བྱེད་པའི་སོགས་སོགས་སུ་གཏོང་གི་རེད། ཡང་འགའ་ཤས་ནས་རྒྱང་འགྲོའི་ཁུལ་རིགས་བསྐྱབས་ཉེ་
གཞུང་གི་མི་སྤྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་ལ་སྐྱོ་མེད་རྟ་ཁུལ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། སྐབས་འགའ་དགོན་ཁག་ཚོར་ཡང་གཏོང་
དགོས། འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱོ་མེད་ཀྱི་ལགས་སོལ་དེ་འབྲི་འཁལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་རྗེ་སྤྱི་གོང་མ་སྤྱི་མེད་བཅུ་
གསལ་བས་རྟ་ཁུལ་རིགས་ལ་སྐྱོ་ཆ་སྤྱི་ག་བཅད་སྤོང་དགོས་པའི་རྣམས་དཔུད་གནང་ཡང་། ཡལ་དུས་སྐྱོ་ཆ་རིམ་
འཕར་གྱིས་སྤྱི་ག་བཅད་སྐྱོ་ཆས་འགྲིགས་མིན་ཐོག་རྟ་ཁུལ་བསྐྱལ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་མི་མང་པོར་ཡོད་པར་
བརྟེན་སྤོང་ནས་བཀའ་ཤག་གི་ལག་འབྱེད་དམིགས་བསམ་ཅན་མེད་པར་གང་བྱང་བསྐྱལ་འདེད་མི་ཚོགས་
བཅོས་ཤིང་། སྐྱོ་ཆ་ཡང་བསྐྱར་དུ་སྤྱད་པ་ཡིན།

གྲོང་གསེབ་པ་ཚོས་ས་ཆ་གཡར་འཇིག་བྱས་ལགས་ཟེར་བ་དེའི་གོ་དོན་ནོར་མི་རུང་། ས་ཆ་རྣམས་གཞུང་གི་
ཡིན་ལགས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་བསམ་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་ཡིན། སོ་ནམ་པ་ཚོའི་ས་ཞིང་རྣམས་ནི་ཁོང་ཚོའི་མི་རབས་
ནས་མི་རབས་སུ་རྒྱན་འཇགས་ཡོད་པའི་ས་གཞིས་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཚོས་ས་ཞིང་རྣམས་བོགས་གཏོང་དང་།
གཡར་གཏོང་། ཉེ་ཚོང་བཅས་བྱེད་ཐུག་ འོན་ཀྱང་ཉེ་ཚོང་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་ཉུང་དུ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་ས་ཞིང་ཡོངས་

རྣམས་ས་འཛིན་གསར་བར་ཆ་ཚང་སྲོད་ཐབ་དགོས་པ་ནི་ཁོང་ཚོའི་ལས་འགན་དང་པོ་ཡིན། སོ་ནམ་པ་ཚོས་
ཁལ་པོགས་སྐྱབ་འཁོར་དང་། ལས་རྩལ་གྱི་དགོས་པ་ནི་ཉུང་འཕྲུལ་ཞིག་ལས་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་འཛིན་
བཞིན་བསྐྱབ་མ་ཐབ་ན་ས་ཞིང་འཛིན་སྲོད་གི་ཐོབ་ཐང་ཕྱིར་ལོན་གྱི་དུས་ལ། འོན་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་དོ་མར་ས་
ཞིང་རྣམས་སྐྱེར་བདག་ལྟ་བུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། གཞུང་ཁལ་ནི་འབྲུ་རིགས་ཐོག་ནས་སྲོད་དགོས། དེ་ནི་ས་ཁལ་
ལས། ཁང་སྐྱེད་དང་། ས་ཆ་གཡར་སྐྱེ་བ་མིན།

རྒྱུ་དུ་སོ་ནམ་པ་ཚོར་དགའ་ངལ་བྱུང་སྐབས་གཞུང་ནས་བུ་གཏོང་གྱི་དུས་ལ་འོན་པོ་ཡོད་ཅིང་། ངས་ཤེས་རྟོགས་
ལ་བ་ལོན་གྱི་སྐྱོན་ཚབ་དང་། སྲོད་འབབ་དུས་ཐོག་ལོན་ཐབས་བྱས་མི་འདུག བ་ལོན་བཏང་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོར་གྱུར་སྐབས་སོ་ནམ་པ་ཚོས་སྲོད་འཇལ་མི་ཐབ་པ་བྱུང་འདུག ལེགས་བཅོས་ཚོགས་པས་བརྟུག་དབྱུང་ཞིབ་
ནན་བྱས་ཏེ་དེ་རྣམས་རིགས་གསལ་དུ་བགོས་ཤིང་། སྲོད་འབབ་རིམ་གསོག་དང་། མ་རྩུ་བཅས་གཏན་ནས་
སྲོད་འཇལ་མི་ཐབ་པ་རྣམས་དོ་བསྐྱེད་རྩུ་ཡངས་གྱིས་སྲོད་འཇལ་མ་དགོས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཤམ་གྱི་ལོ་རེའི་
ཡོང་འབབ་ནས་སྲོད་ཀ་སྲོད་འཇལ་མི་ཐབ་ཅིང་། དོ་བོ་རིམ་སྲོད་ཐབ་པའི་རིགས་ལ་སྲོད་འབབ་ཆག་ཡངས་
གྱིས་དོ་བོ་རྣམས་བསྐྱེད་སྲོད་མ་དགོས་པར་ལོ་དུས་རིམ་སྲོད་བྱ་རྒྱ། འགའ་ཤམ་གཞུང་བུ་སྐྱེད་ཏེ་འཁོས་
འཕྱོར་བཟང་པོར་གྱུར་ཡོད་པ་རྣམས་གྱི་དོ་སྲོད་རྣམས་ལོ་དུས་རིམ་སྲོད་བྱ་རྒྱ་བཅས་བཅོས་པར་སོ་ནམ་པ་
ཚོར་མས་དགའ་མོས་བྱུང་འདུག ཐོག་མར་ཁོང་ཚོ་བུ་འཁོར་ཆེ་བས་སྲོ་གཡོང་བྱུང་ཡང་། རྗེས་སུ་བ་ལོན་གྱི་
གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ནས་དགའ་པོ་དང་། སྲོ་བ་དེ་བོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

བསྐྱེད་བཅོས་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ནི་སྐྱེར་གྱིས་འཛིན་སྲོད་གྱི་དུས་ལ་འོན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་
ལོ་མང་པོའི་སྲོན་ནས་སྐྱེར་ཁག་ཚོར་སྲོད་དེ་ཁོང་ཚོའི་ས་གཞིས་སུ་གྱུར་བ་རེད། དེའི་ཁལ་དོད་ལྟ་བུར་བྱིས་
ཚང་དེའི་བ་ཞིག་ནས་གཞུང་ཞབས་གས་སུ་ཡོང་དགོས་ཤིང་། འགའ་ཤམ་ནས་གཞུང་ལ་སྐྱེ་པོགས་སྲོད་སྲོལ་
ཡོད། གཞིས་ཀའི་ཡོང་འབབ་ཁ་ལྷག་རྣམས་གཞུང་ཞབས་དེའི་སྐྱེ་པོགས་སུ་བ་ཡིན། དེ་ནི་གཞུང་ཞབས་སྐྱ་བོ་
ཚོ་བསྐྱེད་འཛོམས་གྱི་ཚུལ་དེ་རེད། སྐྱེར་ཁག་དེ་ཚོའི་ཁོངས་སོ་ནམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ནི་གཞུང་གི་ཐད་
ཀའི་སྐྱ་རྩོག་འོག་ཏུ་མེད། ཁོང་ཚོ་ལ་སྐྱེར་ཁག་གི་ལགས་སྲོལ་སྐྱེར་གྱི་དབང་ཚད་ཅིག་ཡོད་ཅིང་། རོ་མ་ལལ་
ཚོར་སྐྱ་སར་སྲོད་དགོས་པར་བརྟེན་དབང་ཆ་དེ་དག་ཁོང་ཚོའི་གཉེར་བྱ་གཞི་ཚོར་སྲོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ལེགས་

བཅོས་ཚོགས་པ་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་སྐྱེར་གྱི་ལགས་སྲོལ་དེ་ལ་བརྟེན་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་པའི་བསམ་ཚུལ་
འཕྱོར་བྱུང་། གཞིས་ཁག་ཆེན་པོ་ལལ་ཚོར་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྒྱ་དང་། སྐྱེར་པའི་ནང་མི་ཚོར་རིན་སྐྱོན་སྲོད་རྒྱ།
གཞུང་ཞབས་མི་འཕྱོར་དུང་ལ་པོགས་སྲོད་རྒྱ། ས་ཞིང་དེ་རྣམས་སོ་ནམ་པ་ཚོར་བགོ་རྒྱ་བཅས་བྱས་ཤིང་། དེ་
སྐྱེར་བྱས་ན་སོ་ནམ་པ་ཚོ་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་སྐྱ་རྩོག་འོག་གནས་སྐྱེད་པ་འདྲ་མཚུངས་ཡོང་རྒྱ་མ་ཟད། བྱིས་ས་
ལགས་གྱུང་ཆ་སྲོལ་ས་ཡོང་གི་རེད།

དེ་སྐྱེ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཤིག་དགོན་ཁག་ཚོར་སྲོད་ཡོད་པའི་གཞིས་ཀ་ཆེན་པོ་ཚོར་ཡང་གཏོང་དགོས་གྱུར་།
སྲོན་ལ་སྐྱེར་ཁག་ཚོར་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་བསྐྱེད་བཅོས་དེའི་གོམ་རིམ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་
གོང་རྒྱ་མིས་ང་ཚོར་དབང་བསྐྱེད་བྱས་པར་བརྟེན། ཁོང་ཚོས་མོས་མཐུན་མ་བྱས་པར་ང་ཚོས་མན་ལུས་ཡོད་
པའི་བསྐྱེད་བཅོས་དེ་རིགས་གྱི་ཐབ་པ། ཁོང་ཚོས་གྱུང་བུ་གྱི་བཅོས་བསྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་གྱི་བསམ་ཚུལ་
བཟང་བ་དེ་ལ་བོད་གྱི་སོ་ནམ་པ་ཚོའི་འདོད་སྐྱོར་མ་བབ་པ་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་གཞུང་གི་བསམ་ཚུལ་སྐྱེར་
གྱི་བཅོས་བསྐྱེད་བྱས་ཡོད་ན་རྒྱ་མིའི་གྱི་སྐྱེད་སྐྱེད་དེར་དུང་མི་དགའ་བ་ཆེ་དུ་འགྲོ་རྒྱ་རེད། དེར་བརྟེན་བཅོས་
བསྐྱེད་དེ་སྐྱོར་ང་ཚོས་བསྐྱེད་མ་རི་སྐྱེར་བྱས་གྱུང་རྒྱ་མིས་ལན་བཟང་ངན་གང་ཡང་མ་སྲོད་པའི་མཐར་གནས་
ཚུལ་སྐྱེད་པོ་གཞན་དག་གྱུང་སྟེ་གནས་སྐབས་མཚམས་འཛོག་བྱ་དགོས་བྱུང་སོང་།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་སྐྱེར་གྱི་གནས་སྐྱེད་ནས་དེར་དུས་གྱི་སྐྱེ་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་འགོ་འཇུག་ཤིག་བྱས་
གྱུར་། སྲོག་ཏུ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་འགོག་རྒྱུ་བྱུང་ཞིང་། བོད་མི་ལལ་བ་ཚོར་དུང་ཡར་རྒྱས་གྱི་གྱིད་
ཐབས་མང་པོ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྐྱོར་ང་དང་། ངའི་གཞུང་གིས་མ་འོངས་པར་ཁོང་ཚོའི་འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་བའི་རེ་འདུན་རི་ཡོད་ལེའུ་གཞན་ཞིག་ནང་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། ང་ཚོས་ལགས་སྲོལ་ནང་གྱི་སྐྱེད་སྐྱེད་འཕྲུལ་
འཕྲུལ་ཅན་ཡོད་པ་དང་། གནས་གཞིས་མཐུན་རྒྱུ་ཞུ་ཡང་། བོད་ནི་ཡལ་ལུང་སྐྱིད་པའི་གས་ཤིག་ཡིན་པར་
ཡིད་ཆེས་ཡོད། ང་ཚོས་ལགས་སྲོལ་འདིས་བཅོན་གཞོན་གྱི་དུས་སྐབས་ཡོང་སྲིད་ན་ཡང་། སྐྱེར་བཏང་
བོད་མིའི་རང་གཞིས་ནི་བཅོན་གཞོན་གྱི་མཁན་ཞིག་གཏན་ནས་མ་ཡིན། སྐྱེར་གྱི་ས་བདག་ལགས་སྲོལ་ལས་
བྱུང་བའི་བཅོན་གཞོན་གྱི་སྐྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ཆེས་ཉུང་འཕྲུལ་ལས་མེད། དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་གལ་རིམ་ཚང་མས་ཚོས་
གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་མ་རབས་ངན་སྲོད་ལ་འགོག་རྒྱུ་དང་། སེམས་རྒྱུད་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་

བ་རེད།
 ཚོས་ལགས་གཞན་དག་ཚོས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྡེ་བ་ལེན་བ་དང་། སྡིད་སྤྲུག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་སྤངས་དེ་ཉ་
 ཅང་ཐལ་བྲགས་བ་རེད། ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཡོངས་རྒྱལ་ས་བདེན་བ་མིན། བོད་མི་སོ་ནམ་པ་དབུལ་པོ་ཞིག་ནས་རང་
 གི་དཔོན་ཁངས་འཕྱོར་ལྡན་དེ་ལ་སྤྲུག་དོག་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་གཉིས་ཀར་ཆེ་སྤྲོ་མའི་འབྲས་བུ་སྡིན་པར་ཁོང་
 ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྲུགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནང་ཆེ་འདིར་
 རང་གི་གནས་ཚུལ་རྗེ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་ལ་འགོ་བརྒྱུན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ར་ཚོའི་ཚོས་ཀྱིས་སྡེ་བ་གཞན་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་རྗེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ཐབ་པ་ཡིན། སྡིན་གྲོགས་དངོས་འབྲེལ་ལ་ཐན་ཡོན་གཉིས་ཡོད། སྡིན་
 གྲོགས་བྱེད་ཡལ་ལ་ཆེ་འདིར་ཐན་ཞིང་། སྡིན་གྲོགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཆེ་འདིའང་སྡེ་བ་གཞན་དུ་ཐན་བ་ཡིན། སྡི་
 ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་སམ། མཐོང་ཚུལ་དེ་ལ་བོད་མི་ཚོས་རྩོད་མེད་དུ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རེད།
 བོད་ཀྱི་ལགས་སྲོལ་དེ་ས་བདག་རིང་ལགས་འདྲ་བོ་ཡོད་ཀྱང་། ས་བདག་རིང་ལགས་གཞན་དག་དང་ཉུན་ཏུ་
 མཚངས་བ་མིན། དེ་དག་གི་སྡེ་བོར་སྡུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལོ་བརྒྱ་སྤྲུག་མང་པོའི་
 གོང་ནས་མི་མང་ཚང་མས་ཡིད་ཆེས་གྲུས་བརྩེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གོང་
 མཐར་གཏུགས་ན་ཡིད་ཆེས་སློ་འགོལ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡོད་པར་བོད་མི་ཚོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དངོས་དོན་དུ་ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མའི་བཞེད་སྲོལ་དང་། སློབ་སློང་། ཚོས་ཀྱི་རུས་ཤུགས་བཅས་ཀྱིས་གཞན་ལ་དབང་
 ཤེད་མནར་གཅོད་བྱེད་པ་ཡོང་མི་སྡིད་བ་ཡིན།
 དེར་བརྟེན་ཚང་མ་སྡིད་པོ་ཡོད་པ་རེད། འདོད་བ་བྱས་ན་འདོད་པ་ལ་རྒྱལ་མཐའ་མེད་ཅིང་། བདེ་སྡིད་ནི་གཙོ་
 བོར་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་འབྱུང་། བོད་མི་མང་པོར་འཛིན་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོ་
 འདོད་ཆེན་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་སྤྲུགས་ང་ཚོ་རིའི་སྤྲོད་གནས་ཚུལ་སྤྲུགས་བདེ་དང་། འཁོས་ཚུང་དུ་གནས་མཁན་
 ཚོ་ཡང་། གཅིག་བྱས་ན་འཛམ་གླིང་གོང་ཁྲེང་གཞན་དག་ལས་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་མང་བ་ཡོད་ཀྱི་རེད། །།

ལེའ་བཞི་པ། བོད་དང་། བྱི་མ་མཚེས་རྒྱ་ནག

༡༣། །ཁྱིམ་ས་ལགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་སྤར་ཐན་སློ་གཡེང་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱང་།
 རས་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ཀྱི་སྡིད་དབང་བཟང་སྐབས་སློ་བར་དུ་གནས་ཚུལ་དེ་གལ་གནད་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་རེད།
 དེ་སློར་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཞིག་བརྗོད་འདོད་ཡོད། སྤྲུག་ལོ་རྒྱུས་མ་དར་བའི་གོང་བོད་འདི་གངས་
 རི་དང་། ལུ་མེད་ནགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་མཚོ་གླིང་ཆེན་པོ་མའི་རིགས་སུས་ཀྱང་བདག་ཏུ་མ་བཟང་བ་ཞིག་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མའི་རིགས་བྱུང་ནས་རྗེ་འབངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་དོད་དེ་འགའ་ཞིག་ནས་
 མི་ཚོགས་བྱེད་ས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ལམ་སྟོན་བྱེད་པ་རང་བྱུང་སིལ་མའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཡོད་པ་རེད། ལོ་ཉིས་སྟོང་
 ལྷག་གི་གོང་མི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཆིག་སྐྱིལ་གྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། དེར་དུས་ཡོངས་
 གྲགས་རྒྱ་གར་ནང་གི་བརྩེ་ཚུལ་སྤར་སྟོན་བ་ཤུག་ཐབ་པ་སྤྲུ་ཐན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་
 ཞིང་། བྱི་ལོ་མ་བྱུང་བའི་ལོ་ ༡༩༣༡ གོང་གི་དུས་ལོ་བོད་སྡི་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་
 བཅོན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཉེར་བདུན་རིང་བོན་གྱི་ཚོས་དར། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱུད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་
 གཉན་བཅོན་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་སྤྲུགས་བམ་སྤྲུག་ཏུ་སོན་པས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབུ་བརྩེས།
 རྒྱལ་རབས་སོ་གསལ་བ་ཚོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅོན་སྐལ་པོ་སྟོན་བ་གཤེགས་ལོ་ ༡༩༣༩ དང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ས་
 སྤང་ལོར་འབྱུངས། ཚོས་རྒྱལ་འདིས་སྤྲུ་གཞིན་ཏུའི་དུས་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་བ་བྱིར་འཁོར་རྗེས་ད་ལྟའི་
 བོད་ཡིག་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་བརྩམས་ཉེ་སྤེལ། ལྷ་ཚོས་དགོ་བ་བཅུ་དང་། མི་ཚོས་གཅང་མ་བཅུ་དུག་སྟེ། ཚོས་
 སྡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་ས་སྲོལ་བཟང་པོ་བཏོད། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཅོན་དང་། རྒྱ་བཟའ་གོང་ཚོ། བོད་ལོ་གཞན་གསལ་བཅས་
 བཅུན་མོར་བཞེས། རོ་པོ་ཤུག་ལ་ཞེ་དང་། རོ་པོ་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་གདན་བྲངས། ཐན་ལྷ་སར་ཐོག་མར་འཕྱོར་ཉིད་
 སྤྲུ་འདིའི་སྤྲུ་མདུན་དུ་བྲུག་མཚོད་གསོལ་འདེབས་བྲས་ལྷ་སྤུན་སྤུལ་པའི་གཅུག་ལག་ཁང་དང་། ཏུ་མོ་ཆེ་གཅུག་
 ལག་ཁང་སོགས་ལྷ་ཁང་མང་པོ་བཞེདས། པོ་ཏུ་ལའི་པོ་བྲང་ཡང་བརྩེགས། སྐབས་དེར་རྒྱ་དཀར་ནག་དང་།
 བལ་ཡལ་སོགས་ནས་བཟོ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་ཆ་མང་པོ་བཏུས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་དཔལ་
 འཕྱོར་དང་། མངའ་འབངས་ལ་བདེ་སྡིད་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། རྒྱལ་རབས་སོ་དུག་པ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྟེ་གཅུག་བརྟན་
 བམ། མེས་ཨག་ཚོམ་གྱི་དུས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་གཡལ་འབྲུག་བྱུང་སྐབས་བོད་སྟོན་སྤྲུག་སྤྲུ་གོང་དཔག་དབང་
 བཅས་པས་རྒྱ་ནག་གི་ཡལ་གྱུ་མང་པོ་བཅོམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་པའི་རྒྱ་རིང་དེར་སང་པོ་ཏུ་ལའི་མདུན་ལ་ཡོད།
 སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༩༩༤ དང་། བྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལྷགས་རྒྱ་ལོར་རྒྱལ་རབས་སོ་བདུན་པ་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྟོང་
 ལྷེའ་བཅོན་སྤྲུ་བསྟམས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྤྲུ་རིང་ལ་རྒྱ་གར་ནས་མཁན་ཆེན་པོ་རྗེ་སཏུ་དང་། སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་མི་

ལྷ་མོ་གསུམ་གདན་དྲུངས། དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྲུར་ལྷོ་གྲིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། སང་
མི་བདུན་མོགས་པོད་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཐོག་མར་བཅུགས། རྒྱ་གར་ནས་བེ་མ་ཡ་མི་ཏུ་མོགས་པ་རྒྱུ་ཉ་མང་པོ་
པོད་དུ་གདན་དྲུངས། པོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། བསྟན་བཅོས་
ཆེས་མང་པོ་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུར། སྐབས་འདིར་མངའ་རིས་ས་མི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་། སྲིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༧༡༠ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༦ མེ་ཁྱི་ལོར། རྒྱལ་རབས་བཞི་བཅུ་པ་ཚོས་རྒྱལ་
མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་སྐུ་བལྟམས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་དང་། སྐབས་དེར་ཡང་པོད་དང་། རྒྱ་ནག་མ་མཐུན་
པར་པོད་དམག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཡལ་མང་པོ་བཅོམས། པོད་ཀྱི་ལོ་པཎ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་བཅུན་པ་ཉ་ཤར་མང་
པོས་བར་བསྐྱམས་མཛད། རྒྱ་ནག་གི་ཡལ་གྲུང་གྲུ་རྩེ་རུ་པོད་དང་རྒྱ་ནག་ས་མཚམས་ཀྱི་ཆོད་རྟགས་རྒྱ་རིང་
བཅུགས། ས་མཚམས་ཀྱི་ཆོད་རྟགས་ལས་བརྒྱལ་ཉེ་དམག་འཐབ་པན་ཚུན་སྐྱུ་གྲང་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་པོད་ཀྱི་ཡི་
གེ་རྒྱ་རིང་དེ་དང་། རྒྱའི་པོ་བྲང་། ལྷ་ས་བཅས་སུ་བཅུགས་པའི་རྒྱ་རིང་ལ་བརྒྱུ་ལོད། ལྷ་སའི་རྒྱ་རིང་དེར་སང་
ཡང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ན་ཡོད། རྒྱལ་རབས་པོ་གསུམ་པ་དང་། པོ་བདུན་པ། བཞི་བཅུ་པ་འདི་
རྒྱལ་ས་ལ་མེས་དཔོན་རྒྱལ་གསུམ་ཞེས་སྟེན་གཤམ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་དེར་སང་ཡང་
པོད་མི་རྒྱལ་ནས་དྲན་གསོ་ཆེན་པོ་བྱེད། དེ་རྗེས་རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་སྤྲང་དར་མ་ནས་སྟོན་པའི་འདས་
ལོ་ ༡༧༧༥ ཕྱི་ལོ་ ༤༠༡ ལྷགས་བྱུ་ལོ་རྒྱལ་སྲིད་བཟང་། རྒྱལ་པོ་འདིས་བདུད་སྟོན་འགའ་ཞིག་དང་བསྐྱེབས་
ཉེ་སྲུང་གི་ཚོས་སྲིད་སྟོན་ལགས་བཟང་པོ་རྒྱལ་ས་བསྐྱབས། ཁོང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་པོ་དུག་བསྐྱངས་རྗེས་ཁོང་
བཤོངས་འདུག རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཅོན་པོ་ནས། སྤྲང་དར་འདས་ལོ་མེ་སྟེན་ཡན་རྒྱལ་རབས་བཞི་བཅུ་
ཞེ་གཅིག་རིང་མི་ལོ་ ༡༠༩༩ ཅམ་སོང་བའི་རིང་པོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་ལུས་སྟོབས་རྗེ་འཕེལ་དུ་སོང་།

སྤྲང་དར་ལ་བཅུན་མོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྐས་ངོ་འདྲ་གཉིས་བྱུང་། བཅུན་མོ་གཉིས་དང་། འཕྲིགས་གཏོགས་སྟོན་
འབངས་བཅས་མི་མཐུན་པའི་འཕོན་རྩེད་བྱུང་སྟེ། མངའ་རིས་སོ་སོར་བཤོས། དེ་ནས་རྒྱལ་སྐབ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ་
པོད་སྡེ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་བྱུང་བར་པོད་ཁམས་སིལ་བར་གྲུར་ཉེ་མི་ལོ་ ༩༧ གནས་ཉེ་ཉམས་རྒྱུད་རྗེ་
ཆེར་བྱུར།

ས་སྐའི་འགོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ཉེ་གོང་མ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་སྤྲང་མར་བཀྱར་རྗེས།

སྟོན་པའི་གཤེགས་ལོ་ ༡༧༤༧ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ རྒྱ་སྤྲང་ལོ་པོད་དུ་ཕེབས་ནས་པོད་ཚོས་ཀ་གསུམ་གྱི་
ཁྱོན་ལ་སྲིད་དབང་བསྐྱུར། པོད་ཀྱི་སྤྲང་མས་ཆབ་སྲིད་སྟོང་བའི་སྟོན་པའི་འདས་དང་། ས་སྐུ་པའི་ཁྲི་རབས་ཉེ་ཤུ་
ཐམ་པས་མི་ལོ་ ༤༦ རིང་པོད་ཁམས་སྡེ་ལ་དབང་བསྐྱུར། སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༧༤༩ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤
ས་སྤྲང་ནས་བཟང་པག་མོ་གྲུ་པ་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་གཅིག་གིས་མི་ལོ་ ༡༦ རིང་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས།

སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༡༧༧༤ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༥ ཤིང་ཡོས་ནས་བཟང་རིན་སྤྲངས་པ་ཁྲི་ཐོག་བཞེས་མི་ལོ་
༡༩༠ རིང་པོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟང་།

སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༩༡༡༠ ཕྱི་ལོ་ ༡༥༦༦ མེ་སྟེན་ནས་བཟང་གཅོང་པ་མི་ཐོག་གསུམ་གྱིས་མི་ལོ་ ༧༦ རིང་
པོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་ལོ་ ༩༡༡༦ ཕྱི་ལོ་ ༡༦༧༩ རྒྱ་རྩེ་ལོ་ཡུལ་དབང་ལུ་པ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་
པོད་སྤྲངས་ཡོངས་ལ་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར། ད་ལྟའི་པོད་གཞུང་དགའ་སྟེན་པོ་བྲང་འདིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དུབ་
བརྟེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༠ བར་སྐུ་སྤོང་བཅའི་རིང་ཆབ་སྲིད་འཛིན་ཡན་མི་ལོ་ ༩༠༤ སོང་། ལྷ་ལའི་སྤྲང་མ་ཞལ་མ་
བཞུགས་པ་དང་། སྐུ་ན་མ་སོན་པའི་བར་ལ་རྒྱལ་ཆབ་དང་། སྲིད་སྟོང་མེར་སྐུ་འདྲ་མིན་མང་པོ་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་
བའི་པོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡུལ་དབང་ལྷ་ལའི་སྤྲང་མ་སྐུ་སྤོང་ན་རིམ་ནས་མཛད། སྐུ་སྤོང་
དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནི་དགེ་ལགས་བསྟན་པའི་སྟོན་པའི་འཕྲེད་རྗེ་ཚོང་ཁ་བའི་དངོས་སྟོན་ཡིན་ཅིང་།
མཁས་བཅུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ལྷ་ལའི་སྤྲང་མ་སྐུ་སྤོང་ལུ་པ་དེ་བཞིན་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་མཁའ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་ལོ་ ༩༡༤༦ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་མན་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཤུན་རྩེས་རྒྱ་
ནག་ཏུ་གདན་དྲུངས། ཚོས་འཕྲིགས་ནས་སྤྲང་མར་བཀྱར་ཞིང་། སྲིད་འཕྲིགས་ནས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཆ་འཛོག་གིས་
བརྗེ་མཐོངས་ཆེན་པོ་ཞུས། དུས་རབས་ཕྱེད་གཉིས་ཅམ་ལྷ་ལའི་སྤྲང་མ་རིམ་པས་དབང་བསྐྱུར་གནང་བ་ནས།
དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པ་ཅམ་བར་ལྷ་ལའི་སྤྲང་མ་དང་། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་དབང་འཕེལ་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་འཕྲིགས་
གཅིག་ཚོས་དང་། འཕྲིགས་གཅིག་སྲིད་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་བར་གྱི་འཕེལ་བ་ཞིག་རེད། གོང་མས་ལྷ་སར་ཨམ་བན་
ཟེར་བའི་སྐུ་ཆབ་གཉིས་བསྟོ་འཛུགས་བྱས། ཁོང་ཚོར་དབང་ཆ་གང་འཚམས་ཡོད་ཀྱང་། དབང་ཆ་དེ་ལྷ་ལའི་སྤྲང་

མའི་གཞུང་བརྒྱུད་དེ་བོད་སྲོད་བྱེད། རིམ་བཞིན་ཁོང་ཚོའི་དབང་ཆ་ཉམས་པ་རེད། ལྷག་པར་ཏུ་ལའི་སླ་མ་སྤྱི་
ཕྱིད་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་དུས་སུ་བོད་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཐོག་མའི་འབྲེལ་བ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ནས་བོད་མིའི་འཚོ་
བ་ཡར་རྒྱས་དང་། དམག་མིའི་སྤྱི་གུ་ཚུགས་བཅོས་འདྲེགས་གནང་བ་སོགས་ལོང་དུ་བཞག་ཟེན། སྤྱི་ཕྱོགས་
ནས་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་མཛད་དེ་སློབ་སྦྱོང་བྱུང་བ་དང་། བོད་ནང་སློབ་ཁང་དང་། བཅོམས་ཚུངས་ཁག་
གི་བཅོམ་སྤྱོད་ཁག་གསར་འདྲེགས། སྤྱི་གསལ་ཉར་གསར་འདྲེགས་དང་། སྤྱི་གསལ་འཛིན་ནམ། ཉེ་མི་གསར་གཟོ།
བོད་ཀྱི་དུང་ལ་ཁྱིམ་ལོད་ཀྱི་ཐོག་གསེར་དུང་ལ་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆེ་ཆུང་ཤོག་དུང་ལ་སོགས་རྣམས་གྲངས་མང་པོ་
གསར་དུ་བར་འབྲེལ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཚུགས་ཚད་མཛད། ཚོས་སྤོགས་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་ལགས་མཐའ་དག་
ལ་གཟིགས་མཐོང་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་མཚན་ཉིད་སློབ་གཉེར་བའི་སྤྱི་སྐོར་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་འཛོག་ཚུལ་དང་།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨང་གྲངས་མཐོ་རིམ་རྣམས་རྒྱུ་ནས་བཟང་ཚོང་ཁ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྷན་ཁྲི་བ་བར་རིམ་
བསྐོད་བྱེད་ཚུལ་བཅས་ལ་གཏན་འབེབས་དག་ཐེར་རྒྱ་ཆེ་མཛད། ཁོང་གི་སྤྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གོས་མཐུན་
འགའ་ཤས་བཞག་པ། དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་མཛད་ཀྱི་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་གིས་བོད་དང་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་
འདོད་འགོ་བཙུགས་པས། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་སྐོར་དབྱིན་བོད་དབང་ས་མཚམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཆུང་འགའ་
ཤས་བྱུང་བ་དེ་སྐོར་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ས་ལ་གོ་བསྐྱུར་བྱེད་དགོས་མིན་དབྱིན་རིས་དོས་བཟང་དཀའ་བ་བྱུང་། ཕྱི་
ལོ་ 1939 ནང་རྒྱ་རིང་བཙུགས་པ་ནས་བཟང་ཕྱི་ལོ་ 1942 ནང་ཡིག་ཆ་གཅིག་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་བོད་དང་རྒྱ་
ནག་དབང་ཆེངས་ཡིག་ཡོངས་གྲགས་གཏན་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་དབྱིན་རི་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
གནས་སུ་བྱུར་འདུག ཕྱི་ལོ་ 1943 ནང་དབྱིན་རིས་རྒྱ་ནག་དང་ཆེངས་ཡིག་བཞག་སྟེ་ས་མཚམས་སྐོར་འབྲུན་
གཙོད་བྱས་ཤིང་། བོད་སྤྱོད་སྤོགས་སུ་ཚོང་གི་ཐོབ་ཐང་གང་འཚམས་ཤིག་དབྱིན་རིས་བྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་བོད་
གཞུང་གིས་ཆེངས་ཡིག་དེ་ལ་རྩ་འཛིན་བྱས་མི་འདུག དབྱིན་རིས་དང་། རྒྱ་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ནས་ས་མཚམས་ཀྱི་
རྣམས་བཙུགས་པ་རྣམས་བོད་མི་ཚོས་བཞོག་ཡོད་པ་མ་ཟད། དབྱིན་རིས་ཚོང་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་ལག་ལེན་
བྱེད་སྐབས་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གིས་མིང་རྣམས་བཞོད་པའི་ཆེངས་ཡིག་དེས་བོད་ནང་པན་ལུས་མེད་
ལགས་བརྗོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་མིའི་རང་གཤིས་ཞི་འཇམ་ཅན་ཡིན་སྟབས་རྒྱ་མིའི་ཨམ་བན་མི་ཐོག་མང་
པོ་བོད་ནང་སྲོད་བཙུགས་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ནས་བོད་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གོས་མཐུན་འཛོག་འདོད་བྱུང་བ་
དེ་ཐོག་མ་ཡིན། ཨམ་བན་ཚོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བོད་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཆེངས་ཡིག་ལ་
མིང་རྣམས་འགོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་བོད་མིའི་བསམ་སློབ་ནམ་ཡང་འཁོར་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་

མིས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་འཛོག་འདོད་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྐབས་དེར་མ་གཏོགས་བསམ་སློབ་འཁོར་ཡོད་པ་
མིན། དབྱིན་རིས་ཚོང་དོན་ཐོབ་ཐང་རྣམས་མ་བྱུང་བ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་ཚད་རྣམས་མ་བཞག་སྐབས་སྤྱི་
འདོད་མ་རངས་པ་ཕན་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་གར་ནང་དབྱིན་རིས་སྤྱི་ཚབ་ལོར་གྲ་ག་སིན་ནས་བརྗོད་གསལ། རྒྱ་ནག་
ནས་བོད་དུ་དབང་ཆ་ཡོད་ཚུལ་གི་སྤྱི་དོན་གྱི་བསྟུ་སྟངས་ཤིག་རེད། དེས་སྤོགས་གཉིས་ཀར་པན་བྱུང་ཡོད་
སྟབས་དེ་སྐོར་སོར་གནས་བྱུང་བ་རེད། ཅེས་བརྗོད་ཡོད་འདུག 1953 ལོར་ཁོང་ནས་སྤྱོད་སྤོགས་དབང་
ཞིག་བཏང་བ་ལམ་དུ་ཡོན་འགོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། སྐབས་དེར་ཨམ་བན་ནས་དབྱིན་རིས་དམག་དཔོན་སར་མཛལ་
འབྲུད་དུ་འགོ་རྒྱུའི་འཕྲིན་ལན་བཏང་བར་བོད་གཞུང་གིས་སྤྱོད་སྤོགས་ཨམ་བན་འགོ་རྒྱུའི་མ་བཙུགས་པ་རེད། བོད་
དམག་ནས་དབྱིན་དམག་ལ་འཐབ་རྒྱུས་གྲང་པམ་ཉེས་བྱུང་སྟེ་ལྷན་དབང་མཚོག་ཤར་སྤོགས་སུ་བྱོས་
ཐེབས་གནང་དགོས་བྱུང་། 1954 ལོར་དབྱིན་རི་སྤྱོད་སྤོགས་འགོར་ཉེ་བོད་གཞུང་དང་ཆེངས་ཡིག་ཅིག་བཞག་སྟེ།
སྐབས་དེར་ཏུ་ལའི་སླ་མ་མ་བཞགས་སྐབས་རྒྱལ་ཚབ་ནས་ཏུ་ལའི་སླ་མའི་དམ་སྤྱི་གསལ་པམ་ཅིང་། བཀའ་ཤག་
དང་། ཚོགས་ཆེན། མི་འབྲས་དགའ་གསུམ་ནས་གྲང་དམ་སྤྱི་གསལ་ལ་འདུག དོས་འབྲེལ་བྱས་ན་སྐབས་དེར་
བོད་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དབང་ཆེན་ཆེངས་ཡོད་པའི་གོས་མཐུན་ཞིག་བཞག་པ་རེད། ཆེངས་ཡིག་དེས་ས་
མཚམས་དང་། ཚོང་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད། ཆེངས་ཡིག་དེའི་ནང་དབྱིན་གཞུང་གི་བཀའ་
འཁོལ་མེད་ན་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་སུ་གྲང་ཐེ་བྱས་མི་བྱེད་པ་བྲིས་འདུག ཡིག་ཆ་དེར་རྒྱ་ནག་
གི་མིང་གང་ཡང་གསལ་འཁོད་མེད་སྟབས་སྤྱི་རྒྱལ་ཐེ་བྱས་མི་བྱེད་པའི་ཁོངས་སུ་རྒྱ་ནག་གཏོགས་དགོས།
ཆེངས་ཡིག་དེ་བསྐྱུལ་འཛོག་ཐེན་འབྲེལ་དབྱིན་རིས་དམག་དབང་བོད་ནས་བྱིར་འཐེན་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་
འཛིགས་སྤྱང་གང་ཡང་བསྐྱུལ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆེངས་ཡིག་དེ་ལ་དགག་བ་བྱས་མི་འདུག །
ལོ་གཉིས་རྗེས་ 1956 ནང་དབྱིན་རིས་ཚོང་གི་ཐོབ་ཐང་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཐེ་བྱས་བྱས་སྤོགས་ཀྱིས་དབྱིན་
རིས་རྒྱ་ནག་དང་གོས་མཐུན་ཞིག་བཞག་ཅིང་། གོས་མཐུན་དེའི་ནང་དབྱིན་བོད་ཀྱི་ཆེངས་ཡིག་དེ་ཁས་ལེན་
བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་དབྱིན་རིས་ཚོང་གི་ཐོབ་ཐང་འགའ་ཤས་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་སྲོད་བྱས་འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་གོས་
མཐུན་དེ་ཚོར་གནད་གལ་ཡོད་ན་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཆའི་འཕྲོས་སྤྱི་གསལ་དེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤིང་། འོན་ཀྱང་
དབྱིན་རིས་རྗེས་སོར་བརྟེན་པོ་རང་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐབས་དེར་དབྱིན་རིས་དང་། ཏུ་ས་གཉིས་ཨེ་ཤ་ཡའི་
ནང་དབང་ཤུགས་འགྲན་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན། 1957 ལོ་དབྱིན་རྒྱ་གཉིས་ནས་གོས་མཐུན་ཞིག་བཞག་
པའི་ནང་གཉིས་ཀས་བོད་ལ་ཐེ་བྱས་མི་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་བོད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་

བྱེད་རྒྱ་བྱས་འདུག། གྲོས་མཐུན་འདིས་གྲོས་མཐུན་གཞན་དག་ཚོར་རྒྱལ་འགལ་བྱས་པས་མ་ཚད། ང་ཚོའི་ཡལ་
དུ་རྒྱ་མིས་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་པ་དེའི་རྒྱུ་མའི་ཉམས་སྲོང་ཡོད་དང་ཡོད་མས་
ཡང་། གྲོས་མཐུན་འདིས་ང་ཚོའི་ཡལ་རྒྱ་མིའི་སྲད་ཇ་རན་གྱི་འཕམ། ཁོངས་གཏོགས་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་
རེད། སྲད་ཇ་རན་གྱི་ཟེར་བ་ནི་ཡུ་རོབ་པའི་མིང་ཚིག་བརྗོད་དོན་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་ཞིག་རེད།
དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པའི་གཞུང་ཞིག་གི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའམ། ཡང་ན། མིང་ཚིག་གྱི་སོབ་
རན་གྱི་ཟེར་བ་ནི་གཞུང་དེ་ལ་རང་དབང་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། གཞུང་དེ་ལ་རང་དབང་ཡོད་མེད་གྱི་ཆ་ནས་
སྲད་ཇ་རན་གྱི་དང་། སོབ་རན་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཐབས། འོན་ཀྱང་རང་དབང་གི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་དེ་ཁོངས་
ཚད་ཡོད་པ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་དབང་ ༡༩༤༠ བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་རྒྱབ་སྲོལ་པའི་སྲིད་
དོན་གྱི་མིང་ཚིག་འབྲེལ་ཐབས་ཉེ་ཤོས་དེ་ཡིན་ཤིང་ཡང་། དུང་མིང་ཚིག་དེའི་བརྗོད་དོན་དེས་བརྟན་གང་ཡང་
བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཚིག་དེ་བེད་སྲོད་བྱེད་སྤངས་སྐོར་རྒྱབ་སྲོལ་པའི་སྲིད་དོན་མཁས་པ་ཚོས་མི་ཐོག་ཕྱིལ་
པོར་གོ་ནོར་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད། མིང་ཚིག་དེའི་ནང་ཚོས་སྲོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཚད་མེད་པའམ། ཡང་ན་དུ་
ལའི་བླ་མ་དང་། མན་ཇུ་གོང་མའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཚད་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤར་སྲོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་རྗོད་
པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་རྒྱབ་སྲོལ་པའི་མིང་ཚིག་ཐོག་ནས་གོ་དོན་སྤར་ཚོགས་ཡོད་པ་དཀའ་ཞིང་། དབྱིན་
རིས་བརྟན་པོ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནི། ཁོང་ཚོ་བོད་ནང་གནས་སྤངས་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་དེར་ཚིངས་
ཡིག་གསར་པ་དེས་གཞོན་མེད་སྤངས་རྒྱུ་སྲིད་པོད་ལ་ཐེ་བྱས་མི་འབྱུང་ཆེད་དབྱིན་རིས་བོད་ལ་ཐང་ཀར་འབྲེལ་
བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་བཞག་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནི། ཐོག་མའི་ཚིངས་ཡིག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་གཉིས་རྒྱ་གར་
ནང་གི་དབྱིན་གཞུང་གིས་བཞག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ལོན་ཁོན་ནང་གི་དབྱིན་གཞུང་གིས་བཞག་པར་བརྟེན་
མན་ཚན་བྱེད་སྤངས་གསལ་རྟོགས་མ་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་ནག་དང་། བོད་དབང་ཤར་སྲོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མིང་
ལན་ནང་ལས་རྒྱ་གར་ནང་གསལ་རྟོགས་ཐབས་པོ་ཡོང་དགོས། གང་ལྟར་ཡང་། ཚིངས་ཡིག་གསར་པ་དེར་བོད་
དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀས་མིང་རྟགས་བཞོད་པ་མེད་སྤངས་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྲད་ཇ་རན་གྱི་རོས་འཛིན་
བྱེད་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། དབྱིན་རི་ལྷ་སར་འབྲོར་པ་དེས་རྒྱས་ཤུགས་ངན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་
དབང་ཤུགས་ཉམས་གྱི་ཡོད་པ་གཞི་ནས་རྒྱ་མིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་། དབྱིན་རི་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་བོད་ལ་
སྤར་སྲོབ་སྤྲོད་པ་ལས་མེད་པར་རྒྱ་མིའི་གང་འདོད་སྤར་བཞག་པ་རེད། རྒྱ་སའི་ཚིངས་ཡིག་དེས་རྒྱ་ནག་གི་
ཡངས་སྤར་བཤང་བས་དབྱིན་རིས་ཐེ་བྱས་མི་ཐབས་བྱུང་ཞིང་། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གིས་དབྱིན་རི་དང་མཉམ་དུ་

གྲོས་མཐུན་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་བཅོན་འདྲེས་བྱས་ཏེ། དུ་ལའི་བླ་མ་ཡང་བསྐྱར་གྲོས་ཐེབས་
གནང་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ཐངས་འདིར་རྒྱ་གར་དུ་དབྱིན་རིའི་སྤར་སྲོབ་ལོག་ཐེབས་པ་རེད། ༡༩༡༠ ལོ་རྒྱ་མིའི་
དམག་དབང་ལྟ་སར་འབྲོར་ཀྱང་། མན་ཇུའི་རྒྱལ་རིགས་མཇུག་རྗེས་ཉེར་ཡོད་ཅིང་། ༡༩༡༡ ལོ་རྒྱ་ནག་དུ་ངོ་
ལོག་བྱུང་སྟེ་བོད་ནང་གི་རྒྱ་མིའི་དབང་དམག་ཚོའི་དགོས་མཁོ་ཆད་དེ་རྒྱ་དམག་དམག་དཔོན་ཚོར་ནང་ནས་ངོ་
ལོག་བྱུང་། བོད་ནང་ཡོད་པའི་ཨམ་བན་སོགས་རྒྱ་མི་འབྲོས་སྤྲོད་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤོང་མིས་མཐར་སྐོད་བཤང་སྟེ་བོད་
རང་དབང་རང་བཅོན་གཅོང་མར་གྱུར་པ་རེད། ༡༩༡༣ ལོ་སྤུངས་ ༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ནང་བཅོན་འདྲེས་
མ་བྱས་པར་རྒྱ་མི་དང་། གཞན་སྤར་ཡང་བོད་ནང་དབང་ཆ་སྤོ་ཚུལ་ཡང་མེད། རྒྱ་མིའི་དབང་དམག་མཐར་
སྐོད་སྐབས་དུ་ལའི་བླ་མ་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་ཐེབས་གྱིས་བོད་འདི་རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་
པའི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་ཞིང་། ཡིག་ཆ་དེ་ལ་སྤར་རྒྱ་ནག་དང་མཚོན་ཡོན་འབྲེལ་སྐབས་སུ་གོང་མས་པལ་
པའི་དམ་སྲུག་དེ་མིན་པར་བོད་སྤོངས་ལྟ་མིས་པལ་པའི་གསེར་ཐམ་ཆེན་མོ་པལ། སྤར་བོད་གྱི་ཡིག་ཆ་འགར་
གོང་མའི་བཀའ་ལྟར་གིས་ས་སྤོང་ལྷུ་ལ་བསྐྱབ་གྱི་བདག་པོ་དུ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་ལང་
གིས་ས་སྤོང་ལྷུ་ལ་བསྐྱབ་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་པར་བསྐྱར་བཅོས་གནང་། དེ་ལྟར་བོད་དུ་རང་དབང་རང་བཅོན་
ཐོབ་ཅིང་། གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་རྒྱལ་འཐབ་རྩོད་ལ་ཞེན་ལོག་ཡིད་ཐང་ཆད་དེ་སྤར་སྤོང་
གཅིག་པར་སྤོང་སྤོང་དེར་ཕྱིན་འདུག བར་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་དང་ཚིངས་ཡིག་གང་ཡང་མ་བཞག་པར་བརྟེན་
ང་ཚོའི་དོས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་དེ་གྲོས་མཐུན་རྒྱལ་སྤོང་གནས་སྤངས་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུར་མ་
གྱུར་པ་རེད། ༡༩༡༣ ལོ་གནད་དོན་དེ་སྐོར་ལེ་འབྲིགས་གཏན་འཁེལ་ཡོང་ཆེད་དུ་བོད་དང་། རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཆ་
སིམ་ལའི་ཚོགས་འདུར་དབྱིན་རིས་འབོད་བསྐྱེད་བྱས། སྐྱེ་ཆ་གསུམ་པོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་མཇུག་
འདོམས་གྱིས་ཡུན་རིང་གོ་བསྐྱེད་བྱས་རྗེས་ཚིངས་ཐེན་ཞིག་བཅོས་པ་དེའི་ནང་དབྱིན་རིས་བོད་མི་ཚོར་ཕྱི་རྒྱ་
ཁོངས་ཡིན་ཆུང་དང་། རྒྱ་མིར་བོད་ནང་གི་རང་དབང་དགོས་ཆུང་ལ་འབད་བརྗོད་བྱས་འདུག རྒྱ་ནག་སྐྱེ་ཆ་
ནས་གྲོས་མཐུན་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཁས་ལེན་བྱས་ཀྱང་དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མིང་རྟགས་འབོད་རྒྱ་མིན་ཆུང་
བརྗོད་སྤངས་བོད་དབྱིན་གཉིས་ནས་མིང་རྟགས་བཞོད་ཅིང་། ཆབས་ཅིག་ཐར་དུ་གསལ་བསྐྱབས་གྱི་ཡིག་ཆ་
གཅིག་བཅོས་པ་དེར་རྒྱ་ནག་ནས་ཚིངས་ཡིག་དེར་མིང་རྟགས་མ་བཞོད་པར་དེའི་ནང་གསལ་རྒྱ་ནག་གི་ཐོབ་
ཐང་རྒྱལ་མེད་པའི་བརྗོད་འགོད་བྱས་འདུག གྲོས་མཐུན་དེ་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་མིང་རྟགས་བཞོད་མེད་སྤངས་
ཞེས་ལགས་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་སུ་ཆད་པའི་ཁོངས་སྤོངས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། གནད་དོན་དེ་ལྟར་

ང་ཚོའི་འགོ་དམག་ཡོངས་རྒྱལ་ས་སྤོངས་ན་བརྒྱུད་སློང་ལུ་བརྒྱ་ཅམ་ལས་མེད། མི་མདའ་རིང་མདའ་ནི་ཚང་
མར་ལྡེང་ལྷག་ཅམ་ཡོད། མི་ཀར་ཆེ་ཆུང་ ༡༥༠། མི་ཤིན་ལྷན་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་སོགས་ ༡༠༠ སྐོར། རིགས་
མི་འདྲ་བ་གཞན་དག་ལུ་བཅུ་སྐོར་བྱས་པ་འགའ་ཤས་ཡོད། དམག་མིའི་ལས་དོན་ནི་ངས་གོང་བརྗོད་ལྟར་
བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པའི་མི་སྣ་འགོག་སྲུང་དང་། བསྐོར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རེད། དེང་དུས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་རྒྱལ་ཐབ་
པ་གང་ཡང་མེད། ཉེན་ཁའི་རྣམས་མཚན་དང་པོའི་རྗེས་རིང་མིན་བོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ནས་གནས་ཚུལ་
གལ་ཆེ་ཉེན་ཁ་ཅན་འཕྱོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཤར་ཕྱོགས་སྤྱི་ཁྱབ་ལྷ་སྐུ་ས་མཚམས་ཀྱི་ཉེ་སྐོར་ཆབ་མདོར་
ཡོད། ཁོང་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་རི་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། མི་གཞན་དག་ལུ་སར་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱ་མིའི་དམག་དཔང་ཆེན་པོ་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་གསོག་འཕྱོར་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གསང་ཉར་རྒྱུང་འཕྲིན་
ནས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོར་རྒྱལ་འཛིངས་ཀྱི་འཕྲིན་ལུ་སྤོངས་པ་གསལ་པོ་མཐོང་གི་
ཡོད་པ་རེད།

ཇོ་བོ་གི་གསར་འགྱུར་དེ་བཀའ་ཤིག་ཏུ་འཕྱོར་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་འདུག་སྐབས་དེར་བོད་
ཤར་ཕྱོགས་ས་དེ་སྤྱི་དུས་རབས་མང་པོའི་ནང་བྱུང་མ་ཕྱོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྷགས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་
དམར་འོག་གིས་རྒྱ་ནག་དབང་སྐྱོད་ཡུལ་དེར་མི་རབས་མང་པོར་མ་བྱུང་བའི་ཤུགས་དང་ཆེག་བསྐྱེལ་བྱུང་ཞིང་།
དེར་བརྟེན་ང་ཚོར་བྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་དེ་ལྷག་ཤིག་ལྷགས་ཆེ་བ་མ་ཟད། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གྱུང་རེད། སྤྱི་དུས་ང་ཚོ་
ཡུལ་ཕན་ཚུན་ལ་རྒྱུན་དུ་ཚོས་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་ཡོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་ང་ཚོ་དྲག་པོའི་དབང་ཤུགས་འོག་ཏུ་ཆོད་ཉེན་
ཡོད་པས་མ་ཚད། དངོས་གཙོར་ལྷ་བའི་དབང་ཤུགས་འོག་ཏུ་འང་ཆོད་ཉེན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་མིས་ཤེས་
ཚོད་ལྟར་བྱས་ན་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་བབས་ཡོད་པ་མིན། ཚོགས་ཆེན་ནས་བོད་སྤྱི་སྤོངས་ཀྱི་ཆེད་
དུ་རྒྱ་མིར་དངོས་སུ་འཐབ་འཛིངས་ཀྱི་དགོས་ན། མི་འབོར་དང་། གོ་ལག་གང་ས་ནས་ལྡེངས་ཐབས་མེད་པར་
བརྟེན་རྒྱ་དམར་བཀག་འགོག་གིས་སྤོངས་མེད་པ་ཡོང་ཆེད་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལ་ཇོ་བོ་གི་སྐྱེན་ལྷ་འབལ་རྒྱུར་
མོས་ཐག་བཅད་དེ། དབྱིན་རི་དང་། ཨ་རི། རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ་བཅས་པར་རོགས་རམ་ཞུ་བསྐྱེལ་ཆེད་སྐྱེ་ཆབ་
ཚོགས་ཁག་བཞི་བསྐོས་ཐོག་སྐྱེ་ཆབ་ཚོ་སྣ་ས་ནས་མ་ཐོན་གོང་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོའི་གཞུང་ལ་ང་ཚོའི་རང་དབང་
རང་བཙན་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་ཆབ་གཏོང་འདོད་ཡོད་པའི་སྐོར་ཉར་བཏང་བ་ལ་སྐོ་ཕམ་འོས་པའི་ཉར་

ལན་འཕྱོར་འདུག་དབྱིན་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་ལ་རང་བཙན་སྲུང་ཐོབ་པར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ཆགས་བབས་
དང་བཅས་རོགས་རམ་ཀྱི་དམག་དཔང་ཡང་། བོད་མི་ཚོར་སེམས་གསོ་གཏོང་བའི་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་ཅིང་། ཨ་
རི་གཞུང་ནས་གྲང་ལན་འདེབས་ཕྱོགས་མཐུན་བྱས་ཏེ་ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཆབ་དང་ལེན་བྱས་མི་འདུག། རྒྱ་གར་གཞུང་
ནས་ང་ཚོར་སྤོངས་སྤོངས་གསལ་དུ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་དྲག་པོའི་རོགས་རམ་ཀྱི་དམག་དཔང་གསལ་པོར་
བརྗོད་པ་དང་། མཚོན་ཆ་བཟང་སྤེལ་འགོག་ཐབས་མ་ཡིན་པར་ ༡༩༧༤ སེམ་ལའི་ཆིངས་དོན་རྩ་འཛིན་གྱིས་ཞི་
གོས་བྱས་ན་ལེགས་ཚུལ་བརྗོད་སྐབས་དྲག་པོའི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་གཅིག་དུ་གནས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་།

༡༩༥༠ ལོར་ཞབས་བད་ལྷ་སྐུ་བ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་སྤྱི་ཁྱབ་པའི་ལོ་དུས་རྒྱུགས་ཤིང་། གནས་ཚུལ་ཇོ་བོ་གི་ཅན་
དེ་འདྲའི་སྐབས་ལྷ་སྐུའི་ཆབ་ཏུ་ཞབས་བད་ང་ལོད་དག་དབང་འཛིགས་མེད་བཏང་སྤེལ་ང་ལོད་ལྷ་ས་ནས་བོད་ཤར་
ཕྱོགས་སུ་ཐོན་པ་དང་། བཀའ་ཤིག་ནས་གནས་ཚུལ་ཇོ་བོ་གི་ཅན་ལ་བརྟེན་ལྷ་སྐུ་ཡང་ང་ལོད་དང་འཁྲུང་མཉམ་
ལེན་གྱིས་སྤོད་དགོས་གནས་ཚུལ་བཏང་ཞིང་། རིང་པོར་མ་སོང་བར་ང་ལོད་ནས་འགན་འཁུར་ཚང་མ་ཐབ་
ཚུལ་བརྗོད་པར་བརྟེན་ལྷ་སྐུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས། དེ་རྗེས་ང་ཚོར་བརྗོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སྐོ་བར་ཞིག་ལ་རྒྱ་
དམར་གྱི་དཔང་དམག་བོད་དུ་བཙན་འཇུག་བྱས་པ་རེད།

དུས་ཡུན་ཐང་དུ་ཞིག་རིང་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་སུ་བོད་དམག་ལ་ཁམས་རིགས་དྲང་སྤངས་པས་རོགས་རམ་
གྱིས་རྒྱ་མིར་འཐབ་འཛིངས་བྱས་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཐུན་བ་ཐོབ་ན་ཡང་། དམག་མི་མང་ཉུང་ཤོར་ཏེ་ཕམ་ཉེས་དབང་
མེད་དུ་བྱུང་། སྤྱི་ཁྱབ་གསར་རྒྱུང་བརྗེས་པ་དེས་གྲང་སྤིད་བྱས་འཁྲུགས་ཐིང་དུ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ང་ལོད་ཀྱི་ལས་
ཁང་ཆབ་མདོ་ནས་ལྷ་ས་ཕྱོགས་སུ་སྤོངས་ཤིང་། ཆབ་མདོའི་གོ་མཛོད་མེར་བསྐྱོགས་བྱས་འདུག།

སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོ་ཕྱིར་སོས་བྱས་པ་དེར་ཕལ་ཆེར་དགོ་མཚན་བྱུང་མེད་ཅིང་། ལང་ཁུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་
དང་། རྒྱ་དམག་རྣམས་ང་ལོད་ཀྱི་ཉེ་སྐོར་དུ་འགྲིམས་འགྲུལ་བྱུར་བའི་ཕྱིན་ཏེ་ང་ལོད་དང་། བོད་དམག་མང་པོ་
ཕགོ་སྐྱུར་བྱ་དགོས་བྱུང་།

རྒྱ་མིས་ཆབ་མདོའི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་དང་། གཏོང་མི་དགོ་རྒྱན་དབྱིན་རིའི་མི་དེ་འཛིན་བཟང་བྱས་པར་བརྟེན་དུས་

ཡན་གང་འཚམས་རིང་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་འཕྲོར་མ་ཐུབ། དེ་རྗེས་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་གྱི་སློབ་མོས་ཐོག་ང་
ཐོད་ནས་དཔོན་རིགས་གཉིས་ལྟ་སར་བཏང་འཕྲོར་བྱུང་དོན་དུ། ང་ཐོད་བཙོན་པ་ཡིན་ལགས་དང་། ཞི་མོལ་
བྱེད་པའི་དབང་ཆ་དགོས་ཚུལ། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ནས་ད་ལྟའི་ས་གནས་ལས་བརྒྱལ་བའི་དབང་འཛིན་མི་
བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་བྱུང་ཚུལ་བཅས་ཡོད་པ་རེད།

ཐོད་ཤར་སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་ཚུལ་རྩིས་ཅིག་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
དང་། ལྷ་མ་ཆེ་ཁག་ཚོར་སློབ་སློབ་ཞུས་ཏེ། ཁོང་ཚོའི་བསྐྱབ་བྱའི་ལམ་སྟོན་གྱིས་བཀའ་ཤུགས་ཐོད་གྱི་འགན་
དབང་སྲན་ནས་འཛིན་དགོས་བརྗོད་བྱུང་། ལྷ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
ལས་མ་སོན་ཞིང་། ཚོས་གྱི་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་མང་པོ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ཤེས་
རྒྱ་ཆུང་ཞིང་། སྤིང་དོན་གྱི་ཉམས་སྲོལ་གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་ངས་ཐོག་མར་བཀའ་ཤུགས་ལ་རྒྱལ་དབང་གོང་
མས་ལགས་གཉིས་འགན་བཞེས་དུག་པའི་བཙོན་བརྒྱུད་ཅམ་ལ་བཞེས་པར་བརྟེན་ད་ལྟའི་ན་ཚུང་བས་འགན་
འཁུར་མི་ཐབ་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཡིན། ལྷ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
གཞུང་གི་ཆབ་སྤྱི་ཉམས་དམས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
གནས་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། ཆབ་སྤྱི་ཉམས་སྲོལ་གྱི་ཉམས་སྲོལ་གྱི་ཉམས་སྲོལ་གྱི་ཉམས་སྲོལ་གྱི་ཉམས་སྲོལ་
ཐབས་བྱེད་པའི་དུས་ཤིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད། ད་ཆ་བཙོན་འཛུལ་གྱི་ཉེན་ཁའི་འོག་ང་ཚོའི་ཆེད་བསྐྱེད་དགོས་མཁོ་
སྤར་ལས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་དང་། ཡལ་མི་ཚང་མས་མོས་བཀའ་བྱེད་ཡལ་ནི་སྲན་ཅམ་ཡིན། སྲན་ནས་ཐེ་ཚོམ་བྱས་
པར་བརྟེན་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་ཤིང་། བཀའ་ཤུགས་ལ་འདྲན་ལ་ཚོགས་ཆེན་ནས་རྒྱལ་གོམ་བྱས་པར་བརྟེན་
ང་ཚོའི་རྒྱལ་རབས་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཉེན་འགན་ཅན་དེ་འདྲའི་སྐབས་རང་གི་འགན་འཁུར་དང་དུ་མ་སྤངས་
པར་འཛོག་ཐབས་མ་བྱུང་ཞིང་། སྲན་ལོ་ན་ཚུང་དུ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུང་དུ་ལྷོ་སྐབས་དེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐོག་རང་
དོས་ནས་གང་ཐབ་གྱིས་རང་གི་ལང་པའི་འགོ་འཁྲིད་ཐོག་ལྷོ་སྐབས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དམར་གྱི་ཁ་ཡ་བྱེད་པའི་འགན་
ཁུར་དེ་སློབ་གཡོང་དང་བཅས་ལེན་དགོས་བྱུང་། ལགས་སློབ་ལྟར་གྱི་མཛད་སློབ་སོགས་བྱས་ཏེ་དབང་ཆ་ཚང་མ་
སྤངས། སྲན་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་དེལ་བསྐྱེད་གྱིས་ཐོད་ནང་བཙོན་པ་ཡོད་ཚད་སློབ་བཀོལ་རང་དབང་དུ་བཏང་
བ་ཡིན། སྐབས་འདིར་སྲན་གྱི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ཤོས་ཤིག་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
གོང་གསལ་ཉེ་སློབ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་

སའི་ས་ཁུལ་དེར་ཅང་གེ་ཤིག་གཞུང་གི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
གྱི་དབང་དམག་འཕྲོར་བ་གཅེན་པོས་གཞིགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནས་ཟེང་འཁྲུག་དང་། བཙོན་གཞོན་དང་ས་
སྐྱལ་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལོ་གཅིག་གཞིགས་པ་དེའི་ནང་རྒྱ་དམར་ཚོས་བརྗོད་གསལ་དུ། ང་ཚོས་མི་མང་སློབ་
བ་དང་། ཚོས་དང་རང་དབང་སློབ་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་དབང་ཆ་འཕྲོགས་པ་དང་། རང་ཉིད་
སྤྱང་སློབ་དམ་བཙོན་འོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་དམར་པོའི་ལྷ་སློབ་སློབ་སློབ་ལ་མཐད་དུ་གནང་དགོས་བྱུང་། མཐར་རྒྱ་
མིས་ཁོང་ལ་བརྗོད་རིགས་སུ། ཐོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ང་ཚོས་ཐོད་ཡོངས་རྒྱ་གས་སྤངས་ཏེ་ཐོད་གུང་
བྲན་རིང་ལགས་སུ་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལགས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཁོང་ལྷ་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
སྟེ་ང་དང་། ངའི་གཞུང་རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་འོག་ཏུ་ཞུགས་རྒྱུའི་འཕོད་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་མངགས་འདུག་གས་
སྤིང་ཁོང་ནས་ལས་དོན་དེ་འདྲའི་ནང་ཐོད་གྱི་གོ་མིང་མཐོ་བ་ཞིག་སློབ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་འདུག་པར་ཁོང་གིས་
དེ་ལྟར་ཡོང་མིན་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ལ་མཐའ་བཀའ་བྱས་ན་སློབ་ཉེན་ཡོད་པར་མཐོང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་མིའི་འཆར་
དོན་རྒྱམས་སྲན་ལ་བརྗོད་དགོས་པ་ཁོང་གི་ལས་འགན་ཡིན་པ་ཡང་དྲན་ཏེ་དེ་ལ་མོས་མཐའ་བྱེད་ཁས་བྱས་
འདུག་དེས་རྒྱ་མིའི་མིག་འོག་ནས་ཐར་ཏེ་ལྷ་སར་འཕྲོར་རྗེས་རྒྱ་མིའི་ཉེན་ཁ་རི་ཡོད་ང་ཚོར་ཞིབ་གསལ་གསུང་
གི་འདུག་སྐབས་དེར་ཐོད་དོན་འདི་དག་བཀའ་ཤུགས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུས་འབྲས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
རིང་འའི་བསམ་བཤད། ཐོག་མའི་ལས་དོན་ནི་རྒྱ་གང་གྱི་སློབ་སློབ་ལྟར་ཞི་མོལ་འགྲིགས་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་མི་
ནས་གོམ་འགལ་རི་ཆེར་མ་བཏང་གོང་ཞི་འཕྲོས་ཡོང་ཐབས་བྱས་ན་སྤུ་སྟེ། ཆབ་མདོའི་དམག་དཔོན་བརྒྱུད་
རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བའི་ནང་། ང་ལོ་ན་མ་སོན་པར་ཐོད་དང་། རྒྱ་ནག་དབང་ལ་འབྲེལ་ལམ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་
བྱུང་ཡང་། ད་ཆ་སྲན་རང་ནས་ལས་འགན་སྤངས་པར་བརྟེན་རང་རའི་དབང་སྤར་གྱི་མཛའ་གོགས་འབྲེལ་ལམ་
བཟང་པོ་བསྐྱེད་གསོ་བྱེད་འདོད་ཡོད་ལགས་དང་། ཐོད་དམག་འཛིན་བཟང་བྱས་པ་རྒྱམས་སྤིང་སློབ་དགོས་པ།
རྒྱ་དམག་ཐོད་སར་བཙོན་འཛུལ་བྱས་པ་རྒྱམས་སྤིང་འཕེན་དགོས་ལགས་བརྗོད་པ་ཡིན།

སྐབས་དེར་གནས་ཚུལ་ཉེན་འགན་ཅན་དེར་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་རི་ཡོད་ཤེས་རྟོགས་ཆེད་བཀའ་ཤུགས་
ཚོགས་ཆེན་ཞིག་བསྐྱེད་འགྲུགས་བྱས་ཤིང་། ཚོགས་འདུའི་བརྗོད་དོན་ལ་རྒྱ་ནག་བཙོན་པ་བཀོལ་དམག་ནས་
ནམ་ཞིག་ལྷ་སར་བཙོན་འཛུལ་བྱེད་རྒྱུར་བརྟེན་ངའི་ལས་སློབ་ལ་ཉེན་འགན་མི་འབྱུང་ཆེད་གྲོ་མོར་འགོ་བསློབ་
དགོས་པའི་རེ་འདྲན་བཏོན་བྱུང་། སྐབས་དེར་རང་དོས་ནས་མི་མང་ལ་རོགས་རམ་གང་ཐབ་བྱས་ཏེ་སློབ་འདོད་

ལས། འགོ་རྒྱུ་འདོད་པ་མེད་སྟབས་དེ་འདྲུན་དེ་ལ་འདོད་བབས་མ་བྱུང་ན་ཡང་། བཀའ་ཤག་ནས་བརྗོད་ནས་
ཆེ་བར་བརྟེན་མཐར་ཐག་ཁོང་ཚོའི་དེ་འདོད་ལ་ཉན་འཛོག་བྱས་པ་ཡིན། བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་ཡོང་
གི་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ངའི་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་དེད་རང་ན་གཞོན་གཟུགས་ཐང་ཞིག་ཡིན་གཤེས། མི་
མང་ལ་དཀའ་ཉེན་རི་ལྟར་བྱུང་རུང་རང་གི་བགོ་སྐལ་མཉམ་དུ་སྤོང་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། བོད་མི་ཚོས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་
མའི་སྤྱི་སྤོག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་འཛིན་ཞིང་། ངས་རང་ཉིད་ལ་སྤྱི་སྤོག་གྲུབ་པའི་བསམ་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་
མི་མང་ནས་བདག་གཅེས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ངས་འགོ་རྒྱུའི་གྲ་སྤྲིག་བྱས་ཤིང་། མ་ཐོན་གོང་སྤྱིད་
སྤོན་གཉིས་བསྐོས་པའི་གཅིག་མེར་མོ་བ་སྤོ་བཟང་བཟ་ཤིས་དང་། གཅིག་ནི་མོ་མང་གཞུང་དོན་བྱས་པའི་
ཉམས་སྤོང་ཅན་གྱི་ཁང་བ་ཡིན། ཁོང་གཉིས་ལ་དབང་ཆ་ཚང་མ་སྤྱད་དེ་འགན་འཁུར་མཉམ་དུ་ལེན་བཅུག་ཐོག་
དོན་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་རིགས་མ་གཏོགས་ངོས་ལ་བྱི་བསྐྱར་མ་དགོས་ཞེས་མངགས་པ་ཡིན། མོ་བཞི་བཅའི་
གོང་རྒྱ་མིས་བཅོན་འཇུག་སྐབས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མ་རི་མེབས་སྤྱི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྒྱགས་བྱུང་ན་ངོས་རྒྱ་གར་དུ་
འགོ་དགོས་ཡོང་རྒྱུར། དེད་གྱི་མཛོད་སྤྱི་གནས་གསེར་དུང་ལ་ཐུན་བ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྤོན་ཚོས་བསམ་
ཚུལ་སྤྱི་གསེར་བྱེ་ལེབ་དང་། དུང་ལ་ས་པག་གང་འཚམས་སྟ་ས་ནས་འབྲས་སྤོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ལོ་དྲུག་འི་རིང་
བཞག་པ་དེས་མཐར་ང་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་བྱུང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ནས་བོད་དོན་
སྐོར་གོ་བསྐྱར་མི་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་གཞི་གོ་ཐོས་བྱུང་བས་ང་ཚོ་སྤོ་བམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར། མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནི་བདེན་པའི་གནས་ལལ་སྤྱི་བྱུང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དཔྱིན་རིའི་བརྗོད་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ཏེ་བོད་དོན་བདག་མེད་བཞག་པ་ནི་ཉ་ལས་པའི་བྱ་བཞག་ཡིན། དཔྱིན་རི་དང་ང་ཚོ་སྤྱི་གནས་འབྲེལ་
བ་ཡུན་རིང་བྱུང་ཞིང་། དཔྱིན་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཤིས་ཡོན་ཅན་མང་པོའི་ས་ནས་ང་ཚོར་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་ཆེན་
པོ་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོ་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པར་ཆ་འཛོག་དང་། ཆིངས་ཡིག་མཉམ་འཛོག་བྱེད་མཁན་ཡང་དཔྱིན་
རི་ཡིན། ད་ཆ་དཔྱིན་རིའི་སྤྱི་ཚབ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ང་ཚོའི་གནས་སྤངས་ལ་དྲོགས་འཆར་གྱིས་བོད་ནང་རྒྱ་མི་
མེད་པར་ལོ་སམ་ཅ་མོ་བརྒྱད་ཅམ་བྱིན་ཀྱང་། དུང་རྒྱ་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་མིན་ནམ་སྟམ་པ་སྤྱི་བའི་བརྗོད་
ཚུལ་སྤོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་སྤྱི་ཚབ་གྱི་རྒྱལ་འགྲུང་ཡང་སྤོ་བམ་འོས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་བརྗོད་དོན་
ལ་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་དབང་ཞི་འགྲིགས་དེས་པར་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ནང་གི་རང་དབང་ཡང་བརྟན་པོ་བཟོ་ཐབ། དའི་
ཐབས་ལམ་བཟང་ལོས་ནི་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ནང་གོ་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ་འཐེན་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་འདུག

གོང་དུ་བརྗོད་གསལ་སྤྱི་གྲང་དྲག་པོའི་རོགས་རམ་མི་བྱེད་པའི་གསར་འགྲུང་དེ་ལས་ཀྱང་ད་སྟེའི་གནས་ཚུལ་
དེ་ལ་སྤོ་བམ་ཆེ་བ་བྱུང་ཞིང་། ང་ཚོའི་གོགས་པོ་ཚོས་བདེན་རྒྱལ་ཞུ་འབོད་བྱེད་རྒྱུར་ཡང་རོགས་རམ་མ་བྱས་
པར་ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་བཅོངས་བགོལ་དམག་མིའི་མདུན་དུ་བསྐྱར་འཛོག་བྱས་པ་རེད། ད་ཆ་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ན་ང་
ཚོ་དཀའ་ངལ་འདི་སྤྱི་བར་ཚུད་པ་ལ་ང་ཚོ་རང་གི་སྤྱིད་བྱས་གྱིས་གོགས་རམ་རི་བྱས་ཀྱང་གསལ་པོ་མཐོང་ཐབ།
༡༩༡༩ ལོ་ང་ཚོར་རང་དབང་རང་བཅོན་གཅོང་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་གཅིག་པར་སྤོད་རྒྱ་དེར་འདོད་
ཁེངས་བྱུང་སྟེ། ང་ཚོ་རང་དབང་རང་བཅོན་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་ཁྲིམས་མཐན་ཁངས་སྤྱི་ལ་དགོས་གྱི་ཡོད་པའི་
བསམ་སྤོའ་འཁོར་བ་མ་བྱུང་། ང་ཚོར་གནས་ཚུལ་སྤྱི་གཞི་པོ་འདི་སྤྱི་མ་བྱུང་གོང་ང་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་སྤོན་ཚོགས་སམ།
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཞུགས་འཐུས་བརྗོད་པའམ། ཡང་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཁག་འགའ་ཤས་ལ་ང་ཚོའི་
སྤྱི་འབྲེལ་སྤྱི་ཚབ་བཏང་ཡོད་ན། ང་ཚོར་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཚང་མས་ཁས་ལེན་རྗོད་མེད་དུ་བྱེད་
རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གཅོང་མ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་གྱི་བདེན་དོན་གསལ་པོ་འདི་དག་སྤྱི་དུས་གནས་ཚུལ་
ཐ་དད་སྐབས་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་རྙིང་པ་ཚོར་དུན་འཁུལ་གོ་བསྐྱར་བྱེད་པའི་སྤྱི་གཞི་གཞི་གཞི་འདི་འདྲར་ཚུད་
མི་ཐབ། འཇུག་སྤྱི་འདི་དག་ཆེས་ཆུང་དུ་གྱུར་ཏེ་མི་རིགས་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞན་ལ་འཆེ་གཞོད་མེད་པར་
སྤྱི་བཞིན་རང་ཉིད་གཅིག་པར་སྤོད་ཐབས་མེད་པའི་སྤོན་སྤོང་དང་ཉམས་སྤོང་ང་ཚོར་དཀའ་སྤོང་ཆེན་པོའི་
ངང་བྱུང་བ་རེད།

ད་ཆ་ཕན་ཚུན་ཞི་མོལ་ཐོག་ནས་འགྲིགས་ཐབས་ལས་བྱེད་ཐབས་གཞན་མེད་པར་བརྟེན་ང་མོད་ལ་ཁོང་གི་ཞུ་
མོས་སྤྱི་འཚོས་དབང་ཆ་སྤོད་གཏན་འཁེལ་ཏེ། ང་མོད་ནས་སྤྱི་སར་བཏང་བའི་དཔོན་རིགས་གཅིག་ལ་ང་
དང་། ངའི་བཀའ་ཤག་གི་སྤྱིར་ལན་བསྐྱར་བའི་ནང་། རྒྱ་དམག་ད་སྟེ་ཡོད་ས་ལས་སྤྱི་གཞི་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པ་གཞི་རྒྱར་
བཟང་སྟེ་འཕྲོས་མོལ་བྱ་དགོས་མངགས་ཡོད། ང་ཚོའི་བསམ་ཚོད་ལ་སྤྱི་སའམ། རྒྱ་ནག་གི་དམག་མི་ཡོད་ས་
ཆབ་མདོར་འཕྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ནས་འཕྲོས་མོལ་བྱེད་པར་མི་ཅིང་
དུ་འགོ་དགོས་བརྗོད་སྟབས། ང་མོད་གྱི་རོགས་སུ་མི་སྤྱི་བཞི་བསྐོས་བཞག་བྱས་ཤིང་། ཁོང་ཚོ་མི་ཅིང་དུ་ ༡༩༥༡
གི་ལོ་འགོར་འགྲུང་བ་རེད།

དུས་ཡུན་རིང་པོའི་རྗེས་ཁོང་ཚོ་སྤྱི་སར་སྤྱིར་ལོག་ཐོན་ནས་མ་གཏོགས་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོས་རི་བྱས་ཞིབ་གསལ་

ཤེས་རྟོགས་མ་གྲུབ་ཞིང་། ལྷན་སྐྱེས་དེར་ཁོང་ཚོས་སྣོན་སེང་ལྷན་གསལ། ཁོང་ཚོ་འཕྲོར་གདོང་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་
སྟོན་ཚེན་ནས་སྤྲོ་ལེན་གསོལ་སྟོན་བཤམས་པ་དང་། དེའི་སར་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོ་དོ་སྟོན་བྱས་ལགས། ཚོགས་
འདུ་ཐོག་མར་ཚོགས་ཉིན་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཚབ་གཙོ་བོ་ནས་དོན་ཚན་བཅུ་འཁོད་པའི་གྲོས་མཐན་ཟེན་གྱིས་ཤིག་སྟོན་
པ་ལ་ཉིན་མང་གོ་བསྐྱུར་བྱས་ཤིང་། ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་ལགས་བརྗོད་དེ་ཁྲུང་སྤྲེལ་
མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་དོ་སྟོང་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པར་མཐའ་མར་རྒྱ་མིས་བཟོ་བཙོས་གྱིས་གྲོས་མཐན་
ཟེན་གྱིས་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ཞིག་བཏོན་ཏེ་དེ་སྟེགས་ཀྱི་ཐབས་མེད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་
ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་བསམ་འཆར་འདོན་པ་དང་། བཟོ་བཙོས་བྱེད་མ་བཅུག་པའི་ཐོག་ཁོང་ཚོར་དམའ་འབེབས་
དང་། ཚིག་རྒྱུ་བ་བརྗོད། ཁོང་ཚོའི་ལས་སྟོག་ལའང་འཛིགས་སྤྱང་བསྐྱུལ། བོད་མི་མང་ཐོག་ཏུ་ཡང་དྲག་ཤུལ་ཆེ་
རྒྱ་གཏོང་རྒྱུའི་རྣམ་འགྲུབ་བསྟན་ཏེ་ང་དང་། བོད་གཞུང་ལ་དྲི་སྟོང་བྱེད་དུ་བཅུག་མི་འདུག
བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་གཞི་རྒྱུར་བཟང་སྟེ་བཞག་པའི་གྲོས་མཐན་དེ་ནི་བདེན་འབྲེལ་ནས་ཡང་མིན།
ཁོང་ཚོ་གཞན་གྱི་དབང་འཛིན་འོག་མ་ཚུད་ན་ང་དང་། ངའི་གཞུང་ལ་དྲི་བསྐྱུར་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་འདི་སྣང་
བྱེད་མི་སྲིད། ང་ལོད་ནི་རྒྱ་མིའི་བཙོན་པ་བྱས་ཏེ་ཡོན་རིང་སོང་ཞིང་། སྐྱེ་ཚབ་གཞན་ཚོ་ཡང་བཙོན་པ་དང་ཆ་
མཐན་ཡིན། ཁོང་ཚོར་སྟོབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་མ་གྲུབ་སྟབས་མཐར་དབང་མེད་དུ་གྲོས་མཐན་དེར་མིང་ཡིག་
བཀོད་འདུག ཡིག་ཆ་ཁྲུང་སྤྲེལ་ཆེད་དམ་སྲུག་རྒྱག་དགོས་པར་ཁོང་ཚོས་ཀ་ཀོར་བརྗོད་སྟབས་རྒྱ་མིས་
ཕི་ཅིང་དུ་བོད་ཀྱི་རྟགས་ཐེལ་འདྲ་བརྒྱས་བཟོས་ཏེ་ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོར་ཡིག་ཆའི་ཐོག་པལ་བཅུག་པ་རེད།
ང་དང་། ངའི་གཞུང་ལ་གྲོས་མཐན་མིང་རྟགས་བཀོད་ཚུལ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། པི་ཅིང་རྒྱུང་འཕྲིན་ནང་ང་ལོད་ཀྱིས་
དེལ་བསྐྱུགས་བྱས་པ་ཞིག་ནས་ང་ཚོར་ཐོག་མར་གོ་ཐོས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་ཉ་ལས་བྱུང་། གྲོས་མཐན་དེའི་
ནང་རྒྱ་མི་གྲུང་བུ་གྱི་དེལ་བསྐྱུགས་མང་པོ་བཅུག་པ་དང་། དོན་གནད་འགའ་ཤས་རྩ་བ་ནས་མི་བདེན་པ་དང་།
འགའ་ཤས་ཆ་ཚང་བདེན་འབྲེལ་མིན་པ་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དོན་ཚན་དེ་ཚོའི་ནང་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ལས་
སྐྱུག་པ་དང་། བཙན་གཞོན་ཆེ་བ་འདུག
གྲོས་མཐན་དེའི་གྲོང་གཞིའི་ནང་། ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་ཅམ་ནང་གི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བཙན་ཤུགས་རྒྱ་
ནག་དང་བོད་ནང་འཛུལ་ཏེ་མགོ་གཡོག་དང་། དཀྱུགས་ཤིང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བོད་མི་མང་ཆེ་གཡོག་དང་།
སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་ཚད་ལགས་ཁྲུང་སྤྲེལ་གྱི་བརྗོད་ཚིག་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཙེངས་བཀོལ་
དམག་བོད་དུ་བཏང་ལགས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལགས་པའི་བཙན་ཤུགས་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་

གཏོང་ཆེད་དང་། བོད་མི་མང་བཙན་དབང་ལས་གྲོལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་མི་མང་བྱིས་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་ལོག་ཆེད་བཙན་
ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་ཅིང་།
དོན་གནད་འདི་ནི་གྲོས་མཐན་གྱི་དོན་ཚན་དང་པོའི་ནང་དུ་ཡང་བཀོད་འདུག གྲོས་མཐན་ནང་། བོད་མི་མང་
ཚིག་སྐྱེལ་གྱིས་ཀྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བཙན་ཤུགས་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་བཏང་སྟེ་བོད་མི་རྣམས་
རང་གི་མེས་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་བྱིས་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་ལོག་དགོས་ཞེས་གྲིས་འདུག་གི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་བོད་ནས་
རྒྱ་མིའི་དམག་མི་མཐར་སྐྱོད་བཏང་བ་ནས་བཟངས་བོད་ནང་གི་རྒྱལ་གྱི་བཙན་ཤུགས་རྩ་བ་ནས་མེད་སྟབས་
གནས་ཚུལ་དེ་སྟོག་དུས་ང་ཚོ་སྟོ་ཕམ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དོན་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་
བཙེངས་བཀོལ་དམག་བོད་དུ་ཡོང་རྒྱུར་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ཡལ་གྱི་སྤྱང་སྟོབ་སྟེ་བརྒྱན་དུ་གཏོང་དགོས། ཞེས་
འཁོད་པ་འདི་དག་ནི་ང་ཚོས་ང་ལོད་ལ་སྤྱད་པའི་དབང་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བ་ཞིག་རེད། དོན་ཚན་བརྒྱད་པར།
བོད་དམག་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དམག་ཏུ་བསྐྱུར་རྒྱ། དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་སྤྲེལ་དབང་ཆ་རྣམས་
འཕྲོག་ཡོད་པ་རེད།

བོད་མི་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་དོན་ཚན་འདི་དག་གི་བར་ལ་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་མང་པོ་
གྲིས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཆབ་སྲིད་སྟོང་སྤངས་བསྐྱུར་བཙོན་མི་བྱེད་པ་དང་། ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མའི་གོ་
གནས། ལས་དོན། དབང་ཆར་བསྐྱུར་བཙོན་མི་བྱེད་པ། ཚོས་དད་རང་མོས། དགོན་ཁག་ལ་སྤྱང་སྟོབ། ཡལ་
གོམས་གཤིས་ལགས་ལ་བརྩེ་འཛོག་བྱེད་རྒྱ། མོ་ནམ་ཡར་རྒྱས་དང་། མི་མང་གི་འཚོ་ཐབས་རྗེ་ལེགས་སུ་
གཏོང་རྒྱ། མི་མང་ལ་བཙན་ཤིང་གྱིས་བཙོན་བསྐྱུར་མི་བྱེད་པ་བཙན་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལང་པ་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་རྩ་བརྒྱུ་འཕྲོ་རྒྱུར་བརྟེན་ཁས་ལེན་དེ་ཚོར་དགའ་སྟོ་སྟེ་འོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ང་ཚོར་མཚན་གྲོགས་
མེད་སྟབས་སྟོ་ཕམ་རྗེ་བྱུང་སྟེ་གོམ་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་མ་བསྐྱུབ་མཐུ་མེད་ལས། བྱ་ཐབས་གང་ཡང་
མེད་ཅིང་ཁོང་ཚོས་བཀོད་པའི་གྲོས་མཐན་གྱི་འཇམ་མཁས་ཚོར་སོར་གནས་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་
ཡིན། གྲོས་མཐན་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་རྗེས་རིང་མིན་ང་ཚོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་རྒྱུང་འཕྲིན་བཏང་འཕྲོར་དུ། རྒྱ་མིའི་
དམག་དཔོན་ཀྱང་ཅིན་ཨུར་ལྷ་སའི་སྐྱེ་ཚབ་བསྐྱོས་ཚུལ་གསལ་ཞིང་། ཁོང་བོད་ཤར་བརྒྱུད་ནས་མིན་པར་རྒྱ་
གར་བརྒྱུད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ལྷན་སྐྱེས་དེར་སྟོན་བོད་ཀྱི་ས་མཚན་ནང་གོ་མོར་ཡོད་ཅིང་། གོ་མོ་རྒྱ་གར་
དང་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ཁར་ཡོད་སྟབས་ཁོང་བོད་སར་གོམས་པ་སྟོས་འབྲེལ་སྟན་ནས་ཐག་འཁུན་བྱེད་དགོས་

པ་གསལ་པོ་ཡོད། སྐར་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ནམ། དམག་དཔོན་གཞན་དག་མཐོང་ཚྭ་མེད་ཀྱང་དམིགས་
བསལ་མཐོང་འདོད་གང་ཡང་མེད། ཁོང་གིས་མཇེའ་བརྩེ་དང་དྲག་ཤུལ་གྱི་རྣམ་འགྲུའ་རི་འབྲ་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་ཡིན་
པ་ཡང་སས་ཀྱང་ཚོད་དཔག་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། གོས་མཐུན་དེར་མིང་རྟགས་བཀོད་རྗེས་ངའི་ཞབས་འབྲིང་
འགའ་ཤས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་བརྟུན་པོའི་ཆེད་དུ་ཕྱིས་སྟོན་མེད་པར་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ན་ལེགས་པར་མཐོང་ཞིང་།
དེ་སྐོར་མན་ཚུན་གོ་བསྐྱུར་གྲུང་རྩོད་མང་པོ་བྱས་མཐར་དམག་དཔོན་དེ་མ་འོངས་བར་སྐྱུག་སྟོད་ཀྱིས་ཁོང་གི་
རྣམ་འགྲུའ་ལ་བརྟུག་དབྱེད་བྱེད་རྒྱ་བྱས། གོ་མོར་ཁོང་ལ་ངའི་ཞབས་འབྲིང་འགའ་ཤས་ནས་སྡེ་ལེན་བྱས་ཤིང་།
ཕན་དེའི་ཉེ་སྐོར་དཔོན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དཔོན་པའི་རྩེའི་གཟིམ་ཆུང་ཞིག་ཏུ་ཁོང་ལ་མཇེའ་འབྲེད་བྱེད་
རྒྱ་བྱས། ཁོང་ནས་ཕན་དང་འབྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་འབྲེད་རྒྱའི་འདོད་པ་བྱས་སྐབས་ཐོད་ལགས་ལ་གདན་མཐོ་
དམན་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་སེལ་ཆེད་ཆང་མར་སྟོད་སྟེགས་གོ་སྐྱིགས་བྱས་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཁོང་
རི་འབྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ངས་སྤ་མ་ནས་བལྟས་པར། དེ་དུས་བསམ་ཚུལ་རི་བྱུང་དན་པོ་མི་འདུག་ཀྱང་། ང་ཚོའི་
དཔོན་རིགས་གྲོན་ཆས་དམར་སེར་གྲོན་པ་ཚོའི་ཁོད་དུ་རྒྱ་གོས་འང་མདོག་དང་། ཀེབ་ལྷ་ཉི་སྐྱབ་ཅན་གྲོན་པའི་
མི་པལ་བ་གནད་མེད་ལྟ་བུ་གསལ་འདུག། མི་པལ་བ་ནི་བོད་མི་རྣམས་དེ་ལྟར་བཟོ་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། གནད་མེད་
ནི་བསམ་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་། ཁོང་ཚོ་དཔོན་ནང་ཕན་གྱི་སྟོད་སར་འོངས་སྐབས། དམག་དཔོན་དེ་
མཇེའ་བརྩེའི་རྣམ་འགྲུའ་ཅན་མི་ཆེན་པོའི་ཉམས་དང་རྣམ་འགྲུའ་མེད་པ་ཞིག་འདུག། མི་གཞན་གཉིས་ནི་ཁོང་
གི་རོགས་དང་སྐྱད་བསྐྱར་རེད། ཁོང་གིས་མཐོ་ཅི་ཏུང་གི་ཡི་གེ་ཞིག་སྟེད་བྱུང་བའི་ནང་གོས་མཐུན་གྱི་བརྗོད་
ཆོག་ལྟར་མེས་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་བྲིམ་ཆང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཡོག་རྒྱ་སོགས་འཁོད་འདུག་ཅིང་། བརྗོད་ཆོག་དེ་
ལ་དེ་དུས་ནས་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད། སྐད་སྐྱུར་དེ་བརྗོད་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ཡང་བསྐྱར་ཟེར་གྱི་འདུག་ཁོང་ལ་
མགོན་ཇ་བཏང་། ང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་བསྐྱེད་མཁན་ཡོད་ན་མཇེའ་འབྲེད་དེ་མཇེའ་མཐུན་
ཆེ་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་རེད། ཁོང་སྟེ་སར་འོངས་སྐབས་གྲ་འགྲིགས་པོ་རང་བྱུང་མི་འདུག་ཁོང་ལ་སྐྱ་
མགོན་སྟེ་བའི་སྟེ་ལེན་གང་ཟབ་ལྷ་དགོས་ཕན་ནས་བཀའ་ཤུ་མངགས་པ་སྟུང་འོས་བབས་ཀྱི་མཇེའ་སྟོན་གྱི་
སྐྱིག་བྱས་ཏེ་བཀའ་ཤུ་ནས་ཐེབས་བསུ་ལྷ་མཁན་བཀའ་སྟོན་གཉིས་འོར་གྲིང་བརྒྱལ་ཏེ་ཕྱིན་ཐོག་ཕྱི་ཉིན་སྟེད་
སྟོན་དང་། བཀའ་ཤུ་ནས་ཁོང་ལ་གསོལ་སྟོན་སལ་འདུག་ཀྱང་། གྲ་སྐྱིག་དེ་ཚོས་ཁོང་འདོད་ཁོངས་མ་བྱུང་
བར་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྐྱ་ཆབ་ལ་འོས་པའི་གྲ་སྐྱིག་མ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཐོག་
མའི་མཐོང་སྐྱེད་སྟུང་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་མེད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། གནས་ཚུལ་དེ་འབྲེའི་མར་ཕན་ལྟ་སར་ཕྱིར་

ལོག་བྱས་ཏེ། རྒྱ་དམར་གྱི་དྲག་པོའི་དམག་ཤུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་རེད། དམག་དཔོན་གྱང་ཅིན་ཨ་འོར་
ཏེ་རྒྱ་བ་གཉིས་རྗེས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་དམག་སུམ་སྟོང་ཅམ་ལྟ་སར་འོངས། དེ་རྗེས་དམག་འཁོར་གོང་ཅམ་ཞིག་
འོངས་ཞིང་། དམག་དཔོན་ནི་གྱང་གོ་ཉ་དང་། ཐན་གོན་སན་རེད། སྐབས་དེར་སྟེ་ས་བའི་མི་པལ་བ་རྣམས་ནས་
དམིགས་བསལ་དོ་སྐྱེད་དེ་ཅམ་མ་བྱས་ཤིང་། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཉམས་དམས་བྱུང་དུས་མི་པལ་བ་ཚོའི་སྟོད་
ཚུལ་འདི་འབྲ་ཞིག་ཡིན་གྱི་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། ཟ་ཆས་དང་། སྟོད་ས་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་ནས་མ་གཏོགས་ཐོག་
མའི་ཆར་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་དང་། ང་ཚོའི་གཞུང་དབར་འབྲེལ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་ཚོས་དེ་ལྟར་
དགོས་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེས་གོང་བྱེད་ནང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

དེ་ནས་རྒྱ་མིས་ས་ཁང་གཡར་ལེན་དང་། སྐྱུས་ཉོས་བྱས། འོར་གྲིང་བརྒྱལ་ཅམ་གྱི་གཙང་པོའི་འཁྲིས་སུ་དབྱར་
དུས་སྟོ་སྟེད་གཏོང་ཡལ་སྟེ་ས་བ་ཆང་མས་དགའ་བོ་བྱེད་པའི་ས་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རྒྱ་མིའི་སྟོད་སྐར་
ཆེན་པོ་ཞིག་བཟོས། ཁོང་ཚོས་འབྲུ་གོན་སྟོང་སྟེགས་གཉིས་གཡར་དགོས་བརྗོད་པའི་ཁྱོད་འཁོར་དེ་ཅམ་གཞུང་
ནས་འབྲེལ་མཆོངས་ནས་གཡར་གཏོང་མ་ཐབ་སྐབས་དགོན་ཁག་དང་། སྟེར་འབྲེའི་རིགས་ནས་གཡར་ལེན་
བྱས། ཟ་ཆས་རིགས་འབྲེལ་མིན་གཞན་དག་མང་པོ་དགོས་ལགས་བརྗོད་དེ་གོང་བྱེད་ནང་གི་མཐུན་རྫེན་ལ་དཀའ་
ངལ་བཟོས་ཤིང་། རིན་གོང་རིམ་འབར་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་རྗེས་དམག་དཔོན་གཞན་ཞིག་དང་། མི་གྲངས་སྟོང་
ཕྱག་བརྗོད་ནས། བཅུ་ཅམ་བར་འོངས་ཏེ་ཁོང་ཚོས་སྟོད་སྐར་ཁག་གཅིག་ཟེན། ཁོང་ཚོར་བཟའ་བཅའ་དགོས་
ཚུལ་གྱི་འཁར་སྟེད་འོག་ང་ཚོའི་སྐབས་བདེའི་དཔལ་འོངས་ཉམས་རྒྱུད་དུ་སོང་། རྒྱ་མི་ཚོས་གང་ཡང་འབྲེལ་
མེད་ཅིང་། དགོས་མཁོ་རྣམས་ང་ཚོའི་ཕན་ཡོད་གྱི་ཐོག་ནས་ལེན་ཤུགས་བྱས་པར་བརྟེན་གྱོ་བར་དུ་འབྲུ་རིགས་
བཟའ་བཅའ་རྣམས་ཀྱི་རིན་གོང་སྟེན་བཅུ་དང་། མར་གོང་སྟེན་དགུ་ཅམ། དངོས་རིགས་གཞན་ལ་རིན་གོང་
སྟེན་གཉིས་གསལ་ཅམ་འབར་སྐབས་སྟེ་སའི་མི་ཚོར་སྟོན་མེད་མ་གཏོག་ཏེ་འགམ་དུ་སོན་པའི་བསམ་སྟོན་ཐོག་མ་
དེ་འཁོར་ཞིང་། རྒྱ་མི་ལ་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུའ་སྟུག་ཏུ་ཕྱིན་ནས། བུ་ཕྲག་ཚོས་སྐད་ཅོར་དང་། རྒྱ་དམག་ལ་
རྩོ་འཕེན་པ་སོགས་བྱས། མི་རྒྱན་པ་ཚོས་ཀྱང་བཟོད་སྟོམ་དཀའ་བའི་རྟགས་མཆོན་སྟོན་གྱི་ཡོད་འདུག་བཀའ་
ཤུགས་ཏུ་བདེ་སྟུག་ལྷ་འཁོད་བྱེད་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡང་། བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་དམག་རྣམས་
བཅའ་སྟོད་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་བསམ་འཆར་དང་ལེན་དང་། གཞུང་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་ཅི། ཁོང་
ཚོའི་དགོས་མཁོ་ཉོན་བཞེན་རེ་མང་དུ་སོང་། འབྲུ་གོན་ཉིས་སྟོང་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཡང་ང་ཚོས་ཐབས་

འཚོམ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བའི་མིང་ལ་བ་ལོན་བཏགས་ཤིང་། ཚབ་སྒྲིལ་བོད་དུ་བཟོ་བྱ་བཅུགས་ཏེ་སྲོད་རྒྱ་ཡིན་
ཚུལ་དམག་དཔོན་ཚོས་བརྗོད་གྲང་། དེ་དག་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

བོད་ནང་གནས་ཚུལ་སྤྱད་པོ་ནས་རྗེ་སྤྱད་ཏུ་འགྲོ་མར་ལྷ་སའི་ནང་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་འབྱོར་ཞིང་།
ཀྱང་ཅིན་ཨ་ནས་ཚོགས་འདུ་ཡན་རིང་ཚོགས་བཅུག་སའི་ནང་། བཀའ་སྲོན་ཚོ་འབོད་འགྲུགས་བྱས་ཤིང་། མི་
མང་ལ་ངེས་པར་དགོས་ཁོ་གལ་ཆེའི་རིགས་དང་། བཅོན་འཇུག་མཁའ་གྱི་རེ་འདུན་བསྐྱབ་རྒྱ་ཉེ་སྤྲོམས་བྱེད་
རྒྱའི་ལས་འགན་དེ་སྤིང་སྲོན་གྱུ་ཁང་བར་བབས་པ་རེད། ཁོང་ནས་བརྗོད་དོན། བོད་མི་རྣམས་སྲོམ་ཚང་ཚོས་
བྱེད་པ་ཡིན་སྐབས་ཡལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རང་ཉིད་སྤེངས་ཅམ་ལས་མེད། ཁ་སྤྱད་ཐུན་བུ་ཡོད་རིགས་ནས་རྒྱ་དམག་
རྣམས་ལ་རྒྱ་བ་རེ་ཟང་ལས་མི་སྤེངས། སྲོ་བར་དུ་ཐོན་སྐྱེད་མང་པོ་བཟོ་མི་ཐབ། ལྷ་སར་དམག་ཤྱགས་ཆེན་
པོ་འདི་འདྲ་ཉར་དགོས་སའི་རྒྱ་མཚན་མེད། བྱེད་ཚོས་ཡལ་གྱི་སྤང་སྲོམ་བྱེད་དགོས་ན་དཔང་དམག་རྣམས་
ས་མཚམས་སུ་གཏོང་དགོས། བྱོང་བྱེད་ནང་དཔོན་རིགས་འགའ་ཤས་དང་། སྤྱ་སྤང་གང་འཚམས་བསྐྱེད་ན་
འགྲིགས་ཞེས་བསམ་ཚུལ་རྣམས་ཞུས་མེད་གསལ་པོར་བརྗོད་འདུག

རྒྱ་མིས་ཐོག་མའི་ཆར་ལན་འདེབས་མཁས་པོ་བྱས་ཏེ་དམག་དཔོན་ཀྱང་ཅིང་ཨ་ནས་བརྗོད་གསལ། ང་ཚོའི་གཞུང་
ནས་གྲོས་མཐུན་ལ་མིང་རྣམས་བཀོད་གསལ་ལྟར་རྒྱ་དམག་བོད་དུ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། སྲོད་ས་དང་། ཟ་ཆས་
སྲོད་དགོས། ཁོང་ཚོ་ནི་བོད་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཡར་རྒྱས་དང་། བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལགས་གྱི་བཅོན་ཤྱགས་འོག་ནས་
སྤང་སྲོམ་བྱེད་ཆེད་ཡོང་བ་ཡིན། བོད་དོན་རྣམས་རང་མགོ་ཐོན་པ་དང་། ས་མཚམས་གྱི་སྤང་སྲོམ་བོད་མིས་
བྱེད་ཐབ་ན་རྒྱ་དམག་རྣམས་རྒྱ་ནག་དུ་སྤྱིར་ལོག་སྤྱིན་པས་ཚོག་ཅེས་དང་། བྱོད་ཚོ་བྱེད་རང་ཚོའི་རྣང་པའི་སྤེང་
ལངས་ཐབ་ན་ང་ཚོར་སྲོད་གྲོགས་བརྗོད་གྲང་སྲོད་གྱི་མ་རེད་ཅེས་སོགས་བརྗོད་འདུག

གྱུ་ཁང་བས་བརྗོད་གསལ། ས་ཚོའི་ས་མཚམས་སུ་ཉེན་ཁ་བཟོ་མཁའ་རྒྱ་མི་མ་གཏོགས་མེད། ང་ཚོ་རང་མགོ་
ཐོན་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་སྤྱིན་སོང་། ཞེས་དང་། ཡང་ཚོགས་འདུ་གཞན་ཞིག་ལ་ཁོང་ནས་དམག་དཔོན་
དེར་བརྗོད་གསལ། བྱོད་ཚོ་བོད་དུ་རོགས་རམ་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་མས་གྲང་། ད་པན་རོགས་རམ་གང་ཡང་
བྱས་མ་སོང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་འདུག རྒྱ་མིས་ལས་ཀ་རི་

བྱས་ལ་མི་མང་ནས་ཁོང་ཁོ་དང་། འདོད་པར་མི་འབབ་པ་ཤྱགས་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་འདུག ཡང་ཁོང་ནས། སྤྱིར་
བཏང་གནད་གལ་མེད་གྲང་། ང་ཚོར་གཞོད་འགལ་ཆེ་བ་ཞིག་གོང་བྱེད་སྤྱ་སའི་ཉེ་སྲོར་སེམས་ཅན་གྱི་རམ་པ་
མེར་བསྐྱེགས་གཏོང་བ་འདིས་བོད་མིའི་ཚོས་དང་ལ་གཞོད་ཅིང་། འདི་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་གྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་
འདུག

དེར་གྱང་ཅིང་ཨ་ནས། མི་མང་ནས་དགའ་བོ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་གོ་བསྐྱེད་མ་བྱས་པར་དགའ་བོ་མི་བྱེད་མཁའ་
ང་ཚོའི་གཞུང་ནས་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་དང་། མི་མང་ཚོས་ཁོམ་དགྱིས་དུ་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བའི་སྤྱ་
གཞས་ལེན་ཚུལ། ད་དུང་ཁོང་ནས་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མིར་མཐུན་ལམ་ལེགས་པོ་བྱེད་དགོས་སྲོད་གྱི་ཡིག་ཟེན་
ཞིག་གྱུ་ཁང་བར་སྤྱད་དེ་འདི་བཞིན་དེལ་བསྐྱེགས་བྱ་དགོས་བརྗོད་པར། གྱུ་ཁང་བས་ཡིག་ཟེན་དེ་གྲོག་སྐབས་
ཁོམ་དགྱིས་དུ་སྤྱ་གཞས་བཏང་མི་ཚོག་ཅེས་འཁོད་ཡོད་སྐབས་ཁོང་ནས་དེ་ལ་བཟོ་བཅོས་འབྲེལ་ཆགས་པོ་
ཞིག་བྱས་འདུག་གྲང་། ངའི་བསམ་བར་དེ་ལ་རྒྱ་མི་ཁོང་ཁོ་ཞི་ཐབས་བྱང་ཡོད་གྱི་མ་རེད།

ཚོགས་འདུ་ཐེངས་མང་དེ་ལྟར་ཚོགས་སྐབས་རྒྱ་མིའི་བརྗོད་ནན་རེ་ཆེར་སྤྱིན་ཞིང་། རྒྱ་རིགས་རྣམས་བོད་དུ་
རོགས་རམ་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་གོ་རྟོགས་གསལ་པོར་ཡོང་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་གྲང་། མི་མང་ནི་རྒྱ་མིར་རྣམ་འགྲུང་
བྱ་སྲོད་ཉེན་རེ་ནས་རྗེ་སྤྱད་ཏུ་གྱུར། མི་མང་ནས་རྒྱ་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ལ་སྲོན་བརྗོད་བྱེད་ཆེད་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་
པ་དེ་དག་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་རྒྱ་མིས་བཀའ་ཤྱག་ཏུ་ཡང་ཡང་བརྗོད་པ་ལྟར་བཀའ་ཤྱག་ནས་བཀག་
འགོག་བྱས་གྲང་། མི་མང་ནས་ང་ཚོ་སྤྱོད་པ་ངལ་ཆེ་བས་རྒྱ་མི་སྤྱིར་ལོག་འགྲོ་དགོས་ཟེར་བ་སོགས་བྱིས་ཏེ་
ཁོམ་ནང་ཡི་གེ་སྤྱར་འབྲེལས་བྱས་པ་རེད། དེར་མ་ཟད། ཚོགས་འདུ་ཚོགས་མི་ཚོག་པ་བཟོས་ཡོད་གྲང་། ཁོང་
ཚོས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཚོགས་ཏེ་ཚོག་ཐོ་བཏོན་སའི་ནང་། མི་མང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཚུལ་དང་། ལྷ་སའི་
གནས་ཚུལ་རྗེ་དཀ་ཆེ་ཚུལ། ལྷ་སར་རྒྱ་མི་དཔོན་རིགས་འགའ་ཤས་ལས་དམག་མི་རྣམས་སྤྱིར་འཐེན་དགོས་
ལགས་སོགས་བྱིས་ཏེ་ངོ་བཤུས་གཅིག་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཚོ་དང་། གཅིག་བཀའ་ཤྱག་ལ་སྤྱད་འདུག རྒྱ་
མིས་ཟེར་ན། དེ་ནི་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལགས་པས་འགྲུལ་སྲོད་བྱས་ལགས་དང་། ལྷ་སར་རྟོག་ཁྱ་བཟོ་མཁའ་ཆེད་
མངགས་ཡོད་ལགས་བརྗོད་ཅིང་། སྐབས་ཤིག་གྱང་ཅིང་ཨ་ཁོང་བཅས་བཀའ་ཤྱག་ཏུ་ཡོང་སྤྱེ་བརྗོད་
གསལ། མི་ཅིང་དུ་མིང་རྣམས་བཀོད་སའི་གྲོས་མཐུན་བརྒྱལ་བའི་གསལ་གཏོང་མཁའ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་ནི་སྤིང་སྲོན་

གཉིས་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་འདུག

སྒྲོ་ཤམ་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་སྐྱབས་འདེ་ཚོ་བཅོན་འཇུག་གྱི་ལམ་ཁག་ནས་ཤེས་
རྟོགས་ཡོང་གི་རེད། བཅོན་གཞོན་གྱི་མཁན་ཚོ་རོགས་རམ་གྱི་མཁན་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་།
དེའི་བསམ་ཚུལ་ཇི་ཡིན་སྐད་ཀྱང་བརྗོད་པ་དགའ། བཅོན་གཞོན་གྱི་ལམ་མི་མང་ལ་རོགས་རམ་མི་དགོས་པ་
ཤེས་ནས་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར། རྒྱ་མིས་མི་མང་གི་འདོད་པ་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་སྡེ་སྤྱིར་ལོག་མ་གུས་ཤིང་།
མི་མང་གི་རེ་འདོད་ཀྱང་མ་བསྐྱབ་པར་བཅོན་གཞོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁ་གཏོག་རང་ལ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་ལ་
འགོལ་ས་འཚོལ་ཞིང་། བོད་ནང་བསྟོན་དགྱི་གྱེད་པའི་ཐོག་མ་ནི་ཁོང་རང་ཚོའི་བསམ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཅོན་
རྒྱལ་རིང་ལགས་པ་དང་། འདི་སྤྱི་ལོ་སྟོན་གྱི་ཁང་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། གྱེད་སྐྱབས་དེ་ལ་རྗེས་འབྲས་བཟང་པོ་
འགྱུར་བ་དགའ། མི་མང་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་བཅོན་ཤུགས་གྱིས་དུས་ཡུན་ཐང་ང་ལས་གཞོན་མི་ཐབས།
བཅོན་ཤུགས་ཇི་ཅམ་གུས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་དགའ་བའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ཅེར་འགྲོ་བ་དེ་ཅེར་མས་གསལ་པོར་
ཤེས་གྱི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་དམར་ནས་ད་ལྟ་ཤེས་རྒྱུར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་ཇི་བྱུག་ཅན་དེ་འདྲའི་སྐབས། རྣམ་ཀུན་སྤྱི་མི་སྣ་ཡང་འདི་རྩལ་ཡོང་དུས་བཀའ་ཤུགས་དང་། ལས་
ཁང་ས་གཞན་དག་བརྒྱུད་དགོས་ན་ཡང་། རྒྱ་མིས་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐད་ཀར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཐོག་མའི་
ཆར་ང་དང་ཐག་འབྲེད་སྐབས་སྤྱི་ལོ་སྟོན་གཉིས་ནས་ཐུན་ལ་སློབ་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་ཤིག་སྤྱི་ལོ་སྟོན་
སློབ་ཐང་བཟང་ཤིས་ཀྱི་བརྗོད་སྟོགས་གཅིག་ལ་ཀྱང་ཅིང་ཨ་ཁོང་ཁོ་ཅོད་པོ་ལངས་སོང་། ང་རང་ལོ་ཚོད་དེ་འདྲར་
མི་རྒྱན་ཞིག་གྱེད་དེ་སྟེ་བ་མཐོང་སྡེ་ཉ་ལས་བྱུང་། རེད་ལོ་ན་ཆུང་ཡང་ཁོང་ཁོ་ཅོད་ཞི་འཇགས་གྱེད་དུ་བཅུག། དེ་
ནས་ཐུན་གཅིག་པ་ཐག་འབྲེད་གྱེད་དགོས་པའི་འགོ་འཇགས་གུས། ཁོང་ཚོ་འདི་རྩལ་ནས་ཡོང་སྐབས་སྐྱབ་
དམག་མཉམ་འབྲེད་གྱིས་སློབ་ཁང་སློབ་ཤུགས་ཀྱི་འཇོག་གི་འདུག དེ་དག་སློབ་ཚུལ་ངན་པ་ཅམ་ལས་མིན་ཡང་
གནས་ལགས་ཤེས་མཁན་བོད་མི་ཚོ་སློབ་མཁ་ཆེན་པོ་གྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་མི་དང་། ལྷ་ཁང་པ་མཐའ་མའི་སློབ་རྩལ་ཡོང་ས་ནི་བོད་ཀྱི་དགའ་ངལ་སློབ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཐོག་གྱུར་འདུག
ཀྱང་ཅིང་ཨ་ཁོང་ནས་དམིགས་བསམ་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་བསྐྱོང་ཐོག་འདི་སྤྱི་ལོ་སྟོན་དང་། བཀའ་སྟོན་

རྣམས་འབོད་འགྲུགས་དང་འབྲེལ། རྒྱ་མིའི་ཞི་བྱུག་དཔོན་རིགས་མཐོ་རིམ་རྣམས་ཀྱང་བོད་འགྲུགས་གུས་པའི་
སར་དམག་དཔོན་དེས་བརྗོད་གསལ། བོད་དམག་རྣམས་བཅིངས་བཀོལ་དམག་ལ་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་བབས་
ལགས་དང་། དེའི་གྱེད་ཐབས་སུ། བོད་དམག་གཞོན་ལྷོ་འདེམས་བསྐྱབས་གྱིས་ལྟ་སར་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་ནང་
སློབ་སློབ་དུ་གཏོང་དགོས། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་སོ་སོའི་དམག་སྐར་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གྱིངས་ལ་སློབ་སློབ་གྱེད་ཐབས་ལགས་
བརྗོད་པ་རེད།

དེ་ལ་ལྷ་ཁང་པས་སྐར་ལས་ཤུགས་ཆེས་བརྗོད་དོན། བསམ་འཆར་དེ་ནི་དགོས་དོན་མེད་ལ་ཁས་ལེན་ཐབས་
པའང་མ་རེད་ཅེས་དང་། ཁོང་ནས། རྒྱ་ནག་དུ་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་རྣམས་བཀོད་ཚུལ་རྒྱ་མི་
ཚོས་བརྗོད་པ་དེ་དག་ང་ཚོའི་མི་མང་ནས་ཁས་ལེན་གུས་པ་མེད། གྲོས་མཐུན་ནང་གི་དོན་ཆེན་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱ་
དམར་རང་ཉིད་ནས་ཡང་ཡང་འགལ་འདས་གུས། བོད་ཤར་སྟོགས་དུ་དུང་རྒྱ་མིའི་དམག་འོག་ཏུ་ཡོད། ས་ཆ་དེ་
རྣམས་བོད་གཞུང་ལ་སློབ་དགོས་ཀྱང་སློབ་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་ལ་རྒྱལ་འཛིངས་གུས་པ་ནི་བདེན་འབྲེལ་ཞིག་
མ་ཡིན། ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱེད་སྐབས་རྒྱ་མིའི་དུལ་དམག་དངོས་སུ་ས་ཐོག་དུ་བཅོན་འཇུག་གུས་པ་རེད། བོད་
དམག་རྒྱ་དམག་དུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཐད་བཅོས་བསྐྱར་སློབ་བོད་མིར་བཅོན་ཤེད་མི་གྱེད་པ་གྲོས་མཐུན་ནང་གསལ་
ཡོད། བཅོས་བསྐྱར་དེ་ལ་བོད་མིས་དགའ་ལོས་མི་གྱེད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་སྟོན་ཁོང་རང་ལ་འདོད་བབས་མ་
བྱུང་བ་རེད།

རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཚོས་བརྗོད་གསལ། དོན་གནད་དེ་དག་གལ་ཆེན་པོ་མིན། བོད་གཞུང་ནས་དགག་གྱེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་མཐོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་དང་། ཡང་ཁོང་ཚོས་བསམ་འཆར་བཏོན་གསལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དང་དེ་
རྣམས་བོད་ཀྱི་དམག་སྐར་ཁག་ནས་པབ་སྡེ་རྒྱ་མིའི་དར་ཆ་འཇགས་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་པར། ལྷ་ཁང་པས། རྒྱ་
མིའི་དར་ཆ་བཅོགས་ན་བོད་དམག་གིས་པབ་གྱི་རེད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ངོ་ཚོ་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཅེས་དང་། དར་
ཆའི་སློབ་རྩལ་གྱི་སྐབས་ལྷ་ཁང་པས། བོད་དུ་རྒྱ་མིས་བཅོན་འཇུག་གུས་ཟེན་པར་བརྟེན་འབྲེལ་ལམ་བཟང་
པོ་གྱེད་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེར་སློབ་པོ་མེད་པ་ཞིག་རེད། མི་ཞིག་གི་མགོ་ལ་བརྐུངས་ཏེ་ཀ་ལི་བཅག་ནས་
ཁག་མ་བསྐྱལ་པར་ཡོད་མས་སུ་དེ་དང་ལམ་སེང་གོགས་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེར་རྒྱ་
མི་ཁོང་ཁོ་ཅོད་པོ་ལངས་ཤིང་། ཉེན་གསལ་ཅམ་རྗེས་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་རྒྱ་གུས་ཏེ་དེ་ཉེན་ཚོགས་འདུ་གོལ་

འདུག
འཕམ་མི་ཚོ་ཡང་བསྐྱར་ཚོགས་འཛོམས་སྐབས། དམག་དཔོན་ཕན་མིང་ནས་ལྷ་ཁང་པར་བརྗོད་གསལ། རྒྱུ་
ནས་ཁང་སང་གསངས་པའི་བཀའ་མོལ་ནང་ནོར་འཁྲལ་བྱུང་མི་འདུག་གལ། ཞེས་དགོངས་སེལ་ཞུ་རེས་ཀྱིས་
པར། ལྷ་ཁང་པས་སློན་མ་ལྷུང་ལས་བསྐྱར་བཅོས་མ་བཏང་བའི་ཐོག་བརྗོད་གསལ། གནས་ཚུལ་དང་པོར་
བརྗོད་རྒྱ་ཅི་ང་རང་གི་ལས་འགན་ཡིན། བོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་མིས་བཅོན་གཞོན་བྱས་ཚུལ་གྱིས་གྲགས་བྱུང་བ་
དེས་པོད་མིའི་སློབ་ག་མི་ཕེབས་པར་བྱིན་པ་རེད། གལ་ཏེ་དམག་མིའི་སློབ་རྒྱ་མིའི་བསམ་འཆར་རྣམས་སྤངས་
ན་དམག་མི་ཅོམ་མིན་པར་མི་མང་ནས་ཀྱང་རྣམ་འགྲུབ་རན་པ་བསྟན་གྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་འདུག

དེ་ལ་དམག་དཔོན་ཕན་མིང་། ཁོང་ཁོ་བོའི་སློབ་མ་ཐབ་པར་ལྷ་ཁང་པས་ལོག་ཏུ་ཕྱི་རྒྱལ་བཅོན་དབང་རྒྱལ་
ཁབ་གྱི་དབང་ཤུགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཚུལ་བརྗོད་ཅིང་། སྐད་ཅོར་ཆེན་པོའི་ངང་ལྷ་ཁང་པ་ལས་འཁྲུང་སྲིར་
འཐེན་དགོས་ཚུལ་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་ལྷ་ཁང་པས། ཏུ་ལའི་སྤྱི་མར་ངས་ནོར་འཁྲལ་བྱས་
པ་གཞིགས་ཡོད་ན་ལས་འཁྲུང་ལས་ལྷག་པ་སློག་ཀྱང་གཏོང་གི་ཡིན། དེ་མིན་རྒྱ་མིས་ང་ཚོར་བཀའ་གནང་
དགོས་དོན་མེད། རྒྱ་མིའི་བཀའ་ལ་མི་ཉན་ཐག་ཚོད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར། དེར་ཀྱང་ཅང་ཨུས་བར་འཆོངས་
གྱིས་བརྗོད་དོན། ད་ལྟ་ཕན་མིང་ནས་བརྗོད་དོན་ལ་སྲན་བཞེད་འཁྲལ་བྱུང་ཡོད་སྟབས་དོན་གནད་དེ་ཚོར་
བདག་སློབ་མ་གནང་ཞེས་བརྗོད་འདུག ཚོགས་འདུ་དེར་གྲོས་མཐན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་གྲོལ་བ་རེད། ཀྱང་
ཅིང་ཨུས་སྐབས་དེར་དོན་གལ་ཆུང་ཏུ་བཏང་ཡང་། དེ་རྗེས་སུ་ལ་སྟན་ཞུ་ཞིག་བཏང་འགྲོར་ནང་། ལྷ་ཁང་
པར་བོད་དང་རྒྱ་ནག་མཐན་འབྲེལ་བྱེད་འདོད་མི་འདུག་ན་ཁོང་གི་ལས་འཁྲུང་སྲིར་འཐེན་དགོས་ལགས་གིས་
འདུག་ཅིང་། དེ་སློབ་བཀའ་ཤུགས་འདུང་བརྗོད་འདུག བཀའ་ཤུགས་སྲིད་སློབ་གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་ཞུ་བཅུག་
ན་ལེགས་ཚུལ་བསམ་འཆར་སྤྱད་བྱུང་ཞིང་། གནས་ཚུལ་དེ་རྗེས་མཐར་ཐག་སྟབས་དཀའ་ཆེགས་ཅན་གྱི་ལས་
ཀ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་། ལྷ་ཁང་པས་སློབ་སློབས་ཆེན་པོས་རྒྱ་མིར་ལན་འདེབས་བྱས་པ་དེར་སྲན་བརྗེ་
མཐོངས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡང་ན་ལྷ་ཁང་པ་ལྷ་མཐན་ལས་ཀ་བྱེད་འདུག་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་མིའི་ངག་བཞིན་
སྲིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གཉིས་རེད།

དེ་ལ་གནད་དོན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལྷ་ཁང་པའི་ལས་སློག་གི་ཉེན་ཁ་དང་། གཉིས་པ་མ་འོངས་པའི་བོད་གྱི་
གནད་དོན་དེ་རེད། ལྷ་ཁང་པའི་ལས་སློག་གི་ཁོ་རང་གིས་ཉེན་ཁའི་ནང་བཅུག་ཐེན་པ་དང་། ངས་ལས་འཁྲུང་ལྷ་

མཐན་གྱིས་བཞག་ཀྱང་རྒྱ་མིས་ཐབས་སྤྱོད་གསུམ་ལེགས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
དོན་གནད་དེ་ཚོའི་སློབ་དུས་ཡན་རིང་པོའི་སློབ་ནས་རྒྱ་མཚན་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། སྲན་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་གྱི་
སློབ་སློབ་ནི་བྱས་མེད། ཚོས་གྱི་སློབ་སློབ་གིས་དོན་གནད་འདི་ཚོར་བེད་སློབ་བྱེད་ཐབས་དཀའ་ཡང་། ཚོས་གྱི་
སློབ་གཉེར་ནི་ལས་སློབ་དེས་གཏན་ཞིག་ཡིན་པར་སྲུང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་དང་ཡང་ཡོད།
ངའི་བསམ་པར། ང་ཚོས་ལྷ་མཐན་རྒྱ་མིར་དོ་རྒྱུས་དང་། ཁོང་ཁོ་བོ་བསྐྱངས་ན། འཁོར་འཁྲུག་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་
ལས་དོན་ཕན་ཡོད་རྒྱ་མེད། འཁོར་འཁྲུག་བྱུང་ན་མཚོན་ཆ་དང་། སྤྱིགས་འདུགས་མེད་པའི་མི་མང་ཐོག་གྲོང་
གུན་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོར་རེ་ལམ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་གྲོས་མཐན་ནང་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་དོན་ཚན་སྟབས་ཤོས་
གྱི་ལེགས་དོ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་སོར་གནས་ཡོང་བ་བྱེད་གྲོགས་ཞེས་རེ་སྟུག་བྱ་རྒྱུ་ཅོམ་རེད། ང་ཚོས་ལོ་མང་རིང་
འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་དུ་བཟོད་སྲན་ཆེན་པོས་ངང་སྟུག་བྱས་ན་ནམ་ཞིག་རང་དབང་ཅང་ཟད་ཅོམ་ཡོང་
བའི་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་གང་ཐབ་ཅི་ཐབ་གྱིས་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་ལས་དོན་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་མ་
བྱུང་ན་ཞི་བའི་རྒྱུ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། དུག་པོའི་དོ་རྒྱུས་ལག་ལེན་བྱེད་མི་ཐབ་པ་མ་ཟད། ཚོས་ཕྱོགས་དང་ཡང་
མི་མཐན་པ་ཞིག་རེད། ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་དང་ཡང་མཐན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྲན་
རང་ཡིད་ཆེས་གཏོང་ཟབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དོས་རང་བོད་གྱི་ཚོས་ལགས་ཁག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་སྟབས་དེ་ལ་
བརྗེ་འདོགས་པ་བྱས་མཐུ་མེད་ཡིན། ང་ཚོར་དམའ་འབེབས་དང་། མི་ལོ་སློབ་སྟོན་གྱི་པ་མེས་ནས་བྱུང་བའི་
ལགས་སློལ་རྩ་ཆེར་འདོན་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་པོར་བསྟུག་ལྟ་བུར་ཀྱང་ཀྱང་བཟོད་སློབ་བྱེད་དགོས་པར་མཐོང་།
ངས་སློབ་པམ་ངང་བཀའ་ཤུགས་ལེ་བསམ་འཆར་ལྟར་སྲིད་སློབ་གཉིས་ལས་འཁྲུང་དགོངས་ཞུ་བྱ་དགོས་བརྗོད་
ཅིང་། སྲིད་སློབ་གཉིས་ངའི་སར་འཕྱད་འགྲོར་སྐབས་ཁ་བཏགས་དང་། འབྲ་པར། དངོས་སློབ་བཅས་སྤྱད་པ་
ཡིན། ངའི་གནས་སྤངས་རི་ཡོད་ནི་ཁོང་གཉིས་གྱིས་ཤེས་གྱི་ཡོད་ཤིང་ཤིང་སྟུམ་ཞིང་། རྒྱ་མིའི་བསྟན་འདོགས་
བྱེད་ཡལ་དུ་གྱུར་ཆེ་སྲིད་སློབ་བསོས་ཏེ་དོན་ཕན་མེད་སྟབས་སྲིད་སློབ་གསར་པ་བསྐྱོ་གཞག་མ་བྱས་པར་
འགན་འཁུར་ངས་འཁུར་ན་ལེགས་པར་བསམ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་མིའི་མཐོང་སྤང་ལེགས་པ་ཡོང་གི་
རེད། དེ་རྗེས་ལྷ་ཁང་པ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྲིད་སློབ་གནང་ཡང་། དགྲུང་ན་མཐོ་བས་དེར་སྐབས་དགོངས་ཞུས་
ལས་མེད་དུ་བཞགས་ཡོད་ཅིང་། དུ་དུང་སུ་ལ་སློབ་སློབ་གནང་བཞིན་ཡོད། སློབ་པམ་ངང་བརྗོད་རྒྱུར། ༡༩༥༩
ལོ་སྲན་བོད་ནས་ཡོང་རྗེས་སྲིད་སློབ་སློབ་བཟང་བཟུ་ཤིས་རྒྱ་མིས་བཅོན་འདུག་གིས་སྲིར་གྲོས་ཐབ་མི་འདུག་དོན་
གནད་དེ་ཐག་ཚོད་བྱུང་སྟབས་རྒྱ་མི་དཀའ་མོས་བྱུང་སྟེ་ང་ཚོར་རྣམ་འགྲུབ་སློབ་སྤངས་སུ་བུ་དུག་ཏུ་ཕྱིན་

༡༩༥༣ ལོ་ཁོང་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞིར་ཕེབས་དུས་ལྷ་སར་ཕྱན་ཐག་འབྲུད་དུ་ཕེབས་སྐབས་མཚོག་སྐལ་རིན་པོ་
ཆེ་ཐངས་གཅིག་མཇུག་ཞིང་། སྐབས་དེར་བཀྲིས་ལྷན་དགོན་པའི་ལས་བྱེད་ཅམ་མ་ཟད། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་
ཀྱང་མཉམ་དུ་ཡོད། ཁོང་གོ་གནས་དང་། དགུང་ལོ་ཕྱན་ལས་ཚུང་བར་བརྟེན་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སྲོལ་ལྟར་གྱི་
མཇུག་སྐོར་ཕེབས་ཀྱང་། ལམ་སྲོལ་དེ་ཚོར་རྒྱ་མི་དང་། ལས་བྱེད་འགའ་ཤམ་མི་དགའ་བའི་རྣམས་འགྱུར་བྱུང་
ཡོད། ཁོང་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་ལ་བཞུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱན་དང་འབྲུ་མཉམ་གྱི་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་དགོས་འདོད་
ཡོད་པར་བརྟེན་ཐོག་མའི་མཇུག་འབྲུད་དེ་བདེ་སྟོང་བག་ཕེབས་ཤིག་རང་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིན་མཇུག་སྐོར་
ནས་སྲོལ་མེད་དུ་རེད་གཉིས་མཇུག་འབྲུད་གྱིས་གསོལ་ཆོགས་ལྷན་དུ་བྱས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ངོས་གཉིས་
ཞིབ་སྟོང་གང་ལེགས་བྱུང་ཞིང་། ཕྱན་གྱི་གནས་སྟངས་དང་། ཉན་པའི་ཚོས་ལགས་སུ་བསྐྱབ་པ་རྒྱན་པ་ལ་བརྟེ་
འཛོག་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། མཚོག་སྐལ་རིན་པོ་ཆེས་གོ་བབས་ཀྱི་བརྟེ་འཛོག་དངོས་འབྲེལ་བཅོས་མེད་རང་
གནང་གི་འདུག་པ་མ་ཟད། མཇུག་སྐོར་གང་ཅི་བོད་མི་དངོས་གནས་དྲུང་བ་འདྲེན་པ་ཞིག་བྱུང་། ཁོ་བོའི་བསམ་
པར་གཞན་གྱིས་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཚུལ་ལེགས་པོ་འདུག་པ་དང་། དམ་པ་
རང་ཉིད་བཅོས་མེད་རང་བབས་སུ་བཞག་ན་རྒྱ་མིས་བོད་དུ་བྱེད་སྟངས་ལ་ངོ་རྒྱུ་དང་། བོད་ལ་རྒྱ་བ་སྐོར་རེས་
པར་གནང་གི་རེད་བསམ་བྱུང་།

ལྷ་སར་གཞིགས་བསྐོར་གྲུབ་རྗེས་ཕྱིར་ཕེབས་ཁར་ལགས་མཐུན་མཇུག་སྐོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོན་མཇུག་གནང་
རྒྱ་ག་འགྲིགས་མ་བྱུང་ཡང་། ལྷ་སྐོར་ནས་ནོར་གླིང་དུ་ངའི་སར་མཇུག་བཅར་དུ་ཕེབས་གནང་བྱུང་། སྐབས་
དེར་ཁོང་གི་རྣམས་འགྱུར་ཕྱན་བ་འགྱུར་ཡོད་པ་དོ་སྣང་བྱུང་སྟེ། ལྷོ་སྐོར་མཐོ་ཅམ་གནང་དགོས་ཞུ་མཁན་བྱུང་
བའི་རྣམས་པ་ཞིག་གསལ་པོར་འདུག་ ཕྱན་ནས་མཚོག་སྐལ་རིན་པོ་ཆེར་སྟེན་བསྐྱལ་གསལ་འདེབས་ཞུས་དོན་
དུ་རང་རེ་གཉིས་མཚུངས་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་སྲོང་བྱེད་རྒྱ་གསལ་འགའ་མེ་ཚུལ་སྐོར་དང་། ལྷ་གོང་མ་གཉིས་ཐགས་
སྟང་བདེ་མིན་རི་ལྟར་ཡང་། རང་རེ་གཉིས་ཀ་མི་རབས་གསར་པར་བརྟེན་སྲུང་གི་གནས་ཚུལ་བརྗེས་ཏེ་རང་
རེ་ཐགས་མཐུན་ཡོང་བའི་དགོངས་བཅངས་གནང་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལགས་བཅས་ཞུས་པར་ཁོང་ནས་མོས་མཐུན་
གང་ལེགས་གནང་བྱུང་།

སྲུང་པོ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དེར་དུང་ཡང་སྲོ་པམ་ཡོད། རྒྱ་མིས་ཁོང་ལ་སྲོལ་སྲོན་ལ་མཐུན་བྱེད་གྱི་ཡོད་
པར་བརྟེན་སྲུང་གི་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་བརྗེས་དུ་བཅུག་ཡོད་གྱི་རེད་བསམ་པ་མི་འདུག་གལ་ཏེ་ཁོང་
དང་། ཁོང་གི་རྗེས་འབྲངས་ནས་དམ་གཅོད་གཡོ་སྟང་མེད་པའི་ཡག་པོ་གནང་ཡོད་ན་བོད་དུ་རྒྱེན་ངན་འདི་ལས་
ཉུང་ཅམ་ཡོང་སྟེ། རྒྱ་མིས་མི་རབས་གོང་མའི་དུས་བྱེད་མ་ཐབ་པ་རྣམས་ང་ཚོའི་མི་རབས་འདིར་བྱེད་རྗེས་
ཡོད་ཅིང་། ད་ལམ་བོད་མི་ཚོས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་གཅིག་གི་མཚན་ཐོག་ནས་ཁོང་ཚོ་དེས་བསྐྱབས་བྱེད་རྒྱུར་པོན་
ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བཞུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལ་ལེ་ཁག་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་མོང་སྟང་
ངོར་བུ་སྐུག་སུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཞན་དབང་འོག་འཚར་ལོངས་བྱས་པ་དེས་རང་དབང་གི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཉར་
མི་ཐབ། འོན་ཀྱང་ཁོང་རང་ནས་རང་གི་ཚོས་དོར་ཏེ་གྲུང་བཞུག་གྱི་ལྷ་སྲོང་དྲུང་ལེན་གནང་གི་རེད་བསམ་པ་ནས་
ཡང་མེད། ང་ཚོ་ཤིའི་རྒྱན་དུ་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་སྟེ་ལྷན་དུ་བི་ཅིང་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། བི་ཅིང་དུ་འགྲོར་སྐབས་
གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་ཀུ་ཏའི་དང་། སྟིང་སྟོན་གྲོལ་ཨན་ལའི། དེ་མིན་བི་ཅིང་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་
མང་པོ་བཅས་ནས་སྟེ་ལེན་བྱས་བྱུང་། དགའ་བསུ་བྱེད་མཁན་གཞན་རྣམས་སྲོལ་སྐུག་དང་། གཞོན་ལུ་ཚོགས་
པ། ལས་བྱེད་ཚོགས་ཁག་གི་འཐུས་མི་སོགས་རེད། ཁོང་ཚོས་ལག་བརྒྱབས་དང་། དགའ་འབོད་བྱེད་གྱི་འདུག་
པའི་བསམ་པར། ཁོང་ཚོར་མི་དགའ་བའི་རྣམས་འགྱུར་ཞིག་སྟོན་དགོས་བཀའ་བཀོད་བྱུང་ན་ལམ་མེད་བྱེད་གྱི་
རེད་བསམ་པ་བྱུང་ཡང་། སུས་ཀྱང་བཀའ་བཀོད་གཏོང་མཁན་མེད་སྟེ་སྐབས་ཁ་འོག་བསྟན་སོང་། སྐབས་འདིར་
རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་བོད་ཀྱི་གོང་གསེབ་ཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་བོད་མི་ཞིག་ལ་སྟེང་མོལ་དེ་ལན་བྱས་ལགས་གོ་
ཐོས་བྱུང་བ་ཞིག་བཞུག་གྱི་འདུག་ དེ་ཡང་གོང་གསེབ་པ་ཚོ་ཁོང་ལ་དགའ་བསུ་བྱེད་ཆེད་མཉམ་འཛོམས་གྱིས་ཁོང་
ལ་ལག་བརྒྱབས་བྱས་པར་ཁོང་དགའ་བོ་བྱུང་སྟེ་མི་གཅིག་ལ་དེས་དོན། གཞུང་གསར་པ་འདིའི་འོག་སྦྱིད་པོ་
འདུག་གམ་དེས་པར། མི་དེས་སྦྱིད་པོ་འདུག་བརྗོད་པར། ཁོང་ནས་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་ཟེར། དེ་ནས་བོད་
མི་དེས། སྦྱིད་པོ་འདུག་ཀྱང་། ཁལ་གསར་པ་དེར་དགའ་བོ་མི་འདུག་ཟེར། རྒྱ་མི་དེས་ཁལ་གསར་པ་རི་ཡིན་
དེས་པར། བོད་མི་དེས་རྒྱ་མི་ནམ་ཡོང་ལ་ང་ཚོར་ལག་བརྒྱབས་གྱི་ཁལ་གསར་ཞིག་འཁྲི་འཁེལ་བྱུང་ཟེར། རྣམ་
ཀུན་བོད་ཁལ་ལས་རྩོལ་བྱས་ཏེ་འགྲིགས་པར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་འདིར་བདེན་འབྲེལ་ཕྱན་བ་ཡོད་འདུག་ དེ་ལྟར་ཕྱན་
དང་། བཞུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཀུ་ཏའི་ནས་གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་བཤམས་པར་མི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་འདུག་
ཅིང་། ཚང་མ་རྣམས་གཤོམས་ཆེ་བས་ཉ་ལས་པ་ཅམ་བྱུང་། ཅོག་ཅའི་སྟེང་གི་འཛིན་ཆས་རྣམས་སྐྱས་དག་ག་
སྟུག་བསྐྱིགས་འདུག་ཅིང་། ང་ཚོ་མཉམ་ཡོད་སྐྱ་བོ་རྣམས་ནས་རྒྱ་མིའི་ཆང་རིགས་རྣམས་ལྷོ་ཕྱངས་བྱས། ཀུ་

ཉེན་ནས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་། བོད་མི་རྣམས་མེས་པོ་རྣམས་ཁབ་ཏུ་ལོག་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་
རོགས་རམ་གང་དྲག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་སོང་། སྔན་ལ་དེ་འདྲིའི་གནས་ཚུལ་གསུང་བ་ཡིན་སྟབས་དཔོན་
རིགས་གཞན་དག་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་གསལ་པོ་ཤེས་གྱི་མེད་ཀྱང་། ཚང་མ་སྲོད་ཚུལ་
ལེགས་ཤིང་། ཤེས་ཡོན་ཆེན་པོའི་ཉམས་འགྱུར་སྟོན་གྱི་འདུག་པ་དེར་འདོད་བབས་བྱུང་།

ཉེན་གཉིས་གྱི་རྗེས་མའོ་ཅེ་ཏུང་ཐོག་མར་མངལ་འབྲུག་གྲུང་བའི་སྐབས་དེ་ལམ་སངས་བརྗེད་མི་ཐབ་པ་ཞིག་རེད།
མངལ་འབྲུག་ཞུ་ཡལ་ནི། ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཆེ་ཁག་ཆོ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཙོ་འཛིན་དང་མངལ་འབྲུག་བྱེད་ཡལ་གྱི་
ལས་ཁང་དེ་རེད། མའོ་ཅེ་ཏུང་མཉམ་དུ་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་མང་པོ་འདུག་པའི་ཁྲིམས་དེར་སྐབས་གྱི་གཙོ་
འཛིན་ལིའུ་ཁྲོའོ་ཅི་ཡང་འདུག། སྔན་དང་མཉམ་དུ་བོད་གྱི་དཔོན་རིགས་བཞི་ལྔ་ཞིག་ཡོད།

མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་གསུང་མོལ་ནང་། བོད་མེས་རྒྱལ་ནང་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་དང་། ངས་རྒྱ་ནག་གི་ཚོགས་ཆེན་དུ་
ཡོང་མོས་བྱས་པ་ལ་དགའ་བོ་བྱུང་ཚུལ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་བེད་སྲོད་
གྱིས་བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གྲང་ཅིང་ཨ་དང་། བན་མིང་གཉིས་ང་དང་། བོད་མི་མང་ལ་རོགས་
རམ་བྱེད་ཆེད་རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བོད་ལ་བཏང་བ་རེད། ཁྲིམ་ཚོ་བོད་གཞུང་དང་། མི་མང་ཐོག་དབང་བསྐྱུར་
བྱེད་དུ་སློབ་པ་མིན་ཞེས་ཐོགས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་དུང་ཁྲིམ་ནས་གྲང་པན་གཉིས་ལ་མངུ་བ་མོ་བཅུགས་ཏེ་ཁོ་པོར་
ཐད་ཀར་དྲི་བ་བྱས་དོན། རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་ཚབ་ཚོས་ངའི་འདོད་པར་མི་བབས་པའི་རིགས་བྱས་མ་བྱུང་ངམ་ཟེར།

ངའི་བསམ་པར། དེ་ནི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་སྟུང་ཞིང་། ངས་གོགས་པོའི་རྣམ་འགྱུར་བཟང་པོ་ཞིག་
སྟོན་མ་ཐབ་ན་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལས་སྤྱད་པ་དེས་བར་ཡོང་གི་རེད་སྟུང་སྟེ་ཁྲིམ་ལ་སྔན་ནས་བཤད་དོན།
བྱེད་རང་གི་འགྲོ་ཁྲིད་འོག་བོད་མི་རྣམས་ལ་མ་འོངས་པར་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་སྐུ་ཚབ་ཚོས་
འགྲིགས་མིན་བྱུང་སྐབས་པན་ཚུན་བསམ་ཚུལ་དྲང་པོར་ཐད་ཀར་བཤད་གྱི་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན།

དེ་རྗེས་ཁྲིམ་དང་མངལ་འབྲུག་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྐབས་ཚུ་ཚོད་གསལ་ཙམ་འགོར་ཞིང་། དེ་སྐབས་སྐད་བསྐྱུར་
པན་དབང་མ་གཏོགས་སུ་ཡང་མེད། སྐབས་འདིར་ཡང་བོད་དང་། བོད་གྱི་མ་འོངས་པའི་སྐོར་གླེང་མོལ་མང་པོ་

བྱུང་། ང་ཚོའི་གནས་སྐབས་སྐོར་ཁྲིམ་གི་བསམ་སློབ་ནང་ཡོད་པའི་དོགས་གནད་མེས་ཆེད་ཉེ་ཆར་བོད་ནང་གི་
གནས་ཚུལ་རྣམས་གྲུང་བཤད་པ་ཡིན། ངའི་བསམ་ཚུལ་དེས་རྗེད་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་མིའི་དབང་ཤུགས་ལ་གང་བྱུང་
དོ་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་མེད་པ་བཟོ་ཐབ་མིན་སྟབས་ཁྲིམ་གི་བསམ་སློབ་ཞི་འཇམ་བག་པེབས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་ཐབས་
བྱས་ཏེ། དོན་སློང་ང་ཚོའི་རེ་འདོད་ནི་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུར་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་དང་། དཀའ་ངལ་ལ་བཟོད་སློམ་བྱེད་
ཐབ་པ་དགོས་པ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ནང་བོད་གྱི་ཚོང་དོན་སྐུ་ཚབ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྲོད་པ་དག་གིས་ཁོ་པོར་
བརྗོད་གསལ། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་སྔན་ལ་དྲོགས་པ་ཆེན་པོ་མེད་དམ་སྟུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་
གིས་ན། གསེར་དུང་ལ་གང་འཚམས་རྒྱ་གར་ནང་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ང་ཚོའི་ནང་མི་འགའ་ཤས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་
ཡོད་མས་བཅས་ཕྱི་རྒྱལ་བཅན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་ཉེ་བོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་སྟོ་དྲོགས་ཡོད་ཚུལ་བཤད་
བྱུང་། དེ་ནི་རྒྱ་བ་ནས་བདེན་པ་མིན་སྟབས་མའོ་ཅེ་ཏུང་ལ་དེ་སྐོར་དྲང་འབྲེལ་གནས་ལགས་དོ་ལོག་མེད་པར་
བརྗོད་པའི་དུས་སྐབས་དེ་གླངས་པ་ཡིན། རྒྱ་ལོར་སྐོར་རྒྱ་མིས་དྲི་བ་ཡང་ཡང་བྱས་པར་ངས་བོད་དུ་སླེབ་ལེན་
བྱེད་རྒྱ་བསམ་པ་ཡོད་མས་དང་བཅས་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལགས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། སྟབས་ལེགས་
ཤིག་ལ་ལག་ལེན་མ་ཐབ་པ་རེད།

གསལ་བཤད་བྱས་པར། ཁྲིམ་འདོད་བབས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལྟར་སྐྱུང་། བར་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གཏན་
འཁེབས་སུ་བོད་དུ་དམག་སྲིད་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བཅུགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་སྒྲོག་བྱེད་འཆར་
ཡང་། ད་ཆ་དེ་ལྟར་མ་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཁྲིམ་གིས་བཤད་བྱུང་། ཁོ་པོའི་བསམ་པར་གཅིག་བྱས་ན་དེ་
ནི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟུང་། ཡང་ཁྲིམ་གིས་གོང་གི་ཚོགས་པའི་ཚབ་ཏུ་བོད་རང་སྲོད་སྲོངས་གྲ་སྐྱིག་ལྷན་
ཚོགས་ཤིག་འཇུགས་རྒྱ་བྱས་ན། ངའི་བསམ་འཆར་ཇི་ཡོད་དེས་བྱུང་། དེ་ནི་ཉ་ཅང་གི་དོན་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡིན་སྟབས་བོད་མི་གཞན་དག་དང་། བཞུ་ཆེན་རེན་པོ་ཆེར་གོ་བསྐྱུར་མ་བྱས་པར་དགོ་སྟོན་བསམ་འཆར་
བརྗོད་རྒྱ་མིན་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན།

བཞུ་ཆེན་རེན་པོ་ཆེའི་སྐོར་གླེང་མོལ་བྱུང་སྟབས་ཁྲིམ་ནས་བོད་ས་གནས་གཞུང་དང་། བཞུ་ཆེན་སྐུ་མའི་དབར་
མི་མཐུན་པའི་སྐོར་གླེང་མོལ་བྱེད་ཅིང་། ས་གནས་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་ནི་ནན་གྱིས་ཟེར་གྱི་འདུག་ཁྲིམ་ནས་སྔན་
དང་། བཞུ་ཆེན་སྐུ་མ་གཉིས་ཀ་མི་ཅིང་དུ་ཡོད་སྟབས་འདི་རང་ལ་ངོས་གཉིས་གཡའ་སེལ་དམ་གཅོང་ཞིག་བཟོ་

གྱི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སློང་མོལ་བྱེད་རིང་ཐ་མག་མང་པོ་འཐེན་གྱི་འདུག། སློང་མོལ་བྱེད་ཚུལ་དེས་མི་
གཞན་ལ་སེམས་འགྲུལ་གཏོང་ཐབ་པ་དང་། བྱམས་ཞེན་ཆེ་མདོག་གི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་གྱི་འདུག། ཁོང་གིས་གང་
བརྗོད་རྣམས་ལ་ཁོང་རང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་བསམ་ཚུལ་ནང་གང་ཡོད་རྣམས་དེས་པར་སྐྱབ་
ཐབ་གྱི་རེད་སྟེ་སྟེ་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་འདུག། ཁོང་རྣམས་འགྲུར་དལ་ཞིང་འཇམ་པར་བརྟེན་དའི་བསམ་པར་ཁོང་
ནས་བཅན་ཤུགས་གྱིས་བོད་འདི་གྲང་བྱེད་རིང་ལགས་སུ་བཅོས་གྱི་མ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། རྗེས་སུ་བོད་ནང་
རྒྱ་མིའི་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་བཅན་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་བྱེད་དུས་སྐབས་དེའི་བསམ་ཚུལ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་
པར་ཤེས་ཀྱང་། བཅན་གཞོན་གྱི་བྱ་སྟོན་དེར་མཐོ་ཅེ་རྒྱུར་རང་གི་འདོད་མོས་དང་། རྒྱལ་སྟོར་ཞེ་ཡོད་སྟེ་པའི་
རྣམས་པ་ད་དུང་ཡོད། མི་དེའི་འོག་ལ་གཙོ་གལ་ཆེ་ཤོས་གྲོའ་ཞེན་ལན་རེད། གྲོའ་ཞེན་ལན་ལ་དའི་མཐོང་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་ཐོག་མར་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་སྐྱབ་བསུ་འཕྱོར་སྐབས་ནས་ཐག་འཁྲུག་བྱས་
ཤིང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྟོན་ཡོད་རིང་ཐེངས་འགའ་ཤས་ཐག་འཁྲུག་སློང་མོལ་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་ལ་བོད་གྱི་
མ་འོངས་པའི་སྟོར་ཁོང་ནས་སྟོབ་སྟོན་མང་པོ་བྱས་བྱུང་བའི་ནང་བོད་ཡུལ་དེ་གང་མགྲོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་
གལ་ཆེ་ཡིན་སྟོར་བརྗོད་གྱི་འདུག། ངས་ཁོང་ལ་ང་ཚོའི་ཡུལ་ཡང་རྗེས་ལས་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ཤེས་གྱི་ཡོད། ཆབ་
སྲིད་སྟོང་ལགས་དེར་དུས་དང་མཐུན་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་གྱི་འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་སོགས་ད་ཆ་བྱེད་
ཐབ། དེ་སྟོར་སྐྱབ་ནས་ཀྱང་འགོ་འཁྲུགས་བྱས་ཡོད། རང་བྱུང་ས་གཏོར་བེད་སྟོན་གྱི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ་ཐོག་
མར་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་འོགས་རམ་དགོས་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན།

གྲོའ་ཞེན་ལན་ནས་རྒྱ་ཏུ་འཇམ་གྲོགས་གྱི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་གྱི་འདུག་ཀྱང་། མཐོང་སྣང་ལ་ཁོང་མཐོ་ཅེ་རྒྱུར་
སྟེ་བའི་དྲང་གསལ་ཐད་ཀ་ཞིག་མི་འདུག་ཁོང་ཞེ་ས་དང་། ཀུས་པའི་ཚུལ་ཅན། འཇམ་ཞིང་། བཟང་ངན་གྱི་
རྣམ་འགྲུར་མདོན་ཚུང་བ་ཞིག་འདུག། ཁོང་ཁོའི་རྣམ་འགྲུར་ནམ་ཡང་སྟོན་པ་ཞེ་སྲིད་སྟེ་སྟེ་པའི་ཞིག་སྟེ། གཤོ་སྐྱ་
ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་བར་ལམ་བལ་ཡུལ་དུ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་སར་ཁོང་ཁོ་ཡངས་ཏེ་
མདུན་ཅོག་ལ་ཁ་ཚུར་གཞུས་ལགས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་གོ་ཐོས་བྱུང་བར་གཤོ་སྐྱའི་རྒྱ་རལ་འདུག་སྟེ་སྟེ་པའི་བྱུང་།
ངས་ཐོག་མར་འཕྲད་དུས་ཁོང་སྤྱང་བྱུང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཆར་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དགོས་
གལ་བྱུང་ན་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། དེར་བརྟེན་རྗེས་སུ་བོད་ནང་བཅན་གཞོན་གྱི་
འཆར་དོན་དེར་ཁོང་ནས་རྒྱལ་སྟོར་བྱས་པ་ལ་མཐོ་ཅེ་རྒྱུར་དང་འདྲ་བའི་ལ་མཚན་སྟེ་ས་དགོས་པ་གང་ཡང་མ་

བྱུང་།

ངོས་མི་ཅིང་དུ་སྟོན་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཆེ་ཁག་འགའ་ཤས་ཐག་འཁྲུག་འཕྲད་བྱུང་ཡང་། དུས་ཡུན་ཐང་དེད།
གསོལ་ཚིགས་ཤིག་སྐབས་དུ་སའི་གཞུང་ཚབ་དང་ངོ་འཕྲད་བྱུང་བར་ཁོང་དང་སློང་མོལ་ཐང་ཅམ་བྱུང་། ཁོང་
ནས་དུས་ཡུན་རིང་ཅམ་འཕྲད་འདོད་ཡོད་ལགས་ཟེར་བར་སྐྱབ་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་ཡོང་གནས་བརྗོད་ཀྱང་། རྗེས་
སུ་ངོ་འཕྲད་ཐབ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱ་མིས་སྐྱབ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཐང་གར་ཐག་འཕྲད་གྱི་དུས་སྐབས་སྟོན་
འདོད་མེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བྱས་པ་འདྲ་སྟེ། འོགས་མཚུངས་དུ་མ་ནི་ཡའི་སྟོན་ཆེན་ཞིག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་བྱུང་
སོང་། དེ་སྟེ་མོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་ནི་བོད་དང་མཇམ་བརྟེན་ཁྱིམ་མཆེས་ཉེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྟེ་སྟེ་པའི་རྒྱ་མིས་
བཀག་འགོག་མ་ཐབ་པར་རྒྱ་གར་གྱིས་གཞུང་ཚབ་དང་མཇམ་འཕྲད་བྱུང་། ང་ཚོའི་སྤྱང་བསྐྱར་གྱིས་བོད་སྤྱང་
ནས་དམིན་སྤྱང་དུ་བསྐྱར་བརྗོད་ཐབ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་སྤྱང་བསྐྱར་ཞིག་ཆེད་དུ་བཅུགས་ཏེ། དེས་བོད་
སྤྱང་ནས་རྒྱ་སྤྱང་། དེ་ནས་གཞན་ཞིག་གིས་དམིན་བསྐྱར་བྱས་པ་རེད། མཇམ་འཕྲད་དེར་རྒྱ་མིའི་དམོན་རིགས་
གཞན་དག་དེ་ཐང་ཞིག་ཀྱང་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་སྟེ་སྟེ་པའི་མཇམ་འཕྲད་དེ་སྤྱིར་བཏང་ཅམ་སྐམ་པོ་སྐམ་པོ་
ཞིག་ལས་བྱུང་མེད་ཅིང་། འོན་ཏེ་སྐམ་པོ་དེའི་ལས་སུ་ཤིང་ཏོག་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱིག་གཤོམས་གྱི་སྤྱིར་མ་ཡུ་རིང་ཆེ་
བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལེན་འཇོག་སྐབས་འགྲུར་ཏེ་རྒྱལ་འབྲེལ་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་སྐམ་པའི་རྒྱ་མིའི་དམོན་རིགས་དེ་
ཚོས་ལག་པ་དང་ལས་མོ་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཤིང་ཏོག་སྤེལ་སྐྱབ་བྱས་པ་ཞིག་དམ་གྱི་འདུག། སྐྱ་ཞབས་ཁ་ཤོབ་
དང་། སྐྱ་ཞབས་ཤུལ་ལྟ་ནི་མ་གཉིས་རྒྱ་ནག་གི་དུས་ཆེན་ལ་མི་ཅིང་དུ་ཐེབས་སྐབས་མཇམ་འཕྲད་བྱུང་ཞིང་།
ངས་གནས་གུའི་ཐང་དུ་བསུ་བསྟོན་སྐབས་ངོ་སྟོན་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་དགའ་བསའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་
མཉམ་དུ་བྱུང་ཡང་། སློང་མོལ་དང་། སྟེ་སྟོན་མཐོང་ཚུལ་སྟོར་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

མི་ཅིང་དུ་སྐྱ་ཞབས་ནི་དུ་ཐོག་མར་མཇམ་བའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡང་། ང་ཚོའི་སྤྱང་གས་ནས་མཇམ་འཕྲད་གྱི་དུས་
སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་ངས་གསར་འགོད་མཁན་གྱི་གོ་ནོར་ཐེབས་པའི་ཉེན་ཁ་དང་པོར་
ཤེས་བྱུང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་དང་། སྐྱ་ཞབས་ནི་དུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་ལགས་ཐོན་ཡང་།
དེ་སྟེ་མིན། ངས་ཁོང་གི་སྟོར་གོ་ཐོས་མང་པོ་དང་། དཔེ་དེབ་སྟོག་སྟོང་སྟེ་སྟེ་པའི་ཁོང་མཇམ་འཕྲད་དང་། སྟོབ་
སྟོན་ལྟ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྟོན་རིང་དེ་སྟེ་སྟེ་པའི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆང་རག་གི་གསོལ་སྟོན་ཞིག་

དུ་གྲོལ་ཨཀ་ལན་ནས་ཁོང་དང་དོ་སྲོད་བྱས་བྱུང་། ཡུང་ཅམ་སྐྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་མིག་ཐར་མེར་དགོངས་
པ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་པར་ཁོ་བོས་ཁོང་ལ་འདི་ལྟར་ཞུས་ཏེ། འཇམ་སྒྲིང་ནང་སྐྱ་ཉིད་སྲིད་དོན་ཐོག་སྐྱུན་གྲགས་
ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཡང་ཁྱེད་ཐོད་ཀྱི་ནང་དུ་འད་གོ་ཐོས་བྱུང་ཞིང་། སྐྱ་ཉིད་མཇམ་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་
པར། ཁོང་འཇམ་ཅམ་གནང་རྗེས་ཀྱི་དང་མཇམ་ཏེ་དགའ་བོ་བྱུང་། ཞེས་པ་ལས་གསུང་གི་མི་འདུག ཁོང་
དུས་སྐབས་གཞན་དག་ཏུ་འད་མཇམ་འཕྲད་བྱུང་ཡང་། སྒྲིང་མོལ་བྱུང་བ་ནི་གོང་གི་བརྗོད་ཆོག་ཅམ་ཡིན། ཁོང་
ནས་ཐོད་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་ཨེ་ཡོད་ཅམ་ཡང་གསུང་སྐབས་མ་བྱུང་། ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ནང་ངས་ཁོང་
ལ་བར་དུ་མཇམ་འཕྲད་ཞུས་ཚུལ་གསལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མེད། སྐབས་དེར་ཁོང་དང་སྒྲིང་མོལ་ཞིབ་སྣོད་མ་
བྱུང་བར་སྒོ་ཕམ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ངས་ཁོང་གི་ས་ནས་རོགས་རམ་དང་། སྒོ་བ་སྣོན་ཞུ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་།
རེ་འདོད་དེ་ལོ་གཅིག་ཅམ་གྱི་རྗེ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་དུས་མ་གཏོགས་འགྲུབ་མ་བྱུང་།

སྐྱ་ཞབས་ནི་རུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡོད་དུས་གསོལ་སྟོན་ཞིག་གི་སྐབས་རྒྱ་གར་གསར་འགྱུར་ཁང་གི་འཐས་མི་ཞིག་
ནས་རྒྱ་མིའི་སྐད་བསྐྱར་གཅིག་འཁྲིད་ནས་སུན་སར་ཡོང་སྟེ་བརྗོད་གསལ་དུ། རེ་རུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པ་དེར་
བསམ་ཚུལ་ཇི་ཡོད་དེས་གྱི་འདུག་པར། ཡུལ་གྱུ་ཆེན་པོ་གཉིས་འབྲེལ་ཐག་རེ་ཉེར་ཕྱིན་ཏེ་ཨེ་ཤ་ཡ་དང་།
འཇམ་སྒྲིང་དུ་དཔེ་སྟོན་བཟང་པོ་ཞིག་འཛོགས་པེ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡང་དེས་ཐོད་ནང་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་
འདོད་ཨེ་ཡོད་ཅེས་དེས་པར། ངས་ཐོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བསྐྱར་ནས་བཟང་ཐོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་ལམ་ལགས་དང་། སྤྱི་
ཚོགས་གྱི་འཚོ་བའི་ཐོག་གང་ཐབ་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་མས་ལ་གྲུབ་འབྲས་བཟང་པོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་།
གྲུབ་འབྲས་ཇི་བྱུང་རིམ་བཞིན་ཡོངས་གྲགས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཤིག་ཤིང་། ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་དེ་མ་ཐག་
དུ་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་ཅིག་ཡོང་སྟེ་ང་འབོད་འཁྲིད་བྱས་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངས་ཇི་བཤད་རྒྱ་མིའི་སྐད་བསྐྱར་
དེས་བརྗོད་ཐོ་བྲིས་པར་ལ་མཚན་སྟེས་བྱུང་། ཁོ་བས་ངས་ཇི་བརྗོད་ཐོ་བཞོན་གྱིས་འགོ་འཁྲིད་གོང་མར་འབལ་
དགོས་བཀའ་མངགས་ཡོད་ཚུལ་ཟེར་འདུག།

རྒྱ་མི་རྣམས་ནས་སུན་ལ་སྟེ་ལེན་མགོན་སྟོན་མང་པོ་བྱས་སྐབས་ངས་ཀྱང་ཐོད་ཀྱི་ལོ་གསར་དང་སྐབས་
བསྐྱེགས་གྱིས་གསོལ་སྟོན་ཞིག་སུལ་ཞིང་། ཚང་མ་ཐོད་ཀྱི་ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལགས་དང་མཐན་པར་བྱས་པ་
ཡིན། ང་ཚོའི་མགོན་ཤོག་ནང་མཐན་པ་སྐྱུན་བཞིའི་འདྲ་རིས་བཞོན་ཡོད། དེའི་ནང་བྱིའ་དེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

སྐྱུན་འདས་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐྱ་རོལ་གྱི་སྐྱ་སྟེ་ཞིག་ཡིན་སྐད། ང་ཚོའི་སྤྱོད་ཀས་ནས་བསྐྱས་ན་བྲིས་ཆ་དེས་མི་རིགས་
མཐན་སྐལ་གྱི་རྣལ་མཚན་མཚོན་པ་དང་། རྒྱ་མིས་རྒྱན་དུ་བརྗོད་པའི་མི་རིགས་མཐན་སྐལ་དང་ཡང་མཐན་
པ་ཡིན། སྐབས་དེར་མའོ་ཅེ་ཏུར་སོགས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་དོ་ཕེབས་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ཚོའི་སྲོད་ཚུལ་
བཟང་པོ་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྗོད་ཉམས་བཅས་ལ་དོ་སྐྱོང་ཆེན་པོ་བྱུང་། གསོལ་སྟོན་དེ་སྐབས་ཚོས་གྱི་མཇེད་
སྒོ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལོ་ཆས་སྤྲིག་གཤོམས་དང་། ཐོད་དུ་ལོ་གསར་སྐབས་ཆེད་དུ་བཟོ་བའི་
ཁ་ཟས་གྱི་རིགས་བསྐྱེགས་བཞོན་བྱས་ཤིང་། དེད་ཅག་གི་ལགས་སྟོལ་ཁ་ཟས་གྱི་སྐད་དགོན་མཚོག་ལ་འབལ་
བའི་མཚོན་རྣལ་སུ་སྟེང་དུ་ཅར་བཤར་སྟོལ་ཡོད། ལགས་སྟོལ་དེ་མའོ་ཅེ་ཏུར་ལ་བརྗོད་སྐབས་ཁོང་ནས་
སུན་བ་སྟེང་དུ་གཏོར་ཞིང་། དེ་ནས་ཁོང་ནས་རྣམ་འགྲུར་མི་འདྲ་ཅམ་ཞིག་དང་སྐྱགས་སུན་བ་ས་ལའང་གཏོར་
སོང་།

མང་ཚོགས་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཚོའི་བར་ལ། རྒྱ་ནག་མི་མང་འཐས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཚོགས་འདུ་རྒྱུན་རིང་པོ་
རྣམས་ཚོགས་ཡོད། དེ་ནི་ཁོ་བོར་སྲིད་དོན་ཚོགས་འདུའི་ཉམས་སྲོང་ཐོག་མ་ཡིན། སྐབས་དེར་འཐས་མི་མང་
པོས་དེ་ཅམ་དོ་འཁར་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་མེད་པ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཚུལ་བྱུང་། དེད་རང་ཡང་ཐག་རིང་གི་འགྲུལ་ལམ་
ནས་འགྲོར་འཕྲལ་སོགས་གྱིས་ངས་ཐང་ཆད་དེ་དོ་འཁར་ཆེན་པོ་མ་ཐབ་ཐོག་ཚོགས་འདུའི་འགོ་ལགས་རྣམས་
རྒྱ་མིའི་ལགས་སྟེང་ཡིན་སྐབས་ཚང་མ་གསལ་བོ་ཡང་ཤེས་གྱི་མི་འདུག རྒྱ་མི་ཚོ་ཁོ་བོ་ལས་གྲུང་ཅམ་དགོས་
པ་ཡིན་ཡང་། ངའི་འགྲུལ་དུ་ཡོད་པའི་འཐས་མི་བགྲེས་སོང་དེ་དག་ནི་ང་ལས་ཀྱང་ངལ་ཐང་ཆད་ཚུལ་ཆེ་བ་ལྟ་
བུ་སྐད། ཁོང་ཚོའི་རྣམ་འགྲུར་ལ་གཞིགས་ན་ཇི་བརྗོད་གནད་དོན་ཤེས་གྱི་ཨེ་ཡོད་སྟམ་པ་འདུག་ཁར། ཇ་དུས་
གྱི་དུས་ཚོད་སྐྱེབས་མིན་ཆུ་ཚོད་ལ་ཡང་ཡང་བསྟུ་བ་དང་། ཇ་ཡུན་རྣམ་ཀུན་ལས་ཐང་བ་བྱུང་དུས་ལོག་ལབ་
ཆད་དེ་ཡང་ཤོད་གྱི་འདུག དེ་མིན་ཚོགས་འདུ་གཞན་དག་ཁག་མང་དུ་ཕྱིན་པའི་མཐོང་ཚུལ་སལ་ཆེར་གཅིག་
པ་རེད། ཁོང་ཚོས་སྒྲིང་མོལ་ཇི་བྱས་ནི་ཚོགས་དོན་དངོས་གཞི་དེ་མིན་པར་དམར་པོའི་ལྟ་སྲོད་ལས་གསལ་
ལ་ཐོལ་བསྟོད་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱེད་གྱི་འདུག་པ་མ་ཟད། ལར་ནས་ཁོང་ཚོ་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་ཇི་བརྗོད་ལ་
སུན་ཏུས་གང་ཡང་མེད་པ། དཔེར་ན། གལ་ཏེ་འཐས་མི་འགའ་ཤིག་གྱི་བསམ་འཆར་འདྲ་མིན་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡང་
མཇུག་ཏུ་འཐས་མི་དམར་ཤོག་པ་ཞིག་གིས་བསམ་འཆར་བཟང་པོ་ཞིག་བཤད་དེ། དེ་མ་ཐག་ཚོགས་འདུའི་གཙོ་
བཞུགས་དེས་འཇུག་བསྟོམས་མཁས་ཤུགས་གཉིས་སུན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བ་སྟེ་གོས་ཐག་གཅོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཚོགས་བཤོས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུངས་སྐབས་དེ་གོ་བསྐྱུར་དངོས་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་གྲང་། དམར་པོའི་གཞུང་གི་འདོད་ཚུལ་དེར་འགྲུར་བ་ཡོང་བའི་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད། མདོར་ན། ཚོགས་འདུ་ཆེ་ཆུང་ཡན་རིང་ཚོགས་པ་དེ་ཚོར་དོན་ཕན་གྱི་དགོ་སྐྱོན་བཤམ་སྤངས་ལྡེང་ངེས་བྱེད་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གི་མཆེད་རྒྱུར་གྲུར་པ་མ་ཟད། འཕྲུལ་མི་མང་ཆེས་རྩ་དོན་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་འདོད་གྲང་། གཏོང་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཆགས་འདུག་ལོ་གཅིག་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོགས་འདུའི་ནང་འགོ་སྐབས་རྣམས་འགྲུར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་དོན་གོ་བསྐྱུར་བྱེད་སྐབས་ལ་ཉམས་ལྷོད་བྱུང་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་འཕྲུལ་མི་དཀྱུས་མ་ཞིག་ནས་ཚོགས་འདུའི་ནང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་ཐད་ཀར་བརྗོད་པ་དང་། གཞུང་ལ་སློན་བརྗོད་དང་། རྗོད་འཇུགས་བྱེད་སྐབས་དེ་མཐོང་དུས་དོ་མཚར་དང་། དགའ་སྐྱོད་སྡེ་བ་ཞིག་འདུག་གོའང་ཡིན་ལའི་ཉིད་ལྡི་མིར་ཡོད་སྐབས་གནས་ཚུལ་འདི་འཕྲོས་བཤམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན། ཁོང་ནས་དེ་མ་ཐག་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ང་ལི་ཅིང་ནས་ཐོན་རྗེས་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིས་ཟེར་འདུག།

ཡང་རྒྱ་མིའི་སྲིད་དོན་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་སྤངས་སྐོར་བརྗོད་མི་ཐབས་པ་གཞན་ཞིག་དྲན་གྱི་འདུག་ དེ་ནི་ཁོང་ཚོའི་འགོ་འཁྲིད་ཚོའི་གསུང་བཤམ་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་གནང་རྒྱ་དེ་རེད། འགོ་འཁྲིད་དེ་ཚོས་གཏམ་བརྗོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་འདྲར་དགའ་མོས་ཆེ་བས་དུས་སྐབས་ནམ་བུང་ལ་ཤོད་གྱི་འདུག་ ངས་ལྷག་པར་དྲན་གསོས་པ་ཞིག་ལ་གྲོའང་ཨེན་ལན་སྐབས་འདྲེན་ཚོགས་འདུ་ནས་སྤྱིར་འཁོར་གྱིས་དྲིན་དུར་བཤམ་པའི་ལེགས་སྤྱོད་ཞིག་དྲན་གྱི་འདུག་ ང་མོད་དུ་སྤྱིར་ལོག་སྐབས་འགོ་ལམ་ལ་ས་གཡོས་གྱིས་རྒྱུན་པས་དྲིན་དུར་ཉིན་ཤིང་འཕམ་སྤོད་བྱེད་གོས་བྱུང་སྐབས། གྲོའང་ཨེན་ལན་དང་། ཉང་གི་གཙོ་འཛིན་གཞིན་པ་དམག་དཔོན་དྲིན་ཡི་གཉིས་སྐབས་འདྲེན་ཚོགས་འདུ་ནས་སྤྱིར་འཁོར་གྱིས་འཕྲོར་སོང་། ཁོང་ཚོ་ཡོང་གི་ཡོད་ལགས་ཟེར་བ་ལྟར་གནམ་ཐང་དུ་ཐེབས་བསྐྱུར་པ་ཡིན། གྲོའང་ཨེན་ལན་ང་སྤོད་སར་ཡོང་སྟེ་སྐར་མ་འགའ་ཤིང་སྤོང་མོལ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤྱི་དོ་ས་གནས་དེའི་དམག་སྤྱོད་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཞིག་ལ་ཚོགས་འདུར་བསྐྱོད་པ་ཡིན། དེར་མི་གངས་སུ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་བར་འདུག་པར་ཁོང་ནས་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཆ་བཅོས་ཚོགས་འདུར་ཡག་པོ་བྱས་ལགས་སྐོར་ནས་སྤོང་མོལ་འགོ་འཇུགས་བྱས་སོང་། སྐབས་ཤིག་སྤྱི་རྒྱུལ་གྱི་གནད་དོན་སྤོང་མོལ་བྱེད་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་བརྗོད་དོན། ཚོགས་འདུའི་སྐབས་གོ་ཐོས་མ་སྤོང་བའི་སྐྱེ་ཆ་ལ་ཟེར་འདྲུང་ཚུལ་དང་། ཁོང་ཚོ་ཡལ་སྤོགས་གང་ཡིན་ས་ཁྲ་ནས་འཚོལ་དགོས་བྱུང་

ཚུལ། མདུག་ཏུ་གྲུང་བུ་གཞུང་གིས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་སོགས་བསྐྱུར་བརྗོད་བྱས་ཏེ་མདུག་བསྐྱུས་སོང་། ཚོགས་འདུར་ཆུ་ཚོད་ལྷ་ཅམ་འགོར་ཞིང་། སྤོང་མོལ་རྒྱུན་རིང་ཤོས་ནི་དྲིན་ཡི་ཡིན་གྱི་རེད། ཁོང་གི་སྤོང་མོལ་གཅིག་འགོ་བཙུགས་ན་པལ་ཆེར་ཆུ་ཚོད་བདུན་ཅམ་རིང་བརྗོད་སྐད། སྤོང་མོལ་རིང་པོ་དེ་ལྟར་ཉན་སྐབས་ཉན་མཁན་གཞན་དག་གང་བསམ་གྱི་ཡོད་དམ་སྤྱོད་གྱི་འདུག་ དོན་གྲང་ཉན་མཁན་དེ་ཚོ་མང་ཆེ་བ་དམར་པོ་ན་གཞིན་ཚོ་ཡིན་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་ཚོགས་ཆེན་ནང་མཐོང་སྤོང་བའི་འཕྲུལ་མི་བཤམ་སོང་ཚོ་ལྟར་མ་རེད། མཐོང་སྤང་ལ་ཁོང་ཚོ་ཉོབ་ཐང་ཆད་པའི་རྣམས་འགྲུར་གང་ཡང་མི་འདུག་ ཁོང་ཚོའི་རྣམས་འགྲུར་ལ་གཞིགས་ན་དམར་པོའི་རིང་ལགས་སུ་སྤོང་གོམས་སྤོངས་ཞེན་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག།

རྒྱ་ནག་ས་ཁུལ་འདྲ་མིན་ཁག་ལ་ལྟ་བུ་སྐོར་དུ་འགོ་སྐབས་མི་མང་པོ་བསམ་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་གྱི་ཡོད་པ་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱ་གསུམ་རིང་རྒྱ་ནག་ཁུལ་ས་གནས་ཁག་གི་དགོན་པ་དང་། བཅོ་སྐྱེ་ལས་བྱེད་ཚོགས་ལ། ཞིང་ལས་མཉམ་འབྲེལ། སྤོབ་སྤྱོད་པ་མཐོ་རིམ་སྤོབ་སྤྱོད་སོགས་ལ་ལྟ་བུ་སྐོར་བྱས་པར། ཚང་མ་དུར་བརྗོད་ཅན་ཤིག་སྤྱོད་མཐོང་བྱུང་། དཔོན་རིགས་མང་པོ་ཐག་འཕྲད་བྱས་པའི་ནང་འགའ་ཤིང་དང་བག་ཐེབས་གོས་སྤོང་དོན་ལྡན་གྱིས་དགའ་པོ་བྱུང་བ་དུང་དྲན་གསོས་གྱི་འདུག་ མི་ཡག་ཤོས་རྣམས་འཕྲོན་པོ་དང་། སྤོད་ཚུལ་བཟང་པོ། སྲིད་དོན་བྱེད་སྐབས་སྤོབ་སྤོང་ལེགས་པོ་འདུག། གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་རྣམས་སྤྱིག་འཇུགས་ཡག་པོ་དང་། དུར་བརྗོད་ཆེན་པོ་འདུག་ སྤྱིར་བཏང་ལས་རྩལ་བ་ཚོ་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་། འཚོ་བའི་སྐོར་ཡང་སྐབས་དེར་འགྲིགས་ཅམ་ཡོད་འདུག་ ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་ཚོ་རྒྱུན་དུ་འདོད་བབས་མེད་པའི་རྣམས་འགྲུར་སྤྱོད་པ་ཞིག་མདོན་གྱི་འདུག། གྲུང་བུ་རིང་ལགས་འོག་རྒྱ་ནག་གི་བཅོ་ལས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱིན་པ་དེར་མཐོང་ཚུང་བྱེད་མི་ཐལ། དོན་གྲང་ཡར་རྒྱས་དང་། དེའི་རིན་ཐང་ཆ་སྤོམས་པོ་ཞིག་དགོས་གྲང་ཡར་རྒྱས་དེའི་དོན་དུ་མི་རང་རང་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་རྒྱུགས་རྩ་བརྒྱག་ཏུ་སོང་ཞིང་། ཁོ་བོའི་སྤང་བ་ལ་དེའི་རིན་ཐང་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆོད་བརྒྱལ་ཆེ་བས་ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་ཐོབ་ཐང་བྲལ་བ་འདྲ་སྤོམས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དྲན་གང་དུ་བྱིན་གྲང་ཁོང་ཚོ་སྤྱིག་ཁིམས་དམ་པོ། མོ་མོའི་བྱོན་གོས་ཚོན་བཀྲག་མེད་པ་སྤོ་མདངས་གཞི་མཚུངས། སྤོང་མོལ་བརྗོད་སྐབས་འདྲ་མཚུངས། བྱེད་སྐབས་འདྲ་མཚུངས་བཅས་འདུག་སྟེ། བསམ་ཚུལ་ཡང་འདྲ་མཚུངས་མིན་ནམ་སྟེ། དེ་འདྲ་མ་གཏོགས་ཡོང་ཐབས་གྲང་མེད་ལ། ཁོང་ཚོས་མཐོང་ཐབས་པོ་སྤོགས་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསུང་ཤོག་དང་། རྒྱུང་འཕྲིན་རྒྱུང་བསྐྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཚོའི་ནང་ལ་གཞུང་གི་འདོད་ཚུལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་གསུང་

ཤོག་དང་། རྒྱ་བསྐྱབས་ཤིང་སྲོད་མི་ཚོགས་པ་རེད། ཐེངས་གཅིག་ཁོ་ཤོ་མི་ཅིང་ཉེ་སྒོར་གྲོང་གསེབ་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་
མིའི་དཔོན་རིགས་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྐབས་རྒྱ་དམིག་ནང་དཔྱིན་རིའི་རྩེའི་རྩེའི་སིའི་གསར་འགྱུར་བརྗོད་ཁའི་
རོལ་ཆ་འདྲ་ཤོ་ཞིག་གོ་བུ་དོན། མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་དེའི་གདོང་གཤིས་འགྱུར་ཉེ་འདྲོགས་པའི་
རྒྱ་འགྱུར་གསལ་ཤོ་མཐོང་གི་འདུག མི་མང་ཚོའི་རང་བཞིན་གྱི་འཇུག་དགོད་དང་། ལྷ་གཞས་གཏོང་བའི་
ཉམས་འགྱུར་ཚོ་ཡང་དུས་སྐབས་སོ་སོར་མ་གཏོགས་བརྒྱགས་འདུག གྲུང་བཀ་ན་གཞིན་འགའ་ཤིས་ཤེས་ཡོན་
དང་། སྤང་རིག་ཅན། དམར་ཤོའི་སྲོལ་སྲོལ་ལེགས་ཤོ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་བསམ་ཚུལ་དོ་མ་ནམ་ཡང་མི་
བརྗོད་པར་རྒྱན་དུ་དམར་ཤོའི་སྲོགས་གཅིག་གྲུབ་འབྲས་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་། རྒྱ་ནག་ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཆུང་ལ་
འཆར་ཅན་ཤི་སྟག་བརྗོད་གྱི་འདུག

དའི་སྐྱེས་ཡལ་གྱི་ཉེ་འགམ་ཟེ་ལིང་གོང་ཁྱེར་དུ་ས་གནས་དེའི་དམར་ཤོའི་ཚོགས་པའི་འགོ་འཁྲིད་གཅིག་གིས་
ཁོ་ཤོར་ལེགས་སྤར་རིང་ཤོ་ཞིག་བཤད་བུང་བ་མི་ཅིང་ལ་རྒྱ་ཏུ་གོ་ཐོས་བུང་སྲོལ་བ་དེ་རང་རེད། ཁོར་གི་
བསམ་ཚུལ་གཅིག་བརྗོད་པ་ནི་རྩ་ས་མ་གཏོགས་འཇུག་གི་རྒྱ་ནག་སྲོལ་སྐབས་ཤིག་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་།
ཡལ་གྱི་ནང་མེ་འཁོར་ཐོག་ཉིན་མཚན་སྐྱེལ་ཉེ་འགྲོ་དགོས་པ་རྒྱ་ནག་གཅིག་པ་རེད་ཅེས་བཤད་བུང་།

རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོ་གཅིག་མིན་ཅམ་སྲོད་རིང་སྤྱིར་བཏང་མཐོང་ཚུལ་རགས་ཅམ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། འཕྱོན་ཤོ་དང་།
ཏུར་བརྗོན་ཅན། བཅོན་སྲིད་ཡར་རྒྱས། འཇུག་དགོད་བལ་བའི་ཆུ་འཛིན་སྟུག་ཤོའི་ཁོད་ནས་སྐབས་རེ་རྒྱ་ནག་
གནའ་ཤོའི་གཤིས་ལགས་མཛེས་སྟུག་ཡིད་འོར་གི་ཉེ་འོད་ཡུད་ཅམ་ཡུད་ཅམ་འཕྲོས་གྱི་འདུག ཆང་མ་ཆ་
སྲོལ་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གྲུང་བཀ་རིང་ལགས་གྱི་རྒྱ་སྐབས་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་རྣམས་གྱི་བསམ་སྲོལ་རྒྱ་
ནང་བཞིན་བཟོ་མི་ཐབས་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཚོས་དང་། རྩེད་དགོད། མི་སོ་སོའི་ཁྱད་ཚོས་ཐོབ་ཐང་བཅས་ནི་
བོད་མི་ཚོའི་སྲོག་སྟུག་བར་བརྟེན། དེ་དག་དང་། རྩེའི་དངོས་ཤོ་ཅམ་ཡར་རྒྱས་གཉིས་བརྗེ་འཚོང་བོད་མི་སུ་ཞིག་
གིས་ཀྱང་རང་འདོད་དུ་བྱེད་གྱི་མ་རེད། བོད་མིས་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་དབང་འོག་ཏུ་བསྐྱུས་ན་ཡང་བརྗེ་འཚོང་
དེ་འདྲ་བྱེད་གྱི་མ་རེད།

ཕན་ལྷ་སར་སྤྱིར་ལོག་གི་སྤྱ་སྤྱིག་སྐབས་དའི་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུར་འོག་གནས་ཚུལ་སྟུག་ཤོས་

ནས་སྲོལ་པའི་རེ་བ་ཡོད། དའི་བསམ་པར་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེས་མན་ཐོགས་གཉིས་བུང་འདུག
ར་ཚོའི་འགལ་རྒྱ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་བ་དང་། གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་མཐོ་ཅེ་ཏུང་གིས་སྲོ་མོས་གཏན་
འཕེབས་བུས་པའི་བོད་དུ་མི་ཅིང་ནས་ཐད་ཀར་ལྷ་སྲོང་བྱེད་རྒྱའི་དམག་སྲིད་ལྷན་ཚོགས་འཇུགས་རྒྱ་དེ་མ་
དགོས་པའི་ཞུ་འབོད་བྱེད་ཐབས་ཅིང་། དེའི་ཆོ་བ་ཏུ་ར་ཚོར་ནང་གི་རང་དབང་ཕན་བ་ཡོད་པའི་རང་སྲོང་འཇུགས་
རྒྱའི་ཁས་ལེན་བུང་བ་རེད། དེ་ནས་མཐོ་ཅེ་ཏུང་གི་བསམ་ཚུལ་བོད་རང་སྲོང་སྲོངས་སྤྱ་སྤྱིག་ལྷན་ཚོགས་གྱི་
གནས་ཚུལ་ཞིབ་གསལ་ཤེས་བུང་། དེར་མཐུས་མི་སྲུ་བཅུང་གཅིག་ཡོང་དགོས་པ་ནས་སྤྱ་མ་གཏོགས་ཆང་
མ་བོད་པ་ཡིན། དས་གཙོ་འཛིན་དང་། བཏ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་ནས་གཙོ་འཛིན་
གཞིན་པ། ར་བོད་བུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ཡིན། ཚོགས་པ་དེས་རང་སྲོང་སྲོངས་འཇུགས་རྒྱའི་སྤྱ་སྤྱིག་བྱེད་དགོས་
ཤིང་། བྱེད་ཚུལ་ནི། འོར་སྲིད་དང་། ཚོས་དོན་སྲོར་ལྷན་ཚོགས་གཉིས་དང་། དེ་མིན་ལས་ཁྲུངས་ཁག་མང་
བཅུགས་ཉེ་རྒྱས་པ་མ་སྤྱིན་བར་ར་ཚོའི་གཞུང་གི་ལས་ཁྲུངས་ཡིག་ཆང་དང་། རྩེས་ཁང་སོགས་ལ་འབྲེལ་བ་
བུས་ཉེ་བར་བརྒྱལ་དུས་སྐབས་དེ་བསྐྱུས་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་པ་དེའི་འཐུས་མི་རྣམས་དྲག་སྐྱབས་བསྐྱོ་གཞག་བུས་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན། ཕན་ཐེ་བས་འཐུས་མི་
བཅོ་སྲུ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྤྱ་ཆབ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་བོད་གཞུང་དོ་མ་དེ་ཡིན། བཅུ་གཅིག་དགོན་པ་
ཆེ་ཁག་དང་། ཚོས་ལགས་ཁག་མི་མང་ཚོགས་པ། གྲགས་ཅན་མི་སྲུ་བཅས་རེད། རྒྱ་མིས་རྒྱུད་བསྐྱུས་ཆང་
ཤོག་ཁག་གཉིས་རེར་འཐུས་མི་བཅུ་རེ་ཡོད། གཅིག་ཆབ་མདོ་བཅིངས་བཀོལ་ལྷན་ཚོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བོད་
ཤར་སྲོགས་སུ་བཅུགས་པ་དེར་ཐོག་མར་བཅོན་འཇུག་བུས་ནས་བོད་གཞུང་ལ་སྤྱིར་སྲོད་བུང་མེད་པ་དེ་ཡིན།
གཅིག་བཏ་ཆེན་སྤྱ་མའི་ཚོགས་པ་སྤྱེ་བོད་གྱི་རྒྱ་སྲོགས་སུ་བཅུགས་ཡོད། དེ་ལ་བཏ་ཆེན་སྤྱ་བོད་རིས་དུ་མེད་
པའི་སྲིད་དབང་སྲོད་འདོད་ཡོད་པ་རེད། འཕྲོས་མི་སྲུ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཡིན། ཆང་མར་
བསྐྱོ་གཞག་བྱེད་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་དགོས་པ་རེད། གསར་དུ་བཟོས་པའི་ཡལ་ཁག་ལ་འཐུས་
མི་ཆ་བཀོས་བུས་པ་དེས་ཀྱང་བོད་གྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། ཏུ་ལའི་སྤྱ་མའི་དབང་ཆར་བསྐྱུར་བཅོས་མི་བྱེད་ཅེས་
པའི་རྒྱ་དོན་དང་འགལ་ཉེ། འཐུས་མི་དྲག་འདེམས་བསྐྱོ་གཞག་བྱེད་སྤངས་དེ་རང་ནས་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་
ས་བོན་བཏབ་ཐིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་མི་རྣམས་ནས་གནས་ཚུལ་དཀའ་ཚོགས་ཅན་དང་འཕྲད་དུས་རེ་བ་ཅང་ཐད་
ལས་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ལམ་སེང་འཐུས་འཇུག་བྱེད་པ་ལྟར། དས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་དོན་ཚོགས་ཁག་ཚོའི་སྲོད་
ཚུལ་ཕན་ནག་ཅན་ལ་ཉམས་སྲོད་བུང་ན་ཡང་། བོད་མི་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་དང་། རྒྱ་མི་སྤྱེའི་ཚོགས་པ་དེས་ལས་

དོན་སྐྱབ་ཐབ་པའི་རེ་བ་བྱས་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ཁོ་ལོ་རང་ཡལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟ་འདོད་དང་། རང་དབང་གི་སྐྱལ་མ་ཅང་ཟད་ཡོད་པར་མེད་
སྲོད་ལེགས་པོ་ཐབ་པའི་རེ་འདུན་ཆེན་པོས་རང་ཡལ་དུ་སྲིབ་ལོག་བྱས་པ་ཡིན། །།

ལེའ་བདུན་པ། བཅོམ་གཞོན་དང་། རྩོམ་པམ།

༡༣། །ཐུན་རང་ཡལ་དུ་སྲིབ་ལོག་ཁར། རྩོམ་ཡལ་གྲོང་གསེབ་སྐྱལ་འཆར་དུ་ཡང་བསྐྱར་འགོ་རྒྱུ་ལོ་གོ་
སྐབས་བྱུང་། རལ་དུབ་ཅན་གྱི་ལམ་འགྲུལ་དེའི་ནང་སྐྱལ་འཆར་དུ་བསྐྱོད་པའི་དུས་ཡུན་ཐང་དུ་དེར་དགའ་སྲོ་
དང་། རྩོམ་ཚང་གི་བྱིམ་ཚང་དུ་སྦྲེས་པ་དེར་རང་བཞིན་དགའ་སྦྲོམ་བྱེད་བྱེད་འོས་པ་ཡིན། རང་ལོ་བཞི་
སོན་དུས་བཞག་པའི་ས་ཆ་དེ་ཡིད་ལ་ལྟང་ལྟང་བྱན་སྐབས་ཉ་ཅང་དགའ་བོ་བྱུང་ཡང་། མི་ས་ཞིག་ལ་སྤྱོད་མོལ་
བྱས་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་ད་ལྟའི་སྐྱལ་བསྐལ་གྱི་གནས་སྤངས་དེ་སྤོ་བར་བྱན་གསོས་གྱིན་འདུག མི་དེ་ཚོར་སྤྱིད་
པོ་ཡོད་མེད་དེས་པར། གྲང་བྱན་ཉང་དང་། རྒྱབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་འགོ་འཁྲིད་ལོག་ལོན་ཏུ་སྤྱིད་
ཅིང་། འཚོ་བ་བཟང་བོ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མིག་མཆི་མའི་རྒྱན་གྱིས་གང་སོང་བས་ཁོ་ལོ་ཡང་
རང་དབང་སྐྱེ་ཅམ་བྲལ་པའི་བརྗོད་ཚུལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བརྗོད་མ་རུས་པ་མཐོང་སྟེ་ཡིད་སྣོ་བ་དང་དངངས་
སྐྱལ་ཏུ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། དེ་ཁལ་དགོན་པ་ཞིག་ནང་སྤྲོ་མ་འགའ་ཤས་དང་འཕྲོས་མོལ་སྟོད་པོ་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་
སྤྱོད་མོལ་བྱེད་རྒྱུར་སྦྲོས་འགའ་བྱེད་གྱི་འདུག་ཅིང་། ཁོང་ཚོ་སེམས་འཁྱུར་ཆེན་པོ་འདུག རྩོམ་པམ་ཁལ་དེར་
ཞིང་ལས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་འགོ་བཅུགས་ཟེན་འདུག་ན་ཡང་། སོ་ནམ་པ་ཚོས་དེ་ལ་སྦོ་བབས་གཏན་ནས་
བྱེད་གྱི་མི་འདུག རྩོམ་པའི་འཆར་དོན་རྣམས་སྐྱབ་ཆེད་སོ་ནམ་པ་ཚོར་བཅོམ་གཞོན་དེ་སྐྱལ་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་
སྤྱད་དོན་ཚོས་དེ་སྐབས་ནས་ཤེས་གྱི་འདུག ལྷ་རིགས་མིན་པའི་མི་མང་གི་འགོ་བྱེད་འགའ་ཤས་དང་ཡང་སྤྱོད་
མོལ་བྱུང་བར་ཁོང་ཚོས་གང་བྱན་གྱི་བཅོས་བསྐྱར་གཞན་དག་སྦྲོར་ཡང་བརྗོད་དེ། ད་ཆ་འགལ་བ་དེ་ཆེ་དང་།
བཅོམ་ཤུགས་དེ་སྐྱལ་ཏུ་འགོ་ཚུལ་ཟེར། སྐབས་དེར་རྩོམ་པའི་དཔོན་རིགས་ཚོ་དང་ཐགས་འཕྲད་སྐབས་བཅོས་
བསྐྱར་དེས་པར་བྱེད་དགོས་ན་ཡང་། རྩོམ་པའི་དེ་བྱས་སྤྱང་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བཅོམ་
ཤུགས་གྱིས་མིན་པར་དལ་བས་རིམ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ས་གནས་དེ་གའི་གནས་ཚུལ་དང་། མི་ཚོའི་
བསམ་ཚུལ་གཤིས་ལགས་ལ་ཡང་གོ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་བརྗོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། མི་ཅིང་ནས་ཐག་རིང་གི་

ས་གནས་དེར་ཡོད་པའི་རྩོམ་པའི་དེ་ཚོ་སྲོད་གཤིས་ངན་ཞིང་། སེམས་འཁྱུར་ཆུང་བར་བརྟེན་སྐྱོ་སམ་གྱི་
གནས་སུ་བྱུང། ཁོང་ཚོ་ནི་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་བརྟེ་འཛོག་མེད་པ་ལ་སྐྱལ་དེད། དུ་དུང་རྩོམ་པའི་གཅིག་
ནས་བརྗོད་གསལ། མི་མང་གི་འདོད་བབས་ཡོད་མེད་གང་སྟར་ཡང་། བཅོ་བསྐྱར་ལག་ལེན་བྱེད་ཆེད་རྗོད་ཁལ་
འདིར་དམག་མི་མང་དུ་གཏོང་གི་ཡོད་ཚུལ་ཟེར་འདུག ས་ཁལ་དེར་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོར་མ་འོངས་པར་སྐྱལ་
བསྐལ་མན་ནག་ཅན་ཡོད་རྒྱ་ལོན་ཏུ་གསལ་བོ་འདུག

ཁོང་ཚོའི་སྲོད་གཤིས་ནི་བོད་མི་རང་དུ་བསྐྱད་འདུག ། ཁལ་དེར་ཉིན་གཉིས་གསལ་ཞིག་རིང་རྩོམ་པའི་སྟེ་ལེན་
ཁང་དང་། དགོན་ཁག་ཚོར་མན་ཚུན་བསྐྱོད་སྲོད་སྐབས་བོད་མི་སྲོད་སྐྱལ་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་བ་མཇལ་ཁ་ཞུ་ཆེད་
དུ་སྤྱོད་སྐྱེད་བྱུང་།

ར་མི་ཅིང་དུ་སྲོད་རིང་བོད་ཤར་སྤྱོད་ས་ས་གནས་ཁག་གི་འཕྲས་མི་མང་བོ་ཡོང་སྟེ་སྐྱབ་སྲིབ་ལོག་སྐབས་ལམ་
ཞོར་ཁམས་སྤྱོད་ས་དགོན་ཡལ་མང་བོར་བསྐྱོད་འཁོད་ཡོང་བ་ནན་ཏན་བསྐྱལ་བ་ལྟར་བྱེད་འཆར་ཡང་། ས་
འགྲུལ་གྱིས་རྩོམ་པའི་སྲོད་ཡོད་འཁོར་ལམ་སྦྲོན་ཤོར་ཡུན་འགོར་བྱུང་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་འདོད་མོས་གྱི་ས་གནས་
ཚོར་འགོ་ཁོམ་མ་བྱུང་། མོ་ཤོར་བསྐྱོད་ལམ་ཡོད་པའི་དགོན་ཁག་ཚོར་དོ་བསྐྱོད་བྱས་ཤིང་། དེ་མིན་དགོན་ཁག་
ཚོར་དོ་ཆབ་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱུ་གཞོན་བྱི་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གར་པ་རིན་པོ་ཆེ། སྤོན་སྤྱིད་གཅུང་སྐྱལ་སྐྱུ་
བཅས་སྤྲོ་མ་ཆེ་ཁག་གསལ་མེབས་དགོས་ཞུས་དོན་བཞིན་དོ་མེབས་བསྐྱུངས་ཤིང་། གར་པ་ནི། གོང་འཁོད་སྐྱུ་
སྤྱོད་བཞི་བ་པའི་སྟེ་ཡལ་གྲོང་གསེབ་ཁལ་དགོན་གནས་སྐྱལ་འདེབས་གནང་མཁན་དེའི་ཡང་སྐྱལ་དེད།

ཁལ་དེའི་ས་མཆོམས་ཉེ་སྤོར་ས་སྤྱོད་གང་སར་མི་ཚང་མ་སེམས་སྐྱལ་གི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་ཞིང་། བོད་མི་
ཚོས་རྩོམ་པའི་ཞེན་ལོག་གི་བསམ་སྟོ་སྟེ་ཤུགས་དེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་འདུག རྩོམ་པའི་སྤྱོད་ས་གནས་ཚུལ་མ་
རྟོགས་པ་དང་། འཛིགས་སྤང་དབང་གིས་སྤྱོད་སྟེ་མེད་པའི་བཅོམ་གཞོན་བྱེད་ཤུགས་དེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་ཡོད་
པར་བརྟེན་རྩོམ་པའི་ཚོར་བྱ་སྲོད་བྱམས་ཡངས་གང་ཆེ་ཡོང་བའི་འབོད་བསྐྱལ་གང་ཐབ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་།
བོད་མི་ཚོར་ཡང་མཇལ་མཐོན་ཞི་འཇམ་གྱི་ངང་ནས་དགའ་ངམ་སེལ་བ་དང་། རྩོམ་པའི་ལས་དོན་ལེགས་ཆ་
རྣམས་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཚོགས་འཛོམས་སར་སྦོ་བ་སྟོན་གསེལ་དགོས་བྱས། དེས་དུག་ཚུལ་ཞི་འཇམ་

དུ་འགྲུང་བའི་རེ་བ་བྱུང་། ལོ་དུས་དེ་ཚོའི་ནང་རྒྱ་དམར་དང་བོད་མིའི་དབར་འཁོན་འགྲུས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་རྗེ་ཐར་
སོང་སྟེ་ངའི་རེ་བ་འགྲུས་མེད་དུ་གྲུང་བ་རེད།

དེ་ནས་འགྲི་ཚུ་བརྒྱལ་ཏེ་རྒྱ་མིས་ཐོག་མར་བཅོན་འཇུག་གེད་ས་ཆབ་མདོའི་ས་ཁལ་དུ་འབྱོར་ཞིང་། སྟེ་དགེ་འགྲི་
ཚུ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ཚུན་གྱི་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ས་མཚམས་རེད། ཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེད་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་
སྟོན་ས་དེར་ཉེན་འཁུར་དང་། ཉེན་འཁུར་ཆབ་མདོ་དཔོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ས་གནས་འདི་རྒྱ་མིས་བཅོངས་
བཤོལ་སྟེ་ཚོགས་འཇུག་ལུ་ཡལ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡལ་དེ་ཡིན། ལྷན་ཚོགས་དེར་འཇུག་མི་བོད་མི་
འགའ་ཤས་འདུག་གྲང་། རྒྱ་བའི་དབང་ཆ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བཟང་འདུག་ས་གནས་དེའི་ཁྲིམས་གཙོད་
ནི་རྒྱ་མིའི་དམག་ཁལ་ཁང་ནས་བྱེད་པ་རེད། ཁལ་འདིར་ཡང་བོད་མི་ཚོ་རྒྱ་མིར་མི་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆ་
འཁོལ་བཞེན་འདུག་ཅིང་། བོད་མི་འགའ་ཞིག་གིས་སོ་ནམ་པའི་ས་ཞིང་རྒྱ་མིས་འཕྲོགས་པ་དང་། ཁས་ལེན་ལ་
སོར་གནས་མེད་པ་སོགས་རྒྱ་མིས་བཅོན་གཞོན་དང་། མི་དྲང་བ་བྱས་ཚུལ་སྟེ་ལ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་འདིར་ཡང་
དྲག་ཟེང་ལངས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག་ས་ཁལ་འདི་ཚོར་ཁམས་རིགས་ཚོ་གནས་སྟོན་བྱེད་པ་རེད། ལྷན་
ནས་གོང་བརྗོད་སྟེ་ཁམས་རིགས་ཚོས་རང་གི་དངོས་པོའི་ནང་ནས་དགའ་གཅེས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ས་ནི་མེ་མདའ་
ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མིས་གོ་ལག་རྗེ་ཡོད་བསྟུ་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཁོང་ཚོས་གོ་ཐོས་བྱུང་སྟེ། ཁོང་ཚོའི་ལག་ཚུ་ལ་
ཡང་སྟོན་འདོད་མེད་པ་ཀུན་ཤེས་མ་ཟང་། གོ་ལག་མ་སྟེད་གོང་བེད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རེད།

ཁལ་འདིར་བོད་མི་ཁྲི་ཚོ་མང་པོ་མངལ་བྱུག་ཏུ་འབྱོར་ཞིང་། ཚོགས་པར་ཚོས་འབྲེལ་གྱི་མངལ་ཏུ་བྱེད་ཚོར་
ཡལ་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་དགའ་བོ་བྱུང་ཞེས་དང་། དེ་སྟེ་བོད་དུས་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་
པ་དོན་མ་གོ་རེ་ཟང་གིས་ལས་དོན་བྱེད་སྟངས་ཐོག་ཚོར་འབྲུལ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེས་གྲང་གང་ཅིའི་དཀའ་སྟུག་
སྟོང་བའི་ཆ་རྒྱེན་དུ་གྲུང་ཡོད་སྟེ་གྲང་། ད་ཆ་བོད་རིགས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཆེན་སྟེ་བྱེད་དཔོན། བོད་རང་སྟོང་
སྟོངས་གྲུ་སྟེ་གཞུག་ལྷན་ཚོགས་བཅུགས་རྗེས་ས་ཁལ་འདི་དག་ཡང་བསྐྱར་ང་ཚོའི་ཡལ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་འགྲུང་གྱི་
རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ངས་ས་མཚམས་བརྒྱུད་ལམ་ཞུགས་སྐབས་སྟོ་མམ་དུ་གནས་པ་དང་། རེ་བའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་མཚོང་སྐང་

གཉིས་བྱུང་བ་དེས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྲན་གསོ་བྱུང་། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ནག་ནང་ཁལ་གྱི་དཔོན་པ་
ཚོའི་གནས་ཚུལ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་ནང་ཁལ་གྱི་སྟེ་ཁང་དང་། དཔོན་ཁག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྟེ་གསུང་ཡོད་པ་ཚོ་
ཡང་བདག་གཅེས་མེད་པར་ཁང་སྟོང་གོག་པོ་ཞིག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ཚོའི་ནང་དགེ་འདུན་ཉུང་ཤས་ཡོད་
པ་ཚོ་ནི་བགྲེས་སོང་ཤ་སྟེ་ལ་རེད། ད་དུང་ཁོང་ཚོར་དྲོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟེ་སྟབས་མཚོན་འབལ་བྱེད་
མཁན་ཡང་རེ་ཟང་ལས་ཡོང་བྱས་ཀྱི་མི་འདུག་ཁོང་ཚོར་ཚོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་གང་ཡང་མི་འདུག་གྲང་། བང་སོག་
ཁལ་ད་དུང་སྐ་མ་མཁས་པ་ཡོད་ཚུལ་ཟེར་གྱི་འདུག་ ལྷན་པོ་ཅིང་དུ་སྟོན་སྐབས་ནང་སོག་གི་མི་བརྒྱ་ལྷག་འགའ་
ཤས་མངལ་བྱུག་ཏུ་སྟེ་བས་བྱུང་ཡང་། མི་གཞོན་ཚོ་དཔོན་པར་ཞུགས་རྒྱར་འགོག་རྒྱེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་ཅིང་།
ཚོས་ལགས་ཚོགས་ཁག་ནང་གྲང་བྱན་གྱི་སྟོབ་སྟོང་ཤུགས་ཆེ་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོ་ཡང་སྟོན་དོན་དེའི་བསྐྱུགས་སུ་
བེད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོར་ཚོས་དང་རང་དབང་ཡོད་ལགས་ཟེར་ཡང་། རྗེས་
སུ་ཚོས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་འཇུགས་པའི་འཆར་གཞི་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་བོར་མཚོང་ཐབས་ཁོང་ཚོ་སྟོགས་སྟོང་སྟུག་
ཤིར་བཏང་སྟེ་དཔོན་གནས་སྟོངས་རྒྱེན་བཟོ་རྒྱ་རེད།

རྒྱ་མིའི་ལག་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་དཔོན་ཁག་དང་། ལྷ་པ་ཚོར་ཡང་གནས་ཚུལ་དེ་སྟེ་ཐོག་ཏུ་འབབ་ཉེར་
ཡོད་པ་མཚོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཚོང་སྐང་གཞན་ཞིག་ལ་དེ་ལ་བསྐྱར་བཅོས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡང་སྟེ་བ་བྱུང་།
བོད་མི་རྒྱན་གཞོན་སུ་ཡིན་ཡང་རང་གཤེས་འགྲུར་མེད་བརྟན་པོ་ཡོད་སྟེ་སྟབས་རྒྱ་མིའི་སྟོབ་སྟོང་སྟེ་དེ་བེད་སྟོན་
བྱེད་སྟེ་བས་ལས་སྟོབ་ཞིག་མིན་པའི་རྟུགས་མཚན་གསལ་བོ་བྱུང་། དཔེར་ན། བི་ཅིང་མི་རིགས་སྟོབ་གྲུང་
སོག་པོ་དང་། ཤར་ཏུར་གི་མི་ཏན། ཀོ་རི་ཡ་སོགས་ཀྱི་སྟོབ་སྟུག་དང་མཉམ་དུ་བོད་སྟུག་མང་པོ་སྟོབ་སྟོང་དུ་
འཁྲིད་བསྟོན་ཐོག་ཁོང་ཚོར་གི་ཚོས་དང་ཤེས་རིག་གི་བསམ་ཚུལ་དང་རང་གིས་ཁ་སྐལ་ཏེ་རྒྱ་མིས་གཅིག་
དབང་འཛིན་པའི་བསམ་སྟོ་གསར་བ་དེ་དག་གཅིག་གྲུང་ཡོང་བའི་མངལ་སྟོན་སྟོབ་སྟོང་ལ་བྱས་ཤུགས་གང་
ཡོད་བཏོན་འདུག་གྲང་། བོད་སྟུག་ཚོའི་བསམ་སྟོར་དམར་པོའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་མ་ཐབས་པ་མཚོང་སྟེ་དགའ་བོ་
བྱུང་། རང་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་གཤེས་ལགས་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བཟང་ཁར། རང་ཡལ་གྱི་བརྟེ་ཞེན་ཡང་
རེ་མཚོང་རེ་མཚོང་སོང་སྟེ། མཐར་རྒྱུད་དམར་ཡང་འུ་ཐག་གིས་ཤུགས་ཆེའི་ངན་གཡོའི་སྟོབ་གསོ་བར་མཚམས་
བཞག་པ་དང་། འཚོ་བའང་བཞེན་དུ་བཏང་སྟེ་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོར་བྱིམ་དུ་ལོག་ནས། འགའ་ཤས་སྟེ་སར་
རྒྱ་མིའི་བཅོན་གཞོན་ལ་ངོ་རྒྱལ་སྐབས་རང་སྟོབ་དོར་བ་དང་། རང་པོ་ཉེ་ཤུ་སྟོར་གྱི་གཞོན་བྱ་སྟོ་གསར་སྟོང་

སློབ་ས་ཅན་འགའ་ཤས་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་གྱི་ལ་དུ་ཡང་འབྱོར་ཡོད། རྒྱ་དམར་ནས་མི་ཅིང་མི་རིགས་སློབ་གྲུབ་ནང་
བོད་སྐད་གི་གྲྭ་དེ་ལ་བསྐྱར་བརྗེས་གཏོང་དགའི་གནས་སུ་གྱུར་མཚམས་སྤྱད་ཡང་ཞན་ཡང་ས་གནས་སོགས་
ས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སློབ་གསོའི་ཐབས་བཅོན་དང་འབྲེལ་སློབ་གྲྭ་གཞན་དག་འགའ་ཤས་བཅུགས་ཏེ་འབད་རྩོལ་
ཡོད་དག་གྲུས་གྲང་གྲུབ་འབྲས་འདོད་ཁེངས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་དེད། བོད་སྐད་ཚོས་དངོས་གཙོར་སྤྱོད་པ་དེར་ཡིད་
ཆེས་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་བོད་མི་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལགས་དེར་སྤྱིང་ནས་གཅེས་འདོན་བྱེད་
བཞིན་འདུག་སོགས་པོ་དང་། འདར་ཏུར་གི་སི་ཐན་གྱི་སྐད་གྲྭ་ཚོས་གྲང་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་གཤེས་ལགས་གཅེས་
སྤྱད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། བཅོས་པར་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཚད་མ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྗེས་
མ་ཚོའི་ནང་རྒྱ་མིས་བོད་སྐད་སློབ་ནས་བདུན་ཕྲག་འགའ་ཤས་ལས་མ་སོང་བ་རྒྱ་ནག་ཏུ་འབྱིད་དེ་བོད་མི་གྲང་
བྲན་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་སྐྱའི་ཆར་རྒྱ་དམར་གྱིས་ཐབས་ཤེས་རི་སྤྱད་གྲུས་གྲང་ཁངས་
སྤེན་གྱི་གངས་ཅན་པ་དག་རྒྱ་མེད་ནམ་ཡང་བཟོ་མི་ཐབས་པའི་སློ་སློབས་སློབ་བཞིན་ཡོད།

རྒྱ་ནག་ནས་བོད་བར་དམག་ལམ་གསར་པ་བཟོས་པ་དེའི་ལམ་འགྲུལ་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག་སྟེ། ཆར་ཆུ་རྒྱས་
ཆེ་བ་དང་། ལམ་དུ་ས་རྒྱ་དང་། རྒྱ་བརྗོད་ཡང་ཡང་འདྲིལ་ཡོང་གི་འདུག་ཅུ་བ་ཅིག་དྲག་ཆར་བབས་ཆེ་ཞིང་མན་
པ་ནག་པའི་ཁར། ཟམ་པ་ཞིག་ཆུས་འབྱེད་ཏེ་འགྲུལ་རོགས་ཚོ་རང་སར་འགག་སྲོད་བྱེད་སྐབས་རིའི་ལོགས་
ནས་བྲག་རྗོད་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་འདྲིལ་ཡོང་བ་དེ་དུང་གསལ་པོ་བྲན་གྱི་འདུག་སྐབས་དེར་རྒྱ་རིགས་ཚོ་ཞི་སྐྱད་
ཅོར་གྱིས་འཚབ་འཚབ་དུ་པར་ཆུ་རྒྱགས་ཀྱི་འདུག་བོད་མི་རྣམས་ཞི་འདེབས་འཁོར་རས་ཐོག་ཅན་ནང་ཁ་
འདོན་འཕྱིན་བཅོལ་འདྲ་གྲུས་ཏེ་བསྐྱད་པ་ཡིན། དེ་ཉེན་ཡང་བསྐྱར་ང་ཚོ་ཉེན་ཁ་དེ་བས་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ནས་
ཐར་ཅམ་བྱུང་། དེ་ནི་ཟམ་པ་སློགས་གཅིག་སློན་ཤོར་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འབྱོར་སྐབས། ཟམ་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མིས་བཟོ་
བཅོས་བྱེད་བཞིན་འདུག་ཅིང་། ང་ཚོ་མི་རྩེད་རྣམས་སློན་དུ་རྒྱ་དམར་གྲོད་གྲུས་རྗེས་མོ་ཤོར་དང་། དངོས་ཆས་འོར་
ན་ལེགས་ཚུལ་སློབ་སློན་གྲུས་བྱུང་སྐབས་ང་ཚོས་དེ་སྤྱད་གྲུས་ཏེ་འདེབས་དང་། མོ་ཤོར་ཆེ་བ་ཡོང་སར་བལྟ་
བཞིན་བསྐྱད་པར། ཁ་ཤས་ཆུར་བཟོད་ཐབས་སོང་། འདེབས་གཅིག་ཟམ་ཐོག་ཏུ་བཟོད་མས་སུ་ཆགས་སྐྱ་ཆེན་
པོ་དང་བཅས་ཟམ་པའི་རྗེད་པ་ཆགས་སྟེ་ཆར་སྤྱུངས་སོང་། འདེབས་དེའི་ཁ་ལོ་པས་དངངས་འཚབ་གྱིས་རྒྱ་བ་
བཤེགས་གྲུས་ཏེ་རང་ཉིད་སློབ་སྤྱད་ཐབས་སོང་ཡང་། འདེབས་དང་། འཁོར་ལོ་ཆེ་བ་འོ་གངས་བྱེད་སྤྱག་ཅམ་ནང་
སློན་མལ་ཉེར་མཁོ་ཚོ་དང་བཅས་ཆུ་པར་སློགས་སུ་ལས་པ་དེད། ཆར་སློགས་སུ་ཐོན་པའི་མོ་ཤོར་ཚོའི་ནང་

འཚང་འཇུག་གྱིས་རྒྱ་མིའི་མགོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་གྲང་ཞིང་མཐན་རྗེན་མ་ཚང་བའི་ནང་དེ་ཅུ་བ་བསྐྱད་པ་ཡིན།
མཐར་ཕྱིན་རང་གནས་སྤྱ་སར་འབྱོར་ཞིང་། འོར་གྲིང་དུ་ཡང་བསྐྱར་བྱིར་ལོག་འབྱོར་པར་དགའ་སློ་ཆེན་པོ་
བྱུང་། ལྷགས་རིའི་ཕྱི་ལོགས་ཉེ་སློར་དུ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤྱར་ཚོས་དུང་ང་ཚོར་འདིགས་སྤྱད་བསྐྱལ་ཏེ་བསྐྱད་
འདུག་ཀྱང་། བད་དུ་དབེན་ཞིང་། ཉམས་དགའ་བས་ཚོས་སྲོད་རྣམས་སྤྱར་བཞིན་མ་མཐད་བྱེད་པར་དགོག་རྗེན་
བཟོ་མཁན་མ་མཆིས།

ངའི་བཀའ་སློན་ཚོས་རྒྱ་མིར་མཇུག་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱར་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་སའི་མི་མང་གིས་རྒྱ་མིར་
མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་སློན་ཚུལ་ཡང་སྤན་བྱ་དྲག་ཏུ་བྱིན་འདུག་ཅིང་། མོར་ཁྱེད་དེ་ཡང་ཞི་འཇུག་དུ་གནས་
འདུག་འདར་སློགས་ས་མཚམས་ཉེ་སློར་དུ་བསྐྱར་བཅོས་ཚབས་ཆེན་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཁོང་ཚོས་གསལ་
རྗེན་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྤན་ནས་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་སྤྱག་པོ་ཞེན་ལོག་སླེ་བ་དེ་བཞིན་བོད་དབུས་སློགས་
ས་ཁལ་དུ་སྐབས་དེར་ལག་ལེན་ཆ་ཚང་བྱས་ཡོད་པ་མ་དེད། དེར་བརྟེན་རང་སློང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་ཚོགས་
ནས་གནས་ཚུལ་སྤྱག་ཤོས་དེ་སྤྱད་མི་འགྲུང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡོད་དུ་རེ་བར་མཐོང་
བྱུང་།

རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དམག་དཔོན་དྲིན་ཡི་བོད་དུ་རང་སློང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་ཚོགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་མཁན་
ཚོགས་པའི་འགོ་འཁྲིད་དུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ནི་སྤྱི་དྲུག་གཞིན་པ་ཞིག་སྟེ། ཁོང་སྤྱ་སར་ཕེབས་
འབྱོར་ཉེན་སྲིད་ཚུལ་སྤྱ་སྤྱིང་དུ་སྤན་ནས་ཕེབས་བསུ་སྟེ་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་རྒྱ་མི་ཚོའི་འདོད་པར་ཡོད་ཀྱང་།
ངའི་བཀའ་སློན་ཚོའི་འདོད་བབས་མ་བྱུང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་འདིར་ངའི་གོ་བབས་ལ་བལྟ་བའི་དུས་
སྐབས་མིན་པར། ངས་སྟེ་ལེན་བྱས་པར་དམག་དཔོན་དྲིན་ཡི་དགའ་པོ་ཡོང་བ་དང་། རང་སློང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ལྷན་ཚོགས་འགོ་འཁྲིད་ལེགས་པོ་ཡོང་བར་པན་ཁྱད་བྱུང་ན་འགལ་བ་མི་འདུག་སྟེ་ཕེབས་བསུ་སྟེ་བྱིན་
པ་ཡིན། རང་སློང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ༡༩༥༦ ལྷ་བ་བཞི་པ་ནང་ཡིན་པ་དེའི་ནང་སྤན་
ཡང་ཡོད། བོད་ནང་ཞི་བའི་བསྐྱར་བཅོས་དུས་བསྐྱེད་གྱིས་ཡོང་བའི་རེ་ཡལ་མཐའ་མ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
འཐུས་མི་སྤྱ་བཅུ་ང་གཅིག་དེ་དེད། རེ་བ་དེ་དག་རེ་སྤྱོད་འཚང་བ་ཅམ་རང་མིན་པའི་བསམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་

རྒྱ་མིམས་དང་། འཆར་དོན་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་དུ་མི་འཐད་པ་ཆེར་མི་འདུག་པའི་ཐོག་ ང་ཚོས་སྐྱབ་ཐབས་མེད་པའི་
དམར་པོའི་ལགས་སྲོལ་ཐལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་གྲིས་མི་འདུག་ གཞན་ཡང་འཐས་མིའི་ཁོངས་བོད་མི་འཕོར་ཆེ་བ་
ཡོད་སྟབས་གཞུང་དེའི་ཆགས་སྤངས་ནི་ང་ཚོའི་སྲོན་གྱི་གཞུང་དང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད་པའི་རྣམས་ཤུགས་ཅན་
ཞིག་ཡོད་རྒྱུའི་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་འདུག་ བྱེད་ཐབས་འདིས་བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་ས་ནས་
ལས་དོན་བྱེད་སྤངས་སྲོལ་སྲོང་ལོན་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་གི་རེད་སྟེ་སྟེ་བྱུང་། ཁོང་ཚོ་དམར་པོའི་ལགས་
སྲོལ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱིག་འཇུགས་བྱེད་སྤངས་སོགས་འགའ་ཞིག་ང་ཚོ་ལས་ལེགས་པ་ཡོད།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་། མགྲོགས་སྤྱད་རྒྱ་མིའི་སྲིད་དོན་ཚོགས་འདུའི་ནང་བྱུང་བའི་མཐོང་ཚུལ་སྤྱད་པོ་དེ་གས་ཡང་
བརྒྱུད་ལག་ལེན་བྱས་ཏེ་རེ་བ་དེ་དག་དེ་འཕྲལ་ཤུལ་མེད་དུ་བྱུང་། ངས་དོན་གནད་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་བསམ་
སྲོལ་བཏང་མི་འདུག་ འཐས་མི་ཉི་ཤུ་བོད་མི་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རྣམས་ཆབ་མདོ་བཅེངས་བཀོལ་སྟེན་ཚོགས་དང་།
བཀྲས་སྟེན་ནང་སྤྱང་སྟེན་ཚོགས་ཁོངས་ནས་ཡིན་ཏེ། གཉེས་ཀ་རྒྱ་མིས་བརྒྱུད་བསྐྱལ་བཅོན་འདེད་འོག་རྒྱ་མིས་
ངེ་བརྗོད་ལ་རྒྱབ་སྲོལ་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་རེད། འོན་ཀྱང་ཆབ་མདོའི་འཐས་མི་འགའ་ཤས་ནང་སྤྱང་སྟེན་ཚོགས་
ཀྱི་ཁོངས་དེ་ཚོ་ལས་བྱེད་སྤངས་སྟེན་བ་དྲག་གི་རེད། རྒྱ་རིགས་འཐས་མི་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་མི་ཉི་ཤུ་ཐམས་པའི་རྒྱབ་
སྲོལ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་དེས་སྟེན་ཚོགས་དེར་བོད་མིའི་སྐྱེ་ཆ་ཡིན་པའི་མཐོང་སྤྱང་ཅམ་ལས། དོན་གྱི་དབང་རྣམས་
ཆང་མ་རྒྱ་མིས་བཟང་ཡོད་པ། དཔེར་ན། གཞི་རྩའི་སྲིད་བྱུས་ཆང་མ་རྒྱ་དམར་བོད་ལས་དོན་སྟེན་ཚོགས་ཁང་
དུ་གྲགས་པ་ནས་བཀོད་བྱས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ཚོགས་པ་དེར་བོད་མི་ཡོད་པ་མ་རེད། དོན་གནད་ཆང་དའི་
རིགས་ལ་ང་ཚོས་གྲོས་བསྐྱར་བསྐྱར་བཅོས་འདུ་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་། དོན་གལ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་གང་ཡང་བྱེད་མི་
ཐུབ། སྐབས་དེ་ཁོང་ཚོས་བཀོད་བྱས་བྱེད་སྤངས་ཚོ་མཐོང་དུས་བགད་ལོ་ཤོར་རྒྱ་རེད། གོང་གསལ་ཚོགས་པ་
ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་དོན་གནད་ཅིག་རང་སྲོལ་སྲོངས་སྐྱིག་སྟེན་ཚོགས་ལ་གོ་བསྐྱར་གྱི་ཆུ་ཅམ་བྱས་
ཏེ་གཏན་འཁེབས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཚོགས་འདུ་དེ་ཚོར་པལ་ཆེ་བར་ཁ་སྐྱེངས་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། ཐུན་ལ་བོད་ཀྱི་
དབང་ཆ་ཡོད་པའི་རྣམས་པ་ཅམ་འདོན་པའི་ཆེད་དུ་གཙོ་འཛིན་གྱི་མིང་ཞིག་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་། ཐག་གཅོད་བྱེད་
ཐབས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཞིག་རེད།

རང་སྲོལ་སྲོངས་སྐྱིག་སྟེན་ཚོགས་དེས་ལས་ཁུངས་ཁག་འགོ་འཇུགས་བྱས་ཏེ་འཆབ་འཆབ་གྱི་ལས་འགོ་

བཅུགས་འཕྲལ་མི་མང་ནས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་མིས་སྲོན་བྱས་ལས་ཀར་མི་འདོད་པའི་རྣམས་
འགྱུར་དེ་རེ་གསལ་དུ་བྱིན་ཞིང་། འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་རང་རེད། ངན་གཤམ་ཐབས་བརྒྱ་བྱས་སྲོང་གི་སྐྱིག་སྟེན་
ཚོགས་གསར་བ་དེར་རྒྱབ་སྲོལ་བྱེད་ཆེད་སྟེ་སར་མི་མང་གི་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་ཏེ། ཁོང་ཚོའི་གྲོས་ཚོད་ཡི་གེ་
རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོར་སྤྱད་པ་དེའི་ནང་། བོད་ནང་སྤྱར་ནས་རང་གི་ཆབ་སྲིད་སྲོལ་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན་
མི་དམངས་ཀྱི་སྲོལ་དང་མི་འཆམས་པའི་སྐྱིག་སྟེན་ཚོགས་དགོས་གནད་མེད་པས་སྤྱིར་བསྐྱེད་འོས་ལགས་
མཐུན་གྱིས་བརྗོད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་དེ་ལ་ལགས་མཐུན་ལན་འདེབས་མི་བྱེད་པ་སྲོལ་ཅི། བཀའ་སྲོལ་རྣམས་
འཕོད་འགྲུགས་བྱས་ཤིང་། དེས་ཀྱང་མ་ཚོག་པར་མི་མང་ཚོགས་འདུ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཐུན་སར་བརྗོད་བྱུང་།
བོད་གཞུང་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཚོག་གསར་བ་ཞིག་བཟོས་པ་ལ་སྟེན་ནས་ལག་རྒྱགས་མི་འགོད་ཐབས་
མེད་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མི་མང་ཚོགས་འདུ་བཅོན་ཤུགས་ཀྱིས་བསྲོལ་བཤིག་བཏང་ན་ཡང་། མི་མང་གི་བསམ་
སྲོལ་གཏོར་བཤིག་མི་ཐབས་ཀུན་གསལ་ཐོག་ ཁོང་ཚོས་བྱེད་ཐབས་གཞན་ཞིག་ཐོག་འགོ་རྒྱ་གདོན་མི་བ་བ་རེད།
གནས་ཚུལ་དེ་དག་ ༡༩༥༩ ལོའི་སྲོན་ལམ་སྐབས་འགོ་འཇུགས་བྱས་ཤིང་། མི་མང་པལ་བ་ཚོས་རྒྱ་མིར་མི་
དགའ་བའི་རྣམས་འགྱུར་དེ་རེ་ཆེར་རྒྱབ་དུ་འཕེལ་ཏེ། ཁོང་ཚོའི་སྲིད་དོན་འགོ་འཁྲིད་འདེམས་སྐྱོང་བྱས་པའི་
མི་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོ་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་མིན་སྟབས་གོ་མིང་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་པལ་བ་
ཤ་སྟེན་རེད། ཁོང་ཚོ་སྲིད་དོན་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་ལགས་བརྗོད་པ་འདི་དག་ལྟུབ་སྐྱོགས་པའི་སྲིད་དོན་ཤོག་ཁའི་
གནས་ཚུལ་དང་ཐ་དད་རེད། ཁོང་ཚོས་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་དོན་རྒྱ་མི་གྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྟེ་བའི་ཐོག་
ནས་མ་ཡིན་པར། འཇམ་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་དོན་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་སྟེན་ཆུང་ཡང་མེད། ཁོང་ཚོ་ནི་སྐྱོག་བསྐྱལ་
དང་དཀའ་སྲོལ་བཅོན་གཞན་གྱི་འོག་དུ་སྐྱོབ་བརྗོད་གྱི་རང་དབང་མི་སྟེན་པའི་མིའི་ནང་ནས་སྤྱིང་སྲོལ་བསྐྱེད་
དེ་རང་འདོད་གྱི་སྐྱོབ་བརྗོད་བྱེད་ཐབས་ལམ་གྲས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོང་ཚོ་རྣམས་ཤུགས་པའི་གནས་སྤངས་སུ་
བྱུར་བ་རེད།

མི་དེ་ཚོས་སྟེ་སའི་མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་བྱས་ཏེ། གསལ་པོར་བརྗོད་ན་སྟེ་པོ་པལ་མོ་ཆེའི་གཤིས་ལགས་སྤྱར་
ཁོང་ཚོ་དང་མི་མང་བཅས་པར་ཁོང་ཁྱིའི་རང་གཤིས་འགོག་མེད་པར་རྒྱལ་བྱེད་འདོད་སྟེས་ཤིང་། དེ་སྐོར་
བཀའ་ཤིག་ནས་ངའི་མཐོང་ཚུལ་སྤྱར་རྒྱ་མིའི་དྲག་ཤུགས་ལ་པར་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱུར་དོན་འཕྲས་མེད་པ་མཐོང་སྟེ་
སྐབས་དེ་མི་མང་ཚོ་དང་རྗོད་སྤྱིང་བྱེད་དགོས་པའང་ཡོད་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་བྱ་སྲོལ་དེ་དག་རྒྱ་བ་རང་གི་

བསྐྱེད་མཉམ་པ་ལ་ཞེན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་གྱིང། དངོས་དོན་དུ་དོན་མེད་རང་གི་རྒྱལ་མཁའ་སྟོབ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
གྱི་ཡོད་སྟབས་དེ་ལ་བཀའ་ལག་ནས་འགོག་ཐབས་མི་བྱེད་མཐུན་མེད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང། རྟོགས་གཅིག་ནས་
ཁོང་ཚོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཐོང་སྣང་དུ་བཀའ་ལག་ནས་བཅོམ་འདྲེས་མཁའ་གྱི་རྟོགས་སུ་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་དུགས་
པ་སྟོབ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། མི་མང་ཚོའི་དོན་དུ་ཐེངས་གཅིག་ངས་གྱང་ཁོང་ཚོས་དུག་རྒྱུ་བྱེད་ཆུང་བསམ་
ཚུལ་དེ་དག་ལོར་འཁྲུལ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཁོང་ཚོ་འདོད་བབས་བྱུང་མེད་ལག་གྱིང། དུས་མཐའ་
སྤྱི་གཤིས་ཡོད་པ་དང་བསྟོན་བྱས་པ་མིན་ཅིང། སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་མར་དོས་བཟང་གིས་ཁོང་ཚོས་གྲུས་བརྗེ་དེ་
སྟེང་ཐོད་མི་ཚང་མས་བྱེད་ལགས་སྟེང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོས་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་པའི་དགོས་
དོན་ཡང་གཅིག་སྟབས་ལ་ཐག་ཡོད་པ་རེད།

ཁོ་ལོ་རང་གི་རྟོགས་ནས། ཁོང་ཚོའི་བྱ་སློབ་ལ་རྒྱལ་འགལ་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡང་བསྟགས་འོས་སུ་མཐོང་སྟེ། ཚོང་
ར་དུས་སྐབས་སྤྱི་གཤིས་ལྟར་བྱུང་དུས་གནས་ཚུལ་དེ་སྟོབ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་དེར་དགའ་པོ་བྱུང། འགོ་འཁྲིད་
དེ་གསལ་ང་ཚོར་དུས་རྒྱུ་ཏུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

འགོ་འཁྲིད་དེ་ཚོའི་བྱེད་ཚུལ་དེས་སློན་ལམ་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱུང་
བ་དང། སློན་ལམ་སྐབས་སྤིན་དོན་གྱི་འཕོད་སྐྱོད་ཐེངས་དང་པོ་བྱུང་ཞིང། གནས་ཚུལ་དེ་སྟོབ་ལམ་མི་ཚང་
མས་མི་ཤེས་པ་མེད་པ་སྟོབ་བྱུང། ལྷ་བ་འདུས་ཚོགས་ཆེ་བའི་སློན་ལམ་སྤར་རྒྱུན་བཞིན་ཚོགས་སྐབས་ཤོང་
ཁྱེར་ནང་ཁལ་གང་སར་སྤར་ཡིག་མང་པོ་ཐོན་པ་དང། ཡི་གེ་དེ་ཚོའི་ནང་། རྒྱ་མི་སྤྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས། ཐོད་
མི་ཐོད་མིའི་ཡིན། ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། དེས་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོར་འཆར་ཅན་གྱི་ཚིག་ཟུང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
དང། དེ་རིགས་ནམ་བུར་སྐབས་བཀའ་ལག་སྤྱད་འཕོད་གྱིས་ཁ་གཏོག་རྣམས་བཀའ་ལག་ཏུ་འགོལ་གྱི་ཡོད།
སྐབས་དེར་རྒྱ་མིས་མི་མང་འགོ་འཁྲིད་གཙོ་བོ་གསལ་གྱི་མིང་འཕོད་བྱས་ཏེ་དེ་གསལ་གྱི་སྤྱི་གཤིས་ཚོགས་
འདུགས་རྒྱུར་དོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁའ་དང། སྤར་ཡིག་འགྲེམས་མཁའ་བཅས་གྱི་ནང་ཡོད་སྟབས་བཀའ་ལག་ནས་
ཁོང་གསལ་འཛིན་བཟང་བྱ་དགོས་བརྗོད་ཅིང། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་ཁྱིམས་འགལ་གང་ཡང་བྱས་མེད་གྱིང། ཐོད་
མིས་འཛིན་བཟང་མ་བྱས་ན་རྒྱ་མིས་འཛིན་བཟང་ཁྱིམས་གཙོ་བོ་རྒྱ་ཡིན་ལགས་བརྗོད་སྟབས་ཁོང་ཚོའི་དཀའ་

སྤྱི་ཆེ་ཤོས་དེ་ལས་སློབ་ཆེད་རང་རྟོགས་ནས་བཟང་བཅོམ་དུ་བཅོམ་འདྲེས་བྱ་དགོས་བྱུང་ཞིང། གཅིག་
བཅོམ་ཁང་ནང་འདས་གྲོངས་སུ་བྱུང། གཞན་དག་གཉིས་ཚུལ་མཐུན་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ལེན་གདན་ས་གསལ་
གྱིས་བྱས་ཏེ་རང་མིན་གྱི་ཡངས་བཏང་ཞིང། གཅིག་མི་དེར་སང་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་མས་ དུས་སྐབས་དེའི་ཆེ་
རྒྱ་མིའི་དུག་ལྷགས་གྱིས་བཟང་བའི་ཐོད་ལམ་རྟོགས་གྱི་ས་ཁལ་ནང་གནས་ཚུལ་རྗེ་སྤྱི་གཤིས་ཞེ་ཞེན་དུ་བྱུང་བཞིན་
ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཅི་རིགས་དེ་རྟོགས་ནས་གསལ་འགྱུར་ནམ་འགྱུར་སྐབས་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་སར་ཆེ་
འཁྲུལ་སློན་ལམ་གྱི་དུས་ཆེན་སྐབས་མི་ཐང་དུ་དུག་པའི་འཐབ་འཛིངས་བྱུང་འདུག་ལོན་གྱིང་འགྲི་ཆ་ལུ་བརྒྱད་
ཁོངས་སྤྱིངས་འདུགས་གནས་མཁའ། ལྷ་སྤྱི་གཤིས་ཁང་རྒྱུན་འབྲེལ་ཐོན་འཕལ་ཆབ་མདོར་ཆབ་མདའི་དམག་
དམོན་དེས་ཐོད་གྱི་མི་དུག་སམ་བརྒྱ་ལུ་བཅུ་ཅམ་ཞིག་ཚོགས་འདུར་འཕོད་འགྲུགས་གྱིས་བརྗོད་གསལ། ད་ལྟ་
ཐོད་དུ་བྱུང་བཞིན་གྱི་བཅོས་བསྐྱར་དུས་སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་རིམ་བཞིན་བྱ་དགོས་ཤིང། ཐོད་མི་མང་གི་སློ་
མོས་མ་བྱུང་བར་བྱེད་མི་རང་ཞེས་སྟབས་བརྗོད་ལགས་དང། བཞུ་ཆེན་སྐྱེ་མས་བཅོས་བསྐྱར་འཕལ་དུ་བྱེད་
དགོས་གསལ་ཚུལ་ཁོང་ཚོར་བརྗོད་ཅིང། ཚོགས་འདུ་དེས་དེ་གཉིས་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཆབ་མདོ་ས་ཁལ་དུ་
ལག་ལེན་རྗེ་བྱེད་འདེམས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ཉིན་མང་གོ་བསྐྱར་བྱས་རྗེས་མི་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་ནས་སྟབས་དང།
ཐོད་མི་བྱིངས་གྱིས་བཅོས་བསྐྱར་ནམ་བུས་མཚམས་བྱེད་རྒྱ་དང། བཞི་བཅུ་སྟོར་ནས་བཅོས་བསྐྱར་འཕལ་དུ་
དགོས་ཚུལ་བརྗོད་ཅིང། བཅོས་བསྐྱར་དལ་བུ་བྱེད་དང། འཕལ་དུ་བྱེད་གྱི་འདེམས་ཀ་ལས་སྤྱད་མེད་གྱིང།
མི་ཉིས་བརྒྱ་སོར་ནས་བཅོས་བསྐྱར་ནམ་ཡང་མ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། དམག་དམོན་དེས་ཁོང་ཚོ་ཚང་
མར་ཐགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་དང། བཅོས་བསྐྱར་དུས་བབས་སུ་བྱེད་རྒྱ་བརྗོད་དེ་ཁོང་ཚོར་པར་དེབ། ལྷ་ས་སྤྱི་གཤིས་
བྱུ་ལུ་ཁལ་ཆས་སོགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱགས་རེ་ལམ་ཏེ་ཚོགས་འདུ་གོལ་འདུག

ལྷ་གཅིག་ཅམ་གྱི་རྗེས། འཛོ་མདའ་རྗོད་དུ་དེ་ཁལ་གྱི་ཐོད་མི་འགོ་བྱེད་ཚོ་འཕོད་འགྲུགས་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོ་རྒྱ་
མིའི་དམག་མིས་བསྟོར་བསྐྱར་གྱིས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་འཕལ་དུ་འགོ་འཛུགས་དགོས་རྒྱུར་མོས་
མཐུན་དགོས་རྒྱ་བརྗོད་འདུག་པ་དེ་ལ་ཐོད་མི་ཚོས། འགྲི་ཆ་ཤར་བརྒྱད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱིས་
དཀའ་སྤྱི་གཤིས་ཞེ་བྱུང་དངོས་མཐོང་བྱུང་སྟབས་ང་ཚོར་དེ་འདྲའི་བཅོས་བསྐྱར་ནམ་ཡང་མ་དགོས་ཞེས་དང་ལེན་མ་
བྱས་སྟབས་རྒྱ་མིས་མཐའ་འཁུན་གྱིས་བདུན་གཉིས་ཅམ་རིང་དམག་སྤྱར་དེ་ནང་བཀག་ཅིང། དེ་མཚམས་སུ་ཐོད་
མི་འགོ་བྱེད་ཚོས་ངག་ཐོག་ནས་ཁས་ལེན་མི་བྱ་མཐུ་མེད་དུ་བྱུང་ཏེ་ཁས་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱ་མིས་ཁོང་ཚོར་

བརྗོད་གསལ་ད་ཆ་ཁྱོད་ཚོ་རང་རང་ས་གནས་སོ་སོར་བཅོས་བསྐྱར་བྱིས་བསྐྱགས་ཀྱིས་པར་གཏོང་རྒྱ་ཡང་། ལྷ་
འཕྲོས་ཁྱོད་རང་ཚོས་དེ་སོར་སློབ་སློབ་སློབ་སློབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་འདུག

ཁོང་ཚོས་བཅོས་བསྐྱར་ཁས་ལེན་བྱས་སྟབས་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་བསྐོར་སྲུང་བ་ཚོ་སྟོན་བྱས་ཤིང་འཇགས་བྱུང་
ཞིང་། སློབ་སློབ་འགོ་འཇགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོད་མི་འགོ་བྱེད་ཉེས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དམག་སྐར་ནང་ནས་ཕྱོས་བསྐོར་
རི་འཇགས་བྱས་པ་རེད།

སློབ་སྐྱེད་ཐང་ཐང་གི་རྒྱབ་སློབ་མི་འདོད་དབང་མེད་དུ་བྱས་མཚམས་ས་གནས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་དེ་ཚོ་རྒྱ་མིས་འཇབ་
དམག་གི་བྱུང་བཅུ་ཅིང་། ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མཁུག་ཚོ་རང་ཁྲིམ་དུ་སྤྱིར་ལོག་བྱས་ན་འདྲིན་བཟང་བྱེད་
རྒྱ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་ཁོང་ཚོས་ཀྱང་ཤེས། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་སློབ་
ཡོད་པ་དེ་རྗེ་ཆེར་སློབ་འདུག རང་ཉིད་སྲུང་སློབ་བྱེད་རྒྱའི་གོ་ལག་ནི་རྒྱ་མིའི་ས་ནས་འཕྲོག་བཅོམ་རྗེ་ཐབ་ལ་
རག་ལས་པར་བརྟེན་རང་འདོད་ཡིན་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་བྱལ་པོའི་འཐབ་འཇོངས་བྱེད་དགོས་བྱུང་། བོད་ཤར་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཁམས་རིགས་མང་ཆེ་བ་བཟོད་སྟོན་ཆེ་ཞིང་། སེམས་ཐག་ཚོད་པོའི་ཐོག་གངས་ཟལ་དང་། བྱལ་ས་
ཚལ་གྱིས་ཁེངས་པའི་རི་བརྒྱུད་ཚོའི་གནས་ལགས་ཀྱང་གསལ་ཤེས་ཡོད་སྟབས། འཇབ་དམག་གི་ལས་ཀར་
དོས་སྤྱོད་ཞུས་ཏེ། ༡༩༥༦ ལོ་ལོ་སྟོན་ནས་བཟང་། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་མིའི་འགྲུལ་ལམ་དང་། བབས་ཚིགས་ཁག་
ལ་རྒྱལ་བཅོམ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གོ་ཐོས་བྱུང་།

ཁོ་པོའི་མཐོང་སྒྲུང་ལ་ཁོང་ཚོ་ནི་འཇགས་བཟོད་བྲལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འོག་ལ་ཐབ་རིང་པོའི་གནད་དོན་ལ་བསམ་
སློབ་ཆེར་མེད་པ་སྟེ་བཞིན་ཡིན་ཅིང་། བཅར་ཚུན་དབར་ཤར་བསྐོར་མི་ཐབ་པའི་རི་བརྒྱུད་དེ་ཚོའི་ནང་ཁོང་ཚོ་ལོ་
མང་སྟོན་ཐབ་རི་ཙམ་མ་ཟད། རྒྱ་མིས་ཁོང་ཚོ་འདོན་མི་ཐབ་ལ་ཁོང་ཚོས་ཀྱང་དམག་བསྐོར་བཅོམ་ཐབ་པ་
དགལ་འོན་ཀྱང་། དེ་སྒྲུང་ཡན་རིང་གནས་ན་ངས་སྟུག་སློབ་མཁུག་ནི་བོད་མི་ཚོ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་
བྱིས་དང་། བྱེད་མེད་རྒྱལ་ས་རེད།

གང་ཅིའི་གནས་སྒྲུངས་ལོ་ཤས་གོང་ལས་ཆེས་སྟུག་དུ་སྤྱིན་ཡོད་པ་དེར་སྟོན་ནི་ཉ་ཅང་སློབ་སྤྱིང་ཞིང་། མི་
དགལ་མི་འདོད་པའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་དེ་དག་སྤྱིད་ཚབ་ལུང་དགོངས་ཞུ་བྱེད་བཅུག་པ་ནས་མཚམས་ཚོད་

ཟིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཚུལ་སྟུག་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡང་བསྐྱར་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་བར་རྫོགས་
སྤྱིང་རྒྱལ་ས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འགྲིགས་པའི་འབད་བརྗོད་རིམ་ལ་གྱུབ་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། མིང་ཙམ་
གྱི་རང་སློབ་སྒྲིག་སྟོན་ཚོགས་དེ་ཡང་དབང་གཞུ་མངོན་པར་བཟུ་བ་ཞིག་དང་མཚུངས་ཤིང་། ཤར་ཕྱོགས་
ས་ཁལ་སྤྱི་སྟེ་སློབ་ཚུལ་ཐབས་རྒྱལ་ས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་དང་། བོད་དབས་ཁལ་དུ་ཡང་པལ་ཆེ་བ་བྱལ་པོའི་
དོ་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཚད་མཁུག་རྗེ་མང་དུ་གྱུར། སྟོན་རང་ཉིད་ནི་བྱལ་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱུར་འདོད་པ་མེད་པ་
དང་། དེས་ལགས་པའི་མི་ཐབ་ཀྱང་། ལྷ་ལའི་སྤྱི་མའི་ཚོས་སྤྱིད་ཐང་འབྲེལ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་འོག་བོད་དུ་ལོ་སམ་
བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རིང་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་སྲུང་བ་དེ་དག་ད་ཆ་འཕྲོ་འགྲུང་ཡོང་ཉེན་ཆེ་བས། མི་མང་གིས་བྱལ་
རྒྱལ་བྱེད་པ་དེར་ངས་ཚོས་སྤྱིད་གཉེས་ཕྱོགས་ནས་འགོག་ཐབས་བཟོད་འཁྲིད་བྱས་དང་བྱེད་ལས་དེ་སྒྲུང་ཡང་།
རྒྱ་མིས་ཁོ་པོའི་སྤྱིད་དོན་བཟོད་འཁྲིད་ཀྱི་ལུས་ཤུགས་ཚུང་དུ་གཏོང་ཐབས་དོ་ལོག་གཉེས་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དང་། ལྷ་ས་མཚུངས་པས། མི་མང་གིས་བྱལ་རྒྱལ་བྱེད་པར་འགོག་རྒྱུ་རི་ཙམ་བྱས་པ་དེས་མི་མང་གིས་སྟོན་ལ་
གྱས་བརྟེ་བྱེད་པ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་རྒྱ་མིའི་ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་པན་དུ་འགྲོ་བའང་ཡོང་ཉེན་ཡོད། འོན་ཏེ། མི་མང་
ནས་སྟོན་ལ་སྤྱིད་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་དུ་གྱས་བརྟེ་མེད་ན་ཡང་། གལ་ཆེའི་ཚོས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་པའི་དད་གྱས་ནི་
བརྒྱལ་ཐབས་མེད། སྤྱིད་ཕྱོགས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་མི་གཞན་ལ་ཆབ་བསྐོས་པའམ། སྤྱིད་དོན་བཞག་དུང་འགྲིགས་
ཀྱང་། ལྷ་ལའི་སྤྱི་མས་ཚོས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་བྱེད་པ་དེ་ཞོག་རྒྱུའི་མནོ་བསམ་འཁོར་མི་ཐབ་པ་ཞིག་རེད།
དེར་བརྟེན་བོད་བསྟན་འགྲོའི་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་འགྲུང་བ་དང་། ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟོད་འཁྲིད་གནས་སྒྲུངས་
ལ་སློབ་གཚོད་མི་འགྲུང་ཆེད་སྤྱིད་དོན་གྱི་ནང་ནས་ཐོན་ན་སྟུམ་པ་བྱུང་ཡང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་ན།
གལ་ཏེ་སྤྱིད་དོན་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་ན་སྐབས་དེར་ཆ་གས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་གཤོན་མི་ཐ་བས། དེ་ལ་ནི་འདོད་པ་མི་
འདུག དེའི་སྤྱིར་ཁོ་པོ་བོད་དུ་སློབ་རིང་སྤྱིད་དོན་ནང་ནས་ཐར་ཐབས་མ་བྱུང་། དེ་སྟེ་སློབ་སེམས་བག་ཐེབས་
མེད་པའི་དུས་སྐབས་སྟུག་ཤོས་ཤིག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ནས་གདན་ཞུའི་མགོན་འབོད་ཅིག་འཕྲོར་བྱུང་། །།

ལེན་བརྒྱུད་པ། རྒྱ་གར་གནས་སྤོང་།

ཁོ་པོའི་ཕྱོགས་པོ་འགྲུལ་སྤོངས་རྒྱལ་སྐས་སྤྱི་མ་ནས་སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་ཚོས་ཚོགས་སར་མགོན་འབོད་སྤྱད་སྟེ་སར་

དམིགས་བསམ་གྱིས་ཐེབས་པ་དེ་ནི། སེམས་རང་དབང་གི་རྣམ་དུ་གནས་ཤིང་། སེམས་འཁར་ཆེ་བའི་འོད་
སྤང་ཕྱི་རྣམ་ནས་འཕྲོས་པ་ཞིག་རེད། མགོན་འཕོད་ཐོག་མར་གནང་མཁན་ནི་ལོ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གྱི་གོང་ཚུགས་
པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་བྱུང་སྤེལ་དང་། གནས་རྟེན་ཁག་ལ་བདག་གཉེར། གནས་སྐྱོར་བར་བདག་གཉེར་བྱེད་
མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་ཆུང་ཆེན་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཚོགས་ཡིན། ཁོང་ཚོས་སངས་རྒྱལ་ལྟེང་འདས་གྱི་ལོ་ཉིས་
སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དྲན་གསལ་དུས་ཆེན་སར་ཆེད་དུ་མགོན་འཕོད་གནང་བ་ཡིན་ཅིང་།

ཚོས་སྲིད་གྱི་གནད་དོན་གང་ནས་གཞིགས་གྱུར་དེ་ལ་འགོ་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་དྲན་དེ་ནི་
ནང་པ་ཡོངས་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའི་དུས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་སྤུ་ཡིན་རུ་རྣམས་ཀྱི་གནས་མཇུག་འགོ་
རྒྱུའི་རེ་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡུལ་དེ་ནི་ང་ཚོ་ཚང་མས་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཞེས་ས་གནས་རྩ་ཆེར་
འཛིན་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནང་པའི་ཚོས་གྱི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་གྲུ་ཐབ་པའི་འབྲུངས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ལོ་
བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་གོང་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་དང་། མཁས་པ་ཚོས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེས་མང་
པོ་ང་ཚོའི་ཡུལ་སྤྲོངས་ཆེས་མཐོའི་གངས་རིའི་དོགས་སུ་བསྐྱུལ་ས་ཐེབས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། བོད་
དང་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཕྱིན་ན་ཡང་། བོད་ནི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་གཅེས་སྤྱད་སྤྱོད་
ཡིན། སྲིད་སྤྱོད་ནས་མཚོན་ན། རྒྱ་མི་དང་འབྲེལ་གཏུགས་རྟག་ཏུ་བྱས་ཏེ་དོན་མེད་སྐྱོད་བྱེད་པ་དེ་ལས་
དུས་ཡུན་ཐང་ང་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཡང་ཅམ་ཐར་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་རྒྱུ་མ་ཟད། སྤྱི་ཞབས་ནི་རུ་དང་། རང་
དབང་དམངས་གཙོའི་འགོ་འཁྲིད་གཞན་དག་མཉུ་ཏེ་མ་ཟུན་རྒྱུའི་རྗེས་འཇུག་པ་ཚོ་བཅས་ལ་སློབ་སྟོན་ཞུ་རྒྱུའི་
གོ་སྐབས་ཤིག་གྱུར་ཐོབ་གྱི་རེད་སྟེ་བྱུང་། བོད་སྲིད་དོན་གྱི་དབུ་གནས་སྤྱོད་པར་བསྐྱེད་པའི་དོན་འབྲེལ་
གནས་ཚུལ་དེར་ངས་མིན་ཞེས་ཏེ་བག་བརྗོད་མི་ཤེས། ཐུན་དུང་ཉམས་སྤོང་མེད་པ་དང་། རྣམས་སྤྱིའི་སྲིད་
དོན་སྐྱོར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ངའི་ཡུལ་མི་གཞན་དག་ཚོ་ཡང་མང་བ་དེ་བཞིན་རེད། རྣམས་ཁག་
གཞན་དག་ཚོར་ང་ཚོ་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་སྤྱི་བྱུང་ཡོད་རུང་། ད་ཆ་དམངས་གཙོའི་འཛུལ་སྤྱོད་ནང་སྲིད་དོན་
གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉམས་སྤོང་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་ང་ཚོས་ཤེས་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་བར་ང་ཚོར་དེ་འདྲ་གང་ཡང་
མ་ཐོབ་པར། རིག་གསར་སློབ་སློང་མེད་པར་རང་བྱུང་གི་ཤེས་རིག་ཐོག་ནས་ལས་དོན་བྱས་པར་བརྟེན། ང་
ཚོར་རྒྱལ་ཆེའི་སློབ་སྟོན་མང་པོ་ཐོབ་དགོས་གྱི་ཡོད།

དུང་ཐུན་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་ནི། རྣམས་ཀྱི་དབྱིན་གཞུང་དང་། ང་ཚོའི་དབར་མཇུག་
གོགས་གྱི་འབྲེལ་བ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལུས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་ཁག་དང་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཅིག་
པ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་དབང་ཆ་ཐོབ་པ་ནས་བར་དེར་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཐུན་བ་ཉམས་
ཚགས་སུ་གྱུར། འཛུལ་སྤྱོད་མཇུག་མཇུག་རང་དབང་གི་སྲོག་འཛིན་སྤྱོད་པར་ཡང་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་གང་དང་ང་ཚོའི་བར་
གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ངེས་པར་བཟོ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ།

དེད་རང་འགོ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ལོ་གཅིག་པའི་འདོད་པ་ཡང་མིན། མགོན་འཕོད་གྱི་གནས་ཚུལ་བོད་མི་
མང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་དེ་ལ་ཁས་ལེན་བྱ་དགོས་ཞེས་ཁོང་ཚོས་གཞུང་ཞབས་བརྒྱུད་ལྟུང་ལྟུང་ནས་ཆེ་
བྱས་ཤིང་། ངའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་མིའི་སྲིད་དོན་རྟོག་ཟེང་ནས་ཐར་རེ་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་མིན་གོང་གི་རྒྱ་
མཚན་ཚང་མ་ཁོང་ཚོས་བརྗོད་གྱི་འདུག

དེ་ལྟར་ན་ཡང་། འགོ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་པུས་འགྲིགས་པ་མིན། གལ་ཏེ་རྒྱ་མིའི་འདོད་བསམ་མ་བྱུང་ན་ཐུན་
འགོ་རྒྱུར་བཀག་འགོག་ལས་སྤྱོད་བྱེད་ཐབས། དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་རྒྱ་མིའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཞུ་དགོས་པ་རེད།

བོད་དུ་རྒྱ་དམར་ཐོག་མར་འགྲོར་སྐབས་ནས་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་བོད་ནང་རྒྱ་ལག་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚབ་རྒྱལ་བ་
བྱེད་མཁན་དམག་དཔོན་པན་མིང་ལ་ངས་དེ་སྐོར་འདྲི་བསྐྱུར་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཐོག་མར་བརྗོད་གསལ།
འཆར་ཅན་བརྗོད་སྟོན་སྟུང་། ངས་བསམ་འཆར་མ་གཏོགས་ཞུ་མི་ཐབ་ཟེར་ཡང་། དོན་དུ་བཅོན་བཀའ་ནང་
སྟུང་དེ་དོན་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཐབས་མེད་གྱི་རྣམས་འགྱུར་གསལ་པོ་འདོན་གྱི་འདུག ཁོང་ནས་རྣམས་ཀྱི་གང་དུ་བདེ་
འཇགས་གྱི་འགན་འཁུར་རི་ཡོང་ཆ་མ་འཚལ་བས་ཐེབས་རྒྱུ་མ་གནང་ན་ལེགས་སྟུང་། ཞེས་དང་། གཉིས་ནས་
རང་སྤོང་གྲུ་སྐྱིག་སྟུན་ཚོགས་གྱི་ལས་དོན་སྤེལ་མང་ཡོད་སྟུང་བུ་བུ་བུ་བུ་སར་བཞུགས་ན་ལེགས་པར་
བསམ་གྱི་འདུག། ཅེས་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་གིས་སྤོང་མོལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་ངའི་རེ་བ་རྗེ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་
སོང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་འཇུག་མཁས་གྱིས་བརྗོད་དོན། ད་ལས་རྣམས་ཀྱི་གདན་ཞུ་ནི་ཚོས་ཚོགས་ཆུང་དུ་ཞིག་
མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་གི་གདན་ཞུ་མིན་སྤྱོད་མཚན་མཐོངས་གྱི་བབས་ནས་སྤྱི་ཚབ་ཅིག་བཏང་ན་དེ་གས་
འགྲིགས་ཚུལ་ཟེར་འདུག།

ཕན་སྐྱོད་ལམ་ཆེ་ཐོག་རེ་ལམ་འགག་བ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡང་། རེ་བ་རྩ་མེད་དུ་འཛོག་ཐབས་མ་བྱུང་སྟབས་ངའི་སྐྱེ་
ཚབ་མིང་འབོད་གཏན་འཁེལ་བྱེད་རྒྱུ་པར་འགྲུངས་སུ་བཞག་སྟེ་བྱང་ཚུབ་ཚོས་ཚོགས་ལ་ཕན་ཡོང་མི་ཐབ་པའི་
གནས་ཚུལ་མ་སྤྲད་པར་ངང་སྐྱབ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་དགྲིལ་ལ་དམག་
དཔོན་དེས་ངའི་ངོ་ཚབ་མིང་གསལ་གཏན་འཁེལ་དགོས་ཚུལ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་མིང་ཐོ་སྟོན་ཚུལ་གཏོང་དགོས་
པའི་བསམ་འཆར་བརྗོད་གྱི་འདུག དེར་བརྟེན་ཁོ་བོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་པའི་དུབ་བཞུགས་སུ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱེ་
གཞོན་པ་མེད་ས་རྒྱའི་སྲ་སྐྱིག་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་ཤུལ་ལ་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་པ་ཐོན་མངལ་གྱི་
སྲ་ཉིན་དེར་ཕན་མིང་ཁོང་ཕན་སར་སྐྱོ་བར་དུ་ཡོང་སྟེ་བརྗོད་གསལ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྤྱི་
རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་གཅིག་ཉིན་རྒྱུང་འཕྲིན་བཏང་འབྱོར་དུ། ཕན་དང་། བཏ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་བློན་གསའི་
དུས་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་མགོན་དུ་གདན་ཞུ་སལ་ལགས་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྤྱོད་གསལ་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་ལ་
བསམ་གཞིགས་གྱིས་ཕན་རང་འགོ་འདོད་ཡོད་ན་ཕྱིན་ན་འགྲིག་འཐུས་ཞེས་བརྗོད་འདུག་པར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་
བྱང་། རྒྱ་མིས་གདན་ཞུའི་ཁས་ལེན་ཕྱིས་སྟོན་མ་བྱུང་བར་གསང་བ་བྱེད་ཅིས་ཡིན་ཚོད་གྲངས་། སྐབས་དེར་རྒྱ་
མིའི་དམག་དཔོན་གྱིས་ཕན་ལ་མ་བརྗོད་གོང་གནས་ཚུལ་དེ་སྐོར་སྟེ་སྟོད་རྒྱ་གར་སྐྱེ་ཚབ་པས་བོད་མི་འགའ་
ཞིག་ལ་བརྗོད་ཡོད་ཚོད་གྱིས་སྐྱེང་ཐོན་དེ་ལྟར་བྱུང་སྟབས་ཁོང་ཚོས་ཐག་གཅོད་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་ལྟ་
བར་མངོན། གང་ལྟར་ཁོ་བོ་འགོ་བསྟོད་བྱེད་བྱ་གཏན་མཚམས་ལྟ་ས་སོགས་རྒྱ་ཁྲབ་གྱི་མི་མང་རྣམས་དགའ་སྟོ་
ཆེན་པོ་བྱས་འདུག

དེ་ནས་ཐོན་རྒྱའི་སྲ་སྐྱིག་བྱས་ཤིང་། ལྷ་ས་ནས་མ་ཐོན་གོང་རྒྱ་མིའི་གཏན་སྟོད་སྐྱེ་ཚབ་ཆེ་ཤོས་གྲང་ཅིན་ཨ་
རྒྱ་ནག་ནས་བྲེལ་སྟབས་སུ་སྟེ་འབྱོར་ཐོན་འབྲལ་ཕན་སྐོབ་སྟེ་ཕྱི་ཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྟོན་སྐྱེང་མོལ་རིང་
པོ་ཞིག་བྱས་བྱུང་། དེ་ལ་ངོས་རང་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་མི་ཁོང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་མིན། དེ་
ཡང་། ཁོང་ནས་བརྗོད་གསལ། ཉེ་ཆར་ལྷ་ས་སྐྱིང་ཉར་ག་རི་དང་། སྟོ་ལན་ལ་རྩོག་ཁ་ཕན་བྱུང་བ་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་
བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལགས་པས་ངན་བསྐྱབ་བརྒྱུད་བསྐྱལ་གྱིས་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་།
ཉར་ག་རི་དང་། སྟོ་ལན་མི་མང་གིས་རྒྱ་སར་རོགས་རམ་འབོད་བསྐྱལ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་སྐྱེ་ཚབ་ལྱིས་ལམ་
སེང་བདག་སྟོད་ཐོག། འོག་སྟོད་པ་རྣམས་དེ་འབྲལ་མགོ་གཞོན་བྱས་པ་རེད། འོག་སྟོད་པ་དེ་དག་གིས་སྤྱི་

ཚོགས་རིང་ལགས་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྩོག་ཁ་བཟོ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་དུས་རྟག་དུ་འཚོལ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་མཉམ་འབྲེལ་ཐབ་རྒྱ་ཆེ་སྟབས་སུ་ཞིག་ལ་རོགས་རམ་དགོས་གྱི་ཡོད་ཀྱང་ལམ་
སེང་སྟོད་གྱི་རེད་ཅེས་སོགས་ཁོང་གི་སྐྱེང་མོལ་ཡོན་རིང་བྱས་པ་དེས་བོད་ལ་ཡལ་གཞན་སས་གྲང་ཐེ་བྱས་བྱེད་
མི་འདུག་པར་དོགས་ཐོན་དགོས་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་པོ་བསྟན་གྱི་འདུག

དེ་ནས་ཕན་རྒྱ་གར་དུ་འགོ་རྒྱའི་སྟོར་སྐྱེང་མོལ་བརྗོད་གསལ། སངས་རྒྱས་བློན་གསའི་སྟོར་འདི་མི་ཚོས་དོན་ཁོ་
ན་ཡིན་གྲངས། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་གྱི་ཡུ་ན་སི་ཁོ་དང་འབྲེལ་བ་ཕན་བ་ཡོད་ཐོས་བྱུང་། ཡུ་ན་སི་ཁོ་ཟེར་བ་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཁོངས་དབལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས། ཤེས་རིག་བཅས་གྱི་རྩོག་ཞིབ་ཚོགས་པའི་མིང་། རྒྱ་
ནག་དབལ་གཞུང་གིས་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་པ་ཞིག་གཏོང་གི་རེད། སལ་ཆེར་ཐོར་མོ་ས་ནས་གོ་མིང་ཉར་གིས་གྲང་
ཚོགས་པ་ཞིག་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་འཆར་ལ་གལ་ཉེ་ཁོ་ཚོའི་ཚོགས་བརྒྱས་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་ཚུད་
བྱང་ན། དེད་ཚོའི་ཚོགས་འཐུས་ཚོགས་འདུ་ནས་འགོ་རྒྱུ། དེ་དོན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཡང་ལབ་ཐོན་པ་ཡིན་
ན་ཐོར་མོ་ས་ནས་སུ་ཞིག་ཡོད་རང་དེ་མ་ཐག་ཁོ་བོ་ཡང་འགོ་ཐབས་མེད་པ་དགོས། འདི་སྟོར་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས་
འབྲལ་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཚབ་ཆེ་མོ་ནས་སྐབས་འབྲལ་གནས་ཚུལ་ཞུ་རྒྱུར་དེ་དོན་འགལ་མེད་གནང་དགོས།

དེ་རྗེས་ཁོང་ནས་ཕན་ལ་བསྐྱོགས་མངགས་བྱེད་དོན་དུ། ཡང་། རྒྱ་གར་འགོ་འཁྲིད་ཚོས་བོད་གྱི་ས་མཚམས་
སྟོར་སྐྱེང་མོལ་བྱས་ན་དེ་སྟོར་མི་ཅིང་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་གྱི་ལས་དོན་ཡིན་ལགས་ཁོ་ན་བརྗོད་དགོས་ཞེས་
དང་། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དྲི་བ་བྱུང་ན། གསང་འགྲུར་འགོད་མཁན་དང་། འགོ་ལས་ཚུང་ཁག་ལ་བོད་ནང་
རྩོག་ཁ་གང་ཡང་མེད་ལགས་དང་། ཚང་མ་རྣམ་ཀུན་ལྟར་ཡང་རྒྱས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་དགོས། སྤྱི་ཚོན་ཞེ་རུ་
དང་། འགོ་འཁྲིད་ཆེ་ཁག་ལ། བོད་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་སུ་ཟེང་ལངས་ཡོད་པའི་སྟོར་ཕན་བ་མང་བ་བཤད་ཚོག་
ཟེར་འདུག

ཁོང་གི་སྐྱེང་མོལ་མཇུག་སྟེད་དུ་བསམ་འཆར་ཞིག་བཏོན་གསལ། དུས་ཆེན་དེར་གསང་སྐྱེང་གནང་དགོས་ཡོང་
རྒྱུར་གསང་བཤད་སྟེ་སར་བཟོས་ན་ལེགས་ཚུལ་ཟེར་འདུག། སངས་རྒྱས་གྱི་རྗེས་བློན་དེར་སྐྱེང་མོལ་ཞིག་བྱེད་
དགོས་པར་ཁོ་བོ་ཡང་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་རྗེས་ཁོ་བོའི་བཀོད་མངགས་ལྟར་སྲ་སྐྱིག་ལྷན་ཁང་གི་དུང་ཆེ་ང་ཐོད་

ནས་རྒྱ་མིང་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་གསུང་བཤད་ཟིན་གྱིས་གྱིས་འདུག་གྲང་། རྒྱ་གར་དུ་འཕྱོར་རྗེས་སྤྲོད་ཡང་གནས་
ཚུལ་ལ་གཞིགས་པའི་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་བསྐྱར་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་སྐབས་གོ་མོ་བར་འཁོར་ལམ་བཅོས་ཟིན་འདུག་ཅིང་། གོ་མོ་ནས་ས་མཚམས་བར་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་
འགོར་ཞིང་། ལམ་བཅོད་ནི་རྒྱ་མིས་མི་ཐོག་ལ་སྟོན་མེད་ངལ་ཆེགས་ཆེན་པོས་དྲ་བ་སྟུང་བའི་ལམ་བཅོད་བྱེད་པའི་
ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོའི་ཡལ་ཡང་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤྲོད་ཀྱིས་བརྟན་ཁྱབ་ཐབས་བཅོས་རྒྱུའི་དོན་དུ་རེད།
འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཀུན་སྟུང་ས་ནས་རྒྱ་གར་བར་བདུན་གཉིས་གསུམ་ཅམ་འགོར་བའི་འགྲུལ་ལམ་དེ་དག་ཉིན་གསུམ་
བཞིར་བཟོད་ཐབས་བྱུང་། ལྷ་ས་ནས། གོ་མོ་བར་རྒྱངས་འཁོར་ནང་ཉིན་གསུམ་ཐོག་འཕྱོད། ལམ་བར་གཞིས་
ཀ་རྩེའི་ཉེ་འགྲམ་སྟག་གྲུ་ཁར་གཙང་པོའི་ཐོག་རྒྱངས་འཁོར་འདོན་རྒྱུའི་གྲུ་ཟམ་ཞིག་རྒྱ་མིས་བཅོས་འདུག་ཅིང་།
གཞིས་རྩེ་ནས་ཀུན་གཞིགས་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་སྟུང་ཐེབས་མཛད།

ཚོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་སྟུང་ས་ནས་འཕགས་ཡལ་ཚོས་གྱི་ཞིང་སར་གནས་བསྐྱོར་མངལ་ཆེད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་
འགྲུལ་དེ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན། མལ་ལེ་སྟུང་བཅུ་ཅམ་གྱི་རི་བརྒྱུད་ཐོག་བསྐྱོད་སྐབས་རོ་མོ་སྟུང་རིའི་གངས་
རིའི་བརྒྱུད་རྣམས་ལ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་སྟུང་ལ་བརྒྱུས་པ་སྟུང་བའི་ལ་འབྲེལ་གྱིས་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། བག་རི་གངས་
ལའི་ཉེ་མཚམས་ཡོང་སྐབས་རོ་མོ་སྟུང་རིའི་རྩ་བ་ནས་ཡོང་དགོས། དེ་དུས་སྲིད་པའི་གངས་རི་ཤེས་དཀར་གྱི་
ཡང་པོ་བརྩེགས་པ་འདྲ་བའི་གཞི་འོད་དེ་མཐོང་གི་འདུག། རོང་ས་ཟིན་མཚམས་ཐར་བཟོད་གྱིས་སྟག་མ་དང་།
ཤུག་པ་སོགས་རྩེ་ཤིང་ནགས་ཚལ་གྱིས་གང་བའི་ཆུ་འབྲིའི་རོང་དུ་སྟེབས། ཁལ་དེར་རང་བཞིན་མཛེས་སྟུག་
ཅན་གྱི་མེ་ཉོག་མང་པོས་ཡལ་སྟུང་པོར་གཏམས་ཤིང་། འགྲུལ་པ་ཚོ་དེ་ཁལ་སྟེབས་དུས་བསམ་རོན་འཛེམ་
སྲིད་གཞན་དག་ཐ་དད་ཅིག་ཏུ་འགོ་བའི་སྤང་བ་ཤར་གྱི་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་ཚོ་དོད་ཆེ་ཞིང་། ཐ་གྲུ་ཡངས་
ཤིང་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱ་ཐང་། རོང་དང་སྟེ་པོས་གང་བའི་གོང་དང་། གོང་བརྒྱལ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་དཀྱིགས་པ། ས་མཐའ་
མི་མངོན་པའི་རྒྱ་མཚོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཡལ་སྟེངས་གྱི་བཞོད་པ་རྒྱ་ཆེ་དེ་ཚོ་ནི་བོད་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་
ས་གཏོགས་མཐོང་སྟོང་ཆེར་མེད། དུད་རྒྱ་ཐོད་ལ་ཟེར་བའི་མཛེས་སྟུག་ཅན་གྱི་ལ་གཅིག་བརྒྱལ་རྒྱ་བསྐྱོད་
ཡོད། དེ་ནི་འཕགས་བོད་གྱི་ད་སྟེའི་ས་མཚམས་གྱི་འདུས་མཚམས་ཡིན། དེའི་བཟོད་ལམ་ནི་ནགས་ཚལ་སྟུག་
པོའི་ཁོད་ནས་གྲུན་འཛེགས་གྱིས་འགོ་དགོས། རི་བརྒྱུད་དེ་དག་འཛེགས་ཏེ་ཐར་བཟོད་མ་བྱས་གོང་བོད་གྱི་རི་

སྟེངས་ནང་དུ་འཕྱོར་གྱི་ཡོད།

ཆུ་འབྲིའི་རོང་བརྒྱུད་འགོ་ལམ་དེ་རྒྱ་གར་དང་བོད་དབར་བཟོད་ལམ་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་སྟུང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་ ༡༩༠༣
ནང་དཀྱིན་རི་བོད་དུ་ཡོང་མཁན་ཚོ་ཁག་དེ་ཡོང་ས་ཡིན་ཅིང་། ༡༩༠༥ ལོའི་གོས་མཐུན་གཞི་བཟང་ཚོང་རིགས་
ཚོས་བཟོད་ལམ་དེ་རྒྱལ་རྩེ་བར་བེད་སྟོད་བྱེད་ཚོག་ཀྱི་རྒྱལ་ཚོས་བོད་ནང་བཟོད་ལམ་དེའི་ཐོག་རྒྱལ་རྩེ་བར་
འགོ་བའི་དབང་ཆ་ཡོད། ཆུ་འབྲིའི་རོང་ཁལ་དེར་གོ་མོའི་གོང་ཚོ་དག་ཡོད། ས་ཁལ་དེ་ནི་ ༡༩༡༠ ལོ་རྒྱ་མིས་
བོད་དུ་ཐོག་མར་བཅོན་འདྲེལ་སྐབས་ཐུན་སྟོན་སྟོད་བྱེད་ས་དེ་ཡིན། དེ་དུས་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་འགྲུར་བ་མང་
པོ་བྱུང་འདུག་སྟེ་མའི་སྐབས་རོང་ཁལ་དེར་རྒྱ་བཟོད་གྱིས་ཡོང་ཡང་། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་འཁོར་ལམ་ཐོག་རྒྱ་མིའི་
རྒྱངས་འཁོར་ནང་ཡོང་ཞིང་། དེ་ནི་བཅུ་འགྲུར་ཅམ་གྱིས་མཁོགས་སྟུངས་བདེ་ན་ཡང་། བོད་མི་བྱིངས་སྟུང་སྤྲོད་
བཞིན་རྒྱ་བཟོད་གྱིས་བཟོད་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་། ལོ་བརྒྱ་ཤག་གི་རིང་བོད་མི་ཚོ་རྒྱ་དུའ་དང་། རྒྱ་བཟོད་གྱིས་
བདེ་བར་བག་ཐེབས་གྱིས་འགོ་བའི་ལག་རིའི་ཉེ་སྟོར་གྱི་འགྲུལ་ལམ་ཐོག་སྐབས་ཤིག་རྒྱ་མིས་འཛེབ་འཁོར་
ནང་། དབུགས་རྒྱང་བསགས་པའི་འགྲིག་དམ་ཨོག་སི་རིན་བེད་སྟོད་བྱེད་འདུག་ དེ་ནི་སྐབས་དེ་རྒྱ་མིས་སྟུན་
རྟགས་ལ་མཚན་བྱེད་པའི་དཔེ་སྟོན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་ས་མཐོང་དབུགས་མི་སྟེང་བའི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་མཐོང་ཐོས་བྱུང་ཡོད་ཚོད་རེད།

ཐུན་གྱི་མཐོང་སྤང་ལ་གོ་མོ་བར་ཕྱོགས་གྱི་ཡལ་སྟེངས་ལེགས་པོ་འདུག་ ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཉིན་བཞི་པའི་ཐོག་
ང་ཚོས་རྒྱངས་འཁོར་བཞག་སྟེ་རྒྱ་ཐོད་ལར་རྒྱ་བཟོད་གྱིས་བྱིན་པ་ཡིན། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་བརྒྱལ་བར་ད་
དུང་རྒྱ་ཐོག་བསྐྱོད་དགོས་པ་རེད།

རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་དྲིན་མིང་ཡིའི་ཆུ་འབྲི་ཐང་བར་ཁོ་བོའི་སྟེལ་མར་མཉམ་བསྟེབས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ནི་རྒྱ་
མིའི་བོད་དམག་ཁལ་གྱི་དམག་སྟེ་གཞོན་པ་གཅིག་ཡིན། བོད་མི་གནས་སྟོད་གྱི་ས་གནས་མཐའ་མ་ཆུ་འབྲི་ཐང་
ནས། ཁོང་སྟེར་ལོག་འགོ་ཁར་ཐུན་ལ་ཡང་བསྐྱར་སྟེང་མོལ་ཐང་ཅམ་ཞིག་བྱས་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་གིས་སྟོ་གཡོང་
དང་བཅས་བརྗོད་གསལ། རྒྱ་གར་ནང་ལོག་སྟོད་པའི་བསམ་སྟོད་འབྲེལ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་གསུང་དང་
གསུང་མོལ་སྐབས་བརྟན་པོ་གནང་དགོས་ཞེས་དང་། དུད་དཔེ་སྟུང་བྱས་དོན། བྱིད་ནི་རྒྱ་ནག་མི་མང་འཕུ་

མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱལ་ལས་ཁང་གི་དབུ་བཞུགས་གཞིན་པ་ཡིན་སྟབས་བོད་ཅམ་མིན་པར་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཀྱང་
གནང་དགོས། དེར་བརྟེན་ཚང་མར་རྒྱ་ནག་གི་ཡར་རྒྱས་དང་། ས་གཏེར་ཡར་རྒྱས། མི་མང་གི་འཚོ་བ་ཡར་
རྒྱས་ཇི་ཡོད་སོགས་གསུང་དགོས་ཞེས་དང་། མི་སུ་ཞིག་ཐག་འབྲུད་བྱུང་ཡང་རྒྱ་ནག་དང་། མེས་རྒྱལ་བོད་ནང་
ཚོས་དང་རང་མོས་དང་། ཚང་མར་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐོར་འབྲེལ་བཤད་གྱིས་ཡིད་དྲོགས་མེད་པ་བཟོ་དགོས།
ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་མི་ཚོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཞིགས་བསྐོར་ནམ་ཐེབས་ལ་དགའ་བས་ཡོད་ཅེས་གསུང་དགོས་ཞེས་
ཟེར་འདུག གོང་གི་སློབ་སྟོན་དེ་ནི་ས་མཚམས་བརྒྱལ་ཁའི་སློབ་སྟོན་རྗེས་མ་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་རྒྱ་མིའི་བཞོད་བྱས་བྱེད་མཁན་མེད་ཅིང་། ཁོ་བོ་གྲིས་པའི་གནས་སྐབས་མ་གཏོགས་བྱུང་མ་སྔོང་བའི་
དགའ་ཚོར་དང་རིངས་འཚབས་བྱུང་། ང་ཚོས་ལ་རྗེར་འཛེགས་སྐབས་ཐོག་མར་གནམ་གཤིས་གསལ་དྲངས་
ལེགས་པོ་འདུག་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་ན་བཞུད་ཚར་སློབ་ཀྱང་ཏུ་འཐེབས་ཏེ་སྤྲུལ་རམ་ནང་བསྐྱོད་ཅིང་། མཐའ་
མའི་ལ་ཚུགས་མཐོ་ཚད་མི་གྱི་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཤས་སར་བརྒྱན་གཤེར་མང་ཞིང་། བྱང་དང་ཆེན་པོའི་ཤིན་ཏུ་
བསིལ་བའི་རེག་བྱ་སྟོང་ཡང་། རི་རྗེར་དངོས་འབྲེལ་མཛེས་སེམས་འཁོལ་ཞིང་། སློབ་སློབས་སྟེ་བའི་རྣམ་འགྲུར་
གྲིས་ཁེངས་པ་དེས་ང་ཚོར་དགའ་ངལ་གྱི་སྤྲང་བ་སེལ་ཞིང་། དགའ་དྲོད་གྱི་སྤྲང་བ་ཆེ་ཆེར་རྒྱས་བ་བྱུང་། ས་
མཚམས་སུ་དང་པོར་མཐོང་བ་ནི། འབྲས་སྔོངས་རྒྱལ་སྤྱི་མཚོགས་མཚམས་འདྲི་སྟེ་ལེན་གནང་། ལུ་མཐུད་
རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཆེད་བཅུགས་འབྲས་སྔོངས་ཁལ་སྲིད་དོན་ལས་བྱེད་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་བཟེས་
གཞིན་དང་། སྲིད་སྟོན། རྒྱ་གར་གཞུང་བཅས་གྱི་མགྱོག་ཚབ་གྱི་ཐོག་ནས་མཚམས་འདྲི་གནང་ཞིང་། བཞུ་ལ་
བོད་ལགས་གྱི་ཁ་བཏགས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལགས་སྟོལ་བཞིན་མེ་ཏོག་གི་སྲིང་བ་བསྟར། དེ་ནས་མར་ཅམ་
རྒྱང་བསྐོད་གྱིས་ས་གདེང་ཞིག་ཏུ་སྤྲང་དམག་གིས་ཆེ་བསྟོད་བྱས་ཏེ་དེ་ཚོ་མཉམ་དུ་རྟ་ཐོག་ཏུ་འབྲས་སྔོངས་
སྟོགས་ཡོང་སྟེ་མཚོ་འགོར་ལུབ་གཅིག་སྒྲིད་སྟོད་བྱས།

ཕྱི་ཉིན་འབྲས་སྔོངས་རྒྱལ་ས་སྐང་ཏོག་ཏུ་ཐོན། འབྲས་སྔོངས་དང་། རྒྱ་གར་བྱང་སྟོགས་སུ་འགྲུལ་ལམ་རིམ་
ཞུགས་སྐབས་ས་གནས་སོ་སོ་ནས་སློབ་པ་གྱི་དགའ་བས་བྱེད་མཁན་རེ་མང་དུ་སོང་ཞིང་། ཁོ་བོའི་བསམ་བར་
དེད་རང་རང་ཡལ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་བ་ལས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྲང་བ་བརྗེད་པ་སྟེ་བར་གྱུར། མལ་ལེ་བཅུ་ཅམ་
ནས་ང་ཚོས་བཞེན་རྟ་བཞག་སྟེ་འཛེབ་འཁོར་ནང་ཕྱིན། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཚབ་ང་ཚོའི་

འགྲུལ་ཁོངས་སུ་ཞུགས། བྱོང་བྱེད་གྱི་ཟུར་མཐའ་ནས་འབྲས་སྔོངས་རྒྱལ་བོ་དང་། ཁོང་གི་སྟོན་པོ་ཚོས་སྟེ་ལེན་
གནང་བྱུང་བས། ཐུན་འཛེབ་འཁོར་ནས་ཐོན་ཏེ་ཁོང་གི་རྒྱངས་འཁོར་ནང་སྟུན་དུ་ཕྱིན། རྒྱངས་འཁོར་དེས་སྐོར་
གནས་ཚུལ་ལ་མཚན་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། དེའི་ཟུར་གཅིག་ལ་འབྲས་སྔོངས་དང་། ཟུར་གཅིག་ལ་བོད་གྱི་དར་ཆ་
བཅུགས་འདུག་ཅིང་། ང་ཚོ་བྱོང་བྱེད་གྱི་འགག་གཅིག་ཏུ་མི་ཚོགས་ཆེན་པོས་རྒྱངས་འཁོར་ཤར་བསྐོད་མ་ཐུབ་
པར་ཁྱུག་ཅམ་འགོར་སོང་བར་མི་མང་གིས་དགའ་བས་འདི་དོན་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ཐོག་མེ་ཏོག་དང་། ཁ་བཏགས་
མང་པོ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འཐོར་བའི་ཐེང་ལོང་ཆེ་བའི་ངང་། རྒྱ་མི་གཅིག་མི་ཚོགས་དགྲིལ་ནས་སློབ་པ་དུ་
ཐོལ་གྲིས་བྱུང་སྟེ། དེ་མ་ཐག་བོད་གྱི་དར་ཆ་ལ་སྟེ་རྒྱ་མིའི་དར་ཆ་ཞིག་བཅུགས་སོང་། འབྲས་སྔོངས་རྒྱལ་ཁང་
དུ་འགྲོར་སྐབས་ད་ཅིའི་རྒྱ་མི་དེ་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོའི་སྐད་བསྐྱར་བྱེད་འདུག་པས། ཁོ་བོ་སྐད་བསྐྱར་
ཡིན་པ་ཤེས་ཏེ་དེས་པ་སྟུག་པོ་སྟེས་བྱུང་། དེ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོགས་པོ་འགས་ཀྱང་དོ་སྤྲང་བྱུང་སོང་། གནས་
ཚུལ་ལ་མཚན་ཅན་དེ་རྒྱ་གར་བས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཁོ་བོ་དགའ་བོ་བྱུང་།

མཐའ་མའི་ལམ་འགྲུལ་ནི། དམིགས་བསལ་གྱི་གནམ་གུ་ཞིག་ནང་ཕྱིན་ཏེ་འིལ་ལྡི་ལའི་སྟོགས་སྟེབས་སྐབས་
དཀྱིན་རི་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱ་གར་གསར་པར་སྤྲང་བའི་རྒྱལ་ས་འིལ་ལྡི་ལི་བྱོང་སྟེ་རྒྱ་ཆེ་ཡིད་
དུ་འོང་བ་དེ་དག་མཐོང་བྱུང་། གནམ་གུའི་ཐང་དུ་སྲིད་འཛིན་སྤྱི་གཞིན་འོག་གྲོར་ར་རྟ་ཁིར་ཤི་ན་མཚོག་དང་།
སྲིད་སྟོན་སྤྱི་ཞབས་ལེ་རུ་རྣམ་གཉིས་དགའ་བས་འདུར་ཆེད་དུ་ཐེབས་འདུག ང་དང་མཉམ་དུ་གནམ་གུའི་ནང་ཡོད་
པའི་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཚབ་པས་སྲིད་འཛིན་སྟོན་རྣམ་གཉིས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཚབ་ཚོར་དོ་སྟོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
ལགས་ཨ་ཚུགས་རྒྱག་གི་འདུག ཁོང་ནས་སྟེ་འཕྲིད་གྲིས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་དཔོན་རིགས་ཚོ་དོ་སྟོད་རིམ་བྱས་
གྲིས་མཚམས་ཤིག་ཏུ་དཀྱིན་ཡལ་སྤྱི་ཚབ་མདུན་སྟེབས་འདུག ཁོ་བོའི་བསམ་བར་ཨ་རིའི་སྤྱི་ཚབ་ཡོད་དམ་
མེད། ཡོད་ན་དེ་མདུན་སྟེབས་སྐབས་གནས་ཚུལ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ། དེ་ནི་གཞུང་ཚབ་པའི་སྲིད་
དོན་ཕྱི་འབྲེལ་བྱེད་སྤྲངས་གྱི་གནད་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་སྟུག་པའི་ངང་། རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཚབ་པ་མིག་འཕྲུལ་སྟེ་
བར་ཡལ་ཏེ་དོ་སྟོད་བྱེད་མཁན་མེད་པར་ལུབ་སྟོགས་པའི་ཕྱི་འབྲེལ་པ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བཞག་འདུག སྐབས་
དེར་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲེལ་ལས་ཁལ་གྱི་མི་ཞིག་མངོན་མེད་དུ་ཡོང་སྟེ་འདི་ནི་ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་པ་རེད་ཅེས་དོ་
སྟོད་བྱས་བྱུང་།

ངས་ཤོག་གོང་ར་རྩ་ཁིར་ལེ་ན་སྐྱུ་དུ་རྒྱངས་འཁོར་ཐོག་གོང་ཁྱེར་ནང་མི་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་བའི་སྐྱ་སྐྱད་ལེན་དུ་
སྤྱིར་བའི་ཁོམ་གཞུང་ནང་རིམ་བསྐྱོད་སྐབས་ཁོང་ནས་ང་ཚོ་མངལ་བར་དགྲེས་སྲོ་བུང་ཚུལ་དང་། ང་ཚོའི་ཡལ་
གཉིས་དབར་འབྲེལ་བ་ཡན་རིང་བུང་བའི་གནས་ལགས་སྐྱུ་ཐབ་ཅན་གསུང་གི་འདུག ལམ་སྲང་རྣམས་ས་
དགའ་སྲོའི་རྣམ་པ་འཕྱུར་བའི་མི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་ཁོད་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་དྲན་མཚོན་ཕྱིར་སྤྱོད་གས་
ཚང་མར་འཇུག་ཚོན་གྱི་དྲ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ཁྲིའི་མདངས་ཅན་དར་གྱི་ཚད་བན་མང་པོ་ལྟ་བུ་བྱུང་གཏོ་བཞིན་
འདུག ཁོ་ལོ་རྒྱ་གར་སྤྱི་འཛིན་བཞུགས་ཡལ་ར་ཅ་ཉར་པ་ཉི་ལྔ་མཚན་ཞེས་པའི་ཁང་བཟང་དུ་སྤྱོད་པར། སྤྱི་
འཛིན་ཤོག་གར་ར་ཚིན་རྒྱར་བར་ས་ད་མཚོག་དགྲེས་འཇུག་བཞུང་བའི་ཉམས་དང་སྐྱུ་བས་ཚོམས་ཆེན་འགག་
ནས་སྤྱི་ལེན་མང་། སྤྱི་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་དགའ་སྲོ་ཆེན་པོའི་ཉམས་སྲུང་ཐོབ་ཅིང་། ཁོང་གཉིས་ནི་ལྷག་
བསམ་དང་། མཁྱེན་ཡོན་ཐབ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་གར་མི་མང་གི་སེམས་རྒྱས་མཚོན་པའི་རྣམས་མཚན་ལྟ་བུ་ཡིན་
པར་བསམ་བྱུང་།

སྤྱི་མིར་འཁོར་བའི་སྤྱི་ཉིན་སྤོང་། ར་ཚི་རྩ་ཁི་ཞེས་པའི་ས་ཆར་མར་ཉ་མ་རྩུབ་རྩེའི་སྐུ་གདུང་བསྐྱེད་ས་ཤེར་
མངལ་སྲོན་དུ་སྤྱོད་། འཇུག་མ་ན་གཙང་པོའི་ཉེ་ལོགས་ནིའུ་གསེང་སྲོ་བུང་ཅན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་མི་རྣམས་པའི་
སྲུང་ཚུལ་ལམ་ལམ་ཡིད་ལ་འཆར་བའི་གནས་དེར་སྲོན་ལམ་འདེབས་སྐབས་སེམས་འགྲུལ་གཉིང་ཐབ་ཅིག་
ཐེབས་བྱུང་། ཆེ་སྐྱང་འཇུག་སྤྱིར་འདིའི་སྤྱིར་ཁོང་དང་མངལ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱུ་བའི་
དུང་དུང་ཡིད་གྱི་ཤེས་བ་རྣམས་དུ་མི་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ས་གནས་དེར་ལངས་སྲོད་སྐབས་སྲོ་ཆེན་
ཁོང་གི་ཉེ་འགྲུལ་དུ་སྤྱོད་ས་པའམ། མདུན་དུ་སྤྱོད་ས་པ་ལྟ་བུའི་སྲུང་བ་ཤར་ཞིང་། དེ་ཉིད་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་
ང་ཚོའི་དུས་རབས་ནང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྤྱི་སྲོབས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་གྱི་རེད། ཁོང་མ་གཤེགས་བར་རྒྱ་
གར་དང་། མིའི་རིགས་སྲོམ་ཚུང་ཀུན་གྱི་སེམས་ཤུགས་གཅེས་འཛིན་གནང་ཞིང་། ཁོང་ནི་སྲོན་པ་སངས་རྒྱས་
གྱི་རྗེས་འཇུག་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། མིའི་རིགས་ཀུན་ལ་ཞི་བདེ་དང་མངལ་མཐོན་ཡོང་བར་དོན་དམ་འབད་བརྩོན་
གནང་མཁན་ཞིག་དུ་སྤྱོད་། གལ་ཏེ་མར་ཉ་མ་རྩུབ་རྩེ་ད་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་ཡོད་ན་ཁོ་ལོར་ཐབ་ཅིང་དཀྱིལ་ཆེའི་
ཐབས་བྱས་སྲོབ་སྲོན་རི་འདྲ་ཞིག་གནང་ཡོང་སྐྱུ་པ་དང་། ཁོང་ནས་དོས་ལ་འཚེ་བུལ་ཞི་བའི་ལམ་དུ་བསྐོད་
དགོས་པའི་སྲོབ་སྲོན་དུས་རྣམས་དུ་གནང་རྒྱ་གོར་མ་ཆག ཞི་བའི་ལམ་ནས་བོད་མི་མང་གི་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་
རྒྱས་ཤུགས་གང་ཡོད་འདོན་གྱི་རེད་སྐྱུ་པ་བྱུང་། ཁོང་གིས་གསུངས་ཤིང་། བྱུག་ལེན་དུ་བཀལ་བ་འཚེ་བུལ་

ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་དེར་ཁོ་ལོད་ཆེས་སྲུང་ནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དུང་ཡང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་གནས་ཡོད་
ཅིང་། དག་ཤུལ་གྱི་བྱ་སྲོད་དུ་མ་ཞུགས་པར་ཁོང་གིས་ལམ་སྲོན་དེར་བསྐོད་རྒྱུར་དོས་རང་སེམས་ཐག་བཅད་པ་
ཡིན།

གནས་སྲོར་གྱི་རྗེས་སུ་ཉིན་ཤས་རིང་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངའ་སྲོའི་བྲེལ་ཐིང་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་སྐབས་
བཅོན་དབང་གིས་མ་ལོན་ཞིང་། འཇུག་སྤྱིར་ཞི་བདེའི་དོན་དུ་སྲོན་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཁྱེད་སྤེལ་གནང་མཁན་
འཇུག་སྤྱིར་ས་སྤོགས་གང་ས་ནས་ཐེབས་པའི་མཁས་པ་སྐྱུ་གྲགས་ཅན་ཚོ་དང་སྤྱིར་མོལ་བྱེད་རྒྱའི་འདོད་མོས་
ཡོད་པ་ལྟར་སྐབས་དེར་དུས་སྐབས་ཐུན་བ་ཐོབ་བྱུང་། རྒྱལ་ཁབ་མཚོག་དམན་པན་ཚུན་ཚང་མ་ཆེ་ཆུང་ཐབ་
ཚོད་རིགས་མ་བྱས་པར་མངལ་མཐོན་ཞི་བདེ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱུ་བའི་ཀུན་སྲོད་གིས་ཚོགས་འདུར་སྤྱིར་མོལ་
སྐབས་གྲུང་ནང་པའི་ཚོས་གྱི་ཞི་བདེའི་རྣམ་པའི་སྲོར་བན་ཉན་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་། དུས་སྲོན་མངའ་སྲོའི་ལྟ་བུ་ལ་
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་དང་། ཡོན་ཉན་རྣམས་ཞེ་ཤེ་ལ་ཡའི་ས་ཁུལ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤོགས་པའི་ཡལ་
དུ་ཡང་དར་ཁྱེད་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་གྱི་མཐུལ་སེམས་ཚོས་བྱེད་གྱི་མི་
རང་རང་གི་འཕྲུལ་ཡན་གྱི་རེ་འདོད་འགྲུབ་ཅིང་། གཉན་གྱི་ཞི་བདེའི་དབལ་ཡོན་ཐོབ་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་པན་
ཚུན་འཁོན་འཛིན་གྱིས་འཁྲུག་རྒྱུད་བྱེད་པ་ཡང་མཚམས་ཚོད་ཅིང་། བྱམས་བརྩེའི་མངལ་བ་བརྩོན་པོར་ཡོད་རྒྱ་
དང་། མདོར་ན་འགྲོ་བའི་རིགས་སོ་ཚོགས་སྤུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ནས་རྗེད་ཐབ་
ཅིང་། དེར་མ་ཟད། སྲོན་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ལགས་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། མིའི་འགྲོ་
བ་རྣམས་དངོས་བརྒྱད་ཅི་རིགས་པའི་སྤུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་རེ་ཡོད་པས། ཚོས་དད་གྱི་བསམ་ཚུལ་
ལ་བཅོན་གཞོན་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་རྒྱའི་འཕྲུལ་ཡན་གྱི་ཞི་བདེ་འཛོམས་པའི་གདུག་ཅན་ཡིན།

དུས་སྲོན་མངའ་སྲོའི་རྣམས་ཐིན་རྗེས་སྐུ་ཞབས་ནི་རུ་མཚོག་དང་སྤྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་མོལ་དངོས་གཞི་བྱེད་པའི་གོ་
སྐབས་བྱུང་། སྐབས་དེར་དེ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མཐོ་རུ་སྤྱོད་ཡོད། ཐུན་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་འདོད་བྱུང་
བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་གོང་དུ་བརྗོད་ཐིན་ཅིང་། ད་ཆ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་སྲོར་སྤྱི་དུས་ལ་སྐྱུར་བཅོས་དེས་
བརྩོན་ཞིག་མ་བྱུང་བར་རང་ཡལ་དུ་སྤྱིར་ལོག་མི་བྱེད་པར་རྒྱ་གར་དུ་སྲོད་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་གསུང་པ་ཞིག་མི་བྱེད་
ཐབས་མེད་བྱུང་། དེ་ནི་མར་ཉ་མ་རྩུབ་རྩེ་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྲུང་བ་བྱུང་བ་དང་། ཤ་ཚོ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་

མི་སྣ་མང་པོ་ཐག་འདྲུང་བྱུང་བ་དེས་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པ་ཡིན་སྲིད། ལྷི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཐོག་མང་ཐག་འདྲུང་བྱུང་
བ་ཚོ་བོད་པ་མིན་ཡང་བོད་དུ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཤ་ཞེན་བྱེད་མཁན་ཤི་སྟེན་འདུག་ཁོང་ཚོས་ངའི་ཡལ་ནང་དུ་
མི་མང་ལ་གྲོགས་པན་ལམ་སེང་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དམར་གྱི་དྲག་སྲོད་འབྲེལ་འགོག་མི་ཐབ་ཅིང་། ད་
བར་བོད་ནང་གི་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་ཅི་བྱས་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་རུང་། རྒྱ་གར་ནས་མ་མཐའ་ཡང་ཁོ་བོ་
ཅག་གི་མི་མང་གི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་འཇོམ་སྤྱིང་དུ་གསལ་པོར་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་བ་སྲོད་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་ཐབ་རྒྱ་དང་།
དེས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་གདུག་རྒྱབ་ཅན་དེར་འགྱུར་བ་ཡོང་སྲིད་གྱི་རེད་སྟེ་ལྷོ་ཕྱོག་པ་བྱུང་།

དེའི་སྐོར་སྲིད་སྲོལ་ཞེ་རུར་ནང་མོལ་ཞིབ་སྒྲིང་ཞིག་བྱུང་ན་གང་ཅིར་དགོ་མཚན་ཆེ་སྟབས་ཁོང་གི་བོད་སྐད་སྒྱུར་
པ་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་མེད་པར་ཁེ་གཙང་སྲོད་མཇུག་ཐོག་ཐོག་མར། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་རྗེས་དྲན་
ལ་ཡོང་ཐབས་པར་དགའ་སྲོད་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་ཞུས་རྗེས། བར་ལམ་བོད་ཤར་སྲོགས་ནང་འབྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་
ཅི་བྱུང་དང་། དུ་དང་ས་གནས་གཞན་དག་ཏུ་ཁྱབ་འབེལ་ཅི་ཡོང་སྲོད་གཡོང་ཆེ་ཚུལ། རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་ཚོས་དང་།
རིག་གཞུང་དངོས་སུ་སྲོད་རྒྱུན་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡོད་པའི་འཕགས་བོད་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་མཚམས་གཙོད་
རྒྱུས་ཡོད་ལགས་སྐོར་བཅས་ཞིབ་ཞུས་ཐོག་ བོད་མི་ཚོས་རེ་བའི་ལྷག་མ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ཐོག་བྱེད་
ཚུལ། ང་ཚོར་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་རང་དབང་མ་ཐོབ་བར་རྒྱ་གར་དུ་སྲོད་འདོད་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་བཅས་
ཁྱེད་ཀྱི་གསལ་སྒྲིང་མོལ་ཞུས་པ་ཡིན་

ཁོང་ནས་དེ་རྣམས་བཟོད་སྟན་ངང་རིང་གིས་གསུམ་སོང་བའི་མཐའ་གསུང་ལན་དུ། འཕགས་བོད་གནའ་རབས་
ཚོས་རིག་གི་འབྲེལ་བ་ཆེ་བས་བོད་དུ་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྒྱགས་ཅི་བྱུང་ལ་སྲོད་པམ་གདུང་སེམས་ཆེ་ན་ཡང་། ད་
སྟེ་ཆར་བོད་པན་བྱེད་ཐབས་ཤིན་ཏུ་དཔེན་པ་དང་། བོད་ཡལ་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་
ལགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁས་ལེན་སྲིད་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་དང་། བཟན་གྱི་བསམ་ཚུལ་བཞིན། རྒྱ་ནག་
དང་དྲག་འཐབ་བྱེད་རྒྱུར་དགོ་མཚན་མེད་པ་དང་། གལ་སྲིད་བོད་མིས་དྲག་འཐབ་བྱས་ན་རྒྱ་མིས་དུ་བར་སྲོལ་
བཏང་སྟེ་དགའ་ཆེགས་མེད་པར་ཡལ་ཁམས་བསྲོད་བཙོམ་གཏོང་རྒྱུར་བརྟེན། ཁྱེད་རང་བོད་དུ་སྤྱིར་ཐེབས་
ཐོག་སྤར་བཞིན་ཞི་བའི་ལམ་ནས་ཐབས་ཤེས་གྱིས་གྲོས་མཐན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ནས་རང་ཁེ་ཅི་ལོན་གྱི་ལག་
ལེན་འཁེལ་ཐབས་བྱ་དགོས་ཞེས་སྲོལ་སྲོལ་གནང་བྱུང་།

དེའི་ལན་དུ། བཟན་ནས་དེ་སྐོར་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་ལན་དགུ་ཆད་མཐའ་གྱི་འབད་བརྩོན་མ་བྱས་པ་མེད་
བྱུང་། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་སྲོགས་གཅིག་འདོད་པས་བརྩེ་སྤང་ཅི་བཞིན་མ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ལ་
འགྱུར་བ་ཡོང་རེ་ཡང་མ་མཐོང་ཚུལ་བརྗོད་པར། སང་ཉིན་གྲོའ་ཨན་ལན་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་རྒྱུར་འབྲོས་མོལ་
བྱས་འཐབས་གསུངས་ཏེ་མཇུག་འབྲུན་གྲོལ་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཁོ་བོ་སྤྱི་ལོ་གསར་པའི་བ་ལམ་གནམ་གྲུ་བབས་
ཚོགས་སར་གྲོའ་ཨན་ལན་ཐེབས་བསྐྱར་བསྲོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་སྤྱིང་མོལ་ཡན་རེད་བྱུང་བར།
ང་ཚོའི་ཤར་སྲོགས་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཅི་སྟེན་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ས་གནས་དེའི་གནས་ཚུལ་དང་། མི་
མང་གི་རེ་འདོད་དང་མ་བརྩུན་པར་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པས་བཙན་དབང་གིས་བསྐྱར་བཙོས་བྱས་ལགས་སྐོར་
བརྗོད་པར། ཁོང་ནས་སྲོད་པམ་གྱི་རྣམ་པས་བརྗོད་དོན། ས་གནས་དེ་ཁུལ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོས་ནོར་འབྲེལ་བྱུང་
ཚུལ་དང་། ཁོ་བོས་གང་བཤད་པ་རྣམས་མཐོ་ཅི་ཏུང་ལ་ཞིབ་གསོལ་ཞུས་འཐབས་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་ཡར་རྒྱས་སུ་
གཏོང་ཐབས་ཁས་ལེན་འདི་ཡིན་མ་བྱུང་།

ཉིན་ཤིང་སྤྱིའ་ཨན་ལན་ནས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ཁང་དུ་གཅེན་པོ་ཐབ་བརྩུན་ནོར་བྱུང་དང་། རྒྱལ་ལོ་དོན་
གྲུབ་གཉིས་དགོང་མོའི་གསོལ་སྲོལ་ཞིག་ཏུ་མགྲོན་འབོད་ཐོག་ ཁོང་གཉིས་དང་། གྲོའ་ཨན་ལན་མཉམ་དུ་སྤྱིང་
མོལ་བྱུང་དོན་སྟན་བུ་ངོ་དགར་ཞིང་། གསལ་ཁ་དོད་པ་བྱུང་འདུག་ གཅེན་པོ་གཉིས་ང་ཚོའི་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་
པ་མིན་སྟབས་བོད་ནང་སྤྱིང་ཚུལ་ཅི་བྱུང་ལ་མཇུག་ཐོན་མེད་པར་གནད་དོན་གསལ་པོ་བཤད་དེ་རྗེས་སུ་སྐབས་
དེར་སྤྱིང་མོལ་ཅི་བྱུང་སྟན་ལ་བརྗོད་གསལ། དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་གལ་ཆེའི་ཁྲིམ་
མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་བརྩེ་འཇོག་བྱས་ན་ཡང་། ད་ཆ་བོད་ནང་རྒྱ་མི་ཚོས་བོད་མི་རྣམས་དབྱའི་གཙོ་བོར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ལགས། ཁོང་ཚོས་བོད་ནང་པར་དགོལ་བཟོ་ཆེད་བོད་མི་ཐ་ཆད་དག་ལ་བེད་སྲོད་གྱིས་བོད་རྒྱའི་
འབྲེལ་ལམ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབ་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཚོར་བདག་སྲོད་མ་བྱས་ཤིང་། གཞུང་གི་སྲིད་དབང་སྟོར་
རྒྱུན་བཟོ་ཆེད་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་གོང་མ་དང་། བཟ་ཆེན་སྤྱི་གོང་མ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཡང་བསྐྱར་སྤྱིང་
སྲོད་གིས་བཟ་ཆེན་སྤྱི་མར་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱབ་སྲོད་བྱས་ལགས། བོད་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་མའི་ནང་དགོས་གལ་
མེད་པའི་དམག་འཁོར་ཆེན་པོ་ཉར་གསོག་གིས་བོད་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་གཞོན་སྲོལ་དང་། དངོས་རིན་འཕར་
ཆད་མཐོ་བས་བོད་མི་བཤེས་སྲོགས་གྱི་ནང་མ་གཤེས་གནས་སུ་གྱུར་བ། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་

དེར་མི་འདོད་པ་བྱེད་མཁུན་ནི་བོད་ཀྱི་དབང་འཛིན་གྲལ་རིམ་པ་རྣམས་མིན་པར་བོད་མི་མང་དུ་གྱུས་མ་རྣམས་
ཡིན་ཚུལ། རྒྱ་མིའི་དམག་དབང་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་དང་། བཞུ་ཚུན་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ནས་གྲོས་
མཐུན་གསར་པ་ཞིག་ལ་མིང་རྟགས་འགོད་དགོས་ཚུལ་ཟེར་མཁུན་ཡང་མི་མང་ཚོ་ཡིན་ལགས། འོན་ཀྱང་ལྷ་
སའི་ནང་གི་རྒྱ་མི་ཚོས་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་དྲུང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་སོགས་སྒྲོན་བརྗོད་གསལ་པོ་བྱས་འདུག
སྐྱེད་མོལ་དེ་ལྟར་བྱེད་སྐབས་གྲོའུ་ཨན་ལན་དགའ་མོས་མ་ཡུང་ཡང་། རྒྱ་མི་འགྲུར་མཁུན་པོའི་ཐོག་ནས་གཅེན་
པོ་ཟང་ལ་བརྗོད་གསལ། ཏཱ་ལའི་སྤྱི་མའི་དབང་ཚ་སྟོར་རྒྱུན་དང་། བོད་ནང་པར་དགོལ་བཅོ་ཆེད་བོད་མིའི་འདོད་
པར་མེད་པའི་མི་རིགས་སམ། ཡང་ན་བཟ་ཆེན་སྤྱི་མར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་སྟོན་བྱེད་འདོད་མེད། བོད་
ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཐེ་བྱས་བྱེད་འདོད་དང་། བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་གཞོན་ལྡིད་འགལ་འདོད་མེད་ཅེས་དང་།
གཅིག་བྱས་ན་ས་གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལྡིད་དཀའ་ངལ་འགའ་ཤས་བྱུང་
ཡོད་སྟེ་ཅིང་། ལྷ་སའི་ནང་གི་བཟའ་བཙའི་རིགས་ལེགས་བཅོས་བྱེད་རྒྱ་དང་། བོད་མིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་རང་
འགོ་ཐོན་འཕལ་རྒྱ་མིའི་དབང་དམག་རིམ་བཞིན་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་འཕམ། གནས་ཚུལ་རྣམས་མའོ་ཅི་ཏུང་ལ་སྟོན་
སེང་གིས་རྟོག་ཁྲ་འབྱུང་གཞི་རྣམས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་དྲུང་ཁོང་ནས་བརྗོད་གསལ། ངས་
ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ཁ་ཆོག་ཅམ་མིན་པར་ལག་ལེན་དུ་འགལ་གྱི་ཡིན། བྱེད་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་འདོད་
ཡོད་ཆེ་བཞུགས་ན་འགྲིགས། ང་ཚོས་ལག་ལེན་རི་བྱས་ལ་གཞིགས་དགོས། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ལག་ལེན་རི་
བཞིན་མ་བྱས་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྟོན་བརྗོད་རི་བྱེད་བྱེད་ཚོར་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་འདུག་ཅིང་། མཇུག་
མཐར་ཁོང་གིས་བརྗོད་དོན་ངས་ཀྱང་བྱེད་ཚོར་རེ་འདུན་ཞུ་རྒྱ་གཅིག་ཡོད། ངས་ལོ་ཐོས་སུ་ཏཱ་ལའི་སྤྱི་མར་གར་
དུ་བཞུགས་རྗེས་ཡོད་ཚོད་ལ་བྱེད་ཚོས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་དགོས་པའི་བསྐྱལ་མ་ཞུ་དགོས། གལ་སྟེ་ཏཱ་ལའི་
སྤྱི་མར་བོད་དུ་མ་ཐེབས་ན། ཏཱ་ལའི་སྤྱི་མར་དང་། ཏཱ་ལའི་སྤྱི་མར་མི་མང་ལ་གཞོན་སྟོན་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བརྗོད་
འདུག

གྲོའུ་ཨན་ལན་ཐག་འཕྲད་རྗེས་ངས་རྒྱ་གར་ནང་ཁལ་ནང་གལ་དུ་ཡོད་པའི་ཚུ་ཤུགས་སྟོག་འདོན་ཁང་སོགས་
བཅོ་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་ཚོར་བལྟ་སྟོར་དུ་ཕྱིན་ཏེ། གྲུང་བཞུ་རིང་ལགས་དང་། རང་དབང་དམངས་
གཅོམ་རིང་ལགས་འོག་ལས་དོན་བྱེད་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐོག་མར་མཐོང་བྱུང་། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་ལས་ཀ་བཅོན་བསྐྱལ་བྱེད་པ་དང་། རང་མོས་དྲུང་སྤངས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དེ་རེད། ཁོ་བོའི་

འགྲིམས་འགྲུལ་འཆར་གཞི་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་ནང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡོད་པའི་ཚོས་སྟོགས་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་
གནས་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ། སུ་ཅི། ཨ་ཇུ་ཏ། ལྷ་ར་ཏུ་སི། རྫོ་རྗེ་གདན་སོགས་བྱིན་རྒྱལ་
གཞི་འོད་ཆེས་ཆེར་འབར་བའི་གནས་མཚོག་རྣམས་ཞིབ་མཇུག་ཐོག་སྤྱི་བྱེད་པའོད་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདུ་བྱ་
བའི་སྤྱད་དུ་བྱུག་མཚོད་ཀྱི་ལས་འཆོམས་པ་རེ་བྱས་ཏེ་རིམ་བཞོན་བྱས། གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་བཅོ་བཤོད་
རིག་རྒྱལ་རྣམས་ཡིད་འཕྲོག་པ་འདུག་ཀྱང་། བ་མེས་ཀྱི་བྱེད་ཐོར་དེ་དག་ལ་སྤྱད་སུ་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ནང་
ཁལ་འཁོན་འབྲུག་གིས་ཉམས་ཆག་གང་འཆོམས་བྱུང་འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་གར་རང་དབང་ཐོབ་རྗེས་རྒྱ་ཞིམས་ནང་
ཚོས་ལགས་ཚང་མར་རང་དབང་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དེས་ལོང་གི་གནས་ཚུལ་ཞི་བདེའི་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་
བྱུང་འདུག

ལྷ་ར་ཏུ་སི་དང་། རྫོ་རྗེ་གདན་སོ་སོར་བོད་མི་གནས་བསྐྱར་བ་སྟོང་སྤྲུག་མང་པོ་དོས་ཐག་འཕྲད་ཆེད་སྤྱུག་སྟོད་
བྱས་འདུག་པར་འདོད་ཚོས་སྤྱིར་པོ་བསྐྱལ་བ་རེ་འཆར་སྤེལ་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞི་བསིལ་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་ཡངས་པོར་བསྟོད་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ལ་ཞུགས་དགོས་
ཚུལ་ནན་བརྗོད་བྱས།

གནས་ཆེན་སྤྱི་དང་། བྱེད་པར་རྫོ་རྗེ་གདན་དུ་ཕྱིན་པ་དེས་སྟོ་སྟེད་ཆེན་པོ་བྱུང་། བང་བ་ཚང་མས་རྫོ་རྗེ་གདན་
ནི་ཚོས་དང་། ཤེས་རིག་གང་གི་ཆ་ནས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེར་འཛིན་པ་ཡིན། གནས་མཚོག་འདི་མཇུག་འདོད་
སྤུན་ཆུང་པའི་དུས་ནས་ཡོད། དེ་ཡང་། བཟང་པོའི་ཐགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སྤྱིན་པས་འགོ་ཀུན་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
རྒྱལ་སར་འགོད་པའི་ཐགས་བསྐྱེད་ཅིང་། བརྗོད་པ་ཆེན་པོས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་གྲངས་མེད་
གསལ་གྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པར་རིམ་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་རང་ཉིད་མའོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་
ཏེ། ཐགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྟོ་དང་འཆོམས་པའི་ཐེག་
པ་གསལ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ཀུན་ནས་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ་འགོ་ཀུན་རང་གིས་རྗེད་པའི་གོ་འཕང་མཚོག་ལ་རིམ་
གྱིས་འགོད་པར་མཇུག་པའི་སྟོན་པ་མཚོག་དེའི་སྤྱད་བརྗོད་གང་གི་མདུན་དུ་སྟོ་གསལ་གྱས་པས་བཏུད་ཏེ་
གནས་པའི་སྐབས་དེར་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུང་གི་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་བྲན་པའི་དད་གུས་ཀྱིས་ལས་
ཀྱི་སྤྱི་ཡོང་གཡོ་བ་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ཆེམས་པའི་སྤྱད་བ་བྱུང་།

སྐྱ་རྒྱ་ཐར་འཕྲོར་སྐྱབས་ལྷེ་ལི་ལེ་རྒྱ་མི་ལེ་གཞུང་ཚབ་ཁང་ནས་བར་མི་ཞིག་བཏང་འཕྲོར་བྱུང་བ་དེའི་གདོང་
ལྟ་སྲོད་རྒྱ་ནག་སྐྱ་ཚབ་དམག་དཔོན་ཀྱང་ཅིང་ཨ་ནས་བཏང་བའི་རྒྱུར་འཕྲིན་ཞིག་འབྲེར་འདུག་པའི་ནང་བོད་ནང་
གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཞིང་། སོ་ཉུལ་བ་དང་མཉམ་ལས་བྱེད་མཁན་ཚོས་ངོ་ལོག་གི་འཆར་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་
གདོང་གི་འདུག་པས་དེད་འབྲལ་དུ་སྲིར་ལོག་དགོས་ཚུལ་གསལ་འདུག་རྗེས་གདན་དུ་འཕྲོར་སྐྱབས་མཉམ་ཡོད་
རྒྱ་མི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་ནས་གྲོལ་ཨན་ལན་ལྷེ་ལིར་འཕྲོར་རྒྱུར་དེད་འབྲལ་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ལགས་བརྗོད་
འདུག་ དེར་བརྟེན་ཉིན་ལས་རྗེས་མི་མཐུན་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་མེད་པ། བཀའ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྲིད་དོན་བཅས་ཀྱི་
འདམ་རྒྱུ་ནང་རང་ཉིད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དུད་འཐེན་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་།

ལྷེ་ལིར་འཕྲོར་སྐྱབས་གནས་ཁང་དུ་བརྗོད་ཡོང་ཅམ་མེད་པར་མེ་འཁོར་ནས་བབས་མ་ཐག་གྲོལ་ཨན་ལན་
ཡོད་སའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཐད་བརྗོད་བྱེད་དགོས་བྱུང་སྟེ། དེ་སྐབས་གྲོལ་ཨན་ལན་ནས་སྐྱེན་ལ་བོད་
ནང་གནས་ཚུལ་རྗེ་སྐྱུག་ཏུ་སོང་འདུག་པས་འབྲལ་དུ་སྲིར་ལོག་བྱས་ན་ལེགས། གལ་སྲིད་ཟིང་ཡངས་བྱུང་ན་
འབྲལ་མར་དྲག་གཞོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་གར་ནང་གི་བོད་མི་ཚོས་རྫོག་སྲོད་བྱེད་རྗེས་ཡོད་འདུག་གཤིས། བྱེད་
རང་དོན་གནད་ལམ་སྲོགས་གང་དུ་འགྲོ་མ་ནོར་བར་ཟབ་ཟབ་གྱིས་སྲོན་ཚད་སེམས་ཐག་གཅོད་དགོས་ཟེར་
བར། སྐྱེན་ནས་རྒྱ་མི་བོད་དུ་འཕྲོར་ནས་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཚུལ་ཁ་སྲོན་བརྗོད་པ་རྣམས་བསྐྱར་བརྗོད་གྱིས་ངས་
ཐག་གཅོད་རི་བྱེད་ད་ལྟ་ལམ་སེང་བརྗོད་སྐབས་བདེ་མིན་ཞེས་དང་། ཡང་། ད་པན་ང་ཚོར་མ་འགྲིགས་པ་རི་
བྱུང་བརྗོད་དུ་འདུག་རྒྱུར། ད་ཕྱིན་ང་ཚོར་མི་མང་གི་སྲོད་དང་མ་འཚམས་པའི་དཀའ་ངལ་འབྱུང་གཞིའི་རིགས་
མཚམས་འདོག་བྱ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ལན་དུ་ ཁོང་ནས་གསུངས་དོན་སྣང་བོད། བོད་ནང་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ་
རྣམས་བོད་མིའི་བསམ་འདོད་དང་བསྐྱེད་ནས་མ་གཏོགས་མི་བྱེད་པ་མའོ་ཅེ་ཏུང་གིས་བཀའ་གསལ་སོར་བྱུང་
ཚུལ་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་གིས་བརྗོད་སྲོགས་ལ་གཞིགས་ན་བོད་མིས་རྒྱ་མིར་དཀའ་བས་མི་ཞུ་བའི་གནས་ཚུལ་
ད་དུང་ཤེས་གྱི་མེད་པའི་ཚོལ་དུ་འདུག་ ཁོང་ནས་བརྗོད་གསལ། ཀ་སྐྱུག་ཁལ་ནས་ཁོ་སོར་གདན་ཞུ་པལ་ཡོད་
ཚོད་ལ་ཁལ་དེར་བོད་མིས་རྫོག་སྲོད་བྱེད་རྒྱུར་བརྟེན་མ་བརྗོད་ན་ལེགས་ཚུལ་ཟེར་ཞིང་། ངས་དེ་སྲོད་བསམ་
གཞིགས་བྱས་འཐུས་ཅམ་ལས་མ་བརྗོད། ཀ་སྐྱུག་ནི་རྒྱ་གར་བྱུང་བརྗོད་བོད་གྱི་ས་མཚམས་ཡིན། ཁལ་དེར་
བོད་མི་གང་འཚམས་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཤས་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་འོག་ནས་སྲོས་སྲོལ་ཡོང་བ་རེད། མཐར་

ཁོང་ནས་སྐྱེན་ལ་སྲོབ་སྲོན་ལྟ་བུར་བརྗོད་གསལ། རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་འགའ་ཤས་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་
བྱུང་། འགའ་ཤས་ལ་མཚན་ཅན་ཡོད་སྐབས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས་སོགས་བརྗོད་དེ་སློང་མོལ་ཐག་
གཅོད་དཀའ་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་མར་སྲིར་ལོག་ཡོང་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྐྱོ་རྒྱ་ནག་སྲིད་སྲོན་དང་ལྷན་པེབས་
སྲིད་སྲོན་གཞོན་པ་དམག་དཔོན་ཉོ་ལང་ཟེར་བ་སྐྱེན་སར་ཡོང་སྟེ་དེད་བོད་ལ་འབྲལ་དུ་སྲིར་ལོག་དགོས་ལགས་
གྲོལ་ཨན་ལན་གྱི་སྲོབ་སྲོན་དེ་ཡང་བསྐྱར་བྱས་བྱུང་ཞིང་། ད་དུང་ཁོང་གིས། སེའུ་གངས་ལ་གནས་ན་སེའུ་
དང་། སེའུ་གྲུང་དུ་བབས་ན་སྲོ་བྱིར་བེད་སྲོད་བྱེད། ཅེས་པའི་རྒྱ་མིའི་གཏམ་དཔེ་ཞིག་བཤད་བྱུང་བ་ཡང་དཔེ་གྱི་
འདུག་ སྐབས་དེར་ངས་སློང་རྗེད་བྱེད་འདོད་མ་བྱུང་། དེ་སྐབས་ངས་ནི་རའི་སྲོབ་སྲོན་དང་། གྲོལ་ཨན་ལན་ནས་
ངོས་དང་། ངོས་གྱི་གཅེན་པོ་ཟེར་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་ཟིན་ཏེ། ཁོ་སོ་བོད་དུ་སྲིར་
ལོག་བྱེད་རྒྱ་ལམ་གཏན་འཁེལ་ཟིན་སྐབས་དེ་དོན་ཁས་ལེན་གནང་བ་རྣམས་སོར་གནས་ཡོང་རེ་ཡོད་ལགས་
བརྗོད་པ་ཡིན།

ལྷེ་ལི་ནས་མ་ཐོན་གོང་ནི་རུ་དང་མཐའ་མའི་མཇལ་འབྲལ་བྱུང་། གྲོལ་ཨན་ལན་དང་། དེད་ཐག་འབྲལ་བྱས་
པའི་སློང་ནི་རུས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་གོས་ཚོགས་འོག་མར་གསུངས་དོན་ལྟར་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར།

ལོ་གཉིས་གསུམ་གོང་སྲིད་སྲོན་གྲོལ་ཨན་ལན་འདིར་པེབས་སྐབས་བོད་སློང་གོ་བསྐྱར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་
བྱས་པ་ཡིན། གོ་བསྐྱར་དེ་ནི་ཐད་ཀ་དང་། ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་ནས་གསུངས་གསལ། བོད་ནི་དུས་
ཡུན་རིང་པོའི་སྲོན་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་
མེད། མི་རིགས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ས་གནས་རང་སྲོད་ཁག་ཏུ་ཡོད་པ་རི་བཞིན་རྒྱའི་མི་རིགས་
དང་ཐ་དད་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་འདི་ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པའི་ས་ཁལ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེས་
དང་། ད་དུང་ཁོང་གིས་གསུངས་གསལ། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཐོག་དམར་པོའི་རིང་ལགས་ནན་སྲེལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་
པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་མཁན་ཚོ་ནི་སྣང་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྗེས་ལས་ཐེབས་པའི་ཡལ་ཡང་ནང་དམར་པོའི་རིང་
ལགས་ནན་སྲེལ་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཐུག། ཁོང་ཚོར་དེ་འདྲའི་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་རིམ་བཞིན་
བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཁོ་སོ་ཐག་འབྲལ་བྱུང་སློང་ནི་རུས་གསུངས་གསལ། སྐབས་
དེར་ཏུ་ལའི་སྐུ་མ་ཡང་འདིར་ཡོད། ཁོང་དང་མཉམ་དུ་སློང་མོལ་ཡུན་རིང་བྱུང་། སྲིད་སྲོན་གྲོལ་ཨན་ལན་གྱི་

མཛེས་གྲོགས་གྱི་རྣམ་འགྲུར་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་རང་དབང་ལ་བརྟེན་འཛོགས་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་སྐོར་ཁོང་ལ་ཞུས་པ་ཡིན། ཁས་ལེན་དེ་ཚོར་ཡིད་ཆེས་གནང་དགོས་ཤིང་། བདེ་གི་རང་དབང་དེ་རྣམས་འཛིན་སྐྱོང་ཐབ་པ་དང་། བསྐྱར་བཅོས་གང་འཚམས་བྱེད་ཆེད་ལས་དོན་མཉམ་དུ་གནང་དགོས་ཚུལ་སློབ་སྟོན་པལ་བ་ཡིན། ཁོང་གི་ཡལ་དེར་ཁོང་རང་ཕྱོགས་ནས་གཞིགས་ན། ཚོས་ཕྱོགས་ནས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་རྗེས་ལས་ཡིན་སྟབས་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པར་ཏུ་ལའི་བླ་མས་མོས་མཐུན་གནང་སོང་ཞེས་གསུངས་འདུག།

ནི་རྟེན་མཛེས་འཕྲད་མཐའ་མའི་སྐབས། ངས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་གཅོད་པར་རྒྱ་མཚོན་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། བྱེད་རང་གིས་སྤྲོད་ལ་སློབ་སྟོན་གནང་བ་དང་། གྲོའ་ཨན་ལན་གྱིས་ང་དང་། ངའི་གཅེན་པོ་ཟང་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་བཅས་གྱིས་ཡིན་ཞེས་ནི་རྟེན་ལྷན་གྱི་འདུག།

སྐུ་ཞབས་ནི་རའི་རྣམ་འགྲུར་དེས་སྤྲོད་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་། མཇུ་ཏུ་མ་རྟོན་རྒྱུའི་སྤྱིར་རྗེ་དང་། ཞི་བའི་རས་གཟན་དེ་དག་ཁོང་གི་སྤྲོད་སྟེང་བབས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ལ་ཚོས་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེར་མ་མཛོན། འོན་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་ལ་མཁྱེན་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་། ལག་ལེན་ཐོག་སྤྱི་དོན་མཁས་པའི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་མཛོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་རང་གི་ཡལ་ལ་བརྟེན་ཞེན་ཆེན་པོ་དང་། མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་བསྟན་གྱི་འདུག། ཁོང་ཚོ་ཡར་རྒྱས་དང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཆེད་ཞི་བའི་བསྐོད་ལམ་འཛིན་རྒྱུར་འགྲུར་བ་མེད་པ་ཞིག་རེད། མཛེས་སྤྲད་དེ་སྐབས་ང་ཀ་སྐྱུག་ཁལ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་པའི་སྐོར་གླེང་སོལ་བྱུང་བ་དྲན་གྱི་འདུག། གྲོའ་ཨན་ལན་ནས་སློབ་སྟོན་རི་གནང་པལ་ཆེ་བ་ནི་རྟེན་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁལ་དེའི་མི་ཚོས་རྣོག་སློང་བྱེད་པ་དང་། ང་བོད་དུ་མི་ལོག་པའི་འབོད་བསྐྱེད་བྱེད་སྤྱི་རེད་དགོངས་པ་རྒྱ་གར་སྤྱི་དོན་གྱི་ཐགས་ལ་འཁོར་འདུག། ཁོང་ནས། རྒྱ་གར་ནི་རང་དབང་གི་ཡལ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཀ་སྐྱུག་གི་མི་ཚོས་བསམ་ཚུལ་བརྗོད་རྒྱུར་སྤྱི་ལྷན་འགོག་མི་ཐབ་ཅེས་དང་། གལ་སྤྱི་དུ་ཀ་སྐྱུག་ཏུ་ཐེབས་འདོད་ཡོད་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྐྱུ་སྤྱང་གྲ་སྐྱིག་བསྟུ་རྟོག་འཐུས་ཚང་བྱེད་གྱི་རེད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག། གྲོའ་ཨན་ལན་གྱིས་སློབ་སྟོན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཀ་སྐྱུག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དག་སྤྱི་དོན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར། ཁོ་བོའི་ཡལ་གྱི་མི་མང་ཚོའི་སམ་འགྲོ་དགོས་པར་ཚོས་ཕྱོགས་གྱི་ལས་འགན་ཞིག་སྤྲོད་ལ་ཡོད་པས། དེའི་ཐོག་གྲོའ་ཨན་ལན་ནས་སློབ་སྟོན་བྱེད་

མི་ཐབ་པར་བརྟེན། ཁལ་དེར་ངོ་བོ་སློང་གྱིས་ས་ཁལ་དེའི་བོད་མི་ཚོ་ཐག་འཕྲད་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷ་ས་ནས་ངའི་གཞུང་གིས་བཏང་བའི་ཐེབས་བསུའི་མི་སྣ་ཚོ་ཡང་ཀ་སྐྱུག་ཏུ་ཐག་བྱུང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་པར་ཁོ་བོ་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱེད་ན་ཐེགས་པའི་དགོངས་འཆར་འདུག་དོན་སྐྱར་སློང་སློང་སྐོར་གླེང་སོལ་མང་ཅན་བྱུང་། གང་ལྟར་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཞིང་། འུ་ཐག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་འགོལ་བའི་གོ་སྐབས་དུ་དུང་ཐེངས་གཅིག་སློང་རྒྱ་དང་། ཞི་བའི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་དུ་དུང་ལན་གཅིག་བྱེད་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་བྱས་པ་ཡིན། རྣོག་འཛིངས་ཆེན་པོའི་དགའ་ངལ་དེ་དག་གིས་སྤྱི་དོན་སྐོར་ཡིད་ཐང་ཆད་ཅིང་། ལྷོ་ལིར་སློང་ཡན་གྱི་དུས་སྐབས་པལ་ཆེར་སྤྱི་དོན་སྐོར་ལ་རྣོགས་ཏེ་བའི་གནས་བསྐོར་གྱི་དུས་ཡན་མང་ཆེ་ཆད་ཐོས་སུ་ཐལ་སོང་། ད་ཆ་དགའ་རྣོག་ཆེ་ལ་འབྲས་བུས་སློངས་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་ཞེན་ལོག་སྐྱེས་ཤིང་། གལ་སྤྱི་བོད་ནང་འའི་མི་མང་ཚོའི་ལས་འགན་མེད་ན་སྤྱི་དོན་ནས་དགོངས་ཞུ་དགའ་པོའི་ངང་བྱེད་འདོད་བྱུང་། ཀ་སྐྱུག་ཏུ་སློམ་སྐྱབ་དང་། རེད་གྱི་དོན་དུ་འཛོམས་པའི་མི་མང་ཚོར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་འཆད་སྤེལ་ཐབ་པར་དགའ་བོ་བྱུང་། རི་རྩེར་གངས་བབས་ཆེ་བས་རྣ་ཐོད་ལ་བརྒྱད་བོད་ཀྱི་བསྐོད་ལམ་མ་ཕྱེ་བར་རྒྱ་གཅིག་མིན་ཅན་འབྲས་སློངས་སྤྲད་ཏོག་ཏུ་རྒྱ་གར་དབས་གཞུང་དང་། འབྲས་གཞུང་གི་སྣ་ལེན་ཟབ་རྒྱས་འོག་སྐྱུག་སློང་བྱེད་དགོས་བྱུང་། །།

ལེའུ་དགུ་པ། ཟིང་འཕྲུག

༄༅། །གང་འཚམས་ནས་གནས་གཤིས་དྲངས་ཏེ་བསྐོད་ལམ་ཕྱེ་བར་བརྟེན་རྣ་ཐོད་ལ་རྩེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོགས་པོ་རྗེས་བཞུགས་པ་ཚོར་ག་ལེར་བཞུགས་ཞེས་པན་ཚུན་ཚང་མ་དགའ་སློབ་ཟང་འཕེལ་གྱིས་ཞུས་ཤིང་། ལ་རྩེ་དེར་རྣམ་ཀུན་བོད་མིས་རི་མཐོའི་རྩེར་རྒྱན་འཇུགས་བྱེད་པའི་དར་སྟོག་ཚོའི་ཁོད་དུ་རྒྱ་ནག་གི་དར་ཆ་དམར་པོ་ཆེན་པོ་དང་། མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་འདྲ་རིས་སོགས་འདུག་པ་དེ་དག་དགའ་བསུའི་ཆེད་ཡིན་ཤིག་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་དེ་དག་མཐོང་བ་ན་ཡིད་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཞིག་བྱུང་།

དེར་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཞིག་ངོས་བསུ་མའི་ཆེད་སྐྱུག་སློང་བྱས་འདུག། ཁོང་ནི་དམག་སྤྱི་གཞོན་པའི་མིང་

ལུང་ཡོད་པ་དམག་དཔོན་ཅིན་རེ་རན་ཟེར་བ་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པའི་ནང་ནས་སྐོར་གྱི་དགའ་མོས་ཡོད་པའི་
གྲས་ཤིག་ཡིན། སེམས་བཟང་པོ་དང་གཡོ་བོལ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་གྲས་ཁོང་གཅིག་པ་མིན་པ་གཞན་དག་
ཡུང་ཐག་འབྲུད་བྱུང་མྱོང་། ཁོང་ཚོའི་ཁོད་དུ་ང་ཚོར་གྲོགས་པན་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་
རང་ཚོ་དམར་པོའི་སྐྱིག་འཇུགས་དམ་བཅོན་གྱི་འོག་དུ་སྡོད་དགོས་པར་བརྟེན་ང་ཚོར་པན་གྲོགས་མང་པོ་བྱེད་
ཐབས་མེད། ཁོང་ཚོའི་གྲས་གཅིག་ནི་ ༡༩༥༩ ལོ་ང་ཚོའི་འཇུག་ཁོངས་ཞུགས་ཏེ་རྒྱ་བ་དགའི་རིང་མཉམ་
དུ་རྒྱ་དམར་ལ་འཐབ་རྒྱུ་བྱས་ཤིང་། ད་ཆ་རྒྱ་གར་ནང་བཅོན་འོག་པ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད་ཡོད། ལྷ་སར་སྤྱིར་ལོག་
སྐབས་གོ་མོ་དང་། རྒྱལ་རྩེ་གཞིས་ཀ་རྩེ་སོགས་གྱི་གོང་ཁྲེང་དུ་སློང་མོལ་རྣམས་རང་འདོད་ལྟར་བརྒྱུད་རྩིས་
ཡོད། ཉིལ་སྤྱི་ལིར་གཅིན་པོ་དང་། རོས་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་རྩེས་སུ་བོད་ནང་སློང་མོལ་རྣམས་རང་འདོད་
ལྟར་བྱས་ན་རྒྱ་མིའི་རྣམ་འགྲུར་རི་འབྲུག་ཞིག་བསྟན་གྱི་ཡོད་མེད་བལྟ་འདོད་བྱུང་བར་བརྟེན་ས་གནས་དེ་གསལ་
དང་། ལྷ་སར་སློང་མོལ་བྱས་པ་ཚོའི་ནང་ ༡༩༥༥ ལོ་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་སྤྱིར་ལོག་བྱས་པ་ནས་བཟང་མི་མང་
དང་། རྒྱ་བོད་ལས་བྱེད་ཚོར་ངས་རྒྱ་དུ་བརྒྱུད་དོན་ལྟར་རྒྱ་རིགས་རྣམས་ང་ཚོར་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མཁན་མིན་
པ་དང་། ང་ཚོ་ཁོང་ཚོའི་མི་སེར་མིན་ལགས། ང་ཚོར་ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པའི་རང་སྡོང་སྡོངས་འཇུགས་རྒྱའི་
ཁས་ལེན་ཡོད་སྐབས་དེ་དག་ལོགས་པར་འགྲུབ་ཐབས་ལ་ཚང་མས་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས། ལས་དོན་ནོར་
འཁྲུལ་ཅན་རྒྱ་བོད་ལས་བྱེད་སྲས་ཀྱང་ལོགས་བཅོས་དུས་རྟག་དུ་བྱེད་པའི་ལུང་འགན་ལེན་དགོས། རྒྱ་རིགས་
རྣམས་བོད་དུ་གྲོགས་པན་བྱེད་དུ་བཏང་བ་ཡིན་སྐབས་ཁོང་ཚོས་ང་ཚོར་པན་གྲོགས་མ་བྱས་ན་ཁོང་ཚོའི་དུས་
གཞུང་གི་བཀའ་དཔོངས་དང་འགལ་བ་རེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་རོས་ལ་ཁས་ལེན་བྱུང་ལགས་
སོགས་བསྐྱུར་བའདུན་ནན་བརྒྱུད་བྱས་པ་ཡིན།

སྤྱི་དུས་དེ་དག་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་ཏེ་ང་ཚོའི་གཞུང་གི་ལས་དོན་རི་འབྲུག་བྱས་ཀྱང་གོས་མཐན་དོན་ཚན་
བཅུ་བདུན་དང་མཐན་པ་དང་། ལྷ་ས་གི་རང་དབང་འབྱུང་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་གང་ཐབ་བྱས་པ་ཡིན། ཐོག་མའི་
ཚར་རྒྱ་མིའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་རྟོགས་མ་བྱུང་ཡང་། རྩེས་སུ་རྒྱ་མིའི་བསམ་ཚུལ་དུ་རོས་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཤུགས་
རྒྱུན་ཐབས་པར་སྟེ་བའི་གནས་ལགས་རིམ་བཞིན་གསལ་རྟོགས་བྱུང་། ཁོ་བོ་རྒྱ་གར་དུ་སྡོད་ཤུལ་རིང་མི་མང་
ནས་རྒྱ་མིར་ཁོང་ཚོའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་སྤངས་སྟེ་སའི་སྤྱི་ནང་དུ་འབྲུབ་འཕེལ་བྱུང་བ་མི་རིང་བར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་བོད་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་མི་རྣམས་ལྷན་ཕྱོགས་སུ་བཅོན་འོག་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་

རྒྱུན་གྱི་ཡིན་ཞིང་། བཅོན་འོག་པ་སྡོང་སྡོང་སྐབས་མང་པོ་ནས་རང་གཞུང་སྲུང་སྡོང་གྱི་དོན་དུ་སྟེ་སའི་ཉེ་སྡོང་དུ་སྡོང་
སྐར་ཆགས་ཏེ་གནས་ཡོད་པ་རེད། འབྲི་ཆུ་ཤར་བརྒྱུད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་རྒྱ་མིའི་སྟེ་སྡོང་ལག་ལེན་བྱེད་
ཚེད་ལས་ཐབས་ཏེ་ཅང་ཐ་ཆད་མི་སྡོད་ལས་འདས་པ་རི་བྱས་ཁོང་ཚོའི་ས་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། རིང་པོར་
མ་སྟོས་པར་བོད་ས་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལག་བསྟར་བྱས་དུ་གས་ཚང་མར་སྟོ་གཡེང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་།
དེ་སྟུར་མི་མང་གི་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཤུགས་ཚད་རི་མོ་རི་མོར་འགྲུར་སྐབས་རྒྱ་
མིའི་རྣམ་འགྲུར་ནི་ལ་མཚན་ཞིག་བསྟན་འདུག ཁོ་བོ་བོད་དུ་མ་ལོག་བར་རྒྱ་མིས་ངའི་བཀའ་སྟོན་ཚོར་བརྩེ་
མཐོང་ཚུལ་མཐན་བྱས་ཤིང་། ཚོགས་འདུའི་སར་བཀའ་ཤག་ལ་བརྒྱུད་གསལ། བོད་ནང་གི་བཅོས་བསྐྱུར་སྡོར་
བོད་མིས་སྟོ་གཡེང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཤེས་གྱི་ཡོད། མི་མང་གི་འདོད་པ་དང་མ་བསྟན་པར་
བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་འདོད་མེད་གཤིས། ལོ་དུག་རིང་བསྐྱུར་བཅོས་འགྲུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྒྱུད་འདུག གནས་
ཚུལ་དེ་དག་ཉིལ་སྤྱི་ལིར་རེད་ནས་ཀྱོལ་ཨན་ལན་ལ་སློང་མོལ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་གང་སྟུར་མི་མང་གི་
ཁོང་ཚོའི་སྟོ་འཚབ་ཞི་བ་ལ་པན་རྣམས་ཡོང་བར་སྤྱིས་དུག་པ་ཡིན།

དེ་སྟུར་བཅོས་མའི་མཇུག་གྲོགས་གྱི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་པའི་མར། མི་མང་འདུ་འཛོམས་ཤིག་སར་རྒྱ་མིས་བཀའ་
ཤག་དུ་གོ་བསྐྱུར་མ་བྱས་པར་བརྒྱུད་གསལ། བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་འགར་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུར་ལ་དོ་རྒྱུལ་
བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་དེ་དག་གཞོན་སྟོན་ཐབས་པའི་གྲ་སྐྱིག་ཆ་ཚང་ཡོད་ཅེས་བརྒྱུད་པ་དེས་བཀའ་སྟོན་རྣམས་སྟོ་
འཚབ་ཆེན་པོར་གྱུར། དེ་ཡང་ཁམས་པས་དོ་རྒྱུལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་བཀའ་ཤག་གིས་ཤེས་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། མི་མང་
ལ་གསལ་པོར་འབྲུབ་བསྐྱགས་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་རི་ཡིན་མི་ཤེས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་རྒྱ་མཚན་འདི་ཡིན་མེད་པར་སྟོ་བར་རྒྱ་མིས་མཇུག་གྲོགས་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུར་ཏེ་འཇིགས་སྤང་གི་
བསྐྱོགས་ར་བསྐུལ་བ་དང་། ཚིག་རྒྱུབ་བརྒྱུད་པ་སོགས་སྤར་གྱི་བཅོན་དབང་བྱེད་སྤངས་དེ་བས་ངན་པ་ཞིག་
ཡང་བསྐྱུར་བྱེད་པའི་འགོ་ཚུགས།

ཁོ་བོ་རྒྱ་གར་གྱི་བལྟ་བསྟོར་ཟེན་རྩེས་སྐུ་ཞབས་ནི་རུ་སྟེ་སའི་གདན་ཞུའི་སྟུན་སེང་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་སྐབས་ལ་རྒྱ་གར་ནང་ཁོང་གིས་སྟེ་ལེན་གང་ཐབ་གནང་བ་དེའི་དོན་ལན་འཇུག་རྒྱའི་ཆེད་ཅམ་དུ་མ་ཐད།

ཐོད་ནང་ཁལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཁོང་གིས་ཐང་ཀར་གཟིགས་རྟོགས་ཐབས་པའི་ཆེད་དུ་འདེམ་ཡིན། ཁོང་གིས་
དེ་ལ་ཞལ་བཞེས་གནང་ཞིང་། རྒྱ་མིས་ཀྱང་ཐོག་མའི་ཆར་དེ་ལ་འདོད་བབས་ཡོད་མེད་ཅི་ལྟར་དགག་ཆ་གང་
ཡང་བྱས་མ་ཡིང་། དེ་ལ་རྒྱ་མི་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་སྲིད་དོན་མཁན་དེ་རིགས་ཁོང་རང་ཆོའི་བྱ་སྡོད་ལ་རྟོག་
ཞིབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཐབས་མེད་སྟབས་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱེད་མིན་ལས་ཅམ་ཆོད་དཔགས་ཐབས་ལ་ལྟུང་བཞིག་ཡོད་
པ་ལྟར། ཁོང་མེད་པ་དུས་སུ་མ་གཏུགས་ཅམ་ལ་རྒྱ་མིས་བརྗོད་གསལ། ཁོང་ལ་བོད་མིས་དགའ་བསུ་བྱེད་མིན་
མི་རྟོགས་ཤིང་། ཇི་བྱེད་མ་དེས་པས་ཁོང་གི་བདེ་འཇགས་སྐོར་འགན་འཁུར་མི་ཐབས་ཟེར། ཐོད་མིས་ཁོང་ལ་
ཐོད་སློབ་སྲུང་མཁན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་དེས་པར་ཞུ་རྒྱུ་ཡང་། རྒྱ་མིའི་བཅོན་འོག་ནས་ཅི་བྱ་མེད་
པར་ཁོ་བོའི་གདན་ཞུ་བྱིང་འཐེན་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་དུང་སྟེ་བརྟེ་ཞེན་དང་། སློབ་སློན་གྱི་འབྲེལ་ཐག་དབང་མེད་དུ་
གཅོད་དགོས་བྱུང་།

ཐོད་སློབ་ལྟར། རིམ་བཞིན་བཅོན་འོག་བ་ཆོའི་ས་ནས་བོད་ཀྱི་ཤར་བྱང་ས་ཁལ་དུ་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་
དུགས་བྱང་ལགས་རྣམས་གོ་རྟོགས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་གསལ་ཆ་ཆར་བ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཞིག་ད་
སྟེ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་དཀའ་བ་ཡིན། བཅོན་འོག་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་ནས་བཟུངས་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུར་འོག་
ཆོད་པའི་ས་ཁལ་ཁག་ཏུ་ཁམས་རིགས་རིའི་ལོགས་སུ་གནས་སྡོད་འཇུག་དམག་མཁན་བརྗེས་ལག་འགའ་ཤས་
ནས། སྡོང་སྟག་བཅུ་གའས་སུ་རིམ་འཕེལ་དུ་སློབ་ཏེ་ཁོང་ཆོས་རྒྱ་མིའི་དབང་དམག་ལ་དུས་སྐབས་དེས་མེད་
གྱི་འཐབ་རྒྱུ་ཐེངས་གངས་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་མིའི་དབང་དམག་གིས་འཕོམ་དང་། ལྷོ་བའི་མཚོན་ཆའི་
རིགས་དུ་མ་མེད་སྡོད་གྱིས་འཇུག་དམག་མཁན་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཁོང་ཆོར་འབྲེལ་གྲོགས་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་
གྲོང་དང་། གྲོང་གསེབ། དགོན་ཁག་ཏུ་གནས་པའི་སེར་སྐྱ་མི་མང་འགལ་ཉེས་ཡོད་མེད་ཆར་མར་དྲག་གཞོན་
མི་བཟང་བ་བྱས་འདུག་པར་བརྟེན། གྲོང་གསེབ་དང་། དགོན་ཁག་ཆོ་སྐོར་བཞེགས་ཆེན་པོར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་།
མི་མང་གི་འགོ་འཇུག་སྐྱ་པོ་དྲག་པ་ཆོར་དམའ་འཕེབས་དང་བཅོན་འོག་བྱས་ཏེ་རིམ་བཞིན་མནར་གཅོད་གྱིས་
སྟུག་གསོད་བཏང་། ས་ཞིང་བཅོན་འོག་དང་། རྩ་ཆའི་སྐུ་གསུང་ཐགས་རྟེན་རིགས་སྐོར་བཅོམ་རྒྱ་འཕྲོག་
བྱས། ཆོས་ཟེར་བ་འདིས་མི་མང་ལ་གཉའ་གཞོན་བཤུ་གཞོགས་བྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་བྱས་ལགས་དང་། སངས་
རྒྱས་བཅོམ་སྟུན་འདས་ཤུག་ཐབས་རང་ཉིད་ལོག་སྡོད་པ་ཡིན་ཆོལ་སོགས་སྐྱར་ཡིག་དང་། གསར་ཤོག་ཁག་
ཐོག་གིས་ཏེ་དྲིལ་བསྐྱགས་རྒྱ་ཆེ་བྱས་ཤིང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་འདེམ་སྟེལ་འབྲེལ་འབྲེལ་བཤུ་ཟབ་ནན་བྱས་

འདུག་རྒྱ་སྟེའི་ས་ཁལ་དུ་དཔར་འདེབས་བྱས་པའི་གསར་ཤོག་དེ་ཆོའི་གསར་ཤོག་དང་། རོ་བཤུས་འགའ་ཤས་
ལྟ་སར་འགྲོར་ཏེ་ཆོད་བགམ་པའི་སྐད་དུ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་པའི་སློབ་སྐྱོད་ལས་བྱེད་པའི་ལག་ཏུ་སོན་
པར་བྱས་ཏེ་ཡོད་སྐབས་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་བོད་མི་ཆོ་འདོད་བབས་མེད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཆེན་པོ་བཟོད་དཀའ་
བཞིག་ནགས་ལ་མེ་མཆེད་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་གྱུར་སྟབས་ཏེ་ཅང་མངོན་གསལ་ཐལ་ཆེའི་སློབ་འགྲུར་བྱས་
རྟོགས་གྱིས་མི་མང་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་གདལ་མ་བྱུང་གོང་དེ་མ་ཐག་གསར་ཤོག་རྣམས་སྲིར་བསྐྱུ་ཐབས་ཐབས་གྱི་ཆེད་
དུ་གསར་ཤོག་རེར་རྒྱ་མིའི་དུང་ལ་རྒྱ་སྐོར་ལྟ་རེ་སྐད་དེ་སྲིར་ཉོས་བསྐྱུ་ཆགས་བྱས་ཤིང་།

རྒྱ་མིས་མེས་རྒྱལ་ཟེར་བ་རྒྱ་ནག་ཁོངས་བོད་མི་རྣམས་རང་མོས་གྱིས་ཞུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཡོད་
ཆོ་བོད་ཤར་བྱོགས་ས་ཁལ་དུ་ལག་ལེན་བྱེད་བྱོགས་དེས་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
རེད། ཐོད་མི་རྣམས་ལ་འཇིགས་སྐྱག་བསྐྱུལ་ཏེ་ཁས་ལེན་བྱེད་དུ་འཇུག་མི་ཐབས། འདི་སྤྱི་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཆོས་
ལ་གཅིགས་སུ་བྱེད་པའི་མི་དག་གིས་རྩ་ཆེར་འཇིན་པའི་ལང་རྟོགས་གྱི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཆོས་རོ་རྒྱལ་བྱེད་པ་དེ་
ནི་སློབ་པའི་སྲིད་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འབྲས་བུར་བོད་ཀྱི་རོ་ལོག་པའི་བསམ་སློབ་གྱི་རྣམ་ཤུགས་དང་།
གཞི་རྒྱ་རེ་ཆེར་སློབ་པ་རེད།

ཐུན་ལྟ་སར་ལོག་རྗེས་ཡན་མི་རིང་བར་འབྲི་ཆུ་རྒྱབ་བརྒྱུད་གྱི་ཆབ་བྲག་རྒྱར་ཁམས་སོགས་བོད་ཤར་བྱོགས།
བྱང་ཤར། ཤར་སྟོབ་བཅས་གྱི་ས་ཁལ་གང་སར་མི་མང་ནས་གོ་མཚོན་འཆར་ཞིང་དྲག་པོའི་རོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་རྩལ་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཞི་འཇུག་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་རེ་སྐྱུག་ཏུ་གནས་པ་ནི་བོད་རྒྱབ་བྱོགས་དང་། དབུས་
བྱོགས་ས་ཁལ་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ཡིན།

དུས་སྐབས་དེ་སྐོར་ལ་ཁོ་བོས་ལྟ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་འགའ་ཤས་ལ་བོད་ཤར་བྱོགས་ས་ཁལ་
དུ་ཟིང་འཁྲུག་པ་ཉུང་ཤས་ལ་ཁག་འདོགས་གྱིས་ཡལ་དགོན་སྟེ་བྱིམ་ཁག་ལ་གནམ་གྲུས་སློབ་ཤས་དང་། འཕོམ་
འཕེན་པ་འདི་ནི་ཞི་བདེའི་མི་མང་སེར་སྐྱར་དྲག་གཞོན་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལགས་བརྗོད་རྒྱུ་བྱང་
ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤོང་མོལ་བྱེད་སྐབས་འཕྲལ་དུ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རྒྱའི་ཁས་ལེན་བྱས་ན་ཡང་། ལག་ལེན་ནི་
སྲུང་བཞིན་ལྟ་མཐུང་བྱས་པ་མ་གཏོགས་འགྲུར་བ་གཏན་ནས་ཡོང་གི་མི་འདུག

ལྷ་སར་བོད་ཤར་སྤྱོད་ཁམས་དང་། ཨ་མདོའི་མི་གངས་ཉུང་མཐར་ཁྲི་ལྷག་ཅམ་ཡོད་ཁོངས་ནས་ཉུང་ཤས་
ཤིག་སྟོན་འཕྲོར་རྒྱན་སྟོད་པ་ཡིན་ཡང་། བལ་མོ་ཆེ་ནི་གསར་འཕྲོར་བཅོན་ཕྱོད་པ་ཤིག་སྟེ། རྒྱ་མིར་དྲག་
པོའི་དོ་རྒྱུ་ལ་འགོ་འདྲེགས་བྱེད་མཁན་བོད་ཤར་སྤྱོད་ཁམས་པ་ཡིན་སྟབས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མིས་དགྲ་ལན་བྱས་སྤྱོད་ཁམས་
ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་སྤྱད་སྟོབ་ཡོང་བ་ཞེས་མི་མང་ནས་བཀའ་ཤིག་ཏུ་སྟོན་འབའ་ཞུས་ཤིང་། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་
ཚོས་སྤྱིར་བཏང་བོད་ཤར་སྤྱོད་ཁམས་པའི་མི་ཚོར་དགྲ་ལན་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་ཐབ་ཚུལ་བརྗོད་སྟབས་བཀའ་
ཤིག་ནས་ཁམས་པའི་འགོ་བྱེད་ཆེད་འཕོད་ཐོག་ཁོང་ཚོའི་སྤོ་གཡེང་ཞི་ཐབས་བྱས་ཤིང་། འོན་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་སྤོ་
གཡེང་ཡོད་ཅམ་ལས་ཞི་ཐབས་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་བརྟེན་ཆའི་སྤྱད་དུ་ཁམས་པ་ཨ་མདོའི་མི་མང་ལ་ཉེས་འགེལ་
མི་བྱེད་པའི་ལགས་མཐུན་ཁས་ལེན་ཡི་གེ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་ས་ནས་ལེན་གྲོགས་ཞེས་བཀའ་ཤིག་ཏུ་བརྗོད་འདུག་
པར། རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་བསྐྱགས་བྱས་ན་དེ་དག་རིམ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་འཕྲོར་ཉེ་རྒྱ་
མིའི་དོ་གདོང་ཉམས་དམས་ཡོང་རྒྱུ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གང་བྱུང་རང་དགར་བཀོད་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡི་གེ་མ་སྤྱད་པ་
རེད།

དེར་བརྟེན་བཀའ་ཤིག་ནས་རྒྱ་མིའི་དག་ཐོག་གི་ཁས་ལེན་དེ་དག་བཀའ་ཤིག་གིས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་རྒྱུ་མ་
གཏོགས་བྱེད་ཐབས་བྱུང་མི་འདུག་ རིང་མིན་རྒྱ་མིའི་ཁས་ལེན་དེ་དག་སོར་གནས་རྒྱན་སྟོང་མེད་པ་རྣམས་ཀུན་
དང་འདྲ་བར་དོན་སྟོང་ཡིན་པའི་བཟོ་ཆེ་འགའ་ཤས་བྱུང་ཐོན་ནི། བདུན་འགའ་ཤས་རྗེས་ཁམས་རིགས་ཀྱི་སྟོད་
གྱུར་ནང་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ཕྱིན་ཉེ་མི་ཐོ་བཀོད་དེ་སོ་སོའི་སྤྱར་པན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་བྲིས་བཀོད་བྱས་འདུག་
པ་དེ་ནི་ད་མན་མ་བྱས་པའི་ལས་དོན་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁམས་རིགས་རྣམས་ལ་ཡང་བསྐྱར་སྟོ་བག་མི་ཐེབས་པ་
རེ་ཆེར་གྱུར་འདུག། ཁོང་ཚོའི་བསམ་བཤད་དེ་ནི་འདྲིན་བཟང་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ད་ཆ་ལྷ་
སར་བསྤྱད་ན་སྟོབ་ཐབས་མེད་ཅིང་། གང་བྱུང་ལག་འགོ་རྩིས་སྟོད་བྱེད་ཐབས་མེད་པས་དེ་མཚན་མས་ཟང་ཟེང་
ཐམ་ཆ་རེ་ཡོང་མ་རེས་སྟབས། དེ་བས་ལྷ་ཁལ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་བྱ་རྒྱུར་སེམས་ཐག་ཚོད་དེ་ཡལ་སྟོས་བྱེད་འགོ་
བཅུགས་ཤིང་། དཔོན་མོར་ཚོ་ཁག་ཚོ་ཁག་ཏུ་བྱས་ནས་རིམ་ཐོན་གྱིས་རི་ལ་འདྲེགས་ཉེ་བསྟོན། འགའ་ཤས་
ནས་ནང་མི་ཚོ་ཡང་མཉམ་དུ་འབྲིད་འདུག་ མང་ཆེ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་འདྲེགས་ཁོངས་ཞུགས་ཉེ་བྱིར་ཐོན་
མཐར་ལྷ་སར་ཉུང་ཤས་ཅམ་ལས་མེད། དེར་རྒྱ་མི་ཁོང་ཚོ་རབ་ཏུ་འབར་ཉེ་བཀའ་ཤིག་ཏུ་སྟོང་བསུན་མང་པོ་
བཟོས། གནས་ཚུལ་དེ་ལྷར་འགྱུར་བར་བརྟེན་ཐུན་ཡང་སྟོ་གཡེང་ཆེ་ཁར། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་གྱི་དཀའ་ཆེགས་

གྱུར་རེ་ཆེ་རེ་སྟུག་ཏུ་གྱུར། ལྷག་བསམ་གཅིག་ཏུ་དཀའ་བའི་འདྲེགས་དམག་མཁན་ཚོར་ཁོ་བོའི་མཐོང་ཚལ་བཟང་
པོ་ཡོད་དེ། ཁོང་ཚོས་ཚོས་དང་། རང་ཡལ་སྟོབ་ཐབས་སུ་རང་དང་བ་སྟུག་གི་ལས་སྟོག་གྱུར་སྟོས་གཏོང་ཐོད་
པའི་སྟེང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། བོད་ཤར་སྤྱོད་ཁམས་ལ་ཁལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མིའི་སྟོད་ཚུལ་རན་པ་དེ་དག་སུ་ཞིག་གིས་
ཐོས་གྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེ་སྤར་སྟེ་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་འགོ་བ་མིར་གྱུར་ཆད་ལ་ཡོང་སྟེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།
ཁོང་ཚོས་ཏུ་ལའི་སྤྱ་མར་སྤྱ་སྟོབ་དང་རྗེ་འབངས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལར་རྒྱ་བཟང་སྟེ་རྒྱ་མིར་རྒྱལ་འདྲིངས་བྱེད་གྱི་
ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་སྤྱད་སྟོབ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡལ་རྒྱ་བ་ནི་དོས་ཏུ་ལའི་སྤྱ་མ་ཡིན་པ་རེད། འོན་གྱུར་ངས་
རྩོད་སྟེང་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་།

དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་འདི་ལྷ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མར་ཏུ་མ་ལྟན་རྟེས་སྟོབ་སྟོན་གསར་བ་རི་འདྲ་ཞིག་གནང་ཡོང་
སྟུམ་སྟེ་ཁོ་བོའི་ཡིད་སྤར་བཞིན་རྗེ་རྟེན་འདི་སྤྱོད་སུ་ཡང་ཡང་སོང་། ཁོ་བོའི་བསམ་བཤད། ཁོང་གིས་ད་དུང་
འཆེ་མེད་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་དགོས་ཞེས་སྟོབ་སྟོན་གནང་ངམ། བལ་ཆེར་དེ་རང་གསུང་རེས། རང་ཚོར་འཆེ་བ་
རི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེའི་ལན་དུ་འཆེ་བ་བྱས་ན་གཏན་ནས་མ་འགྲིགས་པ་ཡིན། ལག་ལེན་གནས་ཚུལ་དངོས་
བྱུང་ལ་གཞིགས་ན་ཡང་། བོད་མིས་མར་རྒྱལ་བྱས་ན་བོད་ཤར་སྤྱོད་ཁམས་ལ་རྒྱ་མིས་མནར་གཅོད་ཆབས་
ཚན་རི་ལྷར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་བོད་ས་ལྷག་ལས་རྣམས་ལ་འདྲེགས་པར་ཡོང་གི་རེད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་ཡལ་
སྤྱོད་ཁམས་གཞན་དག་ལ་ཤར་སྤྱོད་ཁམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལས་སྟུག་པའི་དགྲ་འཐབ་མི་འབྱུང་ཆེད་བོད་མི་ཚོས་མཚོན་
ཆ་མི་བཟང་བ་དང་། རྒྱ་མིར་གཅོད་བསུན་མི་བྱེད་པ་རེས་པར་དགོས་པར་བསམས་ནས་བཀའ་ཤིག་ལ་ཁམས་
རིགས་འགོ་བྱེད་ཚོར་རེད་གྱི་བསམ་ཚུལ་གོང་དོན་རྣམས་བརྗོད་དགོས་མངགས་ཤིང་། བཀའ་ཤིག་ནས་འདི་
སྟོར་འདྲེགས་ཤིག་ལ་ཤར་སྤྱོད་ཁམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལས་སྟུག་པའི་དགྲ་འཐབ་མི་འབྱུང་ཆེད་བོད་མི་ཚོས་མཚོན་
ཆར་ཞིག་གོ་སྟོན་བྱས་པའི་ཐོག་ འདྲེགས་དམག་ཚོའི་གོ་མཚོན་ཅམ་འདྲིན་བྱས་ན་རྒྱ་མིས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་
ཁས་ལེན་གྱི་མགྲིན་ལན་དང་། གནས་འཕྲིན་ཡང་བསྐྱར་བ་རེད། རྒྱ་མིའི་ཁས་ལེན་དེའི་གོ་དོན་ལ་ཁོང་ཚོས་
གོ་མཚོན་མ་བཞག་ན་དེ་ལན་འདྲེགས་རྒྱའི་རྣམས་འགྱུར་བསྟན་ཞིང་། རྒྱ་མིའི་ཐོག་མའི་རེ་འདོད་ལ་ཁོང་ཚོས་ཁས་
ལེན་དེ་ལྷར་བྱས་རྗེས་ཁམས་རིགས་ཚོའི་གོ་མཚོན་ཡོངས་རྒྱུགས་དངོས་སུ་རྩིས་སྟོད་དགོས་གྱི་ཡོད་འདུག་
གྱུར། ཁམས་རིགས་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་གྱུར་དེ་ལ་སྟོ་མོས་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་བཀའ་ཤིག་གིས་ཤེས་གྱི་ཡོད་
སྟབས་དེ་ལྷར་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཁམས་ལ་བབས་གསེས་གོ་བཀོན་མང་པོ་བྱས།

སྐབས་དེར་ཁོ་མོ་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་གྲང་ཅེན་ཨ་དང་། གྲང་གོ་ཉ། ཐུག་ཀོན་སན་སོགས་དང་བྱེད་དཀའ་ངལ་
བསྐྱེད་ཤིང་ཉུ་ཆེ་བའི་སྐྱོང་མོལ་ལན་མང་བྱུང་། ཁོང་ཚོའི་བརྗོད་བབས་དང་། གནས་ཚུལ་ངོ་མ་གཉིས་འབྲེལ་
མེད་ཐ་དད་ལྟ་བུ་འདུག། ཁོང་ཚོ་ནམ་འཕྲད་སྐབས་རྒྱ་གར་དུ་གྲོའུ་ཨན་ལན་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་
བསྐྱར་རྒྱུ་བྱེད། ཉུང་མཐར་ལོ་དྲུག་ནང་བོད་དུ་བསྐྱར་བཅོས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་མང་གི་
འདོད་པར་མེད་ན་ཨ་ཆུགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ཡང་། བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དུ་མི་མང་གི་རེ་འདོད་
གསལ་པོ་དེ་ལྟ་བུར་མ་བསྐྱེད་པའི་བཅོམ་ཤེད་དུས་སྐབས་དེ་རང་དུ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཡང་
ན། རྒྱ་མིས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་བོད་ཁོངས་མིན་པའི་བསམ་ཚུལ་
བཅོས་བཟང་བྱས་པའོ། བསྐྱར་བྱེད་རེ་སྟོང་ཅམ་སྟེ་བའི་དོན་དུ་ཁོང་ཚོས་ཁས་ལེན་ཡང་ཡང་བྱས་པ་མིན་ནམ།

དེ་ནས་སྐོ་བར་དུ་རྒྱ་མིའི་སྲིད་བྱས་རྗེ་རྒྱ་བ་ཉུ་གྲུ་། ད་བར་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁུལ་འཛུགས་པའི་དམག་མཁན་ལ་
འཐབ་རྗོད་བྱེད་མཁན་དང་། ས་ཁུལ་གཞན་དག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོང་ས་ནི་རྒྱ་དམག་ཡིན་ཡང་། ད་ཆ་རྒྱ་མིས་བརྗོད་
གསལ། ཁམས་རིགས་རྒྱལ་འགོག་ཆེད་བོད་གཞུང་ནས་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་དམག་
དུས་བཏང་སྟེ་ངོ་ལོག་པ་རྒྱ་མེད་བཟོ་དགོས། རྒྱ་མིས་དུས་སྟོན་དང་། དགོས་མཁོ་བཏང་འཐབ་ཟེར་བ་དེ་
ལ་བཀའ་ཤུགས་། བོད་དམག་དུས་སྟོབས་ཚུང་ཞིང་། སྐོབ་སྐོང་དང་དགོས་མཁོ་མི་ལྡེང་བ། ལྷ་སའི་བདེ་
འཛགས་སྲུང་དམག་གྲང་དགོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་སུ་བོད་དམག་གིས་འཛུགས་དམག་དང་
ལག་སྐྱེལ་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་ཡང་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཐབ་ཚུལ་སོགས་གསལ་བཤད་བྱས་ཤིང་། ཁོ་མོས་
བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་བསམས་བྱུང་། བོད་མི་གཞན་དག་ནས་རང་
ལུ་སྲུང་སྐོབ་བྱས་པའི་འགལ་ཉེས་ལ་བསྐྱེད་དེ་བོད་དམག་རྣམས་བོད་མིར་དབྱེ་འཐབས་བྱེད་དུ་གཏོང་རྒྱུར་
གཟུར་གནས་ཀྱི་སྟེ་པོ་སུ་ཞིག་གི་ཡིད་ཡལ་ཅམ་དུ་ཡང་འཆར་མི་སྲིད་པ་ཞིག་སྟེ། མཐར་བཀའ་ཤུགས་རྒྱ་
མིའི་བཀོད་བྱས་གལ་གནད་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་མ་བྱས་པར་མི་འཛོག་མཐུ་མེད་བྱུང་འདུག།

རྒྱ་མི་ཚོར་གལ་གནད་ཆེ་ཆང་མཉམ་བཤེས་ཀྱི་བྱེད་སྲུངས་ལ་མཚན་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ཚོས་འུ་ཐག་གི་གནས་
ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྐབས་རྒྱ་མིར་མཚོན་ཆ་བཟང་སྟེ་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་མཁན་སྐོར་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་དུས་ལོག་སྟོན་པ་

ཟེར་དགོས་ཞེས་ཨ་ཆུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་དམར་ཚོས་ཚིག་དེར་དམིགས་བསམ་གྱི་གོ་དོན་ཡོད་པའི་འདུ་
ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ང་ཚོར་ནི་དེ་རིགས་གང་ཡང་མེད། གཞུང་དང་། གཞན་དག་ཚང་མས་ཚིག་དེ་འཛུགས་དམག་
གི་མིང་ཚབ་དུ་བེད་སྟོན་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་ཡིད་ངོར་ཚིག་དེ་དམོད་ཚིག་མཐར་ཐག་ཡིན་ཁུལ་ཡིན་
ཤིང་། ང་ཚོས་ནི་བསྟོན་བསྐྱེད་སྐྱེད་བྱས། ང་ཚོ་དང་། ཁམས་རིགས་སོགས་བོད་མི་ནང་
ཁུལ་མིང་ཚིག་རི་འདྲ་ཞིག་བརྗོད་རང་སྟོ་ངོར་རྒྱ་མི་རྟོག་གི་བྱུང་བར་མེད་ན་ཡང་། ཁོ་མོས་ཡིག་བརྗོད་འགའ་
ཞིག་ཉུ་ཚིག་དེ་འཆར་ཅན་ལྟར་བཀོད་པ་རྗེས་སུ་སྟེ་རྒྱ་མི་དུ་ཡོད་པའི་ངའི་གོགས་པོ་ཚོ་མགོ་རྒྱངས་ཐབས་སུ་རྒྱ་
དམར་གྱིས་བེད་སྟོན་ཤུགས་ཆེ་བྱས་འདུག།

ད་དུང་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ལ། རྒྱ་མཚན་མེད་ཅིང་བསམ་ཚུལ་ཆ་མི་སྟོམས་པའི་དཔེ་ཞིག་རྒྱ་མིས་
བསྐྱེད་ཡོད། ངོ་ལོག་ཐོག་མ་དྲག་པོའི་བཅེངས་བཀོལ་བཏང་བའི་ས་ཁོངས་རྒྱ་མིའི་ཐད་ཀའི་བཀའ་བཀོད་བཏང་
སྟེ་ལོ་བདུན་ཕྱིན་པའི་ས་ཁུལ་ནས་བྱུང་ཡང་། ལ་ལ་བསྟོན་དཀྱི་སྟོན་བརྗོད་ཁག་འདོགས་བྱེད་ས་བོད་གཞུང་ལ་
བྱས་ཤིང་། ཁོང་ཚོའི་སྟོན་བརྗོད་དང་། རྟོག་སྐྱོང་ནི་ཐད་མཐུན་མེད་པར་ཉེན་རེ་བཞིན་རི་མང་དུ་སོང་། དཔེར་
ན། བཀའ་ཤུགས་གིས་ལོག་སྟོན་པ་གཞོན་ཐབས་གང་ཡང་མ་བྱས་ཚུལ་དང་། ས་གནས་ལས་མས་ཀྱི་གོ་མཛོད་
ཁག་ལ་སྲུང་དམག་རི་བཞིན་མ་བཞག་པས་ལོག་སྟོན་པ་ཚོས་གྲང་བརྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་མི་
བརྒྱ་སྐྱེད་མང་པོའི་ལས་སྟོག་བརྒྱུ་པ་དེ་དག་བཀའ་ཤུགས་གིས་ལན་འཛོལ་ལ་བརྟེན་ཤིང་ཁག་གི་དབྱེ་ལན་ལེན་
རྒྱ་ཡིན། ཞེས་སོགས་བརྗོད་འདུག། ང་ཚོའི་མི་མང་ལ་རྒྱ་མི་ང་ཚོའི་ལུ་དུ་དགོས་མཁོ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མི་
མཐར་སྐོད་གཏོང་རྒྱུའི་དོན་ལ་རང་ཉིད་སྐོས་བཏང་བྱས་པ་ཡན་གྱིས་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་གཞུང་ལ་སྟོན་
བརྗོད་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་བ་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཅོམ་རྒྱལ་རིང་ལགས་པ་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ་
ཁོང་ཚོར་འཛིགས་དངངས་ཡོང་གི་ཡོད་པའོ། སྐབས་དེར་བོད་ལ་བཅོམ་རྒྱལ་རིང་ལགས་པའི་ལྷ་ས་ཤུགས་
གཏན་ནས་མེད་པ་ངེས་པར་ཤེས་ཤིང་། རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་འགའ་ཤས་ནས་བཅོམ་རྒྱལ་རིང་
ལགས་པའི་སར་ཕྱིན་ཏེ་ཁོང་ཚོས་བོད་ལ་རྒྱུག་ཁ་འདི་དག་བཟོས་ཚུལ་དང་། སྲིད་ཚབ་བདེ་མཁར་བ་དང་།
རེད་ཀྱི་གཅེན་པོ་ཐབ་བསྐྱེད་ལོར་བ་དང་། རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་སོགས་མི་དགའི་མིང་སྟོས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་བོད་མིའི་
ཁོངས་ནས་འབད་དགོས་ཟེར། བརྗོད་དོན་དེ་ལ་རེད་དང་། བཀའ་ཤུགས་རྒྱལ་འགོག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་མ་མཐོང་ཞིང་། སྟོན་བརྗོད་དེ་ནི་སྤིང་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། མི་དགའི་མིང་འབོད་བྱས་པ་དེར་མི་དགའ་པོ་
དེས་བསམ་པར་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རང་རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སུ་སྐྱེན་པའི་གཟི་བྱིན་སྐྱེན་གྲགས་ཡིན་

བསམ་པ་ལས་འོས་མེད། ཉེས་ཚད་དེས་ཁོང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཅང་ཟད་ཅམ་ཡང་ཡོང་གི་མ་དེད་སྐྱམ་པ་བྱུང་།
དེ་ནས་ལྷ་སའི་གནས་ཚུལ་ཟེང་འཁྲུག་གི་གས་ཆག་འགོ་རྒྱུ་ལྟེ་མཐའ་རིམ་དུ་སླེབས། བོད་གཞུང་བཀའ་འག
དང་། རྒྱ་མིའི་དབང་འགལ་བ་དེ་སྐྱུག་དེ་ཆེར་སོང་། རྒྱ་མིས་ཁོང་ཚོའི་ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་ཡང་གོ་མཚོན་
སྤྲད། བོད་ཁྱེད་ནང་གི་འཛིངས་ར་ཁག་ཏུ་དམག་མི་མང་དུ་བཏང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་
དང་། འགྲུལ་ལམ་ལ་སྤྱང་སློབ་བྱེད་རྒྱ་ལས། དེ་མིན་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་བོད་གཞུང་གི་འགན་
འཁུར་ཡིན་ལགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་བྱས། སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། ས་གནས་གཞན་དུ་ཚོགས་འཛོམས་མང་པོ་བྱེད་
བཅུག་སྟེ་མི་མང་ཚོར། བཀའ་འགའ་ཞི་ལོག་སློབ་པར་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་དེ་དང་འཚོམས་པའི་བྱེད་
ཕྱོགས་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། སྐབས་དེ་རྒྱ་མིས་འབྲེལ་བ་འདུད། ཁོང་ཚོ་མི་མང་ལྡན་སྟེ་གསོད་རྒྱ་མིན།
མི་མང་གི་ཁོད་དུ་ཁྱིམ་ས་གཙོད་ཀྱིས་དལ་བས་གསོད་དགོས་ཟེར། དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་ནས་ལྷ་སར་
བད་མེད་ཚོགས་འདུ་ཞིག་སར། འུ་རུལ་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་སྤྱང་མ་འཁོར་བ་ཡིན། བྱེད་ཚོས་འུ་རུལ་མེད་པ་
བཙོས་ན་སྤྱང་མའི་རྩོག་ཁྲ་ཡོང་དོན་མེད། ཅེས་བརྗོད་འདུག དེ་ནི། སྤྱང་མ་རྒྱལ་ལ་འཇམ་དམག་མཁན་ཚོ་དང་།
འུ་རུལ་ནི་བཀའ་འགའ་གས། དེ་མིན་དེད་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནམ་སྐྱམ་པ་བྱུང་།། །།

ལེའ་བཅུ་པ། ལྷ་སའི་རྒྱུན་རྒྱུ་

༡༡། བྱི་ལོ་༡༤༥༥ ལྷ་གསལ་པའི་ཆེས་གཅིག་ཉིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན་ཐོག་གྲུ་སློར་
དམ་བཅའ་འཛོག་པའི་སློན་ལམ་གྱི་མཛད་སློབ་དོན་དུ་སྐབས་སྐབས་གཅིག་ལག་ཁང་དུ་ཡོད། སྐབས་དེར་ངས་
སེམས་ཀྱི་གནས་ཚད་དེ་མཐོར་སླེལ་བའི་ནང་དོན་རིག་པའི་སློབ་སློང་གི་རྒྱགས་སློབ་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོར་
སྲིད་དོན་གྱི་རྩོག་འཛིངས་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ལ་མཐུན་གྱིས་བྱེད་པའི་སྐལ་
བཟང་ཐོབ་ཅིང་། འཁུར་བརྗོད་ཆེ་ལོས་བྱེད་ཡལ་སྤྱང་ནས་དེ་རང་ཡིན་པ་མ་ཟད། དུ་དུང་ཡང་དེ་རང་ཡིན།
གལ་སྲིད་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་མང་ཐོས་གདམས་པར་འདེད་པའི་མཁས་པའི་དྲུང་དུ་འདྲེ་འཛི་སྤངས་པའི་སློབ་ནས་
ཚོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་འབའ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡོད། འབྲེལ་བ་འདུ་སློན་བརྗོད་ཟེར་བ་ལྟར། རྒྱགས་སློབ་དེ་དག་ནི་
མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དགོ་བཤེས་ཤིན་ཏུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་དབས་སུ་བགོ་སྤོང་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་དུས་

སྐབས་དེ་ནི་སྐབས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཡལ་སྤྱི་ལའང་དེ་བཞིན་དེད། དུས་དེར་
དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་གྱི་གནད་དོན་ཞིབ་ཅིང་ཆེས་སྤྱ་བཟང་ལ་མང་བས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
དོམས་ཤིང་ཆེམས་པའི་དགའ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་།

མཛད་སློབ་དང་། རྒྱགས་སློབ་ཀྱི་བྱེད་སློབ་དེ་དག་གིས་བྲེལ་སྐབས་སུ་གནས་པའི་ཉིན་གཅིག་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་
གཉེས་ནས་སྐབས་འབྲུན་དགོས་ཚུལ་ཟེར། ཁོང་གཉེས་ནི་ལས་བྱེད་ཆེ་གས་མིན་ཞིང་། དམག་དཔོན་ཐན་
ཀོན་སན་གྱིས་བཏང་ལགས་ཟེར་གྱི་འདུག ཁོང་ནས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤྱང་ནང་རྒྱུས་གར་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ག་
སྐྱེག་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་དེའི་དུས་ཆེས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས་ཟེར། འདི་སློབ་སྤྱིར་བཏང་གི་གོས་སྤོང་ཞིག་
ཉིན་འགའི་སློན་ནས་བྱུང་། སྐབས་དེར་དོན་གནད་གཞན་གྱི་སློབ་བསམ་སློབ་གོང་ཁོམ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་
གཉེས་ལ་ཉིན་བཅུ་སློབ་རྗེས་མཛད་སློབ་ཟེར་འབྲུལ་དུས་ཆེས་སྤྱང་འབྲུལ་བརྗོད་པར། ཁོང་གཉེས་ཀྱིས་དུས་
ཆེས་ལམ་སང་གཏན་འཁེལ་དགོས་ལགས་ཏུ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདོད་བབས་བྱེད་གྱི་མི་འདུག་ཀྱང་། ཡང་
བསྐྱར་མཛད་སློབ་གོམ་ན་མ་གཏོགས་དུས་ཆེས་གཏན་འཁེལ་མི་ཐབ་ཚུལ་བརྗོད་མཐུན། ལན་དེ་དམག་དཔོན་
ཐན་ཀོན་སན་ལ་འབྲེལ་རྒྱ་སློབ་མོས་བྱས་སོང་།

དེ་ལྟར་ཡོང་ལགས་དེ་ནི་ཡ་མཚན་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་ཀུན་དམག་དཔོན་ཁོང་རང་ངའི་སར་ཡོང་ན་མ་གཏོགས་ལན་
འཕྲིན་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ངའི་ལས་བྱེད་པ་བརྒྱུད་འབྲོར་གྱི་དེད། རྒྱལ་ཀུན་མང་ཚོགས་ཀྱི་མཛད་སློབ་སྐབས་སང་
རིགས་མགོན་ཆེ་པ་ལྷ་བ་བརྒྱུད་ནས་སམ། ཡང་ན་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དགའ་བྲང་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་དགོས།

དེར་བརྟེན་རྒྱལ་ཀུན་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་ཚང་གས་གཅིག་ལག་ཁང་ནང་དུ་ཐག་འབྲུན་དུ་བཏང་
བའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཤེས་མཁན་ཚོར་ཡིད་དྲོགས་སྐྱབ་བྱ་བྱུང་། ངའི་ལས་བྱེད་དཔོན་རིགས་ཚོ་གནས་
ཚུལ་དེ་ལ་འདོད་བབས་མ་བྱུང་བའི་ཁར། དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་ནས་དུ་ལའི་སྤྱ་མའི་མཚན་མཐོངས་ལ་
དམའ་འབེབས་བྱེད་ཐབས་བྱས་པ་ལྷ་བར་དོས་འཛིན་བྱས།

རྒྱ་མིའི་སྲིད་དབང་འོག་ང་ཚོར་ཉམས་སྤོང་སྐྱུག་པོ་དེ་སྟེན་བྱུང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུར་འབོད་བསྐྱལ་

འདི་རིགས་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནས་འགོ་སྐྱབས་འགྲིགས་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་དགོ་སྐྱོན་ཡོ་སྤོང་བྱེད་ས་
མེད། གལ་སྲིད་རྒྱ་མི་ཚོ་མི་དགའ་བ་བྱུང་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚུང་ཚུང་གིས་དོན་མེད་རྒྱུ་རྐྱེན་པར་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། འདི་
འདྲའི་སྐབས་ཁོང་ཚོ་དགའ་བོ་མ་བྱུང་བའི་རྣམ་འགྲུར་ནི་སྤོགས་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བསྐྱབས་གྱི་ཡོད་པར་
བརྟེན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བསམ་པར་རང་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་གནད་དོན་ཚུང་དུ་འདི་རིགས་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་ན་ལེགས་
པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་མིན་ང་དང་། འདི་གཞུང་གི་གནས་སྟངས་དམའ་དུ་གཏོང་བ་དེ་རྗེས་ཀྱི་གཏོང་རྒྱུ་ཉེན་
ཁ་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་རྒྱ་གསལ་པའི་ཆེས་ལྷན་ལྟ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་འོར་སྤྱིང་དུ་མ་ཐོན་གོང་གནད་ལྷུ་ཡ་མཚན་ཅན་
དེའི་སྐོར་དེ་མིན་གོ་ཐོས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། རྣམ་ཀུན་སྐབས་འོར་སྤྱིང་དུ་འགོ་བསྐྱོད་འདི་དག་མཛད་སྐོ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ལོ་སྤོང་མ་ཚོར་རྒྱ་མི་ཡང་མཛད་སྐོ་དེར་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལས་རྒྱ་མི་གཏན་ནས་ཞུགས་
ཡོད་པ་མ་རེད།

ཉིན་གཉིས་རྗེས་རྒྱ་གསལ་པའི་ཆེས་བདུན་ཉིན་དམག་དཔོན་ཁོང་གི་སྐད་བསྐྱར་ཞིག་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོར་
ཁ་པར་བཏང་སྟེ་སྐབས་ལ་ཡང་བསྐྱར་ལན་འཕྲིན་བཏང་འགྲོར་དུ། སྐབས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐད་དུ་སྟངས་པོར་འགོ་
རྒྱུའི་དུས་ཆེས་ངེས་གཏན་དགོས་ལགས་བརྗོད་འདུག་པ་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོས་སྐབས་ལ་གོ་བསྐྱར་གནང་སྟེ་ཕྱི་རྒྱ་
གསལ་པའི་ཆེས་བཅུ་ཉིན་སྐབས་འགྲིགས་ཡོང་གནས་ཞེས་འཕྲིན་ལས་སྤྱད།

ཁོ་བོ་འགོ་རྒྱུའི་གྲ་སྐྱིག་བྱེད་སྐོ་རྣམས་སང་ཉིན་འགོ་རྒྱུའི་ཆེས་དགུ་ཉིན་མ་གཏོགས་གོ་བསྐྱར་བྱས་པ་མེད།
དེའི་ཉིན་སྤྱི་དྲེ་ཆ་ཚོད་བརྒྱད་ཐོག་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པ་གཉིས་སྐྱུ་སྐྱུང་འགོ་བྱེད་མདའ་དཔོན་སར་ཡོང་སྟེ།
དམག་དཔོན་འབྲིང་རིམ་དུ་གསོལ་སྐོར་སྤོང་བྱེད་མཁན་གྱི་གོ་མིང་ཡོད་པ། ལུང་ནས་བྱེད་རང་འབོད་འགྲུགས་
ཆེད་དུ་བཏང་ཆོལ་ཟེར་ཞིང་། མདའ་དཔོན་སྤྱི་དྲེ་ལྟོ་ཆས་བྱེད་རྒྱུར་བརྟེན་ཆ་ཚོད་བཅུ་པར་ཡོང་འཕམས་བརྗོད་
དེ་ཁོང་གཉིས་ཕྱིར་ལོག་གིས་ཆ་ཚོད་གཅིག་སོང་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་ཡོང་སྟེ་ད་ལྟ་ལས་སེང་ཡོང་དགོས་རྒྱ་དཔོན་
སྐྱུག་སྟེ་བཞུགས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་རེད།

ཆ་ཚོད་ཁ་ཤས་རྗེས་སྐྱུ་སྐྱུང་མདའ་དཔོན་འོར་སྤྱིང་དུ་བསམ་སྐོ་འཁྲུག་འཆོབ་གྱི་ངང་དུ་འགྲོར་ཉེ་སྤྱི་ཁྱབ་

མཁན་པོ་དང་། མགོན་ཆེན་གནས་ལགས་སྤོང་མོལ་བྱས་པར་ཁོང་གཉིས་དང་མདའ་དཔོན་བཅས་ཁོ་བོའི་སར་
མཉམ་འགྲོར་ཐོག་གནས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཟེར་གྱི་འདུག།

སྐྱུ་སྐྱུང་མདའ་དཔོན་དམག་དཔོན་གོང་གསལ་གྱི་ཡིག་ཆ་དུ་འགྲོར་སྐབས་ཁོང་ཤེས་པ་རྣམས་དུ་མ་གནས་པར་
རྒྱུང་འཆོབ་སྟེ་བསྐྱར་འདུག་པས་བརྗོད་གསལ། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་སང་ཉིན་འདིར་དམག་མིའི་རྣམས་གར་གྱི་གཞིགས་
མོར་ཐེབས་རྒྱུར། བྱེད་སྐོ་འགའ་ཤས་ཡོད་སྐབས་ངས་བྱེད་རང་འབོད་དུ་བཏང་བ་ཡིན། སྐྱུ་སྐྱུང་མདའ་དཔོན་
གྱིས་ཁོང་ལ་ཆེས་གངས་གཏན་འཁེལ་ཞེ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པར། བྱེད་ནས་ཤེས་མ་བྱུང་ངམ། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མས་
དམག་དཔོན་ཐན་གྱི་གདན་ཞུར་ཞལ་བཞེས་གནང་སྟེ་ཆེས་བཅུ་ཉིན་ཐེབས་གྱི་རེད། བྱེད་རང་ལ་དོན་གནད་
གཅིག་གསལ་པོར་བརྗོད་རྒྱུ་ཡོད། བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཀུན་བྱེད་པའི་མཛད་སྐོ་དེ་ཆོ་ཡོང་གི་མ་རེད། རྣམས་ཀུན་གྱི་
སྤྱིག་སྟེན་ཆོགས་སུ་ཐེབས་སྐབས་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་བྱེད་རང་གི་དམག་མི་གོ་མཚོན་འབྲེར་བ་ཡོང་སྐོལ་དེ་
ལྟར་ཡོང་མ་དགོས། རྫོ་ཟམ་བརྒྱལ་ནས་ཐོད་དམག་སུ་ཡང་ཡོང་མི་ཆོག་གལ་སྲིད་བྱེད་རང་གི་འདོད་པ་ནན་ཆེ་
བྱས་ན་ཐོད་དམག་གཉིས་གསལ་ཞིག་མཉམ་འབྲིན་བྱས་འཕམས་ཀྱང་ཁོང་ཆོས་མཚོན་ཆ་མཉམ་འབྲེར་མི་ཆོག་
ཅེས་བརྗོད་འདུག།

སྐྱུ་སྐྱུང་མདའ་དཔོན་ལ་རྣམས་ཀུན་དང་མི་འདྲ་བའི་བཀའ་བཀོད་དེ་ལྟར་བཏང་བ་དེས་ཁོང་ལ་སྐོ་འཆོབ་ཆེན་པོ་
འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་རྫོ་ཟམ་དེ་ནི་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐད་གྱི་ལས་ཁུངས་ངོ་མའི་མཐའ་མཚམས་ན་ཡོད། འོར་
སྤྱིང་ནས་རྒྱུང་གྲགས་ཅེས་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྤོང་སྐད་དེ་དག་ཐོད་མི་ཤ་ཞེན་མཁན་ཆོའི་འདོད་སྐོར་མི་
བབས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་། སྤོང་སྐད་དེ་རྒྱ་མི་ཁོང་རང་ཆོས་ཐེད་སྤོང་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་སའི་མི་མང་སྐྱུག་
འཁྲུང་མི་ཐབས་པ་མེད་མོད། དོན་གནད་རྗེས་ལྟར་ཡིན་དུང་། རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་དེའི་ནང་ཐེབས་དགོས་པའི་བསམས་
ཆོལ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཞིག་རེད། དེ་ལ་མི་མང་གིས་འདོད་བབས་མི་བྱེད་པ་ནི་ངེད་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་པ་
ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ཡང་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་སྐྱུ་སྐྱུང་མེད་པར་ཐེབས་དགོས་གྱི་ཡོད་ན་དུང་དེ་བས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཡ་
མཚན་པ་ཞིག་སྟེ། ལགས་སྐོལ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་གང་དུ་ཐེབས་ཀྱང་སྐྱུང་དམག་ཉི་ཤུ་རྩ་སྟེ་བཅས་
ཐོག་ཐེབས་ལས་འཁེལ་ཡུལ་དུ་དམག་མི་འགྲུལ་འཇུགས་བྱེད་དགོས། གལ་སྲིད་འགོ་ལགས་དེ་དག་སྐོ་
བར་དུ་བསྐྱར་འགོག་བྱེད་དགོས་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་མི་མང་ལ་ངེས་པར་བརྗོད་དགོས་པར་འདུག་སྟེ་
སྐྱུ་སྐྱུང་མདའ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ལ་རྒྱ་མཚན་རྗེ་ཡིན་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་ཞེས་ཞུས་འདུག་

དེ་དོན་དེ་དག་སྐྱབ་མེད་སྐྱབ་བར་དེས་ཀྱང་ཁོང་ལ་དོ་སྐྱབ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་ཏེ་དུང་ཁོང་ཁྱོད་ཇི་ཆེར་སྤོང་ཏེ་
བརྗོད་གསལ། གལ་སྲིད་མི་གཅིག་གིས་མེ་སྐྱམ་མཐའ་ན་ཁྱེད་རང་གིས་འགན་ལེན་ཁྱེད་རྒྱ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྐྱད་
ཤུགས་ཆེན་པོས་བརྗོད་ཅིང་། དུང་ཁོང་ནས། ད་ཆ་ང་ཚོ་རྣོག་གླེང་བརྗོད་མ་དགོས། ཏུ་ལའི་སྐྱ་མ་ཐེབས་
སྐབས་ང་ཚོའི་དམག་མི་ཡང་གོ་མཚོན་མེད་པར་འཛོག་གི་ཡིན། ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ཡོད་ན་རྗོ་ཟམ་བར་ཁྱེད་
རང་ཚོའི་མི་འགྲེམས་འཇུགས་བྱས་ན་འགྲིགས། དེ་ཚུན་མི་གཅིག་གྱང་ཡོང་མི་ཚོག་གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་
གསང་བ་དམ་པོ་ཁྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་འདུག

སྐྱ་སྐྱང་མདའ་དཔོན་སྲིད་ལོག་རྗེས་གོང་གསལ་བཀའ་བཀོད་རི་བྱས་སྐྱོར་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁྱེད་ཁག་དང་གོ་
བསྐྱར་མང་པོ་བྱས་མཐར་དེ་ལྟར་ཁོང་ཚོས་གང་ཟེར་གྱི་བཅའ་དབང་དེ་རང་ལ་ཉན་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཐབས་ཤེས་
གཞན་མེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ་འགྲོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས། རྒྱ་མིའི་གདན་ཞུ་དེར་ཡིད་དྲོགས་ཆེ་
ཚོག་གསང་རྒྱ་ཁྱེད་དོན་དེས་དྲོགས་གཞིའི་བསྐྱོན་མ་སྐྱབ་བྱུང་འདུག གོང་ཁྱེད་ནང་གི་མི་རྣམས་འགྲིམས་
འགྲུལ་མཚམས་གཅོད་བྱས་ན་མ་གཏོགས་ང་སྲི་བསྐྱོད་ཁྱེད་པ་དེར་གསང་བ་ཁྱེད་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད། གང་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤོང་གིས་ལོགས་སུ་འགྲོ་རྗེས་ནམ་བྱས་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་སྐྱ་སར་གླེང་སྐྱག་གིས་མི་ཚང་མས་ལམ་
སྲང་ཁག་ཏུ་གྲལ་བསྐྱོགས་གྱིས་གྲལ་བཀུར་ཆེད་ཡོང་བ་རེད། སྐབས་དེར་གོང་ཁྱེད་ནང་རྣམ་ཀུན་དང་མི་འབྲ་
བའི་མི་མང་པོ་ཡོད། སྐྱོན་ལམ་གྲོལ་ཏེ་དགོ་འདུན་སྲིངས་སྲིངས་ཐེབས་ཀྱང་། སྐྱོང་སྤྲུལ་རེ་ཟུང་ཡོད་པ་དང་།
ཁམས་རིགས་བཅོན་གྲོལ་ཡོང་བ་སྐྱོང་སྤྲུལ་འགའ་ཤེས་ཡོད། དགས་རྗེས་བྱས་ན་སྐབས་དེར་སྐྱ་སའི་ནང་མི་
གངས་སྐྱོང་སྤྲུལ་བརྒྱ་སྐྱོར་ཡོད་ཅིང་། འཕོར་ཆད་དེ་དག་གོང་ཁྱེད་དེར་བྱུང་བ་མཐོ་ཤོས་ཡིན་སྲིད།

དེའི་སང་ཉིན་གྱི་ཁྱེད་སྐྱོ་འཐམས་ཚང་ཡོང་ཆེད་རྗོ་ཟམ་བར་སྐྱ་སྐྱང་དམག་མི་འགྲེམས་འཇུགས་ཁྱེད་རྒྱ་དང་། མི་
མང་རྣམས་ཀྱང་རྗོ་ཟམ་བརྒྱལ་ནས་མི་འགྲོ་བའི་འཆར་གཞི་ལས་ཁྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཁམས་དྲངས་བཅོས། སྤྱི་
རྒྱ་གསལ་པའི་ཆེས་དགུ་ཉིན་གྱང་ཅམ་ལ་བོད་དམག་སྐྱོར་བྱ་བ་ཚོར་རྒྱ་མིས་བརྗོད་དོན། སྤྱི་ཉིན་རྗོ་ཟམ་འདི་
བརྒྱལ་ཏེ་བོད་མི་སུ་ཡང་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཚོག་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམས་ལགས་ཡོད་པ་འདི་དག་མི་མང་ལ་
ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱ་དགོས་བརྗོད་འདུག་ཅིང་། སྐྱོར་བྱ་བ་ཚོའི་བསམ་པར་རྣམ་ཀུན་བོད་མི་རྗོ་ཟམ་བརྒྱལ་བསྐྱོད་
མི་ཚོག་པ་མེད་ཀྱང་། མི་མང་ནས་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མ་མཇལ་ཞུའི་ཆེད་སྐྱང་མེད་བརྒྱལ་བསྐྱོད་ལ་རྒྱ་མིས་བཀག་

འགོག་བྱས་ཏེ་སྐྱོ་བར་རྗོ་བར་དྲུང་དྲོགས་ཡིན་ཤིག་བསམ་སྟེ་ཁྱེད་སྤོགས་དེར་སྐྱོ་མོས་བྱས་པ་རེད། ལོན་གྱང་
དེའི་འབྲས་བུ་ལོ་ལོ་ཏུ་དྲོགས་གཞི་ཆེན་པོར་གྱུར། རྒྱ་མིས་སྤོང་འཛིན་བཟང་ཁྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་ལགས་
གོང་ཁྱེད་ནང་གླེང་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱང་སྟེ། དེ་ཉིན་གྱི་དགོང་ཚོ་དང་། ཏུ་ལ་མོ་མི་ཚང་མའི་སེམས་ལ་དངངས་
སྐྱག་དང་། འཆ་བ་འཆ་བ་རེ་ཆེར་གྱུར་ཅིང་། སྤྱི་ཉིན་སྤྱོད་སྐྱ་སའི་མི་པལ་ཆེ་བས་པོས་རྒྱ་མིའི་སྤོང་སྐྱར་དུ་འགྲོ་
རྒྱ་དེ་དག་རི་སྐྱར་བྱས་དུང་བཀག་འགོག་ཁྱེད་རྒྱ་སེམས་ཐག་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བཅད་པ་རེད།

ཡང་། ཁོ་བོ་འཛིན་ཁྱེད་གྱི་རྗེ་གཞན་ཞིག་གྱང་ཡོད་པ་མི་མང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ནི་རྗེས་རྒྱའི་ནང་མི་ཅིང་
དུ་རྒྱ་ནག་མི་མང་འཐམས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་གྱི་ཡོད་པ་དེར་ངོས་འགོ་དགོས་རྒྱ་མིས་ནན་བརྗོད་ཁྱེད་གྱི་
ཡོད་པ་དེ་ཡིན། མི་མང་གི་རྣམ་འགྱུར་དེ་མཐོང་ནས་གདན་ཞུ་སྲིད་ལན་ངེས་གསལ་སྐྱད་པ་མེད་ཀྱང་། བདུན་
གཅིག་ཅམ་གྱི་གོང་དུ་ང་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་མི་ཅིང་དུ་དེལ་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད་འདུག ངས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་
པར་དེལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེས་སྐྱ་སའི་མི་མང་ཚོ་ཁོང་ཁྱོད་ཡོད་པ་རེད། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་གདན་ཞུ་
གསར་པ་དེ་དག་ནི་ངའི་འདོད་བབས་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཅོན་འཁྲིད་བྱ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཡིན་པར་མི་མང་
ཚོས་ངར་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཐག་བཅད་འདུག

ཡང་། མི་མང་གི་བསམ་སྐྱོར་ཡིད་དྲོགས་འབྱུང་གཞི་གཞན་ཞིག་ནི། བོད་ཤར་སྤོགས་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་སྐྱ་མ་
ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་གྱིས་ཐགས་སྐྱོར་གདན་འཛིན་ཞུས་རྗེས་སྐྱ་མ་དེ་ཚོ་སུས་ཀྱང་མཐོང་
ཚོས་མེད་པར་གྱུར་པའི་གནས་ཚུལ་བོད་མི་པལ་ཆེ་བས་ཤེས་རྟོགས་ཁར། མི་སུ་ཞིག་ཡིན་དུང་དེ་སྐྱང་སྐྱོབ་
ཁྱེད་མཁུན་གྱི་ས་ནས་འཁྲིད་རྒྱ་དེ་རྒྱ་མིའི་ཁྱེད་སྐྱངས་ཤིག་ཡིན་འདུག

སྐྱ་སའི་མི་མང་ཚོར་བྱུང་བའི་དྲོགས་པ་དེ་དག་ངའི་གཞུང་གི་ལས་ཁྱེད་པ་ཚོའི་ཁྱོད་དུ་ཡང་ཁྱབ་འཕེལ་བྱུང་
ཞིང་། དེའི་ཡོང་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་ཁྱེད་སྐྱོད་ཡ་མཚན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་འདུག རྣམ་ཀུན་
སྤོང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་དུས་ཆེན་རིགས་ལ་མགོན་འཕོད་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་དཔོན་རིགས་ཚང་མ་
གདན་ཞུ་ཁྱེད་སྐྱོལ་ཡང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་གསལ་པའི་ཆེས་དགུའི་དགོང་ཚོ་བར་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྐྱེད་གྱི་ལས་
ཁྱེད་པ་མ་གཏོགས་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་གཅིག་གྱང་མགོན་འཕོད་བྱས་མི་འདུག་ཅིང་། དེའི་དགོང་ཚོར་རྒྱ་

མིའི་ལས་བྱེད་པ་གཉིས་ནོར་གླིང་དུ་ཡོང་སྟེ་བཀའ་འགག་གི་འཇམས་མི་དུག་ལ་མགོན་པོ་གསུང་མིན་ཅེས་སྒྲུབ་
དེ་དག་ཐོག་ནས་བརྗོད་དོན། བཀའ་འགག་གི་འཇམས་མི་རེ་ནས་གཡོག་པོ་རེ་ལས་མཉམ་འབྲིང་མ་བྱེད་ཅེས་རྣམས་
ཀུན་དང་མི་འདྲ་བའི་རེ་འདུན་ལྟ་བུའི་བཅོན་བཀའ་རྒྱ་མིའི་སྤྱིར་བཏང་གི་སྲོལ་ལྟར་བཏང་འདུག

རྒྱན་གཏན་ལྟར་བྱས་ན་ངོས་གང་དུ་བསྐྱོད་ཀྱང་རྩེ་མཁན་མགོན་ཆེ་བ་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཁོང་ཚོས་ཤེས་
གསལ་ཡང་། ཁོང་དང་། ལས་བྱེད་འགའ་ཤས་ལ་མགོན་འཛོད་བྱས་མི་འདུག

འདི་དཔོན་རིགས་ཚོར་སློ་དྲོགས་ཡོད་ཀྱང་ངོས་འགྲོ་བསྐྱོད་མ་བྱེད་ཅེས་རེ་འདུན་བཏོན་མ་རྒྱས་ཤིང་། འོན་
ཀྱང་། བཀའ་འགག་གི་འཇམས་མི་སྲ་རྩིང་དུ་མ་སོང་བར་ངོས་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་བྱས། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་སྤྱད་པོ་བྱུང་ན་ཉུང་མཐར་ངོས་གཅིག་པར་མ་ལས་ཅམ་ཡོང་བའི་རེ་འཆར་
ཡིན། དེའི་སྤྱི་ཉིན་ནི་ལྟ་སར་སྤར་མཐོང་མ་སྤོང་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཤར་རྒྱ་སྟེ། བྱེད་ཡོལ་འཁོར་ལོའི་ཆ་ཚོད་
གཅིག་ཐོག་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དུག་ཚུས་གང་བའི་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤར་དེར་པན་བསྐྱོད་འཁོད་མ་སྤོང་
བའི་བཅོན་མཁའ་དུ་དམ་བསྐྱབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འོག་ཁོ་པོ་ངོ་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བ་
རེད། དུག་ཅིང་རྒྱུ་ལ་ངན་དཔང་ཆེ་བའི་སྤོགས་གཅིག་དང་། སྤྱིར་སྟོབས་དང་དུས་ཞེན་གྱིས་གང་བའི་སྤོགས་
གཉིས་སྤངས་འཛིན་མི་ཐབ་པའི་ཇོ་དུག་གས་ཆག་གི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡོང་ཆ་མ་འཚལ་བའི་སློ་གཡེང་གིས་
གཉིད་ཀྱང་ཆེར་མ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་མོ་འདས་པའི་ནང་པར་དེ་རིང་ཉིན་མོ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ངམ་སྟམ་པའི་ངང་།
སྤྱོད་ཆ་ཚོད་ལྟ་བར་ལངས་ནས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྲོད་ལམ་ལྟར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱ་
གསང་ཐགས་ཀྱི་རྩོད་མཐོང་ན་མི་མཐན་པ་མེད་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་གང་བའི་མཚོད་གཤོམས་མདུན་སྤང་
གསལ་སློན་མའི་མེ་སྤེལ་དམར་སེར་དུ་འབར་ཞིང་། གསེར་དུངས་གྱི་ཆ་ཉིང་ནང་དྲི་བཟང་གིས་ཁ་བསྐྱུར་བའི་
མཚོད་ཡོན་དག་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ། སྲོས་བཟང་པོའི་དྲི་ངད་མངར་སིང་རེར་འཇམས་བཞེན་པར་བསམས་གཏན་
བདེ་བའི་གནས་བཞོད་ཞི་འཇམ་བག་ཐེབས་པ་རྣམས་ཀུན་བཞེན་དུ་འདུག དེར་རྒྱན་གྱི་དགོ་སྲོར་རིགས་བྱས་ཏེ་
སྤྱོད་སྤུམ་རའི་ནང་རྒྱང་འཆག་བྱེད་རྒྱུར་རྒྱན་གོམས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤོད་དུ་བབས་ནས་སྤུམ་རའི་ནང་བསྐྱོད་པ་
ཡིན། སྐབས་དེར་ཐོག་མ་སློ་གཡེང་གི་བག་ཅང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་རོལ་དུ་འཁོད་སྐབས་ནས་མཁའ་སྲོ་སངས་
མཐོང་ཞུན་ལྟར་དྲངས་ཤིང་། ཤར་རིའི་ཕྱག་པར་མཚམས་སྤྱིན་དམར་སེར་ཅང་ཟད་འབྲིགས་པའི་དབྱིངས་

ནས་རྒྱ་བདུན་བདག་པོའི་བཞེན་རས་གསལ་ལེར་འཆེར་བའི་འོད་སྤང་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱབ་རི་དགོ་འཕེལ་རིར་
སེར་ལྷག་གོར་ཐོག་མར་འསྲོས་ཤིང་། འོད་སྤང་དེ་དག་རིམ་བཞེན་རྒྱས་ཏེ་ནོར་གླིང་གླ་ཁང་དང་། ཁང་བཟང་
ཚོར་འསྲོ་བཞེན་ཡོད་པ། སྤེད་ཚལ་གྱི་སྤོགས་ཀུན་དབྱིད་དུས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པས་ཉམས་དགའ་བའི་ངང་
ཚུལ་ནི། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྤོན་གྱི་སྤྱ་གྲུ་རྒྱས་པའི་ཉེར་གསེར་སྲོ་སྤང་ནེ་ཚོའི་འདབ་གཤོག་བརྒྱུད་པ་འདྲ་
བས་སྤང་ཐིང་རེར་ཁེབས་ཤིང་། སྤྱར་སྤང་དང་། འབྲས་སྤུན་ཤིང་སྤེལ་ལོ་འདབ་རྣམས་གསར་དུ་ཁ་འབྲས་དོད་
པ། དྲངས་པའི་ཆ་རྩིང་ནང་འཆེ་བྲལ་ཞི་བདེར་སྲོད་པའི་ཉེར་ཆུང་དག་དང་ལྟན་ཅིག་རྩོན་པའི་བསྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་
འདབ་ཉི་འོད་ལ་སྤོགས་ཤིང་འདབ་བརྒྱ་དགོད་པ། བག་ཐེབས་འདབ་ཆགས་སྤྱ་ཚོགས་སྤྱད་སྤུན་གྱི་གོ་འབྱུར་
སྤོགས་པ་སོགས་དང་། རོས་ཤིང་པག་ལོ་ལ་སྤེལ་ཤིང་། སྤྱིར་བཏང་ཤིང་གི་མདོག་སྤང་ཁར་བརྩེན་ངོས་
ཁམས་མཐན་ཁ་དོག་སྤང་ཁ་ཡིན་པར་སྤྱར་རྩིས་པ་ཚོས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཐོ་བྱང་ཡང་ཐོག་གི་དར་སྤོག་སྤང་ཁ་
དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་ཆུང་བསེལ་བས་སྤུམ་སྤུམ་དུ་གཡོ་ཞིང་ཡོད་པ་སོགས་དབྱིད་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་མཐོང་སྤྱད་
མཐོང་བའི་ཚོར་བདེའི་ངང་དུ་སྤྱད་ཅིག་གིས་རང་ཞེར་སོང་།

དེ་འདྲའི་ཉམས་དགའི་སྤང་བ་ཡུད་ཅམ་པ་དེ་ནི་མཐའ་མ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ལྷགས་རིའི་སྤྱི་ངོས་
སྤྱོད་བར་དུ་གྲགས་པའི་མི་མང་གི་སྤྱད་སྤྱ་ཟང་ཟིང་གིས་ཞི་བསེལ་ཉམས་དགའི་སྤང་བ་དེ་དག་སྤྱད་ཅིག་ལ་
སྤྱོད། རོས་ནས་ནན་གྱིས་ཉན་ཡང་བརྗོད་དོན་རི་ཡིན་ནི་ངོས་གསལ་གང་ཡང་གོ་ཐོས་མ་ཐབ། ལྷུང་དུ་ལས་
བྱེད་རེ་ཟང་སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྩོག་ཞིབ་དུ་བཏང་བར། ཁོང་ཚོ་དེ་འབྲས་སྤྱར་ལོག་གིས་བརྗོད་གསལ།
མི་ཚོགས་མང་པོ་སྤྱ་སའི་གྲོང་ཁྲིམ་ནང་ནས་འུར་ལངས་གྱིས་ཡོང་སྟེ་ཐོ་བྱང་མཐའ་བསྐྱོར་བ་སྤྱོད་ཡོད་པ་
དང་། སྤྱད་འཛོད་དུ་ངོས་སྤང་སྤོབ་དང་། རོས་རྒྱ་མིའི་སྲོད་སྤྱར་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་བཀག་འགོག་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་
ལགས་ཟེར་གྱི་འདུག

ནོར་གླིང་ལྷགས་རི་དཀར་པོའི་སྤྱི་ནང་དུ་སྤྱོད་བར་དུ་སེམས་ཁལ་དང་། སྤོ་འཚབ་ཅན་གྱི་མི་མང་པོས་གང་སྟེ་ཟང་
ཟིང་དུ་གྱུར། ད་དུང་གནས་ཚུལ་བརྗོད་མཁན་གྱི་བང་མི་ངོས་སར་འགྱུར་གྱི་འདུག མི་ཚོགས་ནི་གངས་འཛོར་
རྩིས་དཀའ་བར་འཛོམས་ཤིང་། འགའ་ཤས་ནས་སྤོང་སྤྱད་སྤུམ་ཅུ་སྤོར་ཡོད་ལགས་སྤོང་། གང་ལྟར་ཡང་མི་
མང་ཚོ་ནི་དངངས་སྤྱག་དང་། ཟང་ཟིང་གི་ངང་དུ་གནས་ཤིང་། སྤྱད་འཛོད་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མིར་ཁོང་ཁོ་ལངས་པའི་

འཛོད་སྐད་རྒྱལ་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཚོད་རེ་རེ་ནས་འདུ་མོང་ཟེང་འབྲུག་རྗེ་ཆེར་སོང་། རོས་རང་ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མ་
སྐྱེ་མོང་བདུན་པས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ཆུང་དེའི་ནང་འཕྲིན་སྲོན་འདེབས་པར་བསྐྱོད་ཅིང་། ལྷ་ཁང་དེར་སྐྱོན་
རས་གཟིགས་དྲག་པོའི་རྣམ་པར་སྲོན་པ་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་གཟི་བུན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རྣམ་སྲུ་བརྒྱད་
ནས་རྒྱུན་དུ་མཚོན་བསྐྱོད་བྱེད་ཅིང་ཡོད།

སྤྱོད་ཆ་ཚོད་དྲུག་ཅམ་ཐོག་བཀའ་འགག་གི་འཕྲུལ་མི་བའདད་ཟུར་དང་སྤྱོད་འདར་གཉིས་རྣམ་ཀུན་ལྟར་རྒྱ་མིའི་
འཛིབ་འཁོར་ནང་ལོར་སྤྱིང་དུ་ཡོང་འདུག རྒྱ་མིའི་མོ་ཁོར་ཁ་ལོ་བ་མཐོང་སྐབས་མི་མང་ཚོས་དངངས་སྐྱེས་རྗེ་
ཆེར་བྱིན་གྱང་། བཀའ་སྲོན་གཉིས་མི་མང་གི་དགྲིལ་ནས་པོ་བྱང་ནང་དུ་ཡོང་རྒྱུར་དཀའ་ངམ་ཆེར་བྱུང་མི་འདུག
དེ་རྗེས་བཀའ་སྲོན་བསམ་པོར་རྒྱ་མིས་སྤྱད་པའི་ཁོང་རང་གི་མོ་ཁོར་ནང་ཁོང་དང་། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ཅིག་
མཉམ་དུ་འགྲོར་བར་བརྟེན་མི་མང་ཚོ་ཟང་ཟེང་དུ་གྱུར། བསམ་པོ་ནི་ཉེ་ཆར་བཀའ་སྲོན་དུ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ཞིང་།
ཁོང་ནས་གྲོན་གོས་སེར་པོ་ཞིག་གྲོན་ཡོད་སྐབས། ཁོང་གཅིག་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་ཐར་མདོག་ཁ་ཡང་།
མི་མང་ཚོའི་བསམ་པར་མོ་ཁོར་དེ་རྒྱ་མིའི་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་དེ་རོས་འཛོད་འབྲིད་བྱེད་མཁན་ཡིན་
པར་བསམ་སྟེ་མི་གཅིག་གིས་རྗོ་ཞིག་གཞུས་འཕྲུལ་གཞན་དག་གིས་གྱང་རྗོ་མང་པོ་གཞུས། རྗོ་གཅིག་བསམ་
པོའི་མགོ་བོར་པོག་སྟེ་དུན་མེད་དུ་གྱུར། ཁོང་ཞབས་བདུ་དོ་ཤེས་པ་མང་པོ་རང་མེད་ཚོད་གྱིས་མི་མང་གིས་
སྐབས་དེར་རོས་འཛོད་མ་ཐབ་གྱང་། དའི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་ནས་མི་མང་གིས་ལོར་འབྲུལ་བྱས་པ་ཤེས་མཚམས་
མི་འགའ་ཤས་གྱིས་ཁོང་རྒྱ་གར་ཚོང་དོན་ཁང་གི་སྐོན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་འདུག

དེ་ནས་ཡང་ཅམ་སོང་རྗེས། བཀའ་སྲོན་ཟུར་ཁང་པ་ཁོང་རང་གི་འཛིབ་འཁོར་ནང་པོ་བྱང་དུ་འགྲོར་ཡང་། མི་
མང་གིས་འགྲུལ་ལམ་བཀག་ཡོད་སྐབས་པོ་བྱང་གི་སྤྱོད་འགྲུལ་བར་འཛིབ་འཁོར་ནང་ཡོང་མ་ཐབ་པར་རྒྱང་ཅམ་
ནས་འཛིབ་འཁོར་ནས་ཐོན་ཏེ་གོམ་བསྐོད་གྱིས་མི་མང་གི་དགྲིལ་བརྒྱུད་ཡོང་སྟེ་སྤྱོད་འགྲུལ་དུ་ཆེད་བཅུགས་
དཔོན་རིགས་ནས་རོགས་རམ་གྱིས་ནང་དུ་འགྲོར་ཐབ་པ་བྱུང་།

གོང་གི་བཀའ་སྲོན་གསལ་པོ་མི་མང་གི་ཁོད་དགྲིལ་ནས་ཡོང་བར་བརྟེན་རྗེས་དཔོན་སེལ་ཐབས་འཕྲུལ་དུ་བྱེད་
དགོས་པར་བསམ་ཤིང་། ཁོང་གསལ་གྱི་བསམ་པར་མི་མང་གིས་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་དོ་མར་རྒྱོལ་འཛིངས་

བྱས་མི་ཡོང་ངམ་སྐྱེ་མ་པ་འདུ། དེ་ནས་བཀའ་འགག་གི་འཕྲུལ་མི་ར་པོད་ཡང་ཅམ་བསྐྱུགས་གྱང་ཁོང་མ་ཡོང་། ར་
ཚོས་རྗེས་སུ་ཤེས་རྟོགས་ལ་ཁོང་གིས་ཐུན་ཡང་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་སྐར་དེར་ཡོང་གི་ཡོད་འགག་བྱས་ནས་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་
སྐར་དེར་ཐད་བསྐྱོད་གནང་འདུག དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་བྱི་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུར་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་དཔེ་ཚོད་འདུག གང་
ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་ལ་རྒྱ་མིས་སྤྱང་དམག་གཏོང་རྒྱུར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་རི་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་ཡོན་སྐྱེས་མ་ཐབ་པར་ཁོང་གསལ་ནས་སྤྱི་བྱུང་མཁན་པོ་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་མོལ་གྱིས་ཁོ་བོའི་སར་
སླེབས་འགྲོར་བྱུང་སྟེ་བརྗོད་གསལ། མི་མང་གིས་ཐུན་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་སྐར་དུ་བྱིན་ན་ཉར་བཟང་གིས་རྒྱ་ནག་དུ་
འབྲིད་ཉེན་ལ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་དུ་མི་གཏོང་བར་ཐག་གཅོད་བྱས་ལགས་དང་། མི་མང་གི་འགོ་འབྲིད་པ་ཡང་
དྲུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་སྟོར་མི་མང་རང་ནས་འདེམས་བསྐྱོ་བེན་ལགས། གསལ་སྤྱིད་རྒྱ་མིས་ཐུན་འཛོད་འབྲིད་བྱས་ན་
པོ་བྱང་བསྐྱོར་སྤྱང་གིས་བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱུ་བཅས་བྱས་འདུག་པ་མི་མང་ཚོ་དྲོགས་འདྲོགས་ཆེན་པོས་སེམས་
ཐག་གཅོད་བཅད་བེན་པར་བརྟེན་ཐུན་འགོ་རྒྱ་དེ་དག་འོས་པོ་མེད་ཚུལ་བརྗོད་འདུག

བཀའ་འགག་གི་འཕྲུལ་མི་ཚོ་དའི་སར་ཡོང་སྐབས་དེར་མི་མང་གིས། རྒྱ་མི་བྱིར་ལོག་འགོ་དགོས། བོད་ནི་
བོད་མིའི་ཡིན། ཟེར་བ་སོགས་སྤྱད་འཛོད་བྱེད་པ་ངས་གྱང་གོ་ཐོས་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུར་
མཚམས་འཛོག་དང་། རྒྱ་མིས་ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མའི་དབང་ཆར་ཐེ་བྱས་བྱེད་པ་མཚམས་འཛོག་དགོས་ལགས་གྱི་རེ་
འདོད་བྱས་པ་ཞིག་རེད། སྤྱད་སྐྱོ་གོ་ཐོས་གྱིས་མི་མང་གི་རྣམ་འགྲུར་མཐོང་བ་སྐྱེས་བྱུང་། ཁོ་བོ་ཡང་ཁོང་ཚོའི་
རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ལམ་ཅམ་ཤེས་རྟོགས་ཐབ་ཅིང་། སྐབས་དེར་མི་མང་
གི་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་བརྒྱུག་ཐབས་མེད་པའི་ར་སྤྱོད་སྟེ་བེན་ཏེ་ཉེན་རང་བྱུང་བ་ནི། ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མཆེད་ཡིན་པ་འཕགས་པ་ལྷའི་མཁན་ཆུང་ཟེར་བ་སེར་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་མི་མང་ནས་
རྗོ་རབ་གྱིས་བསད། དེ་ཡང་། མི་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་དམག་དང་མཉམ་དུ་མཐན་འབྲེལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་སྤྱི་ཁལ་མི་
མང་པོས་ཤེས་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དའི་སྤྱོད་ཁོད་བྱུང་རའི་མཚན་སྟོར་སླེབས་ཡོད་པ་བྱིར་ལོག་གིས་སྐར་ཡང་རྒྱ་
མཚན་གང་སྟར་ཡང་ཆ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཅམ་ལ་ཁོང་ནས་རྒྱ་ཆས་བྱེད་ཅམ་སྐས་ཤིང་། མིག་ཤེས་ནག་པོ་གྲོན།
རྒྱ་མི་མང་པོས་བྱེད་སྟོལ་སྟུང་། ཁ་རས་དཀར་པོ་བཀག། མི་མང་ཞིག་བཏགས། རྒྱང་འཁོར་བཞོན་ཏེ་ལོར་
སྤྱིང་སྤྱོགས་ཡོང་བར་མི་མང་འགའ་ཤས་ནས་རྒྱ་མིས་ཆས་བརྒྱས་གྲོན་ཏེ་ཡོང་བར་དྲོགས་ཤིང་། འགའ་ཤས་

ནས་ཁོང་གིས་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནས་ལས་འགན་ཞིག་སྤྲད་འཁུངས་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་བྱུང་འདུག གང་
ལྟར་ཡང་ཁོང་ཚོ་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བའི་ཁོང་ཁྱོད་དེ་དག་རྗེ་ཆེར་འབར་བའི་འབྲས་བུར་མི་དེའི་བྱེད་སྲོལ་གྱིས་
རྒྱུན་བྱས་མི་གསོད་དེ་བྱུང་འདུག དེ་འདྲའི་སྲོད་ཚུལ་བྱུང་སྐོས་ལ་སློབ་མཁུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་
ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་ཆར་སྤུ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐྱར་དུ་སྤྱད་མོར་འགོ་ཐབས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་
ཡུང་ནོར་གླིང་དུ་མ་ཡོང་ན་ལེགས་པ་ལས། མི་མང་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱུག་དུ་འགོ་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ལ་
བརྗོད་ལེགས་བཀའ་འགའ་ལ་མོལ་མངགས་བྱས་ཤིང་། སྤུ་སློབ་མཁུ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ལན་འཕྲིན་ཞིག་མགོན་ཆེན་ནས་
རྒྱ་མིའི་སྐད་བསྐྱར་ལ་ཁ་བར་སོག་ནས་ཀྱང་སྤྲད་བར་ཁོང་ནས་ངའི་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་གང་ལེགས་ལ་ལན་
འཕྲིན་དམག་དཔོན་ལ་སྤྲད་འཐུས་བརྗོད་འདུག

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ། མོ་བྱང་མཐའ་བསྐྱོར་གྱིས་གནས་པའི་མི་མང་ཚོར་ཡང་ངོས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐྱར་དུ་འགོ་
རྒྱུ་འདུག་འདོད་མེད་ན་དེ་དོན་འགོ་རྒྱ་མིན་ཚུལ་བརྗོད་དགོས་མངགས་པ་ཡིན། མི་མང་གིས་འདེམས་པའི་འགོ་
འཕྲིད་ཚོར་བཀའ་སློན་ཟུར་ཁང་ནས་འབྲེལ་གཏུགས་གྱིས་ངོས་རྒྱ་མིའི་སར་འགོ་རྒྱ་ཕྱིར་འཕྲེན་བྱས་ལགས་
དང་། ཉིན་དགུང་མཚམས་རྒྱང་གྲགས་ཁ་བར་སོག་མི་མང་ལ་དེ་དོན་ཁྱབ་བསྐྱབས་བྱས་པ་གོ་སོས་བྱུང་འཕྲེལ་
ལུགས་རིའི་སྤྱི་ལོགས་གྱི་མི་མང་ཚོས་དགའ་བོའི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་འདུག

ངས་བོད་མིའི་འགོ་འཕྲིད་ཡང་ཅམ་བྱས་པའི་རིང་སྤྱོད་དེའི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་བྱུང་མ་སྟོང་། སྤུ་ཞི་འབར་ལ་
ཁད་པའི་མེ་རི་གཉིས་གྱི་བར་ན་གནས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞིང་། སྤྱོགས་གཅིག་ན་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ལ་ངོ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱང་
ནས་བྱེད་པའི་མི་མང་གི་སྐད་སྒྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། སྤྱོགས་གཅིག་ན་མཚོན་ཆའི་དུས་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མིའི་
དམག་དུས་རྒྱུས་ཡོད། གལ་སྲིད་དེ་གཉིས་རྗེ་ཐག་ཏུ་གྱུར་ན་འབྲས་བུ་རྗེ་འདྲུང་ཆོང་མས་ཤེས་ཚོད་ལྟར།
བོད་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བསད་རྣམ་ཡོང་རྒྱ་དང་། དུས་གཅོང་། སྟོད་ལྷགས་རྒྱ་ཁྱབ་ཆོང་མར་བཅོན་གཞོན་
དང་། མནར་གཅོད་བཟོད་ཐབས་དཀའ་བའི་དྲག་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཆ་ཆོང་བ་ཞིག་མཐོང་གི་རེད། དེ་འདྲའི་
འཕྲེལ་རྒྱུན་ཞི་ངོས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐྱར་དུ་འགོ་དགོས་མིན་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ཞི་བདེར་བསྐྱར་བའི་རྣམ་པ་
ཡོད་པ་ཡང་ངོས་རང་གཅིག་པའི་སོག་ཏུ་བབས་ཏེ། ངའི་མི་མང་གི་ཞེ་སྤང་རྗེ་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱ་མི་ཁོང་
ཁྱོད་ཆེད་མི་འགོ་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་།

ཁོ་བོའི་སོག་མའི་འཆར་སྐོར། ངོས་རྒྱ་མིའི་སྲོད་སྐྱར་དུ་མི་འགོ་བའི་ཁྱབ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དེས་ཁོང་ཚོའི་སྐད་
འབོད་འཇགས་ཏེ། རང་གནས་སུ་ལོག་རྒྱུའི་རེ་སེམས་བྱུང་ཡང་། དེས་བན་རྣམས་སྤེངས་པ་མ་བྱུང་། ངོས་དེ་
ཉིན་མི་འགོ་བའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་མ་འོངས་པར་ཡང་རྒྱ་མིའི་སྲོད་སྐྱར་དུ་གདན་ཞུའི་
རིགས་ལ་ནམ་ཡང་མི་འགོ་བའི་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ན་ཁོང་ཚོ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་རྒྱ་མིན་ཚུལ་འགོ་འཕྲིད་ཚོས་བརྗོད་
གྱི་འདུག ཆེན་ངན་ཆོབས་ཆེན་ཞིག་སེལ་ཐབས་ས་རེ་འདོད་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་འགོ་འཕྲིད་
མང་བ་ཞིག་ལོག་ན་ཡང་། མི་མང་པལ་ཆེ་བས་པོ་བྱང་སྤྱི་ལོགས་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་གྱི་མི་འདུག

ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཅམ་ལ་ངའི་བཀའ་སློན་གསུམ་དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་སར་ཕྱིན་ཏེ་གནས་ལགས་དེ་རྣམས་
བརྗོད་རྒྱ་བྱས་པ་ལྟར་བཀའ་སློན་རྣམས་ནོར་གླིང་གཞུང་སྟོའི་སྟོན་དུ་འཕྱོར་སྐབས་རྒྱལ་སྟོའི་ཕྱིར་མི་མང་
འབོར་ཆེན་ཞིག་བསྐྱེད་དེ་སུ་ཡང་སྤྱི་བསྟོད་བྱེད་འདུག་གི་མེད་ཅིང་། མི་མང་རྣམས་གྱི་བསམ་པར་སྤུ་ཡང་དེ་
རྗེས་ཡོང་གི་མེད་དམ་སྟམ་པ་བྱུང་འདུག་དོན་བཀའ་སློན་རྣམས་གྱིས་མི་མང་ལ་ངོས་དེ་རིང་འགོ་རྒྱ་མིན་པའི་
སྐོར་རྒྱ་མིར་གནས་ལགས་བརྗོད་བར་ཆེད་དུ་བཏང་ཚུལ་ཞིབ་བརྗོད་བྱས་པར། མི་མང་གིས་སྤུ་རྒྱང་མ་འབོར་
ནང་སྤུ་འཕྲིད་བྱས་དྲོགས་གྱིས་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་འདུག་བྱས་ཤིང་། ཡིད་དྲོགས་སངས་རྗེས་བཀའ་སློན་ཚོ་
བཏང་འདུག་སྟོ་འགྲམ་དུ་སྐྱོང་མོལ་སྐབས་མི་མང་གི་འཐུས་མི་ཞིག་ནས་བརྗོད་གསལ། ངོས་རྒྱ་མིས་བཅོན་
འཕྲིད་བྱ་རྒྱ་སྤྲུང་འགོག་གི་ཆེད་དུ་མི་མང་གི་ཁོད་ནས་སྤྲུང་དམག་འདེམས་བསྐྱབ་གིས་པོ་བྱང་མཐའ་སྐོར་
འཛོག་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་ཡིན་ལགས་བརྗོད་ཅིང་། བཀའ་སློན་ཚོས་དེ་ལྟར་མ་དགོས་པའི་སྟོབ་སྟོན་ནན་ཏུ་བྱས་
མོད་ཉན་འཛོག་ཡེ་ནས་མ་བྱས།

དེའི་སྤྱི་དོ་བཀའ་སློན་ཚོ་ཕྱིར་འཁོར་རྗེས་རྒྱ་མིའི་སར་གནས་ཚུལ་རྗེ་བྱང་སྤུ་ལ་སྐྱོང་མོལ་བྱུང་བར། ཁོང་ཚོ་
འཕྱོར་སྐབས་དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་དེར་མེད་པར། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་གཞན་དག་བཅུ་སྟོར་ནས་སྐྱོང་
མོལ་བྱེད་བཞིན་ཁོང་ཚོ་སྤྱི་གྲོད་བྱས་ཡོད་འདུག་ཁོང་ཚོ་མཉམ་དུ་ངའི་བཀའ་སློན་ང་པོད་རྣམ་ཀུན་རྒྱ་མིའི་
ལས་ཁུངས་སུ་འགོ་བསྟོད་སྐབས་གྲོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མིའི་དམག་ཆས་མ་གྲོན་པར་བོད་ཆས་གྲོན་ཏེ་མཉམ་དུ་
ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཁོང་ཚོའི་སྐྱོང་མོལ་ཁོངས་མེད་པ་ལྟ་བུས་བཀའ་སློན་ཚོ་འཕྱོར་སྐབས་སྤྲུང་མས་རང་བབས་

ས་བཞུགས་པ་ལས། བཀའ་སློན་གྱི་ངས་ཚོ་མཉམ་དུ་བྱུང་མི་འདུག།

དེ་ཉིན་གྱི་གནས་ཚུལ་རི་བྱུང་སྐོར་ཡང་ཅམ་རིང་པོ་ཚུན་སུས་ཀྱང་སློང་སྐོར་མ་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མིའི་དཔོན་
རིགས་ཚོས་ཀྱང་སྤང་མེད་ལྟ་བུར་བཀའ་སློན་རྣམས་ལ་ཁམས་འདྲི་བྱས། དེ་ནས་དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་
འཕྱོར་འབྲལ་ཞི་བའི་རྣམས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འགྱུར་འདུག།

དམག་དཔོན་ཁོང་དེར་ཡོང་སྐབས་ནས་ཁོང་ཁོ་ཆེན་པོ་ལངས་འདུག་ཅེས་བཀའ་སློན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་
གསུངས་བྱུང་། ཁོང་དྲག་ཤུལ་ཆེ་བས་བཀའ་སློན་ཚོས་ལངས་ཏེ་གྲུས་ཚུལ་བྱས་འདུག། སྐར་མ་འགའ་ཤས་
རིང་ཁོ་རྒྱུང་འཆོབ་སྟེ་དབགས་འཆོངས་པས་ཁོང་སྐོར་བརྒྱུད་ཀྱི་མ་ཐབ་པར་བསྐྱད་ཅིང་། བཀའ་སློན་ཚོར་
ཁམས་འདྲི་བྱེད་རྒྱུ་འདྲི་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་མུས་སུ་བཀའ་སློན་བགྲེས་པ་བྱུང་ཁང་ནས་སློང་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
བརྒྱུད་གསལ། ལྷ་ལའི་བླ་མ་དེ་རིང་སློས་གར་གཞིགས་མོར་མེབས་མ་ཐབ་པའི་གནས་ལགས་དང་། དགོངས་
སེལ་བརྒྱུད་པར་ང་ཚོ་བཅར་ཞིང་། ལྷ་ལའི་བླ་མར་མེབས་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མི་མང་གིས་ངོ་རྒྱུ་ཤུགས་
ཆེས་ཆེན་པས་འཐེན་དགོས་བྱུང་ལགས་ཐོག་ བཀའ་སློན་གཞན་གཉིས་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་སྐོར་འགྲེལ་བཤུགས་བྱས།
སློང་མོལ་རྣམས་སྐད་སྐྱུར་གྱིས་བསྐྱུར་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་མཚམས་དེ་མ་ཐག་དམག་དཔོན་ཁོང་ཁོ་རབ་ཏུ་འབར་
ཏེ་མིག་རྩ་དང་། བཞིན་མདངས་ཁྲག་མདོག་ལྟ་བུར་བྱུར་ཁང་། རྒྱུ་སྟེགས་ནས་ལངས་ཏེ་ཁང་པ་དེའི་ནང་
ཡར་མར་རྐང་འཆག་བྱས་མཚམས་ཤིག་ནས་ཁོང་ཁོ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱས་པ་ལྟ་བུས་ཡང་བསྐྱུར་མར་བསྐྱུད་དེ་
དལ་བའི་ངང་། བཀའ་སློན་ཚོ་དང་། བོད་མི་ལོག་སློང་པ་ཚོར་སྐད་ཤུགས་དྲག་པོས་ཁ་བརྒྱུད་གཏོང་བའི་འགོ་
བཙུགས།

ཁོང་ནས་ཁོང་ཁོའི་རྣམ་འགྱུར་འགོག་ཐབས་བྱེད་པར་མཛོན་ཡང་། རྒྱ་མི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲག་ཅོར་ཆེ་
ཐོག། ཁོང་རྒྱུང་གི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་སྐད་སྐྱུ་རྗེ་ཆེ་དང་། རྒྱུང་ཆེག་གང་རྒྱུ་ཏུ་ཐོན་གྱི་ཡོད་
པ་རེད། རྣམ་ཀུན་མི་དྲག་གི་ནང་བེད་སློང་མི་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་ཆེག་སྐྱུག་པོ་མང་པོ་བཤུག་འདུག། བརྒྱུད་དོན་
སློང་པོ་ནི་བོད་གཞུང་ནས་ལོག་ཏུ་མི་མང་སྐྱིག་འཇུགས་བཅོས་ཏེ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོར་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་བཙུག་
པ་དང་། ཁམས་པའི་ངོ་ལོག་པར་ཡང་འོགས་རམ་བྱས་ལགས། བོད་གྱི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ལྟ་ཡོད་ཁམས་

པའི་མཚོན་ཆ་བསྐྱུ་འགོག་རྒྱ་མིའི་ངག་བཀོད་དང་ལེན་གྱིས་མ་བྱས་པར་ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུར་གཞོན་
རྒྱུའི་འཆར་རྗེས་སྐྱུག་པོ་རྒྱུག་གི་ཡོད་ལགས་སོགས་བརྒྱུད་ཅིང་། དམག་དཔོན་གཞན་གཉིས་ནས་ཀྱང་དེ་དང་
སྐྱུགས་མཐན་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་འདུག། གཅིག་གིས་བརྒྱུད་གསལ། ལོག་སློང་པ་ཚོར་མ་སྐོར་རྒྱུའི་དུས་ལ་བབས་
ཡོད། ད་བར་ང་ཚོའི་གཞུང་ནས་བཅོད་སྐོམ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལམ་བྱེད་སློང་ནི་དངོས་སུ་ངོ་ལོག་བྱས་པར་
བརྟེན་ང་ཚོས་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་རྒྱུར་ཁྱོད་ཚོ་ལྷ་སྐྱིག་གིས་སྐྱུག་སློང་ཅིག་ཅེས་བརྒྱུད་འདུག།

བརྒྱུད་བབས་དེ་དག་ལ་བཀའ་སློན་ཚོས་ད་ལམ་མི་མང་གི་ངོ་རྒྱུ་འདི་དག་འབྲལ་དུ་མཚམས་ཚོད་མ་བྱུང་
ན་དྲག་གཞོན་བྱེད་རྒྱུའི་ཐ་ཆེག་ལྟ་བུར་གོ་ཞིང་། ལྷ་ལའི་བླ་མའི་སྐྱུ་སྐྱེག་དང་། རྩ་དོན་གང་ཅིར་ཉེན་ཁ་ཆེན་
པོར་མཐོང་བ་དང་། གལ་སྲིད་ལྷ་ལའི་བླ་མར་ཉེས་སྐོན་བྱུང་ན་སྐབས་ཤིག་བོད་དུ་གང་ཡང་མ་ལྷག་པ་ཡོང་
རྒྱུའི་བསམ་སློའ་འཁོར་ཞིང་། ཁོང་ཚོས་བཅོད་འཁུར་བྱེད་ཐབས་གྱིས་བཀའ་སློན་བགྲེས་པོ་བཤུག་ཟུར་ནས་
དམག་དཔོན་དེར་བརྒྱུད་གསལ། བྱེད་ཚོས་བོད་མི་དམངས་དགུས་ཚོའི་གནས་ལགས་ཤེས་རྟོགས་ཐབས་
བྱེད་དགོས་ཤིང་། བཅོད་སྐོམ་བྱེད་དགོས། ར་དྲག་གི་གནས་ལགས་འདི་དག་བྱེད་ཚོས་རྗེ་སྐྱུག་ཏུ་གཏོང་མི་
རུང་། ཁམས་པའི་ཁྲིམས་འགལ་དང་། བོད་མི་མང་སྐོན་རྒྱུ་ཚོས་རྒྱ་དམག་ལ་རྒྱུ་འཛིངས་བྱེད་སེམས་
འདི་དག་ཞི་འཇགས་ཡོང་རྒྱུར་བཀའ་ཤུག་ནས་གང་ཐབས་གྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱས་འཐུས་ཞེས་ཁས་ལེན་བྱས་
འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཚོས་ཁས་ལེན་དང་སློབ་སློབ་དེ་དག་དང་ལེན་བྱས་མི་འདུག། ཁོང་ཚོ་སློ་
སེམས་འཁུག་འཆོབ་ཆེན་པོའི་ངང་དགོང་དྲིའི་ཆུ་ཚོད་ལྷ་ཅམ་ལ་ལོར་གླིང་དུ་སྐྱིར་ལོག་བྱས་ཤིང་། སྐབས་
དེར་མི་མང་བྱིངས་སྐྱིར་ལོག་ཟེན་ཡང་། མི་འབོར་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་པོ་བྱང་གཞུང་སྐོར་འགོག་སྐྱུང་གིས་བསྐྱུད་
ཡོད། ང་ཚོས་རྗེས་སུ་ཤེས་རྟོགས་ལ་མི་མང་སྐྱིར་ལོག་བྱེད་མཁན་ཚོས་གོང་ཁྱེར་ཁོམ་ལམ་ནང་སྐྱེན་ཏེ་མི་
མང་གི་ཚོགས་འདུ་བསྐྱུ་འགྲུགས་དང་། རྒྱ་མིར་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུའི་ལྷ་སྐྱིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཚོགས་འདུ་དེར་
གོས་མཐན་དོན་ཚོན་བཅུ་བུན་ལ་རྒྱ་མིས་བརྒྱལ་བ་ཤིགས་བཏང་ལགས་དང་། རྒྱ་མི་སྐྱིར་ལོག་དགོས་ལགས་
བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་ཉིན་དགོང་མའི་ཆུ་ཚོད་དུག་ཅམ་ཐོག་གཞུང་ཞབས་དམའ་རིམ་གཞོན་གས་མི་བྱངས་བུན་
ཅུ་སྐོར་དང་། མི་མང་གིས་འདེམས་བསྐྱུགས་བྱས་པའི་འགོ་འཁྲིད་སྐྱུ་སྐྱུང་དམག་མིའི་འཐུས་མི་སོགས་ནས་
ལོར་གླིང་ནང་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བྱས་ཏེ་གོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་མི་མང་གིས་འབོད་བསྐྱུགས་བྱས་དོན་ལ་སློ་མོས་
རྒྱུ་སྐོར་བྱས་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་ད་ཆ་བོད་མི་ནས་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པའི་གསལ་

བསྐྱབས་བྱས་འདུག དེ་རྗེས་སྐྱེ་སྤྱད་དམག་མི་ཚོ་ནས་ཀྱང་ད་ཆ་རྒྱ་མིས་བཀའ་བཀོད་བརྗེ་ལུང་བྱེད་རྒྱ་མིན་
ཚུལ་དང་། རྒྱ་མིས་གཡོགས་པའི་རྒྱ་ཆས་རྣམས་པད་དེ་བོད་ཆས་ལྷོན་རྒྱ་བྱས། གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་གོ་ཐོས་
རྗེས་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ཇ་དྲག་ཆེན་པོ་འདི་དག་རྗེ་སྤྱད་ཏུ་མི་འགོ་བའི་བསམ་ཤེས་དང་བཟོད་འཁུར་ཐོག་
ཞི་འཇམ་སྤྱངས་མོལ་བྱ་དགོས་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་བཀོད་མངགས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་དེར་མི་མང་ཁོང་
ཁོ་དང་། རྒྱ་མིའི་བྱེད་བབས་ལ་ཡིད་དྲོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་ངོས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་ལ་ཡང་མཉམ་ཉམས་མེད་པ་
སྟེ་བར་བྱུང་། དེ་ཉིན་དགོང་དོ་དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་ནས་སྔན་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་བཏང་འཁྲུང་བྱུང་ཞིང་། དེ་
མི་ཐོང་འཁྲུག་འགོ་ཚུགས་ནས་བཟང་ཡི་གེ་སྐྱེས་གསལ་གཏོང་རེས་བྱས་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། བོད་དུ་ཐོང་
འཁྲུག་རྗེས་ཡིག་ཆ་དེ་དག་རྒྱ་མིས་དེལ་བསྐྱབས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེད་པར་འདེབས་ཀྱིས་འབྲེལ་བསྐྱབས་ཆེན་
པོ་བྱས་ཏེ། ངོས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་ནང་སློབ་ཡིབ་ཆེད་དུ་འགོ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། ཡོག་སློབ་པ་ཚོས་ནོར་སྤིང་
ནང་འཛིན་འགོག་བྱས་པ་དང་། མཐར་འདི་འདོད་བབས་མེད་བཞིན་ཡལ་གྱི་སྤྱི་ལོགས་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་འཁྲིད་
བྱས་ལགས་ཀྱི་ཁངས་སྐྱེལ་ཐབས་ཐབས་སུ་བེད་སྤོད་བྱས་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་རྒྱ་མི་གྱུར་བཅོན་ལ་དགའ་
མོས་ཡོད་པའི་སྤྱི་རྒྱལ་གསར་ལོག་འགའ་ཤམ་ནང་བཀོད་ཐོན་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཡོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་དབྱིན་
ཇིའི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཞིག་གིས་གོས་ཚོགས་ནང་བརྗོད་པ་སྔན་ནས་གོ་ཐོས་ཀྱིས་ཉ་ལས་བྱུང་། དེ་དག་ནི་བདེན་
པའི་རྒྱབ་འགལ་ཞིག་ཡིན། ཡི་གེ་དེ་སྟར་གྱི་བའི་དུས་སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་སྟར་གྱི་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚོན་རྣམས་འོག་ཏུ་བརྗོད་རྒྱ་དང་། འདིར་གསལ་པོར་བརྗོད་རྒྱུར། ལྷ་ས་ནས་ངོས་ཐོན་བསྐྱོད་སྐབས་སྔན་གྱི་
རང་འདོད་སྟར་ཐོན་པ་སྟེ། ཐག་གཅོད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་བྱས་པ་ཡིན། ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས་ནི་གནས་ཚུལ་
ཤིན་ཏུ་འཇག་ཅིག་གི་འོག་ཏུ་བྱས་པ་ལས། འདི་ཞབས་འབྲིང་ཚོས་འཁྲིད་པ་མིན། ཐོ་བྱང་དུ་རྒྱ་མིས་མེ་སློགས་
རྒྱག་རྗེས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུ་བསྐྱེད་ན་སློག་ཉེན་ཡོད་པ་སྟེ་སའི་མི་མང་ཚང་མས་མཐོང་བའི་འཕྲལ་རྒྱེན་དེ་མ་
གཏོགས་སུ་སྤྱང་འཁྲུགས་འདེད་རྒྱག་མཁན་མེད།

དམག་དཔོན་དེའི་ཡི་གེ་དེ་དག་མཇུག་གོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་བྲིས་འདུག་ཅིང་། བཀའ་སློན་
ཚོས་ཁོང་གི་རྣམ་འགྲུར་ངོ་མའི་གནས་ལགས་བརྗོད་མེད་ན་ཡི་གེ་དེར་ངས་ཡིད་ཆེས་ཆེ་ཙམ་བྱེད་སྲིད། ཁོང་
ནས་སྔན་གྱི་བདེ་འཇགས་སྐོར་སློབ་གཡོང་ཆེ་བས་ཉེན་སློབ་ཆེད་ཁོང་ཚོའི་སྤོད་སྐར་དུ་ཡོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་
འདུག

དུས་ཆེས་ནར་འགྲངས་ཤིག་ཐབས་ན། དེས་སློགས་གཉིས་ཀའི་ཁོང་ཁོ་རེམ་ཞེས་འགྲོ་ཐབས་དང་། ལྷ་སའི་མི་
མང་ཞི་འཇམ་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོང་རེས་ཁོང་གི་ཡི་གེ་ཚང་མར་ཡིག་ལན་བཏང་བ་ཡིན། ཁོང་གིས་བརྗོད་དོན་
སྟར། རང་གི་མི་མང་ས་ནས་རྒྱ་མིའི་སར་ཉེན་གཡོལ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་བྱ་བའི་མཐའ་མ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་བྱུང་
ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་སོར་དམག་དཔོན་དེར་རྒྱབ་མོའི་སྐྱོང་རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུར་སྤོང་པོ་མེད་ཅིང་། དེ་སྟར་མིན་པར་ཁོང་
ཁོ་སྤྱངས་འཇགས་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་གྱིས་ཡིག་ལན་འཇམ་པོ་གཏོང་རྗེས་བྱས་པ་ཡིན། བྱེད་ཐབས་དེ་ནི་ཁོང་
གི་ལ་ཞེན་དང་སློབ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་དེ་ལ་དགའ་བསུ་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་ནས་མ་གཏོགས་ཡོང་ཐབས་
མེད་པར་བརྟེན། འདི་ཡིག་ལན་དང་པོའི་ནང་། མི་མང་གིས་སྟར་མོར་འགྲོ་རྒྱུར་བཀག་འགོག་བྱས་པ་དེར་ངོ་ཚ་
ཁ་སྤྱངས་རི་བྱུང་སྐོར་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་པའི་ནང་། ནོར་སྤིང་མཐའ་སྐོར་གྱིས་གནས་སྤོད་མི་རྣམས་སྤིང་
ལོག་དགོས་པའི་བཀོད་བྱུང་བྱས་ལགས་དང་། མི་མང་ནས་སྔན་གྱི་བདེ་འཇགས་སྤྱང་སློབ་ཁ་འཁྲུང་གྱིས་རྒྱ་
ནག་དང་། ང་ཚོའི་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་གཏོར་བ་ཤིགས་བྱས་ལགས་ཁོང་གི་མཐོང་ཚུལ་སྟར་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་
པ་ཡིན། ཡི་གེ་གསལ་པའི་ནང་། ཡར་ཐོན་བསམ་སློབ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མི་གཉིས་དབྱེ་འབྲེད་བྱས་
ཏེ་དེ་གར་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལགས་བརྗོད་པ་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྐབས་དེར། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཁོ་བོ་རང་ལ་རྒྱུང་སྤོང་བྱེད་གྱི་རེད་སྟེ་མ་པའི་བསམ་སློབ་འཁོར་
ཡོད་ན་ཡང་། ཡི་གེ་དེ་ག་རང་མ་བྲིས་ཐབས་མེད་གྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མཚོན་ཆ་མེད་
པའི་འདི་མི་མང་དང་། རྒྱ་མིའི་དཔང་དམག་གཏོང་ཐག་འགྲུང་ཉེན་མེལ་དགོས་པའི་ལས་འགན་ཇ་དྲག་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡོད།

ཐོང་འཁྲུག་གི་བྱ་བ་འདི་འདོད་པར་མེད་སྟེ་སྐབས་མི་མང་ནས་ཐོང་འཁྲུག་གི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་པ་སྔན་གྱི་འདོད་
པར་མ་བབས། མི་མང་ནས་ངོས་ལ་བོད་ཀྱི་སློབ་སྤོང་སྟེ་སྟེ་བར་ངོས་བཟང་བརྗེ་ཞེན་འདི་ཙམ་བྱེད་པ་ལ་ངོ་མཚར་
སྤྱེས། དེ་ཉིན་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་དེ་རང་ཡིན་ཚོད། ངོས་བརྟན་སྤྱང་གི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོས་འདི་
ཙམ་འགན་འཁུར་བྱས་པ་ལ་ངོས་ནས་བརྣམས་འདོགས་བྱེད་རྒྱ་དགའ་ཞིང་། ཁོང་ཚོའི་ཚོས་སྤིང་གྱི་འཚོ་བ་ལས་
ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མར་ཐག་གི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་པ་དགའ་ཡང་། བྱེད་ཐབས་རྒྱབ་

པོའི་སྲོད་པ་མ་མཐད་ཀྱི་ལག་ལེན་བྱས་ན་རྗེན་ངན་སྐྱུག་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་སྐྱུག་པ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཅིང་། རོས་གཞུང་གི་འགོ་འཛིན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་སྲོད་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མིའི་དྲག་དཔང་འོག་ཁོང་ཚོ་སྟོར་བཅོམ་ཐབས་རྒྱགས་སུ་འགོ་རྒྱུ་འགོག་ཐབས་གང་ཡོང་བྱེད་འོས་ཤིང་དགོས་ལ། རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲར་བརྟེན་ངས་ཁོང་ཚོར་ཞི་འཇམ་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན། དམག་དཔོན་དེར་ཡི་གའི་ལན་དུ་ངེད་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གནད་དོན་ངོ་མ་མ་བརྗོད་པ་དེར་འཐུས་འགྲིགས་བྱུང་ཡོད་པར་རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ཉིན་རྗེས་མ་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་ལྟ་སའི་མི་མང་བཀའ་འགོག་མི་ཐབ་པའི་གནས་ཚུལ་དུ་དྲུང་རེ་གསལ་དུ་འགོ་གི་འདུག དེ་ཉིན་ཁོང་ཚོས་ནོར་གླིང་ནང་བཀའ་འགག་ཡིག་ཚང་གི་ཉེ་འགམ་དུ་སྐྱུང་དམག་དྲུག་བཅུགས་ཏེ་བཀའ་སློན་ཚོ་གང་བྱུང་སྤྱི་བསྡོད་མི་ཚོག་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཅིང་། བཀའ་འགག་གིས་རྒྱ་མིར་གྲོས་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མི་བོད་ནས་སྤྱིར་ལོག་དགོས་ལགས་མི་མང་གི་རེ་འདོད་དེ་དག་མ་འགྲུབ་པའི་དོ་དམས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བཀའ་འགག་གི་རྗེས་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ཆོགས་པ་དེར་བཀའ་སློན་དྲུག་ནས་བཞི་མ་གཏོགས་མེད། བསམ་པོ་རྣམས་མ་དྲག་ཅིང་། ང་མོད་རྒྱ་མིའི་སྲོད་སྐྱར་ནས་སྤྱིར་ཐོན་མ་ཐབ། ཁོང་བཞིས་མི་མང་གི་འགོ་འཛིན་ཚོ་འགྲུགས་འཕོད་ཐོག་མི་མང་ཚོགས་འདུ་གོལ་གྲེས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་འདུག

ཚོགས་འདུ་དེ་སྐབས་མི་མང་གི་འགོ་འཛིན་ཚོ་སྐན་བུ་ཞི་འཇམ་དུ་སོང་སྟེ། མི་མང་རྣམས་ལ་སྤྱིར་ལོག་འགོ་དགོས་ལོལ་བྱུང་ཞུས་འཐུས་བརྗོད་པ་དང་། བསམ་པོ་རྣམས་བྱུང་བར་དགོངས་འགལ་མེད་པའི་ཐོག་ཁོང་ལ་དགོངས་སེལ་མཚོན་བྱེད་ཅིག་གྱུང་བཀའ་འགག་བརྒྱུད་འབལ་བསྐྱར་ཞུས་འདུག

སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོའི་རྣམ་འགྱུར་སྐན་བུ་ཞི་འཇམ་དུ་སྤྱིན་ཡོད་སྟབས་མི་མང་གང་མགྲོགས་སྤྱིར་ལོག་དང་། ང་དང་། བཀའ་འགག་ནས་མི་མང་གི་དོ་རྒྱལ་ཞི་འཇམ་དུ་འགྱུར་ཐབས་བྱས་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དུ་དྲུང་དམག་དཔོན་ནས་རོས་དང་། བཀའ་འགག་ཏུ་ཡི་གེ་གཉིས་འགྲོར་ཞིང་། བཀའ་འགག་ཏུ་བཏང་ཡིག་དེས་ང་ཚོའི་ཐབས་ཤེས་ཅི་བྱས་རྣམས་ཚུད་ཐོས་སུ་སྤྱིན་པའི་བཅོ་ལྷ་མཐོང་། ཡི་གེ་དེའི་ནང་། མི་མང་ངོ་ལོག་པ་ཚོས་ལྟ་སའི་བྱང་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགོ་ལམ་ཁར་འཛིངས་ར་བཅོས་པ་དེ་དག་མེད་པ་བཅོ་དགོས་བཀའ་

འགན་པ་བཀོད་བྱུང་དགོས་ཚུལ་དང་། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རྗེས་ཀྱི་རྗེན་ངན་ཡོང་རྒྱུར་དེའི་འགན་ཁག་ཟུར་ཁང་། བཤད་ཟུར་། སྤྱིར་འགག་མགོན་ཆེ་བཅས་ནས་འཁྱུར་དགོས་ལགས་བརྗོད་དགོད་བྱས་འདུག

ཡང་བསྐྱར་བཀའ་འགག་ནས་མི་མང་འགོ་འཛིན་ཚོ་འགྲུགས་འཕོད་ཀྱིས་ལམ་ཁའི་འཛིངས་ར་སྤྱིར་འཐེན་བྱས་ན་ལེགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱ་མིས་བཅོན་གཞོན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྗེད་དཀའ་ཡོང་ལགས་སློབ་སྟོན་བྱས་ཀྱང་། སློབ་སྟོན་དེའི་ལུས་པ་ཞི་གོ་སྟོན་ཏུ་བྱུང། མི་མང་འགོ་འཛིན་ཚོས་དེ་ལ་དང་ལེན་མ་བྱས་པར་བརྗོད་གསལ། དེ་ནི་གོང་ཁྱེར་ནང་རྒྱ་མིའི་དཔང་བསྟོན་ཡོང་རྒྱ་མཚན་ས་གཅོད་ཀྱིས་ནོར་གླིང་སྐྱུང་སློབ་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། གལ་སྲིད་རྒྱ་མིས་དེ་དག་སྤྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་བརྗོད་བབས་ནི་ཕོ་བྱང་དུ་དཔང་འཇུག་གིས་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་འཛིན་བཟང་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པེས་དང་། དུ་དྲུང་ཁོང་ཚོས་བརྗོད་གསལ། རྒྱ་མི་ནས་གཅུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ཐད་དུ་འཛིངས་ར་བཅོས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་རྒྱ་བསྐྱར་བྱེད་མཁན་ང་མོད་སོགས་བོད་མི་ཁག་གི་སྲོད་གནས་སུ་ཡང་དེ་དེ་བཞེན་བྱས་ཡོད་ལགས། རྒྱ་མིས་ང་མོད་སོགས་སྐྱུང་སློབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་ཚོག་ན། ལྟ་སའི་མི་མང་གིས་ཕོ་བྱང་སྐྱུང་སློབ་བྱེད་པར་དགག་ཆ་ཡོང་དོན་རི་ཡིན། ཞེས་དེ་བསྐྱངས་པ་མ་གཏོགས། འགོ་འཛིན་ཚོས་དེ་མིན་ཉན་སེམས་གང་ཡང་བྱས་པ་མ་བྱུང་། རྒྱ་མིའི་ཡི་གེ་དེའི་འགྲུས་བུ་ངན་པ་གང་བྱུང་སྟམ་ན་རོས་སྐྱུང་སློབ་ཀྱི་སློ་གཡོང་རེ་ཆེར་སྤྱིན་ཏེ་མི་མང་སྤྱིར་སློག་བྱེད་རྒྱ་དང་། ལེན་མ་བྱས་ཤིང་། མཉམ་ལས་དང་གོ་ཤེས་རེ་ཆུང་དུ་སྤྱིན་པ་དང་། ཕོ་བྱང་སྐྱུང་སློབ་ལུས་འགས་རེ་ཆེར་གཏོང་ཆེད་ཁོང་ཚོའི་འགོ་འཛིན་དྲུག་ཟུར་བསྐྱོ་བྱས་པའི་ཐོག། རི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཕོ་བྱང་སྐྱུང་སློབ་མཚན་འཛོག་མི་བྱེད་པའི་གླིང་བསྐྱགས་བྱས་འདུག

གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་དེ་ལ་རོས་སློ་སམ་ཆེན་པོ་བྱང་ཞིང་། རྗེན་ངན་གྱི་སྤྱོགས་སུ་གོམ་བཤོད་གཅིག་སློས་པའི་མཐོང་སྐྱུང་བྱུང་བར་བརྟེན། མི་མང་འགོ་འཛིན་ཚོར་རོས་རང་ངོ་གཏུགས་ཀྱིས་གླིང་ཕོལ་བྱེད་ཐག་བཅད་དེ་ཆེད་འཕོད་བཤྱིས་པར་མི་བྱངས་བདུན་ཅུ་སྟོར་སློབས་འགྲོར་བྱུང་ཞིང་། བཀའ་འགག་དང་། ལས་བྱེད་རྒྱན་པ་ཚོའི་མཐོང་ས་དེར་ཁོང་ཚོའི་རྒྱ་བསྐྱར་སྲོད་སྲོངས་འདོད་དགོས་པའི་བརྗོད་ནན་གང་ཡོང་དང་འབྲེལ། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་གྱི་གདན་ཞུ་དེ་དང་ལེན་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་མ་བཅོས་པར། རོས་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། གདན་ཞུའི་མགོན་བརྟུ་མ་བྱུང་གོང་རོས་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ལགས། རོས་ལ་རྒྱ་མིའི་སྤྱོགས་ནས་ཉེན་ཁ་བྱུང་

རྣམས་སྒོ་གཡང་མེད་པ། མི་མང་ལ་རྒྱུན་རྒྱུ་ཚབས་ཆེན་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་བཟོ་མི་རྒྱུ་བ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་།
བརྗོད་དོན་དེ་ཚོར་ཁོང་ཚོ་འདོད་བབས་མི་འགྲུང་བ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་སའི་ནང་གི་ཞི་བདེ་སྤར་གནས་ཡོང་
བའི་རེ་འདུན་གྱིས་གནས་ལྷགས་དེ་དག་བརྗོད་དགོས་པ་བྱུང་།

མི་མང་ཚོས་ངོས་གྱི་སློབ་སློན་ལ་དྲི་རྒྱུན་ལན་འདེབས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་ལོག་གིས་ཕོ་བྲང་རྒྱལ་སློབ་
སྤྱིར་ཁོང་ཚོ་ཚོགས་འཛོམས་སམ། ངོས་གྱི་སློབ་སློན་དང་མེན་བྱེད་དགོས་པར་མོས་མཐུན་བྱུང་ཡང་། གལ་
སྤྱིར་ཁོང་ཚོའི་སྤར་སློབ་འཕྲུལ་ན་ངོས་གྱི་གནས་ཚུལ་རིམ་འགྲུར་སློབ་རྒྱུ་གཞི་རིང་པོ་ཞིག་བཞེད་འདུག
མཐར་ཁོང་ཚོས་ངའི་རེ་འདོད་དང་བསྐྱུན་ནས་ཞོར་སྤྱིར་ནང་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་རྒྱ་སྤྱིར་འཕྲུལ་བྱས། དེ་རྗེས་ཕོ་
བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་ཞོལ་དུ་ཁོང་ཚོ་ཚོགས་འཛོམས་གྱིས་གྲོས་མོལ་རིམ་བྱས་ངོས་དང་། བཀའ་ཤིག་ཏུ་སློབ་ཞུ་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོའི་སློབ་ཞུ་དེ་དག་ནང་གོང་དུ་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཐེན་པའི་བརྗོད་དོན་ཁག་སྤྱིར་
བཞེད་དེ། ངོས་གྱི་སྤར་སློབ་ལ་མཐུན་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མི་ལྷ་ས་དང་། བོད་ནས་ངེས་པར་ལོག་དགོས་པ། བོད་
གྱི་གནས་ཚུལ་བོད་མིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ལྷགས་སོགས་བཞེད་ཡོད་པ་རེད།

ཉིན་རྗེས་མ་གཉིས་དེ་མས་སུ་སྤྱིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་དེ་དག་སྤྱི་མཐོག་དང་། དཀའ་ངལ་སེལ་མ་ཐབས་པར་ལས་
ཤིང་། དེ་མར་ཡན་གནས་ཡོང་ཐབས་མེད་སྐབས་ལེགས་ཉེས་གང་རུང་གི་མཐའ་གསལ་ཡོང་གཏན་ཡིན།

དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་གྱི་མཐའ་མའི་ཡི་གེ་དེ་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་འགྲོར་པར་གནས་ལན་དེ་
ཉིན་རང་བཏང་། རྗེས་སུ་རྒྱ་མིས་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀ་པར་འདེབས་བྱས་འདུག་ཀྱང་། ཡིག་སློབ་དེ་གའི་ནང་ང་
ཕོད་གྱིས་ངོས་ལ་བཏང་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སློབ་གང་ཡང་བརྗོད་མི་འདུག རྩ་བའི་གི་གནས་ཚུལ་འདི་
དག་འགོ་ཚུགས་ནས་བཟང་ང་ཕོད་བཀའ་ཤིག་གི་ཚོགས་འདུར་ནས་ཡང་ཡོང་ཐབས་མ་བྱུང་། ཁོང་གི་ཡི་གེའི་
ནང་ད་ཆ་ཞི་བདེ་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ལྷ་བ་བྲིས་འདུག་ཅིང་། ཁོང་གི་བསམ་འཆར་ལ་ལོག་སློབ་པའི་
འཆར་དོན་རྒྱལ་ས་བསྐྱོར་བའི་གསལ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་འབྲེལ་ཐག་གཅོད་དགོས་
པའི་བསྐྱེད་མ་བྱས་བྱུང་། དེ་དུང་ཁོང་གིས་བརྗོད་གསལ། མི་མང་གིས་ངོས་ཞོར་སྤྱིར་ནས་འདོན་འཁྲིད་བྱ་རྒྱུའི་
འཆར་གཞི་རུ་བཞེད་ཡོད་ཚོད་བདེན་ཆེ་དེ་འི་འི་ཀྱི་ཉིན་ཁ་ཆེན་པོ་རེད། ངོས་གཞན་བསློབ་སྤྱིར་འགོག་ཆེད་

རྒྱ་མིས་སྤྱི་གྲོག་སྤྱི་བརྒྱན་བྱས་ལྷགས་དང་། གལ་ཏེ་ངོས་སྤྱི་སྤྱི་ཐབས་སྤྱིར་ན་ཡང་། དེ་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གནས་ཚུལ་འདི་ལྷ་བའི་ནང་ངོས་ཕོད་དུ་སྤྱིར་ལོག་ནས་ཡང་མི་ཐབས་ཅེས་དང་། ཁོང་ནས་གལ་སྤྱིར་མི་མང་གིས་
མ་ཉན་ན་ངོས་དང་། སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་འབྲེལ་བ་འགའ་ཤིག་སྤྱི་གསལ་རི་ནང་མའི་ནང་བཞུགས་ཏེ་བཞུགས་ཡལ་ས་
གནས་གང་ཡིན་དམག་དཔོན་ཐན་ཀོན་སན་ལ་ངེས་གསལ་གསུངས་ན་དེ་ལ་སློབ་འགྲུར་མི་ཡོང་བ་ཁོང་ཚོས་
བྱེད་རྒྱུས་ཡོད་ལྷགས་ཞེས་བཞེད་འདུག

ང་ཚོའི་བསམ་ཚོད་ལྟར་རྒྱ་མིས་ཕོ་བྲང་དང་མི་མང་སློབ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཐབས་ན་ངོས་སོགས་སློབ་
མ་བྱུང་བ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ང་ཕོད་གྱི་ས་ནས་ཤེས་པ་རེད།

ཁོང་གིས་བཀའ་ཤིག་ཏུ་བཏང་བའི་ཡིག་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱི་གསལ་མཐུན་སྤྱི་བརྒྱ་སྤྱི་བའི་མི་མང་ཚོ་ཕོ་བྲང་ནས་སྤྱིར་
ལོག་གཞན། མ་མཐར་སྤྱི་གསལ་རིའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་འབད་ཐབས་དགོས་ཚུལ་བྲིས་ཡོད་འདུག ཁོང་གིས་དཀའ་ངལ་
རི་ཡོད་ཤེས་གྱི་ཡོད་ལྷགས་དང་། གལ་སྤྱིར་མི་མང་ཕོ་བྲང་ནས་སྤྱིར་སྤྱི་གསལ་ཐབས་ཆེ་ངོས་བརྒྱན་སྤྱིར་ཆེད་ཕོ་
བྲང་ནས་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་དུ་འཁྲིད་ཐབས་དགོས་ལྷགས་བརྗོད་ཅིང་། ད་ལྟའི་ཆར་ངོས་ཕོ་བྲང་གི་ས་སྤྱི་གསལ་གང་དུ་
བསྐྱེད་མིན་གྱི་ས་ཁྲ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ལྷགས་བརྗོད་འདུག

དམག་དཔོན་གྱི་ཡིག་ལན་རྩོད་དོན་གོང་འཁོད་ལྟར་དང་། ཕོ་བྲང་དང་མི་མང་ལ་དུག་གཞན་བྱེད་པ་འགོག་ཐབས་
ཅི་ཁོང་གི་འདོད་པ་བསྐྱུན་རྒྱུ་དེ་རང་མ་གཏོགས་མེད་པ་ལྷ་བར་མཐོང་ཞིང་། ངོས་སྤྱིར་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་
སློབ་གང་ཡང་བརྗོད་པ་མེད། ངའི་བསམ་པར་བརྗོད་བབས་དེ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་ངོས་གྱི་སྤྱིར་གནས་གང་
ཡོད་ངེས་གཏན་མ་ཤེས་པར་ཁོང་ཚོས་དུག་སྤྱིར་མི་བྱེད་པའི་རེ་བ་བྱུང་། ང་ཚོས་གསལ་ཕོ་བརྗོད་ན། ཞོར་སྤྱིར་
ཀྱང་གོག་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། མི་སྤྱི་གསལ་སྤྱིར་སྤྱི་གསལ་ཕོ་རྒྱ་བརྒྱ་ཏུ་གཏོང་གཏན་ལ་བརྟེན་ཐབས་ཤེས་གཞན་
ཞིག་ལ་གང་མཐོགས་རྒྱ་མིའི་སྤྱིར་སྤྱི་དུ་ཡོང་གི་ཡིན་ལྷགས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་འགོ་རྒྱུའི་
འཆར་རྒྱུས་མེད་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་དེས་ཁོང་ཚོའི་དུག་སྤྱིར་དུས་འགྲུངས་འགོ་བ་དང་། མི་མང་སྤྱིར་ལོག་བྱེད་
པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ན་སྤྱི་མཐོང་། དེ་ཅི་ངས་ཁོང་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བའི་མཐའ་མ་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་སོ་བྱང་གི་ཉེ་སྐོར་དུ་རྩོད་པ་དང་། ལྷགས་རི་ནང་མའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཁོང་
ཁོ་དང་། དངངས་སྐྱེ་ཅན་གྱི་མི་མང་འཁོར་ཆེ་བསྟེན་ཅིང་། སལ་ཆེ་བས་གྱི་དཔྱད་གསུང་སོགས་གང་བྱུང་གི་མཚོན་
ཆ་འབྱེད་བ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཁོད་དམག་མི་དང་། ཁམས་པ་གང་འཚམས་ཡོད་པ་ཚོར་མེ་མདའ་དང་། འཕྲུལ་
མདའ་ཆེ་བའི་རིགས་བཅུ་སྟོར་ཅམ་ཡོད། གལ་ཏེ་ཐད་ཀར་དངོས་སུ་ལག་འཛིངས་སྟུང་བྱུང་ན་བོད་མི་གཅིག་
དང་། རྩ་མི་བཅུ་གཉིས་ཅམ་དོ་མཉམ་ཡོད་གི་རེད། གནས་ཚུལ་དེའི་ར་སྟོད་ནི་ཉེ་ཆར་ཤར་སྟོགས་གྱི་ས་ཁུལ་
ཁག་ཏུ་བྱུང་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་རྩ་མིའི་གོ་མཚོན་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་མདུན་སར་དཔལ་པོ་ལག་རྒྱུ་
སྟར་བོད་མིའི་དཔལ་རྩལ་སྟོར་སོ་མེད་པར་བྱུང། བོད་མི་ཚོ་ལ་དོས་སྟངས་སྟོབ་ཀྱི་སྟེང་སྟེང་སོམས་ཤུགས་ཁོ་ན་
ལས་དམག་འཐབ་རྣམས་པའི་གོ་མཚོན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

འོན་ཀྱང་སོ་བྱང་ལྷགས་རི་ནང་མའི་སོ་བྱང་གི་ཉེ་སྐོར་དུ་ཞི་འཇམ་སྟུང་མུས་གནས་པ་སྟུང་ལས། ཟིང་འཁྲུག་
ཡོད་པའི་མཚོན་རྣམས་གང་ཡང་མེད། ལྷུ་རའི་མངའ་སྟུག་སྟུང་རྒྱན་བཞེན་སོག་རྩ་བུ་དག་གྱང་མིའི་རྩོད་པ་
གི་སྟོད་ཚུལ་མ་རྟོགས་པར་རང་གི་སྟོ་གཤོག་བརྒྱུད་ཏེ་བག་ཐེབས་སུ་སྟེག་འགྲོས་གྱིས་རྒྱ་བ་དང་། སྟུང་སྟུག་
མངོན་པར་བཟུང་བའི་འདབ་ཆགས་གཞན་རྣམས་གྱང་སྟོན་ཤིང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕར་སྟོང་རྩེ་ཞིང་། ཐག་
རིའི་བཟོ་བཞོད་མངའ་པའི་སྟུང་རའི་དོགས་ནས་གྲུ་གྱུར་འབབ་ཅིང་དུབ་པའི་ཟེགས་མ་འཛོར་པའི་འབབ་ཆའི་
སྟུང་སྟུང་གི་སྐྱ་དང་ཁོང་ཚོའི་སྟུང་སྟུན་གྱི་འགྲུང་གྱི་རོལ་མོ་ལྟན་ཅིག་སྟོག་གི་ཡོད་པ་རེད། མི་ལ་འདྲིས་ཤིང་
དགའ་བའི་ཤུ་བ་དང་། སྟུང་བའི་ནང་གི་ཉེ་རིགས། རང་པ། ཁྱུང་ཁྱུང་སོགས་ནི་སྟུང་བཞེན་བག་ཐེབས་ཞི་
འཇམ་དུ་གནས། སྟུང་སྟུང་དམག་མི་ཚོ་ཁག་གཅིག་གིས་དམག་ཆས་ཕད་དེ་མེ་ཏོག་དང་། འཕྲུལ་གསེང་ལ་ཆུ་
འདྲེན་བཞེན་པ་སོགས་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་བོད་མི་ཚོས་ཚོས་གྱི་ལས་བརྒྱན་ཐར་པའི་རང་དབང་སྟུབ་པའི་
རྣམས་པ་དེ་ག་རང་དུ་བསྟེན་ཡོད།

ཕྱི་རྒྱ་གསལ་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ཉིན་ཞི་འཇམ་བདེ་སྟོན་ཅན་གྱི་ས་གནས་དེ་རྩ་མིས་སྟོར་རྒྱའི་གྲུ་སྟོན་གྱི་
ཡོད་པའི་གསར་འགྲུར་མི་མང་གིས་བཀའ་ཤག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་། དེ་ནས་དོས་གྱིས་གོ་སོས་བྱུང་དོན་དུ། རྩ་མིས་
སྟུང་སའི་ཕྱོད་ཁྱེད་དང་། ལྷག་པར་དུ་འོར་སྟོང་ལ་མེ་སྟོགས་གྱི་རྩེ་སའི་ཆད་སྟོན་གྱི་ཡོད་ལགས་དང་། ལྷ་
སའི་ཤར་སྟོགས་མེ་མེ་བརྒྱན་སར་སྟོག་ཁང་གསར་རྒྱག་གྱི་ཡལ་གྱི་ལས་མི་ཞིག་ནས་བརྟེན་གསལ། རྣམ་

གྲུན་དེ་ཁལ་རི་སྟེང་དུ་འཛོག་པའི་མེ་སྟོགས་བཞེད་དང་། མེ་ལེན་རྟན་གྱི་རིགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། དམག་
མི་འཁོར་ཆེན་བཅས་ཆེས་བཅུ་བཞེད་ལྷན་པོ་རྒྱུད་འཁོར་ཆེ་གས་གྱི་ནང་ལྷ་སར་གསར་བསྟོན་བྱས་ལགས།
ཡང་སྟུང་སའི་ཤར་སྟོགས་འཛོམས་སྟོད་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ནས་གྱང་། ལྷུ་བའི་མེ་མདའི་རིགས་ཉི་ཤུ་ཅམ་སྟུང་
སའི་ཕྱོད་ཁྱེད་སྟོགས་བཏང་ཚུལ་བརྟེན་འདུག ཆེས་བཅུ་གསལ་རྣམས་ལྷན་པོ་དང་། ཡང་བསྟོན་ཆེས་བཅུ་བཞེད་
རྣམས་ལོར་རྩ་མིའི་རྒྱུད་འཁོར་ཆེ་གས་གཉིས་གྱི་ནང་དམག་མི་གསལ་རེས་ཆད་ལེན་གྱི་ཡོ་ཆས་འབྱེད་ཏེ་འོར་
སྟོང་སོ་བྱང་བྱང་སྟོའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་འཕྱོར་བ་དང་། ཁོང་ཚོས་མི་མང་གིས་ཞིབ་རྟོག་གྱིས་བཟོས་འཕྲུལ་སྟུང་
སྟེང་སོག་བྱས། མི་མང་ཚོའི་བསམ་བར་སོ་བྱང་ལ་མེ་སྟོགས་ཆེན་པོའི་རིགས་ཆད་འབེབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་
བསམས་ཤིང་། དེ་རྣམས་རྩ་མིའི་རྒྱུད་འཁོར་ཆེ་གས་གསར་བ་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་དལ་བས་སོ་བྱང་ཉེ་འགྲམ་བརྒྱད་
རྩ་མིའི་སྟོད་སྟུང་དུ་ཕྱིན་པ་མཐོང་འདུག ཕྱི་ཉིན་སྟོན་རྩ་མི་ཞི་ཆས་གྲོན་པ་བཅོ་སྟེ་ཤུ་སྟོར་ནས་ལྷགས་སྟུང་
ག་པའི་སོག་འཛོགས་ཏེ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་ཁུལ་བྱེད་བཞེན་ཡོད་པ་དེར་ཡང་མི་མང་ནས་ཁོང་ཚོས་ཆད་ལེན་
བསྟོན་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བསམ་འདུག ར་ཚོའི་མི་མང་ནས་མེ་མདའ་ཆེ་རིགས་དེ་གས་གྱི་གནས་ལགས་ཇི་
བཞེན་ཤེས་གྱི་མེད་སྟབས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་འོར་འཁྲུལ་བྱུང་སྟེད་ན་ཡང་། གང་སྟར་ཡིད་ཆེས་དེ་འདྲ་ཞིག་
བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་ཚོས་བསམ་ཚུལ་དེ་སྟུང་ཡོད་པའི་ཁར། རྩ་མིས་གནས་གནས་སོག་དམག་མི་མང་སོ་འཕྱོར་ཚུལ་གྱི་དགོག་
གཏམ་ཡང་ཡོད་འདུག ཆེས་བཅུ་དུག་དགོང་དོ་རྩ་མིས་སོ་བྱང་ལ་མེ་སྟོགས་རེས་པར་རྒྱག་རྩེས་ཡོད་པའི་
མཐོང་སྟངས་བྱུང་ཞིང་། བས་ཞིག་སྟོབ་པའི་གྱི་ཉིན་ཁ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུར་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱུང་སྟེ་བསམ་སྟུང་ནང་
དངངས་ཚབས་ཆེན་སོ་བྱང་ན་ཡང་སོ་བྱང་དང་། དོས་སྟོན་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དབང་ཆ་ཡོད་པའི་མི་ཚང་
མས་ཁོང་ཚོར་སྟོབ་སྟོན་རི་སྟུང་བྱས་གྱང་རྩ་མིར་ཁོང་ཁོ་འགོག་ཐབས་མེད་པ་སྟུང་བྱུང་། དེ་དུས་མི་མང་
དང་། བཀའ་སྟོན་ཚོ། དོས་རང་བཅས་གྱང་བསམ་གཅོད་ཆེ་བས་རལ་གསའི་དུས་སྟབས་ཇི་བཞེན་མ་བྱུང་།

ཕྱི་ཉིན་སྟོན་འཕྲུལ་ཟིང་གི་གཏམ་སྟེང་མ་འཇགས་པའི་ཁར། སྟོར་བཅོམ་གྱི་ཉིན་ཁ་དུང་བསྟེན་ཡོད་པ་རེད།
དོས་དང་། བཀའ་ཤག་གི་མཐོང་ཚུལ་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་འཕྲུལ་ཐག་ཐབས་ཐད་སྟུང་སྟུང་ཞིང་། ར་ཚོས་གོས་
ཚོགས་ཤིག་བྱས་པར་གོ་བསྟུང་བྱ་རྒྱའི་གནད་དོན་ནི་སོ་བྱང་སྟོར་བཅོམ་འགོག་ཐབས་དང་། མི་མང་སྟོང་ཕྲག་

མང་པོ་དེ་དག་སློབ་སློབ་བྱེད་ཐབས་རིམ་ལོན་གྱི་དོན་གནད་གཅིག་པ་དེ་ལས་མེད་ཅིང་། ལྷོ་མ་ཐག་གཅོད་ཐབས་
ཀྱང་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེ་ནི་བཀའ་འགན་ནས་མི་མང་རྣམས་ཞི་འཇགས་ཕྱིར་ལོག་འགོ་ཐབས་མ་འགྲུབ་པར་
ཁོང་ཚོར་དྲག་གཞོན་སློབ་སློབ་མི་འབྱུང་བར་ངང་སྐྱབ་ཡོང་བ་ཞེས་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ལ་ཞུ་བསྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་
དེ་རང་རེད། དེར་བརྟེན་བཀའ་འགན་ནས་དེ་འབྲུལ་ང་ལོད་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བའི་ནང་། མི་མང་རྣམས་ཁོང་ཁྱིའི་
གཞན་དབང་དུ་སྐྱུར་ཏེ་སློབ་རྟགས་གྱི་བྱ་སློབ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་། དུང་ཁོང་ཚོ་ཞི་འཇགས་ཕྱིར་ལོག་ཏུ་འགོ་རྒྱུའི་རེ་
བ་མེད་པ་མིན། རོས་རྒྱ་མིའི་སློབ་སྐྱར་དུ་འགོ་རྒྱུའི་སློབ་ང་ལོད་ནས་ཀྱང་གོགས་རམ་བྱེད་དགོས་ཤིང་མི་མང་
ནས་པོ་བྱང་མཐའ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་སྟབས་དེ་ལ་དཀའ་ཆེགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རང་། ང་ཚོས་ཀྱང་འབད་བརྩོན་
གང་ཐབ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡི་གེ་དེ་དང་མཉམ་དུ་གསང་ཆེག་གི་ཡི་གེ་ཞིག་བསྐྱར་ཏེ་
ང་ལོད་ནས་གནས་ལན་གཏོང་སྐབས་དེ་ལ་བེད་སློབ་དགོས་པ་ལས། པོ་བྱང་ཉེ་སློབ་མི་མང་ནས་ཡི་གེར་རྟོག་
ཞིབ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལགས་བརྗོད་འདུག ཡི་གེ་དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཁོང་སེམས་
ཅང་ཟད་དགའ་སྟོད་དུ་འགྱུར་ཆེད་ཡིན་པ་ལས། དོན་ལ་རོས་རྒྱ་མིའི་སློབ་སྐྱར་དུ་འགོ་ཐབ་ཐབས་གཏན་ནས་
མེད། གལ་ཏེ་ངའི་མི་མང་སློབ་སློབ་དུ་གཏོང་རྒྱ་འགོག་ཐབས་སུ་དོན་པན་ཡོང་གི་ཡོད་ན་རོས་ནས་རྒྱ་མིའི་སར་
ཕྱིན་ཏེ་དགོངས་སེལ་ཞུ་སྲིད་གྱི་རེད།

འོན་ཀྱང་མི་མང་ནས་རོས་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འཇགས་མི་མང་ནས་ཡི་གེར་ཞིབ་རྟོག་བྱེད་པ་དང་། ལས་
བྱེད་པ་འགྲུལ་བཞུད་བཀག་སློམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟབས་ཡི་གེ་དེ་ལྟར་གཏོང་བ་ལ་དཀའ་ཆེགས་ཆེན་པོ་ཡོད་
ཀྱང་། བཀའ་སློབ་བའད་ཟར་གྱི་རྒྱ་གས་ཤིག་གོང་ཁྱེར་ནང་ཉོ་ཆའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཚུལ་བསློབ་ཐར་གྱིས་ང་ལོད་ལ་
ཡི་གེ་འགྲོད་དེ་གནས་ལན་ཡང་འབྱུང་ཡོད་པ་རེད། གནས་ལན་དེ་ནི་འགྱུར་ལན་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རོས་རྒྱ་
མིའི་སློབ་སྐྱར་དུ་འགོ་རྒྱུའི་བཀའ་འགན་གི་བསམ་ཚུལ་དེར་དགའ་པོ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཞིབ་ལན་རྗེས་སྟེལ་བྱས་
འཐུས་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་ལན་ནི་ལས་ཀ་ཐལ་ཆ་ཆང་མ་ཟེན་རྗེས་མ་གཏོགས་མ་བྱུང་ཆོད་རེད། དེ་ཉིན་
དགོང་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བཞི་བ་ཅམ་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་ང་ལོད་གྱི་གནས་ལན་དེ་སློབ་བཀའ་འགན་དང་ང་ཚོ་གོ་བསྐྱར་
སྐབས་རྒྱ་མིའི་རྒྱངས་འཁོར་བབས་ཚུགས་སློབ་སྐྱར་གྱི་ཉེ་སློབ་ནས་མེ་སློབ་སློབ་གཉིས་གྱི་སྐྱ་སྐྱད་ཐོས་ཤིང་། པོ་
བྱང་བྱང་སློབ་ཕྱི་རོས་གྱི་ཆུ་འདམ་ནང་སློབ་སློབ་མེད་པ་བབས་སྐྱུངས་བྱུང་འདུག

མེ་སློབ་སློབ་དེ་གཉིས་གྱི་སྐྱ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མང་གི་ཁོང་ཁྱིའི་དང་། འཇིགས་དངངས་གྱི་མཐོ་ཆད་རྩེ་མོར་
སོན། དེ་ལྟར་འཕེན་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་བརྗོད་ཤེས་མ་བྱུང་མོད། འོན་ཏེ་སྐྱ་སྐྱད་གོ་ཐོས་བྱུང་མཁན་ཚོས་
ཚུར་རྗོལ་འགོ་འཇུགས་དང་། པོ་བྱང་འཕེན་དུ་བཞག་པ་རེད་སྟམ་པ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་བསམ་གྱི་མེད་འདུག
པོ་བྱང་ནང་གི་མི་ཚོ་ཡང་ཉེན་ཁའི་མཐར་གཏུགས་བའི་ངེས་རྙེད་བྱུང་སྟེ་ད་ཆ་དུས་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆུད་
ཐོས་མིན་པར་ང་དྲག་གི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པར་བསམས་ན་ཡང་། རི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་སྐྱུང་གྱང་
ཐག་གཅོད་མ་ཐབ།

དེའི་ལན་འདེབས་དང་། ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཁོ་ལོ་གཅིག་པོར་ཡོད་ན་ཡང་། སྲིད་ལགས་འཕོ་
འགྱུར་ཆགས་འཇིག་དང་། འཇིག་རྟེན་བྱ་གཞག་འདི་རིགས་ལ་ཉམས་སྲོང་གང་ཡང་མེད་སྟབས་དཀའ་ངལ་
ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱ་མིའི་ཚུར་རྗོལ་འོག་ཆུད་པ་དང་། རང་ཉིད་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་སྐྱང་དེ་ཅམ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་
ནི་སྐྱེས་པའི་མཐའ་མར་འཆི་རྒྱ་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱབ་འགོའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཏུ་འཆི་བ་ལ་མི་འདོད་པ་སྟེ་དོན་མེད་
ཅིང་། ཁོ་ལོ་ཅག་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་སྟེ་ཤི་གངས་མེད་པ་བྱས་ཡོད་དེ། འདི་འདྲའི་དོན་ཆེན་སྐྱད་ཤི་བ་
དགོན་ཞིང་། ལྷན་རྫོངས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་འགས་ཀྱང་རང་གི་ལང་པའི་དོན་དུ་ལས་སློབ་འདོར་བར་
བྱེད་ན་འདི་ཕྱི་ཁས་ལེན་ཅིང་། ལས་འབྲས་བསྐྱེད་ཤེས་པར་རྫོམས་པའི་མི་དག་ཚོས་མེད་རྒྱུར་མིན་པར་
ལགས་གཉིས་ཟང་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱབ་འགོའི་སྐྱད་དུ་འཆི་བར་ཅི་ལོངས་སྟམ་པ་བྱུང་། འོན་ཏེ་ངའི་བསམ་ཚུལ་དེ་
གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་། མི་མང་གི་འདོད་ཚུལ་དང་མི་མཐན་པ་ཤེས་ཐབ། ཁོང་ཚོས་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་
སློབ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་འཇིན་པ་དང་། ཏུ་ལའི་སྐྱ་མ་ནི་བོད་གྱི་མཚོན་རྟགས་སམ། བོད་མིའི་སློབ་ཤིང་སྐྱ་བར་
རོས་འཇིན་གྱིས་དེ་ལས་གཅེས་སྐྱང་ཆེ་བ་བྱེད་ཡལ་གཞན་མེད་པ་སྟེ་བྱེད། ཁོང་ཚོའི་བསམ་པར། གལ་སྲིད་
ངའི་ལས་སློབ་རྒྱ་མིའི་མཚོན་འོག་ཏུ་ཆུད་ཐོས་ཕྱིན་ན་བོད་གྱི་སློབ་ཀྱང་ཆད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་རེད།

དེར་བརྟེན་འཆི་བའི་ཐ་ཆེག་སྐྱ་བའི་རྒྱ་མིའི་མེ་མདའི་སྐྱ་སྐྱད་དེ་དག་ཐོས་འབྲུལ་པོ་བྱང་ནང་འཁོད་གཞུང་ཞབས་
ལས་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་སློབ་མི་མང་ཆང་མའི་བསམ་སྟོབ་ཐོག་མར། རོས་གྱི་སློབ་སློབ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། པོ་བྱང་ནས་བྱོལ་ཏེ་སྐྱ་སའི་གོང་ཁྱེར་འཇོག་དགོས་པར་བསམས། དེ་སྟེན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཐག་གཅོད་
བྱེད་པ་ནི་དོན་གནད་ཆུང་ངུ་ཞིག་མིན་ཅིང་། མ་འོངས་པའི་བོད་གྱི་གནད་དོན་དེ་ལ་ཐག་ཡོད་སྟབས་དོན་གནད་

ལིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ལར་ནས་ང་མོད་ཀྱིས་བྱོས་བྱོས་ལུ་མི་ཐབ་ཚལ་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱོས་བྱོས་ཐབ་མིན་ཡང་
ངེས་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ལྷ་ས་ནས་བྱོས་བྱོས་ཐབ་པ་ཡིན་ན་འགྲོ་ཡལ་གང་དུ་ཡོད། བོད་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་
ས་གནས་ཤིག་བརྟན་སྲུང་ཐབ་བཅ། ཡང་ན་ཕྱི་རྒྱལ་ཞིག་ཏུ་སྐྱབས་བཅོལ་གང་ནས་ཐོབ། གལ་སྲིད་ངོས་ཕྱིན་
ན་རྒྱ་མིས་རྒྱ་ཆེའི་གོང་ཁྲིའ་དེ་སྟོར་བཅོམ་དང་། མི་མང་དམར་གསོད་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། རོས་ཕྱིན་
པ་ཐོས་ན་མི་མང་རྣམས་ཁ་འཐོར་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གང་འཚམས་ཤིག་ལ་སློག་སློབ་ཐབ་ཀྱི་ཨེ་ཡོད། དེ་ལྟར་བའི་ལན་
འདེབས་ཐག་གཅོད་དཀའ་བའི་དྲི་དོན་མང་པོས་གྲུབ་པར་སྤྱོད་ནོན་ཆེན་པོ་བྱུང་། མི་ཚང་མར་རྒྱ་མིས་མི་གསོད་
སྟོར་བཅོམ་འགོ་འཇགས་མ་བྱས་གོང་ངོས་ཀྱི་སློག་སློབ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེ་མི་འདི་དང་ངས་འཚབས་ཅོམ་ལས། དེ་
མིན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སློབ་གདེང་ངེས་གཏན་གང་ཡང་མེད་པའི་གནས་སུ་སླེབས། གལ་སྲིད་ངས་བསྟན་པ་ཡིན་ན་མི་
མང་དང་། ཉེ་བའི་མངའ་གོགས་ཚོའི་སློབ་གཡོང་ཇི་སྲིད་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུར་བརྟན་དོན་དམ་གྱི་འཇིགས་པ་ཐབས་གཞན་
གང་ཡང་མེད་པས་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐབས་ནི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གསུམ་འདི་གཅིག་པ་ལས་མེད་པ་ལྟར་
བདེན་པ་ལས་འབྲས་ལ་བདར་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་འགྲོ་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན།
ལམ་སྟོན་ཡོང་བའི་སློབ་ལམ་ཇི་བཏབ་བརྗོད་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། མིག་འཕུལ་ལམ། ལྷ་མ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་
འགྲུབ་ཐབ་པ་བྱུང་།

སྐབས་དེར་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གུར་སླེབས་ང་ཚོས་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་ཐབ་ཀྱང་ཚང་མས་ང་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་
འདོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཡོངས་འཛིན་རྣམས་གཉིས་དང་། བཀའ་སློབ་བཞི། གམ་བཅར་ལས་བྱེད་སྐྱ་སྲུང་། ཉན་མི་
ཉེ་ལྟོས་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་ཅི་རིགས་བཅས་ཡོད། སྤྱོད་མ་ནོར་གྱིར་དུ་ཟིང་ལངས་སྐབས་ཐེབས་ཤིང་། མཉམ་
དུ་གཅུང་པོ་ཆུང་པོས་དེ་འཁྲིད་གནང་འདུག ཁོང་ནི་གོང་དུ་སློབ་པའི་བུ་ལོ་གཉིས་སོན་པ་ཞིག་གོངས་ཏེ་ཡང་
བསྐྱར་སླེས་པར་ངོས་འཛིན་པ་དེ་རེད། སྐྱ་སྲུང་མདའ་དཔོན་གྱི་མདུན་གོགས་ངོས་ཀྱི་གཅེན་མོ་ཡང་ཡོད།
གཅེན་པོ་གཉིས་ཨ་རི་དང་། གཅེན་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད། གཅུང་མོ་ཞིག་རྗོར་གྱིར་སློབ་གྲྭ་ཡོད། དེ་ལྟར་ལྟོས་
འཁོར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་གོགས་རྒྱ་དེ་བས་མང་ཅོམ་དགོས་པ་བྱུང་ཡང་། གནད་དོན་དེ་དག་རྒྱ་མིའི་
སློགས་ཅོམ་དུ་མ་བྲད། མོ་བྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་མི་མང་ཚོ་ལ་ཡང་གསང་རྒྱ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་། མི་མང་ཁོད་དུ་རྒྱ་
མིའི་སོ་ཉུལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གསུམ་པ་མི་ཚང་མར་ཡོད་པའི་ཁར། གལ་ཏེ་མི་མང་ནས་ངོས་བསྐྱོད་པ་ཤེས་རྒྱ་གསུམ་
བྱུང་ན་སློབ་གྲྭ་དོན་དུ་མི་སྟོང་སྐག་མང་པོ་ངེས་པར་མཉམ་འདུགས་ཡོང་སྲིད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རྒྱ་

མིས་ཚོར་ཉེ་སྟོར་གསོད་ཚབས་ཆེན་འབྱུང་ཉེན་ཡོད།

ངོས་དང་། བཀའ་སློབ་ཚོས་མི་མང་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་གོ་བསྐྱར་བྱས་པར་ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་འདེམས་འཇགས་
བྱེད་མཁན་གྱི་མི་མང་ལ་བྱུང་བསྐྱབས་མི་དང་བའི་གནད་གསལ་པོར་མཐོང་སྟེ་ཁོང་ཚོས་ང་ཚོར་དུས་ཞིན་
གཏོང་སྲིད་པའི་ཕན་གོགས་བབ་ནན་བྱས་བྱུང་། རོས་ནས་ཉེན་རྗེས་མར་ཁོང་ཚོར་སློབ་རྒྱུའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་
ནོར་གྱིར་དུ་མངགས་འཇོག་བྱས་པའི་ནང་དོན་སྤྱིར་བོད་ལྗོངས་ཚོས་མ་བྱུང་སྲིད་པར་རྒྱུ་དགོག་ཆེན་མ་བྱེད་
ཅེས་དང་། རོས་ཉེན་འགན་གོལ་བའི་ས་ཁུལ་དུ་འབྱོར་འཁོད་མཚམས་ཞིབ་ཆའི་གནས་ཚུལ་སྟེ་ལ་འཐུས་ཞེས་
བརྗོད་ཡོད།

ང་ཚོར་ཉེར་མཁོ་དགོས་ངེས་ཉུང་ཤས་ལས། དེ་མིན་དངོས་ཚས་བསྐྱབས་པའི་གོ་སྐབས་མེད། སང་ཉེན་ནམ་
མ་ལངས་གོང་ལྷ་ས་ནས་བར་ཐག་རིང་པོས་ཚོད་ཐབ་པ་དགོས། བཀའ་སློབ་ཚོས་བཀའ་ཤག་དང་། ཡིག་ཚང་
གི་དམ་སྲུག་དང་། རོར་གྱིར་དུ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཕན་བུ་འབྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་མིན་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་མང་བ་
བཀའ་ཤག་དང་། མོ་དུ་ལའི་ནང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་འབྱུང་ཐབས་མ་བྱུང་། ང་ཚོ་སླེར་གྱི་རྒྱ་ནོར་ཡོངས་རྒྱོགས་
བཞག་རོས་ནས་བརྗེ་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་གྲ་ཆས་རེ་བུང་ལས་མཉམ་འབྱུང་མ་བྲལ། མོ་དུ་ལའི་གན་མཚོད་ནང་། མི་
ཐོག་རིམ་བརྒྱུད་དུ་བཞག་པ་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་ནོར་རྣམས་རིགས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་།

ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཚོ་ཁག་ཆུང་དུ་བཞོས་ཏེ་འགྲོ་རྒྱུ་བྱས། ཐོག་མར་སྤྱོད་ཆུ་བརྒྱལ་དགོས། གཅོང་པོའི་བྱང་སློགས་
སུ་ནོར་གྱིར་དང་། རྒྱ་མིའི་སློབ་སྐྱར་ཡས་མས་ས་ཁང་ཉེ་བས་སྟེ་སློགས་སུ་མ་གཏོགས་ཐར་རེ་མེད།

དགོན་པ་ཞིག་གི་སྤྱི་མཚོད་ཅིག་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ཁོང་གཅོང་པོའི་པ་རོལ་དུ་བཞོན་རྟ་དང་། ལྷ་པོ་ག་སྤྱིག་
གི་ཆེད་དུ་བཏང་། དག་ཞི་དམག་སྐར་གྱི་མདའ་དཔོན་རྗོ་རྗེ་དག་འདུལ་ནས་པོད་དམག་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་འཁྲིད་དེ་
ནོར་གྱིར་གི་སྟེ་ཤར་ས་གནས་གཅོང་ཆུ་བརྒྱལ་བཞོད་བདེ་བའི་ས་སློགས་སུ་སློབ་ཐོན་བྱས། འཆར་དོན་འདིའི་
ཐོག་མའི་ཆར་ཡང་གནས་ཚུལ་སྐྱབས་པོ་ཞིག་འབྱུང་ཉེན་བྱུང་འདུག ཁོང་ཚོས་མལ་ལེ་བྱེད་ཅོམ་གྱི་ས་ལས་
མ་བཞོད་པར་རྒྱ་དམག་འགའ་ཤས་ས་གནས་དེ་རང་དུ་འགྲོ་བ་མཐོང་འབྲལ་མེ་མདེལ་ལྷ་ཅོམ་འཕངས་འདུག

ཅིང་། དེ་ནི་སྒོ་བར་གྱི་བསམ་སྒྲིག་ཅིག་ཡིན་པ་དེ་གས་སྤང་སྒྲོན་ཐུག་། རྒྱ་མིས་གཙང་པོའི་ཉེ་སྒོར་དུ་གོ་མཚོན་
ཅན་གྱི་ཁམས་དམག་ཡོད་པ་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ལུ་ནག་ནང་ཚོ་ཁག་དེ་དག་རིགས་རི་ཡིན་དང་། ཚེ་ཚང་
རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་རྒྱ་མི་ཚོས་ཉེ་འགམ་གྱི་རང་སྤར་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཚོད་འདུག།

གྲུ་སྐྱིག་ལེགས་པར་ཟེན་རྗེས་ཁོ་བོ་མགོན་ཁང་དུ་མངའ་བསྐྱོད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་ཀུན་སྤྱོད་ཐོན་
ཤེད་ཁང་ལྷ་ཁང་དེར་མངའ་བསྐྱོད་ཤེད་གྱི་ཡོད། དེའི་ནང་རྣམ་གྲུ་ཚོས་མཚོན་འབལ་སྤར་རྒྱན་ལྟར་ཤེད་བཞིན་
འདུག ཁོང་ཚོས་གནད་དོན་རི་ཡིན་ཤེས་གྱི་མེད་པ་དང་། རོས་ནས་འགོ་རྒྱུའི་མཚོན་རྟགས་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཤེད་
ཞིག་སེམས་འཕྲེང་བཞིན་པར་ཕལ་བ་ཡིན། ཤེད་སྤངས་དེའི་རྒྱ་མཚོན་རི་ཡིན་ཁོང་ཚོར་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡོད་པ་
ལས། གཞན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་གང་ཡང་མི་ཐོན་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ལྷ་ཁང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་སྐབས་སྤྱི་ཁབ་མཁན་པོ་དང་། མགོན་ཆེ། སྤྱ་སྤང་མདའ་དཔོན་བཅས་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་།
སྤྱི་མཁན་དང་། མགོན་ཆེ་གཉིས་ནས་མི་དགུས་མའི་ཆས་གོས་གྲོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕྱི་བསྐྱོད་སྐབས་ཉིན་ཤིག་
གོང་ནས་གྲོན་ཡོད་ཀྱང་། ངས་དེ་སྔོན་མཐོང་མ་བྱུང་། ང་ཚོས་ཚང་མའི་ཚུ་ཚོད་བསྐྱིགས་ཏེ་སྤྱོད་ཤེད་ཤིག་
མའི་ནང་ལྷ་སའི་དགོང་དྲིའི་ཚུ་ཚོད་བཅུ་ཐོག་སྤར་མ་རེ་བུང་ཡང་སྤྱ་རྟེང་མ་ཤོར་བར་འཛོམས་དན་བྱས། དེ་
ནས་ཁོ་བོ་ལྷ་ཁང་གཞན་དག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་རབ་གནས་དང་། གསོལ་འདེབས་ཕྱིན་རྒྱབས་ལྷས་རྗེས་ཁོ་བོའི་སྤྱོད་
ཤེད་ཏུ་ངང་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་འཕྲོར་ཅི་རིགས་བྱས་པ་ཡིན། ངས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཤེད་ཤིང་སྤྱོད་མ་
དང་། གཅེན་མོ། གཙང་པོ་སོགས་ཁོང་ཚོ་སྔོན་ཅམ་ལ་ཐོན་རྒྱུའི་གོ་སྐྱིག་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་ཐོན། ཁོང་ཚོ་སྤྱོད་ཤེད་
རི་སེར་པོའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བཞུགས་ཡོད་སྐབས་ཐོན་རྒྱུར་ང་ལས་ལས་སྤྱོད་པ་ཡོད། ངའི་སྤྱོད་མ་དང་། གཅེན་མོ་
ནས་ཁམས་ཆས་གྲོན་རྒྱ་བྱས། ཁོ་བོ་ཐོན་རིམ་གཉིས་པ་དང་། མཐའ་མའི་ཚོ་ཁག་གསལ་བར་ཡོངས་འཛིན་
རྣམ་གཉིས་དང་། བཀའ་ཤིག་གཞན་འགའ་ཤིག་ཡོད།

རོས་ལ་དམག་མིའི་གྲོན་གོས་ཤིག་དང་། ལྷ་མོ་གཅིག་གོ་སྐྱིག་ཡོད་པ་ལྟར་ཚུ་ཚོད་བཅུ་མ་ཟེན་ཅམ་ལ་ངས་
ཡིད་སྤོལ་སྤང་སྤང་གིས་བཅོམ་སྤོང་འདས་གྱིས་གནང་བའི་གྲོན་པ་གྲུ་ཆས་སྤད་དེ་གོང་གི་ཆས་གོས་གྲོན། དེ་
ནས་ལྷ་ཁང་དུ་ཕྱིན། རང་གི་གདན་ཁྱིའི་ཐོག་བསྤད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཤེས་ཕྱིན་བརྒྱུད་སྤོང་བ་ཞིག་ཞལ་

འཕྲེད་གྱིས་དུམ་ནས་བཟངས་ཏེ། རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ངས་བར་འགྲུང་བར་འགྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་སྔོན་པོས་པར་སྤོས་ཤིག་ཅེས་པའི་བར་བསྐྱབས་
ཏེ་སྔོན་ལམ་བཏབ། སྔོན་བཞུ་ཅང་ཟད་འོད་མདངས་ཚུང་དུ་བཏང་། སྔོད་ཤིག་ནས་ཕྱིར་ཐོན་སྐབས་བསམ་
སྤོའི་ནང་འཛིགས་སྤོའི་ཚོར་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། ཚུ་ཚོད་གྱི་ཚག་སྤྱོད་དང་། རོས་རང་གི་རྣམ་པ་སྤོས་པའི་
སྤྱོད་སྤྱང་མ་གཏོགས་གཞན་ཚང་མ་ཁྱུ་སེམ་འཇམ་ཐིང་དུ་གནས་པའི་ངང་མར་ཡོད་སྤེ་པོ་བྱང་གི་གཟིམ་སྤོ་ནང་
མར་དམག་མི་གཅིག་དང་། སྤོ་བར་བར་དམག་མི་གཅིག་བཅས་རོས་སྤྱོད་སྤྱོད་འདུག ཁོང་ཚོའི་ས་ནས་
མེ་མདའ་རིང་མདའ་གཅིག་བྲངས་ནས་ཕྱག་ཏུ་བཀལ་ཏེ་དམག་མིའི་ཆས་བརྒྱས་ཆ་ཚང་བ་བཟོས། དམག་མི་
ཚོས་ངའི་རྗེས་སུ་ཡོད། ངའི་མི་ཚའི་ནང་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱིད་དུ་སྤོང་བའི་སྤྱོད་ཚལ་ལྷམ་ར་མཚོན་མོ་མན་པས་
ཁབ་ཅིང་། ཟླ་བའི་འོད་སྤྱང་ཅང་ཟད་འཕྲོ་བའི་ནང་རྣམ་འཕྲོད་གྱིས་ཡོད། སྤྱོད་སྤྱང་མདའ་དཔོན་གྱིས་ལྷམ་རའི་
སྤོ་དང་། ལྷགས་རི་ནང་མའི་སྤོ་སྤྱང་བ་ཚོ་མན་ཚུན་ཁ་འཕོར་གྱིས་བཏང་སྤེ་ཁོང་རང་སྤོ་དང་པོའི་འགག་དང་།
རོགས་མི་གཞན་གཉིས་རྒྱལ་སྤོ་གཉིས་པའི་འགམ་ནས་མཉམ་དུ་བྱུང་། ལྷ་འཛིན་པོ་བྱང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་།
མགོན་པོ་ཁང་སོ་སོའི་མདུན་ཐད་དུ་སྤོབས་མཚམས་ལྷ་སྤད་གྱིས་གྲུས་འདུད་སྔོན་ལམ་རེ་བྱས། སྤྱི་མཁན་
དང་། མགོན་ཆེ། སྤྱ་སྤང་མདའ་དཔོན་བཅས་མདུན་སྤྱོད་དང་། ཁོ་བོ་དང་། དམག་མི་གཞན་གཉིས་རྒྱལ་
སྤོགས་སུ་བསྐྱོད་དེ་སྤོ་བརྒྱུད་གྲིང་གའི་ནང་ནས་སྤྱོད་ཤེད་ཤིག་མའི་སྤོ་འགག་ཏུ་ཕྱིན་ཞིང་། མི་མང་ཚོས་རོས་མི་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ངའི་མིག་ཤེས་སྤྱད་ཡོད་སྐབས་ཕྱིའི་མན་ནག་དང་བཅས་འལ་འོལ་ཞིག་ནང་ཤར་ཤར་བསྐྱོད་བྱས།
རྒྱལ་སྤོ་དེ་རྒྱལ་འདུག་པར་བརྟེན་སྤོ་སྤྱང་བ་ཚོར་མགོན་ཆེ་ནས་ལྷ་བསྐྱོར་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་པར་ཁོང་
ཚོས་མགོན་ཆེར་གྲུས་འདུད་དང་བཅས་སྤོ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དེ་ཕྱེ་སོང་།
མཛོད་སྤོའི་རྟེན་འཕྲེལ་སོགས་མེད་པར་འོར་གྲིང་ནས་ཕྱི་བསྐྱོད་དེ་ལྟར་ཤེད་པ་ནི་དེ་སྔོན་ཁོ་བོའི་མི་ཚའི་ནང་
ཐངས་གཅིག་ལས་བྱུང་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་ལོ་དགའི་གོང་གོ་མོར་བསྐྱོད་སྐབས་དེ་ཡིན། རྣམ་སྤོ་དེའི་འགག་ཏུ་
ང་ཚོ་འཕྲོར་སྐབས་ལུན་ནག་འོག་ཏུ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རང་མིན་པར་སྤོ་སྤྱང་མི་མང་ཚོ་ཁག་དེ་དག་ངས་མཐོང་
བྱུང་ཡང་། ཁོང་ཚོ་སྤྱོད་སྤྱང་སྤོ་སྤྱོད་དམག་དགུས་སྤོ་མ་ཚུང་སྤྱོད་ཏུ་དེ་ལ་དོ་སྤྱང་བྱུང་མ་སོང་ཞིང་། ངས་ལུན་ནག་
ནང་འགོག་རྒྱེན་གང་ཡང་མེད་པའི་ལམ་སྤོགས་དེར་སྤྱང་མེད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན།། །།

དང་། རྗེས་འདེད་བྱེད་ས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁལ་དེར་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་དང་། དམག་མི་གང་འཚམས་རྒྱུ་སྤང་
དུ་ནུབ་ཐབ་གྱིས་བསྐྱེད། ཁོ་ལོ་ཅག་གོང་གསེབ་གྱི་ཡལ་ཡང་དེ་སྤྱོད་ལས་འདུག་པར་བསྐྱོད་བྱས།

དེ་ནས་གང་འཚམས་ཤིག་རིང་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གང་ཡང་མཐོང་ཐོས་མ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་ཆ་ཚོད་གསལ་
པ་ཚམ་ལ་ཁྱིའི་སྐད་སྒྲ་སྒྲོག་པ་དེ་སྤྱོད་ལས་གོང་ཁྱིམ་འགའ་རེ་ཡང་འདུག་མགོན་ཆེ་སྟོན་ཅམ་བཏང་སྟེ་རི་ཅམ་
དུ་སྐྱེབས་ཡོད་མེད་དང་། གོང་ཁྱིམ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་བརྗེད་གཅོད་བྱེད་དགོས་མངགས་གཏོང་བྱས་པར་
ས་གནས་དེ་ནི་རྣམ་རྒྱལ་སྤང་ཡིན་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ནི་སྟོམ་ཆུང་ཞིག་ཡིན་འདུག། ང་ཚོའི་རོགས་མི་གཉིས་
སྟོན་དུ་དེ་རུ་བསྐྱོད་དེ་གལ་ཆེའི་སྐྱེ་མགོན་ཞིག་མེད་པ་གྱི་ཡོད་ཆུང་བརྗོད་འདུག་ དེ་དང་དམ་དུ་བ་དུ་གྱུར་
ཡོད་སྟབས་དེར་ཡང་ཅམ་ངལ་གསོས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། འོར་གླིང་ནས་སོང་སྟེ་ངལ་གསོས་གྱི་གནས་ཁང་
དུ་སྤོད་པ་དེ་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱིམ་བདག་འགའ་ཤས་གྱིས་གནད་དོན་རི་བཞིན་ཤེས་གྱི་མེད་པ་དང་། འགའ་
ཤས་ནས་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

འདི་ནས་དབང་སྤྱུག་ཆེ་རིང་གིས་རང་འོག་བསྟན་སྤང་དམག་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་མཉམ་འབྲིད་གྱིས་གཙང་པོའི་པར་
སྤྱོད་སྟེ་ཐང་བརྒྱུད་དག་ལྷ་འགོག་སྤང་ཆེད་ཐོན་བསྐྱོད་བྱས་ཤིང་། ཁམས་རིགས་བརྒྱ་སྤྱུག་གཉིས་གསལ་
ཅམ་ལ་ང་ཚོའི་བསྐྱོད་ལམ་སྤང་སྟོན་བྱེད་སྤྱོད་ལས་བཀོད་མངགས་བྱས།

འོར་གླིང་ནས་ཐོན་པ་དང་། ཐོག་མར་ལམ་ཞུགས་སྐབས་རྒྱ་གར་དུ་ཐང་ཀར་འགྲོ་རྒྱུའི་བསམ་རྗེས་གང་ཡང་
མེད་ཅིང་། ཐོད་ས་གང་འོས་སུ་སྤོད་རྒྱུའི་རེ་བ་དུ་དུང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གང་སྟེ་ཡང་སྟོན་ལྟ་སྤྱོད་ལས་ནས་རྣམ་
ཀུན་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བའི་གཞུང་ལམ་ཁག་དུ་རྒྱ་དམག་འཛོར་ཆེས་བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད་སྟབས་དེ་ཚོ་ནས་
ཐང་བའི་རེ་བ་མེད་གཤེས། ལྷ་སའི་སྟོན་དང་། ལྷོ་ཤར་སྤྱོད་ལས་བསྐྱོད་ཅིང་། ཁལ་དེར་ལམ་བསྐྱོད་དཀའ་བའི་རི་
ཁལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས་རྒྱ་དམག་ལམ་སེང་ཡོང་རྒྱུར་དཀའ་ཆེགས་ཡོད་པ་རེད། འཛིན་བཟང་དཀའ་བའི་ས་
ཁལ་དེ་དག་ཁམས་རིགས་དང་། དུབས་གཙང་མི་རིགས་འཇམ་དམག་ཁོངས་ཞུགས་པ་ཚོའི་གནས་ཡལ་གཙོ་
པོ་ཞིག་ཡིན། རི་ཁལ་དེ་ཚོའི་དཀྱིལ་བརྒྱུད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་གཙོ་པོ་དག་བརྒྱལ་ན་འབྲུག་དང་། རྒྱ་གར་
གྱི་ས་མཚམས་སྤྱོད་ལས་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ཆུང་མང་པོ་ཡོད། བསྐྱོད་ལམ་དེ་དག་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་པོད་

འབྲུག་གི་ཚོང་པ་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེར་བརྟེན་གནས་ཆུང་སྤྱུག་ཤོས་སུ་ཐག་ན་ང་ཚོའི་
རྒྱལ་སྤྱོད་སུ་འགྲོ་སའི་ལམ་ཞིག་དུས་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཁོ་ལོ་ཅག་སྟོན་ཁལ་གྱི་སར་མ་འགྱོར་གོང་ལྷར་མ་བུ་ཏུ་འཇམ། གཙང་ཆུ་དང་སྦྱིད་ཆུ་འདྲིལ་བའི་ཆུ་ཆེན་བརྒྱལ་
བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་གོང་བྱེ་ལ་ཟེར་བའི་ལ་ཞིག་འཛེགས་དགོས། རྒྱ་མིས་ང་ཚོ་སྤྱིན་པ་ཤེས་ཏེ་རྗེས་
འདེད་ཤུགས་ཆེ་ཡོང་ན་དུ་དུང་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྟབས་གཙང་པོའི་ཆུ་གང་མགྲོགས་བསྐྱོད་ཟེན་པ་དགོས་པར་
བསམ།

སྤྱོད་ཆ་ཚོད་བརྒྱུད་ཅམ་ལ་བྱེ་ལའི་ལ་གཤམ་དུ་འགྱོར་ཏེ་ང་ཚོས་ཞོག་ང་བྱས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཤར་
སྤྱོད་ལས་གྱི་རི་རྩེ་ནས་ཉི་མ་ཐོན་ཏེ་ས་ཐང་བྱིངས་ལ་ཉི་འོད་ཁྲུབ་ཟེན་གྱིང་། ང་ཚོ་བྱེ་ལའི་བྱེན་འཛེགས་སྐབས་
དུ་དུང་ཉི་འོད་བབས་ཡོད་པ་མ་རེད། བསྐྱོད་ལམ་དེ་ནི་བྱེན་གཟར་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཚོ་བྱེ་ལའི་
སྐྱོད་སྟོན་དུ་འགྱོར་སྐབས་རྒྱ་བྱེལ་འགའ་ཤས་ཆད་དེ་རྗེས་སུ་ལས། རང་མིང་བཀྲ་ཤིས་འོར་བུ་ཟེར་བ་ཞིག་
ནས་ངོས་ལ་རྒྱ་དཀར་པོ་ཞིག་སྤྱད་སྟབས་པན་ཐོགས་དང་། རྒྱགས་རྟེན་སྟེ་བར་འགའ་ཤས་ནས་འགྲོས་གྲོང་
བྱེད་འདུག་ ཁོ་ལོས་དགའ་བོའི་ངང་སྤངས་པར་ལམ་གྲོགས་ཚོ་ཡང་དགའ་སྟོ་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་། བྱེ་ལའི་ལ་རྩེར་
འགྱོར་ཉེད་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་གདོང་ལྷ་ལྟན་སྤྱོད་སུ་སྤྱོད་ལས་ཉེ་སྟོན་ལམ་རེ་ཡང་བྱས།

སྤྱིར་ལ་ལམ་གང་ལའང་བྱེན་བསྐྱོད་དཀའ་ཡང་ཐར་བསྐྱོད་སྐྱ་བ་སྟུར་བྱེ་མའི་ལ་དེ་རྒྱལ་སྟེ་ཐར་དུ་བསྐྱོད་རྒྱ་ཏ་
ཅང་སྐྱ་བས་ཐང་ཀར་བབས་ཤིང་། རྒྱ་བྱེལ་རྣམས་དང་། མི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལམ་དུ་གྲུས་ནས་སྤྱིན། བྱེ་ལ་དེར་ཆུ་
ཚོད་གསལ་བཞི་བར་འགོར་སོང་། ང་ཚོ་གཙང་པོའི་བརྒྱུད་གྱི་ཐང་གཤོངས་སུ་འགྱོར་སྐབས་སྟོན་པར་ཐམ་རྒྱུང་
ཆེ་བས་ང་ཚོས་པན་ཚུན་མཐོང་མི་ཐབ་པ་སྟེ་བུ་བྱུང་ཡང་། གལ་སྲིད་དེ་ཁལ་རྒྱ་མིའི་འགྲུལ་བཞུད་འཁེལ་ན་
ཁོང་ཚོར་ཡང་དེ་བཞིན་ཡོད་རྒྱུ་རེད།

ལ་གཤམ་དེ་ཁལ་མི་སྤོད་མཁན་སུ་ཡང་མི་འདུག་ དེའི་ཤར་སྤྱོད་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་བན་
རྩེ་གྲུ་ཁར་སྐྱེབ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྤྱོད་ལས་གཙང་ཆུ་བརྒྱལ་ཡལ་བའི་བ་དེ་དང་དམ་མེད་སྟབས་གལ་སྲིད་རྒྱ་མི་

མར་སྤྱོད་གསུམ་སྐྱེ་བས་འབྱོར་ཡོད་ན་ཡང་ཉེན་ཁ་དེར་འཛེམས་ཐོན་གྱིད་ཐབས་བྲལ་བ་ཡིན། འོན་ཏེ་སྤྱོད་ཁལ་ས་གཙང་ལ་བརྟེན་ཉེན་ཁ་གང་ཡང་མེད། གཙང་ཆུའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིད་གཤོངས་ཟེར་བའི་གྲོང་གསེབ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་འདུག ལྷ་ཁ་དེར་ངང་ཅམ་སྐྱུག་སྤོད་གྱིད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་གནམ་གཤིས་རྗེ་ལེགས་སུ་གྱུར། རྒྱངས་ཤིང་སྤོལ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཆུ་རིས་ཁྲིལ་ལེ་ལེ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཆེན་དེའི་པ་ཁར་མི་མང་པོ་ཞིག་ནག་སྤང་དེར་ང་ཚོ་བས་སྐྱུག་གྱིད་ཅིང་འདུག་པ་མཐོང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་གྲུང་ཞུགས་ཏེ་ཁད་ཉེ་སར་འབྱོར་སྐབས་མི་མང་དེ་གསུམ་སུ་ཁམས་དམག་དང་། གྲོང་གསེབ་པ་གྲོན་གོས་ལུ་བ་དཀར་པོ་དང་། རྩ་ཚོས་ཅན་ལ་དཔང་རྟགས་སེར་པོ་རྩལ་པ་མང་པོ་འདུག དེ་ཚོ་ནི་རང་འགལ་དྲུང་བླངས་དམག་སྤོང་ཁོངས་ཞུགས་པའི་གསུམ་ཡིན་འདུག ཁོ་པོ་ཅག་གྲུ་ནས་ཐོན་སྐབས་མི་མང་དེ་ཚོས་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་ཡིད་ལ་བརྒྱག་སྟེ་ཉ་ཅང་སློ་སེམས་སྒོ་བའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་ཅིང་། ང་ཚོ་རྟ་ཞོན་ཏེ་བསྐྱོད་སྐབས་མི་མང་པོས་མཆི་མ་འདོན་བ་མཐོང་བྱུང་། དེ་ནི་ང་ཚོས་སྐབས་དེར་སྤོ་ཁལ་གྱི་གྲོང་གསེབ་མཐོང་བ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མིང་ལ་ཡང་སྦྱིད་གཤོངས་སུ་འབོད་པ་དེས་ཡིད་སྦྱོའི་སྟོན་མ་ལུ་བར་གྱུར་སྐབས་ང་ཚོས་ལྷུར་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན། ཁོ་པོའི་བསམ་བཤང་སྦྱིད་གཤོངས་གྱི་གྲོང་གསེབ་དེར་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ཞི་བ་དང་། མཛེལ་མཐུན་དུ་ཅི་བདེར་འཚོ་བ་དེ་དག་ད་ཆ་འཛིགས་སྐྱུག་དང་ཉེན་ཁའི་ནང་ཚུད་བཞིན་ཡོད་པར་བསམ། འོན་ཏེ། སེར་སྐྱ་མཚོག་དམན་པོ་མོ་རྒྱན་གྱིས་ཚང་མ་སློ་སྤོབས་དང་། སེམས་ཤུགས་ནི་སྤོར་བཞེགས་མི་ཐབ་པ་ལུ་བ་འདུག ངས་དེ་འདུན་གྱིས་མིན་ལ་མ་སྤོས་པར་ངང་སྤོག་སློས་བཏང་གིས་བསྟན་སྤྱད་སྤོབ་གྱིད་ཆུ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཤེས་གྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ང་ཚོའི་རྩལ་སྤོགས་སུ་གཙང་པོ་དང་། མི་མང་རྣམས་ཡོད་སྐབས་རྩལ་མིའི་རྗེས་འདེད་ཡོང་ན་ཡང་བརྟེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྤོད་ཡལ་ར་སྤྱད་དགོན་དུ་དགོང་དོའི་ཆུ་ཚོད་ལྷ་དང་གྱིད་ཅམ་ལ་འབྱོར། དེ་ཉེན་ང་ཚོས་ཆུ་ཚོད་བཙོ་བརྒྱད་ཅམ་གྱི་རིང་རྟ་ཞོན་ཏེ་ལྷུར་མཚོགས་སུ་བསྐྱོད་ཅིང་། ངལ་གསོ་ཡད་ཅམ་སྤུ་བ་དེ་ལས་བྱས་མེད་སྐབས་རྟ་དེལ་ཚོས་དེ་ལྷག་བསྐོད་པ་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་དེར་ཞག་མལ་བྱས། ངལ་གསོ་གྱིད་རིང་ལམ་རོགས་རྗེས་མ་ཚོར་སློ་གཡོང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་། དགོང་མོའི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅམ་ལ་འགྲུལ་མིའི་མཛུགས་ཤོས་རྣམས་ཀྱང་འབྱོར་འཛོམས་བྱུང་།

དེའི་དགོང་དོ་བཀའ་ཤག་གི་མཚན་ཐོག་ནས་ལྷ་སར་ལས་པའི་བཀའ་སློན་ང་ཐོད་དང་། བསམ་པོར་ཡི་གེ་གྲིས་

པའི་རྫོ་དོན། ང་ཚོའི་ཡལ་དང་རང་དབང་གི་དོན་དུ་བསམ་སྤོགས་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་སྐབས་པོད་ལ་སྤོགས་པན་གང་དྲག་གནང་དགོས་ཞེས་གྲིས་ཡོད་པ་དེ།

དེ་ནས་འགྲུལ་མི་ཚོ་ཁག་དེར་མི་གངས་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། པོད་དམག་སམ་བརྒྱ་ལུ་བཅུ་སྟོར་དང་། འཇབ་དམག་ལུ་བཅུ་སྟོར་བཅས་མཉམ་དུ་ཡོད། གལ་ཏེ་སྤྱ་རྩེ་དང་། རྩལ་རྩེ་ཡས་མས་ནས་རྩལ་མི་ཡོང་ན་སྤུ་ར་སྤྱད་ནས་མི་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་སྤྱོ་བྱུ་བ་སྤོགས་སུ་བཏང་། ཁོ་པོ་ཅག་གྱིངས་ནས་ཉེན་ལུའི་རིང་པོད་གྱི་རི་ཁལ་བསྐོད་ལམ་པ་ཞིང་། རྫོ་རྫོག་མང་བའི་ཐོག་རིམ་བསྐྱོད་བྱས། ཉེན་མོ་ང་ཚོས་ཚོ་ཆུང་ཁག་མང་དུ་བགོས་ཏེ་བསྐྱོད་ཅིང་། དགོང་མོ་དགོན་བའམ། གྲོང་གསེབ་ཆུང་ཆུང་རྣམས་ལ་འཛོམས་སྤོད་བྱས། སྐབས་དེ་འཇབ་དམག་གི་འགོ་འཁྲིད་ཚོ་ང་ཚོ་མཉམ་བསྐྱོད་མེད་པར་རིའི་ངོས་སུ་གནས་པའི་མི་ཚོར་འབྲེལ་གཏུགས་གྱིས་འགྲོ་འོང་དེས་པ་མེད། སྐབས་དེར་ང་ཚོས་མཐོང་མ་སྤོང་བའི་པོད་མི་ཤ་ཞེན་སེམས་ཤུགས་ཆེ་བ་མང་པོས་ང་ཚོ་མཐའ་བསྐོར་ཞིང་གནས་ཡོད་པ་དང་། ལྷུང་སྤོབ་གྱིད་ཡལ་གྱི་ཏུ་ལའི་སྤུ་མ་དེ་སུ་ཡིན་པོ་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་མིན། ར་སྤྱད་གྱི་རྗེས་སུ་ལྷུ་བ་དང་པོ་དེ་དོལ་རྫོ་པད་ཚོས་འཁོར་དགོན་ཆགས་ས་སྤུ་བདེ་ཞོལ་ཟེར་བའི་གྲོང་གསེབ་ཆེ་བ་ཞིག་དུ་བསྐྱད། དེ་ཁལ་སྤོད་པའི་འཇབ་དམག་དག་དང་། གྲོང་གསེབ་པ་ཚོས་དགའ་བསུ་གྱིད་པར་སྤོབས་བྱུང་ཡང་། ཁོ་པོ་གྲོན་ཆས་གཞན་དག་གྲོན་ཡོད་སྐབས་མི་པལ་ཆེ་བ་དང་། ཉེ་སྟོར་དགོན་ཁག་གི་གྲུ་རིགས་མང་བས་ངོ་ཤེས་ཐབ་མ་པོར།

ཉེན་ལུ་པོ་དེའི་རིང་ང་ཚོའི་འཆར་གཞི་རྣམས་རྗེ་གསལ་དུ་སྤྱིན་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་གྱིད་སྤོགས་སྟོར་གྲོས་བསྐྱར་ཞིབ་ཆ་གྱིད་པ་དང་། ལྷ་སར་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་དང་། ཁམས་རིགས། འཇབ་དམག་མཁན་ཚོར་གྱིད་སྤོའི་བཀོད་ཁུབ་གྱིད་པ་བཅས་གྱི་ཆེད་སྤུན་གཡས་དགོན་དུ་ཉེན་གཅིག་བཅའ་སྤོད་གྱིད་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་ལྷུན་རྩེ་རྫོང་བར་ཤར་བསྐྱོད་གྱིད་འཆར་བཀོད་ཅིང་། དེ་ནི་སྤོ་ཁལ་ཡས་མས་འགྲིམས་གཏུགས་བདེ་ཞིང་། རྩལ་འགྲུགས་མཚམས་ནས་ཉ་ཅང་ཐག་རིང་པོ་མིན། ས་ཁལ་དེར་རྫོང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡོད། སྐབས་ཤིག་ས་གནས་དེར་བསྐྱད་དེ་རྩལ་ཡང་བསྐྱར་ཞི་མོལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་འདྲ་ཐབ་ན་གྱིད་རྩལ་བྱས་ཤིང་། ལྷ་ལྷན་རྩལ་སར་ཡང་དྲག་འཐབ་གས་ཆག་དུ་མི་འགྲོ་བའི་དེ་ཐབས་ཅི་དྲག་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཚོ་སྐྱེན་གཡས་སུ་བདེ་འགྱོར་བྱུང་། ཉིན་རེ་ཟུང་སྲོལ་ནས་ངོས་ཀྱི་སྦྱིད་མ་དང་། གཅེན་མོའི་སྣོ་ས་
བཅས་ཚོ་ཁག་དེ་སྐྱུར་མ་གྲོགས་བགོད་སྐབས་བདེ་ཆེད་ངའི་གུཅང་པོ་དེ་ང་ཚོའི་འགྲུལ་ཚོའི་ནང་ཞུགས་ཤིང་།
ཁོང་ཚོ་ཁམས་པ་ཚོ་ཚུང་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་ཉིན་ཚུགས་གཅིག་གི་སྲོལ་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཁོ་པོ་ཅག་རྗེས་སུ་མ་
གཏོགས་ཐག་འཕྲད་མ་བྱུང་། སྦྱིད་མ་ངོ་སྣོ་ས་ཉེན་ཁ་ཚུང་དུ་སྤྱོན་བ་དེས་སེམས་འཁྲུང་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡང་དུ་
སོང་། ང་ཚོར་སྐྱམ་སྐོག་གི་རྒྱུང་འབྲེན་ཉན་སྐྱམ་ཚུང་དུ་ཞིག་མཉམ་འཁྲུང་ཡོད་པ་དེར་འཇོམ་སྤྱིང་ཡང་ཐོག་
སྒྲིང་གི་དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྲུར་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དོ་སྤྲོད་རྗེས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལྷན་ལ་བཞུགས་ཉན་གྱི་
ཡོད། བལ་ཆེར་སྐྱེན་གཡས་སུ་སྲོད་འཁེལ་ལྷན་ལོ་སྐྱེས་མའི་སྐོར་ཞིག་ཐོག་མར་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཨ་འི་
རྒྱུང་སྐྱེན་ནས་ཡིན་ཚོད། དེའི་ནང་སྐྱེས་པར་ཟེར་འཁྲུག་བྱུང་ལགས་དང་། རོས་གར་ཡོད་མི་འདུག་སོགས་བཤད་
སོང་།

དེ་ལྟར་སྐྱེན་གཡས་དགོན་ཚུང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཚང་མས་སློབ་སློན་དུ་དུང་ཉིན་ཚུགས་གཅིག་སྤྱོན་ན་
ལེགས་ཚུལ་ཟེར་ཞིང་། འཕྲོངས་རྒྱས་རི་པོ་བདེ་ཆེན་ས་ཁལ་ཆེ་བས་ཡས་མས་འཇུག་དམག་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་
སློབ་སློན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བདེ་བ་ཡོད་ལགས་ཟེར་བར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཚུ་ཚོད་བརྒྱུད་རིང་རྩ་ཐོག་དུ་བསྐྱོད་ན་ཡང་།
ས་གནས་སུ་མ་འགྱོར་གོང་ང་ཚོའི་འཆར་གཞིར་འཁྲུག་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷ་སར་བྱུང་
བའི་གསར་འགྲུར་རྣམས་ང་ཚོར་ཐད་ཀར་འགྱོར་བྱུང་།

སྐྱེན་གཡས་ནས་ང་ཚོ་ཐོན་ཏེ་ལམ་སྤེད་མཚམས་སུ་རྩ་བ་འགའ་ཤས་ཡོང་གི་འདུག་པ་ཁོང་ཚོ་ཉེ་སར་འགྱོར་
སྐབས་དེའི་ནང་རྩིས་དགོན་རྣམས་སྤྱིང་བ་འདུག་ཁོང་ནི་རྩེ་བ་བདུན་ཅམ་གྱི་གོང་བཀའ་ཤག་ནས་ཁམས་
རིགས་ཚོར་ངོ་རྒྱལ་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་སློབ་སློན་ཆེད་བཏང་བ་ལྷ་སར་སྤྱིར་ལོག་མ་ཐབ་ཅིང་། འཕྲད་
མ་ཉིད་དུ་རྩེ་དམག་གི་གནས་ལགས་དང་། འཇུག་དམག་གིས་འཐབ་འཇིངས་བྱས་ལགས་སྐོར་དང་། རྗེས་ཡོང་
སྲོལ་རྩིས་འཆར་སློབ་བཅས་ཞིབ་ཅམ་སྤྱིང་མོལ་བྱུང་། དེ་ནས་ཞག་སར་འགྱོར་ནས་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་
བསྐྱེད་ཐོག་ཤིན་ཏུ་སློབ་པམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ལྷ་སར་མེ་མཚོན་གྱི་དྲག་གོན་མི་བཟང་བ་བྱས་ཐེན་ལགས་ཟེར།
གནས་ཚུལ་དེ་ནི་ཁོང་གི་ལས་སྐྱེལ་ས་ནས་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག་དེ་ནས་ཡུད་ཅམ་སོང་རྗེས་ངོས་སྤྱིར་གྱི་
དུང་ཡིག་མཁན་ཚུང་རྩེ་ར་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་འགྱོར་ཏེ། ཁོང་ལྷ་སར་ལས་ཀའི་འགན་འཁུར་སྤངས་ཏེ་ཡོད་པ་ནས།

ལྷ་སར་དྲག་གོན་ཐབས་རྒྱགས་སུ་གྱུར་མཚམས་སྤོ་ཁལ་རྗེས་སུ་ཡོང་ཞིང་ལག་བྲིས་དེ་ནི་སྦྱིད་གཤོངས་ནས་
བྲིས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་ལོར་སྤྱིང་ནང་ཡོད་སྐབས་མེ་སློགས་གྱི་མདེལ་སྤེལ་འཐོར་ཐོག་གིས་རྩེ་རྩེས་སྐབ་བྱུང་
འདུག་ཉིན་ཤས་དེའི་ནང་ཁོང་དང་། མཐོང་ཐོས་བྱུང་བའི་མི་གཞན་དག་གི་ས་ནས་ངས་མེ་འཐོན་འགོག་ཐབས་
གང་ཡོང་བྱས་གྱུང་དོན་མན་མ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐ་ཆད་དེ་དག་ཞིབ་གསལ་གོ་ཐོས་བྱུང་།

རྩེ་མིས་མེ་སློགས་གྱི་འགོ་འཇུགས་ནི་ངོས་ཡོང་རྗེས་ཚུ་ཚོད་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱུད་ཅམ་གྱི་རྗེས་རྒྱ་བ་གསལ་བའི་
ཆེས་ཉེ་ལུ་སྤྱིར་ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཐོག་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ངོས་སྤེལ་བསྐྱོད་བྱས་པ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་
ཉིན་རྩིས་པོར་ལོར་སྤྱིང་དང་། ལྷ་སའི་གོང་ཁྲེད། པོ་རྩུ་ལ། ལྷ་ཁང་། ཉེ་སྐོར་དགོན་ཁག་བཅས་བར་མེ་སློགས་
གྲངས་མེད་དྲག་ཆར་བཞིན་འཕངས་འདུག་ལྷ་སའི་མི་མང་རི་ཅམ་བསད་རྣམས་བྱུང་བ་སུས་གྱུང་བརྗོད་པ་དཀའ་
ཡང་། ལོར་སྤྱིང་གི་སྤྱི་ནང་དུ་མི་ངོ་སློང་སྤྱག་འགའ་ཤས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་འདུག་ལོར་སྤྱིང་ནང་ཁང་བ་གཙོ་བོ་
འགའ་ཤས་སློར་ཞིང་། ལོར་སྤྱིང་བསྐྱལ་བཟང་པོ་བྱང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་མཐོན་པོ་ཁང་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་དེ་
བྱིངས་ཚང་མར་སློར་བཤེགས་ཆེ་ཚུང་སྐྱ་ཚོགས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། གོང་ཁྲེད་ནང་ཁང་བ་སློར་བཤེགས་དང་།
མེར་བསྐྱེགས་མང་པོ་བྱས། གུཅུག་ལག་ཁང་ཡས་མས་ཀྱི་རྩེ་མིབས་ལ་བུག་རྗོལ་བཏང་ཞིང་། ཉེ་སྐོར་ལྷ་ཁང་
མང་པོ་རྩེ་མེད་ཆུད་ཐོས་སུ་གྱུར། པོ་རྩུ་ལའི་ལྷན་དུ་སློབ་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཁོ་པོ་རྩེ་རྩེ་སྤྱིང་
སའི་ཁང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འགའ་ཤས་སློར། གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་དང་། གཞུང་སློ། དམག་སྤྱི་ལས་ཁུངས། ཞོལ་ནང་གི་
ཁང་བ་གཞན་དག་བཅས་བར་སློར་བཤེགས་ཆེན་པོ་བྱས་འདུག་སློགས་མདེལ་གཅིག་རྗེས་སྤྱིར་བཅུ་གསལ་
བའི་གསེར་སློང་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་དེར་ཐོག་པོ་དེ་གྱི་སྐྱེན་བཅོས་སློབ་གྲྭ་ལགས་པོ་རི་ནི་འགྲུལ་བཤེགས་ཆེན་པོ་
བཟོས། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་གུཅུག་ལག་ཁང་དང་། མེ་རའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡང་དོན་མེད་སློར་བཅོམ་དེ་སྤྱིང་བྱས་
ཡོད་པ་རེད།

ཉིན་དང་པོའི་དགོང་མོ་ལོར་སྤྱིང་ཞི་བསེལ་ཚོས་གྱི་གྲར་མི་རྩེ་རོ་དང་། ཤ་ཆེན་གྱི་ཚལ་བ། གསལ་ཁག་
མཚོན་སྤེལ་འདྲེས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཁངས་པའི་གྲང་གོག་ལྷ་བ་དེའི་ནང་སྤྱིང་རྗེ་དང་། རང་དབང་བྲལ་བའི་རྩེ་མི་
རྣམས་འཇུག་ཞིབ་བྱས། ང་པོད་ལྷ་བ་རྩེ་མིའི་སྤྱིང་སྤྱིང་ནང་སྤྱིང་མཁན་པོད་མི་ཉུང་ཤས་དེ་རྣམས་ནས་ངའི་
དོན་དུ་སློབ་གཡོང་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་འདུག་དེའི་ལྷན་ལོ་རྩེ་མི་ཚོས་མི་རོ་རྣམས་བརྟག་ཞིབ་དང་། ལྷག་པར་བན་

དེའི་མགོ་ཚན་ཚོར་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པ་མཐོང་འདུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་དོས་མ་བསྐྱད་པའི་གནས་ལགས་རྣམས་མིའི་སྲོད་
སྐར་དུ་བཏང་ཡོད་ཤིང་།

ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། སྐབས་བཅོམ་དུ་སྐྱོན་པ།

རྣམས་བྱ་སྲོད་དེ་ལྟར་གང་གི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། དོས་ནོར་གྱི་དུ་བསྐྱད་ཡོད་པའི་ཚོད་བརྟེན་གྱིས་
སྲོད་བཞེགས་དེ་ལྟར་བྱས་ཤིང་། དོས་བསད་རྣམས་རི་བྱང་ལ་དོ་གཤམ་མེད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཚོད་དང་། ཁོང་
ཚོས་དོས་སྲོགས་ཐོན་བྱས་པ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་དུང་ལུ་མཐའ་གྱིས་གོང་ཁྱེད་དང་། དགོན་ཁག་ལ་མེ་སྲོགས་
འཕངས་ཏེ་ང་ཚོའི་མི་མང་ལག་ན་རྩོད་བྱུག་དང་། གྱི་མཚོན་ཚང་ང་ཚོས་ལས་མེད་ཅིང་། རང་ཉིད་སྲོབ་སྲུང་
དང་། རྣམས་རྩོལ་གཏོད་གང་ཡང་མི་ཐབ་པའི་ཐོད་མི་ཉམ་ཚང་སྲོད་སྲུག་མང་པོ་ཡང་ཆེད་དུ་དམར་གསོད་
བྱས་པ་རེད། འཛིགས་དངངས་ཚན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གོ་ཐོས་བྱང་འབྲེལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་
གཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ནི། བཅོན་འཇུག་བྱང་སྡེ་ལོ་བརྒྱད་སོང་བའི་རིང་ཐོད་མི་འཕྲོར་ལྡན་དང་།
དབང་འཛིན་མཁན་ཚོ་ཚམ་མ་ཡིན་པའི་ཐོད་མི་དམངས་དགུས་ཚོས་རང་འདོད་ལྟར་སྲི་རྒྱལ་གྱི་བཅོན་དབང་
འཁུར་འདོད་མེད་པའི་རྣམས་འགྲུར་གསལ་པོར་བསྟན་པར་བརྟེན་ད་ཆ་རྣམས་ཚོས་འཛིགས་སྐྱེལ་བསྐྱེལ་ཞིང་།
སྲོད་རྗེ་མེད་པའི་དམར་གསོད་བཏང་སྡེ་ཐོད་མི་ཚོའི་འདོད་པར་མེད་བཞིན་དུ་རྣམས་མིའི་དབང་བསྐྱུར་དུང་མེན་
བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དེ་ཡིན།

གནས་ཚུལ་དེར་བསམ་ཞིབ་སྐབས་དུས་སྐབས་དེ་ནས་བཟང་ཁོ་པོ་རང་གནས་ནས་མི་འགོ་ཐབས་མེད་ཡིན་
པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཞིང་། དེད་རང་བསྐྱད་ཀྱང་ངས་མི་མང་ལ་དེ་སྲོན་ལས་སྲུག་པའི་བྱ་ཐབས་མེད་པའི་ཁར།
མཐར་རྣམས་རེད་འཛིན་བཟང་བྱེད་པར་ངས། དེའི་སྲིང་གཤམ་ཏེ་དུང་ཚུར་རྩོལ་རིམ་བྱས་རང་སྲུང་མ་ཐབ་ན་
དེ་མཚམས་ཁྱིམ་མཆེས་རྣམས་དུ་སྐྱོན་ཏེ་རྣམས་གཞུང་ལ་སྐབས་བཅོམ་གྱིས་ཁོ་པོའི་མི་མང་གི་རེ་དོན་རྣམས་
མ་བརྟེན་པར་འཛིན་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། བསམ་ཚུལ་དེ་ལ་ལམ་སངས་དགའ་བས་
བྱེད་མཁན་མེད་སྐབས་སེམས་ཐག་གཅོད་རྒྱུ་དང་དགའ། ལྷན་རྒྱུ་རྩོད་དུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དུབས་གཞུང་ཞིག་
བཅོགས་ཏེ་རྣམས་ཚང་མར་འབྲེལ་བསྐྱེལ་བྱེད་རྒྱའི་རེ་འདུན་བྱས་པ་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཉམས་བརྟེན་དུ་སྐྱོན་པ་
རེད། །།

༡༡། །དེ་ནས་ང་ཚོའི་འགྲིམ་འགྲུལ་དེ་དག་སྲུང་ལས་སྲོ་སྲུང་ཆེ་བའི་རང་དུ་སྐྱོན། ཁོ་པོ་རང་ཉིད་ལོ་ན་གཞོན་
ཞིང་། ལས་སྲོབས་གང་ལེགས་ཡོད་ཀྱང་། འགྲུལ་གྲོགས་ལོ་ན་རྒྱན་པ་ཚོ་འགྲིམ་འགྲུལ་རིང་པོ་དང་། ལྷན་
བསྲོད་བྱ་དགོས་གྱིས་དགའ་ཆེགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལམ་ཐག་ནི་དུང་རིང་མང་བསྲོད་རྒྱར་བསྐྱད་ཡོད། དེད་
ཅག་རྣམས་འཕྲོངས་རྣམས་རི་པོ་བདེ་ཆེན་ནས་མ་ཐོན་གོང་བསྟན་སྲུང་འཇབ་དམག་གི་འགོ་བྱེད་འགའ་ཤས་ཐག་
འབྲེལ་གྱིས་སློང་ལོ་ལྟར་དོན། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་བསྟན། ཆབ་སྲིད། སྡེ་འགྲོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་རང་སྲོག་
འདོར་ལུས་གྱི་དུག་པོའི་དོ་རྩོལ་མ་མཐའ་གྱིས་བྱེད་པའི་སྲོད་སྲོབས་ལ་བསྐྱེལ་བརྒྱུད་བྱེད་པོས་བར་མཐོང་
ཞིང་། ཁོང་ཚོའི་དབང་རང་དང་། སྲོད་སྲོབས། དོས་རང་སྲུང་སྲོབ་བྱས་པ་བཅས་ལ་ཐགས་རྗེ་ཆེ་བརྒྱུད་པ་མ་
ཟད། དེ་སྲོན་གཞུང་གི་བཀའ་རྒྱུ་ཁག་ནང་ཁོང་ཚོར་ལོག་སྲོད་པ་དང་། རག་པ་ཞེས་མིང་འཕོད་བྱས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་རྣམས་མིའི་བཀོད་དབང་དུ་གྱུར་པར་སེམས་འཛིན་མི་འོས་པའི་གནས་ལགས་ཀྱང་ཞོར་འཕྲོས་སྲུང་བརྒྱུད་པ་
ཡིན། དེ་སྐབས་ཁོང་ཚོས་རང་གི་ས་ཁྱིམ་དང་། ཞི་དུལ་དམ་སྲིད་གྱི་འཚོ་བ་སོགས་ཞི་བདེར་སྲོད་པའི་ཁེ་སན་
ཚང་མ་རྣམས་དོ་རྩོལ་གྱི་ཆེད་དུ་སྲོས་བཏང་ཐེན་པར་བརྟེན་ཁོ་པོས་དོ་རྩོལ་ཐེན་འཁུག་མ་བྱེད་ཅེས་སྲོབ་སྲོན་
བྱ་རྒྱུ་དུས་ལས་ཡོད་ཞིང་། ཁོང་རང་ཚོས་ཀྱང་མ་མཐའ་དུ་དམག་འཐབ་བྱ་རྒྱུ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་
མེད་པར་མཐོང་ན་ཡང་། ཁོང་ཚོའི་གནས་ཡུལ་རི་བརྒྱུད་ཁག་རང་སྲུང་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་མ་གཏོགས། དེ་མིན་
མར་རྩོལ་དམག་ཐེང་མ་བྱས་ན་ལེགས་པའི་སྲོབ་སྲོན་བྱས་ཤིང་། ལྷ་ས་ནས་གོ་ཐོས་གྱི་གནས་ཚུལ་ནང་རྣ་
མིས་ཁམས་དམག་གང་ཡོད་གྱི་རི་ཁྲལ་དུ་དམག་འཐབ་བྱེད་འཆར་ཡོད་འདུག་གཤེས། ཁོ་པོ་ལམ་བསྲོད་གྱི་
ཉེན་སྲོབ་ཐེན་འབྲེལ་རང་སྲུང་འགོག་ཆེད་སྲིང་ལོག་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་བརྒྱུད་རྒྱུ་དང་།

ཁལ་དེར་སེར་སྐྱ་འགོ་བྱེད་མང་པོས་དོས་སྐྱེལ་སྲོད་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོས་ཡུན་འགོར་ཆེན་པོ་མིན་པ་བྱེད་
དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོ་འཕགས་པོད་ས་མཚམས་སུ་མ་སྲོབས་བར་ལམ་སྲོགས་གཞན་དག་ནས་རྣ་
མིས་བཀག་འགོག་བྱེད་ཉེན་ཡོད་པ་རེད། ཡང་བདུན་སྲུག་གཅིག་གི་རིང་ང་ཚོས་ཆེས་མཐོའི་རི་བརྒྱུད་གྱི་དགྱིལ་
ནས་ཡོང་བར་ཕལ་ཆེར་ཉེན་རེར་ལ་རེ་འཛིགས་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ལ་རོང་ཁག་འགའ་ཤས་སུ་གངས་རྣམས་

སྒྲིབ་མཁུངས་སྐྱུ་ཉེ་འབྲུག་ལྟེང་དང་། ལ་ལར་འདམ་རྒྱུ་མང་བས་བདེ་བའོད་དཀའ་བ་འདྲུག་སྐྱབས་ལེ་
ང་ཚོ་མཐོ་ཚད་མི་ལོ་སྟོང་བྲག་བཅུ་དྲུག་ཅམ་དུ་སྐྱབས་སྐྱབས་གངས་ལྷག་བ་ཡིག་འཚུབ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གང་བས་
རྒྱང་ལག་འབྲུག་ལེ་དུ་འགོ་ཉེན་ཡང་ཡོང་འདྲུག་བའོད་ལམ་འདི་དག་ནི་དེ་ལྟེང་དུ་གནས་པའི་ཚོང་རིགས་
བཟོད་སྟན་ཅན་ཚོའི་རྒྱ་འགྲུལ་གྱི་ས་མ་གཏོགས་དབས་ནང་སྟེ་སའི་མི་ཚོས་འགྲུལ་བཞུད་གྱི་དུང་དཀའ་
ཚོགས་ཆེ་ཅམ་ཡོད།

འཕྲོངས་རྒྱས་ཁལ་དགོང་ཞག་གཉིས་པ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱབས་ལྷོ་བའོད་ཀྱི་དགོན་གནས་དང་རྒྱས་སྐྱིད་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་
ངས་གསོ་གང་ལེགས་བྱུང་ཐོག་དེའི་ཕྱི་ཉེན་ལ་ཆེན་མཐོ་ཞིང་། དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་ཡར་སྟོད་བྲག་ལ་རྒྱག་
སྐྱབས་རྟེན་འགའ་ཤིས་ཆད་ངལ་ཆེ་བས་དེད་དང་། རོགས་མི་མང་པོས་རྟེན་བབས་ཉེ་སྟོང་འདེད་བྱས། རི་རྩེ་
དེར་འཕྲོར་སྐྱབས་སྟོ་བརྒྱད་དུ་གངས་རི་མཐོ་ཞིང་། ཁལ་དེར་མཚོ་ཚུང་འབྲུགས་པ་སྐབས་ཡོད་པ་ཉེ་སྟོར་དུ་
ཐང་གཤོངས་རྩ་ཤིང་འཛོམས་པར་གནག་ཕྱགས་བག་ལེབས་སུ་གནས་པ་བཅས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱོངས་བའོད་
བཟང་པོ་འདྲུག།

དེ་ཉེན་ཚུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་རིང་རྟེན་དང་། རྒྱང་བའོད་ཀྱིས་ཡོང་སྟེ་ངལ་དུ་བ་ཆེ་བས་དེ་རུ་བ་ཨེ་ཆུ་མདོ་གྲང་ཟེར་
བའི་གོང་པ་ཚུང་འཛིན་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་། ས་ཆ་དེ་ནི་སྟོ་བའི་གཏམ་དཔེ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། ཨེ་ཆུ་མདོ་གྲང་དུ་མིར་
སྐྱེས་པ་ལས། རྩ་ཆུ་འཛོམས་པའི་གནག་ཕྱགས་ཡིན་ན་དགལ། ཞེས་ཟེར་པོ་ལྟར་ལྟེང་གྱི་ཐལ་སྟོ་ཤིས་
ཅན་སྐྱམ་ཐག་གོར་རྒྱང་འཚུབ་ཀྱིས་ཉེན་མཚན་སྟེ་སྟོད་པའི་ས་གནས་དེར་མི་གངས་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་
ཅམ་ཞིག་ཡོད་འདྲུག་ས་བབས་ཞན་པས་ས་ཞིང་འདེབས་བའོད་དཀའ་ཞིང་། རྩ་ཤིང་སྟེ་ཤིགས་ཞན་པ། མི་
མང་པས་ཆེར་ལ་རྩ་ལོར་ཉ་ཅང་བའོད་པོངས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་པར་སྐྱང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་གནས་ལགས་དེར་
བཟོད་འཁར་དང་། ཚོག་ཤིས་བསྟེན་ཐབ་སྐྱབས་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་མེམས་སྐྱིད་དལ་ཡོད་མདོག་འདྲུག་ང་
ཚོར་ཡང་དགའ་བས་གང་ཟབ་བྱས་པའི་ཐོག་ང་ཚོའི་ཡལ་ལང་འདི་སྟེ་བར་བཞུགས་པར་ཐགས་རྩེ་ཆེ་ཞེས་
གྲང་བརྗོད་བྱང་། ངའི་ལམ་གྲོགས་འགའ་ཤིས་ཁང་ཁངས་ནང་མ་ཤོང་བར་ཕྱགས་རའི་ཐོག་གཡབ་འོག་སྟོད་
རྩ་བྱང་བར་ཡང་དགའ་ཚོར་བྱང་འདྲུག་དེ་བར་ང་ཚོའི་ལམ་འགྲུལ་ཞག་བདུན་པོང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ངའི་
མཛེལ་གྲོགས་ཚོར་སྟེ་སའི་ཟེང་འབྲུགས་ལ་སྟོ་གཡེང་ཡོད་པ་དང་། ངའི་གནས་ཚུལ་རི་བྱས་ཤིས་འདོད་ཡོད་

པ་ངས་ཤེས་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ང་ཚོས་ངལ་ཆེགས་དང་བཅས་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོང་བའི་གནས་ལགས་འཛམ་
སྐྱིད་གསར་འགྱུར་མདུན་ཤོག་ཐོག་ཐོན་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཐག་རིང་ཨ་རི་དང་། ཡོ་རོབ་ཁལ་གྱི་མི་ཚོས་གྲང་
དེད་ལ་ཤ་ཆ་མེམས་འཁར་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ང་ཚོའི་ལམ་གྲོགས་སར་ཡང་མནོ་བསམ་འཁོར་བ་མ་
བྱང་། གལ་ཉེ་དེ་སྟོར་ང་ཚོས་ཤེས་ན་ཡང་སུ་ཞིག་དང་ཡང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་མེད་སྐྱབས་བྱ་ཐབས་
གང་ཡང་མེད།

རྩ་མིས་ང་ཚོའི་གཞུང་མེད་པ་བཟོས་ལགས་བྱས་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེར་ང་ཚོས་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས་པ་བྱང་།
རྩ་མིར་ང་ཚོའི་གཞུང་མེད་པ་བཟོས་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་ཁྲིམས་ལགས་སོགས་སྟོགས་གང་ནས་གྲང་ཡོད་པ་མིན་
ལ། དངོས་འབྲེལ་བརྗོད་ན། ཁོང་ཚོས་བྱས་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེས་ད་བར་གྲོས་མཐན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ནང་
ཁོ་བོའི་གནས་སྟངས་སོགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་མིང་ཅམ་གྱི་དོན་ཚན་དེ་ཡང་རྩ་མེད་བཟོས་པ་
རེད། རྩ་མིས་བོད་གཞུང་མེད་པའི་བྱས་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེས་ཐག་རིང་ས་ཁལ་གྱི་བོད་མི་ཚོའི་བསམ་བར་ངའི་
འདོད་མོས་ལྟར་བྱས་པ་མིན་ནམ་སྟམ་པའི་སྟོ་རྟོགས་འབྱུང་ཉེན་ཡོད་སྐབས་ང་ཚོ་ལྷན་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་དུ་འཕྲོར་འབྲལ་
བོད་གྱི་གནས་སྐབས་གཞུང་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱས་ན་ལེགས་གནས་སྟམ་བྱང་།

དེ་བར་དུ་དེ་ཉེན་ཚུགས་གཉིས་ཅམ་ཡོད། ཕྱི་ཉེན་སྟོ་རྟོའི་ཚུ་ཚོད་སྟེ་པའི་ཐོག་ཨེ་ཆུ་མདོ་གྲང་ནས་ཐོན་ཉེ་
ལ་མཐོན་པོ་སྟེ་ལའི་གངས་ཀྱི་ཚོད་ཐིག་ཐོད་དུ་ང་ཚོས་རྟེན་ལ་འབྲིད་དེ་བསྟོད། དེ་ཉེན་ཡང་དཀའ་ངལ་ཆེན་
པོ་བྱང་། ཚུ་ཚོད་བཅུའི་རིང་བའོད་ལམ་འབྲུགས་འདེད་ཅན་དང་། རྩེ་རྩེ་ག་མང་པོའི་ཁོད་དུ་ཕྱིན། ཤོ་བོ་རུབ་
དུ་འཕྲོར་སྐྱབས་དགོན་པ་ཞིག་ནང་སྟོད་ཡལ་སྟེ་རུབ་ལས་ལེགས་པ་བྱང་། དེའི་སང་ཉེན་ང་ཚོ་ལྷན་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་
དུ་འཕྲོར། ལྷན་རྒྱུ་རྩེ་ལེ་བྲག་རི་ཞིག་སྟེང་སྟེ་གྱི་རྩེ་ཁང་རྩ་ཆེ་པོ་དུ་ལ་ཆུང་བ་སྟེ་བོག་པོ་ཞིག་འདྲུག་ས་
གནས་དེའི་དཔོན་རིགས་འགོ་འབྲིད་ཚོས་ལམ་ཁར་ང་ཚོར་དགའ་བས་དང་། སྟེ་ལེན་བྱང་ཞིང་། གྲུ་རིགས་
ཚོས་ཚོས་ལགས་གྱི་མཚོད་རྩས་སྟེ་ཚོགས་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས་བསྐྱར་བསྐྱགས་ཀྱིས་རོལ་མོ་འབྱེད་དགོལ་
བརྒྱང་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། ལམ་གྱི་ཉེ་སྟོར་དུ་མི་གངས་ཆིག་སྟོང་ཅམ་ནས་སངས་དུད་དང་བཅས་མཛེལ་བྱར་
འཕྲོར་འདྲུག་ང་ཚོ་རྩེ་དུ་བདེ་འཕྲོར་བྱང་སྐབས་གཏང་རག་གི་མཛེད་སྟོ་བྱས།

དེ་རྗེས་རྗེས་གི་ཚོམས་ཆེན་ནང་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་དང་། ས་གནས་ཀྱི་འགོ་བྱེད། གཞན་དག་མང་པོས་ཚོས་
སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་རྣམས་དང་བཅས་འཛོམས་ཐོག་ ང་ཚོས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་མཛད་སྒོ་རྣམས་བྲས་ཤིང་། ལྷ་རིགས་ཚོས་ང་ཚོའི་སྲུང་གི་ལགས་སྲོལ་སྟུང་དབང་ཆའི་ལང་རྟགས་
རྣམས་སྲུང་སོན་ཐོག་ ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་སྐྱ་མ་ཚོས་མཛད་སྒོའི་སར་དགོ་ཞིང་ཤིས་པའི་
ཚོས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་གསུངས། ཚོས་སྲོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་རྣམས་ཟེན་བསྐྱུན་བཀའ་སྲོལ་ཚོ་དང་། ས་
གནས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཚོ་ཚང་འཛོམས་སར་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གསར་པ་བཅུགས་པའི་ཁྲབ་བསྐྱབས་ཀྱི་ཡི་
གེ་བསྐྱབས་ཁྲབ་བྲས་ཤིང་། དེའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་དོས་ཀྱི་དམ་སྲུག་པལ། མཛུགས་ཏུ་
ཁུལ་དེའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་ང་ཚོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་གར་མོ་གཞན་འཁྲབ་སྟོན་གྱིས་མཛད་སྒོ་གོལ།

མཛད་སྒོ་དེ་དག་བྱེད་ཡོད་ལ་ཆུ་ཚོད་གསུམ་ཅུ་འགོར་ཞིང་། དེའི་རིང་ང་ཚོའི་རྫོག་ཁྲ་དང་། དཀའ་ངལ་ཚོ་
ཡང་བརྗེད་པ་སྟུང་བར་གྱུར་ཏེ་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་དོན་དུ་ང་ཚོས་ལས་འགན་ཞིག་སྐྱབ་པར་སེམས་པའི་དམ་
བཅའི་རི་མོ་སྲིང་ལ་ལམ་ལམ་ཤར་བྱུང་།

ས་གནས་དེ་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཞུ་ཡིག་དང་། ཁོ་བོ་སྤྱོད་ཟེན་པའི་རྗེས་འབྲེལ་བཀའ་ཤིས་སྐྱུན་པོའི་
ཚོས་སྲུང་མང་འབྲེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀའ་འདུལ་རྒྱ་བསྐྱར་ཞིང་། འགོ་ལགས་སྟུང་བྲས་ན་བསྐྱེད་བཀའ་དེ་དག་
ངའི་མིང་བཏགས་དངོས་གཞིའི་སྲོན་ཅུང་གཏོང་དགོས་ཀྱང་སྐབས་དེར་གཏོང་མ་ཐབས་པ་རེད།

རྒྱ་མིས་རྗེས་འདེད་གཏོང་རྒྱའི་གནས་ལུགས་ཡོད་སྟབས་མདོན་གསལ་ཆེན་པོའི་རྗེས་ཁང་དུ་མ་བསྐྱད་པར་བྱེད་
སྟུང་དགོན་པར་བྱེད། དེར་ཡང་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བྲས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ང་ཚོས་དེ་སྲོན་སྒོ་ཡལ་ལ་མེད་པའི་
དངོས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་དྲང་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་། དེ་ནི་ཁོ་བོ་བོད་ནང་དེ་ཁུལ་པན་ཚུན་དུ་བསྐྱད་ན་རྒྱ་
མིས་རྗེས་འདེད་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་གར་ཡོད་སར་དམག་འཐབ་མང་བ་ཡོང་རྒྱ། འདི་སྲུང་སྲོབ་ཀྱི་དོན་དུ་བོད་
མི་དཔལ་པོ་མང་པོ་ཆུད་ཐོས་འགྲོ་རྒྱ་སོགས་དང་། དགོས་པ་གཞན་ཡང་བྱུང་སྟེ། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱོད་སྲོད་
ཚོགས་པའི་སྟུན་སེང་ཞུ་ཆེད་ས་མཚམས་སུ་ལས་བྱེད་པ་གཏོང་རྒྱུར་གྲོས་ཐག་བཅད། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བཀའ་
འཁོལ་མ་བྱུང་བར་ངང་མཚམས་ཀྱིས་འགྲོ་རྒྱུར་འདོད་པ་མེད། ང་ཚོའི་རེ་འདུན་སྡེ་ལིར་ཞུ་གཏོང་ཐབས་མཁན་

ས་མཚམས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཐག་ཉེ་པོས་དེར་གནས་ལུགས་ཞུ་གཏུགས་ཀྱིས་ལན་གསལ་རི་བྱུང་
སྲིང་ལུང་བྱ་དགོས་མངགས་ཤིང་། ཁོང་ཚོ་དེ་ལྟ་བུ་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ཐོན་ཏེ་ས་མཚམས་སུ་ཤར་བསྐྱོད་
བྲས། ཐད་ཀར་བརྩིས་ན་ས་མཚམས་བར་མལ་ལེ་དུག་ཅ་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་གྲོགས་མང་བས་པལ་ཆེར་དེ་
ལས་སྐབས་གཅིག་ཅུ་རིང་བ་ཡོད་ཀྱི་རེད།

དེ་དུང་ཆུ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་སྟེ་ཐོག་ཐོན་ཏེ་ས་མཚམས་སྲོགས་རེ་ཉེར་འགྲོ་དུས་བསྟོད་ལམ་རེ་ལལ་དུ་གྱུར། འདི་
ཁུལ་དེའི་སྡེ་ཉིན་ཚོར་གངས་བབས་ཆེ་བས་ལ་ལམ་པལ་ཆེ་བ་གངས་ཀྱིས་ཁེངས་ཏེ་ཡོད་སྟབས་ལམ་གྲོགས་
འགའ་ཤས་ལ་གངས་སྲིད་རྒྱབ་པ་དང་། ལ་རྩེ་གངས་སྟག་ཆེ་བས་ལམ་བསྟོད་དཀའ་ངལ་བྱུང་། ང་ཚོ་སྲོར་རར་
འགྲོར་ཉིན་བསྟོད་ལམ་ཁག་གསུམ་འདུག་པ་ནས་ང་ཚོ་འགྲོ་ས་སྐྱོད་ལ་ཞེས་པའི་རི་མཐོན་པོ་དེའི་རྩེར་སྐྱབ་
པ་འཐེབས་ཤིང་། གངས་བབས་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་གང་ངད་ཆེ་ཞིང་། ལུས་དང་། ཡན་ལག་འཁྲུགས་འཁྲུམས་
ཐོག། སྤར་། རྗེ་མ་སོགས་ལ་ཡང་འཁྲུགས་པ་ཆགས་འདུག་སྟུང་བར་ངའི་གུཅང་པོ་འཁྲུགས་པས་མནར་ཏེ་
མི་རུས་བཞིན་དུ་རྒྱུད་བསྟོད་མང་པོ་བྲས་སོང་། ང་ཚོར་གྲོན་གོས་འཐོལ་བ་མེད་སྟབས་ཚ་དོད་འགྲུགས་ཐབས་
ནི་གོམ་བསྟོད་བྱེད་རྒྱ་ཅུ་ལས་མེད། ང་ཚོའི་བཞོན་རྒྱ་ཚོར་ཐོར་ཡང་གང་ཐབས་བྲས། དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་
ཚང་མའི་བྱེད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཁར། སྟག་པར་ང་ཚོ་བསྟོད་ཐག་རིང་ཞིང་། རྟེན་ལ་ཚོར་རྒྱ་ཐས་མང་པོ་མ་
བྱུང་བའི་སྟབས་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ལམ་འགྲུལ་དུ་ཡོད་རིང་འགོར་བ་དང་། བྱི་རྒྱལ་གྲོགས་པོ་ཚོར་ང་ཚོའི་
གནས་ཚུལ་རི་བཞིན་འབྲལ་སྐྱུར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་དེ་སྟུང་ཡིན།

སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཅུ་ལ་ང་ཚོས་ལ་རྒྱབ་སྟེ་ངལ་གསོ་བྲས་ཤིང་། དེར་བག་ལེབ་ཐོས། ཆུ་འཁོལ་
དང་། འོ་གྱིང་འོ་མ་སྐན་བུ་བཏུངས་པར་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པོ་བྱུང་།

ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། བཀའ་སྲོལ་གསུམ་ལམ་སྲོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཐེབས་ཤིང་། དེ་ནི་སྤྱོད་ཐག་
རིང་ཡང་ལ་ཚད་དམའ་བ་ཡོད་འདུག་དམག་མི་འགའ་ཤས་ལམ་སྲོགས་གཞན་དག་དེར་བཏང་བར་ཡོངས་
འཛིན་རྣམ་གཉིས་མ་གཏོགས། སྤྱིངས་རྣམས་དགོང་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་གསུམ་ཅུ་ལ་སྲོར་ར་དགོན་དུ་མཉམ་
འཛོམས་བྱུང་།ཞིང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སྐན་བུ་རྗེས་ལ་ཐེབས་འགྲོར་བྱུང་། དེར་ངའི་སྐྱེད་མ་དང་།

གཅེན་མོ་ཡང་བསྐྱད་འདུག་ཁོང་ཚོ་དེ་སྐོན་ནས་ལམ་སྤོགས་གཞན་ཞིག་བརྒྱུད་ཐུང་བསྐྱོད་ཀྱིས་གཞིས་ཀ་བྱ་
ཡལ་དུ་ཉིན་གཉིས་སྤོད་རྒྱ་བྱང་ཡོད་པ་རེད།

སྤོར་རའི་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་དགའ་བས་གང་གཟབ་བྱས། ཕྱི་ཉིན་སྤྱི་ལོ་ཚུ་ཚོ་ད་བཞི་པར་ཐོན། དེ་ཉིན་ང་ཚོ་
རྟ་པ་ཉིས་བརྒྱ་སམ་བརྒྱ་སྤོར་ཡོད་པ་དེའི་ཁོངས་དམག་མི་དང་། ཁམས་རིགས་ཚོ་ཡང་ཡོད། ཡུད་ཅམ་རོང་
གཏིང་བརྒྱད་དཀར་པོ་ལ་རྩེར་འཛེགས། དེ་ཉིན་གནམ་གཤིས་དྲངས་པོ་འདུག་གྲང་། ད་པན་མཐོང་བ་ལས་
མང་བའི་གངས་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱུང་ཤུགས་ཆེན་པོས་དེད་དེ་ང་ཚོའི་གདོང་བར་འཕྱོར་གྱི་འདུག་ ང་ཚོར་
མིག་ཤེལ་ཡོད་པ་ཉུང་ངུ་ལས་མེད་སྟབས་གངས་འོད་འགོག་ཆེད་རས་དང་། སྐ་རིང་པོ་ཚོས་སྐས་མིག་བཀའ་
གྱི་འདུག་ ལ་རྩེ་དེར་ང་ཚོའི་སྤོ་ཡལ་དུ་མེད་ཅིང་། སྤོ་འཚབ་སྟེ་བའི་སྐ་སྤྱད་ཅིག་སྤོ་བར་ཐོས་འཕྲལ་གནམ་གྱི་
རྒྱུང་འཁོར་ཉིས་ལྟན་ཞིག་ང་ཚོའི་ལམ་སྤོགས་མཁའ་དབྱིངས་བརྒྱུད་ཡོད་གི་འདུག་ ང་ཚོ་མི་རྟ་མང་པོ་གངས་
གྱི་དྲུག་དུ་ཡོང་བཞིན་ཡོད་སྟབས་ལམ་སེང་མཐོང་ཐབ་རྒྱུར་བརྟེན། དེར་ཚང་མ་རྟ་བབས་ཉེ་པལ་ཆེར་བྲག་
རྩེ་ཚུང་ཚུང་འདྲ་དང་བསྟེན་ཉེ་ཡིབ་ཐབས་བྱེད་ཅིང་། དམག་མི་ཚོས་མེ་མདའ་པབ་སྟེ་ད་པན་ཉམས་སྤོར་
མེད་པའི་ཡལ་ཞིག་ལ་རྒྱབ་ཚོག་གྲ་སྐྱིག་བྱེད་གྱི་འདུག་ ངས་རྒྱུང་གིས་བདས་ཐེན་པའི་གངས་ཤུལ་ས་ཆ་སྐྱམ་
ནག་ཅིག་ཐོག་བསྐྱད་པ་ཡིན། གནམ་གྱི་དེས་སྤོར་གྱི་མེད་པར་ང་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཤར་བསྐྱོད་བྱས་པར་བརྟེན་
རྟགས་རི་ཡོད་ང་ཚོ་སས་གྲང་མཐོང་མ་ཐབ།

སྤོ་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོལ་ཐེན་པའི་རྗེས་ལ་གནམ་གྱི་དེ་སྤོར་ང་ཚོ་སྤོར་མོལ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། ང་ཚོའི་
བསམ་པར་རྒྱ་དམར་གྱི་གནམ་གྱི་ཡིན་ཤིག་བྱས། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ས་གནས་དེ་ཁལ་ཡལ་གཞན་སས་གྲང་
གནམ་གྱི་གཏིང་དོན་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མིའི་གནམ་གྱི་ཡིན་ན་ང་ཚོ་འཚོལ་ཆེད་མ་གཏོགས་ས་ཁལ་དེར་ཡོང་དོན་
ཡོད་པ་མ་རེད། གནམ་གྱི་དེས་ང་ཚོ་མཐོང་བའི་རྟགས་མཚན་གང་ཡང་བསྟན་མ་སོང་ཡང་། ང་ཚོ་མ་མཐོང་
བར་ཆ་ཞོག་ཐབས་མེད་སྟབས་ང་ཚོ་གར་ཡོད་གར་འགྲོ་རྒྱ་མིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སོང་སྟམ་པའི་སྤོ་སེམས་
འཚབ་འཁྲགས་གྱི་ངང་མ་མཐོང་ལམ་བཟོད་བྱས། འོན་ཀྱང་། གནམ་གྱི་གཞན་དག་མང་པོ་ང་ཚོའི་རྗེས་སུ་ཡོང་
ན་སྟམ་ང་ཚོས་ཚོ་ཁག་ཚུང་དུ་བཏང་སྟེ་ཁ་འཕྱོར་གྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་། དེ་མིན་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད། རོས་
པོད་གྱི་ས་ཁལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱད་གྲང་རྒྱ་མིས་གནམ་གྱིས་འཕོམ་འཕེན་པ་དང་། ས་མཐོང་བསྐྱོར་ཉིན་ལ་

བརྟེན་དེ་ཡང་རོས་སྤོ་རྒྱལ་དུ་མ་བསྐྱོད་ཐབས་མེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་ཞིག་རེད།

ཉིན་དགའ་མཚམས་ས་ཁག་ཅིག་ཏུ་ངལ་གསོ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཆེད་ཡུད་ཅམ་སྤོད་རིང་རྒྱུང་འཚབ་ཆེན་པོ་
ལངས་ཉེ་ངལ་བསྐྱུན་བྱུང་། དེ་ནས་མུ་མཐུན་གྱིས་ཕྱིན་པར་མཚོ་སྤུའི་སྤོགས་ཐང་ཆེན་གངས་གྱིས་གཡོགས་
པའི་ནང་སྟེབས་ཤིང་། དེར་གནམ་གཤིས་དྲངས་གཤིས་མིག་ཤེལ་མེད་པ་ཚོར་གངས་འོད་གྱིས་དཀའ་ངལ་
སྤར་ལས་ཆེ་བ་བཟོས་སོང་།

དུང་ལམ་འཕྲང་དཀའ་ངལ་ཅན་ལ་རྟ་ཐོག་ཏུ་ཉིན་གཉིས་བཟོད་དེ་བོད་མི་སྤོད་ཡལ་ས་གནས་མང་མང་ཟེར་
བར་འགྱོར། དེར་སྤོན་དུ་བཏང་བའི་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་ང་ཚོ་སྤྱི་གྲོ་སྤོད་བྱས་འདུག་པ་དེ་ནས་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་
བསྐྱོད་འཐུས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་བྱུང་བའི་གསར་འགྱུར་བཟང་པོ་གོ་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་
ཡོད་པའི་ས་སྤེ་དང་པོ་ཚུ་དྲངས་མོར་ང་ཚོའི་དོན་དུ་གྲ་སྐྱིག་བྱེད་པ་ཡང་ཁོང་ནས་མཐོང་ཐོས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་
ལུབ་མོ་ང་ཚོ་སྤོ་དལ་བ་བྱུང་། ད་པན་ང་ཚོས་དགོང་ལྟར་ཕྱི་གོས་ཅམ་མ་གཏོགས་གྲོན་ཆས་མ་པད་པར་ཉལ་
བ་ཡིན། མང་མང་ནི་བོད་གྱི་ས་སྤེ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བཟོད་ལམ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེར་ཁམས་པ་དང་།
དམག་མི་བརྒྱ་སྤྱི་འགའ་ཤིས་ནས་སྤུང་འགོག་གི་གྲ་སྐྱིག་གང་ཐབ་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་ཚོར་རྒྱ་མིས་གནམ་
ཐོག་ནས་འཕོམ་འཕེལ་མ་འཕངས་ན། སྤོ་བར་དུ་ང་ཚོ་འཛིན་བཟང་དང་། བཟོད་ལམ་འགོག་ཐབས་མེད། ས་
གནས་དེར་གནམ་གཤིས་སྤྱི་གོས་ཤིག་བྱུང་། འགྲུལ་བསྐྱོད་འདི་རེས་གྱི་གར་ནང་ཉལ་བ་ཡང་དང་པོ་ཡིན།
ཆར་ཞོད་ཆེ་བས་ངའི་གར་ནང་ཐེགས་པ་རྒྱག་གི་འདུག་ སྤྱི་ལོ་ཚུ་ཚོ་ད་གསལ་པར་གཉིད་སད་བྱུང་བར་ཡར་
ལངས་ནས་ཉལ་བྱི་དེ་དག་གར་བྱུང་བར་སྟན་བྱ་སྐམ་ས་ཞིག་ཏུ་སྤོ་རྗེས་བྱས་གྲང་། འོས་པོ་ཞིག་མི་འདུག་པས་དེ་
གར་ཚོག་བར་སྤོད་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་། གར་གཞན་ན་སྤོད་མཁའ་ཚོར་ཡང་དཀའ་ངལ་དེ་བཞིན་བྱུང་འདུག་
སྤོ་རྩོ་ཆ་རྩིང་མཚམས་སྟན་འདུང་ལས་མི་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཉིན་བྱེད་མཚམས་ནས་བཤལ་ནང་ཆ་བས་ཆེན་
གྱི་ནད་བབས་རྗེ་ཐར་སོང་།

འདི་ལུབ་རོས་སྤོད་ཡལ་ཁང་པ་ཚུང་དུ་ཞིག་ནང་གནས་སྤོས་བྱས་གྲང་། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དངོས་མི་གཙང་བ། ལང་
དུ་བྲག་མང་ཞིང་། ཁང་པའི་འོག་ནས་སྤོ་སྤྱི་གས་གྱི་སྤྱད་དང་། མགོ་ཐད་བྱ་གདང་སྟེང་བྱིམ་བྱའི་སྤྱད་ཚོར་ཆེ་

ལ་སྐབས་དེ་ཁོ་ལོ་ཉལ་སའི་འབྲིས་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་འདུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ངལ་
བསམ་བསྐྱོན་མར་གྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་གཉིད་སེམས་པ་ཡི་ནས་མ་གྱུར། སང་ཉིན་སྤྱོད་ཡང་གཟུགས་བབས་འགྲུལ་
བསྐྱོད་མི་ཐབ་པ་ལྟ་བུ་འདུག རོས་ལས་སེམས་གཉིས་ངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱུང་འཕྲིན་
གསར་འགྱུར་ཐོག་རོས་རྩ་ལས་སྤྱངས་ཏེ་བརྒྱབས་མཐར་སྤྱུག་པོ་བྱུང་ཚུལ་ཞིག་བཤད་ཐོས་བྱུང་བ། དེས་ཁོ་ལོ་
དང་མཉམ་དུ་མེད་པའི་མི་ཚོར་སེམས་འཚབ་དངངས་སྐྱེས་ཡོད་རྒྱུ་ཡང་། ང་ཚོར་གནས་ཚུལ་དེ་སྤྱི་བྱུང་མེད་
ཅིང་། འོན་ཏེ་ནད་མཐར་དང་དུས་མཚའས་བྱུང་བས་དགོད་འོར་པོ་བྱུང་།

གལ་ཏེ་ངའི་ནད་བབས་དྲག་སྤྲོས་བྱུང་ན་ཡང་མང་མང་དུ་ཉིན་གཅིག་བཅའ་སྲོད་གྱིས་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་རྒྱ་གར་
ལ་ཡོད་མཁན་དང་། ཕྱིར་ལོག་བྱེད་མཁན་རྣམས་གོ་བསྐྱར་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིར་བཏང་བརྗོད་
ན་སེར་སྤྲོས་ལས་བྱེད་རྣམས་མཉམ་དུ་ཡོད་རྒྱུ་དང་། དམག་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཚོ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་རྒྱ་བྱས། ལྷ་
མ་རྣམས་ལྟ་ས་ནས་ཐོན་སྐབས་ནས་རོས་གང་དུ་འགྲོ་ཡལ་དེར་ཡོད་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་། རྗེས་མ་ཚོ་
རོས་སྤྱང་སྤོབ་ཆེད་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་ལས་ཆེར་རང་རང་གི་འདོད་པར་ཡང་རྒྱ་མི་གར་ཡོད་པར་སྤྱིར་
ལོག་གིས་དགྲ་འཐབ་ལ་མཐད་དུ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ཉིན་སྤྱོད་ཡང་རོས་ནད་མཐར་གྱིས་རྩ་བཞེན་མི་ཐབ་གྱུར། རྒྱ་བསྐྱུང་ཁམས་པ་དང་། དམག་མི་ཚོའི་འགན་
འཁུར་ཡང་དུ་གཏོང་དགོས་པར་བསམས་ནས་ཐོན་རྒྱ་བྱས། ཐོན་ཁར་སྤྱིར་ལོག་བྱེད་མཁན་ཚོར་མངལ་ཁ་
དང་། སྤྱང་དངོས་སྤྱད་དེ་ཁོང་ཚོས་བསྐྱོན་སྲིད་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་དོན་དུ་བསམ་པའི་སྤྱིར་སྤོབས་ལ་ཡི་རངས་
ཤིང་། དགྲ་སྤྲོགས་སྤྱིར་སྤོག་ཁ་ཅམ་མིན་པར་སྤོས་བཏང་གིས་བསྐྱོད་རྒྱུར་ཡིད་སྤོབ་པ་དང་། དེ་ཉིན་རང་བོད་
ས་བརྒྱལ་ནས་གཞན་ཡལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྤོབ་ཤིང་འཕྲེང་བ་ཞིག་གི་རང་དུ་སྲོད་ཞག་ནས་ཐོན་བསྐྱོད་བྱས།
ངའི་རྗེས་འབྲངས་ཚོས་ཁོ་ལོའི་ལས་ཁམས་དང་བསྐྱོན་ཏེ་མུ་ཞིག་ཐོག་བསྐྱོན་བྱུང་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དལ་པོ་
དང་། ལོམ་བསྐྱོད་བྱེད་སྤྱངས་ཐོ་ལོ་ཞིག་འདུག ང་ཚོའི་སྤྱི་ཡོད་ལྷགས་ལྷར་མཛོ་སྤྱིར་ཞོན་ཏེ་རང་ཡལ་
ནས་ཐོན་པ་ཡིན།

ས་མཚམས་དེར་བསྐྱོད་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། ཕྱོགས་
མན་ཚོན་གཉིས་ཀའི་ཡལ་རོང་གི་གནས་ཚུལ་འདྲ་པོ་འདུག སྐབས་དེར་ལས་མི་བདེ་བ་དང་། སེམས་མི་སྤྲིད་
པ་བཅས་ཀྱི་ཁམས་ཉོག་པོ་ཞིག་བྱུང་། ། །

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ད་སྟོན་དང་། མ་འོངས་པ།

༡༡། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ས་གནས་གོང་དང་། གོང་བརྒྱལ་དག་དུ་རིམ་འགྲོར་སྐབས་བརྗེ་ཞེན་དགའ་བས་བྱུང་
བ་དེས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་སྤྱུག་མངོན་གྱུར་པ་དེ་ཞིག་མ་སངས་ཐབས་མེད་སྤྱི་བར་གྱུར། རྒྱ་ཐང་མེ་འཁོར་
སྤྱུགས་ལམ་དུ་འགྲོར་རྒྱུར་དུང་ཉིན་བདུན་གཅིག་ཅམ་ལམ་བསྐྱོད་དགོས་ཐོག་དེ་ཡང་མང་ཆེ་བ་རྩ་བསྐྱོད་
བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལ་འགའ་ཤས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དགོས་ཀྱི་འདུག ལམ་བར་དུ་དེ་སྲོན་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་སྐབས་ངོ་ཤེས་
ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་གཞུང་ཞབས་པ་དག་ཐག་འཕྲད་གྱིས་དགའ་བོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྤོ་ཤོན་ལས་བྱེད་པ་དང་།
དེ་སྤྱི་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་དུས་ཀྱི་སྤྱད་སྤྱོད་དེ་ཡང་འཕྲད་བྱུང་། དེ་དུས་སྲིད་སྲོན་སྤྱི་ཞབས་ནེ་རུ་ནས་མཛོལ་བརྗེའི་
རྒྱུར་འཕྲིན་ཞིག་གནང་འགྲོར་བཤད་། ང་དང་། ལས་རོགས་ཚོས་བྱེད་ལ་དགའ་བས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཐར་
པེབས་ཐབ་པར་བཀུ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། བྱེད་དང་། བྱེད་གྱི་སྤྱི་ཡོད་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་རྒྱའི་མཐན་
རྒྱུ་རི་དགོས་ང་ཚོས་དགའ་སྤྱོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གར་མི་མང་ནས་བྱེད་ལ་སྤྱིར་བཞིན་གྱས་བཀུར་ཞུ་རྒྱུར་ཐོ་
ཚོམ་མེད། འཚམས་འདྲི་ཡོད་ཅེས་འཁོད་འདུག རོས་ཏེ་རི་བར་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སྤྱི་ཡོད་སྐབས་བཀུ་
ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་འཕྲིན་ཆེས་མང་པོ་འགྲོད་འགྲོར་བྱུང་ཞིང་། འཛམ་གླིང་ས་གནས་གང་སའི་གསར་
འགྱུར་མཁན་ཚོའི་སྤྱི་ཚབ་པ་དང་། དཔར་འདེབས་བྱེད་མཁན་བརྒྱ་སྤོབ་ནས་ས་ཐག་རིང་པོ་དེ་འདྲར་དུ་ཐག་
འཕྲད་ཐོག་ལོ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཉན་དུ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་རེད།

ཁོ་ལོ་ཅག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་འཛམ་གླིང་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་དེ་སྤྱི་བའི་དོ་སྤྱང་བྱས་པ་དེས་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་
པོ་ཐེབས་བྱུང་ཡང་། ངའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་གོ་སྤྲིག་ལེགས་པོ་ཞིག་ཟེན་མེད་པ་དང་། འོད་དུ་ཡོད་པའི་ངའི་
མི་མང་ཚོའི་དོན་དུ་བརྗོད་ཆིག་དེ་རེར་ཡང་བསམ་གཞིགས་ཅན་ཏན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་སྤྱི་བས་སྤོབ་མོལ་གང་
འདྲ་ཐོལ་བྱུང་གིས་བརྗོད་ཐལ་གྱུར་ན་མི་འགྲིགས་པས། དེ་བའདེའི་གཤམ་དུ་བརྗོད་འགོད་བྱས་ཡོད་པ་སྤྱིར་
གྱི་གནས་ལགས་སྤོབ་མོལ་འོས་འཚམས་རགས་བསྐྱུས་ཤིག་བཀུམས་པའི་ནང་། སེམས་གསོ་རི་འགྲོར་དང་།
རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དགའ་བས་གནང་བ་སོགས་ལ་དགའ་བོ་བྱུང་ཚུལ་དང་། དུང་བརྗོད་བསྐྱོན་ལ་བོད་དུ་མི་
གསོད་ཁག་སྤོབ་གྱི་རྒྱུ་རན་རིང་མིན་མཚམས་ཚོད་ཡོད་རེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་གྱིས་ཡོད། ཉིན་གཉིས་རྗེས་
པོ་ཅིང་དུ་སྤོབ་བརྗོད་ཅིག་བཏོན་པའི་ནང་། རྒྱ་ལའི་སྤོབ་མའི་སྤོབ་བརྗོད་ཐེར་བ་དེ་ནི། ཡིག་ཆ་རྒྱུང་བཤད་དང་།

བརྗོད་དོན་ལྟ་བུ་འཕྲོར་ཅན། རྒྱན་དང་། བུ་གསུམ་གང་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་སྤྲོད་གསུང་སྐད་སྣ་མའི་
ལོག་སྤོང་བ་ཚོས་འཁྲིད་ལགས། བོད་གི་སྤྱིང་བརྗོད་ནི་སྐོར་ནས་བརྗོད་བ་མིན་པར། བཅོམ་རྒྱལ་རིང་ལགས་
བཅོམ་འཇུག་མཁའ་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་དེའི་ནང་བཏོན་འདུག་ཅེས་བཤད་འདུག། སྐབས་དེར་རྒྱ་མིས་
བཅོམ་རྒྱལ་རིང་ལགས་བ་དང་། རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལགས་བ་ཞེས་ཁོང་ཁྱོད་མོ་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན། ཚིག་
གིས་འཁོར་ནད་བཟོ་བ་སྤྲོ་ཞིང་། བདེན་པར་ཆ་འདོགས་བྱས་ན་དེ་དག་བདེན་འགྲེལ་སྟེ་བར་མདོན་སྲིད། རྒྱ་
གར་གཞུང་གི་གཏམ་བརྗོད་པ་ཞིག་ནས་དེ་སྐོར་ལན་འདེབས་གཟབ་ནན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་དོན་དང་མ་
འགྲེལ་བའི་རྗོད་ཚིག་རྒྱལ་མོའི་ལན་འདེབས་བྱེད་པར་བརྟེན་དེ་འདྲའི་སྤྱིང་རྗོད་ནང་དེད་རང་ཞུགས་འདོད་མེད་
ཀྱང་རྒྱ་མིས་བདེན་རྒྱུན་གོ་སྤྲོད་བརྗོད་བ་དེར་ཉིན་ཤིང་སྤྱིང་རྗོད་པས་གསུང་མཁའ་ཚོར་སྤྱིང་བརྗོད་གཉིས་བ་
ཐང་དུ་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་བརྗོད་ཐོག་མ་དེ་དག་དེད་རང་གིས་བརྗོད་པར་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་བ་ཡིན།

རྒྱ་མིས་གཅོད་གཟབ་རྣམས་མ་ལྟར་མེད་འཁྲུག་དེ་སྐོར་སྤྱིང་ལ་ཁག་འདོགས་བསྐྱོན་དགྲི་བྱེད་བ་དེར་ཡང་
བསྐྱར་ཏེ་ལས་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་བསམ་སྤྱིང་ནང་གི་བཅོམ་རྒྱལ་རིང་ལགས་བ་དང་། རྒྱ་གར་ནང་གི་བོད་མི། རྒྱ་
གར་གཞུང་། བོད་གྲི་དབང་སྐྱུར་བརྗོད་ཚོགས་བ་ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་བ་བཅས་པར་དུས་
སྐབས་འདྲ་མིན་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་བསྐྱོན་འཇུགས་བྱེད་ཅིང་། རང་གིས་རང་ལ་བདེན་པ་དོས་འདོན་བྱེད་འཇུག་ཐབ་
ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་ཚོས་བཅེངས་བཤོལ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་ཟེར་བའི་གང་ལ་བཅེངས་བཤོལ་གཏོང་བའི་མི་
མང་ཚོས་བཅེངས་བཤོལ་གཏོང་མཁའ་ལ་དེ་འགྲེལ་དོ་རྒྱུ་བྱས་ཤིང་། བོད་གྲི་དབང་བསྐྱུར་བརྗོད་ཚོགས་ནས་
འགྲེལ་སྤྱིང་རྒྱ་མིར་མཐུན་འགྲེལ་ཆེ་བ་བྱས་བ་རེད།

དེད་ཏེ་རྗོད་པར་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སྤྱི་བསྐྱུར་སྐབས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ང་ཚོ་གནས་སྐབས་སྤོང་ཡལ་མ་
སྤྱི་རིང་འབོད་འཁྲིད་བྱ་རྒྱུའི་དམིགས་བསལ་གྱི་མེ་འཁོར་གྲ་སྐྱིག་གནང་འདུག་ཅིང་། མ་སྤྱི་རི་ནི་སྤྱི་མིའི་བྱང་
སྤྲོད་ཏེ་མ་ལ་ཡའི་རི་འདབས་སྤྱི་ཡོད་བ་དེར་མེ་འཁོར་ནང་ཉིན་ཤིང་ཤིང་བཤོད་དགོས། ལམ་བར་མེ་འཁོར་
བབས་ཚིགས་གང་ཡོད་སར་ཤིན་ཏུ་འབོར་ཆེའི་མི་མང་ནས་དགའ་འབོད་བྱེད་བ་དེ་ནི་བརྗོད་ཐབས་མེད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སྤོང་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་སྐབས་དགའ་བསྐྱེད་རྗོད་བྱས་བྱུང་གསོས་བྱུང་བའི་ཐོག་ད་ལམ་ནི་
རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གསུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་སེམས་འགྲུལ་ཆེ་ཐེབས་གྱིས་སྤྱི་གྲུག་བསྐྱེད་བདེ་བའི་དོ་སྤོང་

ཡིན་ཞེས་པའི་བོད་གྱི་གཏམ་དཔེ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། ཁོང་ཚོ་རང་བཞིན་བསྐྱོད་ཆེད་མིན་པར་བོད་དུ་ཤ་
ཞེན་གྱི་རྣམ་པ་རི་ཡོད་སྟེ་པའི་ཆེད་དུ་ཡོང་བ་རེད་

མ་སྤྱི་རིང་འབྲོར་ནས་འགྲིམ་འགྲུལ་རིང་པོའི་ངལ་དུབ་ངལ་གསོ་ཐོབ་ཐོག་དབུག་ཞིང་ཉམས་དགའི་ངང་ང་ཚོའི་
དགའ་ངལ་སྐོར་བསམ་གཞིགས་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གྲ་སྐྱིག་འོག་རྣ་རམ་ས་ལའི་གནས་
ཁང་གསུང་བར་གནས་སྤོས་མ་བྱས་བར་མ་སྤྱི་རིང་པོ་གཅིག་ཅུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ལུས་བྱང་ས་
ཁལ་དུ་ཡོད་པའི་རྣ་རམ་ས་ལར་ཡུན་སྤོང་བྱས་འཇུག་ལ་བརྟེན་དེར་སང་འདི་གར་སྤོང་མས་ཡིན།

ང་ཚོ་མ་སྤྱི་རིང་འབྲོར་ཏེ་མི་རིང་བར་རྒྱ་གར་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་
ཡང་བསྐྱར་སྤོང་མོལ་ཡུན་རིང་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དེ་ལ་དགའ་བོ་བྱུང་། རྒྱ་ནག་ནང་བསམ་ཡོད་མི་སྣ་རྗོད་
ཡོད་པས་བསམ་གཞིགས་ནན་ཏན་གྱིས་གོས་མོལ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་
འགྲུར་མཁའ་ལ་གཏམ་བརྗོད་མ་བྱས་བར་དེད་ནས་རྒྱ་མི་གྲུང་བཟུལ་སྤོང་བརྗོད་དེའི་བསྐྱབས་གང་ཡང་བྱས་
བ་མེད་ཀྱང་། བོད་ནས་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མི་མང་པོ་རིམ་འབྲོར་གྱིས་བོད་གྲི་གནས་ཚུལ་རྗོད་ཞུ་བའི་སྤྱི་གྲུང་
ཚུལ་གོ་ཐོས་གྱིས་འདིགས་དངངས་བསྐྱེད་པའི་ཁར། རྒྱ་མིས་བོད་ལ་བཅོམ་གཞོན་བྱ་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོད་
བཅད་ཐེན་པའི་མདོན་གསལ་རྗོད་ཆེད་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་
གཞུང་ནས་ཁོང་ཚོའི་སྤྱི་ཚབ་བསམ་རི་བྱེད་དུང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་ཤིང་
འདོད་མོས་བྱས་བར་དུང་ཡིད་ཆེས་མི་ཐབ་ཚུལ་བརྗོད་བ་མ་ཟད། གསུ་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་བ་ཞིག་ནས་བོད་
གྲི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུག་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུར་རྒྱ་མིས་མོས་མཐུན་བྱས་ན་ང་དང་། རའི་གཞུང་ནས་ཁོང་ཚོས་
རྗོད་པའི་མོས་མཐུན་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་ཡང་བཏོན་བ་ཡིན། དུང་ཡང་ང་ཚོའི་དབང་པན་ཚུན་གཉིས་
པོའི་གོས་མཐུན་ཞིག་འདོད་དུས་གཏན་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མིས་བསམ་ཚུལ་དེ་ལ་དྲུང་ལེན་གཏན་ནས་མ་
བྱས་བ་རེད།

གསུང་འགྲུར་མཁའ་གྱི་ཚོགས་འདུ་དེར་དེད་ནས་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཤིང་།
དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་མཁའ་ནི་དེད་རང་ཡིན། དེ་རྗེས་མ་སྤྱི་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལགས་མཁའ་སྤྱི་གྲུག་

འཕྲད་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོག་མ་དེ་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་དེད་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་དེ་འཕྲས་ལེགས་བྱུང་ཚུལ་
གསུང་གི་འདུག

ང་ཚོའི་གནད་དོན་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཀྱང་། ཞི་གྲོས་གྱིས་འགྲིགས་ཐབས་མ་བྱུང་ན་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་བསྐྱུལ་བྱ་དགོས་མི་ཡོང་ངམ་སྟེ་མ་པ་ཅམ་ལས། མྱོ་བར་ཐག་གཅོད་གཏན་འཁེལ་མ་
བྱས་ཀྱང་། བྲིམས་ལུགས་གྱི་དོན་གནད་འགའ་ཤམ་གནད་གལ་ཇི་ཆེར་གྱུར་པ་རེད། ང་ཚོ་ཉེ་བའི་ཆར་ཡང་།
མི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གསལ་བཞི་ཅམ་རིང་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཡང་། རྒྱ་མིས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤམ་གཏན་དུ་ཡིན་
ཚུལ་དང་། གལ་ཏེ་དེའི་ཁངས་སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ན་བོད་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་འདི་དག་རྒྱ་མིའི་ནང་གི་ལས་
དོན་ཡིན་པས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཐེ་བྱུས་མི་ཐབ་ཅེས་རྗོད་འཇུགས་བྱེད་གྱི་རེད།

དེད་མ་སུ་རིང་སྲོད་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་པ་ནས་དུས་རབས་འདིའི་འགོ་སྟོད་གྱི་ཆེངས་
ཡིག་ཁག་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གོང་བརྗོད་ཟིན་པ་སྟུང་། ཁོང་ཚོས་ཐག་གཅོད་གཏན་འབེབས་བྱས་
གསལ་དུ། ང་ཚོ་རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་བཀོད་བྱུས་འོག་ནས་དངོས་
དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་ཡིན་པ་མ་ཟད། བྲིམས་དོན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་ཡང་རེད་ཅེས་ཐག་གཅོད་
བྱས་འདུག

དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་ཞིབ་གྲོས་བྱེད་སྐབས་གྲོས་མཐུན་དེར་མིང་རྟགས་བཀོད་
པ་དེས་ང་ཚོའི་རང་དབང་ཆ་ཚང་རྗེས་སྲོད་བྱས་པར་མཐོང་ན་ཡང་། མིང་རྟགས་འགོད་མཁན་ཚོར་སྲོག་ཉེན་
དང་། བོད་དུ་དྲག་སྲོད་གྱི་འཆར་འགོད་བྱེད་ཉེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་མིང་རྟགས་མི་འགོད་དབང་
མེད་བྱུང་ལགས་ང་ཚོས་རྗོད་འཇུགས་བྱེད་ཐབས་འོན་ཀྱང་། ང་ཚོའི་སྲོགས་སུ་རྗོད་སྲིད་གཞན་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་
པ་ནི། གཞན་གྱི་དྲག་ཤུགས་དབང་འོག་ཏུ་ཚུད་དེ་མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་ཆེངས་ཡིག་ཡོད་ཚད་ལ་ཚད་འཇིན་
མི་འཐེང་བ་ཡང་ཡོང་མི་ཤེས་པ་དཔེར་ན། དམག་འཁྲུག་རྒྱལ་པོས་བྱུང་རྗེས་པན་ཚུན་ཆེངས་འཇོག་བྱེད་མཁན་
ཡོད་པ་བཞིན་རེད། གལ་ཏེ་ཆེངས་ཡིག་དེར་སྲོགས་གཅིག་ནས་འགའ་འདས་བྱས་ན་སྲོགས་གཞན་དེ་བྲིམས་
ཐོག་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེད་ཐབས་ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱ་འཇིན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

རྒྱ་མིས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་དང་འགའ་འདས་དེས་པར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ང་ཚོས་ཁངས་སྐྱེལ་
བྱེད་ཐབས་པ་ཡིན། ད་ཆ་ངས་གྲོས་མཐུན་དེར་རྒྱ་འཇིན་མ་བྱས་སྐབས་གྲོས་མཐུན་མ་བཞག་སྲོན་ང་ཚོའི་གནས་
སྟངས་རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་དེར་གནས་ཡོད།

ང་ཚོའི་གནད་དོན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་བར་དཀའ་ངལ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་སྲོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་
ཚོགས་འཕྲས་ཁོངས་མེད་པ་དེ་ཡིན། ང་ཚོ་འཕྲས་མི་མི་བྱེད་པ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཟུར་སྲོད་བྱེད་རྒྱུར་དགའ་མོས་
ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མི་འཕྲས་མིར་མ་གྱུར་པ་ནི་ཕོར་མོ་སར་ཡོད་པའི་ཅང་ཤེས་ཤིག་གཞན་དེ་འཕྲས་མིའི་ཁོངས་ཡོད་
པ་རེད། དེ་སྟེང་ཡིན་ན་ཡང་། དེད་ནས་བོད་དོན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་གྱི་འཕྲས་མི་ཚོའི་མདུན་དུ་
ཞུ་ཐབས་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་པ་ནི་དེད་དམ། ཡང་ན་བོད་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་སྟེ་བ་མིན་ལ། ཁོང་ཚོ་གཞན་
དང་། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱང་མ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་ནི་བྲིམས་དཔོན་དང་། བྲིམས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་པ་རང་
དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་ཚོར་རྒྱལ་སྲོད་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ལྔ་བཅའི་བྲིམས་དཔོན་སྟོང་ཕྲག་སམ་ཅུ་
ཅམ་ཡོད་པ་རེད།

ཚོགས་པ་དེ་འཇུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྲིམས་ལུགས་མི་ཉམས་གོང་སྲོད་བྱེད་པ་དང་། བྲིམས་འགའ་
ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་འཇུག་སྤོང་བྲིམས་ལུགས་གྱི་བསམ་ཚུལ་འདོན་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཚོགས་པ་
དེས་རང་གི་འགན་འཁུར་བཟང་སྟེ་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པ་དེ་ནི་དེད་དགའ་སྲོད་བྱེད་འོས་པ་
བྱུང་།

ཚོགས་པ་དེས་བོད་དང་། རྒྱ་མི་གཉིས་ཀའི་སྤོང་བརྗོད་རིགས་ལ་བརྟུག་དབྱེད་བྱས་ཤིང་། ལས་དོན་འདི་
སྒྲོར་མཁས་པ་འགའ་ཤམ་བཅོན་སྲོལ་བོད་མིའི་སར་ངོ་གཏུགས་དྲི་ཞིབ་ཏུ་བཏང་སྟེ་ངས་ཀྱང་གོ་ཐོས་མ་བྱུང་
བའི་གནས་ཚུལ་འཇུགས་སྤང་ཅན་ཇི་སྟེད་ཁོང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་འདུག མནར་གཅོད་ཚབས་ཆེན་བཏང་

ལགས་སྐྱོར་པའ་ཆེ་བས་སྐོག་འདོད་ཡོང་རྒྱ་མིན་པ་ལྟར་དེ་ནས་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་བརྗོད་རྒྱ་མིན་ཞིང་། ལྷོགས་
ལྷུང་སྤངས་པའི་ཚོགས་པ་དེས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་བཅོམ་གཞོན་གྲས་ལགས་སྐྱོར་ནས་རགས་བསྐྱུས་ཤིག་
པའི་མི་མང་གི་དྲང་བདེན་མཚོན་གྱིད་དུ་བརྗོད་ན། ཚོགས་པ་དེས་ཞིབ་རྟོག་གྱིད་ལགས་དང་། ཐག་ཚོད་རི་བྱུང་
གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཆ་ཁོང་ཚོའི་སྣེ་དེའ། <<པོད་ཀྱི་བྱི་དོན་དང་། བྱི་མས་ལགས་>>ཟེར་བ་དང་། <<པོད་དང་།
རྒྱ་ནག་མི་མང་དམངས་གཙོ་>>ཟེར་བ་གཉིས་ནང་ཞིབ་འཁོད་ཡོད་འདུག

ང་ཚོའི་མི་མང་སྣོད་ཚོ་བཅུ་ཕྱག་མང་པོ་དམག་ཐོག་དང་། ཆེད་དུ་སྐྱེར་གསོད་བྱས་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་དམར་
པོའི་རིང་ལགས་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱས་དྲོགས་སམ། དུང་པ་ལོར་གསོག་འཛོག་བྱས་པའམ། ལོ་སའི་གནས་སྤངས་
སམ། ཡང་ན། རྒྱ་མཚན་ཁངས་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པར་བསད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། ཁོང་ཚོས་ཚོས་
སྤོས་མ་བཏང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡིན། ཁོང་ཚོ་ནི་མེ་འཕེན་གྱིས་བསད་པ་ཅམ་མིན་པར། བརྟུང་བརྟེན། རྒྱང་ཤིང་
ལ་འགེལ་བ། གསོན་བསྐྱེད་ལ། རྒྱ་བསྐྱེད་དུས་བཏུབས། ལྟོ་བཀག་སྐྱེ་བཅོམ་། ལྟོ་འདོགས། རྒྱ་འཁོལ་འཛོམ་
བ། གསོན་སྤྲུལ། ལྷང་ཁོལ་འདོན་བ། ལྟོ་གཙོད་སོགས་གསོད་ལགས་ངན་པ་སྤྱ་ཚོགས་གྱིས་བསད་པ་ཡོད་
ཅིང་། དེ་དག་མང་པོ་ཞིག་ནི་ས་ཁུལ་རང་རང་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་མཐོང་སར་བསད་པ་རེད། ལྷོག་གཙོད་དེ་ལྟར་
གྱིད་སྐྱབས་གཤེན་པོ་དེའི་རྒྱ་གྲོགས་དང་། བྱི་མ་ཚེས་ཚོ་བསྐྱེད་འདུག་གི་ཡོད་པ་ནི་ཚོགས་པ་དེར་གནས་
ཚུལ་མིག་མཐོང་བྱུང་བའི་མིས་བརྗོད་འདུག པོ་མོ་སྤྱི་སྤྱོད་གིས་གསོད་སྐྱབས་དེའི་ནང་མི་ཚོ་བསྐྱེད་འདུག་
པ་དང་། ལྷོག་ཚོས་རང་གི་པ་མར་མེ་འཕེན་གྱིས་གསོད་བཅུག་པའང་བྱུང་འདུག ལྷོག་པར་སྤྲུལ་མ་ཚོར་མནར་
གཙོད་དུག་པོ་བཏང་འདུག རྒྱ་མིས་ཟེར་ན། ལྷོ་མ་ཚོས་ཐོན་བསྐྱེད་མ་བྱས་པར་མི་མང་གི་དུང་པ་ལོར་ཐོག་འཚོ་
ཐབས་བསྐྱེན་ཚུལ་ཟེར་ཞིང་། ལྷོ་མ་ཚོ་དང་། ལྷོག་པར་གྲུས་བཀུར་གྱིད་ལོས་པའི་བསྐྱེད་གྲུས་ཚོར་མནར་
གཙོད་དུག་པོ་མ་བཏང་པོང་ཐོང་གསོལ་འཕེན་འདུག་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་རྒྱ་བཞེན་ཞོན་པ་དང་། བརྟུང་བརྟེན།
གྱིད་པ། དེ་མིན་ངག་ཚིག་གི་ལམ་ནས་བརྗོད་མི་ཐབས་པའི་གྱིད་སྣོད་ངན་པ་སྤྱ་ཚོགས་གྱིས་དམའ་འབེབས་དང་།
མནར་གཙོད་སྤྱི་སྤྱོད་གི་ངང་ནས་གསོད་སྐྱབས་ཀྱིད་ཚོས་རྒྱ་འབྲེལ་བསྐྱེད་ཏེ་འཚི་བ་འདི་ལས་སྤོབས་ཤིག་
ཟེར་བ་སོགས་ཚོས་ལ་ངན་སྤྲུལ་དམའ་འབེབས་སྤྱ་ཚོགས་བྱས་འདུག

མི་མང་གི་མདུན་སར་དམར་གསོད་དེ་ལྟར་བཏང་བ་ཅམ་དུ་མ་ཐད། པོད་མི་འཕོར་ཆེན་བཅོམ་འདུག་དང་།

གར་ཡོད་མི་ཤེས་པའི་ས་ཁུལ་དུ་བཅོམ་འབྲིད་བྱས་པ་དང་། ཡང་ངམ་རྩོལ་དང་། དཀའ་སྤོང་གི་འོག་དུ་ཡང་
འཕོར་ཆེན་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར། ལྷོག་བསྐྱེད་དང་། མནར་གཙོད་མ་བཟོད་པར་རང་སྤོག་གཙོད་མཁན་ཡང་
མང་པོ་བྱུང་འདུག ལྷོས་པ་འདྲེན་དམག་མཁན་རྣམས་དེ་ལོགས་སྤོས་འདྲིགས་བྱས་པའི་བུད་མེད་བ་ཕྱག་ཤུལ་
ལས་རྣམས་མེ་ཤིན་རྣམས་འཕངས་ཏེ་བསྐྱེད་སྤོབས་གསོད་བྱས་པའང་ཡོད།

བ་ཕྱག་པོ་བཅོ་ལྷ་ནས་མ་འབྲུལ་ཡན་སྤོང་ཕྱག་མང་པོ་པ་མའི་ས་ནས་འབྲིད་དེ་གར་ཡོད་མཐོང་ཐོས་མེད་པར་
གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱིད་མཁན་ཚོ་བཅོམ་འདུག་དང་། དམར་གསོད་བཏང་བ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་པ་མས་
ལས་ཀ་ལོགས་པོ་གྱིད་ཐབས་རྒྱ་དང་། ལྷོག་ཚོ་རྒྱ་ནག་དུ་བཏང་སྤེ་སྤོབ་སྤོང་ལོགས་པོ་གྱིད་ལྷོགས་རྒྱ་
མིས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

པོད་མི་པོ་མོ་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་པར་རྒྱ་མིས་ཁོང་ཚོའི་སྤེ་སྤོ་འགོག་ཐབས་བྱས་པར་ཡིད་ཆེས་གྱིད་གྱི་ཡོད་
པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱི་མས་དོན་མཁས་པའི་རྟོག་ཞིབ་པ་ཚོར་ཁོང་ཚོ་རང་མོས་གྱིས་རྒྱ་མིས་གཤེན་བཅོས་
ན་ཐག་ཅན་བྱས་ལགས་བརྗོད་འདུག ཁོང་ཚོའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་། རྒྱ་གར་ནང་གི་གཤེན་བཅོས་གྱིད་སྤངས་
མ་མཐུན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་ཐག་གཙོད་དེས་བརྟུན་བྱས་མི་འདུག་གྱང་། གཤེན་བཅོས་
གྱིད་སྤངས་དེ་དག་སྤེ་སྤོ་འགོག་ཐབས་མིན་པར་གནད་དོན་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་ཡང་གྱིད་ཐབས་
ཡོད་པ་མ་རེད། བྱི་མས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་པའི་སྣེ་དེའ་དེ་དག་བཏོན་ཟེན་པའི་རྒྱུ་ཁངས་སྤེལ་གསར་
བ་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། ལྷོང་གསེབ་རེ་ཐར་གི་པོ་མོ་ཚང་མར་སྤེ་སྤོ་འགོག་ཐབས་བྱས་ཡོད་འདུག

པོད་མི་མང་གི་ཐོག་དུ་དེ་ལྟར་བའི་བྱི་མས་འགལ་བྱས་པས་མ་ཚད། དགོན་ཁག་སྤོར་བཤེགས་དང་། ལྷོ་མ་
གསོད་བཟང་། ལྷོ་རིགས་རྣམས་ངལ་རྩོལ་དུ་བསྐྱེད་འདེད། བསྐྱེད་སྤོམ་མ་དོར་ན་སྤོག་ཉེས་གཏོང་བ། དགོན་
པ་དང་། ལྷོ་ཁང་སྤོང་པ་ཚོར་དམག་མི་དང་། ལྷོ་ཕྱགས་ཀྱི་སྤོད་ཡལ་གྱིད་པ་སོགས་གྱིས་དགོན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་
མང་པོ་བསྤོར་འདྲིག་བྱས་འདུག

རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱི་མས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་པ་ནས་ཁངས་སྤེལ་མང་པོ་བསྐྱེད་གསོག་བྱས་པའི་དོན་འབྲས་སུ།

མིའམ། རྒྱལ་ཁབ་གང་རང་ནས་མི་རིགས་རྩ་མེད་ཅེས་པའི་སྲིམས་འགའ་སྟུག་ཤོས་ཤིག་བྱས་པར་ངོས་
འཛིན་བྱས་འདུག། མི་རིགས་རྩ་མེད་ཅེས་པ་ནི། རྒྱལ་ཁབ་བཅས། མི་རིགས། ཚོས་ལགས་གང་རང་གི་ཚོགས་
པ་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ཆ་ཤས་ཤིག་རྩ་བལྟོང་གཏོང་རྒྱའི་འཆར་དོན་ལ་ཟེར། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྗེས་འདུག་པ་ཚོ་རྩ་མེད་བཟོ་ཐབས་བྱས་ངེས་ལ་སྲིམས་ཞིབ་ཚོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཙང་ཚོད་བྱང་འདུག། ད་ཆ་
བསམ་གཞིགས་སྐབས་རྒྱ་མིས་སྲིམས་འགའ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ང་ཚོས་མཐོང་ཐབས་
ཐོག་མར་རྒྱ་མིས་བོད་ཟ་འདོད་བྱེད་པ་དེར་རྒྱ་མཚན་གསལ་ཅམ་ཡོད།

དང་པོ། ང་ཚོ་བོད་དུ་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་བོད་མི་ས་ཡ་བདུན་བརྒྱད་ཅམ་ལས་མེད། རྒྱ་མི་ས་ཡ་དུག་བརྒྱ་
ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལོ་རེ་ས་ཡ་མང་པོ་འཕར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་མ་གཏམ་དཀའ་ངལ་ཡང་ཡང་
ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་འདི་ཁོང་ཚོ་སྲོད་ཡལ་ས་སྲོལ་སྟུང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་དངོས་
ཡོད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་བོད་དུ་རྒྱ་རིགས་སོ་ནམ་པ་མང་པོ་གཞིས་ཆགས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ཉམ་ཞིག་རྒྱ་རིགས་
འཕོར་གངས་ཆེས་མང་པོ་དང་། བོད་མི་ཉུང་རུ་གྱུར་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་དམིགས་ཡལ་འཛིན་གྱི་ཡོད་
པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མི་སོ་ནམ་པ་ཚོ་རྒྱ་མིའི་སོ་ནམ་པ་ཚོའི་གནས་སྤངས་ལས་ཀྱང་སྟུག་པ་
བཟོས་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མ་གཏམ་བ་མེད་ཀྱང་། ད་ཆ་བོད་དུ་མ་གཏམ་ཆེན་ཡོད་འདུག།

གཉིས་པ། ང་ཚོའི་ཡལ་དུ་ས་གཏེར་མང་པོས་སྟུག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་འཛིན་ཉེན་གྱི་རྒྱ་ལོར་ལ་ཉ་ཅང་འདོད་
ཆེན་མིན་སྟབས་ད་ཕན་བེད་སྲོད་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་དུ་འཛུགས་བསྐྱབ་རྒྱ་ཆེ་བྱས་ལགས་ཟེར་
བ་བདེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་བོད་ཕན་ཆེད་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ནག་འགྲོར་སྟུག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་
རེད།

གསུམ་པ། རྒྱ་མིས་རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་རིང་ལགས་ཞེས་པའི་བསམ་སློབ་འབྲེར་སོས་འཛུམ་གླིང་ཡོངས་
རྫོགས་མིན་ན་ཡང་། གླིང་ཆེན་ཨེ་ཤ་ཡ་གང་མགྲོགས་མགྲོགས་སུ་ཟིན་རྗེས་ཞེ་ནས་ཡོད་པ་དང་། བོད་ས་
བབས་བ་ནི་དེའི་གོམ་རིམ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ལགས་ཁོང་ཚོ་རང་གི་ཁ་ནས་བརྗོད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེད་རང་
དམག་བྱས་མཁས་པའི་ཕྱོགས་ན་ཡང་མེད་ཅིང་། བསམ་སློབ་དེ་དང་རྒྱང་ཐག་ཆེས་རིང་པོས་ཚོད་ན་ཡང་། ཨེ་

ཤ་ཡའི་ནང་དམག་དོན་གྱི་ས་ཆ་གནད་གལ་ཆེ་བ་བོད་ལྟུང་ཨེ་ཡོད་བསམ་གྱི་འདུག། དེད་དུས་གྱི་མཚོན་ཆའི་
རིགས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་རི་ཁལ་རྣམས་བསྟོར་བཤིགས་དཀའ་བའི་བཅའ་ས་སྟུང་ཡིན་ཞིང་། ས་ཁལ་དེ་ནས་
རྒྱ་གར། འབར་མ། པ་གི་སི་ཉལ། ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤ་ཡའི་ས་ཁལ་ཁག་དུ་དམག་བཀོད་གྱིས་འཛིན་བཟང་དང་། ང་
ཚོ་སྟུང་བོད་ཚོའི་ཚོས་ལགས་རྩ་བལྟོང་། ཚོས་མེད་གྱི་སྟུང་སྲོད་བྱེད་ཐབས་བྱེད་ཐབས། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་
གནས་གྱུ་བབས་ཐང་བཅོ་བརྒྱད་ཅམ་དང་། དུག་ཆས་ཀྱི་འཁོར་ལམ་དུ་བ་སྟུང་བཟོས་ཟིན་ཅིང་། རྒྱ་གར་ནས་
དམག་འཐབ་བྱེད་རྗེས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་གྱི་ཡོད་སྟབས་ཁོང་ཚོའི་དམག་གི་ཉེན་གཞི་རྣམས་རྒྱ་བསྐྱེད་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ལོ་བཅུ་ཅམ་གྱི་གོང་རྒྱ་མིས་བོད་དུ་བཅའ་འཛུལ་ཐོག་མར་བྱེད་སྐབས་གནས་ཚུལ་
འདི་དག་ཕལ་ཆེར་ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཡལ་དུ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོས་སྲིམས་མཐུན་དུ་
བརྒྱས་ནས་བོད་དུ་བཅའ་ཤུགས་གྱིས་ཟ་བསྐྱོད་ཐབས་བར་བསམ་ཞིང་། སྲོག་དང་། དཔལ་འགྲོར་གྱི་འགྲོ་གྲོལ་
དང་། སྲོལ་བརྗོད་རི་སྟེད་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། གོང་གི་རྒྱ་མཚན་གསལ་དང་། ལྷག་པར་གསལ་པ་དེར་བརྟེན་
ནས་ལས་དོན་འདི་དག་ལག་ལེན་མཇུག་སློང་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

ངའི་མི་མང་དང་། མི་མང་གི་རེ་འདོད་དམིགས་ཡལ་རྣམས་བསྟོར་བཤིགས་གཏོང་བཞིན་ཡོད་སྟབས་དེད་རང་
སྐབས་བཅོལ་དུ་གནས་སྲོད་རིང་། བོད་ནང་རི་བྱས་དང་། དེད་སྐབས་རི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སློབ་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་། དཔེ་དེབ་འདི་དག་བརྒྱད་འཛུམ་གླིང་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་བྲན་བསྐྱལ་གཏོང་རྒྱ་དང་། ང་
ཚོ་མཉམ་དུ་རང་དབང་གི་ཡལ་དུ་ཐར་འགྲོར་བོད་མི་ཚོར་བདག་སློང་བྱེད་རྒྱ། མ་འོངས་པའི་འཆར་འགོད་བྱེད་
རྒྱ་བཅས་པར་འཁར་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཅམ་ཡིན།

ངོས་ནས་རང་ཡལ་གཞག་པའི་རྗེས་སུ་བཤོད་དཀའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱད་དང་། རྒྱ་དམག་གི་ཉེན་འཛིགས་
དཀའ་ཆེགས་ཆེན་པོར་མ་སྟོས་པར་བོད་མི་སློང་སྟུག་དུག་ཅུ་ལྷག་ཅམ་དེད་ཚོ་མཉམ་དུ་སྐབས་བཅོལ་དུ་རིམ་
འགྲོར་བྱུང་དང་འབྱུང་རྒྱ་དེ་རྣམས་ལས་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དངོས་འབྲེལ་མི་མང་གི་ཆོབ་སྟུང་
ཡིན། དེའི་ཁོད་དུ་ང་ཚོའི་ཡལ་ན་སྟུན་གཞགས་ཅན་གྱི་གྲུ་མ་དང་། མཁས་པ། ལྷ་རིགས་སྟུང་ཅམ། གཞུང་
ཞབས་གང་འཚམས། ཚོང་རིགས་དང་། དམག་མི། སྟོམས་ཆུང་སོ་ནམ་པ་མང་པོ། འགྲོག་རིགས། ལག་ཤེས་
པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཕལ་ཆེ་བའི་བཤོད་ལམ་ནི་ང་ཚོ་ལས་དཀའ་ངལ་དང་། ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག།

འགའ་ཞིག་ནས་རང་གི་ནང་མི་རྣམས་མཉམ་འབྲིད་ཐབས་ན་ཡང་། གྱིས་པ་མང་པོ་ལ་འབྲེང་གི་ངམ་དུ་བཤོག་
འདས་གྲོངས་གྲུང་འདུག། ལྗེས་པ་མང་པོ་ཞིག་དམག་འཐབ་སྐབས་རང་གི་ཆུང་མ་དང་། བུ་སྲུག་རྩ་མིའི་དབང་
འོག་དུ་ལས་པ་དེ་ནི་སྲུག་བསྐྱེད་སྲོལ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བཅོན་གྲོལ་བ་དེ་རྣམས་དེང་སྐབས་རྩ་གར་དང་། འབྲུག་འབྲས་སྲོངས། བལ་ཡལ་བཅས་པར་ཁ་འཐོར་གྱིས་
གནས་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། རྩ་གར་ནང་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཆེ་བས་མ་ཆོལ་འདྲ་མིན་འགའ་ཞིག་ནས་དུས་སློབ་
གསོ་ཚོགས་པ་ཞིག་བཅུགས་ཏེ་རྩ་གར་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་ང་ཚོའི་མི་མང་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་།
ཡལ་སྲོགས་འདྲ་མིན་གཞན་དག་མང་པོའི་དྲུང་སྐྱོད་སྲོབ་གསོ་ཚོགས་ཁག་ནས་དུངས་དང་། བཟའ་བཅའ།
ཕྱོད་གོས། སྤོལ་སོགས་གྱི་རོགས་རམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ཕྱིན་རི་དང་། ཨ་རི། ཨོ་སི་གྱི་མི་ཡ། ཉིའ་རི་ལན་
བཅས་གྱི་གཞུང་ནས་ང་ཚོའི་བོད་སྲུག་ཚོའི་སློབ་སློང་གི་དོན་དུ་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་གྱི་ནམ་
གཞུང་ནས་འབྲས་གྱི་རོགས་རམ་གནང་འདུག ཁོང་ཚོས་བྱམས་གཟིགས་དེ་སྣང་བ་གནང་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་
ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། དེ་དག་གིས་ང་ཚོ་ཐོག་མར་ལྷིང་འཇགས་ཡོང་ཐབས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་།
འོན་ཀྱང་། ང་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཆེ་ངེས་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་དུས་རྒྱུ་དུ་གཞན་གྱི་དགོ་སྤྱོད་ཁོ་ནར་བརྟེན་འདོད་
མེད་ཅིང་། རིང་མིན་རང་གི་རྣམ་པས་རང་ལས་འདེགས་བསྐྱོད་ཐབས་པའི་འདོད་པ་ཡོད།

དམིགས་ཡལ་འདིའི་དོན་དུ་ང་ཚོའི་བོད་མི་ལས་གཟུགས་བདེ་ཐང་པལ་ཆེ་བར་ལས་ཀ་འཚོལ་རྒྱུར་རྩ་གར་
གཞུང་ནས་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་ཅིང་། བྱ་རིགས་འཐོར་ཆེན་ཚུད་པའི་བོད་མི་མང་པོས་དེང་སྐབས་ལམ་
བཟོའི་ལས་རྩལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་གར་ཚོད་ཆེ་སར་ང་ཚོ་རི་ཁལ་གྱི་མི་རིགས་གནས་སྡོད་བྱ་རྒྱུར་
དཀའ་ངམ་ཡོད་སྐབས་རྩ་གར་གཞུང་ནས་དེ་ལ་དོ་འཕྲིད་གནང་སྟེ་ང་ཚོའི་ཡལ་དང་ཆ་གྲང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་
མེད་པའི་ས་གནས་ཁག་དུ་གཞིས་ཆགས་ཡོང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་འདབས་སུ་ཡོད་པའི་
རྫོང་གླིང་དང་། ར་ལ་ཉའོ་སིར་བོད་མི་དུག་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལག་ཤེས་སློབ་སློང་གི་བཅོ་བྱ་
བཅུགས། མ་ཡེ་སོར་དང་། ཨ་སམ་ཁལ་བོད་མི་བཞི་སྟོང་ཅམ་གཞིས་ཆགས་བྱས་ཐོག་དུང་འོས་པའི་ས་
གནས་གཞན་དག་འཚོལ་བཞིན་ཡོད། གྱིངས་བོད་མི་རྣམས་ཚོར་ཤིང་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་སོ་ནམ་གྱི་ལས་
ཀ་དང་། འཕྲོག་ལས་རྙེད་ཐོབ་ཡོང་ལས། གཞོན་ཏུ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ནས། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷ་བར་རྣམས་ལ་དེ་སྟོན་ང་

ཚོར་མེད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སློབ་སློང་གར་ཐབས་སྟོན་གྱི་ཡོད།

ལོ་བཅུ་དུག་མན་གྱི་བོད་སྲུག་ལྷ་སྟོང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་ནི་དེད་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་སེམས་འཁུར་ལྷེ་བ་ཞིག་
ཡིན། བུ་སྲུག་རྣམས་རང་ཡལ་དང་ཐ་དད་གྱི་ཡལ་དུ་སློབ་སློབ་འབྲིད་སྐབས་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་དཀའ་
ཚོགས་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མའི་ཚར་གནམ་གཤེས་དང་། ཟས་སྟོན་མ་མཐན་པས་བོད་སྲུག་མང་པོ་
འདས་གྲོངས་གྲུང་འདུག ཁོང་ཚོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཐབས་གཅེས་དང་། ལས་སྟོག་བདེ་སྟོང་ཐབས་སུ་ང་ཚོས་
ངོ་གལ་ཆེན་པོས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་སློབ་སློང་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
བོད་ནང་ཡོད་པའི་བུ་སྲུག་ཚོ་རྩ་མིས་པ་མའི་ས་ནས་འཕྲོག་འབྲིད་གྲུང་བཞུག་གྱི་རིགས་སུ་གསོ་སྟོང་གིས་བོད་མི་
ནང་བ་མིན་པ་སྟེ་བར་བསྐྱུར་བ་ང་ཚོས་ཤེས་གྱི་ཡོད། བོད་སྲུག་ཚོས་རྩ་མིའི་སྟེ་སྟོན་དྲུང་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྟོང་
གོང་དུ་བརྒྱུད་ཐེན་གྱང་། གྲུང་བཞུག་རིང་ལགས་ཡུན་རིང་གནས་ན་བོད་སྲུག་ཆང་ང་ཚོ་གྲུང་བཞུག་གསོ་སྟོང་
འོག་ན་ཕོངས་སྐབས་སུ་ཡང་ཁོང་ཚོ་གྲུང་བཞུག་དུ་མི་འགྱུར་སྐབས་པ་ཡང་དོན་མེད་རེད། དེར་བརྟེན་མི་རབས་
རྗེས་མའི་སྐབས་དེང་དུས་རྩ་གར་ནང་ཡོད་པའི་བོད་སྲུག་ཚོ་གནད་གལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་དང་། ཁོང་ཚོ་ནི་ང་
ཚོས་གཅེས་སྟོང་བྱ་འོས་པའི་ཚོས་སྟོན་ཞི་བའི་ས་བོན་སྟེ་བར་འགྱུར་གྱི་རེད།

ད་ཕན་རི་འདབས་སུ་ཁལ་དུ་བོད་སྲུག་ཆེག་སྟོང་ཅམ་ལ་གཏན་སྟོན་སྟོབ་གྱ་བཅུགས་ཐེན་ཅིང་། དུང་བོད་
སྲུག་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སློབ་གྲྭ་འཇགས་རྒྱུའི་གྲ་བསྐྱོགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། སློབ་གྲུའི་ནང་བོད་སྲུག་ཚོའི་ལས་
འཚོ་གོང་རྒྱས་ཐོག། དངོས་འབྲེལ་བོད་མི་བཟང་པོར་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་སྐབས་པ་མ་བཅོན་གྲོལ་བ་ཚོས་གྲུང་
རང་གི་བུ་སྲུག་སློབ་གྲུང་འཕྲོག་འདོད་ཆེན་པོ་འདུག སློབ་ཚན་གཙོ་བོར་བོད་ཡིག་དང་། ཚོས། བོད་གྱི་རྒྱལ་
རབས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ཕྱིན་ཡིག་ཉིན་ཡིག། ཨང་རྩེས། འཇམ་གླིང་རྣམས་བཤད། ཚན་རིག་བཅས་གྲུང་སློབ་
བཞིན་ཡོད།

སློབ་ལོ་མ་སོན་པའི་བུ་སྲུག་ཚོར་རྩ་གར་གྱི་གནམ་གཤེས་མ་འཕྲོད་པ་དང་། བོད་དུ་མེད་པའི་ནད་རིགས་གྱི་
དཀའ་ངམ་ཆེ་པོས་བྱུང་། པ་མ་ཚོས་གྲུང་བུ་སྲུག་ཚོར་བདག་གཅེས་རི་བཞིན་མ་ཐབས་སྐབས་དེང་རང་སྐྱེར་ནས་
ཐང་ཀར་བསྟེ་སྟོང་ཐོག་རྩ་གར་གཞུང་ནས་རྩ་མམ་ས་ལར་ཁང་བ་གཉིས་གཡར་སྟོན་གནང་བ་དེར་བུ་གསོ་ཁང་

ཞིག་བཅུགས་པར་དེ་གི་གཅེན་མོ་ནས་འགན་ལུང་གུང་བཅུག་ཅིང་། དེ་ལ་བ་སྤྱི་བ་བརྒྱ་བརྒྱ་སྐོར་འབྲེལ་དུ་
སྡེལ་འབྲོར་བྱུང་སྟེ་རྗེས་འབྲས་མི་དམན་བ་བྱུང་། གཅེན་མོ་དང་། ཁོང་ལ་དྲུང་ལྷངས་ཀྱིས་རོགས་བྱེད་མཁན་
ཚོས་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་དེར་འབྲེལ་སེལ་དགོས་མཁོ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་གོ་སྤྲིན་བྱས་པར་མཁོ་རྒྱུ་ཆ་རྒྱེན་ཀུན་
ཚང་གི་འདོད་དགའ་སྤོང་ཐབས་རེ་ཞིག་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཁོང་ཚོར་བྱམས་བརྩེས་གཅེས་སྤོང་དང་། ལས་འཚོ་
གོང་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཐབས་གང་ཡོང་བྱེད་མས་ཡིན། རྒྱན་བ་ཚོ་རིམ་བཞིན་སློབ་བྱ་གཞན་དག་ཏུ་བཏང་སྟེ་དེར་
སྐབས་རྩ་རམ་ས་ལར་བོད་སྤྱི་གཞི་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད།

རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཁོང་ཚོར་བཟའ་བཅའ་གནང་ཞིང་། སྐྱེར་མི་གཞན་དག་དང་། སློབ་གསོ་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་
རོགས་རམ་འདུ་མིན་མང་པོ་བྱེད་གི་འདུག

ལས་དོན་འདི་རིགས་སྐྱབ་བ་དང་། སྤིང་གཞུང་གི་སློབ་སྦྱོང་ཚད་དུ་ཞིག་ཉར་གཅེས་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ ༡༩༥༠
ལོ་འབྲས་སྤོངས་སུ་བཞག་པའི་གསེར་དང་། དུངལ་ས་པག་རྣམས་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་རྣམས་རིན་
བསྐྱར་བྱས་ན་ཡང་། ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་དོན་དུ་དགོས་
མཁོ་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་སྤོངས་པ་མེད། གནས་ཡུལ་འདུ་མིན་གང་སར་འདི་སྤྱང་འཚོ་ཐབས་ལ་དོ་
གལ་ཆེན་པོར་བཟང་བ་ལྟར་དེད་དང་། བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་ཡོངས་རྒྱུགས་ནས་ང་ཚོའི་ཚོས་ལ་དོ་གལ་ཆེན་པོར་
འཇོན་གྱི་ཡོད། ཚོས་གི་མཇུག་སྐོར་རྣམས་བོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱེད་གི་ཡོད་ཀྱང་། ག་རྒྱས་པན་སམ་ཚོགས་བ་ནི་
འདྲུང་མི་ཐབས་སྤྱང་པན་དེ་གས་ཉ་ཅང་ག་རྒྱས་ཆེས་དྲགས་པས་ད་ཆ་ཅུང་ཟད་འཁ་བསྐྱུ་བྱས་ན་ཡང་ལེགས་
པ་མེད་དམ་སྟེ། དེད་ནས་རང་གི་ཚོས་གི་སློབ་སྤོང་མ་མཐད་གིས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་ཁར། དེད་དུས་འཇོན་
སྤིང་གི་གནས་ལགས་རྣམས་རྟོགས་ཆེད་དེ་འདི་ལོ་ལོ་སྤྱང་བརྩོན་གང་ཐབས་བྱེད་གི་ཡོད། དེ་སློབ་རྒྱ་གར་
དུ་ཡོང་སྐབས་སྤིང་དོན་རྒྱེན་དབང་གིས་གནས་སྐོར་འཕྲོ་ལས་གྱུར་བ་ཚོར་ད་ལམ་མཇུག་བསློང་བྱས་པ་མ་
ཟད། ཡེ་ཤུ། ཉིན་དུ། འཇོན་སོགས་གི་ལྷ་ཁང་འགའ་ཤས་སུ་བྱིན་པ་དང་། ཚོས་ལགས་གཞན་གྱི་མི་སྤྱི་འགའ་
ཞིག་དང་སྤོང་མོལ་སྐབས་ཚང་མར་མཐན་སྤོགས་གི་གཞི་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དགའ་བོ་བྱུང་། རྫོང་གདན་
དང་། མར་ཁར་གནས་མཇུག་སྐབས་བོད་ཀྱི་བྱ་རིགས་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་བསྟེན་རྒྱུགས་སུ་བསྐྱབས།
དེ་ནི་དེད་ནས་བསྟེན་རྒྱུགས་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། དེད་དུས་བོད་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ལ་

དམའ་འབེབས་སློབ་འཇུགས་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་སྤོང་དོན་གིས་ཚོས་གསུངས་པའི་གནས་ཡུལ་
དེར་དེད་ནས་བསྟེན་རྒྱུགས་སློབ་སྤོངས་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་པར་བསམ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་མཇུག་གོགས་མང་པོའི་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེད་དང་མཉམ་དུ་ཐར་བྱོས་ཐབས་ཚོའི་འཚོ་ཐབས་
འགྲིགས་ཅམ་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་མི་པལ་ཆེ་བ་དུས་ཐོག་ཏུ་ཐར་བྱོས་མ་ཐབས་ད་ཆ་བྱོས་པའི་གོ་སྐབས་བྲལ་
ཏེ། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རྒྱབ་སྤོགས་གི་བོད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ང་ཞིང་། བགྲེས་སློབ་གིས་མནར་བའི་བཅོན་ར་ལྟ་བར་
གྱུར། དེད་ནས་ཁོང་ཚོའི་གནས་ལགས་བརྩེད་དུ་མི་འདུག་པ་ཅམ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད། བོད་ས་ཐག་རིང་
ཞིང་། ཡུལ་ཁག་གཞན་དག་ཚོར་ཡང་ཁོང་རང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱ་དང་། འཇོགས་ཐོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་
གཤིས། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཅམ་དུ་ལས་གི་དེད་བསམ་མཁན་ཡོང་སྤིང་གྱང་། བོད་ནི་འཇོན་སྤིང་
འདི་རང་གི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། བོད་པ་ཚོ་ཡང་འགོ་བསློལ་ལྷན་དཔྱད་དང་སྤྱན་པའི་ཚད་ལོང་གི་མིའི་རིགས་
ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་རིགས་རང་ལ་ཡང་ཤེས་རིག་ཀུན་སྤོང་བཟང་ལ་མང་བ་ཡོད། ཁོང་ཚོར་སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་
རི་བྱུང་ཡང་ཤེས་ཐབས། དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་མི་རིགས་སུ་ཞིག་ལ་ཡང་འདི་འདྲའི་དཀའ་སྤྱི་བ་བྱུང་ཞེ་
ཡོད་སྟེ་ཞིང་། དུད་དཀའ་སྤྱི་བ་དའི་རྒྱན་མ་ཚད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་མ་མཐད་ཅིང་ཡོད་པ་དེད། རྒྱ་མི་ང་ཚོའི་
ཡུལ་ནས་བྱིར་ལོག་མ་བྱས་བར་རམ། ཡང་ན། བོད་མི་རིགས་ཚོས་ལགས་དང་བཅས་རྩ་མེད་དུ་མ་བྱིན་བར་
སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་དེ་དག་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྤོང་གི་དེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱུ་ཚོགས་ཏུ་འབོད་གིས་འཇོན་སྤིང་མི་མང་ལ་དམ་བསྐྱུ་དུས་རྩ་གཏུ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ལས་དོན་འདི་དག་རི་སྤྱི་བར་སྐྱབ་དགོས་དེད་རང་ནས་རི་བཞིན་མི་ཤེས་པ་མ་ཟད། བོད་མི་བསམ་གྲོས་འདོན་
མཁན་ཚོས་གྱང་ཤེས་པ་དགའ། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅེས་སློབ་སྤོང་བྱུང་ཡང་། དེད་
ནས་སྤྱི་ལོར་ཆེད་བསྤོང་ཐོག་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་སྤྱི་ཚབ་མང་པོར་གོ་བསྐྱུར་བྱས་པ་ཡིན།
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་གི་འཐུས་མི་ཨར་ལན་ཏ་དང་། མ་ལ་ཡ་ནས་ང་ཚོའི་སྤྱན་ཞུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ནང་ཞུ་བསྐྱུར་གནང་ཞིང་། ༡༩༥༩ ལོ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་གོང་
དུ་རྒྱན་ལས་ཚོགས་འདུར་དེ་སྤོང་ཚོགས་ཆེན་ནས་གོ་བསྐྱུར་བྱེད་འོས་ཡོད་མེད་འོས་ཐོ་བསྐྱུས་པར་རྒྱས་སྤོང་
བཅུ་གཅིག་དང་། རོ་རྒྱལ་ལྷ། བར་གནས་བཞི་བཅས་བྱུང་། ཏུ་སའི་སྤྱི་ཚབ་ནས་ཚོགས་འདུའི་སྤོགས་ཁྲིམས་

ལ་སྒྲོན་འཇུགས་དང་། ཅེ་ཀོ་སེ་ལ་ལ་ཀའི་སྐྱེ་ཚབ་པས་འོས་ཐོ་བསྐྱར་བསྐྱུ་དགོས་ལགས་བརྗོད་པར། རྒྱལ་
སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། རོ་རྒྱལ་གྱི་དམའ་མ་བྱུང་། བར་གནས་དུག་བཅས་བྱུང་འདུག

དེར་བརྟེན་གནད་དོན་དེ་དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཚེན་དུ་གོ་བསྐྱུར་གྱིས་འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་གྲོས་
ཚོད་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་འདུག གྲོས་ཚོད་དེར་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་དམའ་བཞི་བཅུ་ཞེ་སྟེ་དང་། རོ་རྒྱལ་དུག་། བར་
གནས་ཉི་ཤུ་རྒྱུ་དུག་བཅས་བྱུང་འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་བསམ་ཚུལ་དེར་རྒྱ་མིས་བརྟེ་འཛོག་སྐབས་བྱེད་པའི་རེ་བ་
བྱུང་ཡང་། གྲོས་ཚོད་དེས་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་རྣམས་པ་གང་ཡང་མ་ཐོན། བྱིམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་མཚམས་
གཙོད་ཐབ་མིན་རི་ལྟར་ཡང་། དེ་ལ་རོ་རྒྱལ་གྱི་དམའ་མ་ཞི་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ཆེས་མང་པོས་ང་
ཚོའི་ཞུ་དོན་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱས་པར་བརྟེན་ང་ཚོར་སློ་སློབས་ཆེ་སྟེས་བྱུང་། ང་ཚོའི་གནད་དོན་གྱི་དམག་ཁོངས་
སུ་ངོས་འཛིན་གྱི་དམའ་མ་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་རེད། ད་ལྟའི་འཇུག་གི་གནས་ཚུལ་འདིར་དེ་ལྟར་མ་
བྱུང་ཐབས་མེད་ཀྱང་། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་མེད་ན་ལེགས། གཞི་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། བོད་
དུ་བཅོན་འཇུག་གྱི་དམའ་མ་འདི་དག་རྒྱ་དམར་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་དགའ་བོད་མ་ཚོས་ཀྱང་བཅོན་
འཇུག་དང་། བཅོན་འཇུག་གྱི་ཐབས་བྱས་འདུག། ༡༩༣༠ ལོ་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་གིས་དོན་འབྲས་མ་སྤྲོད་པའི་
ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱས། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་འོག་ཚུད་རྗེས་བཅོན་འཇུག་དེ་དག་སྤྲོད་མཁེགས་ཅན་དང་། ལུས་
ལྷན། བོད་མིའི་འདོད་སློབ་མ་འཚམས་པ་རྗེ་ཆེར་སྤྲོད་པ་རེད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་དམར་པོའི་ཡལ་
ཁག་གཞན་དག་ནས་རྒྱ་མིའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་འདོད་བབས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་མི་དམར་པོར་རྒྱལ་
སྐྱོར་མི་གྱེད་མཐུ་མེད་དུ་གྱུར། གྲོས་ཚོད་དེར་རྒྱལ་སྐྱོར་འཕོར་ཆེ་ཐོབ་པ་དེས་དེད་རང་དགའ་སྤོ་ཆེན་པོ་བྱུང་
ན་ཡང་། དེས་ཚོགས་ཤེས་བསྟེན་ཐབས་མེད། གྲོས་ཚོད་དེ་དག་གཏན་འབེབས་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱིམས་དོན་
མཁེགས་པའི་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཞུ་གཉིས་ཐོན་མེད་སྐབས། རྒྱལ་ཚོགས་འཐུས་མི་ཚོས་རྒྱ་མིའི་བྱ་སྤྱོད་མ་རངས་
པ་ཡོངས་རྒྱུགས་གསལ་རྒྱུགས་བྱུང་མེད་པའི་ཁར། རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱིམས་དོན་རྒྱུ་ཞིབ་ཚོགས་པས་བོད་དུ་མི་
རིགས་རྩ་མེད་གྱི་བྱིམས་འགལ་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་ལགས་ཀྱང་གསལ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་རེད།

༡༩༤༠ ལོ་ཨ་ཕ་རི་ཨེ་ཤུ་ཚོགས་པ་ནས་སན་ལུས་ཆེན་པོའི་གྲོགས་རམ་གྱིས་དོན་གནད་འདི་དག་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་གཞིར་ཚུད་ཅིང་། སྐབས་དེར་ཞུ་བསྐྱུལ་གནང་མཁེགས་པ་ལ་ཡ་དང་། ཐའི་ལན་ཡིན།

རྗེས་སུ་ཨ་ཕ་རི་ཨེ་ཤུ་དང་། ཨལ་སལ་བ་གྲོར་ནས་ཀྱང་མཉམ་གྲོགས་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཚོགས་འདུ་དེ་
སྐབས་ཨ་ཕ་རི་ཨེ་ཤུ་གནས་ཚུལ་ཇ་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་བོད་དོན་སློབ་གྲོས་མ་བྱུང་བོད་ཚོགས་ཆེན་གྲོལ་
དུས་སུ་གཏུགས་པ་རེད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནི་དགའ་སྐྱུག་སྤྱོད་པའི་ཡལ་ཁག་གི་རེ་སྟོས་གྱེད་ཡལ་
ཅམ་མ་ཐད། འཇུག་གི་རེ་དོན་སྐབས་པའི་གཞི་རྩ་ཡང་ཡིན་པར་བརྟེན། ང་ཚོའི་གནད་དོན་འདི་དག་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་མ་བརྒྱག་གསོན་གནས་ཡོད་པའི་ཐབས་ཤེས་མ་ཐད་གྱེད་བཞིན་ཡོད། བོད་མི་
ཚོས་རྒྱ་མི་དམར་པོའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་འདོད་གཏན་ནས་མེད་པ་དེད་ནས་གསལ་པོར་ཤེས་རྒྱུ་གསལ་ཡོད་སྐབས་སྤྱི་
རྒྱལ་ཚོར་བོད་དམར་པོའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་གྱི་དམའ་མེད་ཡིད་ཆེས་ནམ་ཡང་སྤྱི་དུ་འཇུག་འདོད་མེད་དོ། །

གང་ཡང་བོད་སྤར་བཞིན་གནས་ཐབས་མེད་ལ་ང་ཚོར་དེ་ལྟར་གནས་འདོད་ཀྱང་མེད། ཡང་བསྐྱར་འཇུག་
སྤྱིང་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱོད་མི་ཐབས་ལ། སྤར་གྱི་སྤྱོད་གཞིས་གྱི་གནས་སྤངས་དེར་ཡང་འགོ་མི་ཐབས། རྒྱ་མིས་
འགོ་བརྟེན་མ་བྱས་པོད་དེད་ནས་བཅོས་བསྐྱུར་གྱི་རྗེས་སྤོར་བོད་དུ་བརྗོད་ཐོན། དེད་དུས་དེད་སྐབས་བཅོས་
དུ་གནས་སྤོར་སྐབས་འདིར་བྱིམས་འགལ་མཁེགས་པའི་གྲོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་
ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དང་། འཇུག་གི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གསལ་བསྐྱུགས་གྱི་རྩ་དོན་
གཞིར་བཟང་བོད་གྱི་དམངས་གཙོའི་རྩ་བྱིམས་གསལ་པའི་ཐོན་གྱིས་ཤིག་བཅོས་ཏེ་བཅོས་བསྐྱུར་གྱི་ཐབས་
ལག་ལེན་གྱི་དམངས་གཙོའི་རྩ་བྱིམས་གསལ་པའི་ཐོན་གྱིས་ཐོན་པ་ཐོན་འཇུག་དེ་སྤོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཁེགས་
པའི་ཚོགས་སྤེ་ཞིག་ལ་སྤོན་ཞིབ་རྗེས་སྐབས་བཅོས་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོ་དང་། བོད་ནང་གི་ངའི་མི་མང་ཚོར་
གང་ཐབས་སྤོན་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་ཡིན། དེ་ནས་ངའི་མི་མང་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འདེམས་བསྐྱོད་ཐོག། ང་
ཚོས་རེ་འདོད་གྱེད་པའི་རང་དབང་གི་ཡལ་དེའི་དོན་དུ་གནས་སྐབས་གྱི་རྩ་བྱིམས་ཤིག་གཏན་འབེབས་གྱེད་པའི་
རེ་འདུན་ཡོད།

ཕན་གྱི་བསམ་པར་གྲོས་ཚོགས་གཅིག་འཇུགས་འདོད་ཡོད་ཅིང་། གྲོས་ཚོགས་དེའི་ནང་མི་མང་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཆ་
ཚང་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཐད། དགོས་མཁོ་དམིགས་བསམ་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱང་ཡོད་དགོས། བྱིམས་འགལ་གསལ་
བཅོའི་རིགས་ལ་འཐུས་མི་མང་བས་མོས་ཤོག་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། རྩ་བྱིམས་བཅོ་བཅོས་རིགས་ལ་འཐུས་མི་བཞི་
ཆ་གསལ་གྱི་མོས་ཤོག་ཐོབ་དགོས། འདེམས་བསྐྱོད་སྐབས་སྤེ་རིགས་ཐེ་བའི་ཡོངས་ཁྲབ་པོ་ཚད་པོན་པ་

རྣམས་ནས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོ་མི་འབོར་མི་ཆེ་ཞིང་། མི་མང་སློ་རིག་བཟང་བ་ཡོད་སྟབས་བྱེད་ཐབས་འདི་
ལ་བོད་ནང་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་མ་རེད། སྤར་པན་ང་ཚོའི་མི་མང་ཚོས་སྲིད་དོན་རིགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ཚུངས་པ་མ་
ཟད། ཉེ་ཆར་ལོ་བཅའི་རིང་ཁོང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་མང་པོ་འདོན་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

སྤྲུམ་ནས་བོད་དུ་ཆིག་སྐྱིལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཆགས་ཤིང་། དེང་དུས་བོད་གཞུང་དང་། མི་མང་གནས་ཚུལ་
གསར་བ་ཞིག་ཐོག་སྐྱེབས་ཡོད་སྟབས་དུས་གཞུང་གི་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ཆེ་ཅོམ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས། དངོས་
ལྷན་ཅི་རིགས་ནས་པན་ཚུན་མི་མཐན་པ་འབྱུང་གཞིའི་ཤོག་ཁག་གསར་བ་བཟོ་རྒྱུ་དེར་འདོད་བབས་མེད།

དེར་བརྟེན་ཏུ་ལའི་སློ་མས་བཀའ་སློན་ཚོ་འདེམས་བསྐོས་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཁོང་ཚོར་གྲོས་ཚོགས་ནང་འོས་ཤོག་
འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་ཀྱང་། སློང་མོལ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། བཀའ་སློན་སྲིད་འཐེན་བྱེད་འོས་རིགས་ལ་
གྲོས་ཚོགས་ནས་རེ་འདུན་བཏོན་ཚོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཏུ་ལའི་སློ་མས་མོས་མཐན་མ་བྱུང་ན་དེ་སྐོར་ཁྱིམ་ཁང་
མཐོ་ཤོས་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀས་སློ་མོས་བྱེད་དགོས།

བཀའ་ཤག་ལ་རི་ཡོད་གྱི་སྤྱི་སློབ་དང་སྤྱན་པའི་ཁྱིམ་ཁང་མཐོ་ཤོས་བསྐོས་འདུགས་བྱེད་རྒྱ། བཅའ་ཁྱིམ་ས་
དང་། ཁྱིམ་ཁང་གི་འགྲོ་ལགས་རྩ་ཁྱིམ་ས་འཁོད་རྒྱ་ལྟར། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཁེ་པན་ཆེ་ཤོས་གྱི་དོན་དུ་ཏུ་ལའི་སློ་
མའི་མཚན་དབང་སྲིད་འཐེན་བྱེད་འོས་བྱེད་རྒྱ།

ཏུ་ལའི་སློ་མ་ཚུངས་སྲིད་གྱི་སྐྱབས་སམ། གཤེགས་ལྷན། ལས་དོན་མི་འཕེར་བ། རྒྱ་མཚན་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་དབང་ཆ་བཤོལ་བ་བཅས་གྱི་རིང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་གསུམ་གཉིས་གྱི་མོས་ཤོག་ཐོབ་པའི་མི་གངས་
གསུམ་ནས་སྤྱི་བར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཆབ་སྲུང་ཚོགས་ཤོག་བཅུགས་ཏེ་ཁོང་ཚོས་ཏུ་ལའི་སློ་མའི་ལས་ཆབ་བྱེད་
དགོས།

རྩ་ཁྱིམ་འདི་དང་། འབྲེལ་ཡོད་གྱི་རྩ་དོན་རྣམས་དེང་སྐབས་ཞིབ་འགོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་མའི་
གཏན་འཕེབས་ཡོང་རྒྱུར་དུས་ཐག་རིང་ཅོམ་འགོར་རྒྱ་མ་ཟད། སྲིད་དོན་མདོར་བསྡུས་བཏོན་པ་དེ་ལ་ཡང་

འགྲུར་བ་ཡོང་སྲིད།

དུང་བྱེད་རྒྱ་མང་པོ་བསྐྱེད་ཡོད། བོད་གྱི་མི་མང་ཚོས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་འདོན་དགོས། སྲིད་གཞུང་
ནི་མི་མང་གི་རེ་འདོད་དང་། གྲོགས་རམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རེད་རང་ནས་མི་མང་གི་རེ་
འདོད་སྐྱབ་རྒྱ་ལས། དབང་ཆ་དང་། རྒྱ་ལོར་གྱི་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོ་ཐན་མོང་ནས་ཚོས་གྱི་ལམ་སྟོན་
དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་སྟུ་བ་བཟང་ན་དཀའ་ངལ་ཡོངས་སུ་སེལ་ཏེ་དེང་དུས་གྱི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་
གནས་པའི་བོད་གསར་བ་དེར་སྤར་པན་བོད་ལོགས་སུ་སྲོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟུ་བའི་བདེ་སྲིད་གྱི་འཚོ་བ་
སྟུག་དང་བཅས་པ་ལོངས་སུ་སྲོད་ཐབ་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེ་རྣམས་ནི་མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། འདས་
པའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལག་ལེན་མཐའ་འཁྲོངས་བྱས་པ་དེར་སློ་འགྲོད་ཆ་ཅོམ་མེད།
ང་ཚོས་ཚོས་བཞིན་སྲོད་དགོས་པ་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཡིན་སྟབས་སྲིད་བྱས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཐབས་
མེད་ཅིང་། མི་མང་ནས་རེད་དང་མཉམ་དུ་སྲིད་བྱས་འདི་རང་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་ན་དུ་སྟེ་གནས་ཚུལ་ལས་
ལེགས་ཅོམ་འབྱུང་སྲིད། ང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་ནི་འགལ་ཉེས་མེད་པའི་མི་ཞིག་སྐོར་སྲུང་དམག་མིས་འཛིན་བཟང་
བྱས་པ་སྟུ་བ་ཡིན། མི་དེ་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་ཐག་ཡོད་སྟབས་དེས་རྒྱལ་རྒྱུད་བྱས་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་ཐར་
བ་དཀའ། དེ་བས་ཁ་རོག་དུ་སྲིན་ཏེ་བྱང་བདེན་གྱི་ཁངས་སྐྱེལ་བྱས་ན་མཐར་ཐག་ལེགས་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡང་། བོད་
ནང་དེ་སྟུར་བྱེད་མ་ཐུག་པའི་མི་མང་ནས་རྒྱ་མིའམ། ཁོང་ཚོའི་ལྷ་སྲོད་བཟོད་འཁུར་མི་ཐབ་པའི་ཐོག་རྒྱལ་རྒྱུད་
བྱེད་པའི་བསམ་ཚུལ་སྲོག་དཀའ་བར་གྱུར་བ་རེད།

ང་ཚོའི་ཡལ་ནང་རྒྱ་མི་ནས་ཆེས་མ་རུངས་པའི་སྲོད་ཚུལ་ངན་བ་རི་སྲོད་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ངོས་
ནས་རྒྱ་རིགས་མི་མང་ལ་གདུག་སེམས་འཛིན་གྱི་མེད་ཅིང་། མི་རེ་ཐང་གི་བྱ་སྲོད་སྐོར་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་
རིགས་ཤིག་ལ་ཁ་གཡོགས་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་བར་སྲི་གསུམ་མི་འོས་པའི་བྱ་བཞག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཉེན་ཁ་ཡོད་
པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་རིགས་ནང་མི་བཟང་པོའི་གས་མང་པོ་ཡོད་པ་གོ་རྟོགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྟུར་རྒྱ་རིགས་ནང་
ཆེས་བཟང་པོ་དང་། ཆེས་ངན་བ་གཉིས་འཛོམས་དེ་སྟུ་བ་འཛམ་གླིང་ནའང་ཨེ་ཡོད་སྟུམ་པ་ཡང་བྱུང་། དམར་
པོའི་རིང་ལགས་སམ། རྒྱ་ནག་ནི་ང་ཚོའི་དགའ་མ་ཡིན་ཞིང་། ང་ཚོའི་དགའ་ནི་རྒྱ་མི་དམར་པོ་འགའ་ཤས་ཤིག་
ཡིན། བོད་ནང་གི་སྲོད་ཚུལ་ཐབས་རྒྱགས་དེ་དག་ནི་སྲོག་གཅོད་གྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་དེགས་པས་སྲོས་པའི་རྒྱ་

རིགས་དམའ་ཤོས་ཀྱི་དམར་པོའི་ཉང་མི་དང་། དམག་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་བྱ་སྤོང་
ཇི་ལྟར་བརྒྱ་རིགས་པལ་མོ་ཆེས་ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བའི་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད།
ཁོང་ཚོས་ཁྲིམས་འགའ་ཇི་བྱས་ཀྱི་ལན་དུ་ང་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཁྲིམས་འགའ་བྱེད་མི་རུང་། ང་ཚོས་ལས་རྒྱ་
འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཁོང་ཚོ་སྟེ་བ་གཞན་དུ་མི་བཟད་པའི་ངན་འགོར་མ་བྱིང་བར་གཏན་བཤེར་འགོད་པའི་
གྲོགས་པོ་སྐྱབ་དགོས་པ་རེད་ཅག་གི་ལས་འཁུར་ཡིན། རྒྱ་མིའི་དམར་པོའི་རིང་ལགས་ད་པོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་
ཅམ་གནས་པ་དང་། ང་ཚོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་གནས་ཟེན་ཅིང་། ད་
དུང་གནས་ཡུན་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་ཉི་ལུ་བརྒྱལ་བ་ཡོད་པ་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་
བཞེས་གནང་བ་ནས་ཤེས་ཐབས།

དེང་དུས་དྲག་ཆས་ཀྱི་རྩལ་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་འདིར། སྟེ་པོ་པོ་མོ་མཚོག་དམན་རང་རང་ཁྲིམ་
ཚང་གི་འཚོ་ཐབས་པོ་སྐྱབ་ཆོག་པ་རྣམས་ནི་དེ་དག་ཡོད་གནས་ཡོང་བ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་རྣམས་བདེ་སྦྱིད་
རང་འཚར་ལོངས་ཐབས་པའི་རེ་སྟོན་བྱེད་རྒྱ་ཅམ་ལས་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་རང་རེ་ལྟ་བུར་ཁྲིམ་ཚང་སྟོར་བཤེས་
གྱུར་པ་རྣམས་ནི་རེ་སྟོན་དེ་བས་ཆེ་ཅམ་བྱེད་དགོས། སྟོང་པོ་མི་ཚང་མར་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ་ཡིན།
རེད་ནས་པོད་མི་ཚོའི་སྟོང་སྟོབས་དང་། འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྟོང་ལ་གནས་པའི་དྲང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྩལ་པ་
མཚོག་གསལ་གྱི་ཐགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱལ་བཅས་ལ་རེ་སྟོན་དང་། ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། །།

ཁ་སྟོན་དང་པོ། རང་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ས་བཅད།

༡ ཆེ་འདིར་སྟོས་ཀྱང་ཚོས་དགོས་པ།

རང་རེས་ཚོས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། ཆེ་འདིའི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཇི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཅིག་
ལས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྤེང་རེས་སྟོན་མི་ཐབས་ཅིང་། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཇི་ཅམ་བྱུང་བ་དེ་འདྲར་མི་རྣམས་
དངངས་སྐྱབ་དང་། འཇིགས་སྤང་གིས་ཉིན་མཚོན་སྟེལ་ཏེ་སྟོན་དགོས་པ་འདི་རང་རེད། རིག་གསལ་གྱི་ཤེས་
ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱི་རབས་ཀྱི་མི་རྣམས་ནས་སྐབས་གནས་སུ་འཇིན་པའི་རྒྱ་བའི་ཁང་བཟང་སོགས་སུ་

བསྟོན་པ་དང་། རྒྱ་བའི་རང་བྱུང་གི་རྩལ་པ་རྣམས་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཚུར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་
བསྐྱར་བ་ཡོང་སྟེད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་མཐའ་མ་འཇམ་སྒྲིང་གི་དགྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོང་བཅོ་ཡོད་པ་རེད། གང་
ལྟར་འདི་འདྲའི་ལས་ཐབས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ལ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་དང་། གཏན་ཆགས་པ་ཞིག་
ཡོང་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད། དེ་དག་ནི་སྤྱི་ལས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་འདྲེན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སེམས་
བདེ་སྤྱད་བ་རེ་སྐབས་རེ་འབྱུང་ཡང་། གཏན་ཆགས་པར་གནས་མི་ཐབས། དེས་ན་སེམས་ཁོ་རང་གི་སྟོང་དུ་བདེ་
བ་ཞིག་བཅོལ་རྒྱ་བྱུང་ན་ལས་པའི་ངལ་དུ་བརྒྱན་དུ་འགོ་བའང་ཡོད་པ་མཐོང་ཚོད་ལྟར་རེད། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི་
ཚོས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ལག་ལེན་བཀའ་ཏེ་སེམས་ལ་བཅོ་སྟེ་བཅོ་རྒྱ་འདི་རང་ཡིན། ལར་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་གདེངས་
འཕེལ་བ་ཞིག་འབྱུང་བའང་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། དེ་ཡང་། བདེ་སྐྱབ་ཆེ་ཆུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་
འབྲས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྒྱུ་དེ་གཅིག་པ་མིན་པར་ནང་དུ་ཡང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་ནི་སེམས་སྟོང་དུ་དགོ་མི་དགོའི་
ལས་ཀྱི་རྩལ་པའམ་བག་ཆགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་རྩལ་ཅན་དུ་ཡོད་ཅོན་སྤྱིའི་རྒྱུ་དེ་འབྲས་མ་ཐག་དུ་
རྩལ་པ་དེ་སད་དེ་བདེ་སྐྱབ་གི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། རྩལ་པ་དེ་མེད་ན་སྤྱིའི་རྒྱུ་མང་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་
བདེ་སྐྱབ་འཕར་འབབ་འགོ་ཤེས་ཐབས་མེད། དེ་འདྲའི་རྩལ་པ་དེ་སྤྱི་རབས་པའི་ལས་ཀྱིས་བཞག་པ་ཡིན།
དེས་ན། འབྲས་བུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་རང་གི་སེམས་མ་དུལ་བས་བྱ་བ་ངན་པ་ཞིག་
བྱས་ཏེ་ལས་ཤིག་བསགས། དེའི་རྩལ་པ་སེམས་སྟོང་དུ་བཞག་པ་སྤྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་དུས་སྐྱབ་བསྐྱལ་སྟོང་བ་
སྟེ། མཐར་གཏུགས་ན་སེམས་ལ་ཐག་ཡོད། རྒྱ་མཚོན་དེས་ཀྱང་ཚོས་མེད་པར་སེམས་མི་དུལ། དེ་མ་དུལ་བས་
ལས་ངན་པ་གསོག་དེས་རྒྱུད་སྟོང་དུ་རྩལ་པ་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བསྟེན་ཡོང་བ་དེ་
འདྲ་ཡིན་ནོ། །

༢ ཆེ་སྤྱི་མར་སྟོས་ཀྱང་ཚོས་དགོས་པ།

སེམས་ཅན་པལ་ཆེ་བར་ལས་རྟེན་ཡོད་ཅིང་། གནས་འགའ་ཞིག་ན་སེམས་ཁོ་ན་ལས་མེད། ལས་སེམས་དེ་
གཉིས་ཀར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་རེ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མངལ་སྟེས་ལ་མཚོན་ན་པ་མའི་ཁ་ཁྲག་ལ་ཐག་
དེ་བཞིན་སེམས་ལ་ཡང་ཉེར་ལེན་དང་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཡོད། ཆེ་འདིའི་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་གྱི་ཐོག་མ་
ནི་པ་མའི་ཁ་ཁྲག་དུས་ལྟ་ཉིང་མཚོམས་སྤྱི་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་རྒྱུན་སྟོན་མ་ཞིག་ནི་

ངེས་པར་ཡོད་དགོས། རྒྱ་མཚན་ནི་ཕྱི་ལོ་དངོས་པོ་སེམས་སུ་འགྲུབ་མི་མིན་ལ། སེམས་ཕྱི་ལོ་དངོས་པོར་འགྲུབ་
མི་མིན། སེམས་དེའི་རྣམས་རྒྱན་ཡོད་དགོས་ན་ངེས་པར་ཉིང་མཚན་མ་སྤྱད་གོང་གི་སེམས་དེ་ཡིན་དགོས།
དེས་སྐྱེ་བ་སློན་མ་འགྲུབ། དེ་འདྲའི་སེམས་དེ་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་པའི་མི་དང་།
བ་སྤྲུག་འགའ་ཤས་ནས་སྐྱེ་བ་སློན་མ་དྲན་པ་དེར་དུས་ཀྱང་ཡོད། སྤྱད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུང་ས་མའི་ནང་ཡང་སྐྱེ་བ་
སློན་དྲན་མང་དུ་བྱུང་། རྒྱ་འབྲས་ཞེས་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། ངེས་པར་ཚ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས། དཔེར་
ན། ལས་ནི་རེག་བྱ། དབྱིབས། ཁ་དོག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ལ།
སེམས་ལ་དབྱིབས་སོགས་མེད་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་དེ་སྟེ་བ་དགོས། ས་པོ་རོ་མངར་བ་ལས། འབྲས་བུ་
དེ་མཐུན་འགྲུང་བ་སྟེ་བ། དེས་ན་གཟུགས་མེད་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱར་གཟུགས་ཅན་པ་མའི་ཁ་ཁྲག་འཛོག་
མི་ཐབ། རིག་པ་འདི་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལོ་དངོས་པོར་འགྲུབ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལོ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་དེར་
པན་པ་ཚོས་ཁོ་ན་ལས་མེད་པ་འོན་ཏེ་གསལ་པོ་རེད། དེ་རྣམས་ཚོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན།

༣ ཚོས་སུ་གྲགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ནང་ཚོས་ཉེ། དེའི་སློན་པའི་སློང་།

འཛམ་གླིང་འདིར། ཉན་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྤྲོད་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན། མིའི་རིགས་སོགས་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་བ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་ཚོས་ལགས་མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་རང་རང་ལ་ཚོས་ལགས་གྱི་ཚུལ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་མི་
མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་གྱིས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སློ་གསལ་ཡ་རབས་བཟང་པོར་བསྐྱར་བ་དང་།
དམིགས་ཡལ་བཟང་པོར་དམིགས་པ་ནི་གཅིག་མཐུན་རེད་པས་མ་གྱི་འདུག། རྒྱན་དང་ཕྱ་མ་སོགས་དག་གི་ལས་
དང་། རྒྱ་གསོད་སོགས་ལས་ཀྱི་སློང་བ་དན་པ་རྣམས་བྱེད་མི་རང་བར་སློན་པ་སོགས་ཀུན་མཐུན། རློ་ཐམ་པ་
ཞིག་ལ། ལོ་རྒྱུས་ནང་སྐབས་རེ་ཚོས་ལགས་པ་པན་ཚུན་སྤྱད་རྗོད་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་སྤྱད་མི་འོང་བའི་
འདས་པ་ཡིན་ན་ལེགས། ཚོས་ལགས་པ་ཚོ་མཐུན་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ངེས་པར་ཐབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་དེར་དུས་ཚོས་ཅམ་
ཡོད་མེད་གྱི་སློགས་གཉིས་ཡོད་དུས་འདིར་རིས་མེད་གྱི་ཚོས་པ་ཚོ་མཉམ་མཐུན་བྱེད་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་སྤྱད་
སེམས་གྱིས་མ་ཡིན་ཉེ། མཉམ་མཐུན་བྱེད་པ་དེས་ཚོས་ལགས་པ་ཚོར་པན་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཚོས་མེད་པ་
ཚོར་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་པན་བདེ་སྐྱབ་ཆེད་ཡིན་ཉེ། ཁོང་ཚོའི་སྤྱད་དོར་གནས་ལ་རྗོངས་པའི་མི་ཤེས་པ་སེལ་
ཉེ་གཏན་བདེའི་ལམ་དུ་འགོད་ཐབས་ཡིན། དེར་བརྟེན་ངས་ཚོས་ལགས་ཚང་མར་དམ་ཚིག་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་

ཡོང་བའི་རེ་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཚོས་ལགས་པ་པན་ཚུན་གཅིག་སྤྲིལ་ཆེད་པན་ཚུན་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་
ཐབ་དགོས། དེའི་དོན་དུ་ཁོ་བོས་བོད་གྱི་ནང་པའི་ཚོས་སློང་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། དེ་
ལ་གནས་ལགས་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། དེར་དུས་བོད་ཡིག་ནང་གི་ཚོས་ཚིག་ཚང་མ་དབྱིན་ཡིག་དུ་ཐད་
དོན་བསྐྱར་བར་དགའ། དབྱིན་བོད་གཉིས་ཀའི་ཤེས་ཡོན་ཆེད་མཐོ་གཉིས་འཛོམས་ཅན་ཡང་དགོན་ཞིང་། ཞིབ་
གཏུགས་བྱེད་པའི་སློན་བསྐྱར་ཁྲུང་ས་དག་རིགས་ཀྱང་ཚང་མ་མཐོང་། སློན་ཆད་དབྱིན་ཡིག་སོག་བསྐྱར་གྱིས་
བྱེད་པོ་དག་བསམ་སྤྱོད་གཉིས་དགའི་ལག་རྗེས་གང་ལེགས་ཀྱང་ལམ་རོལ་ཅམ་ལས་གོ་དོན་གཉིང་ཐབ་བསྐྱར་
གྱིས་མ་ཐབ་པར་མདོན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་། སློན་ཆད་དགའ་ངམ་འདི་དག་རིམ་སེལ་གྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཚོས་གྱི་
གོ་དོན་གཉིང་ཐབ་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོག་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་བསྐྱར་གྱིས་ཐབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་སྟེའི་གནས་ཚུལ་
འོག་ཚོས་སློང་འདི་དག་ཀྱང་དབྱིན་ཡིག་དུ་གྱི་བསྐྱར་བདེ་ཆེད་གོ་སྤྱོད་གསལ་བསྐྱས་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་རྒྱུ་
ཡིན། ང་ཚོའི་སློན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱུ་ཐབ་པ་ནི་བསྐྱལ་པ་འདིར་སངས་རྒྱས་སློང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན།
སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་སོག་མ་ནས་སངས་རྒྱས་མིན་པར་ང་ཚོ་སྟེ་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན། ལས་སེམས་གཉིས་
ལས་སེམས་གཅོ་ཆེ། ལས་དག་ནི་སེམས་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
རྣམས་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱད་པ་མེད། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པ་དག་པ་ཞིག་ཡིན།
ཉོན་མོངས་རྣམས་སེམས་གྱི་འཁོར་ཡིན། དེ་སྟེའི་ཉོན་མོངས་སོགས་སློན་གྱི་རིགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཅོས་
ཉེ་སློང་བར་བའི་དྲི་མ་རྣམས་རྗོགས་པར་ཟད་ནས་དག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས། ཐོག་མ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཤིག་ནང་པས་ཁས་མི་ལེན། དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་དེས་དུས་རི་སྤིང་བར་འགོ་བའི་དོན་མཛད། དེས་
སྐྱ་གསུང་ཐགས་གྱི་སྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཐེར་འབམ་མང་པོས་ཚུ་ཚོར་སྐྱར་ཆ་རེར་ཡང་འགོ་བའི་དོན་མ་མཐུང་མེད་པ་
མཛད། བསྐྱལ་པ་འདིར་སངས་རྒྱས་མཚོག་གི་སྐྱལ་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱོན་པ་དེར་ཆ་བཞག་སྟེ་སློང་རྒྱ་འགྲུང་།
མཚོག་གི་སྐྱལ་སྐྱའི་རེར་བསྐྱབ་པ་གསུང་པ་རེ་ཡོད། བསྐྱལ་པ་ནི་ལོ་འོན་ཏེ་མང་པོ་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་
ཡིན། སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱུ་ཐབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་འདིར་མདོ་སྐྱབས་
ཟང་འབྲེལ་ཡོད། གཞན་པལ་ཆེ་བར་སྐྱབས་མེད། ཐབ་མོང་སྤྱད་དོར་དགའ་སྤྱན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་།
སྐྱམས་སུ་ཞུགས་པ། སྐྱ་བལྟམས་པ། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་པ། ངེས་པར་
འགྲུང་བ། དགའ་བ་སྤྱད་པ། བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་པོར་གཤེགས་པ་བདུད་སྟེ་བཅོམ་པ། སངས་རྒྱས་པ། ཚོས་གྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ། སྤྱ་དན་ལས་འདས་པ་སྟེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་

ནི་འགོ་བའི་དོན་དུ་དང་། དེ་ཡང་ཚོ་འདྲུལ་གསལ་ལས་གསལ་གི་ཚོ་འདྲུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་སྟབས་ཚོས་འཁོར་
བསྐྱོར་ཆེད་ཡིན་ལ། ལྷོན་པ་ལྷུ་ཐབ་པ་རྒྱལ་བོའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ཏེ། ལྷུ་ཚེ་ལྷོད་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཏེ།
ནས་སྲིད་པའི་ཕན་ཚོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱངས་ནས་དཀའ་
ཐབ་ལ་ཞུགས། མཐར་ཐྱོར་གདན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལ་དུས་དང་པོར་ཡལ་
མ་ར་རྒྱ་སིར་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
ལས་བརྒྱལས་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དུས་བར་པར་བྱ་རྒྱུ་ལང་རིར་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་དབང་རྫོན་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱལས་ཏེ་འཁོར་ལོ་བར་པ་
གསལ་སྤྱོད། དུས་མཐའ་མར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་འབྲིང་མཐའ་རྣམས་ལ་
གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསལ་སྤྱོད་ཏེ་སྟོན་གྲགས་ཅན་གྱི་ཚོས་འཁོར་རིམ་པ་གསལ་བསྐྱོར། ལྷོན་
པ་སངས་རྒྱས་གྱིས་རྫོ་རྫོ་འཆང་གི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་སྤྲུགས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གསལ་སྤྱོད། ད་ལྟ་བོད་དུ་བསྐྱེད་
པའི་བཀའ་འགྲུལ་ཞེས་སྟོན་གྲགས་ཅན་གྱི་བོད་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱིས་གསལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོན་ཡིན། བཙུན་ལྷན་
འདས་གྱི་བཀའ་མདོ་ཕྱོགས་རྣམས་སྡེ་སྡོད་གསལ་དང་། སྤྲུགས་གྱི་ཚོས་སྐྱོར་རྣམས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འདྲ། ཡང་
ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་མདོ་སྡེ་སྡེ་སྡོད་ནང་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚོགས། བརྫོད་བྱ་ཚུལ་བྲིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན། ཤེས་རབ་
སྟེ་བསྐྱབ་པ་གསལ་གྱི་སྐོ་ནས་འདུལ་བ། མདོ་སྡེ། མངོན་པ་བཙུན་སྡེ་སྡོད་གསལ་དུ་འཛོགས།

༤ བོད་དུ་ནང་ཚོས་དར་ཚུལ།

ནང་པའི་ཚོས་བོད་དུ་རི་སྟེང་བུང་བ་ནི། ཞང་ཞུང་གི་ཡལ་ནས་དར་བའི་བོན་ཚོས་ཆེས་སྤྱ་བར་བོད་དུ་དར་བྱུང་
བྱུང་ཞིང་། དུས་ད་ལྟའང་བཤད་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡོད། འདི་ཐོག་མར་ཉ་ཅང་རྒྱས་པ་ཞིག་མེད་འདྲ་ཡང་། སྤྱིས་བོད་
དུ་རྒྱ་གར་ནས་ནང་བསྟན་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་སྐབས་བོན་གྱི་སྟེ་སྐོམ་པའི་བཞེད་སྟོལ་ལའང་བབ་རྒྱས་སུ་སྤྱིན་
ཡོད་པར་མངོན། བོད་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་ལྷ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་སྐབས་ནང་བསྟན་ཐོག་མར་དར། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
རི་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་པཱི་ཏེ་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་སོགས་སྟོན་གྲགས་ཅན་མང་པོས་མདོ་དང་བསྟན་
བཙན་དང་། བྱུང་དབང་པར་འབྱུང་གནས་སོགས་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་སྐོར་ཡང་མང་པོ་བསྐྱེད་སྟེལ་མངོན། དེ་ནས་
སྤང་དར་སྐབས་ཉམས་ཏེ་ལོ་བཙུག་འགྲུལ་ཅམ་བར་གནས་ཤིང་། སྤྱིར་ཡང་བོད་སྤྱོད་ཕྱོགས་དང་། ལྷོད་

ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ་རིམ་གྱིས་གསོས་ཏེ་བསྟན་པ་སྤྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་
བོད་གྱི་སྡོ་ཅན་མང་པོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་བྱུང་གྲགས་ཆེ་བ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གདུགས་ཏེ་གསལ་བསམ་སྐོམ་
པས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྟེལ་མངོན་ཅིང་། པཱི་ཏེ་དབལ་མར་མེ་མངོན་སོགས་མང་པོ་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་མདོ་
རྒྱུད་བསྟན་བཙན་མང་པོ་བསྐྱེད་སྟེལ་མངོན། དུས་རབས་འདི་ཅམ་ནས་བོད་དང་ཉིད་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་
སྟེ་བོད་འགྲེལ་མང་པོ་མངོན་པའི་མགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དུས་གང་འཚམས་རྗེས་ནས་རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོའི་
མཁས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་བོད་དུ་ཕེབས་པ་ཆེར་བྱུང་མི་འདུག དེ་སྟེང་བོད་དུ་དར་བྱུང་གྱི་ནང་བསྟན་འདི་རྒྱ་གར་
གྱི་ནང་བསྟན་རི་མ་མེད་པ་འདི་རང་ལས། བོད་གྱི་སྤྱོ་མས་རྫོགས་བཟོ་དང་། ཚོས་གཞན་དང་བསྐྱེད་སྡེད་བཏང་
བ་མེད་ཅིང་། དཔེར་ན། བོད་འགྲེལ་དེ་ཚོའི་ནང་ཚོས་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ལའང་མཇུག་དུ་སངས་
རྒྱས་རང་ཉིད་གྱི་གསལ་རམ། དེ་མིན་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསལ་དངས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་སྟོན་ཡིན། ཆེས་
ཤིན་ཏུ་ར་འཕྲོད་པ་གཅིག་ལ། དེར་སང་གི་རྒྱ་གར་པ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཁོངས་གྱི་མཁས་པ་རེ་བྱུང་དང་ཞིབ་
སྲིད་སྐབས་ཚོས་ཚིག་སྐྱད་བརྟེ་འཕྲོད་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་གའི་འོག་ལའང་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་སྟོན་
ནས་བསྐྱེད་པའི་བོད་ཡིག་ནང་གི་ཚོས་གྱི་བཤད་པ་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་ག་རང་ཁོང་ཚོས་བརྫོད་གྱི་འདུག དེར་
མ་ཟད། རྒྱ་གར་བ་མཁས་པ་འགས་བརྫོད་རིགས་སུ། དེར་སང་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ཐོག་ནས་གོ་དཀའ་བའི་གཞུང་
འགའ་ཤས་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་བསྟན་ཏེ་གྲུང་བསྐྱོགས་སྐབས་གོ་བ་ཆེས་ལལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་གི་འདུག་ཟེ།
གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་ངོས་གྱི་བསམ་པར། བོད་གྱི་ཚོས་ལ་ཡལ་དུས་གནས་ཚུལ་དབང་གིས་རྒྱ་གར་བ་
དང་ཕན་བ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱོ་མའི་ཚོས་ལགས་ཞེས་ནང་བ་བསྐྱེད་བཙན་སྤྱིན་པ་ཞིག་ཏུ་
ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་རྒྱ་བ་ནས་ཞོར་བ་བྱུང་བ་རེད། ཡང་བརྫོད་རྒྱུར། གཅིག་བྱས་ན་ཞོར་འབྲུལ་ཡིན་སྲིད་པས་
དགོངས་འགལ་མེད་པ་ནས། ད་ལྟའི་དུས་རབས་འདིར། ནང་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་སྟེ་སྐོམ་སྡོད་གསལ་ཆ་
ཚང་བ་དཀྱིས་སྤྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་དགོས་ན། བོད་ཡིག་གི་སྤྱོགས་བམ་རྣམས་རྒྱུན་རིང་བར་བརྟག་ཞིབ་ཟབ་ནན་
གྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་རེད་སྟེ་སྤྱོམ་ལགས། རྒྱ་གར་དུ་སྤྱིར་ཕེབས་པའི་མཁས་པའི་འཆད་སྟོལ་དང་། སྤྱི་ག་མ་
ལ་ཤི་ལའི་མཁས་པའི་འཆད་སྟོལ་ཞེས་རྒྱ་བའི་དོན་གཅིག་གྱང་། མིང་འདོགས་དང་། འཁྲིད་སྤངས་སྟེ་བའི་
བྱུང་པར་ཡོད་གི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བོད་དུ་འང་རྒྱ་གར་གྱི་པཱི་ཏེ་དང་། དེའི་བོད་གྱི་སྤྱོམ་རྒྱུད་གྱི་མཚན་དང་། ས་
གནས། དུས་ཚོད་སོགས་གྱིས་མིང་འདྲ་མིན་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་གྲགས་ཆེ་བར་རྫིང་མ། བཀའ་རྒྱུད། ས་སྤྱོ། དགོ་
ལགས་ཞེས་མིང་འདོགས་སོ་སོ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་གྱང་འཁྲིད་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཐན་ཐན་ཡོད་པ་རེད། ཐམས་

ཅད་ཀྱང་མདོ་སྤྲུག་སྤྱི་བཟུང་ལྷན་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྤྲུག་ཡིན་ནོ། །

༥ ཚོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

ཚོས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཚོས་ཞེས་པ་སྤྲིན་ཉེ་སྐད་དུ་རྒྱ་ཞེས་པ་འདྲིན་པ་ལ་འདྲུག་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་རང་གི་
ངོ་བོ་འཕམ། མཚན་ཉིད་འདྲིན་པའི་གོ་ལགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་དང་། ཡང་འདྲིགས་པ་ལས་འདྲིན་
བཤམ། སློབ་པའི་དོན་གྱིས་ཚོས་དང་འདྲིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་དེར་གོ་བ་རེད། འདྲིན་ཚོས་ཞེས་པ་སྤྲིན་པ་དེ་
ཡིན། དེ་ཡང་སློམ་བཤད་བྱས་ན། སློ་གསལ་ལ་རབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཚོས་སུ་འདྲིན་ དེ་ཡང་བྱ་བ་དེ་བྱས་པས་
འདྲིགས་པ་གང་ཡང་རང་བ་ཞིག་ལས་སློབ་བཤམ། འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་བྱ་བ་ལག་ལེན་བྱེད་པ་
ཚོས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་རེད། འདྲིན་ཚོས་ཀྱི་སློབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྗོད་རྒྱ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་མདོར་བསྡུས་
ཤིག་གོ་བདེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས། འདྲིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །
འདྲིན་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདྲིན་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདྲིན་ལམ་འཕགས་
པའི་བདེན་པའོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤིང་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱ། ལམ་བསློམ་པར་
བྱ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤིང་པར་བྱ། སྤྲེ་ཤིང་པར་བྱ། སྤྲེ་སྤང་བར་བྱ། སྤྲེ་སྤང་བར་བྱ། སྤྲེ་སྤང་བར་བྱ། སྤྲེ་སྤང་བར་བྱ།
པ་མདོན་དུ་བྱ། སྤྲེ་མདོན་དུ་བྱ། ལམ་བསློམ་པར་བྱ། སྤྲེ་སྤང་བར་བྱ། ཅེས་པའི་བདེན་པ་ཞིའི་ངོ་
བོ་དང་། བྱ་བ། བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ། འདྲི་འཆད་པ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལགས་གཙོ་བོར་བརྗོད་པར་བྱ། དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བདེན་པ་ནི། རྒྱ་ལས་ཉོན་ལས་བྱུང་ཞིང་། འཁོར་བས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ལ་ཟེར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ནི། བོང་
གི་སྤྲུག་བདེན་དེ་ཉིད་སྤྲེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཟེར། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། བོང་གི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟད་དེ་བྲལ་
བའི་ཆ་ལ་ཟེར། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱང་པར་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་ལས་སྤྲུག་
བདེན་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་སློན་དང་། སྤྲུག་བདེན་སྤྲིས་འབྱུང་། ལམ་སློམ་པས་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱེད་པས་
ན། ལམ་སློན་དང་། འགོག་བདེན་རྗེས་སུ་ཡིན་ཀྱང་། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་གསུང་སྤངས་གོ་རིམ་
དེ་གོ་སྤྲོད་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤིང་པར་བྱེད་
ནས་དེའི་རྒྱ་བརྗོད་གཙོ་བོར་ཀུན་འབྱུང་བཤད། དེ་སློབ་རྒྱས་པའི་སློབས་པ་བསྐྱེད་དུས་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱ།

འདོད་བྱུང་། དེའི་ཆེད་དུ་དེ་ནས་ལམ་སློམ་འདོད་པ་འབྱུང་བས་ལམ་བདེན་བཤད།

༦ སྤྲུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཚུལ་དང་། འགོ་བའི་རིགས་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་འདི་སྤྲུག་བདེན་ཡིན་པས་འཁོར་བ་རི་འབྲ་ཞིག་ཅེ་ན། འཁོར་བ་
ལ་གནས་ཀྱིས་སྤྲེན་གསལ་དུ་བཤད་དེ། འདོད་ཁམས། གུམ་གསལ་ཁམས། གུམ་གསལ་མེད་ཁམས་གསལ་ཡོད།
དང་པོ་ལ་ནི། གུམ་གསལ་སྤྲེན་པོ་རེ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལུའི་བདེ་བར་སློབ་པ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། སྤྲེན་པོ་གྱི་
དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་ནང་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་བདེ་བར་སློབ་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་མཐོ་རུ་སོང་སྟེ་ཚོར་
བ་བདེ་བས་ཀྱང་བསམ་ཉེ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་སློབ་པ་གཅིག་སྟེ་མཐོ་དམའ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད། གསལ་བ་
ལ། གུམ་གསལ་སྤྲེན་པོ་རེ་བྱེད་སོགས་དང་། དེ་སློབ་པའི་མིག་སོགས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་སེམས་ཉིད་ཅེས་དང་།
དེར་ཡང་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་གཡེང་བ་དང་བྲལ་ཉེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད།

ཡང་། འགོ་བ་རིགས་དུག་ཏུ་སྤྲེན་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲེན་པོ་སྤྲེན་པོ་མི་ཡི་དུགས། དུད་འགོ། དུལ་བ་བཅས་སོ། དེ་
ཡང་། ཁམས་བོང་མ་གཉིས་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་ཀི་ལྷ་དང་། ལྷ་མིན་ནི། ལྷ་དང་བྱུང་འབྲས་བུ་གཏུག་
རྒྱུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། མི་ནི། སྤྲིང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དང་། ཡི་དུགས་ནི། བཟའ་བཏུང་གིས་ཤིན་ཏུ་སོངས་
པ་སོགས་མི་འབྲས་བུ་ལ་ཞིག་ཡོད། དུད་འགོ་ནི། སྤྲིངས་དང་ཁ་འཐོར་བའི་དུད་འགོ་སོགས་དང་། དུལ་བ་ནི།
མདོག་དང་གུམ་གསལ་དེའི་བས་སྤྲེན་པོ་སྤྲེན་པོ་རེ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྤྲེན་པོ་ཡོད། འཁོར་བ་
ཞེས་པ་དོན་སྤྲིང་པོ། རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཞིང་། ངོ་བོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
རང་བཞིན་བྱེད་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། སྤྲེན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཚོས་སྐད་དུ། ཐག་
བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡང་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ཁམས་གསལ་ཆར་དུ་མ་བྱུང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་
པོ་འདི་འཁོར་བའོ། །

༧ འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ།

འཁོར་བ་འདི་ཅི་ཡི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་ན། ལས་ཉོན་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ནི་སེམས་གཙོ་བོའི་
གསུམ་མིན་པར་སེམས་བྱུང་གི་ནང་ཚན་ཡིན། འོན་ཀྱང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་སྐབས་
གཙོ་བོ་སེམས་དེ་དེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་དེས་གར་འབྲིད་དུ་སློབ་ཏེ་ལས་ངན་གསོག་པ་
རེད། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། ང་རྒྱལ། ལོག་ལྷ་སོགས་ཡིན། དེའི་
ནང་ནས་ཀྱང་འདོད་སྤང་གཉིས་གཙོ་བོ་ལྷ་བ་སྟེ། ཐོག་མར་རང་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་མི་འདོད་པ་
གཅིག་བྱུང་དུས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུན་དང་བཅས་པར་སྤང་བ་འབྱུང་། ཡང་རང་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་
མཐོན་པོར་བཟང་བའི་ང་རྒྱལ་བྱུང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་ཆེ་དེ་མེད་པར་ལྷ་བའི་ལོག་ལྷ་
བྱུང་བ་བཅས་འདི་འདྲ་རེད། དེ་འདྲའི་རང་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཤུགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ། རང་ཉིད་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་རྗེ་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་ང་ང་ཞེས་དམ་སྤྲིང་སྤྲིང་སྒོས་བཟང་བས་དེའི་ཤུགས་
གྲིས་བྱུང་། དེ་ནི་རང་གིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལགས་མ་ཤེས་པས་ལན་པ་ཡིན། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་
གྲིས་སྤོང་བཞིན་དུ་དེར་རྫོངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཐུག་དེས་ན་འདི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་
པ་དེ་རེད།

ལས་གྱི་སྒོར་ནི།

ངོ་བོའི་ཆ་ནས་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་ལས་ངག་གི་སྒོར་པ་མ་ཐོན་གོང་
དེ་སྐལ་བྱེད་གྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་། བྱ་བ་དེར་འཇུག་བཞིན་པའི་སྐབས་གྱི་ལས་ངག་
གི་ལས་ནི། བསམ་པའི་ལས་སུ་འཛོག་ཡང་འདི་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་འཕེན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འདོད་པའི་བདེ་
འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ནི་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་དང་། ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ནི་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས། ཞལས་
གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་འཕེན་བྱེད་ནི་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཏེ་རིགས་གསུམ་འཛོག་ཡང་། འདི་ཚོ་ཚང་མ་
ལས་གྱི་ལས་དང་། ངག་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་ཡོད། ཡང་། འབྲས་བུ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དཔེར་ན། ཆེ་འདིར་
བསམགས་པའི་ལས་ཆེ་འདི་རང་དུ་སློབ་མཁན་དེ་མཐོང་ཚོས་སྤོང་འབྱུར་གྱི་ལས་དང་། སྟེ་བ་རྗེས་ཐོག་དེར་
སློབ་མཁན་དེ་སྟེས་ནས་སྤོང་འབྱུར་གྱི་ལས། སྟེ་བ་གཉིས་པན་ཆད་དུ་སློབ་མཁན་དེ་ལན་གངས་གཞན་དུ་སྤོང་

འབྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་རེད།

ཐར་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

ཐར་པའི་སྒོར། འཁོར་བ་ཞེས་པ་བཅིངས་པའི་དོན་དང་། ཐར་པ་ནི་དེ་ལས་ཐར་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་
བའི་རྩ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་ཉོན་གཉིས་ལས། ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་ཟད་པ་དང་། ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་
འགག་ཅིང་། ལྷག་མ་ཡོད་རིགས་ལ་ཡང་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཉོན་མོངས་མེད་པས་འཁོར་བ་འབྱུབ་པའི་རྩ་ཟད་
པ་ན་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་པའི་དོན་དེ་རེད། དེ་ཅ་ན་སྤར་གྱི་ལས་ཉོན་གྲིས་འབངས་པའི་ཕང་པོ་ཡོད་གྱི་བར་ལ་
ལྷག་བཅས་དང་། དེ་ནས་ལྷག་མེད་ཅེས་འཛོག་སྒོལ་ཡང་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷག་མེད་ཅེས་ལས་ཉོན་གྲིས་འབངས་
པའི་ཕང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། ཤེས་པའི་རྩུན་དང་། ཕང་པོ་ཟག་མེད་གྱི་རྩུན་ཡོད། དེ་ལྟར་
རྩ་ཟད་པས་ཕང་པོ་དེ་འགག་ཅིང་། དེ་དང་བུལ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞེ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་
འདྲ་དེ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱད་ཀུན་ཞི་བ་ཅམ་ཞིག་གི་ཐར་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་ཐར་པ་ཆེན་པོ་འཕམ།
སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་སྤར་ནི། སྤྱི་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་
ཀུན་ཟད་པ་ཡིན་གྱིང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་མ་ཟད་ཅིང་། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་ཟད་པའི་མཐར་ཐུག་
པའི་གོ་འཕང་དེ་ཡིན།

ཐེག་དམན་བཤད་པ།

དེ་འདྲ་བའི་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་པ་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སོ་འཕགས་གྱི་ལམ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ནི་ལམ་
གྱི་བདེན་པའོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས། དེ་རེ་རེར་རིམ་བུ་སྤྱི་བཞག་པས་བཅུ་ཡོད། དེ་
གཉིས་ནང་གསེས་མཐོ་དམན་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་བ་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཅམ་ཞིག་
རང་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོས་ཡིན། ཚིག་བསྐྱེད་ཏེ་བརྗོད་ན། དེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པས་ཐེན་པར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲིས་གཞི་བཟང་བའི་ཐོག་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤྱད་ཟང་
འབྲེལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤར་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤངས་པའི་དུས་དེར་ཐར་

པ་ཐོབ་པ་རེད། འདི་ལ་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་ནི། ཚོགས་ལམ། ལྷོ་ལམ། མཐོང་ལམ། ལྷོ་མ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་སྟེ་
ལྟོ། །འདི་འདྲའི་ལམ་ལ་སློབ་མཁན་དེར་ཐེག་དམན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཐེག་ཆེན་བཤད་པ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། གཙོ་བོ་གཞན་དོན་དུ་ཐར་པ་མཚོག་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སློ་ནས་གོང་དུ་ཐེག་དམན་སྐབས་བཤད་
པའི་ལམ་དེ་དག་དང་། འདིར་བསམ་པའི་འབྱུང་སྐྱེས་མི་འདྲ་བ་ཆགས་ཡོད་པས་སྐྱ་མ་ལས་སློབས་ཆེ་བ་
དང་། ལྷག་པ་ཡིན་ དེའི་སྟེང་ཐར་ཕྱིན་དུག་དང་། བསྐྱུ་བ་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཁྱད་པར་བ་འདི་
ཚོ་བསྐྱེད་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཟད། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའང་གཏུན་ནས་བཅོམ་པའི་དུས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན། འདིར་ཡང་ལམ་ལྟ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ། ལྷོ་ལམ། མཐོང་ལམ། ལྷོ་མ་ལམ། མི་
སློབ་ལམ་བཅས་ལྟོ། །འདི་རྣམས་གོང་མ་དང་མིང་འདྲ་ཡང་། དོན་ལ་མཚོག་དམན་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།
ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྟུན། ཐེག་མའི་བསམ་པ་འབྱུང་སྐྱེས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་
ལམ་ཀྱི་ལས་སྤྲོད་དང་། ལྷག་པར་སློབ་པའམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་འདྲ། དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་མཚོག་
དམན་ཁྱད་པར་ཆེ། འོན་ཐེག་དམན་པ་ཚོ་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་རང་ལ་སློབ་དམ། ཐེག་ཆེན་ལ་འདྲུག་ཅེ་ན།
མཐར་འཇུག་པར་དུ་འདྲུག་དགོས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐག་པ་མིན་པས་ཁོང་རྣམས་དེས་ཚོག་མི་ཤེས་
པར་རིམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐག་དེར་འཇུག་དུ་གཉེར་ཞིང་། ལམ་ལ་བསྐྱབས་ཉེ་དེར་འགོ་བ་ཡིན།

སྐགས་ཀྱི་སློབ་བཤད་པ།

ལྷག་པར་སྐགས་ལ། རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་འོག་མ་རྣམས་ལས་གོང་མ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱད་སྟེ་མི་
འདྲ་བ་བྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། འགོ་སྐྱེས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། རང་རེ་རྣམས་སྐྱག་བསྐྱེད་སྐྱ་
ཚོགས་ཚྱོང་བ་འདི་དགར་མིན་ལས་དང་། དེ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་བྱུང་བ་གོང་བཤད་ལྟར། སྟེང་པོ་སེམས་
དུལ་མ་ཐུབ་པས་བྱུང་བ་ཡིན། སེམས་དུལ་བའི་ཐབས་ནི་སེམས་རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་སྟེ་རུ་མ་བཅུག་པར་བཟང་

གོམས་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ལས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་ན་
སྐྱར་ཁྱད་ཡོད། དེ་ཡང་སེམས་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཁྱད་དང་། ཁ་བ། རྒྱང་རྒྱུ་བའི་རྩ་ཡི་རིགས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནས་སེམས་ཡུལ་
ལ་གཡོ་བ་རྒྱང་གིས་བྱེད་པས་རྒྱང་ལ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བར་བྱེད། དེའི་མཐས་སྐྱུལ་བྱེད་མེད་པས་སེམས་གཞན་དུ་
བསྐྱེད་བའམ། གཡོ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡོང་བར་རྩ་རྒྱུ་གི་སྦྱང་བ་ནང་ནས་བྱེད་
པ་མ་གཏོགས། ཕྱིའི་ཡོ་ཆས་ཀྱིས་མིན་སྐྱབས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏུན་ཆགས་པའི་རྣམས་པ་སྟོབས་ཆེན་
དགོས། དེ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མང་པོའི་ཆེད་དུ་ལྷ་སྐྱ་སྐྱོམ་པ་སོགས་གསུངས་པ་རེད། ལྷ་སྐྱ་མི་འདྲ་བ་
མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་ཚད་ལྡན་འདི་ཚོ་རང་བཞིན་སློ་བཏགས་ཀྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་
ཕང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་སྦྱོང་བྱེད་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ལས། ཞི་དྲག་
ཞལ་བྱུག་དང་། གཙོ་འཁོར་མང་ཉུང་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན། མདོར་བསྟུན། འདི་རྣམས་ལས། མོས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དེས་བར་ཡོད་ཀྱང་། བལ་མོ་ཆེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་རྣམས་པ་ཡིན། དུང་ལམ་
ལ་དོན་དམ་རིམ་གྱིས་སློབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་ཁྱེད་སྐྱེས་བཅུན་གྱི་དེས་པ་གཏིང་ནས་རྟེན་ཐབ་པའི་རྩ་
མཚན་མང་པོ་ཡོད།

བདེན་གཉིས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་བའི་ལམ་ལས་འཕགས་ལམ་རྣམས་ལམ་བདེན་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེའི་སྟོན་འགོ་ལྟར་བ་ཡིན། དེ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད། ལམ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱ་སྐྱུབ་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྐྱེད་
པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འདི་ག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་རེད། དེ་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་
པ་དེ། ལམ་དུས་སུ་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ཞིང་། དེ་གཞི་ཡི་གནས་ཚོད་ལ་བདེན་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། འདི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་
གནས་ཤིག་གྱུར་རེད། རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་འདི་དག་འདིའི་འདྲི་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་

ལྷུང་བའི་དབང་གིས་རེད། འདིར་ལགས་ཐམས་ལུགས་ལ་ལྷུང་བརྒྱུད་ན། རང་རེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དང་མཐོང་
 བཞིན་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ཚུལ་གཉིས་རེ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་
 དང་། མཐར་ཐག་པའི་སྟོང་པའི་གནས་ལགས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དཔེར་ན། རྩོགས་གཞན་ནས་བརྒྱུད་ན།
 རྩུ་གུ་གཅིག་ལ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་ཐབ་པའི་གནས་ཚུལ་རགས་པ་གཅིག་དང་། ཐ་མལ་པའི་མིག་
 གིས་མཐོང་མི་ཐབ་པའི་གནས་ཚུལ་སྤ་བ་རྩུལ་སྤན་གྱི་རྩུལ་རྫས་གོང་བ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །
 འོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དང་། ཀྱི་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་སོ་སོ་ནས་རི་ལྷུང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོམ་བཤད་གོ་བདེ་
 བར་བརྒྱུད་ན། མཐར་ཐག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དཔྱོད་
 པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དེ་ཀྱི་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་དེས་ན། སྟོང་ཉིད་དང་། འགོག་བདེན་ནི།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོབ་བདེན་པའོ། ། དེ་ལ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་ནས་འབྱུང་བ་དང་།
 འགགས་པ། འབྱུང་འགྲོ་བ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་སོགས་ཡིན་པར་བརྟེན་
 ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་གཞན་ལ་སྟོས་ཏེ་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་རང་ཚུགས་སུ་གྲུབ་
 པ་གཅིག་གྲང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་རེད། དེ་སྟོན་པའང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཐད་པ་
 ཡིན། མདོར་བསྟུན་ན། རོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་འགྲོ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པས་བཟང་འན་དོན་མན་འབྱུང་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ།

ཚོས་ལག་ལེན་བྱ་བ་ཞེས་པ། ལུས་བསྐྱུར། དགོན་པར་བསྟུན། འདོན་པ་བཏོན་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་མིན། དེ་
 མི་ཚོས་སུ་འགྲོ་མིན་དེས་པ་མེད། གང་ལྟར། ཚོས་ཞེས་པ་བསམ་སྟོའི་ཐོག་ནས་གཏོང་ཤེས་པ་དགོས། བསམ་
 སྟོ་གཏོང་ཤེས་ན། ལས་ངག་གི་སྟོན་པ་ཚང་མར་ཚོས་མཐན་དུ་འདྲུག་ཏུ་ས། བསམ་སྟོ་གཏོང་མ་ཤེས་ན། སྟོམ་
 རྒྱུ་འདོན་པ་བཏོན། མི་ཚེ་མཚོན་ཁང་ལ་བསྟུན་གྲང་པན་པ་མེད། དེས་ན་ལག་ལེན་ལ་བསམ་པ་གལ་ཆེ་
 བས། དགོན་མཚོག་གསལ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སྤྱང་བཞི། གཞན་པན་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་
 གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་ཡོད། སྤར་བོད་དུ་འགྲོ་མ་ཞེས་པའི་བླ་མ་སྤྱད་གྲགས་ཅན་དེའི་དུས་སུ་ཉིན་གཅིག་མི་གཅིག་
 ཚུ་ཁང་ཞིག་ལ་སྟོར་བ་རྒྱུག་གིན་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ། ཚུ་ཁང་ལ་སྟོར་བ་རྒྱུག་པ་བཟང་སྟེ། དེ་བས་ཚོས་ཤིག་
 བྱེད་ལེགས་གསུངས། ཁོས་བསམ་པར། ད་ལོ་ན་དཔེ་ཆ་སྟོག་རྒྱ་བཟང་སྟེ་དེ་ལྷུང་བྱས་ཏེ་བསྟུན་པར་ཡང་
 འགྲོ་མ་གྱིས་གཟིགས་ཏེ་དཔེ་ཆ་སྟོག་པའང་བཟང་སྟེ། དེ་བས་ཚོས་ཤིག་བྱེད་ལེགས་གསུངས། དེ་ནས་ཁོས་

བསམ་པར། དེ་ཡང་འགྲིགས་མེད་པ་འདྲ། ད་སྟོམ་ཞིག་རྒྱུ་ན་ཚོས་བྱེད་པ་དེས་པར་ཡིན་བསམས་ཏེ། དེ་ལྷུང་
 བྱས་པར་ཡང་འགྲོ་མ་གྱིས་གཟིགས་ཏེ། སྟོམ་རྒྱུ་བ་བ་བཟང་སྟེ། དེ་བས་ཚོས་ཤིག་བྱེད་ལེགས་གསུངས་པར།
 ཁོ་ཉ་ལས་ཏེ་ད་ལོ་ན་ཚོས་བྱེད་ལགས་གང་འདྲ་རེད་ཅེས་ཞུས་པར། ཚེ་འདིར་མ་ཆགས་པ་སྟོ་ཚོས་སུ་འགྲོ་བ་
 གྱིས་ཤིག་གསུངས་འདུག དེ་ལྷུང་བསམ་སྟོར་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་གསལ་བོ་གསུངས་པ་རེད།

ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

ཚེ་འདི་སྟོས་བཏང་ཚོས་བསྐྱབ་ན་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད། བོད་དུ་འང་ཚེ་སྟོས་བཏང་བས་ཚེ་འདིར་གཅེས་
 འདིན་གྱིས་འབད་རྫོལ་ལ་གྱ་རྒྱུད་ཐབས་སྟོ་མང་པོར་འབད་བས་བསྐྱབས་པའི་བདེ་བས་ཆ་ཅམ་འབྲན་དུ་མེད་
 པའི་ལས་སེམས་གྱི་བདེ་བ་བརྒྱུད་ཏེ་མེད་པ་རྙེད་པ་མང་པོ་ཡོད། དེ་སྟོན་པའང་འདི་མི་སལ་མོ་ཆེས་ལག་ལེན་
 བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། འོ་ན་རྒྱ་ཆེའི་མི་ཚོས་བྱེད་ཐབས་གང་ཡོད་ཟེར་ན། སྤྱིར་འདིག་རྙེན་ནག་པོ་སྟེ་གཡོ་ཁམ་
 སོགས་དང་སྟེལ་པའི་འཚོ་བ་དེ་ཚོས་དང་རྒྱུ་འགལ་ཡིན་སྟབས་མཉམ་དུ་འོང་ས་མེད། དེ་མིན་འདིག་རྙེན་ལ་
 རབས་ཚུལ་མཐན་དུ་འཚོ་བ། ཆབ་སྲིད་སྟོང་བ། ཐོན་སྐྱེད་གྱི་བྱ་བ། དགའ་སྦྱིད་རྙེད་འཇོ་སོགས་ལ་རབས་གྱི་
 བྱ་སྟོན་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་ཚོས་གྱི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཚོས་དང་མཐན་པར་མཉམ་སྟོན་ཐབས་པ་ཡིན།

བསྐྱབས་ན་བྱིས་དུ་གནས་ནའང་ཐར་པ་ཡོད། །
 འཕགས་བོད་རྒྱལ་སྟོན་མར་པ་ལ་སོགས་བཞིན། །
 མ་བསྐྱབས་རི་འགོར་གནས་གྲང་འན་སོང་རྒྱ། །
 འཕྱི་བ་ས་ཡི་ཁང་བར་མཚམས་བཅད་བཞིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྷུང་རོ། །།

ཁ་སྟོན་གཉིས་པ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་གྱི་སྟན་ཞུ་དང་གྲོས་ཚོད།

མི་རྒྱུ་མཚོག་ལ།

དེང་དུས་འཛམ་གླིང་གིས་ཀོ་རི་ཡར་དོ་སྐྱོད་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྣམས་ཤྱིགས་ཤྱིགས་བཅོན་འཇུག་བཀག་འགོག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། བཅོན་འཇུག་དེ་ལྟར་བོད་དུ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱི་ལཱ་ལྟར་དོ་སྐྱོད་བྱེད་མཁུག་མེད། བཅོན་འཇུག་འགོག་ཐབས་མ་བྱས་པར་འཛོག་མི་རང་བ་དང་། ས་ཁུལ་གང་སར་རང་དབང་ལ་སྤྱི་ལཱ་སྤོབ་དགོས་པར་ཡིད་ཆེས་ཐོག་ནས་དེང་དུས་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཉེ་སྐོར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ལྟགས་རྣམས་བྱེད་བརྒྱུད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་རྒྱུའི་འཁུར་འགན་ང་ཚོས་ལེན་བཞིན་ཡོད།

བྱེད་ཀྱིས་མཁུག་གསལ་ལྟར། ཉེ་ཆར་བོད་དུ་ཉེ་ལས་པའི་དཀའ་ངལ་འགྱུར་བཞིན་འདུག་དཀའ་ངལ་དེ་དག་བོད་གཅིག་པས་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མིས་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་བ་རྣམས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་འགོག་རྒྱུ་མེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་། བོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབུ་བཞུགས་སུ་མང་བཀུར་ཡ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་བླ་མར་བྱི་རྒྱལ་ཡལ་ཁག་གི་དད་མོས་ཅན་ཚོས་མཇུག་ཕྱག་ཞུ་བར་བཅར་འགྲོལ་ཅམ་ལས། དེ་མིན་དུས་ཡིན་རིང་པོ་ཞིག་བོད་མི་ཚོས་རིའི་ལོགས་ཁེ་གཅོང་དུ་བསྐྱེད་དེ་འཛམ་གླིང་ཡལ་ཁག་གཞན་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

བྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོའི་གོང་ཅམ་ལ་ཏུ་ལའི་བླ་མ་དང་། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་དབང་འབྲེལ་ལམ་མཛའ་མཐུན་ཅན་བྱུང་། འབྲེལ་ལམ་དེ་ནི་ཚོས་དད་གཅིག་གྱུར་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་མཚོན་ཡོན་སྤྱིན་བདག་གི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་འགྲིགས། སྤྱི་དོན་གྱི་རྩོམ་གྲིང་གང་ཡང་མེད། བོད་མི་ཚོ་ཚོས་དད་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས་དུས་ཡིན་རིང་པོ་ནས་དམག་གི་ལས་ཐབས་སྤངས་ཤིང་། ཞི་བདེ་དང་། བཅོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྱང་བ་དང་། རང་ཡལ་གྱི་སྤྱང་སྤོབ་ནི་ཡལ་གྱི་ཆགས་སྤངས་དང་། ཡལ་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐེ་བྱས་མེད་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ནས་སྤྱི་ལཱ་ལེན་པའི་དུས་སྐབས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཆེས་དགོན་པ་ཡིན། རྒྱ་མིར་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ཕགས་བསམ་ཞིག་ཡོད་སྐབས་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་བྱིས་མཚེས་རང་དབང་མཛའ་གོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་དེར་གོ་བ་ལོག་སྐབས་གཞན་ཞིག་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མཁུག་དང་། བོད་ནི་དེའི་ལོག་གི་གཞུང་

ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་སྤྱི་ལཱ་ལེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐོར་བོད་པས་བྱིས་ལྟགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སློབ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་རེད།

༡༩༡༠ ལོར་རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོང་སྐབས་ཡལ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཞིགས་རལ་ཆེན་པོར་གྱུར། ༡༩༡༡་༡༩༡༣ བར་ཏུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྱིན་བཅུ་གསུམ་པའི་ལོག་ཏུ་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་ཆ་ཚང་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས། སྐབས་དེར་བལ་ཡལ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་བཀའ་བཞོད་ལོག་ནས་གོལ་འདུག ༡༩༡༡ ལོ་ནང་རྒྱ་ནག་ཏུ་བོད་འབྲུགས་བྱུང་སྟེ་མན་རུ་གོང་མའི་དབང་བསྐྱུར་མཇུག་བསྐྱུས་རྗེས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར། ཚོས་དང་མཛའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་མཐའ་མ་དེ་གཅོང་ཆད་དུ་བྱིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་པས་རང་ཉིད་ཁེ་གཅོང་གཅིག་པར་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུག་རབ་དང་། ཐགས་རྗེ། སྐབས་དེ་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་གི་སྤྱི་ལཱ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་སྤོད་བྱས། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་སྐབས་དབྱིན་རིས་ཀྱང་བོད་དུ་དབང་བསྐྱུར་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལགས་བརྗོད་ཐབས། སྐབས་དེ་བོད་དུ་དབྱིན་རི་དང་། རྒྱ་ནག་གི་རྣམས་ཤྱིགས་འདོན་སྐབས་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་ནི་རང་ཉིད་ལོགས་སྤོད་ཁོ་ན་བྱས། དེས་རང་ཡལ་དུ་ཞི་བདེ་ཡིན་གནས་དང་། བྱི་རྒྱལ་ཡལ་གཞན་དང་ཡང་མཐུན་པོ་བྱུང་འདུག བོད་མིས་རྒྱ་ནག་མི་མང་དང་མཛའ་མཐུན་མུ་མཐུན་བྱས་ན་ཡང་། ༡༩༡༤ ལོའི་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ལགས་དེར་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་རེད།

དབྱིན་རིའི་བརྗོད་ནན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་ལ་མིང་རྣགས་བཞོད་དེ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཇ་རན་གྱི་འཕ་མིང་ཅམ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་སུ་བྱས། དེས་སྤྱི་ལཱ་སྤོབ་པའི་དོན་གཅོང་ཁང་ཞིག་འཇུགས་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཐེ་བྱས་ནས་ཡང་མི་ཚོག་པ་ཡིན། བྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་རྒྱ་མིས་མིང་རྣགས་མ་བཞོད་སྐབས་མིང་ཅམ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་དེ་ལ་ཡང་མཐའ་འདེད་བྱེད་ཡལ་མེད། བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡལ་སོགས་ནས་ཀྱང་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་དུ་ངོས་བཟང་གི་འབྲེལ་བ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དབྱིན་རིས་མཛའ་གོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་དབང་དམག་རྒྱ་ནག་གི་མཐུན་གོགས་སུ་མ་བྱིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་བསྐྱེད་ཅིང་། ཐོབ་ཐང་དེ་ལ་གནས་སྤོད་བྱས་པ་རེད། བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྤོབ་ནི་དུང་། ༡༩༡༤ ལོའི་ཆིངས་ཡིག་དེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཆིངས་དོན་དེ་ཁོངས་ཚུད་ཞུགས་མེད་སྐབས་

དེའི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་སྲོངས་དགོས། དེར་བརྟེན་བོད་འདི་ཁྱིམ་མཐུན་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡང་བསྐྱར་བྱུང་
བ་རེད།

༡༩༡༡ ལོ་རྒྱ་ནག་ནང་ཁལ་ངོ་ལོག་གི་རྗེས་སུ་བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་བ་ཆེས་སྲ་བ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་གྲང་ཐུན་
གྱི་སྲོལ་ལགས་ཆ་ཚང་དུ་འགྱུར་ནས་ད་དུང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐབས་མེད། ལྷ་སྲོད་ཐ་དད་འདི་ལྷ་བར་
མཛེས་མཐུན་འགྱུར་བ་དཀའ་གཤེས་མ་འོངས་པར་རྟོག་ཁྲ་འགྱུར་རྟོགས་གྱིས་ ༡༩༣༩ ཟླ་བ་བདུན་པ་ནང་
ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྐྱ་ཆབ་ཆོ་བོད་གཞུང་གིས་སྲིར་སྲོག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་མི་
མང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་ནི་རྒྱ་ནག་གི་དངོས་གཙོ་སྐྱ་བའི་ལྷ་སྲོད་དུ་མ་ཞུགས་པར་ལོགས་
སུ་སྲོད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཞི་བདེར་འཛོག་འདོད་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྲིད་གཞུང་
བཅུགས་པ་ནས་རྒྱ་མིས་བོད་བཅེངས་བཀོལ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ལགས་འཛིགས་སྐྱར་བསྐྱལ་ཞིང་། བོད་གཞུང་སྲོར་
བརྒྱག་གཏོང་ཐབས་འདྲ་མེན་མང་པོ་བྱས། བོད་པས་དེ་དག་བཀག་འགོག་མི་ཐབ་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་
ནག་དང་ཞི་མཐུན་གྱིས་འགྲིགས་ཐབས་བྱས། རྒྱ་ནག་ཏུ་འགོ་མཁན་བོད་ཀྱི་དོན་གཙོད་པ་རྣམས་རྒྱ་གར་ནས་
ཐོན་བསྐྱོད་མ་ཐབ་པ་ནི་སྲོ་པམ་གྱི་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་ཉོང་གོང་རྒྱུད་འགོ་རྒྱུར་དཀྱིན་རིས་ལག་འཁྲུང་མ་
སྲུང་པ་མ་གཏོགས་ཁོང་ཚོའི་ཉེས་སྒྲོན་མིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གྲོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་དོན་གཙོད་པ་
ཚོ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཚབ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པ་སྲིང་མོལ་འགོ་འཇུགས་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་སྲུང་ཀྱང་། ཁོང་
སྲི་རྒྱ་དག་པ་ནང་མ་གཏོགས་སྡེ་ལྷིང་མ་འགྱུར་བ་རེད། སྡེ་ལྷིང་འགྲོམ་མོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས། ༡༩༥༠ ཟླ་
བཅུ་པའི་ཆེས་བདུན་ཉིན་རྒྱ་མིའི་དབང་དམག་རྣམས་ནས་ས་གནས་ཁག་མང་ནས་འགྲི་ཆུ་བརྒྱལ་བཀོད་བྱས་
ཤིང་། འགྲི་ཆུ་ནི་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་རིང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཡིན། ལྷན་མ། ལྷན་ཐོག་གྲུ་ཁ། ཆ་སྲུང་།
རི་བོ་ཆེ་འགོ་རྒྱུད། ཡ་ག་ལོ། ལྷར་ཁམས་སོགས་གནད་ཆེའི་ས་ཆ་མང་པོ་རྒྱ་མིས་བཟུང་། ས་སྲུང་ཚམ་ལས་
བཙན་འཇུག་འགོག་ཆེད་མིན་པའི་ཁམས་ནང་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་དམག་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དབང་
དམག་ནས་སྲོར་བཙོན་གྱིས་སྲོགས་ཁག་ལྷ་ནས་ཆབ་མདོར་རྫོལ་འཛིངས་བྱས་ཤིང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་
བའི་ཆབ་མདོ་རིང་མིན་རྒྱ་མིར་ལོར་ཏེ། བོད་གཞུང་གི་བཀའ་སྲོན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རི་བྱས་ཤེས་ཚོར་མི་
འདུག།

དེ་འདྲའི་སྲོ་བར་གྱི་བཙན་འཇུག་དེ་དག་འཇམ་སྲིང་སྲི་ལོགས་ནས་རི་བཞིན་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་དུ་
བཙན་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་རྒྱ་ནག་གི་དབང་དམག་བོད་དུ་འགོ་དགོས་བཀའ་པབ་ཚུལ་རྒྱ་མིས་
འཇམ་སྲིང་དུ་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་རེད། བཙན་འཇུག་དེས་བོད་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྲོར་བཞེགས་བྱས་པས་མ་ཆད།
རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པར་ཡང་སོར་གནས་མ་བྱས་པ་དང་། བོད་དུ་རྫོགས་ཤིང་གི་གནས་
ཚུལ་བཟོས་པའི་མཐུར་བོད་མིས་བརྟེ་ཞེན་བྱེད་པའི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡང་འགོག་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད།

མི་རྗེ་དུང་ཆེ་མཚོག་ལ་ཞུ་རྒྱུར། བོད་མི་ཚོས་དག་འཐབ་ལན་ཅིག་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་མགོ་སྐྱར་མི་བྱེད་
ཀྱང་། དུས་རྒྱུ་ཏུ་ཞི་བདེར་སྲོད་མཁན་བོད་མི་ཚོས་དག་འཐབ་ཁོ་ནར་བྱང་བའི་རྒྱ་མིར་འཐབ་རྒྱལ་བྱེད་པར་རེ་
བ་ཆེན་པོ་མེད། འོན་ཀྱང་ས་སྲོགས་གང་དུ་བཙན་འཇུག་བྱུང་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་འགོག་རོགས་
གནང་རྒྱ་ཡིན་པ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་།

བོད་རྒྱ་མི་གྲང་ཐུན་འོག་འཇུག་རྒྱའི་དོན་དུ་མཚོན་ཆ་ལྷན་པའི་བཙན་འཇུག་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆེས་མངོན་གསལ་
ཆེ་བའི་བཙན་འཇུག་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བོད་མིའི་འདོད་སྲོར་མེད་པར་བཙན་འགྲུགས་གྱི་སྲོ་ནས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་
ཤས་སུ་བསྐྱར་ན། ལུས་ཆེ་བས་ཆུང་བར་བཙན་གཞོན་ཁྱིམ་འགལ་བྱས་པའི་དཔེ་སྟོན་སྐྱབས་ཤོས་ཤིག་ཡོང་
གི་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ཐོག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མིའི་བཙན་འཇུག་འགོག་རོགས་གནང་དགོས་ཞེས་བྱེད་བརྒྱུད་
འཇམ་སྲིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚོར་འབོད་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་ག་ཁ་དེ་ནི་དཀའ་ཆེགས་ཆེན་པོ་མིན། རྒྱ་མིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་ལགས་ཟེར་ཞིང་། བོད་
མིས་ནི། མི་རིགས། ཤེས་རིག་ས་བབས་ཆགས་སྐྱངས་གང་ཅི་ནས་རྒྱ་མི་དང་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པར་བསམ་
གྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་བོད་མིའི་འདོད་ཚུལ་དེར་རྒྱ་མིས་སྲོ་མོས་མེད་ན། བོད་མིའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་སྲོད་
བཟང་གི་རྒྱུ་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་དག་ཡོད། གནད་དོན་འདི་དག་ཁྱིམ་འགལ་དང་འབྲེལ་ཡོད་
ཡིན་ཆེ་རྒྱལ་སྲིའི་ཁྱིམ་འགལ་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་ན་འགྲིགས། བོད་རྒྱ་ནག་གིས་བཟང་བ་དེས་ཨེ་ཤ་ཡའི་
ནང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཚོའི་རང་དབང་དང་། སྲིད་གཞུང་བརྟེན་གནས་ཡོང་རྒྱུར་ཉེན་ཁ་རྗེ་ཆེར་བྱིན་པ་རེད།

དེད་བཀའ་སློན་ཚོས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མའི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ཇོ་བོ་ཆེ་བའི་བོད་དོན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུར་འབལ་རྒྱ་དང་། སྤྱི་ལོ་སློན་ཚུལ་དཔེ་བསྟུན་གྱིས་འཛུགས་བསྐྱོད་གྱིས་ང་ཚོའི་
སྲིད་གཞུང་སློར་བཞེགས་མི་འགྲོ་བར་འཇོམ་སྤྱིང་ནས་སེམས་འཁྲུང་གནང་བའི་རེ་བ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཀ་སྟེག་
ལྷ་སྐབ་པའི་གནས་ཁང་ནས། བོད་ཀྱི་བཀའ་འགྲུབ་དང་། མི་མང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཕམས་མི་ཐུན་མོང་གིས་བོད་
ལྷགས་སྲུང་ལྷ་ཆེས་༡༥ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་༡༡ ཆེས་༥ ལ་པལ།

༥ མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཡམི་རྩེ་ཤོག་ཏུ་མ་ཤོ་མཚོག་ལ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༩ དེས་གཟུང་བ་སངས་ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ནང་
ཨལ་སལ་བ་གྲོར་ནས་བོད་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དམག་ཤྱགས་བཅོན་འཇུག་གྱུར་བར་སློན་བརྗོད་སྤྱིང་མོལ་གནང་བའི་
གནད་དོན་ཞི་བའི་ཐོག་འགྲིགས་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་ཡོང་ཆེད་ཚོགས་འདུར་གོ་བསྟུར་གནང་རྒྱུ་འགྲུངས་འཛོག་
གནང་བའི་སློར་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ངས་སློ་པམ་ངང་ཞུ་རྒྱུར། བཅོན་འཇུག་དེ་དག་གཞི་རྒྱ་རི་ཆེར་ཕྱིན་ཏེ་ད་ཆ་བོད་ས་
པལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་གི་དམག་ཤྱགས་འོག་ཚུད་ཡོད་པ་རེད། ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འགྲིགས་
ཐབས་མང་པོ་བྱས་པར་བདག་སློན་མ་གྱུར། འགྲོ་བ་མའི་རིགས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སློར་རྒྱ་མའི་བྱ་སློན་ཤིན་ཏུ་མ་
རང་བར་བྱས་པར་བརྟེན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་རང་ནས་བོད་དོན་གྲོས་བསྟུར་འགྲུངས་འཛོག་གནང་བ་
དེར་འབྲལ་དུ་དགོངས་བཞེས་བཀའ་བསྟུར་ཡོང་བ་ཞེས་རེ་འདུན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་རྒྱ་དམག་
ནས་བོད་སར་ཁྲིམས་འགལ་བཅོན་འཇུག་གྱིས་སྐབས་བོད་ནི་རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དང་། ང་
དང་འདི་གཞུང་ནས་ཏུས་ཤྱགས་ཆེན་པོ་ཞུ་འདོད་ཡོད་ཅིང་། དོན་གནད་འདི་དག་གི་རྒྱལ་སློར་ཆེད་དུ་གཤམ་
གསལ་དོན་གནད་རྣམས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

དང་པོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོ་རྩེ་སྐྱ་སྤེང་བཅུ་གསལ་པས་བོད་རང་བཅོན་གྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་གནང་བ་ནས་བཟུང་
བོད་ནང་རྒྱ་མའི་དབང་ཤྱགས་གཏན་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ལ་ཁྲུངས་སྤེལ་བརྟེན་པོ་ཡོད། དུས་སྐབས་དེ་དང་།

དེའི་ཉེ་གོང་ལ་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱལ་འབྲེལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་ཁག་ལྟ་ཅམ་བཞག་ཡོད་པ་རེད།

གསལ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོ་དབྱེན་བོད་དབང་གྱི་ཆེངས་ཡིག་ལ་བོད་གཞུང་གིས་རྩ་འཛིན་གྱིས་བཞིན་ཡོད་
ཅིང་། དེའི་ནང་བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་དེ་རྩ་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྐྱ་
ཚབ་ལ་དབྱེན་རི་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྐྱ་ཚབ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱི་དབང་ཆ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་དབང་
ཆར་ཆེངས་ཡིག་དེའི་ནང་དགག་ཆ་འགའ་ཤམ་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་གྱུར། བོད་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་
ལ་གཞོན་འགལ་ཡོད་པ་མ་རེད། དབྱེན་རི་ནས་རྒྱ་གར་ལ་དབང་བྱས་རྩིས་སྤྱད་རྩེས་དགག་ཆ་དེ་ཚོའི་ཏུས་པ་
ཉམས་པ་རེད།

བཞི་པ། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ་རྩ་འཛིན་འཕེར་བའི་ཡིག་ཆ་ཁྲུངས་ལྟན་རིགས་བོད་དམ། རྒྱལ་
ཁབ་གཞན་དག་སུ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ལྔ་པ། འཇོམ་སྤྱིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཡུལ་མཁོའི་ཡོ་ཆས་
མིན་པའི་དངོས་ཆས་མ་གཏོགས་གཏོང་མ་བཅུག་པར་བོད་བར་གནས་སུ་བསྟུན་པ་དེས་བོད་རང་དབང་གཅོད་
མ་ཡིན་པའི་རྣམས་མཚོན་མངོན་གསལ་ཅན་བསྟུན་ཡོད་པ་དང་། གནས་སྟངས་དེ་ནི་དབྱེན་གཞུང་དང་། རྒྱ་
ནག་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

དྲུག་པ། བོད་རང་དབང་གཅོད་མ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ནས་གྲུང་དོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་
པ། དཔེར་ན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་བོད་ཀྱི་ཚོང་དོན་སྐྱ་ཚབ་རྒྱ་གར་དང་། བ་རན་སི། ཨི་ག་ལི། དབྱེན་རི། ཨ་རི་
སོགས་ལ་བསློན་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་ལག་འཁྲུང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་གི་གཞུང་ནས་ཆ་འཛོག་བྱས་ཡོད་པ་
རེད། འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་གྲུང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་བར་འཚང་དགོངས་བཞེས་འབྲལ་དུ་
གནང་དགོས་ཞེས་ངས་རེ་འདུན་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་མིས་བོད་སར་བཅོན་འཇུག་བྱས་རྗེས་འཇོམ་སྤྱིང་ནས་ཁས་
ལེན་བྱས་པའི་ཁྲིམས་འགལ་དང་འགལ་འཛོལ་བྱས་པ་གཤམ་གསལ།

དང་པོ། ཁོང་ཚོས་བོད་མི་སྣོང་ཕྱག་མང་པོའི་རྒྱ་ལོར་དང་། འཚོ་ཐབས་འསྲོགས་ཏེ་སྤྱད་ཤིང་། འུ་ཐབས་བཟོན་
བྲལ་དུ་བཏང་བ་རེད།

གཉིས་པ། མོ་མོ་བ་སྤྱད་དང་བཅས་པར་རང་དབང་མེད་པའི་མཁར་གཙོན་དང་། མྱ་མེད་དམག་དོན་གྱི་ལས་
རྒྱུ་བསྐྱེད་འདེད་བྱེད་པ།

གསུམ་པ། མོ་མོའི་སྐྱེ་སྐོ་འགོག་པའི་བྱེད་ཐབས་རན་པ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བོད་མི་
རིགས་རྒྱ་མེད་གཏོང་ཆེད་ཡིན་པ་རེད།

བཞི་པ། བཀའ་མེད་གྱི་བོད་མི་སྣོང་ཕྱག་མང་པོ་སྲོག་གཙོན་བྱས་འདུག

ལྔ་པ། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་བོད་མིའི་འགོ་འཁྲིད་མང་པོ་བསད་ཡོད་པ་རེད།

དྲུག་པ། ཚོས་དང་། ཤེས་རིག་རྒྱ་མེད་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་སྤྲོ་མང་བྱས་ཏེ་དགོན་པ་སྣོང་ཕྱག་མང་པོ་རྒྱ་མེད་
བཟོས། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་སྤྱི་གསུང་ཐགས་རྟེན་མང་པོ་བསྐྱོར་བཤེས་བྱས། དེར་དུས་རང་གི་རྒྱ་ལོར་དང་།
སྲོག་ལའང་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅིང་། བོད་གྱི་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ལོ་བར་དོའི་གོང་ཁྲེང་སྤྱི་བཞུགས་ཏུ་གྱུར་འདུག ངའི་མི་
མང་གི་དཀའ་སྣོང་ནི་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་ན། དོན་མེད་མི་མང་གི་ལས་སྲོག་འསྲོགས་པ་
འདི་དག་འསྐྱེད་དུ་མཚམས་གཙོན་དགོས་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་ངས་ཡ་མི་རྗེ་མཚོག་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ལ་འདུན་ཆེན་པོས་སྤྱོད་འབལ་ཞུས་པ་འདྲིའདྲིའང་ས་བཞེས་སྤྱད་ལེན་ངེས་པར་གནང་བའི་ཡིད་
ཆེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ཉི་ལྔ་པ། ལི་ནས། ཏུ་ལའི་སྤྲོ་མས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་དགུ་ལ།

༡ རྩ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཡ་མི་རྗེ་ཤོག་ཏུ་མ་ཞོ་མཚོག་ལ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་།

སྤྱི་ཉིད་ནས་གོང་གོའི་ནང་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ལས་དོན་གནང་དང་གནང་མཁས་ལ་སྤྱོད་དགའ་བོ་ཡོད།

༢ བཅའ་མཉམ་སྲུ་ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་དགུ་ཉིན་ལལ་བའི་སྤྱོད་ཞུ་སྤྱི་ཉིད་ནས་འབྲེལ་སྤྱོད་
གནང་བ་ཨང་༣༠༣༣ འཁོད་པ་དེ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་ལལ་བའི་ཞུ་ཡིག་ལ་
གཞིགས་རྟོག་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱ།

༣ མ་ལ་ཡ་དང་། ཐའི་ལན་གཉིས་ནས་ཞུ་བསྐྱེད་གནང་སྟེ་འདི་ལོ་བོད་དོན་སྐོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
གྱི་གོས་གཞིར་ཚུད་པ་ཏུ་ཅང་དགའ་བོ་གྱུར་བ་མ་ཟད། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བློན་རྗེས་དྲན་ཞུ་གི་ཡོད། བཅའ་གྱི་
རེ་བར་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ནས་ངའི་མི་མང་གི་སྐྱེ་དགའ་ལ་གསན་བཞེས་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད་
ཅིང་། བཅའ་གཞིན་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་མན་པས་ཁྱབ་ བ་འདྲིའདྲི་སྤྱང་ཅན་གྱི་ལམ་སྤྱོད་རོགས་མགོན་
ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

༤ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ཁར་ཞོ་བ་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་གནང་བའི་
གསུང་གླེང་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལགས་འོག་གནས་པའི་མི་རྣམས་ལ་རང་དབང་དགོས་ལགས་གསུངས་པར་ཏུ་
ཅང་དགའ་བོ་གྱུར། ངའི་ལང་པ་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལགས་ཀྱི་ གནས་སྤངས་འོག་ཚུད་ཡོད་སྤྱོད་ལུ་ལུ་
སས་སྤྱད་ཤུགས་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལང་པ་གཞན་དག་དང་མཉམ་དུ་ང་ཚོར་ཡང་རང་དབང་ཐོབ་པའི་
རེ་བ་ཡོད།

༥ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ དང་། ༡༩༡༣ ལོར་གོ་དུས་ཡན་རིང་པོའི་ནང་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཆ་ཤུལ་ཅམ་མེད་པ་
རེད་ཅེས་ངས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཞུ་དོན་འདི་སྐོར་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞུ་དགོས་དོན་མི་འདུག

༦ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ དང་། ༡༩༡༣ བན་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་རི་ལྟར་ཡང་། རྗེ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པས་བོད་
རང་དབང་ རང་བཅོན་གྱི་དེལ་བསྐྱེད་གནང་སྟེ་རྒྱ་མི་བོད་ནས་མཐར་སྐོད་བཏང་བ་ནས་བཟང་བོད་འདི་
རང་སྤྱོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་ཡིན་པས་མ་ཚད། ལུགས་མཐུན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་

རེད།

༧ གྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོ་བོད་དང་སོག་པོའི་དབར་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་བཞག་ཅིང་། འདི་ནི་རྗེ་སྐུ་མེད་ལོང་མ་རང་གི་
དབང་ཆའི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་མ་ཟད། དེའི་ནང་བོད་དང་། སོག་པོ་གཉིས་ཀ་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་མན་ཚུན་
དུ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

༨ གལ་ཆའི་འབྲུག་རྗེད་ཐག་གཅོད་གྱི་ཆེད་དུ་གྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོ་སིམ་ལར་འགོ་བཙུགས་པའི་ཤོག་ཁག་
གསུམ་གྱི་ཁོངས་བོད་པས་ཕྱིན་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་། བོད་གཞུང་བཅས་
རེད། སྐབས་དེའི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་གཞུང་སོ་སོ་ནས་ཐག་ཚོད་པའི་དབང་ཆ་ཚང་མ་སྲུང་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་ཤི་
སྟག་ཡིན་པ་ནི་ཤོག་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་ཚོས་བཟོས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་གའི་ནང་གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

༩ བདེན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བཏོན་པའི་ཤོག་དཀར་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ་ཨང་གཉིས་པའི་ཤོག་ལྟེ་
༣༩ ནང་གསལ་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་འགོ་བརྗོད་དུ་བརྗོད་ཐོ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལྷ་དགུ་བ་ནས་ལྷ་བཙུ་
གཅིག་བར་རྒྱ་དཀར་ནག་དབར་བཏང་ཡིག་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། ཤོག་དཀར་གསུམ་པའི་ཤོག་ལྟེ་དགུ་བཙུ་
གོ་བཞི་གོ་ལྷ་ནང་གྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལྷ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཙུ་གཉིས་ལ་བཏང་བའི་ཡི་གའི་ནང་དུང་བདེན་པ་དེ་
ཡང་བསྐྱར་གསལ་འཁོད་ཡོད་འདུག།

༡༠ ཆིངས་ཡིག་དེ་དག་རྒྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་ནས་བཟོས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་
ཤིང་། མཐའ་མཇུག་གྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལྷ་བཙུན་པའི་ཆེས་ ༣ ཉིན་བོད་གཞུང་གི་འགོ་འཁྲིད་གནང་ཐབ་པའི་དུས་
སྐབས་གྱི་ལྷ་ལའི་ལྷ་མའི་མཚན་ཡིག་དང་། དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་གྱི་མཚན་ཡིག་བཏོན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
རྒྱ་མིས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྐྱུན་ནས་བོད་གཞུང་དང་། དབྱིན་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ནས་གཤམ་
གསལ་ཡིག་ཆར་མིང་རྟགས་བཏོན་པ་རེད།

༡༡ ང་ཚོ་དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཚོས་ཚོད་ཡིག་འཛོག་རྒྱུར་ཐར་ཡོད་ཆིངས་ཡིག་ལ་

དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གཉིས་ཀས་རྩ་འཛིན་གཏན་འཁེལ་བྱེད་རྒྱ། ཆིངས་ཡིག་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ནས་ས་ཡིག་མ་བཏོན་བར་དེའི་ནང་འཁོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་བེད་སྲོད་མི་ཚོག

༡༢ འདིའི་ཐོག་ང་ཚོས་མིང་རྟགས་བཏོན་ཅིང་། དམ་ཕྱག་པམ་པའི་དབྱིན་ཡིག་འབྲ་གཉིས་དང་། བོད་ཡིག་
འབྲ་གཉིས་ཡོད།

༡༣ སིམ་ལར་ཡེ་ཤའི་འདས་ལོ་ ༡༩༡༤ ལྷ་བཙུན་པའི་ཆེས་གསུམ་བོད་ཤིང་སྟག་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆེས་བཙུ་ལ་
ཨའི་ཉན་རི་མག་མོ་ཉན་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ།

དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་གྱི་དམ་ཕྱག

ལྷ་ལའི་ལྷ་མའི་དམ་ཕྱག

ལྷོན་ཆེན་བཤད་སྐའི་དམ་ཕྱག

ལྷོན་ཆེན་བཤད་སྐའི་ས་ཡིག

འབྲས་སྐྱེས་དགོན་གྱི་དམ་ཕྱག

སེ་ར་དགོན་པའི་དམ་ཕྱག

དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་དམ་ཕྱག

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དམ་ཕྱག

༡༩ རྒྱལ་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་འདི་དོན་ལ་ཉན་འདོག་ མ་བྱས་སྐབས་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་ཡོད་
པའི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་རྒྱལ་ལ་མ་བྱུང་བ་རེད།

༡༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོ་ཐོད། ག་རིའི། དབྱིན་གཞུང་བཅས་ གྱི་ས་མཚམས་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་པ་ཞིག་གཉའ་ནང་
དུ་འཛོམས་པ་རེད།

༡༦ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ དང་། ༡༩༥༠ བར་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཆ་དྲི་ཅམ་ཡང་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་རྗེ་སྐུ་
སྤང་བཅུ་གསལ་པ་སྐྱུ་གཤེགས་སྐབས་དགོངས་རྒྱུ་གས་སྐབ་པར་དོན་གཅོད་པ་ཡོང་བ་དེ་བཞིན་བོད་དུ་སྡོད་
བཅུག་པའི་གནས་སྐབས་ནི་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ་གྱི་དོན་གཅོད་པ་སྐྱུ་བ་རེད།

༡༧ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ རྗེས་རྒྱ་མིའི་དོན་གཅོད་གྱི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་བོད་ལྗ་སར་བསྡོད་པ་
དང་། དུས་སྐབས་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ལག་འཁྱེར་སྡོད་དང་སྡོད་མིན་བོད་གཞུང་ལ་གོ་
བསྐྱུར་གྱིས་འདོད་བསྐྱུན་ཐག་གཅོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

༡༨ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་རྒྱལ་གྱི་དོན་གཅོད་པ་དེ་དག་བོད་ནས་ཕྱིར་སློག་བྱས་པ་རེད།

༡༩ འཇམ་གླིང་དམག་ཚེན་གཉིས་པའི་དུས་རྒྱུ་གར་དང་། རི་མིན་དམག་འཐབ་སྐབས་བོད་པ་དམག་དོན་
ཁོངས་ཐེ་བྱས་མེད་པར་བར་གནས་སུ་མཐར་བསྐྱེལ་གྱིས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དབར་དྲག་ཆས་སྐྱེལ་
འདེན་བྱེད་མ་བཅུག་པ་རེད།

༢༠ རྒྱལ་གཞུང་གི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ དང་ ༡༩༩༩ ལོ་སོ་སོར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུར་བོད་གྱི་དོན་གཅོད་མཉམ་
ཚོགས་བྱས་ལགས་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་བ་ནས་བདེན་པ་མིན། བོད་གྱི་དོན་གཅོད་འགོ་འཁྲིད་ཇ་སག་ཁེ་སྐྱེད་བསོད་
ནམས་དབང་འདུད་ནས་བརྗོད་གསལ། ༡༩༩༦ ལོར་བོད་གཞུང་ནས་དབྱིན་རི་དང་། ཨ་རི། གོ་མིང་ཏང་

གཞུང་བཅས་པར་གཡུལ་རྒྱལ་བཟུང་གིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་བའི་དོན་གཅོད་འགོ་འཁྲིད་ཇ་སག་ཁེ་དམལ་ལྷན་
ཐབ་བསྐྱེད་བསམ་འཕེལ་དང་། ཐུན་ཇ་སག་ཁེ་སྐྱེད་བསོད་ནམས་དབང་འདུད། དེ་མིན་ལས་རོགས་རྣམས་དང་
བཅས་གཏོང་གནང་གིས་ང་ཚོ་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་བརྒྱུད་མིའི་ལྗོངས་བསྡོད་དེ་དབྱིན་གཞུང་དང་། ཨ་མི་རི་ཀའི་ཕྱི་སྡོད་
སྐྱེ་ཚབ་སོ་སོ་བརྒྱུད་བཟུང་གིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་རྗེས། བན་ཅིང་དུ་གནས་ཐོག་བསྡོད་དེ་བཟུང་གིས་བདེ་ལེགས་
ཞུས་པ་ཡིན། རྒྱ་ནག་ཏུ་གཟུགས་ཁམས་བདེ་མིན་ལ་སྐྱེད་བཅོས་གྱིས་རྒྱ་གས་སྡོད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དེ་
རྗེས་ཞིང་ཆེན་ཁག་མང་ཅམ་ལ་བལྟ་བསྐྱོར་བྱས་ཏེ་བན་ཅིང་དུ་ཕྱིར་འཁོར་མཚམས་རྒྱ་མིའི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
འཚོགས་སྐབས་འཁེལ་བར་ཡུལ་འབྱུང་བོད་མི་འགའ་ཤམ་ནས་བོད་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཡིན་ཁལ་གྱིས་ཚོགས་འདུར་
བསྡོད་འདུག་གཤིས། ཁོང་ཚོའི་བྱ་སྡོད་བརྟག་ཞིབ་ཏུ་ཚོགས་འདུར་བསྡོད་པ་ལས། ང་ཚོས་སྐབས་དེར་རྒྱ་
མིའི་རྒྱ་བྱིམས་གསར་པ་གཏན་འབེབས་ལ་ཁས་ལེན་དང་། ས་ཡིག་གང་ཡང་བཞག་པ་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
ལོར་ཡང་བན་ཅིང་དུ་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་དོན་གཅོད་མཁུ་མགོན་ལོ་གསལ་རྒྱ་མིའི་ཚོགས་འདུར་བལྟ་བསྐྱོར་
དུ་བསྡོད་པ་ལས། དམིགས་བསམ་ལྟ་ས་ནས་འཐམས་མི་བཏང་བ་གང་ཡང་མེད། མཁུ་མགོན་ལོ་གསལ་ནས་
ཀྱང་གོང་བཞིན་ཚོགས་འདུའི་ཡིག་ཆར་ཁས་ལེན་ས་ཡིག་རྒྱབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

༢༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་རང་བཅོན་བྱུང་རྗེས་བོད་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་འཕྲོར་ལན་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་
ནས་གཤམ་གསལ་ལྟར་གསལ་ཡོད། བན་ཚུན་སོ་སོའི་འདོད་མོས་གྱི་གང་ཅིའི་དོན་གནད་སྐོར་གྲོས་ཚེད་
གསར་པ་མ་བཟོས་བར་ང་ཚོའི་གཞི་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡོད་གྱི་ཐོག་ནས་བན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལ་མཐུན་གནང་
རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་བྱུང་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱ། དབྱིན་གཞུང་ནས་རྗེས་སྐྱེད་པའི་ཆིངས་
ཡིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཚང་མར་འགྲོ་སྐྱབས་འདི་རང་རེད།

༢༢ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོ་ས་ ༡༩༥༡ རྒྱ་ལུ་པའི་ཆེས་ཉེར་གསལ་ཉིན་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚུན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་
རྟགས་མ་བཞོད་བར་བོད་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་དྲི་གཏུགས་མ་དགོས་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོ་ས་ ༡༩༩༩ བར་བོད་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་བོད་གྱི་ཕྱི་བསྡོད་ལག་འཁྱེར་འཁུར་ཏེ་ཐག་རིང་དུ་
ཕྱིན་པ་རེད།

33 དེ་སྲ་དབྱིན་ཇིའི་དོན་གཙོ་བོ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་དོན་གཙོ་བོ་གནང་མཁན་རི་ཅར་སུ་ལྷ་མོ་ལོ་འོ་དོན་
ཁྲིམས་ཞིབ་ཚོགས་པར་གསུང་གསལ། དོན་གཙོ་བོ་ཁང་དེའི་ལས་འགན་ནི་ཕྱི་ལོ་ 1936 ལོ་བཟང་དོན་
གཙོ་བོ་ཁང་དེའི་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་དབར་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། འདི་ནི་བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་
མང་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བའི་དེབ་གྱི་ཤོག་ལྟེ་ 196 ལོ་གསལ།

34 བོད་རང་བཙན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ནི་བོད་གི་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། སྲ་
ལོ་འོ་ལང་པའི་གནས་སྐབས་སྐོར་འགའ་ཤམ་ནས་དོགས་པ་གནང་འདུག་པར་གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་
རྣམས་ནས་པན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ།

35 ས་ཨི་རིག་ཀྱག་མན་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ལས་དོན་ཟེར་བའི་དེབ་ཅིག་གིས་པའི་ནང་གསལ། ཕྱི་ལོ་ 1973
ལོ་བཟང་ལྷ་སའི་བཀའ་བཀོད་འོག་གནས་པའི་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཆ་གནས་མ་ཐབ་པ་མ་ཟད། བསྐྱར་
འཛུལ་བྱས་མེད་པ་རེད། སྲ་ལྟེང་བཅུ་གསལ་པས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་རིང་ནང་སྲིད་གྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་བོད་གྱི་སྲིད་
དབང་འཛིན་སྲོང་གནང་སྐབས་སྲ་ཀྱང་སྲོང་རྩོད་བྱས་མེད་ཅིང་། བོད་ནང་གི་ཞི་བདེ་དང་། ཁྲིམས་ལྷན་
སྲུང་སྲོང་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཡང་མཐུན་འབྲེལ་དམ་ཐབ་གནང་འདུག།

36 ཕྱི་ལོ་ 1931 ལོ་ནང་སར་ཅལ་འབེལ་ནས་གིས་པ་བོད་གྱི་མི་ཞེས་པའི་དེབ་ནང་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་
ཤུགས་རྟོགས་པ་རེད་ཅེས་མཛུབ་སྟོན་བྱས་ཡོད་འདུག།

37 ཨེམ་ཨ་མོ་རི་ཤིའི་སྟེང་ཀོ་ཏ་ཟེར་བ་ཕྱི་ལོ་ 1922 ལོ་ནང་ཡོང་སྲོང་བ་ཁོང་ནས་བརྗོད་གསལ་དུ།
བོད་གྱི་སྲིད་དབང་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཀྱང་བོད་མི་རང་གི་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་ལྷན་པ་
མ་ཟད། ད་དུང་ཁོང་ནས་གཞུང་གི་བཀའ་བཀོད་དེ་ས་གནས་གང་སར་བྱུང་འདུག་ཅེས་བརྗོད་འདུག།

38 ཅུང་ལིང་ཤན་དང་། ཤང་ཅི་ལེའུ་གཉིས་རྒྱ་ནག་གི་སྲ་སྲོད་ལས་བྱེད་ཡིན་པ་ནས་བརྗོད་གསལ། ཕྱི་ལོ་
1977 ལོ་ལག་ལེན་གྱི་ལས་དོན་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་སྲ་སར་རང་བཙན་གཙོ་བོ་ཡོད་ལྷན་པ་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་

རྒྱལ་སྲོད་ལ་བོད་རང་གི་དུང་དང་། བོད་གྱི་ལྷན་པ་སྲོལ། སྲ་གས་ཏར་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཞི་བའི་ལས་དོན་
རྣམས་རྒྱ་ནག་དང་འདྲ་བ་མེད་ལྷན་པ། བོད་རང་གི་དམག་མི་ཡོད་པ་བཅས་བརྗོད་འདུག།

39 ཕྱི་ལོ་ 1940 ལོར་ཨལ་སལ་བ་གོར་ནས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱུང་བའི་གནས་ལྷན་པ་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་བསྐྱེལ་སྐབས་རྒྱ་གར་སྲུ་ཚབ་ན་ཐང་ཟུར་ཇན་ས་ཉེབ་ནས་གསུངས་གསལ། ཁོང་གི་གཞུང་
ནས་དེ་སྐོར། ཞིབ་འཇུག་ལྷན་ཏན་བྱས་པར་དེ་ནི་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀར་གལ་ཆེ་བའི་དོན་གནད་ཅིག་ཡིན།
ཚོགས་པ་དེས་ཤེས་རྟོགས་ལ་རྒྱ་གར་ནི། རྒྱ་ནག་དང་། བོད་གཉིས་ཀའི་ཁྲིམ་མཆེས་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཉིས་
ཀར་འབྲེལ་ལམ་ཡག་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གནད་དོན་དེ་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་འགྲིགས་ཐབས་
སེམས་འཁུར་བྱེད་འོས་པ་དེ་ལྟར་རེད། ABUR SR 73 ཤོག་ལྟེ་བཅུ་དྲུག་ནང་གསལ། 30 རྒྱ་མིས་བོད་
དུ་སུ་ཇ་རན་ཤིའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལྷན་པ་བརྗོད་དོན་ནི། ཕྱི་ལོ་ 1902 ལོར་དབྱིན་ཇི་དང་། རུ་ས་གཉིས་གྱི་ཚིག་
དོན་ལ་རྩ་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཚིངས་ཡིག་དེ་འཛོག་མིའི་ཁོངས་བོད་པ་མེད་སྐབས་དེའི་དོན་གནད་
ལ་བརྟེན་འཛོག་དགོས་དོན་མེད།

40 ངས་བོད་གྱི་འགོ་བྱེད་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་བརྗོད་རྒྱུ། ཕྱི་ལོ་ 1940 ལྷ་བ་བཅུ་པའི་ཆེས་བདུན་གྱི་བྱ་སྲོད་
དེ་རྒྱ་ནག་སྲོགས་ནས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་གྱི་བྱ་སྲོད་ཤིན་ཏུ་མ་རུང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད།

41 བོད་གཞུང་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་རོགས་རམ་ཡོང་བའི་སྐབས་འབེལ་ཞུས་པར་དོན་འབྲས་མ་
སོན་ཞིང་། བོད་དམག་ལ་པམ་ཉེས་བྱུང་སྐབས་ལི་ཅིང་དུ་བོད་གྱི་སྲུ་ཚབ་མ་གཏོང་མཐུ་མེད་ཐོག་ ཕྱི་ལོ་ 1947
ལྷ་བ་ལྷ་པའི་ཆེས་ཉེར་གསལ་ཉིན་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་རྟགས་མི་འགོད་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་
རེད།

42 འདི་ནས་བཟང་ཕྱི་ལོ་ 1944 ལྷ་བ་གསལ་བ་ནང་ཐན་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་བའི་བར་གྱི་
གནས་ལྷན་པ་རྣམས་ཚང་མས་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ལམ་ཞིབ་ཆ་ཞུ་རྒྱ་མིན། དེར་སངས་པལ་ཆེར་
ཉིན་སྐར་སྐར་བོད་མི་སྐབས་བཙུགས་པ་བལ་ཡལ་དང་། འབྲུག། འབྲས་ལྷོངས། རྒྱ་གར་ནང་ཡོང་གི་ཡོད་

